

**STENOGRAM II HITNE SJEDNICE
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO
ODRŽANE 29.03.2024.GODINE**

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Otvaram 2. Hitnu sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo. Himna Bosne i Hercegovine.

Pozdravljam uvažene kolegice i kolege zastupnike, članove Vlade i uvažene goste, kao i predstavnike medija koji prate rad današnje sjednice.

Svima nama želim uspješan rad i ugodnu radnu atmosferu.

Prema evidenciji službe, sjednici prisustvuje 21 zastupnik, što je dovoljan broj za punovažan rad i odlučivanje. Izostanak sa ove sjednici nisu pravdali zastupnici, kašnjenje je najavila zastupnica Belma Kapo.

Kolegij Skupštine Kantona Sarajevo na sjednici održanoj dana 19. 03.2024 godine, u skladu sa članom 65. i 71. Poslovnika Skupštine, Kantona Sarajevo utvrdio je termin održavanja 2. Hitne sjednici za dan 29. 03.2024. godine u 9 i 30 sati, a dnevni red za ovu sjednicu predlaže se na današnjoj sjednici. U skladu sa Zaključkom Kolegija Skupštine Kantona Sarajevo broj 01-04,- 244/ 24 od 19.03.2024. godine za današnju sjednicu dostavljane su informacije resornih ministarstava u Vladi Kantona Sarajevo, Kantonalnog i Općinskog suda u Sarajevu i Komisije za sigurnost Skupštine Kantona Sarajevo.

S obzirom da nema dodatnih prijedloga za uvrštanje na tačku današnjeg dnevnog reda, shodno navedenom Prijedlog dnevnog reda 2. Hitne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo glasi:

1. Informacije sačinjene u skladu sa Zaključkom Kolegija Skupštine Kantona Sarajevo broj: 01-04-244/24 od 19.03.2024. godine, i to: Informacija o poduzetim aktivnostima ministra unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo i planiranim projektima, Informacija Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo-Uprave policije, Informacija Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo, Informacija Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, Informacija Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, Informacija Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo, Informacije Kantonalnog suda u Sarajevu, Općinskog suda u Sarajevu i prijedlog mjera Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo i Informacija Komisije za sigurnost Skupštine Kantona Sarajevo.

Molim zastupnike da se izjasni o predloženom dnevnom redu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 22 zastupnika. Protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština za 2. Hitnu sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo usvojila dnevni red, kako je i predložen.

Prelazimo na realizaciju tačke dnevnog reda.

AD-1.

Molim predstavnike predлагаča da podnesu uvodne napomene onim redoslijedom onako kako sam i prozivao. Pozivam uvaženog ministra unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Admira Katicu, da nam podnese uvodne napomene ispred svog resora. Izvolite, imate riječ.

Admir Katica (ministar)

Hvala lijepa predsjedavajući. Lijep pozdrav svim građankama i građanima Kantona Sarajevo, lijep pozdrav svim zastupnicama i zastupnicima u Skupštini Kantona Sarajevo, vama predsjedavajući, uvaženo rukovodstvo Skupštine Kantona Sarajevo, članove Vlade, uvaženi policijski komesaru, gospodine Fatmiru Hajdareviću, predstavnici Nezavisnog odbora, Odbora za žalbe javnosti, sve vas srdačno pozdravljam, evo ja ću, nadam se, vrlo brzo iznijeti neke osnovne naznake o onome što ja mogu reći kao ministar unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo

na ovu temu. Naime, preuzimanjem mandata ministra unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo definisali smo 3 osnovna pravca sigurnosne politike u Kantonu Sarajevo. Pitanje ljudskih resursa u redovima Uprave policije u Kantonu Sarajevo, kako u kvantitativnom, tako i u kvalitativnom smislu, opremanje Uprave policije u Kantonu Sarajevo i treći je jačanje infrastrukture MUP-a Kantona Sarajevo i osiguravanje adekvatnih uslova za rad policijskih službenika.

Danas s pravom možemo reći da smo uspješno implementirali sve navedene principe i na putu smo da u potpunosti promijenimo krvnu sliku policije u Kantonu Sarajevo zapošljavanjem novih, stručnih i obrazovanih kadrova, kao i da podignemo stepen opremljenosti policije materijalno tehničkim sredstvima na najviši nivo. Istovremeno, analizirali smo stanje infrastrukture i nakon višedecenijskog ne djelovanja u ovoj oblasti pokrenuli projekte koji su ulaganje u budućnost naše policije i sigurnosti naših građana. Na vrijeme smo identifikovali problem nedostatka policijskog kadra, koji će posebno biti izražen uslijed odliva kadrova, počevši od 2025. Godine pa na dalje, jer policijski službenici koji su je zasnovali radni odnos u toku ili neposredno nakon agresije na Bosnu i Hercegovinu tada odlaze u zaslужenu penziju. I to moram reći u jednom značajnijem broju. Nažalost, prethodni menadžment Uprave policije je imao nisko izvršenje budžeta, posebno u kapitalnom dijelu, pa je veliki dio projekata ostao neizvršen. Trenutno se vrši i veliki broj javnih nabavki Uprave policije, među kojima je i nabavka ukupne 7 oklopnih transporterata. Pa se osnovano može zaključiti da će i ostvarenje naših strateških ciljeva u smislu jačanja policije biti u velikoj mjeri realizovano. Na isti način mogu reći i postupanja po pitanju unapređenja unutar Uprave policije, s obzirom da je Uprava policija bila na neki način zaleđena instituciji, jer 3 godine, na žalost, nisu vršena unapređenja. Dolaskom novog policijskog komesara taj proces je odleđen i mi imamo sada jednu zaista aktivnu i intenzivnu fazu unapređenja ljudi policijskih službenika unutar Uprave policije, što prepostavlja da možemo primati nove policijske službenike koji su nasušna potreba unutar Ministarstva unutrašnjih poslova.

Istovremeno, još početkom ovoga mandatu utvrdili smo da je u policiji od ukupnog broja policijaca 1400, bila svega 1/3 policijskih službenika sa odgovarajućom stručnom spremom, što znači da u MUP-u, instituciji za provedbu zakona, 2/3 policijskih službenika strukovno nisu imale nikakve veze sa policijom od koje direktno ovisi kvalitetan rad tužilaštava i sudova. Probleme smo rješavali postepeno, te smoinicirali prvo bitno izmjene Zakona o policijskim službenicima na način da smo vratili možete misliti struku u policiju, a zatim i Zakona o unutrašnjim poslovima koji smo utjecali i na depolitizaciju rada policije, a zatim i depolitizaciju određenih organa koji prate i nadziru rad policije.

Zakonom smo propisali da policijac, dakle, mora imati najmanje IV stepen stručne spreme, a mlađi inspektor VII stepen stručne spreme i 240 ETC studijski bodova i završen Pravni fakultet i Fakultet za kriminalistiku i kriminologiju i sigurnosne studije, Fakultet političkih nauka, odsjek sigurnosnih studija ili druge akreditirane visokoobrazovne institucija iz matičnih oblasti pravnih, kriminalističkih, kriminoloških i sigurnosnih studija. Krenuli smo u pravcu stvaranja osnova za fer i poštenu proceduru prijema policijskih kadrova s namjerom da samo kvalitetan kadar uđe u redove policije, pa smo definisali da policijski organ svake godine, tako je definisana našim zakonom, do 10. januara mora javno objaviti pitanja koja će tokom te godine koristiti na javnim konkursima. Raspisivanjem takvih konkursa mi smo dobili osnovu za jačanje integriteta policije, ali i policije u cjelini. Naša ispitna procedura danas nam služi za ponos i koriste i drugi organi u Bosni i Hercegovini, npr MUP Zeničko-dobojskog kantona i MUP Bosansko-podrinjskog kantona. Dio naše sigurnosne politike bilo je jačanje naše policije u smislu opremanja policijskih snaga i zanavljanja opreme i zato smo morali prvenstveno povećati Budžet MUP-a Kantona Sarajevo. Vlada kantona Sarajevo prepoznala je ovu potrebu, pa evo i ova skupštinska većina, pa je tako danas Budžet MUP-a Kantona Sarajevo veći za

60 000 000 konvertibilnih maraka u odnosu na Budžet od prije 6 godina, što je povećanje za više od 100 %. U svom kapitalnom dijelu, Budžet je potpuno usmjeren na obnavljanje opreme policije, nabavku oklopnih transporteru, oružja, policijskih uniformi, biciklističkih prsluka, sada plejt keriera, obuku policije itd. I naš treći cilj je jačanje infrastrukture MUP-a Kantona Sarajevo, gdje imamo već započete infrastrukturne projekte. Pokrenut je postupak javnih nabavki i izrade idejnih i izvedbenih projekata, čime ćemo našoj policiji osigurati adekvatne uslove za rad. Konkretni pokazatelji smanjenja broja krivičnih djela i rada na terenu Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo bit će predstavljeni u informaciju Uprave policije. Ono što ja želim istaći je da je MUP Kantona Sarajevo, Uprava policiji i tu posebno podcrtavam, osnovni partner Tužilaštvo BiH u vršenju policijskih poslova, istražnih i operativne aktivnosti vezanih za Sky i Anom aplikaciju, što predstavlja svojevrsno priznanje profesionalnosti MUP-u Kantona Sarajevo. Dakle, kao što sam već rekao, još 2019. godineinicirali smo izmjene i dopune zakonskih propisa koji su bili preduslov za jasno propisivanje struke unutar Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo, koje je do tada, nažalost, nije bilo. Za efikasno djelovanje MUP-a Kantona Sarajevo i Uprave i policije bila je neophodna izmjena zakonske regulative i donošenje zakona koji su unaprijedili rad, organizaciju i djelovanje policije, posebno kada je riječ o vraćanju struke i integriteta u policijske redove. Zbog svega toga, u junu 2019. godineinicirali smo izmjene i dopune Zakona o unutrašnjim poslovima i Zakona o policijskim službenicima. Ove izmjene predstavljaju civilizacijski iskorak jer omogućavaju stvaranje nezavisne i profesionalne policije. Depolitiziran je izbor policijskog komesara tim zakonima, koji prema novim uslovima više ne može biti neko ko je ikad bio član neke političke stranke ili je djelovao u političkom smislu, čime se u potpunosti odstranio utjecaja politike na policiju. Mi smo imali policijskog komesara unutar Uprave policije MUP-a kantona Sarajevo, koji je prethodno bio federalni ministar unutrašnjih poslova. Dakle, politička ličnost odjednom je postala profesionalna ličnost, radio je kao komesar Uprave policije. Isti uslovi dakle da nije nikad bio u političkoj stranci, da nije nikada imenovan od strane političke stranke, važi za članove Policijskog odbora. To je tijelo koje odlučuje o svim odlukama policijskog komesara u drugom stepenu, članove Nezavisnog odbora koji prati rad policijskog odbora, isto tako članovi Odbora za žalbe javnosti koji primaju pritužbe naših građana na rad policije, nadziru rad Odjeljenja za unutrašnju kontrolu i brinu se o integritetu tih procesa. Omogućen je, tim zakonima, omogućen je transparentan, fer i korektan način zapošljavanja policijskih službenika, a to sam već rekao, omogućeno je uvođenje i jačanje struke, i to vrste i stepena stručne spreme i prijem policijskih službenika stručno osposobljenih iz oblasti koje su usko povezane sa obavljanjem policijskih zadataka. Zahvaljujući izmjenama zakona u toku 2023.godine raspisan je javni konkurs, izvršen prijem 195 policijskih službenika i na tu proceduru smo iznimno ponosni s obzirom da nije bilo žalbi u toku te konkursne procedure. Svi ti momci i djevojke koji su se jednog dana poredali u Skenderiji i svjedočili tome da smo uradili dobar postupak, transparentan proces odabira kadrova, ljudi koji će se moći brinuti za našu sigurnost, a ne da su to nečiji amiđići, tetići ili ne znam po kojem osnovu da su došli u policiju i obavljali navodno te policijske poslove. Taj tome se oštrosuprotstavljamo i tome smo se oštrosuprotstavljali kroz provođenje ovakvih zakona koje mi imamo. Dakle, primili smo ih 195 prošle godine. Zakoni propisuju da pitanja za ispiti općih znanja moraju biti dostupni kandidatima putem zvaničnih web stranice MUP-a Kantona Sarajevo, što je i učinjeno. Također, propisano je da procedure prijama moraju biti transparentne, fer i korektne, što je također primjenjeno. Svi mogu preuzeti pitanje sa web stranici, a u momentu polaganja ispita sistem će im ponuditi određenu grupu pitanja. Ispiti se polažu pod šiframa, nakon toga se polaže test fizičke sposobnosti. Svaka faza prijema se snima i isključena je svaka mogućnost manipulacije. Dakle, provedene su potpuno fer i poštene procedure za prijem, što je implementacija principa i onoga što je propisano ovim Zakonom. Na isti način. Trenutno se provodi procedura novih 250 policijskih službenika, nakon čega, nakon čijeg prijema će biti

raspisan novi konkurs za još 200 policijskih službenika. Po istim procedurama okončan je postupak za 30 mlađih inspektora. I idemo u tom pravcu. Ono što je svakako problem i što treba danas podcrtati, to je, dakle, nepostojanje mogućih resursa na nivou Policijske akademije Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova, da vršimo značajni još značajnije od ovoga zapošljavanja naših policijskih kadrova, s obzirom da u jednom trenutku na Policijskoj akademiji ne može biti onaj broj koji bi nama vjerojatno trebao, a cijela Federacija Bosne i Hercegovine i sve policijske agencije šalju na ovu Policijsku akademiju svoje ljude.

Također bih htio ovdje pored ovoga napomenuti da smo mi prošle godine, a to je u svjetlu ove neke sigurnosne situacije i nekih naznaka i promišljanja o mogućoj etiologiji i kriminaliteta takve vrste ovdje na području Kantona Sarajevo. Mi smo prošle godine, u aprilu 2003. godine predložili nacrt Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira kojim su predviđene sankcije za nasilje na internetu. Dakle, svjedočimo sve češćim primjerima kako nasilje na internetu, tj online nasilje veoma brzo i lako može prerasti u stvarno nasilje na našim ulicama ili čak u domovima. Naša djeca sve manje bivaju odgajana uz tradicijski vrijednosti, a sve više pod utjecajem interneta i društvenih mreža, što je problem sa kojim se suočava, ne samo MUP KS, evo, već cijelo društvo. Sve više svjedočimo nasilju ispaljenom putem interneta koje nije adekvatno sankcionisano niti MUP Kantona Sarajevo raspolaže adekvatnim alatom za njegovo suzbijanje. Propisi u Bosni i Hercegovini ne sadrže odredbe koje se eksplicitno odnosi na zabranu online nasilja putem interneta. S tim u vezi, prošle smo godineinicirali nacrt ovog Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira u Kantonu Sarajevo, kojim smo predvidjeli da se Internet u buduće tretira kao javni prostor, javno mjesto na kojem je moguće počiniti prekršaje. Naše temeljno opredjeljenje je da se kazni nasilno ponašanje pojedinaca na Internetu i da pronađemo način da zaštитimo naše građane od online nasilja. Potreban nam je alat da u slučaju nasilničkog ponašanja na Internetu prema našim građanima, novinarima, aktivistima, a posebno prema djeci, možemo adekvatno reagovati. S obzirom da je na Nacrt zakona i istine radi uloženo dosta novih prijedloga i sugestija, mi smo formirali radnu grupu koja će dopuniti ovaj Nacrt u dijelu o kojem se u javnosti najviše raspravljaljalo. Naš cilj nije sprečavanje slobode govora ili slobode medija, nego isključivo zaustavljanje i sankcioniranje počinilaca online nasilja. Stoga radimo na iznalaženje najboljeg rješenja i nadamo se da ćemo uskoro doći do toga, te donijeti zakon u interesu građana koji će ih zaštiti u svakom pogledu. Vjerujem da je ovaj Zakon vrlo važan za prevenciju kriminaliteta uopće, on predstavlja nekada u uvodu određene vrste kriminala koje se dešavaju u realnosti, s druge strane, ogroman je kriminološki faktor, rekao bi uzrok kriminaliteta koji po zakonu imitacije preuzimaju naša djeca, naša omladina, naši mladi ljudi kao obrazac ponašanja koji je prihvatljiv očigledno jer nije sankcionisan od strane društva. Mi smatramo da društvo treba reagovati na takve pojave jer samo ozbiljno društvo se bori protiv onih pojava koje ugrožavaju sigurnost svih građana, a mi mislimo da je ovakva borba protiv prekršaja, protiv online nasilja na internetu, zapravo borba protiv klice kriminaliteta kojem kasnije svjedočimo na našim ulicama u izvještajima medija. Podsjetit ću vas da smo nekad 2019. godine donijeli Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o nabavljanju, nošenju i držanju oružja. Usvajanjem ovih izmjena koji smoinicirali, otklonjene su barijere i prepreke koje su postojale u ranijem zakonu, a koje se odnosile na ostvarivanje prava građana za nabavljanje nošenja i držanje oružja i municije. Samo ću vam još reći da mi u MUP-u KS, evo, trenutno radimo na novom Nacrtu ovoga zakona, postoji potreba za usklađivanjem sa direktivama Europske unije po ovom je pitanju i mi ćemo, taj Zakon je u Programu rada Vlade za ovu godinu i vjerojatno ćemo doći sa tim Zakonom i pred i pred ovu Skupštinu. Svakako je jedno od osnovnih pitanja koje se postavlja u smislu osjećaja sigurnosti građana, tj pitanje sigurnosti građana. Mi u MUP-u Kantona Sarajevo kontinuirano analiziramo stanje u oblasti saobraćaja i nadziremo primjenu smjernica za poboljšanje stanja sigurnosti u saobraćaju, uz prijedloge novih mjera i planiranje preventivnih radnji. Primjena smjernica analizira se sa koordinatorom za poboljšanje sigurnosti u saobraćaju u KS,

gospodinom Semirom Šutom, bivšim policijskim komesarom u Zeničko-dobojskom kantonu i koordinatorom u ime ministra unutrašnjih poslova po ovome pitanju, na čiji, dakle, na njegov prijedlog su uvedene i realizovane brojne mjere u saobraćaju. Pa evo šta je poduzeto: jedna od prvih mjeru koje su predviđene i realizovane smjernicama je da se rad policijskih patrola koje kontrolišu saobraćaj sa tzv sterilnih mjesta, a to su mjesta gdje se ne dešavaju teški prekršaji ili se dešavaju prekršaji koji ne ugrožavaju život i zdravlja građana da se, dakle, prebacesa tih mjesta na tzv opasna mjesta gdje su ugroženi pješaci i gdje se dešavaju ulične auto trke. Na osnovu tih smjernica Uprava policije je prošle godine izradila jedan obiman plan i oni u velikoj mjeri već postupaju po tom planu. Urađen je plan nabavki i postavljanja radara na takva opasna mjesta koja će, dakle, ubuduće biti pokriveni redarskim sistemima i saobraćajnim patrolama, upravo ona mjesta koja su i prema jednoj analizi Fakulteta za saobraćaj i komunikacije označena kao mjesta koja su na kojima postoji mogućnost nastanka saobraćajnih nezgoda, i to posebno onih sa najtežim posljedicama. Od sredine prošle godine intenzivno se primjenjuje mjeru privremenog oduzimanja vozila u saobraćaju od višestrukih prekršilaca u toku samo 2023. godine su oduzeta 82 vozila. Za prva 2 mjeseca 2024. godine, ovo govorim januar i februar, oduzeto je 40 vozila. To je dobar rezultat, to pokazuje, to je ono što pokazuje da je izrada smjernica, rad po tim smjernicama daju rezultat. Ali ja moram zaista ovo reći, mi imamo jednu logiku našeg postupanja, radimo ono što možemo u okvirima koji su nam dati. Tražimo izmjene pojedinih zakona, Zakon o prekršajima na nivou Federacije Bosne i Hercegovine, podzakonski akt koji proizlazi iz ovog Zakona su neophodno oružje u rukama policije da bi bila efikasna. Kada kažu zašto neko duguje 30 000 konvertibilnih maraka, a vozi automobil, još čini saobraćajnije prekršaje, nije za to kriva policija, krivo je zato što nemamo propis koji definiše prinudnu naplatu tih potraživanja, što nemamo propis da policija odvede tog u zatvor, isprati ga, liši ga slobode i na taj način da se borimo protiv te pojave. Dakle, i pored toga što smo tražili te izmjene i od federalnog i od državnog nivoa Zakona o osnovama saobraćaja na putevima Bosne i Hercegovine, taj Zakon je neophodan da definiše bahatu vožnju, obijesnu vožnju, da definiše i trajno oduzimanje vozila kao modalitet borbe policije protiv ove vrste delikvencije. Sve to nam je potrebno, mi, evo kažemo inicirali smo to, tražimo to, ali ne čekamo. Mi ovdje na nivou Kantona Sarajevo radimo taj posao najbolje što možemo u zadatim okvirima. I evo, kao što vidite i oduzimamo putnička motorna vozila jer smo shvatili da je to najvažniji metod kojim se mi možemo boriti u ovome trenutku protiv te pojave. I evo, poslije će ovaj svakako uvaženi policijski komesar iznijeti informaciju koja će oblovati više sa ovim operativnim podacima vezano i za stanje kriminaliteta, ali i za stanje sigurnosti saobraćaja, pa ćemo, pa ćemo vidjeti otprilike i pravu supstancu ovoga što ovoga što ja govorim. Dakle, kao što sam rekao, tražim izmjene zakona, posebno u dijelu protiv delikvenata koji svoje vozilo zloupotrebljavaju na takav način da dovodi u opasnost živote građana, a posebno pješaka. Tražimo ključne izmjene Zakona o osnovama sigurnosti u saobraćaju. Prva je da se predviđa obijesna, bahata vožnja i da se ona jasno normira kao posebno oblik kriminaliteta ili prekršaja. Također da zakon predviđa trajno oduzimanje vozila kako bi policija bila mnoga efikasnija. Kada je riječ o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosne i Hercegovine, radna grupa koju smo mi i formirali da analizira sve ovo, ja predložila izmjene i dopune koje između ostalog predviđa i privremenu mjeru oduzimanja motornih vozila, postupak zadržavanja vozača u vezi sa članom 224 stav 2) istog Zakona. Potom definisanja posebne kategorije vozila kao što su električni romobili, vidimo da i oni učestvuju u saobraćajnim nezgodama, uslovima pod kojim isti smiju učestvovati u saobraćaju, kao i način korištenja istih u saobraćaju, te usklađivanje kaznenih odredbi u trenutnoj situaciji kako bi se propisanom sankcijom ostvarila svrha kažnjavanja. Zatražena je dopuna nedostajućih odredbi zakona koji regulišu postupanje učesnika u saobraćaju, a koje obuhvaćaju i prijedlog pooštravanja kaznenih odredbi. Mi imamo 20 godina iste kazne. Te kazne očigledno nisu odvraćajuće. Veći je, manji je račun za večeru u nekom restoranu nego za onoga koji će platiti

kaznu kada izade u alkoholisanom stanju, policija ga zatekne u tom vozilu. Trebaju nam te odvraćajuće kazne. Inače, pitanje kaznene politike, pitanje provođenja zakona kada znate imate onu situaciju, a kaže od ranije poznatoj policiji, pa je valjda policija kriva zbog toga što je to od ranije poznatoj policiji? Pa nije. Dakle, svi znamo, policija otkriva krivična djela, otkriva počinioce krivičnih djela. Čut ćete rezultate iz informacije Uprave policije, počinioce krivičnih djela, uz izvještaj o počinjenom krivičnom djelu, dostaviti nadležnom tužilaštvu. Tužilac dokazuje svoju optužnicu pred sudom, sud presuđuje tog nekoga ko je počinio to krivično djelo i zatim ga upućuje na izdržavanje njegove kazne. Cijeli ovaj sistem postoji zato da bi resocijalizirao, rehabilitirao delinkvente koji su ušli u polje droge i to im je postalo jel kao zanimanje. Njih 60 % i dalje čini krivična djela na području Kantona Sarajevo. Tih 60 % koji su prošli kroz ovaj sistem, prošli, dakle kroz sistem pravosuđa, bili u zatvoru i izašli iz zatvora i nastavili da rade, čine prekršaj i nastavili da čine krivična djela kao što su i ranije. Sistem ih nije resocijalizirao, sistem ih nije rehabilitirao. Sada se očekuje od policije da vrši onaj vid kriminalističke kontrole za koji su potrebni značajno veća sredstva, značajno veći broj ljudi. Vidjet ćete da smo mi jučer održali sastanak jednog tima za prevenciju kriminaliteta na području Kantona Sarajevo, doveli smo ljude iz akademske zajednice u to tijelo. Jedan od prvih prijedloga tog tima jeste prema Federalnom ministarstvu pravde i vas zastupnike koji ste i u Federalnom Domu naroda molim da inicirate i da tražite da se donese taj zakon, Zakon o probaciji, Zakon o probacijskoj službi. Nije to nova pamet, to postoji u Sjedinjenim američkim državama, decenijama, u Republici Hrvatskoj postoji 10, 15 godina, probacijski službenik koji je u suštini socijalni radnik i osoba kojoj se delinkvent presuđeni, koji je odslužio određenu kaznu koji bi trebalo da je resocijaliziran, toj osobi se obraća taj delinkvent, taj izvršilac krivičnog djela koji je izdržao kaznu. Sa tom osobom se kreira poseban plan vraćanja u zajednicu, kako da postane koristan član društva, dakle i sa njim zajedno, ako ne bude radio onako kako taj probacijski službenik odredi toj osobi, on se ili vraća ponovno na odsluženje zatvorske kazne ili se traži drugi modaliteti. Uglavnom, država ima određenu kontrolu nad i tim i takvim ponašanjem tih delinkvenata. Ti od ranije poznati policiji su problem policiji, ali nije policija za to kriva zato što sistem nije resocijalizirao te delikvente i zato što oni nisu postale korisni članovi ovoga društva nakon što je evo intervenisala policija, nakon što je intervenisalo društvo. Dakle, ono što vraćam se ponovno na temu Zakona, odnosno na temu sigurnosti saobraćaja, ono što ja mogu reći da smo mi još tražili, pored ovih izmjene Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja, tražimo, dakle, izmjene Zakona o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine. Način da Zakon predviđa metod kojim će se prekršiocima s evidentiranim enormnim kaznama desetine, dakle hiljada konvertibilnih maraka, iste naplatiti i da ta mjera bude efikasna, a ne, kao što sada imamo situaciju da prekršiocci ne plaćaju novčanu kaznu, a nastavljaju upravlјati vozilom. I ta novčana kazna ona treba da odvrati ljude, da dalje sjedaju vozilo i da vrše saobraćajne prekršaje. Ne, to njima očigledno nije problem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Poslovnička intervencija, zastupnik Mahir Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Ja, ako sam vas razumio, vi ste ovu sjednicu o sigurnosti, odnosno kada ste dali na glasanje, dnevni red stavili da smo mi izglasali u stvari sedam, osam tačaka koji se tiče informacija o ovome, tako smo glasali, tako ste nam to pročitali. Jesam li ovo dobro razumio? Mislim, moram vas prvo pitati, pa da onda obrazložim ovu poslovničku intervenciju, jer mi smo glasali u stvari za nekih desetak informacija od MUP-a, Uprave policije i, Komisije za sigurnost, sudova, Sud za prekršaje, ovaj ona itd itd. Jesmo smo tako uradili?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Evo, kratko ču pojasniti. Dnevni red je zakazan na osnovu informacija sačinjenih u skladu sa Zaključkom Kolegija Skupštine Kantona Sarajevo od 19. 03.2024.godine, i to informacije o poduzetim aktivnostima Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave policije i svih drugih resora koje sam pobrojao.

Mahir Dević (zastupnik)

Znači, mi smo glasali za deset tačaka, deset informacija.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ne, mi glasali za informacije objedinjenu.

Mahir Dević (zastupnik)

Ali niste tako rekli.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Informacije o sigurnosnoj situaciji u Kantonu Sarajevu koja se oslikava kroz informaciju dostavljenu od nadležnih institucija. I ovo čini sve jednu tačku. Tako je Vlada kreirala tu tačku, mi smo je samo.

Mahir Dević (zastupnik)

Prije izjašnjenja, prije nego što smo mi glasali, vi ste nama pročitali zaključak sa tih informacija, vi niste rekli da mi imamo danas jednu tačku dnevnog reda koja se tiče glasamo za tačku dnevnog reda, Sigurnost u Kantonu u Sarajevo, ko je za, ko je protiv, pa u okviru te tačke ćemo imati ovo. Znači, vi ste nama pročitali taj zaključak i pobrojali sve ove informacije. Dobro, meni je to vrlo važno da znam, zbog djelovanja unutar Skupštine. Ja sam razumio da smo mi glasali ovdje sada za nekih sedam, osam informacija. Mislim, vratite stenogram ili.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ovo je tačka dnevnog reda na kojoj će uvodničari podnijeti uvodne napomene, a onda mi idemo sa postavljanjem pitanja, raspravom, diskusijom i na kraju, nakon rasprave ponudit ćemo zaključke Skupštine Kantona Sarajevo da ih usvoji.

Mahir Dević (zastupnik)

Ali niste tako uradili. Znači, mi smo glasali za informacije, sedam, osam informacija.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Dnevni red.

Mahir Dević (zastupnik)

Kako se zove tačka dnevnog reda danas? Zašto smo mi glasali na dnevnom redu kada smo glasali na dnevnom redu, za šta smo glasali?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Za informacije dostavljene u skladu sa zaključkom Kolegija, Vlade Kantona Sarajevo i pobrojane koje su institucije dostavile.

Mahir Dević (zastupnik)

Informacije tzn. za viši tačaka dnevnog reda, jel li tako?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pa informacija je jedna sastavljena od više institucija. Kakve to veze ima?

Mahir Dević (zastupnik)

Ma to je vrlo važno sa aspekta daljeg rada.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Tako je materijal dostavljen.

Mahir Dević (zastupnik)

Ne, ne govorim ja o materijalu, ovdje govorim o radu, na koji način ćemo raditi, zašto se moja ova poslovnička intervencija odnosi? Zašto ovo pitam? Da obrazložim rad građana, naravno i radi ministra. Pazite, znači uz puno uvažavanje ministra, mi ovdje 30 minuta slušamo izvještaj o radu ministra. Za 30 minuta čovjek nije ni jednom riječju spomenuo sigurnost u Kantonu Sarajevo, bavio se infrastrukturnim projektima, bavio se ne znam o tome da je da je policija depolitizirana, a onda nam govorи šta će on kao politička figura, govorи šta će policija raditi, i tako dalje. Znači ako ima, mislim ne, ne ide realizacija sjednice dobro. Definišite kako je glasio dnevni red, da mi znamo kako ćemo se ponašati.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Deviću. Da bi zastupnice i zastupnici mogli raspravljati o ovoj današnjoj tačci dnevnog reda neophodno je da čuju informacije su dobili u pisanoj formi i neophodno evo i građani da čuju šta to institucije svaki iz svog domena poduzima kada je u pitanju i prevencija, represija i sve ono ostalo što poduzimaju kada je u pitanju sprečavanje kriminaliteta bilo koje vrste i unapređenja sigurnosne situacije u Kantonu Sarajevo. Mi primamo informacije k znanju, na osnovu tih informacija mi ćemo otvoriti diskusiju, omogućiti ćemo zastupnicima da postavljaju pitanje svim ovim uvodničarima i svim onim koje je Vlada zadužila, odnosno Kolegij Skupštine Kantona Sarajevo koji je zadužio, da pripreme materijal ili da ponude odgovore zastupnicima.

Mahir Dević (zastupnik)

Znam to predsjedavajući, nego pitanje je sljedeće. Nama je sada prvi uvodničar, ministar MUP-a Kantona.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Tako je.

Mahir Dević (zastupnik)

Vi ste to razdvojili kao informaciju. Nakon te informacije valjda bi zastupnici sada trebali da postave pitanje da ministar da odgovor na pitanje, pa onda sljedeći pa, jeste tako razdvojili.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Imat će priliku? Ne, ne, ne. Svi će podnijeti svoj dio informacija, ko ima od uvodničara, ovdje, neke nemate, evo, recimo, ja ne vidim ovdje nikoga ispred Kantonalnog suda, Općinskog suda,

Kantonalnog tužilaštva, prepostavljam da će ministrica pravde nešto kazati jer je Ministarstvo pravde dostavilo.

Mahir Dević (zastupnik)

OK, u redu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Tako da nakon uvodničara nastavljamo sa sjednicom gdje ostavljamo prostor za postavljanje pitanja, raspravu.

Mahir Dević (zastupnik)

Znači tada mi zastupnici postavljamo svima njima pojedinačno pitanje. Ja mislim da je to malo će biti teže s obzirom da će biti jako mnogo uvodničara. I sada svaki od nas, evo nekih ih bude pet.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nema veze, koliko god da ima.

Mahir Dević (zastupnik)

Evo kažem nek bude pet, možda bi zbog, zato sam postavio pitanje za šta smo glasali. Ne pitam to slučajno, zbog funkcionalnosti sjednice.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Za objedinjenu informaciju koja će biti prezentovana.

Mahir Dević (zastupnik)

Znači vi ste za tu opciju da oni svi završe sa svojim.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Tako je.

Mahir Dević (zastupnik)

Da onda idu pitanje svima njima.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Tako je, tako je.

Zastupnik Aljoša Čampara, izvolite imate riječ, poslovnička, prepostavljam.

Aljoša Čampara (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Dakle, ja nemam ništa protiv toga da svi uvodničari, naravno iz svojih oblasti i svojih resora, podnesu informacije da bismo mi na osnovu njih mogli je li postavljati i pitanja i voditi diskusiju, samo mislim da bi tačka dnevnog reda svakako trebala biti aktualna sigurnosna situacija u Kantonu Sarajevo ili trenutna sigurnosna situacija u Kantonu Sarajevo ili sigurnosna situacija u Kantonu Sarajevo, a naravno, u okviru nje sve ove informacije, sve ove institucije, da nam nadležni ljudi prezentuju i da onda mi na osnovu toga vodimo ovaj raspravu. Mislim da je tako trebalo otprilike definisati samu tačku dnevnog reda

i ja sam shvatio da smo je tako definisali, a u okviru toga da postoje ove informacije koje će nadležne institucije nama, je li ovdje dostaviti, prezentirati odgovorni ljudi koji rukovode tim institucijama i da ćemo mi onda voditi raspravu sveobuhvatnu i postavljati pitanja nakon izlaganja svih njih i na kraju donijeti određeni broj zaključaka kao Skupština prema ovim nadležnim institucijama koje su odgovorne za stanje sigurnosti u Kantonu Sarajevo. Dakle, ja sam shvatio da je ovo hitna sjednica sa jednom tačkom dnevnog reda koja se zove Stanje sigurnosti u Kantonu Sarajevo, a u okviru toga može biti ovih informacija. Meni je svejedno da li će biti dvije, tri, četiri, pet, sedam, ja imam vremena, možemo čekati, spremam sam i za pitanja i za diskusije, i za argumentaciju, elaboraciju i sve ono je li što što proizilazi iz samog toka sjednice. Ja sam to tako shvatio, evo ne znam jesam li u pravu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

U potpunosti ste u pravu, kolega Čampara. Suština je Skupština Kantona Sarajevo se izjasnila o dnevnom redu i mi možemo nastaviti dalje primati ove informacije kako bi mogli nastaviti da postavljamo pitanje i diskusije. Kolega Dević, izvolite, imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Kolega Čampara, ja sam to isto shvatio kao i vi. Međutim, prilikom glasanja za dnevni red mi nismo glasali za jednu tačku dnevnog reda koja se zvala stanje sigurnosti u Kantonu Sarajevo, već smo glasali za zaključak u smislu informacija ovih kako ih je predsjedavajući pročitao. Znači predsjedavajući nije rekao za današnju sjednicu predlažem dnevni red stanje sigurnosti u Kantonu Sarajevo. Ima li još neko neki ovaj dodatnih tački, jer ima pravo delegirati na hitnoj sjednici, već je rekao evo, nema niko i stavio na glasanje ovaj zaključak s ovim informacijama. Mi uopće nismo glasali. Kolega Vibore, ja pažljivo vjerujte, pratim rad Skupštine i slušam ministra svaku riječ. Ali evo bez obzira, ajde, evo, bez obzira, ja sam ovo razumio, isto kao kolega Čampara, evo nek nastavi predsjedavajući, kako je krenuo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hajte molim vas da nastavimo dalje, da nastavimo dalje, da ne gubimo vrijeme. Ako neko od prijavljenih zastupnica ili zastupnika želi nešto drugo da sugerise, nije problem, ako ne evo, već smo ovo iskristalisali da ne oduzimamo dalje vrijeme uvodničaru. Zastupnica Vedrana Vikić Musić je ostala prijavljena. Izvolite, imate riječ.

Vedrana Vikić Musić

Hvala puno predsjedavajući. Pozdravljam sve prisutne i naše građanke i građane koji nas prate putem malih ekranata. Pa ja bih samo htjela da kažem da se zaista slažem sa prijedlogom da saslušamo sve informacije, jer upravo na bazi svih informacija koje ćemo dobiti, ćemo steći, jel pravu sliku i znat je li na koji način da diskutujemo, koja pitanja da postavljamo i na kraju krajeva, evo, ovo je tematska sjednica, jako bitna, svi mi zastupnici već duže govorimo, dobro hitna sjednica, ovaj i mislim da je jako bitno da se te sve informacije čuju, da imamo dakle kompletну sliku, a nakon toga evo da i mi znamo jel u kojem pravcu idemo i ne vidim, dakle, nikakav problem, u odnosu evo, na ovo kako je predložio predsjedavajući.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženim zastupnicima, zamolio bih uvaženog ministra Katicu da nastavi, izvolite, imate riječ.

Admir Katica (ministar)

Hvala lijepa. Predsjedavajući, evo, ja sam otprilike objašnjavao ono kako mi radimo, kako se ponašamo po pitanju borbe protiv saobraćajne delikvencije. Dakle, čekajući izmjene pojedinih zakonskih propisa na drugim nivoima mi preduzimamo sve što je u našoj moći. Mi smo prošle godine imali ovdje Hitnu sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo posvećeno samo sigurnosti saobraćaja, pa evo, dobio sam informaciju od Uprave policije šta se tačno uradilo po pitanju zaključaka kojima je zadužena Uprava policije. Reći će to i komesar, ali evo, nije zgoreg. Dakle, povećan je broj policijskih službenika na terenu kroz angažman novoprimaljenih policijskih službenika. U Jedinicu za saobraćaj primljeno 17 novih policijskih službenika, identifikovana opasna mjesta i dionice na primarnoj mreži saobraćajnica u Kantonu Sarajevo. Povećan je broj radara. Policijski službenici Jedinice za saobraćaj prošle godine koristili su 5 ručnih radarskih uređaja u periodu od 1. 6. do 31. 12. 2023 godine evidentirali 5163 prekršaja. Pojačan je rad Jedinice za saobraćaj vozilima presretačima, povećan broj patrola u periodu od 19 do 7 sati na najfrekventnijim raskrsnicama u gradu. Nastavak primjene smjernica za povećanje sigurnosti saobraćaja u Kantonu Sarajevo, implementacija aktivnog plana za prevenciju krađa putnički motornih vozila koji podrazumijeva i postavljanje video nadzora, te prevenciju nastanka povreda u saobraćaju.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Poslovnička intervencija zastupnik Aljoša Čampara.

Aljoša Čampara (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Ministre, ja se zahvaljujem na želji da vi to sve prezentirate, ali ja očekujem ipak od strane komesara ove podatke da prezentira jer je to isključivo njegova nadležnost. Tako da imam osjećaj da se malo previše možda petljate u rad komesara, ne želeteći ovaj da vam kažem da imate tu namjeru, ali bojam se da ne uzmem sve stvari koje komesar treba ovdje da nam ovaj objasni i iz oblasti kriminaliteta, iz oblasti saobraćaja i svega. Dakle, to je isključivo njegova nadležnost, operativni rad Uprave policije i MUP-a Kantona Sarajevo, tako da na to sam malo htio da skrenem pažnju.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Poslovnička intervencija zastupnik Muamer Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Hvala, selamim i pozdravljam sve prisutne i one koji nas prate putem malih ekranu. Zahvaljujem se ministru. Pa ovo što je kolega Čampara rekao ipak je ministar ovdje politička figura koja je nama najodgovornija, ja bih volio dakle, naravno, kada dođe vrijeme za komesara, nek izade sa operativnim podacima, ali ja bih ipak volio kako ministar to govori mi i mi u tom nekom političkom obliku predstavljanja stranaka trojke, on je nama najodgovorniji ovdje, ja bih želio baš da on nam izade sa tim podacima, kolega Čampara, a naravno, vi može tražiti, posebno od komesara, pošto imamo mi za ministra više od 100 pitanja, tako da će biti dobro da nama sve ovo fino obrazloži. Imamo cijeli dan, možemo ga slušati. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zamolio bih ministra Katicu da nastavi, a svakako i policijski komesar i drugi uvodničari imat će priliku da podnesu uvodne napomene i svako iz svog segmenta.

Admir Katica (ministar)

Vas gospodine Bandiću nisam najbolje razumio, nadam se da ćeete mi pojasniti to. A što se tiče ovoga dijela, operativnih podataka, ja vas ovdje više kao neko ko je pribavio to, rekao sam to, dostavljen su mi podaci od Uprave policije, ja imam pravo to da kažem, dakle te dostavljene podatke Uprave policije i onoga što su oni uradili po ovome je pitanje i ja neću ići dalje u to. Evo, slažem se, to nije pitanje za ministra unutrašnjih poslova, ali mogu istaći kao nešto što je uradila Uprava policije koja je u sastav Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprava je, dakle u sastavu Ministarstva unutrašnjih poslova. I također, radi se na program prevencije i suzbijanja zloupotrebe narkotika sa posebnim fokusom na kontrolu učesnika u saobraćaju, te u okviru toga što hitnija nabavka testova na prisustvo narkotika u krvi vozača. Mi smo imali ovih dana sastanak naše radne grupe, a u koju je ministar unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo formirao radi borbe protiv zloupotrebe droga na području Kantona Sarajevo i obratili smo se Institutu za mjeriteljstvo s obzirom da postoji pravna prepreka u smislu korištenja i nabavljanja testera za kontrolu prisustva droge u krvi i vozača. I ja se nadam da će to biti brzo, ova grupa će ostvariti odgovarajući kontakte sa Institutom za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine. Evo nešto što je sigurno ministrovo. MUP Kantona Sarajevo u 2024. godini je osigurao Budžet od 137,8, milijuna konvertibilnih maraka, bolje je rečeno Vlada Kantona i ova skupštinska većina je to izglasala, što je uvećanje za cirka 60 000 000 konvertibilnih maraka u posljednjih 6 godina. Ovo pokazuje jasnu opredijeljenost ovih politika i većine u Kantonu Sarajevo da je sigurnost građana i njihove imovine na vrhu prioriteta vladajuće većine u Kantonu Sarajevo. Predviđeli smo u ovome Budžetu planirana su, dakle, sredstvo u iznosu od 1,5 milijuna konvertibilnih maraka za nabavku i postavljanje novih stacionarnih radara, prvenstveno na ovoj glavnoj saobraćajnici i mobilnih i mobilnih radara, dakle, planirano je pokrivanje radarima kompletne glavne saobraćajnice od Ilidže do Baščaršije. Krajem '23. godine raspisana je javna nabavka u iznosu oko 1 000 000 konvertibilnih maraka za nadogradnju serverskog i arhivskog prostora i nabavku dodatnih 30 analitičkih kamera u 2024 godini, te izabran dobavljač u postupku. Drugim elaboratom predviđena je nabavka dodatnih 37 analitičkih kamera koja se treba realizovati u periodu 2024- 25. godina. Planirano je da u drugom kvartalu ove godini MUP Kantona Sarajevo, Jedinica za saobraćaj ima body kamere na uniformama policajaca. Ovo je veoma važno sredstvo u radu koji će nuditi objektivnu istinu o situacijama kada se primjenjuju policijska ovlaštenja i eventualno može doći do prijava od strane građana, te će policajac na taj način biti zaštićena. Isto tako, i građani će biti zaštićeni od mogućih zloupotreba od strane policije. Planirano proširenje sistema Sparta putem kojeg se vrši provjera i akvizicije registarskih tablica vozila na terenu u trenutku prolaska pored kamera i automatska provjera u bazi radi eventualnog počinjenja prekršaja, isteka registracije i slično. Ovaj sistem će biti postavljena još 20 lokacija u Kantonu Sarajevo. S ciljem uspješnog efikasnog izvršavanja unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, u ovoj godini osigurat će se bolja opremljenost, zaštita i sigurnost policijskih službenika kroz nabavku novih policijskih uniformi za policijske službenike, kao i zaštitne opreme, to posebno može komesar govoriti ovih „plate carriera“ koji je naprednija tehnologija u odnosu na klasične balističke prsluke, opreme za specijalizirane timove, opreme za potrebe rada krim policije i kriminalističke policije i specijalistička obuka za policijske službenike. Ono što je u sigurnosti saobraćaja sasvim sigurno još potrebno imati u vidu, dakle analizom stanja utvrđene su i ostale potrebe koje moraju biti riješene ukoliko želimo poboljšanje stanja sigurnosti saobraćaja. Kao jedan od dugoročnih problema detektovan je broj vozila u Kantonu Sarajevo. Prema zvaničnim podacima, u KS u 2023. godini je bilo 169 824 registrovana vozila, što je povećanje za 50 980 vozila u posljednjih 10 godina. Prije 10 godina je na našim saobraćajnicama bilo više od 50 000 manje vozila u saobraćaju, a da ne govorimo sad o tome kolika je migracija prema Kantonu Sarajevo, koliko dolazi iz Visokog, Kiseljaka, istočnog Sarajeva na dnevnoj osnovi, koliko je to opterećenje za Kanton Sarajevo. Drugi problem je svakako saobraćajna infrastruktura. U tom kontekstu svakako moramo

hrabriti i podržati sve ovo što čini naše, posebno Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo u projektovanju i realizaciji velikih projekata u vidu cestovne infrastrukture. I to je svakako za svaku pohvalu. Također, ono osnovno pitanje na koje se svi mi moramo obratiti kao društvena zajednica je subkultura nasilja uopće, ali posebno subkultura nasilja u saobraćaju. To je poseban fenomen koji je u Kantonu Sarajevo itekako izražen, a o kojem se malo govori jer se problem uglavnom fokusira na prekršioce i njihovo kažnjavanje. Danas imamo mlade vozače koji provode nasilje nad ostalim učesnicima u saobraćaju. Moramo uključiti psihologe i sociologe i struku da se bavi tim pitanjem. Također, važna je njihova, dakle, i edukacija i ono što se sve radi, tako da to nije samo pitanje u okvirima policije. Jednako je važno razvijati svijest građana za većim korištenjem javnog prijevoza. I svakako za pohvale i ono što vidimo i ovih dana da se razvija u Kantonu Sarajevo, jer većim korištenjem javnog prijevoza svakako dolazi do manje upotrebe putničkim motornih vozila, samim tim i do manjeg opterećenja u saobraćaj, pa i do dovođenja onih pred psiholoških stanja koje mogu značiti uvod u određeno krivičnog djelo, što smo, nažalost, ovdje na području Kantona Sarajevo, čemu smo, dakle, i bili svjedoci. Ono što želim evo što će vam reći da sam ja kao ministar kao odgovor na ovu trenutnu sigurnosnu situaciju koja se opaža kao takva od strane određenog broja ljudi o od strane ovdje pojedinih zastupnika. Dakle, što sam ja kao ministar pokušao učiniti, jeste da smo formirali jedan ekspertni tim za prevenciju kriminaliteta i sigurnosnih rizika u Kantonu Sarajevo, i taj tim treba da izvrši analizu stanja kriminaliteta, da odredi preventivne mjere, pravce kretanja u tom smislu to je svakako, očekujem mnogo tog tima. Dakle, evo, rekao sam već prva aktivnost koju mi imamo jeste upravo donošenje inicijative i upućivanje prema Federalnom Ministarstvu pravde odnosi se na Zakon o probaciji. Mislim da sam već govorio šta je suština tog Zakona i zašto nam je potrebno. I također, pokrenuli smo jednu značajnu aktivnost u Upravi policije, odnosno MUP-u Kantona Sarajevo, evo, zajedno sa komesarom i sa timom odjeljenjem za video nadzor. U Okviru MUP-a Kantona Sarajevo već se kreiraju neki idejni projekti u smislu kreiranja, odnosno sačinjavanja plana i provođenja tog plana da se implementira video nadzor u totalu za kompletan Kanton Sarajevo svakako da nam je tu potrebna podrška i Vlade i ovako svakako evo vas kao skupštinske zastupnike pozivam da danas usvojite zaključak kojim će, dakle, podržati ovu aktivnost i tražiti od Vlade da se obezbijedi određena sredstva. Sljedeća tema na koju smo mi, posebno na ovom strateškom nivou, na nivou gdje se kreira sigurnosna politika, dakle o čemu smo promišljali, to je pitanje zloupotrebe droga na području Kantona Sarajevo. Naime, a šta je uvod u to bio? Na Hitnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo o sigurnosti saobraćaja održanoj prošle godine u junu, Vlada Kantona Sarajeva zadužena je da doneše Program prevencije i suzbijanja zloupotrebe opojnih droga, s posebnim fokusom na kontrolu učesnika u saobraćaju. A evo, nosilac aktivnosti je bio MUP Kantona Sarajevo. MUP kantona Sarajevo formirao je stručni tim sačinjen od dugogodišnjih stručnjaka i profiliranih pojedinaca u različitim segmentima suprotstavljanja zloupotrebe opojnih droga koji su radili na izradi, na izradi Strategije i Akcionog plana, te definisali opće ciljeve područja djelovanja i posebne strateške ciljeve. U ovom timu su nam bili profesorica sa Fakultete za kriminalistiku i kriminologiju sigurnosnih studija Irma Delkić, akademik Borislav Petrović, zatim smo imali predsjednika te radne grupe, čovjeka koji je čitav život prve u borbi protiv zloupotrebe drugog gospodin Ermin Lagumđija, nekada šef odjela za droge u MUP-u Kantona Sarajeva, a zatim Federalnom ministarstvu unutrašnjih poslova itd, dakle, ovaj tim je izradio tu Strategiju i akcioni plan. Vlada kantona Sarajevo donijela Odluku o usvajanju tima, odnosno usvajanju Strategije i Akcionog plana. Ono što želim skrenuti pažnju, situaciona analiza koja je sastavni dio ove strategije, bazirana isključivo na službenim podacima institucija Kantona Sarajevo, Izvještaj Kantonalnog tužilaštva iz 2022. godine je pokazao je vrlo znakovito da su djela vezana za zloupotrebu opojnih droga, proizvodnja, trgovina znači neovlaštena proizvodnja, trgovina, posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga apsolutno najdominantnije djelo u strukturi podignutih optužnica. 50 % svih krivičnih djela su direktno ili indirektno vezani za

zloupotrebu droga. Prema podacima Javne ustanove za ovisnosti u Kantonu Sarajevo u posljednjih 5 godina zbog problema sa zloupotrebom droga za medicinski tretman javilo se 9312 lica. Poređenja radi, u Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu 1991. godine na Odjelu za neuropsihijatriju liječilo se 45 ovisnika iz cijele Bosne i Hercegovine. Pa sami možete procijeniti situaciju. Dakle problem kojem se očigledno trebamo posvetiti. U 2024. godine mi smo planirali iznos od pola milijuna konvertibilnih maraka za nabavku ovih testera o kojima sam maločas pričao, zatim za provođenje aktivne kampanje za borbu protiv zloupotrebe droga i aktivnosti nevladinog sektora po ovom pitanju. Veoma je važno da naglasimo da ova Strategija uključuje upućivanje inicijativa i zahtjeva prema nivou Federacije Bosne i Hercegovine, da se dekriminalizira posjedovanje određene količine pojedinih supstanci, jer ako ovaj dio prebacimo prekršajnu sferu, možemo se kasnije boriti protiv kriminaliteta vezanog za ovu oblast. Također, istakao je da je naše Odjeljenje za borbu protiv zloupotrebe droga u okviru Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo veoma dobro kapacitirano stručnim osobama u toj oblasti, ali definitivno ćemo u buduće raditi na izmjenama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i osnaživati taj sektor, kako materijalno, tako i kadrovski. U skladu sa ciljevima Strategije izrađen je Akcioni plan koji propisuje jasne mjere. Ukupno je predviđeno 59 provedbenih aktivnosti, gdje su definisani nosioci ovih aktivnosti. Posebni cilj je smanjenje ponude opojnih droga i tu je poseban zadatak policije. Za ovaj cilj propisane su tri mjere: smanjenje dostupnosti i učinkovita kaznena politika, zatim smanjenje potražnje, a to su mjere sprječavanja korištenja droge i podizanje svijest o štetnom djelovanju i treći cilj je smanjenje šteta i rizika. Tim za nadzor, formirali smo Tim za nadzor provedbe ove Strategije kako ova Strategija ne bi bila samo mrtvo slovo na papiru. Ako dozvolite, upoznat ću vas još i s tim da mi u Ministarstvu unutrašnjih poslova, pored dva strateška cilja koja se odnosi na ljudske resurse, na opremanje naše policije, isto tako imamo vrlo značajan plan koji realizujemo, a odnosi se na infrastrukturu MUP-a Kantona Sarajevo. Opredijeljeni smo i imamo jedan vrlo sistematičan pristup u toj oblasti, radimo na tome da tu infrastrukturu značajno obnovimo. Dakle, vjerujem da ste svi već, već ova Skupština uglavnom odlučivala po pitanju po pitanju imovine, odnosno mjesta na kojem će se graditi nova zgrada MUP-a Kantona Sarajevo. Ovih dana otvaramo tender kojim ćemo vjerojatno izabrati ponuđača za rušenje one zgrade koju imamo na području Kolodvorske ulice. Plan je da tokom naredne godine i narednih godina gradimo ovu zgradu MUP-a Kantona Sarajevo, tu će biti smješteno PU Novo Sarajevo. Isto tako, ova Jedinica za saobraćaj će imati odgovarajuće smještajne kapacitete. Također, u PU Novi Grad mi već radimo implementaciju jedne rekonstrukcije, značajne adaptacije i rekonstrukcije, dobit ćemo vrlo brzo 1000 novih kvadratnih metara za potrebe naše krim policije, za potrebe naše šalter sale, a prevashodno za potrebe policije. Isto tako odabrali smo se načelnikom, načelnikom općine Ilidža prostor na kojem ćemo graditi i planiramo graditi novu Policijsku upravu Ilidža, s obzirom da je to neophodna za ovu lokalnu zajednicu. Adaptiramo također Policijsku upravu Stari Grad, tu čekamo jedno rješenje od ove komisije, odnosno od Federalnog ministarstva prostornog uređenja. Gradimo policijsku stanicu Trnovo, imamo već tu opredijeljena i finansijska sredstva. Također Policijsku stanicu Dobrinja zajedno sa kolegama iz Općine Novi Grad i također mogu reći da gradimo jedan novi hangar za autoservis, vulkanizersku radionicu i skladišta. Isto tako, to je neophodno reći da je to mjesto na kojem su obezbijeđeni svi uslovi za forenzičku analizu putničkih motornih vozila koji su učestvovali u krivičnim djelima, koji potiču iz krivičnih djela i to je vrlo zahtjevno jer je neophodno da se napravi s obzirom da u takvim situacijama lako dolazi do kontaminacije tragova prilikom krim tehničke obrade takvih vozila, pa je ovaj objekat upravo napravljen da tako da posluži toj svrsi. Mogu vas upoznati u ovih nekih minutu da smo mi uveliko u projektu uspostave helikopterske jedinice, odabrali smo naše pilote, naš avio mehaničare, uskoro ih šaljemo školovanje. Uskoro ćemo, vjerujem, nadam se, potpisati ugovor o nabavci višenamjenske letjelice helikoptera za potrebe MUP-a Kantona Sarajevo, posebno to

naglašavam, za potrebe građana Kantona Sarajevo, građane cijele Bosne i Hercegovine. Ovaj helikopter neće imati samo policijsku svrhu, već i svrhu za spašavanje. Iako nije sigurnosna tema, vjerojatno ste upoznat sa onim procesima digitalizacije u MUP-u Kantona Sarajevo, posebno ovaj projekat e-grunta kojim smo u suštini spasili naše građane da ne čekaju pred ZK uredima prilikom prijave prebivališta. Isto tako zaživio projekat e- pisarnice. Evo ovo prije završetka svog izlaganja želim skrenuti pažnju zaista na dobre rezultate ove ove naše društvene zajednice Kantona i Sarajevu jednog multiresorskog pristupa. Ali evo, možda će više o tome reći i naša ministrica za odgoj i obrazovanje. Borba protiv maloljetničke delinkvencije je primjer kako se treba boriti protiv maloljetničke delinkvencije u jednoj društvenoj zajednici. Mi imamo značajna smanjenja maloljetničkog kriminaliteta, vršnjačkog prijestupništva u Kantonu Sarajevo i tu prvenstveno zahvaljujući djelovanju naših škola, naših prosvjetnih radnika u školama i na s obzirom na primjenu dva pravilnika koja se odnose na tu oblast, iako moram reći da naša policija daje svoj doprinos radom policije u zajednici i suradnju sa našim školama, održavanju odgovarajućih predavanju u našim školama i svima, svim onim što je potrebno da bi se borili protiv maloljetničke delinkvencije. Isto tako prije kraja. Policijski komesar će vas upoznati o svim statističkim podacima i o onome što je urađeno sa aspekta Uprave policije kao operativno samostalnog organa. Ono s čim sam ja moram reći puno posebno zadovoljan je činjenica da smo od 2021 do '24. značajno smanjili imovinski kriminalitet na području Kantona Sarajevo. Imovinski kriminalitet u svakoj statistici bilo koje društvene zajednice zauzima najveće mjesto počinjenih krivičnih djela. U Kantonu Sarajevo smo značajno udarac zadali u posljednje 3 godine, i to posebno posebno se to odnosi na ovaj ova krivična djela razbojništva i razbojničke krađe. Oprostite, ako sam bio dug, ja vam se zahvaljujem na pažnji. Ja sam zaista osjećao dužnost i prema svima uposlenima u MUP-u KS i prema policijskim službenicima i prema Upravi policije i prema samom sebi dužnost da vam saopštim sve ove detalje vezano za aktivnosti Ministarstva unutrašnjih poslova, ja vam se zahvaljujem ne na pažnji i na strpljenju evo da čujete sve ove podatke, svakako otvoren sam za svaku vrstu pitanja, sve što imate pitati, tu sam da odgovorim, promptno. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom ministru Admiru Katici na uvodnim napomenama. Zamolio bih uvaženog policijskog komesara Uprave policije Kantona Sarajevo, gospodina Fatmira Hajdarevića, da nam podnese uvodne napomene.

Fatmir Hajdarević (komesar UP MUP KS)

Sve vas srdačno pozdravljam, selamim, kako vas, tako i gledaoce pored malih ekrana. Ja ču vas ukratko upoznati sa relevantnim činjenicama koje ogledaju se u djelima koja su zabilježena na području Kantona Sarajevo u protekloj godini i u dva mjeseca ove godine. Kada je kriminalitet u pitanju, obim registriranih krivičnih djela ostao je na približno istom nivou kao u 2022 godini sa 3869 krivičnih djela, što je za 11 dijela manji u odnosu na godinu ranije. Ovdje je potrebna naglasiti da, posebno u dvije oblasti, borbi protiv zloupotrebe opojnih droga i privredni kriminalitet je došlo do značajnog porasta registrovanih krivičnih djela, a to je rezultat proaktivnog rada policijskih službenika Uprave policije. U januaru ove godine registrovano je 313 krivičnih djela, isto kao u uporednom periodu, a u februaru bilježimo smanjenje za nešto više od 2 % u odnosu na februar prošle godine. Kada posmatramo strukturu krivičnih djela u prošloj godini, više od polovine spada na imovinske delikte, njih 2140. ili 55. Slijede djela protiv zdravlja ljudi 355, ili 9 %, a potom djela protiv braka, porodice mladeži, od 331. U preostalih 28 % udjelu spada na sva druga registrovana krivična djela. Identičan trend je u prva 2 mjeseca ove godine. Za izvršenje ovih krivičnih djela u prošloj godini prijavljen je

2469 lica, njih 1439 su povratnici u vršenju krivičnih djela, što je 58 % od ukupnog broja prijavljenih lica. U ovoj je godini bilježimo 424 prijavljena lica, 57 % povratnika.

Oblast protiv života i tijela, u prošloj godini registrovane 207 krivičnih djela, 21 % manje nego u 2022. godini. Počinjeno je 4 ubojstva, 3 manje u odnosu na godinu prije. U ovim slučajevima počinjeni su identifikovani, lišeni slobode i uz izvještaj predati nadležnom tužilaštvu, tako da su sva krivična djela ubistva na području Kantona u 2023. godini sa policijskog aspekta zadokumentovana i predana u daljnju nadležnost Kantonalmu tužilaštvu. Registrovano je 6 pokušaja ubistava, 3 manje u odnosu na 2022. godinu. Svih 6 krivičnih djela također je riješeno, zadokumentovano i predato u daljnju nadležnost Kantonalmu tužilaštvu. Evidentirano je 75 teških tjelesnih povreda, 4 manje, 121 laka tjelesna povreda, 42 manje. Prijavljen ukupno 192 lica za ova krivična djela, od čega je 44 % povratnika u vršenju ovih krivičnih djela. U januar smo registrovali 18 djela, 5 više nego u prošloj godini, Tužilaštvu je prijavljeno 19 lica, od čega je 60 % povratnika. Počinjeno je 1 ubojstvo, 1 pokušaj ubojstva. Oba djela su rasvijetljena, zadokumentovana, lica lišena slobode i predati u daljnju nadležnost Kantonalmu tužilaštvu. Registrovano je 7 teških tjelesnih povreda, 2 više i 9 laka tjelesnih povreda, 1 više. U februaru je evidentirano 14 djela, 3 više, 4 teške tjelesne povrede, 2 manje u odnosu na prethodnu godinu, 9 laka tjelesnih povreda, to je 4 više nego u prethodnoj godini. 1 učestvovanje u tuči prijavljeno je 16 lica, od čega 19 % povratnika. U Oblasti protiv slobode i prava čovjeka i građana u prošloj godini je registrovan 256 krivičnih djela, 32 manje nego u '22. Ovdje su dominantna krivična djela ugrožavanja sigurnosti, kojih je 95 %, prijavljeno je 221 lice, od kojih je više od 57 % povratnika. U januar je registrovano 10 ugrožavanja sigurnosti, 8 manje. Prijavljeno je 10 lica 50 % povratnici. U Februaru su registrovana 22 ugrožavanja sigurnosti, 5 manje, prijavljeno 19 lica, 58 % povratnici. Riječ je o upućivanju verbalnih i pisanih prijetnji, u najvećem broju putem telefona ili putem društvenih mreža. U oblasti protiv spolne slobode i morala u prošloj godini smo registrovali 27 krivičnih djela i bilježimo povećanje za 7. Više od pola slučajeva odnosi se na bludne radnje, prijavljeno 11 lica, od kojih je 44 % povratnika. U januaru ove godine evidentirano je 5 krivičnih djela iz ove oblasti, riječ je o bludnim radnjama, 2 lica su lišena slobode, uz izvještaj o počinjenom krivičnom djelu predata u daljnju nadležnost tužilaštva. U februaru je registrovano 1 djelo, u uporednom periodu su bila 2, 1 djelo silovanje, gdje je počinilac lišen slobode i predat uz izvještaj nadležnom Kantonalmu tužilaštvu. Iz oblasti protiv braka porodice i i mladeži evidentirano je 331 krivično djelo, najviše je nasilja u porodici, 317, prijavljena su 332 lica, od čega 46 % povratnika u vršenju ovih krivičnih djela. U oblasti nasilja u porodici bilježimo porast krivičnih djela gotovo za 33 % u odnosu na prethodnu godinu. Evidentirano je 338 punoljetnih počinilaca, 299 muškaraca i 39 žena, također, evidentirano je 386 žrtava nasilja u porodici, 323 žene i 63 muškarca. Najveći broj prijavljenih slučajeva odnose na nasilje koji muški partner vrši nad ženom, a nemali broj je slučajeva koji se odnosi na nasilje kojim su izloženi stari roditelji, gdje vrše nasilje nad njima, njihova djeca ili unuci. U prva 2 mjeseca ove godine u ovoj oblasti registrovano 65 krivičnih djela, 28 više nego u prethodnoj godini. 64 od 65 djela se odnosi na nasilje u porodici. Uprava policije je u proteklom periodu kroz organizacione jedinice, a posebno kroz Odjeljenje za prevenciju maloljetnog prijestupništva, nasilje u porodici i rad policije u zajednici učinila značajni napore u edukaciji policijskih službenika u slučajevima nasilja u porodici. Također, provode se planske aktivnosti na upoznavanju žrtava sa njihovim pravima i mehanizmima zaštite koji su dostupni u aktualnom zakonskom okviru. Ovo je oblast koju u suradnji sa svim drugim akterima, prvenstveno centrima za socijalni rad i tužilaštvima, ima prostora za unapređenje efikasnijeg postupanja. U oblasti borbe protiv zloupotrebe opojnih droga bilježi se porast registrovanih krivičnih djela za nekih 18 %, rezultat je tu rada policijskih službenika i provođenja planskih akcija koje imaju za cilj suzbijanja zloupotrebe opojnih droga. U 2023. godini podnijeli smo 365 izvještaja o počinjenom krivičnom djelu protiv 426 lica, 46 izvještaja za neovlaštenu proizvodnju i stavljanje u promet opojnih droga po Krivičnom zakonu

Federacije Bosne i Hercegovine, 11 izvještaja po krivičnom zakonu Bosne i Hercegovine, te 308 izvještaja za posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga. 62 % prijavljenih lica su povratnici. U planskim aktivnostima pod nadzorom Tužilaštva i najčešće, u saradnji sa Obavještajnom sigurnosnom agencijom Bosne i Hercegovine smo pronašli i oduzeli više od 60 kg različite opojne droge. To je oko 170 % više u odnosu na 2022 godinu. Nakon što je objavljen izvještaj policijskih agencija Federacije Bosne i Hercegovine o zapljeni opojnih droga, znači Federalna uprava policije i svih 10 kantonalnih uprava policije rezultati su sljedeći: od ukupnog broja zaplijenjene količine opojnih droga, Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo je zaplijenila 74 % ukupne količine heroina, 53 %, speed-a, 50 % marihuane, 43 % kokaina, 37 % ekstazija u tabletama, 80 % hašiša, 5 % stabljika kanabisa, 100 % heptanona, 100 % suboksona, 62 % LSD-a itd, što je očigledan pokazatelj da Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo izvrsno radi u oblasti u borbi protiv zloupotrebe droga. U oblasti u borbi protiv zloupotrebe droga. Imamo značajnu saradnju sa Europolom, Interpolom i američkom agencijom DEA, čiji smo značajan partner na području Bosne i Hercegovine, imamo njihovo puno povjerenje, kako u ovoj oblasti, tako i u oblasti rada po aplikacijama Anom i Aky. U januaru ove godine registrovan je 56 krivičnih djela, 36 više nego u januaru '22. 6 djela neovlaštene proizvodnje i prometa opojnih droga, 50 dijela posjedovanja, omogućavanja uživanja opojnih droga. Prijavljeno je 64 lica, a 61 % povratnici. U februaru bilježimo 48 dijela 15 nego više nego u 22. 7 dijela neovlaštene proizvodnje i prometa, te 41 djelo posjedovanja, omogućavanja uživanja opojnih droga. Prijavljeno je 50 lica, 76 % povratnici. Od početka godine u provedenim akcijama zaprijenili smo više od 10 kg različitih narkotičkih sredstava prevashodno, a anfetamina, ekstazija, marihuane i kokaina. U oblasti protiv privrede bilježimo 12 krivičnih djela, 11 više nego u '22. godini. Također, kao rezultat rada Sektora kriminalističke policije, ovdje prednjače djela obmane pri dobijanju kredita ili drugih pogodnosti. Također, policijski službenici Odeljenja za privredni kriminal i borbu protiv korupcije su zadokumentovali djela koja su u vezi sa privrednim organizovanim kriminalom, a sastavni su dio druge glave Krivičnog zakona, 37 slučajeva zloupotrebe položaja ili ovlaštenja i 15 računalnih prijevara itd. U oblasti protiv imovine registrovano je 2140 krivičnih djela, 110 ili 5 % manje nego u 2022. godini. Prijavljeno je 834 lica, od kojih su 73 % povratnici u vršenju ovih krivičnih djela. U oblasti se, iako se bilježi pad, dominantne su teške krađe, čini ih 45 % od ukupnog broja imovinskih delikata. U prošloj godini zabilježeno utvrđenje 59 motornih vozila, 7 vozila više u odnosu na 2022. godinu. Pronađeno je i vraćeno vlasnicima 38 vozila. U 2023. godini zabilježili smo porast broja razbojništa za 19. Prijavljeno je 98 lica, 73 % su povratnici. Primjera radi, samo 1 osoba, muškarac u dobi od 46 godina prijavljen je za izvršenje 9 razbojništava, drugi muškarac u dobi od 41 godinu za 6 razbojništava, 6 maloljetnika, po pet razbojništava itd znači, ovih 8 lica zadokumentovano je za trećinu izvršenih krivičnih djela razbojništava. U januaru, registrovanoj 153 krivična djela protiv imovine, 23 % manje u odnosu na 2022. Prijavljeno 51 lice 72 % povratnici. Otuđena su 3 vozila, 4 manje nego 2022. godini, 2 su vraćena vlasnicima, registravana 11 razbojništava, 1 manje. Prijavljeni su 4 lica, od kojih su 3 lica povratnici vršen krivičnih djela razbojništava. U februaru je registrovano 140 krivičnih 9 krivičnih djela protiv imovine 12 % manje, prijavljeno 65 lica, 71 posto povratnici. Otuđeno je 9 motornih vozila, osim više nego u februar 2023. 6 vozila je vraćeno, 5 lica prijavljeno za ova djela, registrirano je 9 razbojništava, 4 manje prijavljeno 8 lica, 5 povratnika. U oblasti protiv opće sigurnosti ljudi i imovine evidentirano je 111 krivičnih djela, 11 manje u odnosu na 2022. godinu. Ovdje su primarna djela izazivanje opće opasnosti, njih 97. Prijavljeni su 44 lica, 48 % povratnici. U januaru je evidentirano 12 krivičnih djela, 5 više nego u 2023, u februaru 7 dijela, 3 manje. U smislu za upotrebe vatrenog oružja za izvršenje krivičnog djela u 2023. godini smo evidentirali izvršenje 29 krivičnih djela upotrebotm vatrenog oružja, 3 od 4 ubistva su počinje vatrenim oružjem. 2 pokušaja ubistva je korišteno vatreno oružje, 1 razbojništvo je izvršeno uz upotrebu vatrenog oružja, a 22 upotrebe vatrenog oružja

suo kvalifikovane kao izazivanje opće opasnosti, od čega 15 slučajeva tzv pucanja u zrak. Od ovih 29 upotreba vatre nog oružja, u izvještajnom periodu prošle godine, riješeno je 22, 7 dijela se i dalje radi. U 24. godini evidentirali smo 8 upotreba vatre nog oružja. U izvršenju krivičnih djela, 7 krivičnih djela je u potpunosti rasvijetljeno osmo djelo, onog koje je počinjeno 17. marta. U Starom Gradu. Izazivanje opće opasnosti laka tjelesna povreda je još uvjek u radu Odjeljenja kriminalističke policije Odjeljenja Stari Grad. U oblasti protiv javnog prometa, javnog reda i pravnog prometa bilježi se rast od gotovo s 19 % krivičnih djela. Prijavljeno je 156 lica, od kojih su 54 % povratnici. Najbrojnija djela su nasilničko ponašanje i to čini 40 % 43 % svih dijela. U ovu oblast spada i napadi na policijske službenike, gdje bilježimo 26 krivičnih djela i 6 krivičnih djela Sprečavanje službene osobe u vršenju službene radnje. U januaru registrovano 9 djela, 1 više prijavljeno je 8 lica, 25 povratnika, u februaru registrovano 16 djela. Kao isto kao i 2023. godini prijavljeno 20 lica 40 % povratnici. U oblasti koja je regulisana ZoNDINOM-om registrovano je 31 krivično djelo, 11 manje u odnosu na 2022. Prijavljeno je 31 lice. Što se tiče maloljetnika u sukobu sa zakonom, u 2023. godini evidentirana su 53 krivična djela. U kojem je učestvovalo 48 maloljetnika, bilježi se i manji broj djela i manji broj maloljetnih lica u odnosu na 2022. Završen je ovih krivičnih djela, prijavljeno je sedmero djece u dobi do 14 godina, 19 maloljetnika u dobi od 14 do 16 godina i 22 maloljetnika u dobi od 16 do 18 godina. Među maloljetnicima evidentirali smo 9 povratnika u vršenju krivičnih djela. U strukturi krivičnih djela koja su počinili maloljetnici najviše je razbojništava 10, te 8 luhkih tjelesnih povreda. Ono što se može ocijeniti kao zabrinjavajući jeste da evidentira 1 pokušaj ubistva i 2 silovanja, za koji postoji osnov sumnje da su ih počinili maloljetnici. Također, od 3 slučaja evidentirano je počinjenje teških krivičnih djela protiv sigurnosti javnog prometa od strane maloljetnika. U prva 2 mjeseca ove godine registrovana su 4 krivična djela, 3 manje od 5 maloljetnih izvršilaca, 4 manje, među njima su 3 povratnika u vršenju krivičnih djela. Riječ je o 2 krivična djela laka tjelesna povreda, 1 nasilničko ponašanje, 1 učestvovanje u tuči. Nadalje, u 2003 godini evidentirano je 13 aktiviranja eksplozivnih naprava, 16 manje u odnosu na 2022. godinu. Ovim događajima nije bilo povrijeđenih osoba, nastupila je materijalna šteta, rasvijetljeno je 5 djela, a 8 i dalje u radu. U 2020. Četvrt godini evidentirali smo 5 aktiviranja eksplozivne naprave, 2 više u odnosu na uporedni period 1 u januaru, 3 u februar, 1 u Martu. U svim slučajevima povrijeđenih nije bilo, nastupila je materijalna šteta, svih 5 slučajeva je u aktivnom radu u 2023. godini. Uznemirenje javnosti veliko opterećenje u radu uprave je policija, činile su anonimne prijave o postavljenim bombama, prvenstveno u školama i sudovima. Bilo je 120 takvih slučajeva, 117 manje nego u 2022. godini. Sa školama je ostvarena funkcionalna saradnja, u ovim slučajevima i imali smo i inicirali održavanje niz sastanaka u vezi sa unapređenjem sigurnosti, odnosno kontrole pristupa objekta pravosudnim institucijama, a sve s ciljem smanjivanja manevarskog prostora za ovu vrstu krivičnih djela. U 2023. godini evidentirano je 117 požara, 51 manje u odnosu na prethodnu godinu, za 46 je utvrđeno da su uzrokovani namjerno, podneseno je 40 izvještaja za izazivanje opće opasnosti i 6 za paljevinu. U prva 2 mjeseca ove godine registrovana su 22 požara, 5 više u odnosu na uporedni period. Utvrđeno je da je 10 izazvano namjerno, podneseno je 10 službenih izvještaja o počinjenom krivičnom djelu izazivanja opće opasnosti, odnosno paljevine. Od početka ove godine zabilježeno, zaključno sa 19. martom, 77 objekata, kako ugostiteljskih, tako i onih u kojim se priređuju igre na sreću, bile su predmet operativno-taktičke mjere racije. U tim aktivnostima kontrolisano je 2033 lica i 162 motorna vozila. Ovaj zbir nije uvrštena aktivnost racije u Prihvratnom centru Blažuju od 7. februara, gdje je pretresom obuhvaćeno 496 osoba. Javni red i mir. U oblasti javnog reda i mira u 2023. godini zabilježili smo nešto više od 4600 prekršaja, 6 % manje u odnosu na 2022. godinu. Trećinu ovih prekršaja evidentirala je Policijska uprava Centar. U strukturi prekršaja i dalje najbrojnije prosjačenje, iako se bilježi smanjenje ovih prekršaja za 30 % u odnosu na prethodnu godinu. U januaru ove godine bilježimo smanjenje prekršaja za 4 %, a u februaru rast za 15 %. Ovaj rast se najviše

ogleda u prekršajima prosjačenja. Javni skupovi. U 2023. godini policijski službenici Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo preduzimali su planske aktivnosti na osiguranju 3041 javnog skupa gdje ukupno bilo pola milijuna posjetilaca. Više od 200 skupova je ocijenjeno kao visoko- rizični. Prva 2 mjeseca ove godine imali smo 294 javna skupa, 38 više u odnosu na uporedni period. Nije bilo incidenata na ovim javnim skupovima. Događaj koji je izazvao uznemirenje javnosti, 3. marta ove godine prije osiguranja derbi utakmice između fudbalskih klubova Željezničar -Sarajevo na osnovu operativnog rada i prikupljenih saznanja spriječen je planirani sukob navijačkih grupa, dakle, nije došlo do međusobnog sukoba navijača, niti je bilo sukoba navijačke grupe sa građanima. Blagovremenom intervencijom, preduzetnim mjerama i radnjama policijskih službenika Uprave policije, MUP-a Kantona Sarajevo. Na osnovu prikupljenih informacija i saznanja izvršena je procjena svih rukovodilaca osiguranja te je na hitnom sastanku donešena odluka o zabrani prisustovanja gostujućih navijača utakmici. Podsjećanja radi, 5 dana ranije 14 lica pripadnika jedne od navijačkih skupina na području općini Ilijaš, lišeno slobode zbog nasilničkog ponašanja i oštećenja tuđe stvari. Saobraćaj. U oblasti saobraćaja u 2023. godini evidentirano je ukupno 10 161 saobraćajna nezgoda, 22 % više u odnosu na prethodnu godinu. Više od 90 % evidentiranih saobraćajnih nezgoda je sa materijalnom štetom. Istovremeno, evidentirano je 882 nezgode u kojima je bilo nastrandalih, 4 % manje u odnosu na 2022. godinu. U saobraćajnim nesrećama poginulo je 21 osoba, 170 ljudi teže, 917 lakše povrijeđeno. U sklopu redovnih aktivnosti policijski službenici su kontrolisali 218 985 vozila, što je iz više za 8760 vozila u odnosu na 2022 godinu. Uručeno je 237 949 prekršajnih naloga, 12 % više, podneseno 2558 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, 15 % manje u odnosu na 2022. godinu. Registrovano 101 krivično djelo zbog ugrožavanja sigurnosti javnog prometa, što je 14 % manje nego 2022. godini. U strukturi prekršaja zabilježili smo rast prekršaja prekoračenje dozvoljene brzine kretanja za 124 %. Upravljanje vozilima bez položenog vozačkog ispita za 19 %. Upravljanje vozilom tokom zaštitne mjere zabrane upravljanja vozilom 6 %, nepropisno korištenje mobitela prilikom upravljanja vozilom 26 %. Istovremeno, zabilježili smo smanjenje prekršaja. Vožnja tehnički neispravnih vozila za 17 %, vožnja u alkoholiziranom stanju za 6 %, nekorištenje sigurnosnog pojasa za 10 % , prolazak kroz raskrsnicu na znak uključenog crvenog svjetla za 25 %. Radi zaštite života i sigurnosti svih učesnika u saobraćaju u 2023. godini, višestrukih povratnika u vršenju prekršaja iz oblasti saobraćaja privremeno smo oduzeli 82 motorna vozila, a u ovoj godini zaključno sa 27. martom, 64 vozila su oduzeta, privremeno. U 2023. godini u smislu učestalosti uzroka saobraćajnih nezgoda, a ovo je 5 najčešćih. Na prvom mjestu je nepropisno izvođenje radnji u saobraćaju. Drugo, neprilagođena brzina, tri, kretanje vozilom unazad na kratkom dijelu puta, četiri, ne držanje potrebnog ostojanja i negiranje prava prvenstva. Uprava policije, između ostalog, preduzimala je aktivnosti po zaključcima Skupštine Kantona Sarajevo od 9. juna. 2023. godine, pojačani rad koji se ogleda u pojačanom prisustvu na ulici pripadnika Jedinice interventne policije Sektora za policijsku podršku i Jedinice za saobraćaj Sektora uniformisane policije je neprekidan. Posebnu pažnju posvećujemo kontroli tzv uličnih trkača i drugih učesnika u saobraćaju koji čine najteže prekršaje iz oblasti sigurnosti saobraćaja u skladu s planom Uprave policije koji je stupio na snagu 30. maja. 2023. godine. Također, planovi su donijeti u odnosu na prekoračenje dozvoljene brzine i kretanja vozila vozilom i upravljanje vozilom pod dejstvom alkohola. Tokom ljetnih mjeseci, pojačan intenzitet učešća u saobraćaju motociklom, triciklom, mopedom, električnim romobilom itd, te su u periodu juni - septembar ove kategorije vozila i vozača bili predmet pojačanih kontrola. U septembru prošle godine donijeli smo operativni plan poboljšanja sigurnosti saobraćaja na području Kantona Sarajevo sa preciznim kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim mjerama, u kojim je predviđeno i set preventivnih i represivnih mjera. Shodno tome je provedeno je 11 kantonalnih akcija, i to 3 kantonalne akcije pojačane kontrole upravljanje motornim vozilom pod dejstvom alkohola, kontrolisano je 1303 vozila, izdata su 443 prekršajna naloga i podnesena 3 zahtjeva

za pokretanje prekršajnog postupka, 4 kantonalne akcije pojačane kontrole prekoračenja brzine, vožnje bez položenog vozačkog ispita, vožnje pod mjerama zabrane, vožnje neregistriranog vozila itd. Kontrolisano je 876 vozila, izdato 658 prekršajnih naloga i podnesena 3 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. Dvije kantonalne akcije pojačane kontrole kretanja pješaka i poštivanje obaveze vozača prema pješacima. Kontrolisano 213 pješaka, uručeno 177 prekršajnih naloga, kontrolisano 123 vozila, 57 prekršajnih naloga je uručeno vozačima. Dvije kantonalne akcije kontrole mirujućeg saobraćaja sa posebnim akcentom na bespravno parkiranje na mjestu označenom za osobe s invaliditetom. Izdato je 642 prekršajna naloga i 24 vozila su pomjerena specijalnim vozilom Pauk. U 2023. godini policijske uprave i Jedinica za saobraćaj su planirali i proveli 172 lokalne akcije pojačane kontrole saobraćaja. U cilju sprečavanja opasnih situacija shodno studiji Fakulteta saobraćaja i komunikacija iz Sarajeva, sa kojim su identifikovana opasna mjesta i dionice na primarnoj mreži saobraćaja, mi smo aktivno preduzimali preventivne represivne mjere na 10 opasnih mjesta. I to raskrnica ulica Maršala Tita, Dalmatinska, Kulovića, raskrnica, Maršala Tita Alipašina, Hamze Hume - Kranjčevićava. Ulica Džemala Bijedića kod objekta Hecco, raskrnica Bulevar Meše Selimovića, Srđana Aleksića, raskrnica ulica Zmaja od Bosne, Bulevar Meše Selimovića, Malta, Azize Šaćirbegović, raskrsnica ulica Rustempašina-Edhema Eke Đubura- Butmirska cesta, Ulica obala Kulina bana kod zgrade Univerziteta, Ali pašina ulica kod stadiona, ulica Džemala Bijedeća kod bivšeg doma penzionera, raskrsnica ulica Rustempašina Ibrahima Ljubovića, Mustafe Pintola i Emira Bogunića Čarlija. Istom studijom obuhvaćeno je 6 mjesta na kojim smo djelovali, raskrsnice ulica Nikole Šopa Briješčanska, Hifzi Bjelavca Džemala Bijedića kod bivšeg Mc Donald's, raskrsnica Adema Buče, Drinska Safeta Zajke, Maršala Tita na Marin dvoru Ali pašina ispod mosta na Ciglanama, raskrsnica ulica, Ali pašina Husrefa Redžića. Uprava policije svakog mjeseca donosi plan aktivnosti pojačane kontrole vozača i vozila sa posebnim akcentom na prekršaj koji se odnosi na upravljanje vozilom pod dejstvom alkohola, koji se provodi svakog petka i subote od 22 navečer do 5 sati ujutro. Policijski službenici svakodnevno obavljaju aktivnosti kontrole saobraćaja tzv presretačima. Ovu aktivnost najčešće vršimo na glavnoj gradskoj saobraćajnici na relaciji Baščaršija- Ilidža- Baščaršija. Kroz ovu aktivnost u prošloj godini evidentirano je 518 prekršaja. Dalje, svakodnevno u periodu od 19:00. do 07:00 na najfrekventnijim saobraćajnicama i raskrsnicama, posebno u užem gradskom jezgru gdje je izražena pojačana frekvencija kretanja pješaka uz glavne saobraćajnice Maršala Tita, Obala Kulina bana, Zmaja od Bosne, Bulevar Meše Selimovića itd, maksimalno je vršen angažman ljudskih resursa u cilju sprečavanja nastanka saobraćajnih nezgoda uz korištenje povećanog broja mobilnih radara, službenih motocikala, presretača, uključivanje svjetlosne saobraćajne signalizacije na službenim vozilima i slično. Svakodnevno u periodu od 19 sati do 7 sati ujutro timovi Sektor za policijsku podršku i patrole Jedinice za saobraćaj prisutni su na lokacijama koje su ocijenjene kao najfrekventnije. Također u istom vremenskom periodu, prema planovima koji su pravili za svoja područja odgovornost, sve policijske uprave imaju raspoređene timove na ulici i prostoru i postupaju u skladu sa svim svojim planovima koje su donijeli. Policijski službenici Uprave policije aktivno su nastavili sa primjenom smjernica za poboljšanje sigurnosti saobraćaja, implementacijom Akcionog plana za provođenje prevencije krađe putničkih motornih vozila koji podrazumijeva i postavljanje video nadzora, te prevenciju nastanka povreda u saobraćaju. S tim u vezi postavljanja su 4 nove analitičke kamere krajem 2023. godine. Raspisana je javna nabavaka za nadgradnju serverskog i arhivskog prostora, nabavka dodatnih 30 analitičkih kamera u ovoj godini. U toku je proces izbora dobavljača. Drugim elaboratom predviđeno je nabavka 37 dodatnih analitičkih kamera koji se treba realizovati u periodu '24.-25. godina. Sada bi se osvrnuo na unutrašnju organizaciju, tj na činovanje i prijem u Upravi policije. Od marta prošle godine do danas pokrenuto je uspješno okončano 5 procedura internog unapređenja policijskih službenika, putem kojih je

unaprijeđeno 209 policijskih službenika u neposredno veći čin. Ove aktivnosti bile su nam nužne za pribavljanje prohodnosti službe i mogućnosti prijema prijeko potrebnih novih policijskih službenika. S obzirom na činjenicu da gotovo 4 godine, u periodu od 2019. do 2022 nije vršeno obavezno godišnje činovanje policijskih službenika. Od 1. juna prošle godine u redovima Uprave policije 195 policijskih službenika koji su završili Policijsku akademiju raspoređeni su svim našim organizacijskim jedinicama. Na osnovu Odluke Vlade Kantona Sarajevo iz 2018. godine u augustu 2023. godine raspisan je javni konkurs za popunu slobodnih radnih mesta policijskih službenika s početnim činom mlađi inspektor za 30 izvršilaca. U ovoj proceduri Komisija za izbore okončala faze testiranja koje se odnose na test opštег znanja, test fizičke sposobnosti, te su kandidati zaključno 23. februarom podvrgnuti ljekarskom pregledu. Na osnovu Odluke Vlade Kantona iz 2022. godine u novembru 2023. godine raspisan je javni konkurs za popunu slobodnih radnih mesta policijskih službenika u početnom činu policajaca za 250 izvršilaca. Na konkursu je apliciralo 953 kandidata, od čega je 156 kandidata imalo neurednu prijavu, dok je 797 kandidata podnijelo uredne prijave. U januaru je objavljena lista kandidata koji ispunjavaju i koji ne ispunjavaju uslove na koje su kandidati imali pravo žalbe, nakon kojeg je komisija za izbor, nakon što je komisija za izbor dobila odluke Policijskog odbora, izvršeno je prva faza od 3. faze, tj izvršeno je test općeg znanja koji je proveden od 13. do 25. marta ove godine. U mjesecu aprilu je planirana faza fizičkog testiranja. Javne nabavke. Tokom prošle godine intenzivno smo radili na realizaciji svih projekata planiranih budžetom. Između ostalog, završena je nabavka IBIS sistema, nadogradnje IBIS sistema, nabavka specijalnog vozila "vodeni top", pištolja, radarskih sistema, mini video kamera, lakog naoružanja. Projekti za koji su provedene procedure javnih nabavki za koji su i realizacija u toku. Nabavka 3 vozila za specijalne namjene, nabavka proširenja sistema, Sparta, nabavka sistema za evidentiranje nepropisnog zaustavljanja i parkiranja na stajalištima javnog prijevoza. Za nabavku motornih vozila za potrebe Uprave policije Vlada Kantona Sarajevo osigurava sredstva u 2022. godini. Mi smo u 2023. godini raspisali tendersku proceduru, pokrenuli, okončali proceduru javne nabavke i slijedi zaključivanje ugovora. U toku je postupak javne nabavke za specijalne policijsku opremu, nabavka 2 vozila za specijalne namjene. Što se tiče nabavke uniformi, u 2023 godini realizirana je nabavka nabavke uniformi za pripadnike Sektora za policijsku podršku. Postupak javne nabavke uniformi za sve policijske službenike započet je odmah po usvajanju nove Federalne uredbe o jedinstvenoj uniformi. Želim naglasiti da je Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo, prva u Federaciji, pokrenula ovu proceduru nabavke javnih uniforme. Međutim zbog izjavljenih žalbi postupak je više puta obustavljen do donošenja rješenja zaključaka Ureda za razmatranje žalbi. Po donešenju konačnog zaključka Ureda iz marta ove godine postupak javne nabavke uniformi se nastavlja. Hvala od mene toliko.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom policijskom komesaru. Može se vratiti na svoje mjesto. Sada je pola 12. Da li sljedeći uvodničar može za petnaestak minuta podnijeti uvodne napomene, ministrica visokog obrazovanja? Možete, izvolite, imate riječ.

Adna Mesihović (ministrica)

Pa pozdravljam sve prisutne i gledaoce ispred malih ekrana. Ovo je prijedlog aktivnosti i mjera radi prevencije i otklanja sigurnosnih prijetnji ili rizika koji su u nadležnosti Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo. Na osnovu Zaključka Kolegija Skupštine Kantona Sarajevo od 19. 03.24.godine, a u cilju sveobuhvatnog sagledavanja stanja sigurnosti i eventualnih izazova, rizika i opasnosti koji potencijalno mogu usložniti sigurnosne prilike na području Kantona Sarajevo, prezentovat ću vam prijedloge aktivnosti i mjera,

uzimajući u obzir, ali specifičnu nadležnost Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo. Ovo Ministarstvo može prije svega podržati programe obrazovanja na visokoškolskim ustanovama koje promovišu vrijednosti kao što su poštivanje zakona, tolerancija, nasilje i socijalne odgovornosti. Navedeni ovi programi mogu biti integrisani u nastavne planove i programe na svim nivoima obrazovanja, naravno, uključujući i visoko obrazovanje kojima ovo Ministarstvo upravlja. Također, Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo putem javnih poziva, kojih ima više realizovanih i planiranih u toku godine može financirati ili sufinancirati istraživanja koja se bave uzrocima kriminala, nasilja, delikvencije ili bilo kojeg oblika destruktivnog i društveno neodgovornog ponašanja, kao i istraživačke projekte koji se bave razvojem inovativnih sigurnosti, tehnologija i metoda, a posebno u kontekstu visokog obrazovanja i mladih. Kako bi se bolje razumjeli ovi problemi i identifikovali efikasni pristupi prevenciji. Ministarstvo je već i preuzealo neke uloge je li u komunikaciji sa aplikantima na ove javne pozive u promociji ovakvih vidova projekata, odnosno ovaj prijedloga projekata. Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo će nastojati podržati i podsticati mlade talente da aktivno učestvuju u kreiranju tehnoloških alata koji mogu imati ključnu ulogu u poboljšanju sigurnosti u svim sferama društva. Mobilne aplikacije ili platforme za prijavljivanje nepravilnosti i rizika u saobraćaju, kao i ostalim oblastima, mogu također biti od velike pomoći u bržem i efikasnijem reagovanju na incidente. Ministarstvo će podržati istraživače, inovatore i poduzetnike da razviju i implementiraju ove tehnološke alate dok se ne uspostavi stabilan sistem, stabilno sistemsko rješenje koje će rezultirati i doprinijeti povećanju sigurnosti i smanjenju rizika u društvu. Pored svega ovoga, također ćemo podržati programe saradnje s drugim ministarstvima, opštinama, obrazovnim institucijama, sigurnosnim agencijama, privatnim sektorom, kao i nevladnim organizacijama radi razmjene informacija i zajedničkog rješavanja sigurnosnih problema. Ove aktivnosti i mjere mogu doprinijeti stvaranju sigurnijeg i podržavajućeg okruženja za populaciju mlađih ljudi, smanjenju rizika od kriminalnog ponašanja i nasilja, te promoviranju pozitivnog razvoja i participacije u zajednici. Kombinacija svih ovih mjera, zajedno sa efikasnom saradnjom svih relevantnih aktera, može u značajnoj mjeri doprinijeti smanjenju kriminala, saobraćajnih prekršaja, nasilja, delikvencije u društvu i svih drugih anomalija. Također, evo, trenutno jedna od tih preventivnih mjera koju vrlo brzo možemo da realizujemo je da će Ministarstvo kroz javni poziv za mlađe, koji će se realizovati 8. aprila ove godine, pokrenuti program koji će tretirati ovu temu i aktivnosti usmjerene na edukaciju, jačanje svijesti i prevenciju vršnjačkog nasilja i nasilja u porodici. Naziv tog programa, kojeg smo mi već definisali kroz definisanje kriterija ovog javnog poziva je "Sigurnost mlađih, prevencija vršnjačkog nasilja i nasilja u porodici". Svakako sviju podržavam da nekim svojim doprinosom i sugestijama budu slobodni da ovaj delegiraju neke teme i načine uloge Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlađe u kontekstu prevencije nasilja i u kontekstu poboljšanja sigurnosti u Kantonu Sarajevo, jer mislim da ovo Ministarstvo prije svega ima neku ulogu u preventivnim mjerama. Hvala vam svima.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj ministrici. S obzirom da nam se bliži vrijeme džuma namaza, predlažem da izglasamo pauzu i da je za jedan sat i po vremena nastavimo ponovno sa sjednicom Skupštine KS. Tako da bih zamolio skupštinu da pripremi anketu za izjašnjenje, a zastupnike da se izjasne o predloženoj pauzi. U 01: 15 možemo li ovdje da se vidimo? Imamo sat i po vremena. Prijedlog za pauzu. Počinjemo sa radom u 01:1. Zamolio bih zastupnike da se izjasne. Zaključujem glasanje. Za je glasalo 26 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da prihvaćen prijedlog za pauzu.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Možemo nastaviti. Sljedeće je meni ovdje na spisku Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglica. Tu su predstavnici Ministarstva. Izvolite, samo se predstavite zbog stenograma.

Miralem Dedović (pomoćnik ministricе u Ministarstvu za rad i socijalnu politiku)

Hvala dopredsjedavajući. Dobar dan. Pozdravljam sve prisutne, kao i naše gledateljke i gledaoce putem javnih servisa koji prate ovu sjednicu. Ja sam Miralem Dedović, pomoćnik ministricе za rad i socijalnu politiku, raseljena i izbjegla lica Kantona Sarajevo. Ministarstvo za rad i socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo je u skladu sa Zaključkom Kolegija Skupštine Kantona Sarajevo u cilju organizovanja Hitne sjednice Skupštine Kantona na temu sigurnosti pristupilo i izradilo informaciju sa relevantnim elementima, pokazateljima i komentarima koji se odnose na navedenu temu o vezi sa sigurnosnom situacijom u Kantonu Sarajevo. U predmetnoj informaciji prezentovani su podaci koji se odnose na djelovanja u segmentu suzbijanja maloljetničkog prijestupništva i nasilja u porodici. Informacija je rađena na osnovu podataka sa kojima raspolaže Ministarstvo, te podataka koji su Ministarstvo dostavljeni od strane Javne ustanove Kantonalni centar za socijalni rad, u daljem tekstu, Kantonalni centar, Javne ustanove Odgojni centar Kantona Sarajevo, u daljem tekstu i govoru, Odgojni centar, i Javne ustanove Porodično savjetovalište, a to su ustanove socijalne zaštite iz resora Ministarstva. Zaštita i tretman djece i omladine i članova porodice, vrše se prema Zakonu o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku kojim su utvrđena posebna pravila postupanja prema djeci koja su u sukobu sa zakonom, a prema kojima su dužni postupati sudovi, tužiteljstva, uključujući ovlaštene službene osobe, organe starateljstva, porodice, škole, institucije na svim nivoima društvene zajednice, kao i drugi učesnici uključeni u krivičnu proceduru na način kojim im se bez diskriminacije unapređuje osjećaj dostojanstva i lične vrijednosti djeteta. Prema navedenom Zakonu sve odgojne mjere, posebne preporuke i sankcije izriče nadležni sud, dok Kantonalni centar i Odgojni centar u skladu sa svojim nadležnostima, iste prate i ili ih provodi. Također, ovaj Zakon je propisao posebna pravila i način rada sa maloljetnicima te se u skladu sa tim provođenje svih odgojnih mjer i tretmana zasniva na individualnim programima rada sa mololjetnicima prilagođenim njihovoj ličnosti koji definišu metode i načine rada u skladu sa savremenim dostignućima nauke, pedagoške i penaloške prakse. Nakon što nadležni sud izrekne odgojnu mjeru upućivanja u Odgojni centar na način propisan zakonom kojim se reguliše izricanje izvršenja ove odgojne mjere prema maloljetniku, u okviru Odeljenja za zaštitu i tretman djece i omladine izvršava se odgojna mjeru na sljedeći način: na određeni broj sati tokom dana u trajanju najmanje 14, a najduže 30 dana ili na neprekidan boravak u trajanju najmanje 15 dana, ali ne duže od 3 mjeseca. U okviru Odgojnog centra se mololjetniku osigurava prihvat i privremeni smještaj tokom pripremnog postupka, te vrši dijagnostika i opservacija tokom sudskog postupka prema naredbi nadležnog tužilaštva ili suda, kao i mjeru upućivanja u Odgojni centar, umjesto mjeru pritvora, prema odluci suda. U predmetnoj informaciji dat je prigrad izvršenih sankcija u periodu '19.-' 23. godina, izrečenih od strane nadležnog suda prema mololjetnicima, počinjocima krivičnih djela. Ja ih ovim putem sad neću čitati. Možete ih, dakle, pogledati u predmetnoj informaciji. Pored ovih spomenutih navedenih izrečenih sankcija u '23. godini sud je izrekao 22 posebne mjeru prema mololjetnicima, od čega je najveći broj uključivanje u pojedinačni ili grupni rad Savjetovališta i pohađanje kurseva za stručno ospozobljavanje. U 2023. godini po nalogu suda pokrenuto je i 55 pripremnih postupaka, dok je prekršajnih postupaka bilo ukupno 90. Značajno je istaći da je 2020. godine počelo izricanje odgojnih preporuka, te se stručni uposlenici Kantonalnog centra i Odgojnog centra kontinuirano educiraju iz navedene oblasti, a stručni uposlenici koji su već završili

edukaciju za medijatore su certificirani tokom 2020. godine za provođenje preporuka ličnog izvinjenja i naknade štete oštećenom, a što je jedan od zakonskih preduslova. U Odgojnom centru po nalogu suda u 2023. godini bio je smješten ukupno 21 maloljetnik, od toga je za 8 maloljetnika izrečena odgojna mjera, 7 maloljetnika je smješteno po osnovu prekršaja, 4 maloljetnika su smještena umjesto mjere pritvora, a dvoje maloljetnika su u postupku diagnostike i opservacije u toku pripremnog postupka. Najčešći pojavnici oblici krivičnih djela koja su počinili ovi maloljetnicu su teška krađa, posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga, udruživanjenja radi činjenja krivičnih djela, ubistvo, razbojništvo, teške tjelesne povrede i laka tjelesna povreda. Rad sa djecom i omladinom zahtjeva multisektorsku i multiinstitucionalnu saradnju obrazovnih ustanova, zdravstvenih ustanova, ustanova socijalne zaštite, organa starateljstva, policije, tužilaštva, sudstva, ustanova izvršne i zakonodavne vlasti, nevladinih organizacija i svih drugih ustanova i institucija organizacija koje mogu na bilo koji način zaštiti najbolji interes svakog djeteta. Multisektorska suradnja svih naprijed navedenih subjekata vezano za ovu kategoriju korisnika može se ocijeniti kao relativno dobra, ali se javljuju određene poteškoće u radu i saradnja zbog nepostojanja određenih adekvatnih zakonskih rješenja, nedostatka, adekvatnih mehanizama za provođenje određenih zakonskih rješenja, međusobnog nerazumijevanja nadležnosti, značajne kadrovske potkapacitiranosti u svim navedenim subjektima, nedovoljno obezbijeđenih dodatnih kvalitetnih edukacija za rad sa ovom kategorijom djece u svim oblastima, neadekvatnim uslovima za rad s ovom kategorijom djece u određenim ustanovama itd. Otežavajuću okolnost čine i dugotrajni postupci prema maloljetnim počiniocima krivičnih djela, odgojna mjera se izriče kada su već punoljetni i nema svoju svrhu, ne postupanje sudija prema prijedlozima službi za zamjenu odgojne mjere drugom mjerom zbog ne izvršavanja, dugotrajni sudski postupci, zabrane roditelju da živi sa djetetom ili oduzimanja roditeljskog staranja itd. U Ustanovama koji se bavi zaštitom i tretmanom djece i omladine i njihovih porodica evidentan je deficit, deficit stručnog kadra. Posebno je evidentan nedostatak certificiranog kadara u službama socijalne zaštite, u skladu sa Zakonom o zaštiti postupanja prema djeci i maloljetnicima u krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine. Posljednja ovakva edukacija održana je 2014. godine. Ova edukacija neophodna za rad u cjelini, za zaštitu, tretman djece i omladine i članova porodice. Generalno je primijetila nedostatak kvalitetnih, međunarodno priznatih stručnih edukacija i drugih mogućnosti za stručno usavršavanje uposlenika za rad sa ovom kategorijom djece. Kontinuirano educiranje je neophodna obzirom na stalno multipliciranje problema koje djeca i mladi ispoljavaju, kao i sve nižu dobnu granicu djece koje ispoljavaju neke od ovakvih vidova ponašanja. Istočje se kao otežavajuća okolnost pri radu sa ovom kategorijom djece spomenuti nedostatak materijalnih sredstava za provođenje zakonskih odredbi, resocijalizaciji nakon izlaska sa zavodske mjere, kao i nemogućnost, nedostatak kapaciteta za uključivanje djece i mladih u humanitarni i dobrovoljni rad, nepostojanje mogućnosti obezbjeđivanja sredstava za vanredno školovanje, bavljenje određenim sportom ili nekom drugom aktivnošću za ove kategorije djece. Zakon nije propisao odgovornost porodice za nedovoljno uključivanje u izvršavanju mjere koja se provodi na principu dobrovoljnosti, dug je period od činjenja do pokretanja i okončanja predmetnog postupka, neke alternativne mjere se ne izriču od strane suda i tužilaštva, a za njihovu provedbu nisu obezbijeđeni kadrovske potencijalni niti neophodne institucije. Problemi u provođenju odgojnih mjer kod problema sa ovisnošću ili psihofizičkim smetnjama se ne izriču jer nema odgovarajući ustanova, pa se često zamjenjuju sa onima koji nemaju za cilj resocijalizaciju maloljetnika. Ne postoji adekvatna savjetovališta za mololjetnike kada je u pitanju izricanje mjere posjete odgojno-obrazovnim i psihološkim savjetovalištima za učinjeni prekršaj. Nisu obezbijeđena sredstva za financiranje vanrednog školovanja mololjetnika koji napusti školu zbog učinjenog krivičnog djela. Posebno je teško izvršavanje mjeru i njihovo praćenje u slučaju mololjetnih migranata, počinilaca krivičnih djela koji praćenje posebne obvezne zabrane druženja mololjetnika sa osobama koje imaju loš utjecaj

na njega i to je nemoguće pratiti. Posebno je bitno napomenuti da bi u nekim ekstremnim situacijama nesređenih porodičnih odnosa ili partnerskih odnosa roditelja, a posebno tokom visokog konfliktnih razvoda tokom kojih su djeca izložena učenju nasilnih modela komunikacije, a nekad i psihičkom nasilju, zbog čega su svakako u riziku od pojave poremećaja u ponašanju ili čak već ispoljavaju takve oblike ponašanja. Također bi bilo potrebno privremeno izmjestiti dijete ili djecu iz porodice kako bi se roditelji uspjeli fokusirati na roditeljsku, umjesto na partnersku ulogu, a u najboljem interesu djeteta ili djece. Nažalost, predmetnom izmještanju, izmještanju djeteta se vrlo rijetko ili gotovo nikako ne pribjegava zbog nedovoljno hraniteljskih porodica sposobljenih za prijem ove kategorije djece, te nedovoljnih smještajnih kapaciteta u ustanovama i nedovoljno educiranim kadrom koji bi pružio adekvatan tretman toj kategoriji djece kako ne bi došlo do njihove dodatne traumatizacije. Ovakvo postupanje nosi veliki rizik i odgovornost zbog mogućnosti eskalacije nasilja među roditeljima ili čak i nasilja prema djeci, ali nedostatak sistemskih rješenja, nažalost, ne ostavlja drugu mogućnost. U cilju suzbijanja maloljetničkog prijestupništva ustanove u okviru socijalne zaštite u okviru svoje nadležnosti realizuju i programe primarne prevencije za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo, te u skladu sa potrebama škola, povremeno realizuju stručna predavanja i za roditelje učenika, kao i nastavničko osoblje. Svrha programa primarne prevencije se ogleda u pružanju pomoći i podrške djeci da odrastu u osobe koje ne vrše nasilje nad sobom, nad drugima, odgajajući ih za nenasilnu komunikaciju svakodnevnim životnim situacijama, razvijajući otvorenu saradnju, razumijevanje i toleranciju u odnosu među ljudima. Za period 2023. godine broj korisnika obuhvaćenih programom primarne prevencije koji realizira Odgojni centar 1217 korisnika, dok Kantonalni centar prosječno godišnje provede oko 1000 stručnih tretmana u vidu savjetovanja, individualnog i grupnog rada sa maloljetnicima i njihovim porodicama. Za adekvatnu i sveobuhvatno sistemsko rješenje problema u radu sa poremećajima u ponašanju neophodna su brojna zakonska, systemska rješenja koja iziskuju multisektorsko djelovanje. Potrebno je izmijeniti određene zakonske propise, obezbijedi mehanizme za provođenje određenih zakonskih odredbi, obezbijediti i poboljšati uslove za rad u svim ustanovama koja se bave zaštitom prava interesa djece u svim oblastima, kadrovski ojačati navedene institucije, senzibilizirati medije i širu društvenu zajednicu za ovu problematiku i pomoći roditeljima da ojačaju roditeljske kompetencije. Osim adekvatnog broja stručnog kadra, neophodan i završen program edukacije u skladu sa Zakonom o zaštiti i postupanju prema djeci maloljetnicima u krivičnom postupku Federacije BiH prema programu edukacije koji donosi federalni ministar pravde. Nadalje, za prevenciju i suzbijanje maloljetničkog prijestupništva, između ostalog, neophodno je uspostavljanje baze podataka o moljetnicima između Ministarstva unutrašnjih poslova i organa starateljstva. Kadrovski ojačati ustanove koje rade na zaštiti djece i omladine, obezbijediti prostorije za rad sa moljetnicima radi izbjegavanja stigmatizacije, unaprijediti sistem preventivnih mjera usmjerenih na jačanje uslova za pravilan psihofizički razvoj djece i podrške društveno prihvatljivih oblika ponašanja, nastaviti umrežavanje svih relevantnih službi, institucija i udruženja uz potporu jedinica lokalne samouprave, što je od presudne važnosti za uspješan tretman i podtretman maloljetnika, intenzivnije uključiti roditelje kao potporu u nastojanjima uspješne resocijalizacije maloljetnih počinitelja krivičnih djela, te kroz predstojeće izmjene zakonske regulative uvesti i koristiti mehanizme prinude prema roditeljima pri zanemarivanju roditeljskih obaveza, intenzivirati edukativne radionice u osnovnim i srednjim školama u svrhu suzbijanja maloljetničkog prijestupništva i vršnjačkog nasilja kod djece. U vezi sa izvršavanjem postavljenih radnji i zadataka potrebno je osigurati sredstva za nastavak edukacije prema specifičnim potrebama maloljetnika, osigurati podršku stručnim radnicima kroz superviziju zbog sve složenijih i zahtjevnijih tretmanskih zadataka, kako bi se u većoj mjeri osigurali pretpostavke za uspješno izvršavanje stručnih poslova te ublažilo profesionalno sagorijevanje radnika. Posebno značajnim smatramo istaći da u

Kantonu Sarajevo djeluje multisektorski pristup nadležnih institucija u borbi protiv maloljetničkog prijestupništva koji se ogleda u implementaciji Akcionog plana za prevenciju maloljetničkog prijestupništva i rad sa maloljetnicima u kontaktu sa pravosudnim sistemom u Kantonu Sarajevo. Akcioni plan je trenutno u završnoj fazi izrade i sačinjava se za period od 5 godina, period '24.- '28. godina, a većinskim dijelom obuhvata upravo preventivne aktivnosti i sadrži akcenat na što uspješniju resocijalizaciju maloljetnika u sukobu sa zakonom. Postupanje u slučajevima nasilja u porodici od strane Kantonalnog centra, propisano je u članu 3, 33, 34, 40, 42. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, Službene novine Federacije BiH, brojevi 20/13. , 75/ 21. S tim u vezi, Kantonalni centar je dužan pružiti zaštitu, pomoći i podršku licu koji je žrtva nasilja u porodici ili postoji sumnja da je žrtva nasilja u porodici. Obaveza organa starateljstva se ugledaju sljedećim zaštita od nasilja u porodici, vođenje evidencije o izrečenim zaštitnim mjerama osobama koje su štićene zaštitnom mjerom i o nasilnim osobama kojima su izrečene zaštitne mjere, praćenju izvršenja izrečene mjere, obaveštavanju nadležnog suda u izvršenju mjere, predlaganju prekida ili produženja ili zamjene mjere drugom mjerom. Prema podacima Kantonalnog centra, broj prijavljenih slučajeva nasilja u porodici u navedenom periodu nije značajnije rastao, ali su prijavljeni slučajevi nasilja sa sve težim posljedicama, složeniji, prisutni u svim oblicima nasilja, a posljedice istog su sve kompleksnije, dugoročniji po mentalno i fizičko zdravlje žrtava i djece. Također, Kantonalni centar na osnovu dosadašnjih iskustava kroz pilotiranje različitih programa cijeni da je potrebno uvoditi nove mjeru podrške žrtvama nasilja, usmjerene na stvaranje preduslova za njihovo osamostaljenje, plaćanje podstanarstva i režijskih troškova, podrška u prekvalifikaciji, dokvalifikaciji, oposobljavanja za rad, podrška u zapošljavanju, subvencioniranju predškolskih ustanova za djecu itd. Kada je u pitanju zaštita žrtava nasilja u porodici u Kantonu Sarajevo, ona se prvenstveno realizuju na način smještaj u sigurnu kuću koja djeluje u sastavu Fondacije lokalne demokratije. Od samog početka rada i funkcionisanja Sigurne kuće, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljenja lica, izbjeglice Kantona Sarajevo je sufinanciralo troškove boravka korisnica, to se financiranje se kretalo od početnih 10 % do 70 % u 2019.godini. Od 2021.godine između Ministarstva za rad, socijalnu politiku raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo i Fondacija lokalne demokracije zaključen je Sporazum o smještaju socijalno ugroženih osoba žrtava nasilja u porodici u Sigurnu kuću. Sklonište za zlostavljanje žene i djecu i obezbijeđeno je financiranje Sigurne kuće za žrtve nasilja u Kantonu Sarajevo, u sto postotnom iznosu i na taj način osigurano je njeno nesmetano funkcionisanje i rad. U smislu sveobuhvatnije zaštite žrtava nasilja, u okviru socijalnog programa, kao skupa mjera i aktivnosti koje su usmjerene na preveniranje i otklanjanje stanja socijalne nesigurnosti pojedinih kategorija stanovništva, predviđena je aktivnost zaštita žrtava nasilja u porodici. Predmetna aktivnost se raduje na način da korisnice za koje stručni radnici Kantonalnog centra i stručno osoblje Sigurne kuće na osnovu utvrđenih kriterija i praćenja njihovog stanja po izlasku iz Sigurne kuće utvrde da se iste nisu vratile nasilniku i da im je potrebna podrška u njihovoj borbi za egzistenciju i osamostaljivanje dobivaju novčanu podršku za plaćanje troškova podstanarstva i režijskih troškova. Također, i Porodično savjetovalište kontinuirano pruža savjetodavno terapeutske usluge, između ostalih i građanima Kantona Sarajevo kod kojih je prisutno iskustvo različitih oblika porodičnog nasilja, a ova ustanova djeluje na polju prevencije i kroz rad u zajednici. Za prevenciju i suzbijanje nasilja u porodici, između ostalog, neophodno je sistemski riješiti pitanje formiranja i rada mobilnih timova za prevenciju i podršku žrtvama nasilja, obezbijediti realizaciju projekta koji će uključivati kontinuirani stručni rad sa počiniocima nasilja, obezbijediti preduslove da se u okviru općinskih službi socijalne zaštite formiraju stručni timovi u sastavu psiholog, pedagog i socijalni radnik koji će raditi samo na problematici nasilja u porodici, intenzivirati preventivni rad u zajednici, a posebno sa ranjivim skupinama stanovništva i saradnju profesionalaca kroz tematske konferencije i edukacije u prepoznavanju nasilnih obrazaca postupanja kod pojave istih. Također, na području Kantona Sarajevo djeluje

i Koordinaciono tijelo za prevenciju, zaštite i borbu protiv nasilja u Kantonu Sarajevo, koje je formirano u cilju multidisciplinarnog pristupa u prevenciji, unapređenju i razvoju sistema zaštite od nasilja u porodici u Kantonu Sarajevo. Koordinaciono tijelo je prvi put osnovano još 2005 godine, kada je potpisana prvi protokol o radu i suradnji Koordinacionog tijela na prevenciji, zaštiti i borbi protiv nasilja u porodici u Kantonu Sarajevo, a značajno je istaći da inoviran i unaprijeđen Protokol o radu i suradnji Koordinacionog tijela na prevenciji, zaštiti i borbi protiv nasilja u porodici u Kantonu Sarajevo, potpisana od strane predstavnika relevantnih institucija u decembru 2023. godine. To bi bilo vezano za uvodne napomene u odnosu na informaciju koju je pripremilo Ministarstvo za rad i socijalnu politiku.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se pomoćniku ministrici rada i socijalne politike u Vladi Kantona Sarajevo, a sada bi zamolio uvaženu ministricu za odgoj i obrazovanje da nam podnesu uvodne napomene. Izvolite, imate riječ. Ministrica Naida Hota-Muminović.

Naida Hota-Muminović (ministica)

Hvala lijepo. Uvaženi predsjedavajući, dopredsjedavajuće, uvažene zastupnice i zastupnici, ministri, ministrike, komesaru, uvaženi građani Kantona Sarajevo, koji prate današnji prijenos Skupštine Kantona Sarajevo. U materijalima koje smo dostavili, a koji su dostupni, dakle svim zastupnicima i zastupnicama i koji sada prezentiramo javnosti Ministarstvo za odgoj i obrazovanje fokusiralo se je na svoja 3 strateška cilja koja su veoma značajna, a riječ je o primarnoj prevenciji, to je prvi strateški cilj, tj programima kojima se zapravo jača ukupni mehanizam zaštite, jačanja karaktera i nuđenja svih onih dobrih alternativa koji će kroz odgojno-obrazovni rad sa učenicima učiniti školski život mnogo bogatijim, a samim tim postići daleko bolju otpornost kod učenika kada govorimo o potencijalno rizičnim situacijama poslije kojih mogu realizirati različiti oblici nasilja koji rezultiraju kasnije, vjerojatno u odrasloj dobi i povećanim stepenom ili rizikom od nasilja i ugrožavanja sigurnosti. Drugi strateški cilj u odgojno-obrazovnom radu odnosi se na kontinuirano unapređenje već postojećih procedura u postupanju referalnih mehanizama u zajednici u slučaju ranog identifikovanja faktora rizika za dijete, odnosno učenika. I to spada u sekundarnu prevenciju. Treći strateški cilj govori o uspostavi sistema postupanja nadležnih službi u slučaju iznenadnih kriznih događaja u situacijama kada je ugrožen najbolji interes djeteta u odgojno-obrazovnim ustanovama, tzv krizno upravljanje. Škola je druga socijalna sredina u kojoj dijete provodi najveći dio vremena u toku dana, te osim obrazovne uloge, škola ima i značajnu odgojnu ulogu. Iako se većina neprihvatljivih oblika ponašanja učenika identificira unutar školskih zajednica, uzrok problema neprihvatljivih oblika ponašanja učenika i određenih teškoća sa kojima se učenici suočavaju rijetko svoj uzrok ima zapravo u školskoj zajednici. Možemo istaći da ukoliko imamo učenika koliko imamo učenika, koliko imamo i različitih socijalnih i porodičnih interakcija jer je svaka porodica u svojoj strukturi specifična te se sva dešavanja u svijetu djeteta reflektuju u školskim zajednicama. Stoga su škole mesta gdje se najčešće identifikuju različiti problemi sa kojima se suočava društvena zajednica i one tamo postaju primarno vidljive. To ne znači da sve društvene probleme može rješavati isključivo škola i uposleni u školama sami. Važno je bazirati se na primarnoj prevenciji neprihvatljivih oblika ponašanja i zaštite učenika, te je jedan od načina postizanja dobrobiti učenika u školskom okruženju isticanje i razvoj karakternih osobina, motivacije, što dovodi do povećanja zadovoljstva životom i smanjenja vjerojatnosti nastanka neprihvatljivih oblika ponašanja. Neophodno je usmjeriti se i poticati pozitivne emocije kod učenika, one emocije koje stvaraju osjećaj ugode, proširuju mogućnost razmišljanja, zaključivanja, te potiču kreativnost u školi. Ključ prevencije neprihvatljivih oblika ponašanja leži u dobro osmišljenom odgojno-obrazovnom radu u

školama u kojima se njeguje nulta stopa tolerancije na nasilje i u školama, odnosno odgojno-obrazovnim ustanovama u kojima djeca učenici usvajaju adekvatne oblike ponašanja, učeći po modelu od svojih nastavnika i, naravno, svih drugih uposlenih u školskim zajednicama. Ako se određeni problem ili situacija u kojoj je ugrožen interes djeteta prepozna u školi, on u svojoj osnovi najčešće, nije školski problem, već postoje brojni uzroci koji dovode do društvenih problema koji se mogu pojaviti i prepoznati u formi neprihvatljivih oblika ponašanja koja učenici kao takva ispoljavaju, a uzroci su im najčešće u vidu transgeneracijske traume, Post covid 19 izazova, loše briga o mentalnom zdravlju u zajednici, porodično, vršnjačko ili neki drugi oblici nasilja, loše školske prakse i socioemotivna klima u školi, nasilna komunikacija i nasilno rješavanje konfliktnih situacija u zajednici, disfunkcionalnost u porodici, konfliktni razvodi, alkoholizam, upotreba psihoaktivnih supstanci, roditeljski stres i slično, loša ekonomska situacija u zajednici, usvojeni internalizirani razvojni problemi i teškoće kod djece i učenika, manjak protektivnih faktora, a povećan broj riziko faktora za psihofizičko zdravlje djeteta, manjak adekvatnih roditeljskih kompetencija, opšta društvena, geopolitička situacija u Bosni i Hercegovini, svijetu itd. Od mjera koje smo mi ovdje ipak sažeto dali, izdvajamo sljedeće: Ministarstvo za odgoj i obrazovanje je 2019. godine napravilo po prvi put i donijelo dva vrlo važna pravilnika, a 2022 godine Ministarstvo je dopunilo navedene pravilnike sa indikatorima koji se odnose na prepoznavanje nasilja u digitalnom okruženju i indikatorima koji se odnosi na prepoznavanje djece, potencijalnih žrtava trgovine ljudima. Ta dva pravilnika zovu se: Pravilnik o načinu i obliku provođenja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana i Pravilnik o vođenju evidencije o neprihvatljivim oblicima ponašanja i zaštite učenika. Ovi pravilnici zasnivaju se na multisektorskom radu, kako je danas više puta podertano i već dobro uhodanom mehanizmu različitih profesionalaca u naslanjajućim resorima, prije svega odgojno-obrazovnih ustanova, ustanova socijalne zaštite, Uprave policije i drugih stručnjaka po potrebi. Naime, nakon što škola iscrpi sve mehanizme pružanja individualnog plana brige i zaštite za dijete koje je propisano upravo ovim prvo navedenim Pravilnikom i ako su ti mehanizmi i ti oblici podrške iscrpljeni i ne daju očekivane rezultate, tada se pristupa multisektorskemu rješavanju ovog problema i različiti profesionalci intenzivno rade sa roditeljima, odnosno sa učenicima koji su u riziku. Ovaj multisektorski sastanak se, također i pristup također njeguje i kod iznenadnih, stresnih i značajnih događaja koja ni na koji način nisu mogli biti predviđeni, npr slučajevi ekstremnog vršnjačkog nasilja u kojem se učenici u kojem se prepoznaće, dakle da postoje obrazac mehanizma, obrazac razvoja žrtve, odnosno učenika koji se pojavljuju kao počinioци vršnjačkog nasilja. Također je važno reći da se na nivou svake opštine sastaju svi pedagozi i psiholozi osnovnih škola sa predstavnicima službi socijalne zaštite, Centra za mentalno zdravlje i predstavnicima Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova. Dakle, to su mjesечni sastanci unutar kojih se analiziraju postignuća u proteklom periodu i nastoje razvijati dodatni mehanizmi zaštite i rješavanja pojedinačnih slučajeva na nivou u školama sa područja određene opštine. U prilogu 1. dati su upravo ova dva pravilnika, kao i studije slučaja koje su nastale 2019. godine i koja su bili polazna osnova za donošenje ova dva pravilnika. Druga mjera koja se prevashodno odnosi na sekundarnu prevenciju, odnosi se na istraživanje o psihofizičkom zdravlju djece i učenika, prosvjetnih radnika i roditelja. Ministarstvo već četvrtu godinu provodi ovo istraživanje koje nam ima, koje ima za cilj da nam da povratnu informaciju o mentalnom stanju, odnosno stanju stresa i drugih faktora rizika kod učenika, roditelja i prosvjetnih radnika. Tako možemo reći da je na početku, u '21. godini, u istraživanju učestvovalo 11 400 ispitanika, taj broj u '22 godini bio 14 100, a prošlo je godine 19 000 ispitanika. To je značajan uzorak, dobar uzorak i već pokazuje potencijal da napravimo dobru longitudinalnu studiju na bazi koje bismo mogli pratiti, dakle i samo stanje mentalnog zdravlja u zajednici. Ova istraživanja su nam bila dobra polazna osnova da stručnjaci iz prakse i akademski radnici na početku svake školske godine naprave dobre preporuke za stručne službe škola i da uradimo dobra stručna usavršavanja za

stručnjake koji rade u stručnim službama škola kako bi se dalje moglo raditi na nastavničkim i odjeljenskim vijećima, osnažujući tako profesionalce koji rade sa djecom na bazi jasnih i egzaktnih podataka iz ovih istraživanja. Treća mjera spada prevashodno u ovaj strateški cilj 3. Govori o tome da je Ministarstvo za odgoj i obrazovanje u decembru '22. godine i u skladu sa članom 18. a) Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o pružanju načina i oblika provođenja odgojno-obrazovne podrške imenovali smo mobilni stručni tim za krizne intervencije i pružanje savjetodavne podrške odgojno-obrazovnim ustanovama u prevenciji nasilja neprihvatljivih situacija i u slučaju nastupanja određenih kriznih događaja u školi. Dakle, ovo je mobilni stručni tim kojeg čine stručnjaci iz različitih oblasti, na primjer iz cyber sigurnosti ili psihoterapeuti iz centara za mentalno zdravlje pri domovima zdravlja. Oni imaju zadatku da stupe u kontakt u slučaju kada nastupi krizni događaj, mi smo imali takvih slučajeva u proteklom periodu, da stupe u kontakt sa stručnim službama škola, da se obrate školi neposredno i da jasno vode ukupnu školsku zajednicu kroz traumatsko iskustvo, kroz traumu koja je nastala određenim kriznim, iznimno kriznim događajem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Poslovnička intervencija zastupnik Mahir Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Uzimam za član 12. Poslovnika smatram da je ovakvim načinom vođenja sjednice ugroženo mentalno zdravlje zastupnika. Ja vas zaista molim da na neki način povedete računa o tome jer ovo, naravno, ne govorim, sada, samo ne govorim za ministricu, nego govorim ukupno za ovaj rad ovdje. Znači mi ovdje 6 sati ili 5 sati slušamo uvodne napomene koje će se vjerojatno završiti tamo do iftara. Ako je to koncept rada vašeg na današnjoj sjednici, da mi slušamo neke uvodne napomene koje ste vi nama dostavili u 1000 stranica materijala, vi zaista ugrožavate naše mentalno zdravlje ovdje. Mislim, mi bi trebali prvo povesti računa o mjerama zaštite mentalnog zdravlja nas ovdje, pa tek da pomognemo onda građanima.

Naida Hota-Muminović (ministica)

Pa djeci onda.

Mahir Dević (zastupnik)

Pa djeci tek ne možemo pomoći kada ne možemo u sebi da pomognemo, moramo prvo sebi pomoći. Znači, ovo je zaista izgubilo svaki smisao. Ako vi misli da mi treba ovdje da sjedimo, bilo da su zastupnici pozicije i opoziciji i da slušamo ovakve diskusije, šest sati, koji apsolutno u 95 % svojih diskusija nemaju nikakve veze sa temom koju smo mi tražili, onda je to mentalno nasilje, ja vas pozivam da zaustavite ovo mentalno nasilje, zaista.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Deviću, ja znam da vi nemate strpljenja da saslušate sve uvodne napomene, međutim sazvali smo sjednicu, Hitnu sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo, prije svega zbog građana da čuju šta nadležne institucije provode, šta rade kada je u pitanju prevencija, kada je u pitanju represija, kada je u pitanju kaznena politika. Važno je da građani znaju šta institucije ove države rade po pitanju sigurnosti u Kantonu Sarajevo. Tražili smo hitnu sjednicu i želimo da građanima u potpunosti dostavimo informacije. Tako, zamolio bih vas za strpljenje i, naravno, ukoliko današnju sjednicu ne završimo, nastaviti ćemo je dal u ponедјeljak, utorak, srijedu ove sedmice kada se dogovorimo, ali je važno da građani znaju, javnost da bude u potpunosti.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Potpunosti upoznata sa činjenicama, brojkama, provedenim aktivnostima i sve ono što se radi, a na kraju krajeva, jedino iz potpune informacije svih zastupnika i zastupnica možemo očekivati da ćemo dobiti i kvalitetne zaključke. Tako da bih vas zamolio da ne gubimo vrijeme, da damo ministrici riječ, da nastavi, a imat ćemo kasnije prostor za diskusiju. Uvažena ministrica, izvolite, imate riječ.

Naida Hota-Muminović (ministica)

Hvala. Stali smo kod ovog mobilnog stručnog tima za krizne intervencije. Jako je važno osvijetliti šta je zapravo suština izlaganja, evo konkretno zbog čega je ovo bitno. Kada nastupi neki izuzetno stresan događaj u školi ili van škole, npr kada je neposredno, kada je neko ozbiljno ozlijeden ili ugrožen, kada se desi ubistvo, pokušaj ubistva, samoubistvo, saobraćajna nesreća, stradavanja sa smrtnim posljedicama, određena katastrofa u kojoj je došlo do većih šteta, veoma je važno, i to su standardi svugdje u svijetu, da se ne desi konzerviranje traume koja će kasnije eskalirati upravo u vidu nepoželjnih oblika ponašanja. Nikad se ne zna u kojem se trenutku takve traume mogu probuditi i zapravo završiti sa ekstremnim slučajevima nasilja kojima se može biti ugrožena sigurnost cjelokupne zajednice. Vrlo je važno evo, kao ministrica za odgoj i obrazovanje vrlo mi je bitno da se zna da profesionalci u odgojno-obrazovnim ustanovama intenzivno rade kako bismo zacijelili i ozdravili bosansko-hercegovačko društvo. I mi to radimo, dakle, već sa učenicima koji su u školi, oni će brzo doći kao odrasle osobe u naše društvo, donosit će personalne odluke, profesionalne odluke itd i neposredno utjecati i na stanje sigurnosti kroz par godina. Mjera 4. odnosi se na kapacitiranje stručnih službi u školama za funkcionisanje zaštite i dobrobiti učenika, dakle stručne službe škola su obično ih čine pedagog i tradicionalno pedagog je bio nekako jedina stručna osoba u stručnim službama u školama, dugi niz godina. U pedagoškim standardima je normativna bili su propisani i određeni broj psihologa, socijalnih radnika, ali je stanje do '22. godine u stručnim službama škola bilo takvo da su to uglavnom nosili pedagozi u školama. Dakle do '22. godine u školama smo imali 2 psihologa zaposlena u svim osnovnim školama ukupno, dakle u 72 osnovne škole u Kantonu Sarajevo, radila su samo 2 psihologa, 3 socijalna radnika. U srednjim školama, 36 javnih škola, javnih ustanova u Kantonu Sarajevo, 9 psihologa i 3 socijalna radnika. Među ovih 9 psihologa, zapravo, tu su i nastavnici psihologije, jer mnoge srednje škole imaju i nastavu, dakle predmet koji se zove psihologija, pa su djelomično nastavnici radili kao nastavnici psihologije, odnosno psiholozi u školama. Poslije '22. godine izvršili smo u toku '22. godine, napravili smo značajnije, značajnije kapacitiranje stručnih službi na način da ona nekadašnja 2 psihologa u školama sada su 64 psihologa koji rade u osnovnim školama u Kantonu Sarajevo i 19 koji rade u srednjim školama, 15 je socijalnih radnika u osnovnim školama i 8 u srednjim školama, a novi pedagoški standardi i normativi prepoznaju dodatno kapacitiranje, pa bi u osnovnim školama trebalo biti zaposleno dodatni psiholozi kako bi bilo 91 u osnovnim školama, 33 u srednjim školama, 34 socijalna radnika u osnovnim školama i 17 socijalnih radnika u srednjim školama, tako da smo zaista puno, dakle, pažnje posvetili kapacitiranju stručnih službi i profesionalcima koji mogu iznijeti sve ove izazove i ove programe koji naprsto stoje, evo u programu primarne i sekundarne prevencije. Nadalje, mjera koja se odnosi na Zaključak Vlade Kantona Sarajevo iz augusta mjeseca. Naglašavamo da škole same po sebi se ne mogu suočiti sa svim problemima u društvu koji se često otkriju u školama gdje djeca borave veliki dio vremena, ali njihov uzrok je najčešće izvan škole, kao što smo rekli. Mi smatramo da je veoma značajno nastaviti sa kapacitiranjem, kapacitiranjem stručnih službi i prepoznati one stručnjake koji nam mogu pomoći u dalnjim kontaktu sa drugim naslanjajućim resorima, prevashodno sa službama socijalne zaštite, tamo gdje se, dakle, radi, gdje profesionalci imaju mogućnost aktivnog intenzivnog djelovanja prema roditeljima koji na ovaj ili onaj način trebaju dodatnu

podršku socijalnih službi u jačanju roditeljskih kompetencija ili trebaju naprsto mjeru ili nadzor kako bi mogli raditi svoje roditeljske uloge. Također je važno istaći da je Vlada istim Zaključkom, to je august prošle godine, nakon nemilih događaja u Beogradu, donijela i mjeru da u što kraćem roku treba zaposliti dodatni broj psihologa u centre za mentalno zdravlje u sastavu Javne ustanove Domovi zdravlja Kantona Sarajevo i dodatno educirati za rad i saradnju sa školskim zajednicama. Dakle, ta dva zaključka sa dodatnim kapacitiranjem profesionalaca u Centrima za mentalno zdravlje i u službama socijalne zaštite su zaključci Vlade Kantona Sarajevo na prijedlog na materijal koje je ovo Ministarstvo tada predložilo Vladi. Također je bitno reći da smo u smislu preveniranja i ponašanja u slučajevima kriznih situacija u školi izradili dobre smjernice sheme multisektorskog postupanja u slučaju iznenadnih kriznih događaja u odgojno-obrazovnim ustanovama. U našim školama nismo imali takve smjernice pa su nas zaticale često nespremnim i ove dojave o postavljenim eksplozivnim napravama u školama, međutim to pitanje se sad dodatno uređuje i intenzivno radimo sa školskim zajednicama da razviju dobre planove za postupanje u kriznim situacijama i da znaju koga zovu u kojem trenutku i svi drugi resori, dakle i Uprava policije i socijalni radnici i stručnjaci u Centrima za mentalno zdravlje prošli su dodatne edukacije, kao i stručnjaci u obrazovanju, kako postupaju u iznenadnim kriznim situacijama koje se mogu desiti unutar školskih zajednica. Također je važno reći da smo napravili u skladu sa obavezom koja je proizašla iz smjernica multisektorskog postupanja u slučaju iznenadnih kriznih situacija i poseban program za dodatno stručno usavršavanje i razgovor sa medijima, odnosno sa novinarima, kako bi se podstaklo izvještavanje u najboljim interesu maloljetnika, odnosno djece. Ovo radimo u suradnji sa UNICEF-om i veoma veoma je važno da kod medijskog izvještavanja o događajima gdje su uključena djeca i maloljetnici vodimo posebnu, posvećujemo posebnu pažnju slučajevima u kojima može biti ugrožena, ugrožen najbolji interes djeteta. Ovo je konvencijama veoma važno, zagarantovano pitanje i naprsto bilo kakvi senzacionalistički naslovi ne mogu doprinijeti dobru da se situacija koja nastupi u kojoj su uključeni maloljetnici ili djeca riješe na adekvatan način, tako da ovaj otvoreni dijalog moramo nastaviti razvijati i sa predstavnicima medija. Na početku školske '23. i '24. godine, kao i prethodnih školskih godina, ministarstvo je zatražilo od škola da u toku školske godine realiziraju i teme usmjerena na sigurnost i zaštitu učenika, pa je svima već poznato da u mjesecu februaru cijeli mjesec organiziramo aktivnosti koje su usmjerene na prevenciju nasilja nad djecom i među djecom. Također, u materijalima su predstavljeni i predstavljene aktivnosti koje realizira Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja. Riječ je o mnogobrojnim programima koji se razvijaju, to su vannastavni i posebni programi, među njima i Program prevencije ovisnosti. U toku je, dakle, i ova realizacija koja počinje još od najranije dobi, dakle u vrtićima "Mi rastemo i razvijamo se". Film kao inspiracija. Prevencija kockanja i klađenja u 10 sarajevskih srednjih škola trenutno je u toku. Nastaviti ćemo i sa svim ostalim. Također, tu su i tu je i cijeli set aktivnosti iz Programa prevencije nasilja, iz kataloga registriranih programa, gdje učenike kroz davanjem alternativa kroz školu planinarstva, školu plivanja, školu skijanja, školu u prirodi, kroz radionički rad "Vidim, čujem, učim", kroz razvoj funkcionalnih vještina, financijske pismenosti, poduzetništva, sportskog aktivizma nastojimo, dakle, razvijati karakterne snage, vrline učenika i davati im alternativu koja će biti dostupna financirana iz budžeta za sve učenike. I evo na kraju, sugerisali bismo da je Ministarstvo za odgoj i obrazovanje kontinuirano posvećeno ostvarivanju saradnje sa odgojno-obrazovnim ustanovama iz svoje nadležnosti, da pratimo stanje sigurnosti zaštite učenika i cijelokupnih školskih zajednica. Ministarstvo će nastaviti pratiti potencijalne rizike koji mogu ugroziti sigurnost školskih zajednica i u skladu sa aktualnim potrebama donositi određene mjere kao što su izmjene zakona i podzakonskih akata, inicirati aktivnosti usmjerene na osiguranje najboljeg interesa učenika. Važno je istaći da pitanja sigurnosti i zaštite učenika možemo uspješno realizirati multisektorski, svako ministarstvo i institucija u skladu sa svojom nadležnošću. Stoga ističemo da je, osim

kapacitiranja stručnih službi i škola, važno da se u potpunosti kapacitiraju stručne službe socijalne zaštite i centara za mentalno zdravlje na način da se zaposli stručni kadar kako bismo zajednički mogli odgovoriti na sve sigurnosne izazove koji se prepoznaju u školama, ali njihov uzrok, kao što smo više puta naglasili, treba tražiti u široj društvenoj zajednici. Također, posebno ističemo da u školama učenici borave veliki dio vremena sa učenicima u riziku, pedagozi, psiholozi, socijalni radnici i nastavnici, realiziraju planove stručne podrške i individualni planove brige. Prosvjetni radnici svakodnevno uočavaju potencijalne faktore rizika, evidentiraju ih i pružaju priliku da se kod učenika da se učenicima osigura adekvatna podrška u školama se prepoznaju situacije koje mogu ugroziti najbolji interes djeteta, kao što je npr porodično nasilje ili neprihvatljivo ponašanje izvan škole, stoga je važno da učenici redovno pohađaju nastavu, da kao društvo uložimo dodatni napor da i kroz novi Zakon o odgoju i obrazovanju prepoznamo obrazovanje kao obavezno do sticanja određenih kvalifikacija u srednjoj školi. Veoma je važno da zadržimo stopu napuštanja obrazovanja na niskom nivou jer to je jedan od ključeva prevencije i stvaranja sigurnog društva i u budućnosti. Redovno pohađanje nastave u školama je veoma važno kako bi nastavnici i stručni saradnici na vrijeme mogli uočiti određeni faktor rizika i reagovati na adekvatan način. Na kraju želimo istaći da bilo kakav obustava nastavnog procesa, kako smo npr imali u vrijeme covida 19 pandemije i koja sa sobom nosi diskontinuitet rada profesionalaca, može direktno ugroziti najbolji interes učenika, sigurnost školskih zajednica, ali i društva u cjelini. Veoma je važno istaći još, evo samo za kraj i završavam još jednu rečenicu, da mnoga pomažuća zanimanja među njima su, evo, i policajci, socijalni radnici, ljekari, nastavnici, pedagozi, psiholozi, socijalni radnici u školama su stresolozi po svojoj prirodi zbog neposredne komunikacije sa osobama koje trebaju tuđu pomoć. I zato je vrlo važno da ne stvaramo dodatni pritisak na profesionalce koji rade, već da radimo na njihovom osnaživanju, profesionalnom osnaživanju i da radimo na kapacitiranju kako bi bio dovoljan broj u skladu sa najboljim europskim standardima. Mi smo se u odgoju i obrazovanju, u resoru odgoja i obrazovanja zapravo u potpunosti približili, odnosno, mogu reći, dosegli već ovaj nivo kako se propisuje u razvijenim društvima.

Naravno, za sva pitanja stojimo na raspolaganju. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvalujem se uvaženoj ministrici Hota-Muminović na podnesenim uvodnim napomenama. Sada dajem riječ ministrici pravde i uprave Darji Softić. Izvolite, uvažena ministrica, imate riječ.

Darja Softić-Kadenić (ministica)

Dobar dan, hvala predsjedavajući. Dobar dan, uvaženi zastupnici i zastupnice, uvaženi gosti, predstavnici institucija vezanih za današnju tematiku i problematiku, poštovani gledaoци TVSA, ja ču iz nastojanja da ne govorim podatke koji su dostavljeni zastupnicama i zastupnicima u materijalima, a da ipak kažem neke informacije koje mogu biti od koristi i za gledaoce, a i za vas ovdje u sali evo nekoliko kratkih uvodnih napomena. Pravosudne institucije, mislim na Općinski sud u Sarajevu, Kantonalni sud u Sarajevu i Kantonalno tužilaštvo su u skladu sa zaključkom Kolegija Skupštine, dostavile tražene informacije u skladu sa struktrom krivičnih djela i prekršaja izlistanim u Zaključku Kolegija Skupštine. Kantonalni i Općinski sud su pristupili dostavljanju ovih podataka na način da su dostavili izvode iz CMS sudskih baza podataka, nakon što su prethodno pribavili dozvolu Visokog sudskog i tužilačkog vijeća da uopće povuku i dalje proslijede ove podatke, pri čemu je Kantonalno tužilaštvo dostavilo nešto opširniju tekstualnu informaciju. 27. 3. znači, prije dva dana sam održala jedan sastanak sa predsjednicima, kako Općinskog, tako i Kantonalnog suda i glavnom tužiteljicom

Tužilaštva Kantona Sarajevo, u okviru kojeg smo na temelju dostavljenih materijala proveli neka 2 sata jedne konstruktivne diskusije i formulirali nekoliko prijedloga mjera. Prije nego što kažem koje su to mjere, reći će nekoliko podataka koji po mom ličnom sudu kao resorne ministrice smatram važnim. Oni djelomično proizlaze iz ovih dostavljenih podataka, a djelomično iz ovog razgovora i generalno iz dosadašnjeg iskustva i rada u ovom Ministarstvu. Ono što je odražavalo neki generalni trend je činjenica da priliv predmeta i broj djela ostaje relativno konstantan i da u 2023. godini i u prvom kvartalu 2024. godine ne odskače od prethodnih godina. Ipak se mogu pratiti određene oscilacije, recimo, u strukturi predmeta u radu u Kantonalnom tužilaštvu i dalje u velikoj mjeri sa učešćem od preko 80 % dominira opći kriminal, i to prije svega djela protiv imovine, pri čemu je, recimo, značajno primjetna primjetan pad broja krađe automobila i također je primjetan pad onih djela sa maloljetnim počiniocima. Značajno je, također, da je u protekloj godini za jedan značajan postotak, znači za preko 20 % smanjen broj predmeta protiv NN, znači anonimnih ili nepoznatih počinitelja. Iz podataka Tužilaštva u pogledu strukture podignutih optužnica najviše djela je vezan za posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga, što se odražava kao dominantno kad onda pratite i statistiku Općinskog suda u Sarajevu. Postoje inicijative i takvi su stavovi izraženi i u Strategiji za dekriminalizaciju posjedovanja droge za vlastite potrebe, tj prebacivanje u domen prekršaja. I čini mi se, ako smijem dati svoj lični stav, da je ovo ispravna inicijativa i ispravan put imajući u vidu da upravo ovaj vid djela u značajnoj mjeri iscrpljuje kako policijske tako i pravosudne kapacitete. Primjetan je i porast izrečenih pritvora, taj broj ukupno, kada saberemo i Općinski i Kantonalni sud, iznosi prosječno 150 osoba mjesečno u pritvoru. Slikovito je, ako baratamo s nekim brojem od nekih 350 000 stanovnika Kantona Sarajevo, da je 1 od svakih 3,5 hiljade stanovnika Kantona Sarajevo u pritvoru. Pri tome nema problema kapaciteta, u smislu nemamo osobu koje zbog popunjenošti kapaciteta ne mogu da budu upućene na izdržavanje kazni. Moj dojam je da je najveća problematika i da težište možda naših razmišljanja i eventualnih zaključaka u ovom kontekstu rada pravosudnih institucija treba biti na kaznenoj, sudskoj kaznenoj politici. Naime, 2/3 osuda su uvjetne, pa i višekratne uvjetne osude. Između ostalog i zbog činjenice da se osoba osuđena osoba nakon što se ta prethodna osuda briše iz Kaznene evidencije u sudskoj praksi smatra neosuđivanom, pa se onda ponovo kvalificira da joj se izrekne uvjetna kazna. Također se rijetko u praksi izriču uvjetne osude sa dodatnim zaštitnim mjerama i tu eventualno postoji neki prostor za unapređenje. Istaknuta je i svojevrsna kritika naspram odredbi Krivičnog zakona prema kojem se kazna zatvora do godinu dana, bez obzira na djelo, može pretvoriti u novčanu kaznu i u tom pravcu bi eventualno trebalo razmisliti o inicijativi za izmjenu Krivičnog zakona u ovom pogledu. U kontekstu nasilja u porodici kao jednog od segmenta djela koja su ovdje u posebnom fokusu su poduzete značajne mjeru koordinacije aktivnosti između policije i tužilaštva, suda i drugih ovaj organa u ovom lancu u smislu ekspeditivnijeg, bržeg postupanja, mada i ovdje, naravno, ima značajnog prostora za unapređenje. Ovdje, međutim, sad ne bih iznosila detaljnije podatke i upućujem na zaključke Komisije za sigurnost jer su pravosudne institucije uzele aktivno učešće u radu i ove preporuke i zaključci će biti izneseni u okviru druge informacije. Dakle, ovo je bio moj neki lični osvrt, a sada ću još kratko samo reći koje su to mjere usaglašene od strane pravosudnih institucija u Kantonu Sarajevo. Broj 1 je da je potrebno osigurati efikasno i proaktivno procesuiranje onih krivičnih djela koja utječu na sigurnosnu situaciju u Kantonu Sarajevo. Broj 2. Smatram lično vjerojatno najznačajnijim zaključkom, a to je da se sačini analiza sudske kaznene politike. Ovdje je predložen period od posljednje 3 godine, ali to može biti ili duži ili kraći period kako Skupština bude smatrala shodnim, od '21. do '23 znači jedna analiza prema vrsti krivičnih djela iz ovog zaključka Kolegija Skupštine kako ste već dobili podatke i da se u okviru krivičnih odjeljenja oba suda, i Općinskog i Kantonalnog, izvrši ova analiza i prijedlog mjera i ista dostavi Vladi kantona Sarajevo u roku od 30 dana. Smatram da bi ovakvi podaci, koji bi pokazali tendencije u smislu kaznene politike, bili jako dobar polazni osnov za

definiranje daljih koraka. Sada, ovo vrijeme koje je bilo na raspolaganju prije zakazivanja ove današnje sjednice je bilo jednostavno, prekratko da bi se pristupilo jednoj ovakvoj analizi, a mislimo da bi period od 30 dana bio apsolutno adekvatan kao neki poluap korak na ove današnje aktivnosti. Mjera broj 3 se vezuje za jačanje saradnje sa svim relevantnim institucijama kako bi se brže i efikasnije reagovalo na kriminalne aktivnosti i pružio sveobuhvatniji pristup sigurnosti građana. Doprinos sudija i tužilaca može biti i u radu multisektoralnih komisija i koordinacionih tijela, a u okviru Kantona Sarajevo i Federacije BiH koje imaju za cilj izmjene zakona i unapređenje mehanizama borbi protiv nasilja u porodici, vršnjačkog nasilja itd. Potrebno je nastaviti sa dobrom praksom specijalizacije sudija i tužilaca za rad na krivičnim djelima koja se vezuju za određene oblike kriminaliteta i osigurati kontinuitet u kvalitetnoj edukaciji. I pod 5. i ovo je posebno značajno, znači educirati javnost, a posebno medije koji imaju značajan utjecaj u kontekstu kreiranja sigurnosne, subjektivnog osjećaja i sigurnosne situacije na području Kantona Sarajevo, gdje ima jako puno prostora za unapređenje u kontekstu profesionalnog i etičnog izvještavanja. Evo, na jedan segment se već osvrnula i ministrica Hota-Muminović, ali i generalno edukaciju javnosti kao jedan od mehanizama jačanja povjerenja prema pravosuđu, smanjenja jel kriminaliteta i poboljšanja opće sigurnosti, kako objektivno, tako i subjektivnog osjećaja. Ja bih završila sa ovim, stojim na raspolaganju za pitanja, a zahvaljujem se kantonalnoj tužiteljici Sabini Sarajliji da je ovdje za eventualna dodatna pojašnjenja. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženoj ministrici Softić-Kadenić. Da li ima neko još potrebe da podnose uvodne napomene iz institucija za provedbu zakona kao što su općinski sudovi, Kantonalno tužilaštvo ili su oni samo ovdje da odgovaraju na postavljena pitanja? OK, dobro.

Iskoristit ću priliku da kao predsjednik Komisije za sigurnost također podnesem uvodne napomene. Informacije Komisije za sigurnost Skupštine Kantona Sarajevo, koje su zastupnice i zastupnici dobili u materijalu. Komisija za sigurnost je kontinuirano i planski pristupala preduzimanju aktivnosti iz svoje nadležnosti vršeći nadzor nad zakonitošću rada Ministarstva i Uprave policije Kantona Sarajevo, te je od 6. 1.2023.godine do danas zakazano ukupno 17 sjednica Komisije za sigurnost, od kojih je održano 14 redovnih sjednica, 3 nisu održane zbog nedostatka kvoruma. Na sjednicama se raspravljalo o važnim sigurnosnim problemima, te je na osnovu relevantnih informacija i izvještaja donosilo se zaključci i pokretali određene inicijative, prvenstveno prema Ministarstvu unutrašnjih poslova i Upravi policije Kantona Sarajevo, kao i drugim institucijama koje svojim aktivnostima direktno učestvuju u kreiranju sigurnosne situacije u Kantonu Sarajevo. U informaciji dostavljeni su zaključci Komisije za sigurnost Skupštine Kantona Sarajevo koja je donosila u zadnjih godinu dana nešto malo više tamo od 1. 6. 2021 godine. Izdvojiti ću zaključak Komisije za sigurnost, usvojen na sjednici održanoj 01.02.2024. godine. Komisija za sigurnost Skupštine Kantona Sarajevo, kao stalno radno tijelo Skupštine Kantona Sarajevo, polazeći od zakonom utvrđenih nadležnosti, a nakon analitičkog sagledavanja sigurnosne situacije, sagledavanja preuzetih sigurnosnih mjera i aktivnosti iz nadležnosti Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo na rasvjetljavanju ubistva Farisa Pendeka, koje se dogodilo u nedjelju 28.januara 2024. godine na području Policijske uprave Novi Grad i što je i bio na neki način povod za uznemirenje građana u Kantonu Sarajevo. Razmatrani pokazatelji ukazuju da je policija po saznanju za ovaj slučaj promptno djelovala i u skladu sa svojim nadležnostima i ovlaštenjima, a u saradnji sa nadležnim tužiocem preduzela zakonom propisane potrebne radnje na osiguranju lica mjesta, zatim je preduzela uviđajane istražne radnje, a po prikupljanju i provjeravanju početnih saznanja u vrlo kratkom vremenskom periodu lišila slobode osumnjičenog izvršioca krivičnog djela, kao i njegove saučesnike. S tim u vezi potrebno je izvršiti sveobuhvatnu i potpunu analizu

počinjenih krivičnih djela iz nadležnosti Uprave policije za koje je nadležnim tužilaštvo podneseni izvještaj. Također, u okviru te analize potrebno je sagledati visinu izrečene sankcije u odnosu na visinu zakonom zapriječene kazne, kao i prisutnost povratnika u činjenju ovih djela. S tim u vezi, obzirom da je u aktualnim uslovima života sve više neizvjesnosti i nepredvidljivosti koji utječu na efikasnost u području sigurnosnog upravljanja neophodno je u saradnji sa nadležnim institucijama ponovno aktualizirati potrebu za promjenom kaznene politike u zakonodavstvu koje se tiče djela koja najviše utječu na usložnjavanje sigurnosti, nameću osjećaj i stanje njene odsutnosti. Umjesto da kaznena politika bude politika odvraćanja ona je u ovim slučajevima politika poticanja na nova krivična djela, jer smatramo da je ova manjkavost jedna od ključnih za uzroke činjenja navedenih krivičnih djela i stanja u koja upadamo i što je pogubno za ukupnu sigurnost. Komisija za sigurnost kao stalno radno tijelo Skupštine Kantona Sarajevo, zaduženo je za praćenje stanja sigurnosti u Kantonu Sarajevo i u skladu sa svojim nadležnostima kontinuirano poduzima potrebne aktivnosti u cilju preveniranja sigurnosnih prilika i obavezognog zakonskog postupanja iz nadležnosti Uprave policije. U skladu s tim, u mjesecu januaru 2023. godine Komisija je izašla sa javnim upozorenjem tadašnjem policijskom komesaru Uprave policije nakon što se ogludio na više dopisa Komisije za sigurnost da zbog neprevođenja zakona i podzakonskih akata Uprave policije Kantona Sarajevo dovodi u pitanje funkcionisanje sigurnosnog sistema u Kantonu Sarajevo. Međutim, komesar tadašnji, nije našao za shodno da poduzme bilo šta po pitanju sigurnosti, a prvenstveno onih elemenata na koje mu je skrenuta pažnja i date jasne primjedbe već je podnio ostavku i ostavio Upravu policije Kantona Sarajevo, nefunkcionalnom, čije su neke posljedice i danas prisutne i održavaju se na stanje sigurnosti u Kantonu Sarajevo. Komesar, koji su u svom mandatu bio tri puta uzastopno neocijenjen, četvrti put negativno ocijenjen, nije bio predmet interesovanja za sazivanje hitnih sjednica. Komisija je reagirala na činjenicu da već nekoliko godina nedostaje veliki broj policijskih službenika u Upravi policije Kantona Sarajevo, što je izazvalo potrebu za enormno velikim brojem prekovremenih sati policijskih službenika koji nepravedno godinama dodatno rade kao zamjena za nedostajući ljudske resurse u Upravi policije. U periodu '20. do marta 2023. godine Uprava policije koju je predvodio tadašnji policijski komesar, nije odgovorila na ključne potrebe sigurnosnog sistema iz nadležnosti Uprave policije, kao što su kapacitiranje ljudskim resursima i opremanjem Uprave policije, neophodnim materijalno-tehničkim sredstvima. Uprava policije koja ima zakonom propisanu finansijsku samostalnost, u tom periodu imala je jako nisko izvršenje budžeta i pored kontinuirane podrške Vlade Kantona Sarajevo, koja je na zahtjev ministra unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo izdvajala više milijunska sredstva za nabavku neophodne opreme i materijalno tehničkih sredstava za kvalitetan i efikasan rad policijskih službenika na terenu. Redovno unapređenje policijskih službenika, jačanje sigurnosnog sistema u Kantonu Sarajevo bilo je zaustavljeno od prethodnog komesara na periodu od gotovo četiri godine. I ne znamo zbog čega, neznanja ili svjesnog provođenja nečije agende o slabljenju sigurnosnog sistema u Kantonu Sarajevo. Zbog neprevođenja zakona i pravovremenih unapređenja policijskih službenika, između ostalog i unapređenja u čin glavni inspektor od juna 2022. do marta 2023. godine, tadašnji policijskog komesara Uprave policije Kantona Sarajevo nije imao ko zamijeniti u slučaju bilo kakvog njegovog odsustva koje bi ga spriječilo da može raditi svoj posao, što je za posljedicu imalo ogromne praznine i kratere u sigurnosnom sistemu zbog prirodnog odliva visoko pozicionirani policijskih službenika, načelnika uprava, sektora, odjeljenja. Komisija za sigurnost Skupštine Kantona Sarajevo učestvovala je u pokretanju aktivnosti od Prve hitne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo održane 9. 6. 2023. godine od strane subjekata sigurnosti Kantona Sarajevo, pa će nabrojati nekoliko između ostalih, Upravo policija je preuzeila aktivnosti u skladu sa Zaključcima Skupštine Kantona Sarajevo od 9. 6. 2023. godine, zatim Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine donio je na sjednici pravo 21.12.2023. godine zaključak: Na inicijativu Skupštine Kantona Sarajevo da u roku od 60 dana pripremi materijale

za održavanje tematske sjednice Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine o temi "Sigurnost u saobraćaju Federaciji Bosne i Hercegovine". Također, prema zaključku Skupštine Kantona Sarajevo 9. 2. 2024. godine pokrenuta je inicijativa za izmjenama i dopunama Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima Bosne i Hercegovine, te smo aktom Doma naroda Parlamentarne Skupština Bosne i Hercegovine od 22. 2. 2024. godine pozvani da u što kraćem roku dostavimo prijedlog izmjena i dopuna navedenog Zakona Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, tj. Ministarstvu komunikacija i prometa u Bosni i Hercegovini. Komisija za sigurnost Skupštine Kantona Sarajevo je na sjednici održanoj 27. 3. 2024. godine jednoglasno usvojila sljedeće zaključke te predlaže Skupštini Kantona Sarajevo da iste je usvoji. Zaključak prvi: Zadužuje se Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo i Uprava policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo za vršenje pojačanih preventivnih i represivnih mjera koje se ogledaju u sljedećem: povećan broj policijskih službenika na terenu kroz angažman patrolnih službi i saradnje sa lokalnom zajednicom, povećan broj mobilnih radara, pojačan rad Jedinice interventne policije, Jedinice za bezbjednost saobraćaja na terenu, pojačan rad vozilima presretačima, povećan broj patrola u periodu od 19:00 sati do 07:00 sati na najfrekventnijim raskrsnicama u gradu. Nastavak primjene smjernica u poboljšanju sigurnosti u saobraćaju u Kantonu Sarajevo implementacija Akcionog plana za prevenciju krađe putničkih motornih vozila, koji podrazumijevaju i postavljanje video nadzora, te prevencija povreda u saobraćaju. Zaključak 2. Komisija je izrazila neupitnu i punu podršku Ministarstvu unutrašnjih poslova i Upravi policije s obzirom na složenost sigurnosne problematike, cijeni da je i dalje neophodno, u skladu sa zaključcima Skupštine Kantona Sarajevo iz juna 2023. godine nastaviti sa multisektorskim aktivnostima na borbi protiv maloljetničke delikvencije i aktivnosti utvrđene strategijom i Akcionim planom za sprečavanje i suzbijanje zloupotrebe opojnih droga u Kantonu Sarajevo. Provoditi aktivnosti na borbi protiv saobraćajne delikvencije kroz primjenu mjera i aktivnosti utvrđenih u smjernicama za poboljšanje sigurnosti saobraćaja u Kantonu Sarajevo. Pod c) Provoditi se plan pojačanih aktivnosti policijskih službenika Sektora za policijsku podršku s ciljem smanjenja kriminaliteta i pronalaska predmeta koji potiču iz krivičnih djela od 30.01.2024. godine, a koji se odnosi na pojačano prisustvo timova policijskih službenika u večernjim i noćnim satima na ulicama i drugim javnim prostorima u Kantonu Sarajevo. Pod d) Provoditi plan postupanja policijskih službenika ulični trkač koji se odnosi na smanjenje pojavnih oblika ugrožavanja javnog saobraćaja od tzv uličnih trkača. Pod e) Provoditi plan postupanja policijskih službenika "Brzina" koji se odnosi na prekoračenje dozvoljene brzine kretanja motornih vozila. f) Intenzivirati i po potrebi ažurirati postojeći planske aktivnosti koje se odnose na preveniranje, suzbijanje krivičnih djela i prekršaja sa elementima nasilja. Pod g). Nastaviti postojeće aktivnosti koje se odnose na planiranje i realizaciju operativno-taktičkih akcija koje se odnose na krivična djela neovlaštenog prometa opojnim drogama, nedozvoljenog držanja oružja ili eksplozivnih materija i razbojništava. Pod h) Nastaviti procese nabavke neophodnih materijalno-tehničkih sredstava za efikasniji rad policijskih službenika. Zaključak 3. Shodno stanju popune sastava policije, policijske sastave, maksimalno angažovati u provođenju proaktivne preventivne djelatnosti kroz razgovore sa lokalnim stanovništvom i pojačanim prisustvom na kritičnim mjestima. Također, zadužuje se Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo da odmah prema Vladi Kantona Sarajevo uputi inicijativu za prijem novih, a prema Pravilniku o sistematizaciji, nedostajućih policajaca. Zaključak 4. Potrebno je prema Vladi Federacije Bosne i Hercegovine i Federalnom ministarstvu unutrašnjih poslova uputiti inicijativu za povećanje smještajnih kapaciteta u Policijskoj akademiji kako se ne bi dugo čekalo na pohađanje potrebnih kurseva i obuka, a što je uslov za prijem novih policajaca. Zaključak 5. Obavezuje se Uprava policije, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, da pokrene aktivnosti s ciljem uvođenja video nadzora javnih prostora na području Kantona Sarajevo, shodno sigurnosnim procjenama kojima raspolažu, kako bi se stepen

sigurnosti građana podigao na viši nivo. Zaključak 6. Obavezuje se Uprava policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, da blagovremeno informiše javnost o svim sigurnosnim događajima, ne ugrožavajući operativni interes i elemente koji mogu kompromitovati dalje istražne aktivnosti kako bi građani imali informaciju iz pravog izvora, a neodgovorni pojedinci ne bi imali mogućnost da poluinformacijama dezinformišu građane. I zaključak 7. Obavezuje se Uprava policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo da aktivno prati i preduzima potrebne aktivnosti, a koje se odnose na praćenje migrantske situacije na području Kantona Sarajevo i svih sigurnosnih aspekata. Ovo su zaključci Komisije za sigurnost koji su jednoglasno usvojeni i koje također Komisija za sigurnost predlaže Skupštini Kantona Sarajevo da ih usvoji nakon rasprave i diskusije o sigurnosnoj situaciji u Kantonu Sarajevo. Evo, naravno, nakon primanja k znanju informacija nadležnih institucija koje su zastupnici imali priliku da čuju, a i dobiju u materijalima koje iznosi preko 1000 stranica.

Završavamo sa uvodnim napomenama.

Kada budem došao u okviru radnih tijela, onda će vas, će vam dati riječ. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ?

Uvažena zastupnica Vildana Bešlija, izvolite, imate riječ.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Hvala na takvoj najavi. Znači pozdravljam sve prisutne i sve one koji nas prate na bilo koji drugi način. Ispred Komisije za jednakopravnost spolova Skupštine Kantona Sarajevo ja će isto podnijeti izvještaj sa zaključcima. Naime, mi smo imali do sada održanih pet tematskih sjednica na temu femicida, nasilja u porodici i imamo još jednu koja će biti u sklopu redovnih aktivnosti koja će biti 3. aprila održana, a tiče se lokalnih zajednica. Nakon održanih tematskih sjednica posvećenih nasilju nad ženama i nasilju u porodici, Komisija za ravnopravnost spolova Skupštine Kantona Sarajevoinicirala je pravce djelovanja brojnih subjekata, sudskih i tužilačkih i vladinih institucija i nevladinih organizacija u svrhu bolje prevencije i odgovora na ovu vrstu krivičnih djela, te jasno su definisane tačke djelovanja u svrhu nastavka borbe protiv femicida i nasilja u porodici. Komisija je dobila informacije MUP-a Kantona Sarajevo u proteklom periodu, akcenat je stavljen na edukaciju policijskih službenika u slučajevima nasilja nad ženama i u porodici. Također, učinjen su značajni koraci u educiranju, odnosno upoznavanju žrtava sa njihovim pravima, zakonskim mehanizmima i načinima zaštite. Kao slabost u istražnom postupku, kada je u pitanju Kantonalno tužilaštvo, istaknuto je odustajanje članova porodice kao oštećenih da svjedoče o krivičnim djelima, što kao posljedicu ima obustavljanje istrage i ne podizanje optužnica. U slučajevima prijavljenog nasilja Sud donosi zaštitne mјere u roku od 12 sati, ali problem predstavlja neprovođenje tih mјera, odnosno neadekvatna institucionalna zaštita žrtava nasilja. Prema podacima Sigurne kuće u Sarajevu, ohrabruje činjenica da žrtve sve više prijavljuju nasilje te traže zaštitu u sigurnim kućama, gdje se broj korisnika povećao za 50 %. Iz današnjih diskusija i analiza kao najslabije tačke preveniranja i zaštite od porodičnog nasilja prepoznat je nedostatak procjene rizika kao ključnog faktora u preveniranju rodno zasnovanog nasilja. Već se na terenu sprovode ciljani socijalni programi u ovakvim slučajevima, od smještaja u sigurnu kuću, nakon toga obezbjeđenja plaćenog stambenog smještaja, te plaćanja vrtića djeci korisnika, naglašeno je intenzivno kadrovsko i materijalnog kapacitiranja Centra za socijalni rad, Porodičnog savjetovališta u svrhu pojačanog terapeutskog savjetodavnog rada i psihosocijalnog osnaživanja žrtava nasilja. Potrebno je istaknuto dobro iskustvo i značajni rezultati djelovanja grupa samopomoći, gdje su ciljne skupine vršioci nasilja te je predloženo da se takva praksa ponovo uvede. Također, u sistemu je zapaženo i djelovanje Zavoda za pružanje besplatne pravne pomoći žrtvama ovog nasilja. Kako je nasilje u porodici istovremeno i nasilje nad

maloljetnom djecom, nužno je, osim izrečenih zaštitnih mjera, direktno žrtve nasilja izdati zaštitu i njihovoj maloljetnoj djeci na vremenski period koji se može smatrati rizičnim, kako za žrtvu, tako i za dijete. Također, naglašena je potreba institucionalnog povezivanja sudionika u djelovanjima protiv ovih oblika nasilja, od policije, tužilaštva, sudova, Centra za socijalni rad, vladinih i nevladinih tijela, agencija i ureda. Iako je ta saradnja bolja u posljednje vrijeme, zaključak je da bi institucionalno koordiniranje, međusobne razmjene podataka iskustava i planova sigurno dalo bolje rezultate i dovelo do efikasnije procjene rizika u ovakvim situacijama. Uređenje zakonskih okvira na nivou Federacije Bosne i Hercegovine, tačnije Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, kao i Krivičnog zakona, i dalje ostaje imperativ kako bi svi u lancu zaštite, preveniranja i izricanja kazni u slučajevima porodičnog nasilja imali bolje alate i rezultate u borbi protiv ovih krivičnih djela. Povratnici u krivično djelo nisu ni ovdje izuzetak, pa se navodi da u Federaciji Bosne i Hercegovine od svih procesuiranih počinilaca porodičnog nasilja, njih oko 40 % ponovno počini isto ili slično krivično djelo, što, kako je naglašeno, posebno opterećuje resurse u sprječavanju nasilja u porodici. Slabe tačke se vežu za nedostatan pravni okvir, u oblasti zaštite od porodičnog nasilja, Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, kao i tretiranje i kažnjavanja ovakvih djela. Istovremeno, moguće je i trenutno bolje koristiti raspoložive resurse, poboljšati međusobnu koordinaciju svih subjekata. Potrebno je djelovanje i rezultate učiniti vidljivijim javnosti, kreirati i održavati medijski i fokus na ovoj temi. Jasno precizirati sve korake koji žrtvi stoje na raspolaganju u svrhu njene zaštite i daljeg tretiranja kako bi se žrtve dodatno ohrabrike, prijavile nasilje, te pomogle u njegovom daljem sprječavanju. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Bešlija. Mi sada prelazimo na pitanja. Prepostavljam da ste se javili kolega Deviću za pitanje. Izvolite, imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala, predsjedavajući. Evo, dobro je da smo nakon višesatnog izlaganja uvodničara, koje je očigledno imalo za cilj da ovu sjednicu potpuno obesmisli i nakon zahtjeva klubova SDA, DF i Stranke za BiH i muke da se uopće zakaže ova sjednica, jel ta to vrijeme trajalo skoro 40 dana, danas smo prisustvovali ovdje razvlačenju sjednice, došli smo, znači, do toga da nam se čitaju izvještaj komisija, pazite, tako da taj vaš plan u kome pokušavate ovo sve na neki način da obesmislite, jednostavno neće uspjeti, neće proći. Ja sam pažljivo zaista slušao one izvještaje za koji smatram da su relevantni, jako važni za rad današnje sjednice, tu prevashodno mislim na izvještaj ministra MUP-a Kantona Sarajevo. Tako da ja će imati niz pitanja na koja ja će tražiti da mi ministar da odgovor, a posebno što se na ta pitanja on uopće nije referirao, a oni su bili uz, ta pitanja su ustvari bila osnov našeg zahtjeva da uopće ga uputimo da se ova sjednica sazove. Pa prvo pitanje glasi ovako: poštovani ministre, da li ste vi upoznati da je brutalno ubijen devetnaestogodišnji Faris Pendek u januaru mjesecu 2024. godine, pošto u svojim izlaganjima i uvodnim napomenama to uopće niste spomenuli, znači da li ste vi uopće upoznati da se to desilo? Drugo pitanje da li ste vi, ministre MUP-a Kantona Sarajevo, informisali Skupštinu i javnost u Kantonu Sarajevo ili, bolje rečeno, kada ćete se konačno izjasniti o uzroku smrti muškarca čije je tijelo izvučeno iz rijeke Miljacke 31. januara 2024. godine? Također, po nama dostupnim informacijama, nije utvrđen niti identitet leša, a odmah nakon pronalaska u medijima, prema povjerljivim izvorima iz policije, prelavile su informacije da se radi o samoubistvu. Znači mi do dan danas ili barem ja ne znam da li je ovdje riječ o samoubistvu ili ubistvu? I to je bio jedan od razloga zašto smo mi tražili hitnu sjednicu. Poštovani ministre da li ste upoznati sa pucnjavom koja se dogodila 8. marta, na dan kada se slavi međunarodni Dan žena? Napadač je upucao djevojku u predjelu potkoljenice na punoj Baščaršiji, znači na

prepunoj Baščaršiji. Nekoliko dana kasnije, 15. marta, na Kovačima, ponovo je prijavljena pucnjava i ponovo usred dana. N.N.1995 godište je pucao u automobil u kojem se nalazio Emir Kundo. Policiji je pucnjava prijavljeno u 12, 30 sati. Da li ste upoznati sa ovim slučajem, pošto u vašem uvodnom izlaganju i ovo niste spomenuli ni jednom riječju, ni jednim slovom, a to je bio razlog zašto smo mi tražili hitnu sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo. 17. marta ponovno 2 dana poslije, u 20 sati i 20 minuta, dogodila se pucnjava u kojoj je ranjena i zadobila teške tjelesni povrede maloljetna osoba. Ja vas nisam čuo da ste ovo spomenuli. U gradu Sarajevu nije bilo sigurno ni na dan održavanja utakmice između Željezničara i Sarajeva, o tome smo čitali u medijima. Čini mi se da ni to ministre niste uopće spomenuli. 6. marta vozač je udario pješaka i pobjegao, nakon čega je priveden. 7. marta automobil je izletio na trotoar u ulici Maršala Tita, u blizini Vječne vatre i udario ženu. Ova nesreća se dogodila u 17 sati i 25 minuta. Spominjem ovo vrijeme namjerno jer ovo očigledno nije ono vrijeme iza ponoći kada su trkači aktivni, već u špici bukvalno, u prediftarsko vrijeme, da ga tako nazovem, u ovoj konkretnoj situaciji, predakšamsko, tačnije i preciznije da kažem. 13. marta, stravična nesreća koja se dogodila u naselju Skenderija zbog divlje vožnje u centru grada, automobil udario u 3 osobe povrijeđene. 16. marta ponovno saobraćajna nesreća, ponovno udaranje pješakinje. 19. marta na raskrsnici ulica Zelenih beretki Ćumurija automobil je udario pješakinju koja je za dobila teške tjelesne povrede. 20. marta tramvaj je udario muškarca koji je preminuo na putu u bolnicu. 26. marta bačena je bomba na području Općine Stari Grad. U vašem uvodnom izlaganju, poštovani ministre, ja nisam čuo da ste se uopće referisali na ove događaje ili vi njih smatrate da su oni za ovu sjednicu nevažni, pošto ste vi nama iznosili ovdje izvještaj o nekom vašem dugogodišnjem radu u Kantonu Sarajevo. Zašto sam postavio ova pitanja? Da bih obrazložio zašto smo mi tražili ustvari, hitnu sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo i zamoliti će vas da nam se referirate o ovim događajima, zašto ih niste spomenuli, ni jedan od ovih u vašem uvodnom izlaganju koje je, dragi građani, trajalo skoro 60 minuta, sat vremena. U sat vremena i vi ništa od ovoga niste spomenuli, ali ste spomenuli sljedeće stvari, pa vas molim da bilježite sljedeća pitanja. U vašem uvodnom izlaganju vi nam niste predstavili nikakvu viziju. U vašem uvodnom izlaganju, ministre, vi nam niste predstavili nikakvu sistemsku prevenciju već nam je natuknice neke prevencije, pa da ne kažem i operativnog rada policije je predložio dugogodišnji predsjedavajući Komisije za sigurnost, naš predsjedavajući Skupštine KS. To je ovo zadnje što je on uradio ispred Komisije, dao je neke ovaj načine, ili da kažem pošto on, rukovodi vjerojatno ovim sigurnosnim sektorom ili policijom u Kantonu Sarajevo, on je popisao valjda šta treba da radite, vama ministre. To je ovo što sam ja slušao u ovom izlaganju. Nikakav plan, niste predložili ministre u kome biste jasno precizirali, kazali, želimo ovo, stanje je ovako, od tačke a do tačke b ćemo doći.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Deviču, fokusirajte se na postavljanje pitanja, imat ćete priliku za diskusiju pa možete teatralno diskutovati, ali evo, molim vas, sada se fokusirate na postavljanje pitanja.

Mahir Dević (zastupnik)

Formulišem ja pitanja vrlo jasno, evo, da budu malo preciznija, a da bi vam bilo jasnije, možda vi to ne razumijete, evo ovako idemo. Znači, zašto nemate nikakvu viziju koju ćete predložiti ovoj Skupštini? Zašto nemate nikakvu prevenciju po pitanju unapređenja sigurnosti u Kantonu Sarajevo? Zašto nam niste predstavili nikakav plan poštovani ministre? Mislim da sam sada bio precizniji predsjedavajući, mislio sam da se razumijemo, ali evo, bit će sada precizniji. Rekoste ministre da nije bilo 3 godine činovanja u 2019. godini, počevši u 2019. godine, to je rekao i ministar, sve sam bilježio što je rekao, Bandiću ne upadaj mi u riječi. Zašto nije bilo činovanja? Vi ste ministar kontinuiteta, u ove tri Vlade predložili ste sve te reformske zakone.

Koristili ste jednu sintagmu ministre u kojoj ste kazali da je postojalo višedecenjsko nedjelovanje unutar MUP-a, to vam se ne uklapa onda u ovaj rad predsjednika Komisije za sigurnost. Ako vi kažete da je bilo višedecenjsko nedjelovanje, predsjedavajući Komisije za sigurnost nam kaže da je bilo višedecenjsko djelovanje, bilo bi dobro da se dogovorimo jer bilo nedjelovanje ili djelovanje, obrazložite nam to da znamo onda ko je kriv za stanje, jer vi kažete jedno, predsjedavajući Komisije kaže drugo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda zamolio bih vas zaista da ne iznosite neistine i fokusirajte se na postavljanje pitanja.

Mahir Dević (zastupnik)

Pa ja postavljam predsjedavajući pitanja vrlo precizna i jasna, mislim ako vam je nešto nejasno mogu vam dodatno obrazložiti, zaista. Znači pitanja su vrlo jasna. Znači ministar MUP-a je kazao da je, pa slušao sam svako slovo koje je kazao, pa tako je jednostavnije vjerojatno, razumjeli ste, ma ja, dobro, super. Ministre, reko ste da ste vratili struku u MUP Kantona Sarajevo. Ovi uposlenici vaši kažu da to uopće nije tako. I to ste tri ili četiri puta kazali u vašem uvodnom izlaganju. Obrazložite nam to kako ste vratili tu struku? Nemojte koristiti samo sintagmu vratili smo struku. Kako ste vratili struku, tako što ljudi koji vam imaju 300 ETCS bodova, ne mogu učestvovati na konkursu, a ako imaju 240 mogu, jeste tako vratili struku u MUP Kantona Sarajevo? Ili ste onu struku koja je prije upravljala MUP-om Kantona Sarajevo negdje pomakli? Obrazložite to kad ste već spomenuli. Uveli ste, pošto nisam s DiF-a, ne znam da li ću pogriješiti, ali se ovo tačno zove ovaj Kuperov test, jel tako, jesam li dobro ovo kazao, jel Kuperov test? Izvinjavam se, nije zaista ovaj, nego bojam se da ne napravim grešku pošto ja dolazim iz jedne u druge sfere, nisam s ovog Fakulteta za sport. Uveli ste Kuperov test kojeg trebate sutra u povratku te struke da upotrijebite prilikom prijama ekonomiste, primjera radi, i treba sada ekonomista, diplomirani koji vam fali tamo u MUP-u da vam istrči i po ovom vašem konkursu ovaj test i znaš kad će vam on istračati to da ga primite tamo? Eto tako ste struku primili tamo, ili pravnik itd, itd. Ako je to povratak struke, itd.

Kazali ste, ministre da ste vi bukvalno donijeli ovaj Budžet, da je 60 % veći u odnosu na onaj prije 6 godina, što je vjerojatno matematički i statistički tačno. Međutim, ja vas sada pitam šta ste vi unaprijedili sa tim 60 % većim budžetom u odnosu na ono stanje koje je bilo prije 6 godina? Šta više, unazadili ste sve. Zakon koji ste nam predložili smo jako kritikovali ovdje. Kolega Čampara je tada bio u Klubu SDA, upozoravali kroz pravilnike, kroz sve da će vam se ovo sve desiti što vam se sada dešava u Kantona Sarajevo, vi nas, vi taj Zakon nazivate reformskim, istorijskim, pa vas ja pitam recite mi koliko tačno vam danas fali policajaca u MUP-u Kantona Sarajevo i zašto fali toliki broj policajaca? Zašto toliki broj policajaca ne fali po drugim Kantonima itd, itd. Tamo vjerojatno zbog novca, a ovdje zbog nesposobnosti i vizije kako da vodite ove stvari. Rekli ste da ste depolitizirali izbor komesara. Ja sad ne znam da li ovdje da se smijem, zaista, ali moramo ovo pitanje postaviti. Jel vi, jel vi stvarno stojite pri ovoj tvrdnji da ste vi depolitizirali izbor, ne samo izbor, ja ću dodati i razrješenje komesara. Pa mi svojim očima gledamo da vi već četvrtog pokušavate da smijenite. Ova ista ekipa koja sjedi u Komisiji za sigurnost, u MUP-u itd itd. Ne samo da ih politički imenujete, već ih politički smjenjujete i sve jedni te isti ljudi. Obrazložite mi ovo, ovo ste jasno kazali, da je to dostignuće, da ste vi depolitizirali izbor komesara. Ni riječ vi, ministre, nama niste kazali u vašem uvodnom izlaganju o sigurnosti u Kantonu Sarajevo? Spominjali ste neke rezultate vašeg rada i ovdje pravili hvalospjeve kao da se ništa dogodilo nije u Kantona Sarajevo u posljednjih nekoliko mjeseci. Naravno, kada se uzbukala javnost, kada je ovo sve počelo da se dešava, da se traži sazivanje hitne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo onda vi poduzimate sljedeće mjere, pa

vas ja pitam, da li je pojačano Facebook oglašavanje mjera koju vi poduzimate da ubijedite građane da je u Kantonu Sarajevo sve KM, jer vidimo da ste to naglo u posljednjih desetak dana aktivirali po Facebooku da obrazlažete građanima kakvo je stanje sjajno u Sarajevu, zaboravljujući potpuno ovo maloprije što sam pobrojao sva ova teška, krivična djela koja sam kazao. Formirali ste, također, spomenuli ste da ste formirali i ekspertni tim. U ekspertnom timu sjedi i naš predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo, to je ekspert iz oblasti sigurnosti bez dana radnog staža u policijskim strukturama. I to je mjera koju ste također objavili na društvenim mrežama. Zato to postavljam tu vrstu pitanja. I još jedna stvar mi je onako u vašim neozbiljnog, neodgovornom, neprofesionalnom odgovoru na ovo stanje u Kantonu Sarajevo zaparala oči do te mjere da nisam mogao vjerovati, video sam da reklamirate i neke ne znam, neka patrola je prošla, čini mi se, ne znam, sa nekim vučjakom, njemačkim ovčarom, kroz Sarajevo, valjda da pojača sigurnost. To je ono u što sam ja medijski upratio da ste vi uradili od sazivanja sjednice hitne ovaj do danas. Evo, ja vas zaista molim, možda sam postavio malo veći broj pitanja da mi date odgovore na ova pitanja, a naravno, ja će svakako ovaj unutar što kažu diskusija više kazati.

Kad su u pitanju ostali resori, ovo je bilo kad je u pitanju kad je u pitanju rad bio ministra. Kad je bio u pitanju rad komesara, nekoliko puta nam je komesar napomenuo jednu stvar koja je meni onako, vrlo mi je važna, čini mi se da je ona zaista problem na neki način i da bi je trebalo rješavati. Spominjali ste nam često komesaru da prilikom vaših intervencija, a kada vi obavite te sve zadatke koje treba, rasvijetlite da kažem ta krivična djela, pa ste spominjali u nekoliko navrata da je preko 50 % 57 %, 58 %, 56 %, u 55 % su bili u stvari povratnici u ta krivična djela koja ste vi evidentirali. Šta nam vi predlažete, komesaru, da, to stanje se riješi i da nemamo te višestruke povratnike u ta teška, krivična djela. Ostalo što ste vi izlagali je bila jel statistika, spominjali ste, ne znam, spominjali ste konkurse javne nabavke itd, to su operativne stvari policije oko kojih se ja zaista što kažu, na neki način ne razumijem.

Iz oblasti visokog obrazovanja u prijedlogu mjera kazali ste nam ono što sam uspio da upratim, da će financirati istraživanja, čini mi se, iz oblasti prevencije, na neki način nasilja i eventualno uvođenje nekih tehnologija oko smanjivanja, ne znam nasilja, ako sam primijetio u Kantonu Sarajevo, evo ne mislim da vi nešto specijalno, to mnogo ovaj možete i uraditi. Ostale nisam pisao, ne znam. Ministrica za osnovni odgoj i obrazovanje, već sam zaista bio na neki način izmaltretiran ovdje, jel načinom na koji se ovo sve radi, pa nisam najbolje ni upratio njeno izlaganje, ali znam, pošto radim u obrazovanju, da se provodi niz nekih preventivnih mjera i evidencija. Nadam se da će se tu nešto uspjeti uraditi, ali ne mislim. Da nam je bilo i neophodno ovdje konkretno, ne znam sada da, mada sam i podržao na Kolegiju da to bude.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Deviću nekoliko puta već vas upozoravam, postavite pitanja, kad dođe diskusija, onda diskutujete. Ima jako puno prijavljenih zastupnica i zastupnika koji čekaju. Mislim imajte obzira prema kolegicama i kolegama koji čekaju, vi ste zauzeli bank i svako pitanje ima potrebu da obrazložite više puta. Zamolio bih vas da konkretno postavite pitanja, uvaženi ministri i ministricice će vam ponuditi odgovore, a imat ćete prostor za diskusiju.

Mahir Dević (zastupnik)

Dobro, ja ne znam, predsjedavajući, u čemu leži ta vaša frustracija prema meni, pokušavam da budem korekstan. Tim nekim policijskim metodama da ponovo pokušavate, evo ja će završiti zbog vremena, ali da li je to neka vaša frustracija što vi niste u toj policiji bili ili šta li, ne znam zaista. Znači ovo je treći put na pitanjima da vi mene prekidate. Na diskusijama će biti 16 puta. Brzo će završiti, nemoj se bezveze paliti, što će ti to bolan? Htio sam da kažem sljedeće, da je suština stvari ustvari u MUP-u i u ovom odnosu prema sudovima i tužilaštima, a ne u ovome,

u obrazovanju itd itd. Evo, ja će završiti uzimajući u obzir vrijeme ostalih kolegica i kolega. Dalje će, naravno, kazati u diskusiji kada ministar da ove odgovore, ako danas to uopće bude, pošto vidim da vam je plan da se to danas ništa ne dogodi, zato ste u svu sjednicu i besmislili.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se.

Zastupnik Aljoša Čampara se javio za riječ, izvolite.

Aljoša Čampara (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Ja će iskoristiti svoje pravo da postavim nekoliko pitanja, ali naravno, iskoristit ću pravo i da diskutujem kada se otvori vrijeme za diskusije. Ne smatram sebe nikakvim ekspertom za pitanja sigurnosti, ali eto smatram da mogu postaviti neka pitanja i da pozajem neki dio iz ove oblasti, tako da sam sam inicirao održavanje ove sjednice, ali danas mi je zaparalo uši od svih uvodničara koji su iznosili uvodne napomene, pa bojim se da niko osim možda vas predsjedavajući i mislim da ste vi spomenuli ovoga tragično stradalog momka, da niko nije govorio o dešavanjima u zadnjih par mjeseci koja su se dešavala u Kantonu Sarajevo i ponukani time evo, imamo danas ovu hitnu sjednicu. Ali dobro, naravno, o tim stvarima ću u ovoj svojoj diskusiji, želje mi je stvarno da postavimo pitanja i imamo produktivnu diskusiju na bazi činjenica i svega drugog i da donešemo konkretne i dobre zaključke koji će pomoći samom ministarstvu unutrašnjih poslova i drugim institucijama, odnosno Upravi policije. I ne želim ovdje da me nikad niko ne shvati lično ili da se personaliziraju neke stvari, to mi nije namjera. Prvo pitanje je da li se u Upravi policije i Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo još uvijek primjenjuje depeša broj 02/3-1958/19 od 4. oktobra 2019. godine, odnosno da li se u izvještajima evidentiraju događaji sa obilježjem krivičnog djela ili samo se evidentiraju krivična djela? Mislim da oni ljudi koji poznaju ovo o čemu se radi, posebno ljudi iz Tužilaštva i policijski službenici, da oni znaju šta je obilježje krivičnog djela i kako se ovo sve evidentira. Ovo pitam iz razloga zato što su se pojavila ogromna diskrepanca između subjektivnog osjećaja građana u Kantona Sarajevo i onoga što se zove statistički pokazatelji. Dakle, interesuje me šta sve ulazi u ove statističke pokazatelje? Drugo pitanje koje je, po meni jako bitno, da li su u Ministarstvu unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo pokrenute inicijative ili poduzete aktivnosti od strane, prije svega Uprave policije Kantona Sarajevo, zato što su oni konzumenti tih zakona, dakle seta zakona: Zakona o unutrašnjim poslovima, Zakona o policijskim službenicima i Zakona o plaćama policijskih službenika, jer jedino policijski službenici u Kantonu Sarajevo još uvijek primaju plaće na osnovu kolektivnog ugovora, a ne primaju na osnovu zakona. Mislim da bi dobro bilo da je konačno pokrenuta ta procedura i da se plaće policijskog službenika više ne veže za policijski čin. Dakle, to je set zakona, set od tri zakona koji bi trebao biti usklađen sa europskom praksom. A evo, otvorili smo pregovore sa Europskom unijom, tako da mislim da ima osnova da se pokrenu ova pitanja i da jednom razriješimo ovu situaciju, i u smislu to će imati reperkusije i na samo činovanje i na sam odabir kadrova, i bolji i efikasniji rad u samoj Upravi policije. Treće je pitanje je šta je sa započetim aktivnostima na adekvatnom pozicioniranju i upotrebi Kriminalističko- obavještajne jedinice kao ključnog segmenta u borbi protiv organizovanog kriminala i drugih oblika kriminala? Da li je tačno da je najmanje deset službenika prebačeno iz ove jedinice, iako su svi prolazili zahtjevne obuke i da li je istina da su 10. marta naše partnerske zemlje i agencije, obustavile isporuku materijalno- tehničkih sredstava u iznosu od preko 3 000 000 KM za ovu jedinicu, kao i za Sektor za policijsku podršku i Odjeljenje za borbu protiv kompjuterskog i visoko- tehničkog kriminala? Ovdje bih izostavio, naravno, posljednju donaciju OSC-a koju su primili svi kantonalni MUP-ovi i FUP i Uprava za indirektno oporezivanje, itd. Ovo me interesuje iz razloga zato što sam

naglašavao nekoliko puta da posao policije nije samo da evidentira krivična djela i da izlazi na teren i da konstatiše stvari, nego upravo da jedno od najvažnijih ili prvi posao policijskih službenika je na osnovu obavještajnih podataka, rada na terenu, rada sa informantima, da preduprijeti izvršenje krivičnog djela, a ne samo da dođu kao forenzičari, konstatišu stvari na terenu, naprave zapisnik i podnesu izvještaj o počinjenju krivičnog djela.

Četvrti pitanje je koliko ste rješenja o premještaju ili prekomandi policijskih službenika donijeli i koji su efekti prebacivanja ljudi iz jednog odjela u drugi ili jedne stanice u drugu ili neke druge organizacione jedinice? Barata se podacima da se radi o nekoliko stotina premještaja. Ja ne znam stvarno jel to tačno, ja nemam te podatke, ali ako je to tačno, da se radi o nekoliko stotina premještaja ljudi to je frapantan podatak da se ljudi koji su radili u određenim organizacionim jedinicama, gdje su stekli iskustvo, gdje imaju iskustvo, gdje su se dokazali sada da se prebaci u neku drugu jedinicu u kojoj nikad nisu radili, tipa neko, ako je radio na privrednom kriminalu da se prebaci u saobraćajnu policiju, a nikada nije radio ili neko ko je radio u saobraćajnoj policiji prebacuje se na privredni kriminal ili zavod za borbu protiv druge itd. Interesu im je taj odgovor.

Peto je pitanje koje ste aktivnosti poduzeli na osiguranju administrativnog i sigurnosnog područja u Upravi policije i Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, a što je bila vaša obaveza koja proizilazi iz Zakona o zaštiti tajnih podataka? Dokle se došlo sa tim aktivnostima?

Šesto je pitanje, po kojim propisima vršite činovanje u MUP-u Kantona Sarajevo? Primjenjuju li se neki novi kriteriji i da li ste poništavali nedavne konkurse i zašto ste ih poništavali, ako jeste? Sedmo pitanje, Vlade Federacije Bosne i Hercegovine usvojila je zaključak kojim je zatražila od Kantonalnih MUP-ova da u roku od tri mjeseca obave sistematske pregledе policijskih službenika. Šta ste uradili u vezi s tim i kada će sistematski pregledi biti izvršeni i u Upravi policije MUP-a Kantona Sarajevo?

Osmo pitanje, Vlada Kantona Sarajevo i Skupština Kantona Sarajevo omogućili su MUP-u Kantona Sarajevo enorman budžet s ciljem osiguranja što bolje materijalno-tehničke opremljenosti, a samim tim i poboljšanja sigurnosne situacije u Kantonu Sarajevo. Molim vas da mi precizno date informacije o izvršenju Budžeta za 2023. godinu i njegovoj realizaciji. Dakle, interesuju me izvršenje budžeta, posebno kod nabavke materijalno-tehničkih sredstava i svega onoga što doprinosi boljem i funkcionalnijem radu Uprave policije i policijskih službenika.

I evo posljednje pitanje s tim završavam. Najavljujivali ste pokrivanje Kantona Sarajevo video nadzorom, a prema procjenama MUP-a Kantona Sarajevo, za uspostavljanje tog sistema potrebno je instaliranje više stotina radara i kamera i video kamera, spominju se i neke brojke od 500 kamera. Šta je poduzeto po tom pitanju i kako ste uopšte osmisili i gdje ste planirali smjestiti Operativni nadzorni centar za toliki broj kamera? Ja se zahvaljujem, ostalo ću u diskusiji, a imat ću i svoje prijedloge zaključaka na ovu temu. Zahvaljujem predsjedavajući.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Čampari. Zastupnica Vedrana Vikić Musić mu se javila za riječ.

Vedrana Vikić Musić

Hvala, predsjedavajući. Pa evo, ja ću isto puno detaljnije je li diskutirati kada krene sama diskusija i svakako da ću insistirati na zaključcima upravo vezanim za inicijativu koju sam i dostavila na Vladu Kantona Sarajevo 9. februara. I zaista me raduje da je ministar, je li usvojio dio te inicijative i da je imenovan ekspertni tim, ali svakako ću insistirati da u tom timu bude, a isto tako raduje me, s obzirom da sam kroz diskusiju ministara i pomoćnika uspjela ustvari

prepoznati da su i oni vidjeli da se ovdje radi o sistemskom problemu koji treba rješavati, dakle i da više institucija i nadležnih organa mora biti uključeno jel kako bi se stanje sigurnosti u Kantonu Sarajevo unaprijedilo. Prije svega, željela bi pohvaliti izlaganje pomoćnika ministrike za rad i socijalnu politiku i posebno ministrici Darije, koji su jasno oslikali.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Uvažena zastupnice, zamolio bih vas, molim vas, da samo postavite pitanje.

Vedrana Vikić Musić

Moram, zato što će iz ovoga izaći pitanje za ostale dakle koji su

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hajde, pokušajte samo kratko.

Vedrana Vikić Musić

Pa evo, dozvolite mi, s obzirom da mi već mjesecima jel slušamo izlaganje i odstupanje ostalih zastupnika, s obzirom da se ne javljam toliko često, evo dozvolite mi, ja ću za pola minute uputiti ta svoja pitanja. Ovo moja diskusija, odnosno ovo izlaganje upravo vezano za pitanje.

Dakle, koji su na pravi način oslikali iz svog domena koji su to eventualno problemi, nedostaci, aktivnosti koje bi se trebale poduzeti u narednom periodu kako bi se situacija poboljšala. Ja sam jedna od zastupnica koja ne smatra i jako ću insistirati u svom radu da se politika ne miješa u rad policije. I u tom kontekstu se slažem sa izlaganjem ministra i nemam nekih primjedbi i sve ono što su moje primjedbe i pitanje bit će upućeno komesaru, ali evo i pitanje prije ovaj pitanje za komesara ministru da li je evo u protekloj godini dana dobio konkretne prijedloge i zahtjeve komesara na način šta bi to resorno ministarstvo i mi kao Skupština Kantona Sarajevo mogli uraditi kako bi se unaprijedio rad policije, kako bi ona bila što efikasnija i ekspeditivnija? To je pitanje za ministra, a pitanje za komesara, nažalost, iako, jel smo u Izvještaju dobili jako puno statističkih pokazatelja koji zaista su je li pokazatelj i kada vi uzmete i analizirate te podatke, oni svakako sami za sebe nešto i ukazuju. Međutim, ja sam očekivala kao zastupnik, a mislim i naši građani, da naš komesar na pravi način oslika trenutnu jel sigurnosnu situaciju sa konkretnim prijedlozima i mjerama. Tako da je moje pitanje za komesara da mi, odnosno ili nama odgovori koje su to konkretno mjere, prijedlozi, aktivnosti koje komesar prepoznaće kao bitne, na kojima će raditi u narednom periodu kako bi sigurnosna situacija u Kantona Sarajevo bila što bolja? Sve pohvale vezano za materijalno -tehnička sredstva jel koja su jako bitna za rad policije, međutim, ja smatram da je edukacija jako bitna i da je za efikasan rad policije jako bitan rukovodni kadar. U tom kontekstu imam još dva pitanja za komesara, kako se imenuju komandiri, dakle, koja je procedura, na koji način, jer znamo nekada u starom sistemu da su komandiri morali prolaziti poseban kurs za komandira da bi mogli doći na tako ovaj bitnu funkciju i na koji način se vrši razmjena iskustava i na koji način se rukovodni kadar koji treba da bude, je li, mozak ovaj policije, na koji način se educiraju, koliko često i na koji način, dakle, vršimo razmjenu iskustava i implementiramo te dobre komparativne prakse u okruženju, a i šire? Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Dopredsjedavajuća Danijela Kristić se javila za riječ.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem predsjedavajući, pozdravljam sve prisutne i gledaoce kraj malih ekrana. Ja ћu imati više pitanja po različitim sektorima, pa krenut ћu sa Ministarstvom unutrašnjih poslova i Uprava policije.

U materijalima ste naveli da je jedan od osnovna tri cilja u suštini ljudski resursi. Ja sam nedavno postavila pitanje na Skupštini Kantona Sarajevo vezano za ljudski resurse i nisam nikada dobila odgovor, iako je prošao rok od 30 dana koji je definisan u Poslovniku Skupštine, tako je da ћu iskoristio ovu priliku da vas pitam da mi usmeno odgovorite, a naravno, očekujem pisane odgovore kako sam na Skupštini i delegirala ta pitanja. Prvo pitanje je, koji je broj policijskih službenika koji su primljeni na posljednjem konkursu raspoređen i nastavio svoj rad direktno na terenu, a koliko policijskih službenika je rad nastavilo u kancelarijama? Možete li mi pojedinačno za svaku policijsku stanicu reći koliko ima patrola na terenu? Koliko rješenja o promjeni radnih mjesta policijskih službenika ste donijeli u 2023. godini i prva tri mjeseca 2024. godine? Koliko ste naredbi o prekomandi policijskih službenika donijeli u 2023. godini i prva tri mjeseca 2024. godine? I pitanje, koliko je bilo izvršenje Budžeta Uprave policije za 2023. godinu? Da li ste razmišljali o uvođenju kvartovskih policajaca? U izvještaju ste naveli da ste radili izmjene i dopune Zakona o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije, ali se niste osvrnuli na najbitniji član, član 74. navedenog Zakona, gdje su propisana krivična djela. Član 74. stav 1) navedeno je da će se osoba koja bez odobrenja nabavi, drži i nosi oružje kazniti novčanom kaznom ili kaznom zatvora od 6 mjeseci do 3 godine. Da li mislite da je to adekvatna kazna? Ja ћu iskoristiti priliku i podnijeti inicijativu, odnosno zaključak i tražiti da se Skupština, izjasni, da ide izmjena ovog člana, da nema više mogućnosti novčane kazne i da bude propisana zatvorska kazna od 3 do 5 godina.

Za ministarstvo odgoja i obrazovanja. Ministarstvo je donijelo sve potrebne pravilnike i smjernice i puna podrška za taj dio, međutim, kakvu imate povratnu informaciju sa terena? Da li škole postupaju po navedenim pravilnicima i smjernicama? Da li je svaka odgojno-obrazovna ustanova u Kantonu Sarajevo uspostavila tim za upravljanje kriznim događajima?

Prema Pravilniku o načinu, obliku provođenja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana i imenovan je Mobilni tim za krizne intervencije i pružanje savjetodavne podrške odgojno-obrazovnim institucijama. Koliko škola je u školskoj 2023./2024. godini iskazalo potrebu za angažovanjem ovog Tima? Koliko je izrađeno individualnih planova podrške za učenike u školskoj 2023/ 2024. godini? Koliko je izrađeno individualnih planova brige u školskoj 2023./2024.godini.

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice. Da li ste razmišljali za otvaranje punktova porodičnog savjetovališta u općinama u Kantonu Sarajevo, obzirom da je došlo do povećanog broja nasilja u porodici i očito postoji povećana potreba za savjetodavnu terapeutskom uslugom i samoj prevenciji kroz rad u zajednici. Prema zaključku Vlade, odobreno je jačanje ljudskih kapaciteta ustanovama socijalne zaštite. Dokle ste sa implementacijom tog zaključka? Možete li ljudskim kapacitetima odgovoriti na potrebe osnovnih i srednjih škola pri implementaciji Pravilnika o načinu i obliku provođenja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana i Pravilnika o vođenju evidencije o neprihvatljivim oblicima ponašanja i zaštiti učenika. Prije svega mislim na pristup socijalnih radnika. U materijalima je decidno navedeno problem ukoliko postoji potreba za privremenim izmještanjem djeteta u vidu nedovoljnog broja hraniteljskih porodica sposobljenih za prijem ove kategorije djece, nedovoljnih smještajnih kapaciteta i nedovoljno educiranim kadrom i navedeno je da zbog toga vrlo rijetko se provodi ova mjera. Šta ste uradili po tom pitanju? Toliko.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se dopredsjedavajućoj.

Zastupnik Jasmin Šaljić se javio za riječ.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. Ja će krenuti odzada. Pitanje za ministricu Hotu. Govorila je da je Vlada donijela odluku prošle godine o zapošljavanju psihologa. Moje pitanje koliko je zaposleno psihologa na osnovu odluke Vlade iz prošle godine i može li nam nešto o tome reći? Drugo je pitanje za gospodina Dedovića, pomoćnika ministra, govorio je da su potrebne određen zakonski, da se izmjene određenih zakonski propisi. Nije nam rekao koji. Da li mi kao Skupština trebamo izmijeniti i dopuniti neke zakone, pa da nam to pojasni. I drugo pitanje, koja su to sredstva prinude za roditelje za zanemarivanje djece, da nam to pojasnite.

Evo, sad će se vratiti na Ministarstvo unutrašnjih poslova, ipak su oni nosioci aktivnosti vezano za sigurnost. Pitanje za ministra, pošto je, Katicu, pošto on govorio o oduzetim vozilima. Rekao je da je u protekle dvije godine oduzeto blizu 120 motornih vozila od vozača koji su imali naplaćene kazne. Moje je pitanje šta se dešava sa oduzetim vozilima, naravno, osim što su privremeno oduzeta? Koji je status tih vozila? Hoće li ona biti vraćena vlasnicima? Hoće li biti dodijeljena nekoj instituciji, agenciji, hoće li biti uništena? Ko o tome odlučuje? Eto, da nam to, čisto da nam to pojasni.

Drugo je pitanje vezano je za pancire u Ministarstvu unutrašnjih poslova. Je li tačno da su nabavljeni panciri u nekom proteklom periodu koji ne odgovaraju potrebama pripadnika policije, da su bukvalno neupotrebljivi?

Drugo pitanje je li problem za nabavku uniformi za policiju, ustvari da se problem krije u oznakama, da trebaju imati ustavni izgled oznake. A imamo ovdje, našao sam inicijativu ispred prije šest, sedam godina, tadašnjeg zastupnika i profesora Lakote Rasima, evo, sad će ja, sekundu. Inicijativa da se pripadnicima Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo vrati ustavni izgled jedinstvene policijske uniforme svih policijskih snaga u Federaciji, kao i oznake koje se nose na uniforme. Je li problem ustvari u ovim oznakama, jedinstvenim?

U vezi ranjavanja maloljetnika, evo, to je pobrojao zastupnik Mahir da ja to ne preskočim pošto imam dosta, vjerojatno svi zastupnici tu imali negdje u podsvijesti, pa evo, ja će malo vremena uštediti.

Na osnovu izlaganja uvodničara koji su se u izlaganjima oslanjali isključivo na statističke podatke, moje je pitanje za sve uvodničare, osim za gospođu Softić, glasi: jesmo li mi makar statistički sigurni? Trebamo da vjerujemo statistici, odnosno građani ili svojim očima? Evo pitanje koje će pretočiti od gospodina stručnjaka za sigurnost Armina Kržalića, kako imamo pozitivnu statistiku, a sa druge strane imamo rastući osjećaj nesigurnosti u Sarajevu? Evo, ovo je pitanje stručnjaka za sigurnost Armina Kržalića. I dalje još jedno njegovo pitanje, da uvodničari ni jednom nisu spomenuli činjenicu da je broj evidentiranih događaja i izvršenih, krivičnih i prekršajnih djela po NN iznosi 51%, te da je povećanje nasilja u porodici 32 %. Evo, da nam nešto u tome kažete. I ako mi dozvolite, ja će se osvrnut se na jučerašnju sjednicu Narodne Skupštine Republike Srpske. Ima veze sa ovom sjednicom je li Kanton Sarajevo ima liniju administrativnu desetinama kilometara na zaključke i njihove Skupštine. Ako ste pročitali te zaključke, nama je ugrožena svima kolektivna sigurnost, ne samo u Kantonu Sarajevo, nego i Federaciji i Republici Srpskoj. Moje pitanje za sigurnosne institucije, imate li vi odgovor? Ne morate odgovoriti kako šta to neka ostane vaš taj obavještajni podatak, ali da li vi pratite? Da nije danas ova sjednica, mi smo trebali danas da zakažemo hitnu sjednicu po tom pitanju. Znači, to je kolektivna ugrozenost svih stanovnika u BiH. A predsjedavajući, ne

morate prekinuti, završiti će jer to će u diskusiji. Znači, to je najveći problem i prioritet svih prioriteta. Eto toliko, pa će u diskusiji. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Šaljiću. Zastupnik Faruk Selmanović se javio za riječ.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem. Sve srdačno selamim i pozdravljam kolegice i kolege u skupštinskim klupama i, naravno, gledaoce kraj malih ekrana. Danas svjedočimo da, evo, cijeli dan imamo izvještaje koji nam se čitaju i većina tih izvještaja ne vidimo da ima ikakve relevantne.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda, informacije na izvještaje.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Informacije i ne vidimo, svejedno ne vidimo da ima ikakve relevantne veze sa sigurnosnim događajima, odnosno nesigurnosnim događajima koji su se desili u Kantonu Sarajevo u protekla dva mjeseca. I ono što je evidentno jeste da vidimo nerazumijevanje skupštinske većine šta je suština samog problema. Uz sam poziv koji smo dobili, vidjeli smo ovdje da imamo zahtjeve za raznim izvještajima raznih ministarstava, šta se dešavalо, koje su mjere poduzete bez adekvatnih mјera šta uraditi. E sad vidite, sve mjere i aktivnosti evo koje smo čuli u ovim informacijama i izvještajima tokom današnjeg izlaganja su pokazale da mjere i aktivnosti koje su do sada poduzete nisu imali nikakvog efekta. Mene interesuje ovdje od Kolegija šta se željelo postići sa tim, sa 1000 strana nekog izvještaja, osim da nam pokažete da sve do sada što je urađeno.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Selmanoviću, zamoli bih da se fokusirate na postavljanje pitanja. Vrlo brzo će doći prostor za diskusiju.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Pitanje je bilo šta je razlog za dostavljanje takve informacije? Cijeneći da je bilo veliki broj sigurnosnih incidenata postavljam pitanje predsjedniku Komisije za sigurnost da li su održane sjednice Komisije za sigurnost i šta je Komisija za sigurnost poduzela, odnosno koje je konkretnе zaključke donijela? Cijeneći da imamo informaciju da je kao član Komisije za sigurnost Muhamed Budimlić podnio ostavku, a on je bio nekadašnji ministar unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, trenutni profesor na Fakultetu za kriminalistiku kriminologiju i sigurnosne studije Univerziteta u Sarajevu, izjavio je da je zahtjev za razrješenje rukovodstvu Skupštine Kantona Sarajevo od 30. januara 2024 godine je razlog naveo lošu sigurnosnu situaciju u Kantonu Sarajevu u dužem vremenskom periodu i veoma neadekvatnu reakciju nadležnih zakonodavnih, izvršnih, policijskih i pravosudnih tijela u Kantonu Sarajevo. Pa me interesuje šta je poduzeto po tom pitanju, odnosno po pitanju same ostavke? Sljedeće pitanje, naravno, imali smo hitnu sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo od 9. 6. 23. godine i bilo je neki niz mјera i zaključaka koje su donesene, prošlo je 6 mjeseci, naravno, ne očekujemo neke promjene preko noći ili iz temelja, ali ipak smo trebali da očekujemo da će biti neke promjene u sigurnosnoj situaciji, pa mi interesuje sad kako je moguće da u Kantonu Sarajevo istovremeno povećan broj sigurnosnih incidenata i broj policijskih službenika? Zbog čega povećanje policijskih službenika ne utiče na smanjenje slučajeva ugrožavanja života, zdravlja, imovine

građana i narušavanje javnog reda i mira, već je to obrnuto? Zašto uloga policije u Kantonu Sarajevo ne predstavlja investiranje u sigurnost građana, obzirom da je sigurnosna situacija u Kantonu Sarajevo, uprkos prijemu velikog broja policijskih službenika ozbiljno narušena i da ima tendenciju dodatnog usložnjavanja? Da li je razlog za održavanje istog stepena ili čak povećane nesigurnosti, odnosno sigurnost u Kantonu Sarajevo i nakon prijema velikog broja policijskih službenika ogleda se u neadekvatnom menadžmentu ljudskih resursa ili, neodgovarajućoj unutrašnjoj organizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije? I imam još pitanje za Ministarstvo za socijalni rad, da li ima informacije pod kojim okolnostima je beba koja je umrla u Domu Bjelave oduzeta od majke po zahtjevu oca koji je vršio nasilje u porodici? Toliko za sada, ostalo tokom diskusije.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniku Selmanoviću, zastupnica Arijana Memić se javila za riječ.

Arijana Memić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam sve prisutne i građane koji prati naš današnji rad. Ja ću imati nekoliko pitanja za ministra unutrašnjih poslova i komesara. Prije mjesec dana uputila sam pitanje Upravi policije i tražila sam pismeni odgovor, no međutim nikada nisam dobila te odgovore i danas tražim da mi se odgovori usmenim putem jer smatram da su imali dovoljno vremena da prikupe te tražene informacije. Dakle, interesuje me informacija da li je MUP Kantona Sarajevo vršio bilo kakvu analizu ili provodio unutrašnju istragu zbog slučaja Memić, to jest o radu policijskih službenika u tom predmetu, koji su jedno ubistvo predstavljali kao saobraćajnu nesreću? Ukoliko jeste, koji su bili rezultati, a ukoliko nije, zašto nije? Dostavila sam vam također i spisak imena policijskih službenika koji su bili uključeni u predmete. Tražim svi informacije o tome da li su imenovani policijski službenici nagrađivani, raspoređeni na druga radna mjesta, unaprijeđeni, te da li su uključeni u komisije. Radi se o policijskim službenicima: Džafer Hrvat, Nurija Mehić, Hasan Dupovac, Admir Šalaka, Emir Mehmedagić, Edin Grabovica, Sanela Hasanbegović, Mevludin Halilović, Suljo Klino, Amer Selak, Haris Imamović, Vahid Bakija, Vahidin Džano, Edin Vatrić. Također, tražim informacije do trenutka odlaska u mirovinu za Nermin Halilović, Vahid Čosić, Mustafa Bešić, Mirsad Đelilović, Sakib Kremo.

U decembru protekle godine iz Uprave je policije MUP-a Kantona Sarajevo odgovoren je na jedno od mojih pitanja informacijom da je u periodu od 1. 1. 2023. godine do 30. 11. 2023. godine zaprimljeno 247 prijava koje se odnosi na neprofesionalno ponašanje i druge propuste u radu policijskih službenika. Od toga je pokrenuto 103 unutrašnje istrage, od čega je 13 slučajeva zaključeno kao osnovano, 6 lakših i 7 težih povreda dužnosti, te je pored toga u 12 slučajeva zaključeno da postoji osnovana sumnja da je počinjeno krivično djelo. Molim za informaciju u kojoj su fazi istrage ili krivični postupci za ovih 12 slučajeva? Koji su dosadašnji rezultati istih, ukoliko ih ima, gdje su raspoređeni ti službenici, na kojim poslovima i u kojim odjeljenjima, te da li vrše aktivno dužnost ili su suspendovani do okončanja postupka, a ukoliko su neki od postupaka ili svi već završili, onda molim da mi se odgovori na postavljena pitanja u kontekstu za period trajanja postupka ili istrage, te da li su iz istih proistekle daljnje posljedice za involvirane službenike?

Također pitanja za komesara. Javnost je nedavno kroz medije upoznata sa podatkom da je protiv vas podnesena prijava koja nije anonimna, u kojoj su iznesene neke optužbe na vaš rad i ponašanje na funkciji koju obnaštate te vas molim da nam u cilju transparentnosti spram građana Kantona Sarajevo kažete da li su tamo izneseni navodi tačni? Konkretnije, tražim da mi odgovorite da li je istina da je Upravi policije u proteklom periodu u dva navrata nuđena donacija uređaja i opreme je za formiranje digitalnog operativnog centra u Sektoru

uniformisane policije i da je ista odbijena? Ako je istina da nam kažete zašto je odbijena? Da li je istina da ste rasformirali Kriminalističko-obavještajnu jedinicu i ako je istina, možete li obrazložiti prednosti koji je takav potez donio za rad i uspjeh naše policije, te šta su to bile mane ili koji su bili problemi zbog kojih jedinica kao takva nije mogla opstati? Da li su istiniti navodi iz prijave da pojedini policijski službenici, konkretno u Policijskoj upravi Vogošće i Policijskoj upravi Ilidža rade uprkos pravosnažnim presudama, te da su čak dobijali pozitivne sigurnosne provjere od strane Uprave policije, te da se nalaze u postupku žalbe, pa tako redovno primaju platu? Tražim usmene odgovore od komesara jer bi morao znati odgovore na ova pitanja koja se odnose na odluke koje je on navodno donosio lično, odnosno koje je on morao odobriti.

Pitanja za ministra da li je u sklopu izrade nove centralne zgrade MUP-a planirana i menza, odnosno adaptaciju određenih policijskih uprava, kantine za policijske službenike? Drugo pitanje odnosi se na ove ranije pomenute policajce i situacije koje su nastale imao li MUP Kantona Sarajevo u planu rješavati problem koji se desio i sa 12 protuzakonito činovanih, pa evo i ovim pomenutim policajcima, a to je kako spriječiti zloupotrebu prava koje zakon daje policajcima da dok god su u proceduri, mogu redovno primati platu ili barem ne mogu dobiti otkaz, što kod nas, nažalost, može trajati godinama. I onda kasnije dovodi do problema jer je teško retroaktivno poništavati činove napredovanja i onih koji su prekršili zakon, ali i onih koji su njima podređeni. Taj problem je poznat bio i prethodnom komesaru, obećavano je da će se riješiti, pa evo, još uvijek nije i postavlja se pitanje šta se čeka? Možda mi je promaklo u izlaganju, ali ako možete, da nam razjasnite vezano za navod iz informacije koje ste nam dostavili, gdje ste objasnili kako će policijski službenici u narednom periodu vršiti pojačanu fizičku regulaciju saobraćaja, pa me zanima kada počinje taj naredni period? I isto pitanje se odnosi i na pojačanu patrolnu djelatnost.

U informaciji koju ste nam dostavili mi je posebno interesantna izjava da ste depolitizirali izbor komesara MUP-a Kantona Sarajevo. Evo, kao što smo čuli je li nisam jedina vezano za ovo pitanje koji su komesari ranije bili članovi političkih partija, to me zaista, to mi je zanimljiv podatak, zanima me, a nemam te informacije? Toliko od mene za sada, hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženoj zastupnici Memić. Zastupnik Adi Kalem se javio za riječ.

Adi Kalem (zastupnik)

Zahvaljujem, pardon, zahvaljujem predsjedavajući. Ja bih imao da postavim par pitanja, prije svega da izrazim, kao i moje kolege, nezadovoljstvo sa dostavljanjem materijala od preko hiljadu i nešto stranica, pa evo ono što mi je promaklo, da tako kažem, a nisam čuo konkretnе stvari, a tiču se kratkoročnih ključnih mjeru koje će imati brzi efekat u poboljšanju sigurnosti na području Kantona Sarajevo. Eto, volio bi da im barem 10 nekih kratkoročnih ključnih mjeru izdvoje da čujemo mi ovdje i mi, a i građani Kantona Sarajevo. Da li se mogu pooštiti mjerne prilikom izdavanja ljekarskih uvjerenja za osobe koje se spremaju da polažu vozački ispit,? Interesuje me koliko je u prošloj godini mladih osoba položilo vozački ispit i steklo vozačku dozvolu u dobi od 18 do 25 godina? Na koji način mislite edukovati građane i našu djecu da ne voze bez vozačke dozvole, da ne potežu za kriminalnim radnjama, da poštuju zakone? Da li postoji služba u okviru ministarstva koja se bavi strateškim, sistemskim i preventivnim mjerama? Navedite nam konkretne preventivne mjeru za poboljšanje sigurnosti u Kantonu Sarajevo. Obzirom da ste spomenuli video nadzor, ko će nadgledati taj isti video nadzor i kontrolisati aktivnosti sigurnosnih kamera, obzirom da mi je poznata činjenica da Uprava policije nema ljudske kapacitete da prati video nadzor, te da bi im to bilo dodatno opterećenje. Interesuje me koliko je do sada izdato naloga za nepropisne parkiranje na ulicama u Kantonu

Sarajevo, a koliko za prekomjernu brzinu i vožnju pod dejstvom u alkoholiziranom stanju? Molim vas da im se dostave podaci za svih 9 općina u Kantona Sarajevo. Obzirom da ste spominjali opremu i javne nabavke itd, itd strašno me interesuje koliko košta nabavka jednog odijela i popratne opreme za jednog policijskog službenika da bi se opremio ono baš od glave do pete za ljetne i zimske uslove. I jedno pitanje generalno za Vladu, odnosno za trojku, zašto vam je bitnije stanje u Tuzli nego u Sarajevu? Toliko od mene.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom zastupniku Kalemu. Zastupnica Marijela Hašimbegović se javila za riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Srdačno vas se pozdravljam, posebno naše sugrađane. Ja će imati set pitanja, prvo će postaviti pitanja za Općinski sud i Tužilaštvo, Kantonalno tužilaštvo. Koliko je izrečenih kazni za nelegalno posjedovanje oružja i kakve kazne su izrečene po pitanju ovog prekršaja? Zašto je dug postupak za izricanje mjere za maloljetničku delikvenciju? Od činjenja prekršaja do izricanje mjere počinioči često postanu i punoljetni. Možete li pojasniti radi javnosti u pravnom smislu sljedeće, Zakon o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine propisuje način prinudne naplate izrečenih kazni, međutim kod postupka prinudne naplate izrečene prekršajnim nalogom ovlašteni organ prinudnu naplatu upućuje na Zakon o izvršnom postupku koji prekršajni nalog ne prepoznaje kao izvršnu ili vjerodostojnu ispravu?

Pitanja za policijskog komesara. Da li imate dovoljan broj policijskih službenika u Jedinici za saobraćaj? Da li imate dovoljan broj policijskih službenika u Krim sektoru vezanu za poslove krijumčarenja i distribucije opojnih droga i koja je njihova starosna dob? Da li su krim inspektorji opterećeni administrativnim poslovima i što je prepreka dužem boravku na terenu? Da li ste imali projekte koji se tiču saradnje sa građanima, posebno sa mladima, vezano za prevenciju i sigurnost u saobraćaju? Navedite koji su to projekti. Da li imate dovoljan broj opremljenih vozila? Da li ste vršili specijalističku obuku policijskih službenika? Navedite vrstu obuke. Da li ste vršili godišnji sistematski zdravstveni pregled policajaca, službenika? Da li su povećane plaće policijskim službenicima? Da li smatrate da je potrebno izvršiti izmjene i dopune Zakona o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije na području Kantona Sarajevo u dijelu nelegalnog posjedovanja oružja? Kakva su iskustva sa terena po ovom pitanju? Kakva je vaša saradnja sa Nezavisnim odborom i da li je napravljen pravilnik za način vašeg izvještavanja Odboru? Kako reagujete na Odbor za žalbe javnosti koje se tiču prijava građana vezano za nesavjestan rad policijskih službenika? Kakva je vaša saradnja sa građanima i na koji način se ostvaruju prijave građana vezano za pitanje sigurnosti i kako reagujete na ovakve prijave? Da li ste imali aktivnosti radi sprječavanja distribucije SNUS-a, posebno za maloljetnike, i kakve su vaše prepreke po ovom pitanju? Kakva je opravdanost čestih preraspodjela, da li se radi o nedostatku policijskih službenika?

Pitanje za MUP. Kako ocjenujete trenutnu sigurnost za situaciju Kantonu Sarajevo? Koji su rokovi za implementaciju pilot- projekta instaliranja video nadzora kojeg spominjete u izvještaju i kada možemo očekivati pokrivenost video nadzorom za cijeli Kanton? Koliko imamo sistematizovanih radnih mesta i koliko upražnjениh radnih mesta policijskih službenika? Da li ste svjetlosnom signalizacijom obilježili sve pješačke prijelaze na svim važnim saobraćajnicama u Kantonu Sarajevo? Da li ste formirali vijeće za sigurnost saobraćaja na Cestama u Kantonu Sarajevo? Da li ste izradili Strategiju cestovnog saobraćaja u Kantonu Sarajevo? Procedure nabavke za testove za prisustvo narkotika u krvi vozača koja je u iznosu od pola miliona je u toku i spominju se prepreke i pokretanje inicijative za promjene podzakonskih akata u oblasti zakonskog mjeriteljstva. Možete li pojasniti ove navode? Kada

je planiran završetak nabavke radara u iznosu od 1,5 miliona konvertibilnih maraka? Koji su rokovi izrade akcionog plana ekspertnog tima radi prevencije kriminaliteta i sigurnosnih rizika u Kantonu Sarajevo? Šta ste uradili po pitanju dostupnosti SNUS-a maloljetnicima? Zašto policijsku upravu čuvaju specijalci sa drugim cijevima? Da li postoji poseban razlog za to?

Pitanje za obrazovanje. Zašto ste u dokumentu Prosvjetnog i pedagoškog standarda radno mjesto socijalan radnik planirali sa pola norme obzirom na okolnosti, potrebe prevencije koja se u širem kontekstu tiče i oblasti sigurnosti? Da li planirate aktivnosti socijalnog dijaloga sa sindikatom sa ciljem sprječavanja veće štete radi najavljenog protesta izazvanih nezadovoljstvom donošenja dokumenta Odluke o standardima?

Pitanja za ministra saobraćaja kojeg nemamo, ali evo, možda može i ministar Katica odgovoriti. Da li ste svjesni da lošim primjerima izvedene infrastrukture tjerate građane i da krše zakon. Npr izvedena biciklistička staza u Aliji lipa na uštrb pješačke staze. Da li je postavljena vertikalna i horizontalna signalizacija u blizini škola s akcentom na usporavanje saobraćaja i zaštite djece i pješaka? I kako je to predviđeno zakonom?

Sljedeće pitanje je za socijalu. Kakve mjere ste poduzeli po pitanju edukacije stručnog kadra u ustanovama socijale, što je zakonska obaveza? Spominjete da je posljednja edukacija urađena 2014. godine. Kakve mjere ste poduzeli po pitanju izmjene zakonskih propisa po pitanju odgovornosti i mehanizma koje isključuje princip dobrovoljnosti za roditelje, a tiču se njihovog uključenja u proces izvršenja mera? Kakve mjere ste poduzeli po pitanju uspostavljanja sistema provođenja odgojnih mera maloljetnika sa problemom ovisnosti ili psihofizičkim smetnjama? Toliko hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Uvažena zastupnica Admela Hodžić, izvolite imate riječ.

Admela Hodžić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući, dobar dan želim svima. A obzirom da je postavljen veliki broj pitanja, nećemo ponavljati. Pa evo, ja ću pokušati da skrenem pažnju, da dobijem odgovore za ono što ovaj nije do sada postavljeno, a nismo dobili ni neke preciznije informacije u izlaganju. Akcioni plan za prevenciju i suzbijanje krađa motornih vozila u Kantona Sarajevo donesen i objavljen decembru 2018. godine. Pod tačkom između ostalih stoji video nadzor u Kantunu Sarajevo, izgradnja integrisanog sistema video nadzora na području Kantona Sarajevo, izgradnja komponente sistema video nadzora u službenim patrolnim vozilima policije, instalacija stacionarnih i mobilnih uređaja za automatsko očitanje i provjeru registarskih oznaka kroz baze podataka, pa tačka 231, formiranje udarne grupe za borbu protiv krađe motornih vozila, pa u tom akcionom planu za izgradnju video nadzora stoje prioritet 1., 2. i 3. prioritet gdje je taj plan i dokle je realizacija ovog plana u, posebno me zanima u rubnim opština Kantona Sarajevo, jer ja sam, čini mi se, 2 ili 3 puta podnosiла inicijativu za video nadzor u općini Hadžići i ostale kolege mislim da su podnose te inicijative, ali evo, do danas nemamo nikakvih rezultata.

U tom istom akcionom planu imali smo tabelu unapređenje istražnih kapaciteta i odlučnije procesuiranje učinilaca krivičnih djela, krađa motornih vozila, pa u tabeli je stajalo izraditi integrisani sistem video nadzora na području Kantona Sarajevo, rok do kraja 2020. godine, odgovorne institucije Vlade Kantona Sarajevo i MUP Kantona Sarajevo.

Također, isti rok ista tabela, razvijen dizajn i tehnička specifikacija opreme i radova, proveden postupak javne nabave, izvršena primopredaja i puštanje u rad integrisanog sistema video nadzora, potrebni resursi, budžet Kantona Sarajevo, a institucije koje su bile uključene u saradnji na prevenciji ovakvih nemilih događaja su Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, Državna

agencija za istragu i zaštite, Granična policija, Federalno tužilaštvo, Federana uprava policije, Republičko tužilaštvo Republike Srpske, Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske, Tužilaštvo Brčko distrikta, policija Brčko distrikta i sve ove institucije su bile uključene u ovakvom jednom akcionom planu. Savjet također, za provođenje mjera prevencije krađa motornih vozila, Policijska uprava Istočno Sarajevo, MUP Republike Srpske. Hitna sjednica Skupština Kantona Sarajevo na temu sigurnosne situacije u Sarajevu održana je 02. novembra 2018. godine zbog tragičnih dešavanja u kojima su ubijeni pripadnici MUP-a Kantona Sarajevo, kao i prijedlog potrebnih mjeru iz nadležnosti Skupštine i Vlade Kantona Sarajevo u svrhu unapređenja rada policije i bolje zaštite građana Kantona Sarajevo. Ja, evo, sada pitam da li nam je taj Akcioni plan dao neke rezultate, da li smo sve mjere i radnje realizovali iz ovog plana? Da li je ovo model kojim ćemo rješavati novije nastale probleme, tragičnije događa jer smatram da je jednak bitna i ova tragedija dvije doktorice u Kantonu Sarajevo, da je zahtijevalo u najmanju ruku iste radnje, iste akcije. Pa evo, zanima me da nam detaljno obrazlože i objasne i ministar i komesar, i evo ko god smatra da je relevantan, da nam da ovu vrstu odgovora. A posebno me zanima iz ovog Akcionog plana izgradnja video nadzora i pokrivenost rubnih općina, jer ni jednom danas niste pomenuli nije jednu rubnu općinu Kantona Sarajevo i nadzor i prevenciju i bolju zaštitu. To vam stvarno zamjeram. Sljedeći je pitanje. Najveći problem prema vašim izlaganjima su višestruki povratnici. Da li imamo postupak probacije i kako taj dio resocijalizacije osuđenika funkcioniра u našoj zemlji i da li uopće funkcioniira i da li bi ti postupci prevenirali i smanjili broj povratnika u činjenju ovakvih tijela?

Spomenuli ste racije, je to prije nismo imali priliku da čujemo da je intenzivirano, da su intenzivirani radovi, da su poduzete akcije racija, koji su ciljane grupe, ciljani objekti, ciljane institucije. Imamo informaciju da se pretresaju kafići, da se čak i srednje škole, pa imamo određene primjedbe da jedni te isti učenici nisu u tim školama kada se vrše kontrole, a nisu evidentirani kao da nedostaju na nastavi, da su pravdali odsustvo, da li se takvi učenici koji nedostaju automatski šalju na testiranje, hoću ovo da vas pitam i da li će se ubuduće automatski takvi učenici slati na testiranje ako nisu evidentirani i nemaju opravdanja za izostanak, a nisu prisutni kada se vrše takve radnje?

Registrovani narkomani, koliko ih ima i koliko je dilera uhapšeno i procesuirano u posljednje 3 ili 4 godine? Koliko policajaca na općinama imate u odnosu na broj stanovnika, brojem i procentom? Mogu li odgovoriti zadatku, posebno u rubnim općinama Kantona? Ruralna područja rubnih općina. Kazali ste da ćete pokriti sve video nadzorima, radarima i ostalim uređajima za bolju, presretačima i kontrolom, međutim, imamo problem u rubnim općinama Kantona Sarajevo, pomenut ću bilo koje mjesto, evo da uzmem primjer u Tarčinu, mjesto koje je na rubnom dijelu općine, i općine i Kantona Sarajevo. Kako možete spriječiti i prevenirati trkače po selima, bukvalno, po tim mjestima i selima koje uzmu tako jake automobile i voze 100 km/h i imamo situaciju gdje djeca koja se vraćaju iz škola skaču s puta, s ceste da bi ostali živi. I to нико ne prevenira i нико se na to ne obazire, a imali smo prijava i primjedbi, o tome smo govorili.

Evo ja za sada toliko, a ostalo ću u diskusiji. Hvala

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Hodžić. Zastupnica Belma Kapo se javila za riječ. Izvolite.

Belma Kapo (zastupnica)

Hvala. Pozdravljam sve prisutne i naše drage građanke i građane koji nas prate. Zahvaljujem se svim uvodničarima koji su se potrudili da nam daju uvodne napomene. Moje prvo pitanje se

postavlja ministru unutrašnjih poslova. Da li i u kom periodu kvartalno, polugodišnje ili godišnje donosite plan sigurnosnih politika koje dostavljate komesaru na postupanje koje su tu, recimo, sigurnosne politike, konkretno za 2024. godinu? Drugo pitanje postavljam i komesaru i ministru unutrašnjih poslova. Zašto se događa da nešto kasnija komunikacija prema građanima kada se de desi neka teška, krivična djela? Da li postoji netko ili nešto što vas pravo konkretnoj komunikaciji kad građanima? Meni je jasno da nekada sama istraga ide u pravcu da ne možete sve otkriti, ali očekujem, posebno kod težih, krivičnih djela, da ili komesar ili ministra unutrašnjih poslova čim prije. Obratite se javnosti, kažu ono što mogu iznijeti. Zato vas pitam postoji li neka ograničenja po tom pitanju? Naredno pitanje upućujem ministru unutrašnjih poslova. Da li je i u kojoj mjeri smanjena maloljetnička delinkvencija u 2023. npr u odnosu na prethodne godine? Dalje pitanje koje postavljam isto i ministru i komesaru? Zašto ne zaposlite odgovarajući broj policajaca? Šta vas u tome sprječava? Obzirom da smo, evo, nedavno imali konferenciju za štampu, gdje je komesar jasno rekao da bi pokrio preventivno sve ono što on smatra da treba, da mu nedostaje oko 300 policijskih službenika? Šta vas sprječava u tome da čim prije realizujete takvu aktivnost, jer, koliko znam, sredstava ima. I moje zadnje pitanje se odnosi postavljam ministrici obrazovanja. Pored ovih kroz programe i razne protokole, kakva je prevencija, prevencija maloljetničke delinkvencije u školama, osim tog mjeseca februara koji je posvećen prevenciji, da li su u školama? Još uvijek postoje raznorazne sekcije od prvog osnovne pa do kraja školovanja po pitanju prevencije svih devijantnih ponašanja kod mladih. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj zastupnici Kapo. Zastupnica Vedrana Vujović se javila za riječ.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajuće, evo, koristim priliku da pozdravim sve kolege zastupnike, članove Vlade i goste, ali i građane Kantona Sarajevo koji prate na današnji rad. Drago mi je danas, evo smo na ovoj sjednici i da je veliki broj zastupnika najviše što prvenstveno iz vlasti, ali isto tako očekivano, možda mnogo više iz opozicije učestvuje u radu ove sjednice. Što se tiče mojih pitanja, nekoliko njih je usmjereno ka Upravi policije, odnosno policijskom komesaru, a to je koji su materijalni nedostaci Jedinice za saobraćaj da bi preventivno djelovala na ulicama Kantona Sarajevo? Ja sam ovo pitanje postavila nažalost, u periodu prošle godine krajem maja, odnosno početkom juna, međutim, neki detaljniji odgovor nisam dobila. Pretpostavljam da se nešto u proteklih maltene godinu dana i unaprijedilo. I također, koji su materijalni nedostaci generalno policijskih službenika u pogledu podrške? Najviše kada su u pitanju njihova oprema, ali prvenstveno i njihove plate u Kantonu Sarajevo? Također pitanje da li, s obzirom na veliki broj policijskih službenika koji nedostaje u Kantonu Sarajevo, da li je stvoren taj jedan ambijent i da li su se motivisali mladi ljudi, i na koji način da u budućem, nekom periodu, da li ja bilo, naredne godine, pristupe i prijave se na konkurs za policijskog službenika, imajući u vidu da je zaista, uz svu negativnu, lošu, narušenu, kažem, sigurnosnu situaciju Kantona Sarajevo i možda na jednu lošu medijsku sliku o tome, imam osjećaj da se stvorila jedna odbojnosc prema samom ulasku tom i postanku znači policijskog službenika. Također, molim vas da mi se objasni kako to da prema tvrdnjama predsjedavajućeg Skupštine, odnosno predsjedavajuće Komisije za sigurnost, prethodni policijski komesar nije ništa radio, a imamo izjavu ministra, a isto tako u ovom izvještaju koji kaže da on od svog mandata, odnosno čini mi se, od 2021. godine, mnogo toga unaprijedio, pa sada vidim u kojem smislu se možda neke stvari slažu da ne slažu, pa da vidimo koji su to objektivni nedostaci, šta je rađeno, a šta nije i šta treba unaprijediti? Jedno pitanje za ministricu Hota-Muminović, odnosno za njen resor i za resor socijale. Osim pravilnika, i ove forme odnosno administracije koju smo

dobili u ovoj sveobuhvatnoj informaciji, koje su stvarne potrebe da bi se smanjila ta, kako vi kažete, kako se stručno kaže, destruktivna ponašanja u osnovnim i srednjim školama i eventualno oblicima maloljetničke delikvencije, i kakva je saradnja vašeg ministarstva, odnosno Ministarstva za odgoj i obrazovanje sa, konkretno Ministarstvom za socijalna pitanja, odnosno svim njenim institucijama koje preveniraju sve ove negativne oblike i pojave koje imamo, a prethode eventualno maloljetničkoj delikvenciji, jer sam nekako utiska kroz prethodni neki period kada smo imali Izvještaj o radu upravo institucija socijale, da, nekako, taj izostanak je, izostanak saradnje je prisutan te da je neznatan u pojedinim slučajevima. Također, imam još jedno pitanje prema ministarstvu, odnosno dva pitanja prema Ministarstvu unutrašnjih poslova, a to je po kojem zakonu se oduzima imovina, u ovom slučaju vozila kada su u pitanju velike te nagomilane kazne, imajući u vidu da smo proteklih sigurno mjeseci svjedoci takvih izvještaja, najviše u medijima, odnosno je li hvalospjeva da se na taj način da MUP svoj posao. Također, pitanje da li će se, odnosno da li ćete uspjeti i za ministarstvo unutrašnjih poslova i upravo policije. Da li ćete uspjeti osigurati sarajevski derbi, ovaj naredni koji je zakazan za april mjesec, imajući vi da prošli, očigledno niste bili u stanju osigurati jer gosti znači, navijači nisu prisustvovali na stadionu Grbavica. I još jedno pitanje, možda zapravo više je podsjetnik prema i ministru unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo da mi smo i u proteklih godinu dana, odnosno da vas napomenem da ste vi već godinu dana u vlasti po vertikali, odnosno vaša politička stranka i da, evo, mene zanima koje ste vi to sve zakone prema vašoj političkoj stranciinicirali izmjene zakona na nivou i Kantona Sarajevo, ali prvenstveno na ovim, višim nivoima, jer po mojim informacijama, jer sam i sama delegatkinja u Domu naroda Federacije, izmjenu Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine uputio u proteklih godinu dana, konkretno u septembru mjesecu uputio samo Klub Demokratske fronte, odnosno konkretno kolega Denis Grac. Evo, ja zaista iz Naroda i pravde, ni iz "trojke" nisam još dobila takvu jednu informaciju kada je u pitanju prvenstveno ova oblast sigurnosti, a tiče se izmjene federalnih zakona. Toliko, ostalo u diskusiji. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrlo rado ćemo vam ponuditi odgovore na postavljena pitanja. Zastupnik Muamer Bandić, izvolite, imate riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Prvo pitanje, prije svega, ja neću postaviti pitanje onim ministrima koji nisu, dakle ispoštovati ćemo samo one ministre koji su došli, izdvojili svoje vrijeme da nam predstave ovaj izvještaj, a oni koji nisu tu dakle ta pitanja nećemo, ja neću postaviti. Prvo pitanje za vas, predsjedavajući. Vi ste nam ovdje maloprije napomenuli, dali ste u svom obrazlaganju za ovog policijskog komesara iz prethodnog mandata. Prema ovim mojim podacima, kojima ja sada vidim izmjene zakone koji su donesene upravo je tom policijskom komesaru omogućeno da bude policijski komesar iako nije ispunjavao uslove po prethodnom zakonu, što znači da ste vi sudjelovali u donošenju zakona koji njemu omogućava da bude policijski komesar, iako nije ispunjavao uslove, odnosno nije imao čin inspektora koji mu je bio potreban da bi bio policijski komesar. Pitanje za vas. Dakle, vi ste sudjelovali u donošenju ovog zakona koji je omogućio prethodnog policijskom komesaru da postane komesar, a sada sva odgovornost prenesena na njega? Drugo pitanje postavljam ministrici Hoti, zahvaljujem se na njenom izlaganju. Ministricice, dakle, vi ste u svom izlaganju, a i u materijalu koji ste nam dostavili, iznijeli strateško opredjeljenje Ministarstva, odnosno cijelokupne Vlade u ovom resoru u kojem ste vi zaduženi za prevenciju sa maloljetnicima i donijeli ste vrlo dva značajna pravilnika. Mene zanima da li su ovi pravilnici bili u javnoj raspravi, da li je društvo imalo mogućnost da se izjasni, opredijeli ili da komentira na bilo koji drugi način ove pravilnike?

Okolnost da se radi o vrlo bitnim navodima u tom Pravilniku i definisan određenim procedurama, pa me zanima da li je i jedan od ovih pravilnika prošao javnu raspravu?

E sad ču postavljati pitanja ministru unutrašnjih poslova i komesaru. Kolega Dević je dao u uvodnom svom obraćanju razloge, odnosno elemente zbog čega smo mi pokrenuli inicijativu za sazivanje hitne sjednice i pobrojao je sve taksativno krivična djela, odnosno obilježja koja događaja koja predstavljaju krivično djelo, a koja su ustvari ugrozili sigurnost građana Kantona Sarajevo. Prvo pitanje za ministra Katicu. Koliko je policijskih službenika u činu glavnog inspektora? Drugo pitanje, koliko je policijskih službenika u činu samostalni inspektor? Treće, kada je posljednji put donesen Pravilnik o unutrašnjoj organizacije Ministarstva unutrašnjih poslova? Prema tom Pravilniku, koliki je broj policijskih službenika? Koliko policijskih službenika nedostaje trenutno prema važećim Pravilniku i da mi kažu koji su to europski standardi prilikom određivanja policijskih službenika u odnosu na broj stanovnika u Kantonu Sarajevo? Četvrto pitanje, kolika su potraživanja policijskih službenika po pravosnažnim i izvršnim sudskim presudama? Mislim da je neko postavio ovo pitanje, ali evo nisam siguran. Prilikom ubistva dvojice policijskih, policajaca MUP-a Kantona Sarajevo Uprava policije je predložila određene mjere koje bi unaprijedile i olakšale rad policije, te doprinijele većem stepenu sigurnosti građana Kantona Sarajevo. Imate li rezultate realizacije Zaključaka koje je Skupština Kantona Sarajevo tada usvojila i možemo li se odrediti naspram tih zaključaka? Koliko je pojačan stepen sigurnosti u Kantonu Sarajevo u odnosu na mjere koje su preduzete u tom vremenskom periodu? Ministar je nabrojao deset aktivnosti koje ministarstvo provodi. Ni jednu od tih aktivnosti nisam vidio da lično on nešto uradi, osim što ministar formira radnu grupu ili ekspertni tim. Zanima me koliko je ukupno ekspertske timove formirao i radnih tijela i koliko sve to košta građane Kantona Sarajevo? Okolnost da mi plaćamo ministra, ne znam kakav je cilj, realizaciju određenih politika formirati samo ekspertske timove. Ministar, navodim, da inicirao izmjene i dopune Zakona o unutrašnjim poslovima i Zakon o policijskim službenicima i da te izmjene predstavljaju civilizacijski iskorak, kako je on to naveo. Zaista je to jedno evo da kažem senzacionalno izjašnjenje ministra jer se onemogućava, omogućava se, odnosno stvaranje nezavisne profesionalne policije, pa u svemu tome navodi da je depolizirao izbor policijskog komesara. Omogućeno je uvođenje, jačanje struke, vrste i stepena stručne spreme. E sad me zanima koliko policijskih službenika koji budu primljeni su završili srednju policijsku školu, a koliko je policijskih službenika završilo u skladu sa sistematizacijom i uvjetima za sistemetizovanim radnim mjestima, koliko njih, ustvari ispunjava uvjete sa naknadno završenom visokom ili višom stručnom spremom? Ministar navodi da je MUP Kantona Sarajevo osigurao budžet od 137,8 miliona maraka, što je uvećanje za nekih cirka 60 miliona konvertibilnih maraka u posljednjih 6 godina, to pokazuje kao opredjeljenje politike i većine u Kantona Sarajevo da je sigurnost građana, njihova imovina u vrlo vrhu prioriteta vladajuće većine. Ovo je meni vrlo interesantno, da ministar kao nestranački kadar, kako on to često govori, i zaposlenik VSTV koristi ove termine politike većine i vladajuće većine u KS. E sad me zanima sljedeće ministre, možete li nam reći po godinama, ovih 6 godina koje ste naveli, koliko je bilo izvršenje Budžeta, koliko vam je izvršenje Budžeta u prošloj godini i koliko vam je izvršenje Budžeta u tekućoj godini?

Nisam, nego si mi ti postavio ova pitanja, pa neću da postavljam.

E ovako. Koliki je broj registrovanih krivičnih djela dostavljenih putem krivičnog upisnika, a koliki putem djelovodnog, možemo doći do jednog broja što se dešavalо prije, da se broj krivičnih djela koje Ministarstvo unutrašnjih poslova dostavlja prema Tužilaštvu, dakle, ne poklapaju, odnosno znalo se desiti da je broj koje Ministarstvo prikaže, evo u jednoj od godina 1 344, dok u ministarstvu, odnosno u Tužilaštvu Kantona Sarajevo je taj broj za istu godinu iznosi 1874 krivična djela. Dakle, zanima me po kojem od ova dva oblika dostavljanja krivičnih djela prema Tužilaštvu vi vodite evidenciju i da li ustvari postoji mogućnost da ovaj broj o

kojima nam vi ministre govorite da se smanjio, prema statističkim podacima, upravo se smanjio zato što se na ovaj način evidencija o krivičnim djelima prikazuje. U izvještajima upotrebljavate termin "evidentirano krivičnog djelo", a također upotrebljavate termin "evidentirani događaja sa obilježjem krivičnog djela". Možete li nam navesti tu razliku i u odnosu na ovaj što sam rekao evidencije koje vi imate da nam pojasnite u ukupnom odnosu kriminaliteta? U ovoj evidenciji, da li se nalaze događaji sa obilježjima krivičnog djela koje se prikazuju kao beznačajna djela, te da li se u tim slučajevima u potpunosti implementira potpisani protokol sa Tužilaštvom Kantona Sarajevo?

Pitanje za policijskog komesara. Koliko je ljudi, odnosno policijskih službenika činovano u vašem mandatu? Kada su doneseni Zaključci Vlade o prijemu 30 mlađih inspektora i 250 policajaca? Koliki je broj policijskih službenika kojim je utvrđena invalidnost i kategorija, odnosno utvrđeno je da isti ne mogu obavljati policijske poslove zbog ograničene radne sposobnosti? Koliko se policijskih službenika nalazi na suspenziji? Imate li podatak koliki broj policijskih službenika u prethodnim godinama, ovo je možda više pitanja za ministra, zato što komesar ne raspolaže tim podacima, nije bio komesar u tom vremenskom periodu, ali evo ako može da se izjasni ili ministar ili komesar. Može li nam reći, dakle, u prethodnim godinama, koliko policijskih službenika je koristilo bolovanje? Koliko taj broj na dnevnom ili mjesечноj osnovi utiče na smanjenje broja policijskih službenika u obavljanju poslova i zadatka ovlaštenih službenih lica? Dakle, ukoliko konstatujemo da nam sada fali 300 policijskih službenika, zanima nas koliko utječe dnevni broj policijskih službenika koji su na bolovanju i koliko to utječe na sigurnost u Kantonu Sarajevo građana Kantona Sarajevo? Sljedeće pitanje za komesara. Pitanje dakle se odnosi na sljedeće: počinilac ubistva Farisa Pendeka je lice Adem Šuman. Koliko je puta vozio bez položenog vozačkog ispita, a da je evidentiran u izvještajima Uprave policije? Koliko je puta sankcionisan i zašto nito nije blagovremeno reagovao jer je isti nesmetano upravljao vozilima i automobilima po gradu, bez adekvatnije reakcije Ministarstva unutrašnjih poslova. To se, ovo odnosi na ovaj period kada policijski komesar vjerojatno nije bio u nadležnosti, ali evo, ukoliko ima tu informaciju da nam kaže. I ovo me zanima, da li je tačan podatak da lice Adem Šuman ustvari je registrovani preprodavac narkotičkih sredstava, odnosno diler, jel, kako se to sada kaže? Ovo će ostaviti za diskusiju, ovo se više odnosi na diskusiju. Zahvaljujem se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Bandiću, sve ste postavili moja pitanja, ja nemam šta pitati. Naravno, sa zadovoljstvom. Zastupnik Samir Avdić se javio za riječ. Izvolite.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući, pozdravljam sve prisutne i građane i građanke koji prate naš rad putem medija. Prvo pitanje je, evo, i za sve nas, ali evo i za komesara ili ministra, informacija koju ja imam je da u trenutku kada je izabran ovaj komesar da su samo dvije osobe u Kantonu Sarajevu ispunjavali uslove za takvu poziciju, pa evo, ja pitam i sebe i njih kako je moguće da u jednom ovolikom Kantonu sa tolikim brojem policijskih službenika smo se doveli u situaciju da imamo samo dvije osobe koje su mogle aplicirati i obavljati taj posao? To u stvari govori o sistematskom uništavanju, dugogodišnjem uništavanju i ove oblasti, kao i različitim drugim. U tom kontekstu nastavno pitanje koje opet govori o tom sistemskom uništavanju, prije svega osjećaja sigurnosti kod samih policijskih službenika, šta je urađeno i da li je iko ikada snosio ikakvu vrstu odgovornosti zbog velike greške i grijeha počinjenog nad 19 specijalaca koji su decertificirani nakon dešavanja i racije u Zujevini 1999.godine, nakon čega smo imali pravosnažne presude u vezi sa tim slučajem. Da li je iko ikada odgovarao u vezi s tim? Dalje, iz informacije da smo mogli saznati i da ono što je do sada nabavljano i realizovano kroz

projekte nabavke video nadzora, da to, da je u lošem stanju, da je to oprema različitih performansi i da ustvari ne ispunjava potrebne standarde. Ko je to nabavljao, da li je iko koje je nabavljalo snosio ikakvu odgovornost zbog toga što je nabavljena oprema koja nije funkcionalna, odnosno ne ispunjava standarde. U tom smislu, evo i ja se sjećam 300.000 maraka na Ilijži koje smo uložili prije desetak godina za video opremu koja nikad nije profunkcionisala i da li se radi o takvom slučaju kada je u pitanju video nadzor, odnosno oprema za video nadzor koja se spominje u ovom izvještaju? I u tom smislu šta će se uraditi? I, ponavljam, da li je iko snosio odgovornost za nabavke, za pogrešne nabavke koje su napravile direktnu štetu prema samoj sigurnosti, ali i budžetu Kantona Sarajevo? Da li postoji i kakva strategija, da li se razmišlja unutar ovog sektora, to je pitanje i za ministra i za komesara, kada je u pitanju posjedovanje nelegalnog oružja. Ja sam kontaktirao Centar za sigurnosne studije koji djeluje pri Fakultetu za kriminalistiku i kriminologiju i Centar za sigurnosne studije, oni su radili 2010. godine zadnji put istraživanje koje je naručio razvojni program UN-a, poslije toga nije rađeno istraživanje, međutim stručnjaci iz tog Centra smatraju da su podaci koji su dobiveni tim polugodišnjim istraživanjem kroz anketiranje, kroz fokus grupe itd otprilike jednaki i danas, odnosno da se čak i uvećao broj nelegalnog oružja koje posjeduju građani Bosne i Hercegovine. Prema podacima iz te godine, oko 34 % građana posjeduju oružje. Sad vam neću čitati podatke o kojoj vrsti se oružja rade, al većinom su to pištolji, lovačke puške, eksplozivne naprave i automatske puške, dok 88% tog naoružanja se nalazi u posjedu civila. Od tog oružja legalno je oko 350 000, dok je nelegalno oko 750 000, a prema pretpostavkama oko 1 000 000 se nalazi u Bosni i Hercegovini, skoro pa podjednako podijeljeno između Republike Srpske, Brčko Distrikta i Federacije Bosne i Hercegovine. Moje pitanje je kada su u pitanju krivična djela koja su učinjena uz prijetnju ili čak uz upotrebu vatrengor u oružja. Koliko slučajeva u ovoj godini? Evo, ukoliko imate podatak za prethodnu godinu, možda će nam biti dovoljno za nekakvu, za naše stjecanje slike. Koliko od tog oružja je ustvari nelegalno oružje, a koliko slučajeva, odnosno predmeta se radi o legalnom oružju, odnosno oružju za koje su počinjeni imali dozvole? Vrlo je važan taj odgovor, a siguran sam da će pokazati da 90 % se radi o nelegalnom oružju i o tome treba razmišljati i napraviti strategiju kako se riješiti tog oružja. Prema ovom istraživanju, najčešći razlog za posjedovanje su nisko povjerenje u policiju, strah od novih etničkih sukoba i tradicija posjedovanja. Da li u Ministarstvu i Upravi policije imaju ikakve planove kada su u pitanju prijavljivanja mjesta boravka? Iz informacije možemo saznati da je profunkcionisao profunkcionalisala ta komunikacija sa e-gruntom i da se ne mora više predavati ZK izvadak, ali da li imaju u planu raditi neku vrstu registra stanodavaca i zakupaca? Pitam radi slučaja iz prošle godine, koji se također nalazi u ovom izvještaju iz kraja oktobra prošle godine, ubistvu švedskog državljanu u iznajmljenom stanu na Stupu, U Bulevaru, zgradama Bulevar na Ilijži, kada niko u ovoj državi nije bio upoznat da se taj švedski državljan, naravno, osim tih ubica, uopće nalazi na tom mjestu boravka, odnosno ne postoji, ne postoji nikakav register gdje bismo mi mogli znati ko i kome iznajmljuje stanove i ko nam živi ustvari u komšiluku, posebno u tim, da kažem getoiziranim arhitektonskim zgradama poput ovaj Tibre, Miljacke i još nekih. Mislim da je vrlo važno za sigurnost da se krene i u tom pravcu. Čuli smo podatak da se od dva psihologa koji su bili zaposleni u osnovnim školama 2022. godine da je taj broj povećan na 64. Pa evo, ne znam je li sam dobro čuo, volio bih da provjerim da li sam dobro čuo ministricu i kakvo je njeno mišljenje o potrebi za socijalnim radnicima u školama, s obzirom na one pedagoške normative? Svi smo dobivali, svi smo dobili ove mailove od socijalnih radnika, vjerujem ovih dana. I šta ministrica mislili da li je dovoljno po tim normativima jedan socijalni radnik ili radnica na dvije škole ili potrebno, ipak, evo i radi sigurnosne situacije prevencije da bude najmanje po jedan socijalni radnik u svakoj od osnovnih škola da bi mogao voditi određenu vrstu ovaj kartona učenika koji imaju određena devijantna ponašanja? Kada su u pitanju podaci koje imamo u ovoj informaciji za prošlu godinu i uporedno sa preprošlom o oduzetim količinama droge, mene zanima, evo,

samo letimično sam gledao one brojke, ali čudno mi je, evo na npr kokain, da 2022 oduzeto samo 16 gr, dok je '23-280,456. Mene zanima da li je to greška, odnosno da li po kojoj metodologiji se radi rade ovakve tabele i ovakvi izvještaji, da li postoji ikakav civilni nadzor nad tom vrstom izvještaja, i nad rješavanjem odnosno nad sudbinom tih oduzetih količina? Što znači informacija da je od 1400 policajaca svega 1/3 imala odgovarajuću stručnu spremu? Šta se uradilo i šta se namjerava uraditi s tim u vezi? Znači samo 1/3 policijskih službenika u stvari posjeduje stručnu spremu koja je potrebna za obavljanje poslova koje oni obavljaju. Da li iz tog razloga i dugogodišnjeg prijema u policijsku službu osoba koje nisu ispunjavale uslove u smislu stručne spreme ili se ovo mijenja samo ovim Zakonom o prijemu policijskih službenika iz 2018.godine? Da li je to razlog zbog kojeg se određeni službenici, čini mi se da je kolega Dević malo to spomenuo, sada imaju problem jer ne mogu napredovati u struci, jer po novom Pravilniku koji je manje-više samo usklađen sa zakonom iz '18. i njegovim izmjenama iz '19., ovaj oni ne mogu više napredovati, dok njihove kolege sa istom stručnom spremom mogu napredovati jer imaju više od 15 godina radnog staža. Da li smatruju da je to neka vrsta ugrožavanja ljudskih prava i jednakog tretmana svih policijskih službenika koji su u aktualnoj službi? Kada je u pitanju, to smo, možemo saznati iz informacije, namjera izgradnje hangara za autoservis, vulkanizersku radionicu i skladište koji bi se izgradio nanovo na Stupu i preselio bi iz Importanea, odnosno iz blizine Importanea, da li se razmišljalo da se u ovaj projekat uđe eventualno u jednoj od široj saradnji sa drugim ministarstvima, s obzirom da, evo, imali smo, baš je kolega Šaljić dva, tri puta problematizirao činjenicu da ne znam, npr Kantonalna televizija čiji smo mi osnivači mora svoje auto servisirati u RS-u, itd da se proba od ovog hangara za servise i vulkanizersku radionicu i skladište policijskih auta, da se napravi to malo sa većim kapacitetom da bi moglo davati usluge i nekim drugim firmama ili ustanovama kojima smo mi osnivači, mi kao Kanton Sarajevo.

Kada je u pitanju mololjetnička delikvencija, možemo, možemo vidjeti uporedan podatak, ali mi je čudan izbor godina 2009 i 2023 godina i 10 puta je smanjenje izvršilaca i posebno dobro što je izvršenje, što je 10 puta i više, smanjenje povratnika, odnosno recidivista. Prema mišljenju ministra, na osnovu čega, na osnovu kojih mjera je postignut taj pozitivni efekat? Da li je ustvari prevencija i djelovanje u ranoj odnosno školskoj fazi? Ukoliko jeste, da se to onda još više forsira kao mјera. Odnosno slično pitanje za imovinski kriminal, odnosno krađu auta. Svi se sjećamo prije nekoliko godina koliko je ovaj bilo aktuelno, to da se kradu automobili, u čemu je ustvari bila tajna, na osnovu kojih mjera je značajno umanjen broj ovakvih djela, odnosno, evo, dobili smo uporedni podatak 2014 sa 2023. 2014 - 825 krivičnih djela krađe automobila.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Avdiću zamolio bih vas da se fokusirate na postavljanje pitanja.

Samir Avdić (zastupnik)

Ok, u čemu je ustvari trik, na osnovu kojih mjera? Na osnovu kojih mjera je manji broj za 766 dijela, odnosno 92,8 %. Zašto je tek 2023. godine raspisan konkurs za popunu slobodnih radnih mjeseta mlađih inspektora? Koliko godina prije toga nisu raspisivani ti konkursi? Na koji način je to utjecalo na tzv rupu koja se dešava, odnosno opasnost kada nam sada nakon napunjene tridesetak 30 godina radnog staža, policijski službenici koji su počeli raditi mahom poslije agresije na Bosnu i Herceg, sada odu u penziju da ćemo ostati sa vrlo mladim i manje iskusnim kadrom. Evo, na primjer, u Odjeljenju za kriminalistiku, kriminalističku tehniku i forenziku, gdje veliki broj starijeg, iskusnog kadra odlazi u penziju, gdje imamo opasnost da ćemo ostati na samo 2 glavna inspektora, kada je u pitanju, evo to Odjeljenje, konkretno, prema Pravilniku i novom zakonu navedeni su fakulteti koji službenici koji trebaju imati određene fakultete da

bi napredovali, ali npr iako poligraf može biti poligraf, može biti psiholog, odnosno u regiji je to praksa, kod nas ne može, već mora biti pravnik. Da li se razmišljalo da se preuzmu dobre prakse iz susjedstva i komšiluka? Da li se razmišljalo s obzirom na nedostatak edukacije kod nas u Federaciji, u Kantonu Sarajevo, da se napravi bolja saradnja kada je u pitanju upravo ovo Odjeljenje za kriminalističku forenziku, kriminalističku tehniku i forenziku uradi neka vrsta saradnje sa Republikom Hrvatskom ili Republikom Srbijom ili Slovenijom, gdje imaju jako dobre edukativne centre i škole za ovu svrhu? Da li se razmišljalo o povratku na staru praksu, odnosno vraćanje srednjoškolskog policijskog obrazovanja? Kolega Bandić je maloprije postavi pitanje koliko je policijskih službenika sa tom srednjom školom primljeno? Već odavno te srednje škole nema, već imamo samo ovaj akademski centar u Vracama. Da li se u tom smislu komuniciralo sa federalnom Vladom da se dobije pomoć za kapacitiranje te akademije, da bismo mogli veći broj odškolovati ovaj novog kadra koji bi primali dalje u policijsku službu.

Evo, nastavit će. Kada je u pitanju ova aplikacija Anom i Skaj aplikacija, čini mi se iz informacije da možemo saznati da je najbolja saradnja između Tužilaštva Bosne i Hercegovine i sa nekim drugim Kantom, napravljena upravo sa Kantona Sarajevo u odnosu sa Ministarstvom unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, pa ako je to istina, da čujemo odgovor, ako je istina da čestitamo, zato što nam ovaj Skaj i Anom aplikacija svašta nešto otkriše.

Zatim, zanima me. Molim vas, možete kolege iz donjeg doma da ne uču ovdje? Hvala.

Zanima me, također, uporedni podaci o izvršenju budžeta. Iz informacije možemo saznati da, odnosno navedeno je, pa da čujemo da li je zaista tako, da je novi menadžment novi komesar, novi menadžment Uprave policije u odnosu na prethodni ima mnogo bolje uporedne podatke o izvršenju budžeta i o prijemu novih policijskih službenika. Pa ukoliko možemo to kroz brojeve saznati da nam potvrde.

Šta se dešava sa projektom policija u zajednici? To je projekat koji je još 2012.godine pokrenuo bivši ministar, koji je i kolega Selmanović spominjao Muhamed Budimlić, nakon ubistva Bajramovića u Sokolović Koloniji. Međutim, evo, ja znam, što se tiče Ilijice, da taj projekat više ne funkcioniše, u mjesnim zajednicama ne možete vidjeti policajce koji dolaze u kancelarije, koje im je opština obezbijedila, zajedno sa potrebnom opremom, internetom, telefonom itd. Kakav je odnos sa Federalnim ministarstvom unutrašnjih poslova u smislu saradnje i pomoći tog nivoa prema Kantona Sarajevo?

Da li se u tom smislu komuniciralo sa višim nivoima vlasti da bi se usvojio Zakon o probacijskoj službi koji je praksa i koji postoji, veći je ministar govorio i dobra je praksa u Republici Hrvatskoj?

I evo, to je to, koliko sam uzeo, 16,5 minuta.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se kolega Avdiću. Zastupnica Smiljana Viteškić se javila za riječ, izvolite.

Malo tiše, molim vas.

Smiljana Viteškić (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Poslovnička intervencija i kažite mi na koji član se pozivate?

Dević (zastupnik)

(zastupnik je prethodno govorio bez uključenog mikrofona) ..koliko biste puta mene prekinuli da sam ja ovako diskutovao kao kolege iz pozicije? Koliko?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Sljedeću sjednicu ču vam odgovoriti. Zloupotrebljavate mikrofon, zastupnice Viteškić, uključite zastupnicu Viteškić. Uključite zastupnicu Viteškić.

Smiljana Viteškić (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući, ja imam također nekoliko pitanja. Dobro je Mahire.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ja bih vas zamolio kolega Deviću da zbog vaše kolegice imate razumijevanja i dozvolite da postavi pitanje. Izvolite kolegice.

Smiljana Viteškić (zastupnica)

Prvo pitanje koje želim postaviti već su onaj postavili neki zastupnici, ali ja ču konkretno pitati koliko policijskih službenika trenutno nedostaje Upravi policije MUP-a Kantona Sarajevo i da li postoje planske aktivnosti na popunjavanju nedostajućih službenika policije? Kakva je percepcija broja nedostajućih službenika policije za naredne 2 godine, kada se uzme u obzir da konkursne procedure traju dugo i da će sigurno veći broj policijskih službenika otići u penziju? Također, da li imate plan prijema kadra na petogodišnjem nivou? Drugo pitanje je koje planske aktivnosti Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo preduzima na sprječavanju i rasvjjetljavanju organizovanog kriminala u Kantonu Sarajevo, te da li su te aktivnosti adekvatne i učinkovite? Treće je pitanje koje planske aktivnosti Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo provodi u cilju poboljšanja stanja u segmentu bezbjednosti saobraćaja? Moje pitanje se prvenstveno odnosi na osobe koje se zateknu za volanom pod utjecajem alkohola i droga, naravno i da li se rade aktivnosti na upućivanju ovakvih osoba, ako, naravno, često prave te prekršaje na ponovne ljekarske preglede? Sljedeće pitanje je da li MUP Kantona Sarajevo ima Pravilnik o nagrađivanju službenika policije po osnovu postignutih rezultata u toku tekućeg mjeseca, kao stalno standard preispitivanja postignutih rezultata rada svakog službenika policije ili je to ostavljeno na volju samim rukovodiocima da odlučuju o svakom pojedinačnom slučaju? Sljedeće pitanje je da li MUP Kantona Sarajevo ima konstantne planske aktivnosti saradnje sa lokalnom zajednicom, ako ima, a koje su to aktivnosti i u kojem obimu se provodi? Sljedeće pitanje, da li MUP Kantona Sarajevo preduzima adekvatne provjere za lica koja podnose zahtjeve za izdavanje odobrenja za nabavku vatrengog oružja. Te koliko je u prethodnih 5 godina izdato odobrenja za nabavku vatrengog oružja fizičkim licima? Dalje, iz kojeg razloga Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo, ovo je, mislim, postavio i kolega Čampara, vrši vrlo često rotaciju i premještanje rukovodećih kadrova na način da se ti kadrovi zadržavaju po nekoliko mjeseci na određenom rukovodnom rukovodnoj poziciji u jednoj sredini, a zatim se premjesti na istu ili sličnu poziciju u drugoj sredini. Za taj period je ti službenici sigurno se upoznaju sa situacijom na terenu, a onda budu zamjenjeni i moraju i iz početka. I zadnje pitanje gdje se troše novčana sredstva od naplaćenih kazni po nalozima koje izdaje MUP Kantona Sarajevo? Da li su tu namjenska sredstva za poboljšanje bezbjednosti saobraćaja u Kantonu Sarajevo? Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem mu se zastupnici Viteškić. Zastupnica se Sebija Izetbegović se javila za riječ.

Sebija Izetbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se. Dakle, predsjedavajući Okerić, moje prvo pitanje je upućeno vama. Zanima me da li ste uopće danas vi svjesni da ste trebali ranije zakazati ovu sjednicu, s obzirom na to da sam ja jedan od inicijatora zakazivanja hitne sjednice, vi ste to odbili staviti na glasanje, a vi ste predsjedavajući Skupštine, a vi ste predsjednik Komisije za sigurnost i, kao što vidite, vaše kolege iz pozicije postavljaju po najmanje 10 pitanja danas. Znači da je itekako bilo značajno da se napravi ovakva sjednica. Eto, mene zanima da li ste vi uopće svjesni, nakon svega ovoga danas, da je ova sjednica trebalo biti ranije zakazana i da li ćete nam objasniti zbog čega niste htjeli staviti našu inicijativu na glasanje na Skupštini kada smo je postavili? Moje drugo pitanje i molim vas lijepo, slušajte me, ja vas slušam kada vi govorite, ne pišem poruke. Moje drugo pitanje upućeno je ministru Katici. Sada ću se pozvat na pitanje jednog od kolega zastupnika koji je rekao da je ponuđena donacija opreme našem komesaru i komesar je odbio. Ja bih rekla da je to pametan postupak jer da je sramno do našu policiju opremamo donacijama ako postoji 4,2 miliona u Budžetu za Dubai, i ako postoji 4,8 miliona konvertibilnih maraka za Šumarijadu. Mislim da je sramno da našu policiju oprema neko donacijama. Osobito mislim da je opasno s obzirom na činjenicu da je narko kartel u jednom momentu, narko kartel Tito i Dino, dao donaciju uniformi za našu Specijalnu jedinicu i time, federalnu, i time doveo u opasnost nekadašnjeg federalnog ministra, a sadašnjeg zastupnika u Skupštini Kantona, koji je uzeo jednu od tih uniformi sebi, gospodina Čamparu. Dakle, da li je potrebno, to je moje pitanje vama kao predsjedavajućem Skupštine i kao predsjedavajućem Komisije za sigurnost, da li je potrebno vama i ministru Katici da se naša policija oprema donacijama? Dakle, ja bih sad na ova dva pitanja završila, ali ću u diskusiji nastavi dalje. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Faruk Kapidžić se javio za riječ.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem, ja imam samo jedno pitanje za predsjedavajućeg Skupštine, odnosno predsjedavajućeg Komisije za sigurnost Kantona Sarajevo, a ono se odnosi iz razloga što nakon tri mjeseca opozicija je vrištala da se napravi ova sjednica za sigurnost, predsjedavajući Skupštine je odbijao to, a onda bi onda bi ovaj zastupnik Aljoša Čampara zatražio, na prvo traženje je odmah data ova sjednica. Dakle, Aljoša Čampara se pitao kada će biti ova sjednica? Iz tog razloga što se pitao, a iz pitanja koje smo vidjeli, vidimo da je sjednica sazvana iz potpuno drugog razloga, ne, o sigurnost se ovdje nitko od vas ne brine, pa i ova sjednica nije zbog toga sazvana, nego zbog toga da se smijeni postojeći komesar, što izgleda cilj Aljoše Čampare, zato je pokrenuta ova sjednica i iz pitanja vidimo da će jedan od zaključaka biti i taj da se smijeni komesar. Mene interesuje od predsjedavajućeg Komisije za sigurnost da li će glasati za smjenu ili protiv, odnosno za taj zaključak da li će dozvoliti to? Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Haris Zahragić se javio za riječ.

Haris Zahragić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Ja evo samo da pređem, pošto sam nekoliko pitanja spremio veliki broj njih su kolege prije mene pitale pa evo, neka sam od njih izbacio, valjda ću se snaći u ovom neredu.

Također bih želio da pitam i to je vrlo važno naglasiti, kakva je to hitna sjednica održana 40 dana nakon podnošenja formalnog zahtjeva od strane jedne trećine poslanika u Skupštini

Kantona Sarajevo i da li mislite potencijalno predsjedavajući i evo ministre Katica da je eventualna ranija sjednica sa konkretnim zaključcima mogla sprječiti ozbiljna i teška krivična djela koja su se dešavala posljednjih tridesetak dana u Kantonu Sarajevo, dakle intenzivirano je počinjenje teških krivičnih djela nakon našeg zahtjeva za sazivanje hitne sjednice? Također me zanima dal ste na naš zahtjev, formalno, ili na zahtjev kolege Čampare koji je javno upućen, zakazali ovu sjednicu? Zanima me, također, da li ste vi ikada u životu pročitali 1000 stranica bilo kojeg materijala, knjige ili bilo čega, jer da jeste, vjerojatno ne biste dostavili zastupnicima preko 1000 stranica dva dana pred sjednicu, jer je to teoretski nemoguće pročitati. Tako da sve ovo što ste vi nama dostavili da vam budem do kraja otvorena, ja nisam teoretski mogao da obuhvatim, tako da je to bilo uzalud, uzalud ste opterećivali državne službenike, tražili im da spremaju sve ove materijale koje mi nismo uspjeli pročitati.

U uvodnom izlaganju, prije svega ministra unutrašnjih poslova i svih ovih ljudi koji su stavljeni ovdje kao neka vrsta brane i štita za odgovornosti ministra unutrašnjih poslova, govorili ste o raznim fenomenima, stvarima, pojavama, akcijama, uspjesima, ali zašto ni jednom jednom riječju niste spomenuli niti jedno krivično djelo, niti jedan fenomen koji smo mi kao zastupnici prepoznali da je postao učestalo u Kantonu Sarajevo, kao što je bacanje bombi, masovno dilanje? Prilikom svojih izlaganja niti jedan konkretan predmet, čak ni jedan fenomen apstraktno niste spomenuli zbog čega, zapravo jeste postojala potreba sazivanja ove sjednice. Dakle, da vas pitam da li ste svjesni da se Sarajevo pretvorilo u prijestolnicu neke Južnoafričke Republike s kraja 20.stoljeće po vrsti, ne samo broju, nego po vrsti i načinu izvršenja krivičnih djela? Ministar je uvodnim napomenama kazao da izmjene predstavljaju civilizacijski iskorak, pa evo da pokušam da ga pitam da li ima želju i da li ima namjeru implementirati preporuke ombudsmana koji su utvrdili da je diskriminacija studenata koji su završili Sigurnosni studij to što sa 180 bodova niti sa 300 bodova, što nosi postdiplomski studij studenata Sigurnosnih studija ne mogu biti unaprijeđeni po vašim revolucionarnim propisima? Da li su dva čovjeka izvjesni gospodin Solak i gospodin Bunjevac, istovremeno i u Odboru za žalbe i u Nezavisnom odboru? Ako jesu, da li tu postoji, ne nužno formalni, ali suštinski sukob interesa? Da li je Policijskom odboru istekao mandat, a jeste? I zašto već treći put poništavate konkurs ministre za popunjavanje policijskog odbora?

Zašto se Zakon o javnom okupljanju u Kantonu Sarajevo, Zakon o priredbama, Zakon o sprječavanju nasilja na sportskim priredbama, Zakon o platama i naknadama policijskih službenika, Zakon o nabavljanju i držanju i nošenju oružja u KS već šestu godinu zaredom nalazi vašem Programu rada? Šestu godinu zaredom nam ista zakonska rješenja stavljate u svoj Program rada. Da li smatrate da je to jedan od razloga vaša neinovativnost i vaš nerad što se Sarajevo pretvorilo u neku prijestolnicu Latinske Amerike s krajem 20 stoljeća? Puno ste govorili u medijima o percepciji javnosti. Evo, drago mi je da je gospodin Nihad UK došao, danas je lijepo vrijeme i lijep dan, pa vjerojatno građani će večeras smjeti šetati po ulicama zato što će biti toplo. Želim pitati premijera Uka da li ga je, da li se planira izvinuti građanima zbog tako neoprezne izjave u jeku počinjenja teških krivičnih djela i usprkos tome što je veliki broj žrtava i porodica žrtava tu uvredu shvatio krajnje zlonamjerno i krajnje, pa evo, da budem na neki način korektan, krajnje neoprezno s naše strane, i ja vas molim da se izvinite građanima sa govornice Skupštine Kantona Sarajevo.

Kada sam kod te percepcije javnosti, ministre Katica, zašto ste 15.03.2024.godine, a vjerojatno kada ste shvatili da ste izgubili ovu borbu za percepciju javnosti u kojoj ste uložili mnogo novca, energije i truda, donijeli odluku o pokretanju postupka nabavke i usluge praćenja medija za potrebe MUP-a.

Ovo mi nekako orverijanski zvuči. Praćenje medija za potrebe MUP-a. I ukoliko MUP mora platiti 5400 za praćenje medija, ma šta mediji, praćenje medija trebala da znači, zamislite kako tek onda on nije u stanju da prati ozbiljne kriminalne organizacije i počinjenje teških krivičnih

djela. Kada morate platiti 5400, za šta tačno i kome trebate platiti, možete li mi odgovoriti? Praćenje medija za potrebe ministarstva. Ja hoću, ne želim, ne vjerujem da je to zaista da vi platite nekom 5400 da on prati portale, i vas i pravi press klipinge za vas da vi ne bi ste trošili svoje dragocjeno vrijeme da pogledate nekada i medije. 18. 1. 24. donijeli ste dva rješenja o imenovanju dvije komisije za javne nabavke, obje imaju tri plus tri člana, sekretara i zamjenika, dakle ukupno 16 stalno i svaki mjesec plaćenih ljudi za javne nabavke koje niste realizirali ni u prošloj ni pretprešloj godini, ni dio onoga što ste pisali, planirali, a pare za te komisije ste realizirali. Otkuda potreba za dvije komisije za javne nabavke? Hoću da kažem da li to što se vi bavite time, možda je smanjio vaš fokus za sigurnosne situacije u Kantonu Sarajevo. Ugovor o djelu ponovno za predsjednika radne grupe za provođenje aktivnosti za formiranje helikopterske jedinice 2000 maraka mjesečno. Dakle, imenovali ste komisiju od 9 članova koja treba da provede Komisiju za javne nabavke i nabavke helikoptera, dali ste im naknadu 400 maraka, a svima, osim izvjesnom Kuliciću gdje ste u rješenju kazali da ste ugovorom o dijelu propisali 2000 maraka, mjesečno, za taj posao, a taj helikopter nabavljate već 4 godine i do sada ste platili puno para, i ovo i svim drugim komisijama za nabavku helikoptera, od helikoptera nema ništa i da li vi tvrdite kada konačno nabavite helikopter će sigurnosna situacija Kantonu Sarajevo biti bolja?

Osim toga, iako imate sistematizirano radno mjesto koje se treba baviti medijima, vi ste na ugovor o djelu aktivistu i kandidatu NiP-a na izborima, neću ga imenovati, ja nisam kao vi, fin je dečko, nemam ništa protiv njega, zaposlili na ugovor o djelu, i napisali ste mu tu kreiranje i bustovanje postova. Sada moja generacija može shvatiti da zašto ministar angažuje ljude i u ugovor stavlja, ministar MUP-a, kreiranje i bustovanje postova, to mu je u opisu radnog mjeseta. Praćenje rezultata bustovanja i pazite ovo, podrška pri vršenju editovanja. Zato ministar, iako ima sistematizovano radno mjesto, na ugovor o djelu prima nekog finog dečka koji je aktivista, kandidat i član NIP-a, plaća mu pozamašnu sumu mjesečno i usprkos tome plati 5400 za praćenje medija, direktnim sporazumom o javnim nabavkama. Dakle ministar Katica je fasciniran medijima, a uprkos tome imamo katastrofalnu percepciju javnosti o sigurnosti, pa pitam vas da li ste negdje ministre pogriješili u tome svemu?

Osim toga, zanima me koje su mjere poduzete za adekvatnu borbu protiv sve većeg organizovanog kriminala u kontekstu narkomafije koja ne samo da je postala lokalna, nego se i regionalni narko kartel i narkomafije pa čak i globalni, to možemo vidjeti iz medijskih izvještaja, ali i količine novca koji se vidi, koji se upumpava u nekretnine, građenje itd u Kantonu Sarajevo, koja je strategija Ministarstva unutrašnjih poslova za borbu protiv organizovanog kriminala i narko mafije koja je zavladala podzemljem u Kantonu Sarajevo?

Da li, ministre, znate da je grad pun droge, pa i da su škole i osnovne i srednje pune te droge, a da je ova statistika koju smo mi dobili nedovoljna u kontekstu količina koju su oduzete da bismo ni na koji način popravili stanje na tržištu droge u Kantonu Sarajevo, u kojem, odgovorno tvrdim, svaki od zastupnika i ministara zna barem za po jednog dilera u gradu, a vjerojatno svi znamo za neke i pitam se kako to svi mi znamo ko su dileri godinama, a oni i dalje bivaju dileri? Da li vas to podsjeća na Panamu i na države Latinske Amerike.

Od početka godine kalendarske bilo je na desetine pucanjava u Kantonu Sarajeva, koje je između ostalog jedna od njih rezultiralo je ubistvom nedužnog dječaka na naročito drzak način, u saobraćaju gdje je moglo biti više žrtava, što nije prvo takvo ubistvo, bilo je takvo prošlo godine u drive by, pa ste u toku istrage o tom ubistvu desilo se još jedno ubistvo na kućnom pragu, govori da su metode počinjenja krivičnih djela se u posljednjih par godina dodatno radikalizirale, dakle težina počinjenih krivičnih djela je u Kantonu Sarajevo je poprimilo oblike koje nisu bili imanentni Kantonu Sarajevo i zanima me na koji način smatra da to sprijeći i šta mislite da su adekvatni pravi uzroci da se netko drzne u pola bijela dana izvaditi pištolj u saobraćaju, pucati na bilo koga, a pogotovo na nevinog dječaka.

U zgradama novogradnje u Kantonu Sarajevo, koje ja lično sebi dajem za pravo da povezujem jel često sa tim narko kartelima se često otkrivaju i nedavno su otkriveni bjegunci koji pripadaju jednim od regionalni narko kartela koji je vrlo brutalan u izvršenju krivičnih djela i čini mi se da su baš ti narko karteli sa svojom brutalnošću kada su došli, zavladali našim podzemljem donijeli i svoje brutalne metode izvršenja krivičnih djela, posebno bez obzira na način. Dakle, imali smo u javnosti informacije da se neki od njih nalaze u nekim zgradama novogradnje i bila je akcija policije Kantona Sarajevo, na čemu im čestitam, međutim, u percepciji javnosti i generalno mi kao građani nismo dobili zadovoljavajući odgovor od strane ministarstvom unutrašnjih poslova da ste vi tu krizu ishendlali i da još uvijek po svim tim zgradama ne žive ilegalno i ne borave ilegalno, bjegunci, članovi narko kartela regionalnih.

Također, zanima me evo pitanje za komesare, za Upravu policije, da li Uprava policije provjerava navode medijske u dovođenju vlasti svih nivoa, pa tako i ove u Kantonu Sarajevo sa narko kartelima? Jedna od, također, sigurnosnih tema koji frustriraju građane jesu migranti kojih hvala Bogu sve je manje, ilegalnih na ulicama grada Sarajeva, ali i dalje je dovoljno da uvedu svojevrsni migrantski sat. Posebno osobama, ja bih rekao ljepšeg, ne slabijeg spola, pa me zanima da nakon što migranti počine teške, hajde, da ne kažem krivična djela, nakon što počine teška kršenja javnog reda i mira i prekršaj, tim povodom policija, nakon što ih uhapsi i sasluša, zašto ih ponovno pušta na slobodu? A tome svjedočim lično jer sam ja više puta prijavljivao takve vrste ponašanja i viđao nakon par sat ili par dana iste te stvari na istom tom mjestu, konkretno na području Baščaršije. Zašto od javnosti krijete teža krivična djela, ministre, poput bacanja bombe koja se, npr desila prije par dana u Starom Gradu, dakle u ulici Kreštalica, u ulici u kojoj između ostalog, živi jedan od vijećnika općinskih i gradskih, je bačena kašikara i ta vijest je tek dospjela u medije nakon što je on to plasirao u medije i komšiluk tu oko toga, satima, čak cijeli dan ta informacija se nije pojavila u medijima od strane Ministarstva unutrašnjih poslova, pa me zanima da li ste vi ovoliki novac uložili u taj PR da bi ste sakiravali počinjenja krivičnih djela od građana kako ne bi snosili konačnu odgovornost za sve ono u šta ste doveli Kantona Sarajevo sa svojim rukovođenjem Ministarstva unutrašnjih poslova? Također, zanima me kako to do ambasadora, to sam pitao na Komisiji sigurnost, pa evo da pitam i ovdje da, ambasadora i bivšeg gradonačelnika sa lisicama na leđima policija hapsi, iako je došao s drugog kontinenta i dobrovoljno predao na saslušanje i na dakle došao je čovjek, prijavio se sam Tužilaštvo, vi ga prihvatile sa lisicama, a ljudi koji su pucali u sred grada i počinili ranjavanje dopuštate da dođu s rukama u džepovima u MUP. Pa me zanima koji kriteriji i u Tužilaštvo, pa me zanima koji kriteriji i na osnovu kojeg propisa vi birate kada i kolikom represivnom silom ćete radi javnosti prikazati i na koji način ćete privesti i lišiti slobode osobu u skladu sa čijim i kojim interesima, čime definisanim i čime je propisano? Imam pitanje za direktora Uprave policije ili komesara, dobronamjerno, i ako je tačno, plašim se zbog toga, pa evo ne znam da li će odgovoriti, to je njegov izbor i ne moram mi odgovoriti, da li je istina da imate pritiske iz politike, iz pravosuđa, radi Sky aplikacije koja je dospjela u Upravu policije Kantona Sarajevo i radi informacija koje su se tu pojavile i koje ne godi nekim ljudima koji su na visokim pozicijama u društву, državi, policiji, pravosuđu? Zanima me koliko je u posljednjih godinu dana bačeno ekskluzivnih naprava, tačno i koliko je takvih krivičnih djela rasvjetljeno, dakle bačenih ekskluzivnih naprava na ulicu, na javna mesta, na kuće, na privatne objekte i na automobile? Također, koliko je automobila zapaljeno i koliko je počinitelja tog krivičnog djela ugrožavanja opće sigurnosti, oštećenja tuđe stvari identifikovano i uhapšeno? Mislim da tu statistika nam ne ide u prilog, ali evo, volio da dobijem odgovor tačan pa da mogu tu svoju sumnju potvrditi, jer to je trag, u stvari mafijaški obračuna, te bombe i paljevine su također emanentne organizovanom kriminalu više nego nekom općem kriminalitetu i čini mi se da sav ovaj problem koji se dešava i ova situacija jeste radi povećanih stopa, ne samo opštег kriminaliteta i ne radi maloljetne djece koju šaljete psihijatrima i neuropsihijatriju, što ne trebate raditi ministrice, nego zbog toga što je organizovane kriminalne

skupine su zavladale podzemljem u Sarajevu. To je pravi razlog, to koliko ja mogu da shvatim, pratim procese u ovom gradu, a rodio sam se u njemu. Čuo sam, također i ja pitanje od kolegice da je neko ponudio donaciju opreme MUPu, pa me zanima ako ste eventualno odbili to donaciju, zanima me ko je nudio donaciju opreme MUP-u koju ste vi potencijalno odbili jer vrlo je osjetljivo donirati opremu, pogotovo tehničko, MUP-u? I mislim da je također ispravno takvo nešto odbiti, posebno ukoliko dolazi od nekih obavještajnih sigurnosnih agencija ta oprema. Zanima me da li je sistem adaptivno upravljanje saobraćajem koje je ministar Šteta više puta platio našim novcem, SDP-ovim firmama se sveo na to da policajci s pištama regulišu saobraćaj na svim raskrsnicama? I da li su policajaci krivi što taj BS Telekom i druge firme koje su puno plaćene nisu nam napravili taj sistem adaptivnog upravljanja saobraćajem? Da li se smanjio broj, ovo je vrlo važno pitanje, da li se smanjio broj

ilegalnih, dakle ilegalnog oružja ili ljudi koji su počinili krivična djela ili koji su uhvaćeni sa posjedovanjem ilegalnog oružja otkada je ova Skupština, čini mi se, na prijedlog Predraga Kojovića, tada, dodatno pooštira sankcije za ilegalno posjedovanje oružja, ili se taj broj nastavio ili čak povećao ljudi koji drže ilegalno oružje? Pa s tim u vezi da li smatrate da bi potpuno liberalizacija posjedovanja, držanja i nošenja oružja građanima Kantona Sarajevo u značajnoj mjeri povećala sigurnosnu kulturu, spasila ih od kriminalaca koji, bez obzira kolika je bila kazna, nose pištolje i da li bi potencijalno ljudi koji imaju trening, edukaciju, ako već imaju želje da nose oružje, bili svjesniji i na bolji način upravljali s oružjem i ne bi dolazilo do toliko teških pucnjava i incidenata koji završavaju najtežim vrstama krivičnih djela, povrede itd? Tako da šta mislite o liberalizaciji propisa te vrste? Ovo je pitanja za ministra, može i za komesara, naravno. Za komesara, također, jedno iskreno pitanje bih želio da pitam, da li ste svjesni da se nalazite u, kako da kažem, ni krivi ni dužni, možda zato što radite svoj posao, u centru nekog frakcijskog sukoba jedne od vladajućih partija, dakle bratoubilačkog rata, i vi ste tu, ni krivi ni dužni, u sred toga i da bi možda zbog toga Uprava policije mogla nastradati, a imajući u vidu činjenicu da je već četiri komesara su promijenjena i da mi nemamo zaista ljudi koji će biti na čelu policije. Ja mislim da vi niste komesar zato što su vas htjeli politike u Kantonu Sarajevo, nego nisu imali koga drugog, sve su druge posmjenjivali, vi ste još ostalo glavni inspektor i morali su vas imenovati i sada vidim da pojedine frakcije u toj vlasti nisu zadovoljne s time, pa evo, ja vam obećavam da će klub SDA i opozicija, vjerujem Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu i DF ipak, to na neki način izbalansirati da ti frakcijski sukobi nas ne ostave u potpunoj sigurnosnoj anarhiji, jer to je onaj put kojim nas vodi ti frakcijski bratoubilački ratovi, u kojoj se ne zna se ko je tu manje ispravan, iskren da vam budem i čiji je utjecaj na unutrašnje poslove i na sigurnost maligniji u posljednjih deset godina u KS. Zanima me, ovo je pitanje za ministra i za predsjedavajućeg Skupštine, gospodin Vahid Ćosić, gospodin Mevludin Halilović, gospodin Nusret Selimović, evo, prema pitanjima pojedinih zastupnika indikativnih, pozicije, evo i danas komesar Hajdarević se nalazi na meti dijela skupštinske većine, a za ovu trojicu koja su smijenjeni, sva tri su smijenjene pod nekom isprikom. Gospodin Halilović, ja sam tada kao predsjednik Studentskog parlamenta također tražio, tada su htjeli da smijene, gospodin premijer Konaković. Onda sam ja s njim to razigrao, pa ja tražio smjenu komesara, pa i odradili smo komesara Ćosića, imali smo svi svoje razloge u tome. Svi smo imali svoje razloge u toj smjeni, ja mislim da je bio loš komesar, gospodin Konaković i vi ste htjeli da zavladate MUP-om itd. Sve smo mi to podveli pod neke saobraćajne nesreće, pod ubistvo Đenana Memića, da li se npr imalo pomakla istraga u slučaju Memić? Da li se smanjio broj saobraćajnih nesreća u saobraćaju jer tada su poginule studentice Edita i Selma, a nedavno su također poginule dvije doktorice mlade, nikakve razlike u ta dva slučaja nema. Da li su fenomeni koji su doveli do smjene tog Ćosića se do danas otklonili ili su se, nažalost, često puta i intenzivirali? Gospodin Mevludin Halilović je, također, smijenjen pod sličnim optužbama. Ja znam da se od njega tražilo da hapsi neki načelnike u Kantonu Sarajevo, kada nije htio da ispoštuje te političke naloge, da je smijenjen, također pod isprikom ponovo

čini mi se nekih od nerazriješenih slučajeva u Kantonu Sarajevo, nedovoljnog činovanja, ne nabavljanja opreme. Dolazi komesar Nusret Selimović, koji ništa od toga radi čega je smijenjen nije uradio i on na kraju nije ni smijenjen, nego kako ste vi predsjedavajući rekli na jednoj televiziji, on je pobjegao sa dužnosti, tako ste rekli, pobjegao, pobjegao, pobjegao je i rekli zašto je komesar Selimović pobjegao, pa i mene zanima zašto je komesar Selimović pobjegao i da li nakon Selimovića konačno imamo adekvatnu sigurnosnu situaciju Kantonu Sarajevo? Ja hoću reći da ne mislim da je problem nužno komesara, nego u politikama koje žele da na pogrešan način, bez adekvatnog znanja, vode unutrašnje poslove i policiju.

Imam još, evo dva pitanja, pa do iftara taman. Imam dva pitanja još. Jedno vrlo važno pitanje za ministra i evo za predsjedavajućeg Okerića, pošto se on puno pita u parlamentarnoj većini na ovu temu i kao predsjednik Komisije sigurnosti i kao predsjednik Kantonalnog odbora Naroda i pravde. Ministar mi je na Komisiji za sigurnost jedne prilike i lično potvrdio da se slaže sa mnom, ne znam da li je spremam to javno reći ili nije, da je reforma policije koja je dovela do toga da je Uprava policije potpuno nezavisna od Ministarstva unutrašnjih poslova i od Vlade, da ima potpunu financijsku i pravnu samostalnost, da je dovela do toga da Uprava policije, nažalost, se više bavi javnim nabavkama nego što se bavi operativnim stvarima, zbog toga što smo im mi zapravo Skupština Kantona u tu situaciju dovela. Da li se slaže da trebamo Upravi policije ostaviti samo operativne nadležnosti, a druge vrste nadležnosti, kao što su financije, pravni i drugi poslovi, vratiti u Ministarstvo unutrašnjih poslova, jer mislim da se tim potezom ustvari počinju najveći problemi Ministarstva unutrašnjih poslova koji do danas, koji do danas nisu riješeni, pardon. Ovo je pitanje za ministra Katicu, da li se još uvijek slaže i da li se smije sa mnom javno složiti, ako smije, hajmo zajedno pripremiti takve vrste izmjena Zakona unutrašnjih poslova je probati i priznati da je ta reforma koja je prevedena nije bila dobra. I posljednje pitanje za ministra Katicu, nimalo cinično, nego zaista iskreno, s obzirom da je on već treći put ministar u trećoj Vladi, a da se svašta u njegovom mandatu desilo da li ima ikada ikakvu potrebu, ako ne radi građana, nego radi svoje političke stranke, da barem ponudi ostavku u ovoj Skupštini ili će i dalje na svaki mogući način prebacivati odgovornost, pa čak i na ministricu Hotu su prebacili odgovornost kad su je doveli ovdje da nam ona referiše sigurnosnu situaciju, samo da bi sakrili prave krivce, a to su, jednom sam u saopštenju SDA napisao, nisam bio uvredljiv, ja volim i Betmana i Robina, da Sarajevo postalo (nerazumljivo) a da ministar, a da predsjedavajući Okerić nije Betmen i da ministar Katica nije Robin i da oni, nažalost, na adekvatan način nisu u stanju, uz svu željku koju imaju i ambiciju, dakle, ambicija i kondicija im nisu usklaćeni da se obračunaju sa najtežim oblicima počinjenja krivičnih djela, iako, moram priznati, predsjedavajući iz onog videa kojeg smo vidjeli ima fascinantnu kondiciju, volio bi da tu kondiciju upotrijebi za obračun sa organizovanim kriminalnim skupinama u Kantonu Sarajevo. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Poslovnička intervencija zastupnik Aljoša Čampara.

Aljoša Čampara (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pa evo vrlo kratko. Dakle, kolegi Kapidžiću dobro bi bilo da se on bavi svojom strukom, a što se tiče smjene komesara, Skupština komesara ne smjenjuje, postoje posebne procedure, postoji Nezavisni odbor i Vlada Kantona Sarajevo, to je jedna stvar, a za gospođu Seb koja je prepoznata u onim porukama, želim da poručim da su nju okarakterisali, da je ona bila ta koja je naručivala respiratore, od kojih su ljudi umirali maline, respiratore a sada jadni Fadil leži u zatvoru. Ja ne tvrdim da je ona Seb, ali tvrdim da je izgubila svu dokumentaciju i da joj je poništen doktorat zato što se je radilo, kako kažu svi nalazi, o falsifikatu. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Haris Zahiragić, poslovnička prepostavljam.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ne znam šta je, i vi ste kolegi Čampari dali poslovničku, on je to zloupotrijebio da krene vrijedati kolegicu zastupnicu i kolegu zastupnika, hajde on je tu, može odgovoriti, kolegica nije tu, ne može odgovoriti. Mislim da je kolega Čampara pomiješao pojmove Seb i ne Seb i previše čitao i produkovao takve vrste vijesti, pa je ovaj evidentno uvrijeđena onim što je kolegica Izetbegović rekla, ona je samo kazala da prema saznanjima medijskim ta neka uniforma je završila kod vas u privatnom vlasništvu. Nije uopšte išla personalno, niti vas je vrijedala, pa eto, pokušajte i vi da ne idete na taj nivo, da građani Kantona Sarajevo ne vide naše političke rasprave u trenucima kada je zaista sigurnosna situacija u Kantonu Sarajevo nije dobra.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zamolio bih kolege da se vratimo, još imamo vrlo malo vremena da postavimo pitanja i da ne idemo više, evo nemojte više, molim vas.

Zastupnica Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović se javila za riječ, izvolite.

Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Većini mojih pitanja koje sam ja danas pripremila, već su kolege zastupnici postavili tako da se ja ne bi ponavljala. Ostalo mi je samo još jedno pitanje kojeg se donekle dotakla kolegica Vedrana Vujović, ali evo da ga još malo upotpunim. Postavila bi ga ministrici pravde Darii Softić Kadenić, a to je da li se neke mjere poduzimaju i da se uspostavi efikasnije pravosuđe? Zašto se ne vrši veći pritisak na federalnog ministra pravde i federalni parlament da pripremi neophodne izmjene Kaznenog zakona i Zakona o kaznenom postupku, Zakona o izvršnom postupku i druge? Kada je zadnji put ozbiljnije mijenjan Kazneni zakon? Zahvaljujem se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nemamo više postavljenih pitanja, iskoristit ću svoje pravo da također postavim jedno pitanje.

S obzirom da su zastupnice i zastupnici iz pozicije i opozicije vrlo bili aktivni i poslali veliki broj pitanja gdje se nalaze i neka moja pitanja, ali jedno pitanje želim da postavi policijskom komesaru Uprave policije Kantona Sarajevo.

Da li Uprava policije centar u 12. mjesecu 2023. godine zaprimila prijavu o narušavanju javnog reda i mira od strane zastupnice Sebije Izetbegović zbog naročito drskog ponašanja prema uposleniku Kliničkog centra, Sektora zaštite koji je obavljao svoj posao i da li je nadležna uprava poduzela sve zakonom propisane mjere i radnje? To je moje pitanje.

S obzirom da smo iscrpili današnji dnevni red kada je u pitanju postavljanje pitanja. O narednoj sjednici, nastavku Hitne sjednice, bit ćeće blagovremeno obaviješteni. S obzirom da nam je vrijeme iftara za neki sat vremena i da trebamo dozvoliti zastupnicama i zastupnicima da se vrate kući, da mogu da na vrijeme iftare, a blagovremeno ćeće biti obaviješteni o nastavku ove sjednice.

Zahvaljujem se kolegicama i kolegama na aktivnom angažmanu. Hvala vam. Prijatno.

S T E N O G R A M
PRVOG NASTAVKA DRUGE HITNE SJEDNICE
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO
ODRŽANOG 04.04.2024.GODINE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Otvaram nastavak Druge Hitne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo na temu sigurnosti u Kantona Sarajevo.

Himna Bosne i Hercegovine.

Pozivam sve prisutne da svako na svoj način oda počast svim onima koji su dali svoje živote za odbranu Bosne i Hercegovine od agresije.

Pozdravljam uvažene kolegice i kolege zastupnike, članove Vlade i uvažene goste, kao i predstavnike medija koji prate rad današnje sjednice. Svima nama želim uspješan rad i ugodnu radnu atmosferu.

Prema evidenciji službe sjednice prisustvuje 23 zastupnika, što je dovoljan broj za punovažan rad i odlučivanje. Izostanak sa ove sjednice pravdali su zastupnica Sebija Izetbegović i zastupnica dopredsjedavajuća Danijela Kristić. Kašnjenje je najavila zastupnica Vedrana Vikić Musić.

Podsjećam vas da su na prethodnom zasjedanju koje je održano 29.03.2024 godine predstavnici nadležnih institucija i resornih ministarstava podnijeli uvodna izlaganja, zastupnici postavili pitanja i sada je na redu davanje odgovora. Tako će prozivati onim redom kojim su i dostavljene informacije. Zamolio bih prije svega ministra unutrašnjih poslova da ponudi odgovore na postavljena pitanja.

Ministar Admir Katica. Izvolite, imate riječ.

Admir Katica (ministar)

Hvala lijepa, predsjedavajući. Lijep pozdrav vama, uvaženom rukovodstvu Skupštine Kantona Sarajevo, uvažene zastupnice i zastupnici Skupštine Kantona Sarajevo, poseban pozdrav građankama i građanima Kantona Sarajevo koji prati ovo skupštinsko zasjedanje. Ja sam imao veliki broj pitanja, pokušat ću odgovoriti na sva pitanja koja su mi postavljena, ukoliko netko ne odgovorim, odgovorit će policijski komesar, gospodin Fatmir Hajdarević, ima tu pitanja koja su operativna i neoperativna naravi, evo kažem da ćemo svoj maksimum da odgovorimo na sva postavljena pitanja, svakako smo tu za određena razjašnjenja. Prvo prva pitanja uvaženi zastupnik Mahir Dević. Hvala vam puno na vašim pitanjima. Pitali ste prvo zašto se ministar u svom obraćanju nije referisao na krivična djela i da li smatra da su nevažna. Nabrajali ste niz događaja, počeli sa ubistvom Farisa Pendeka, našeg mladića, dječaka Farisa Pendeka na Otoci, i evo, ja ću vam pokušati dati odgovor na to pitanje, želim odgovoriti na ovo pitanje profesionalno i objektivno, ne trgujući emocijama onih koji gledaju ovu sjednicu, a posebno ne želeći da utičem na emocije onih koji su učestvovali u ovim tragedijama kao što je porodica Farisa Pendeka i njegovih prijatelja. Međutim, da bi se izvršila kvalitetna analiza ovih krivičnih djela, potreban je uvid u operativni materijal. Ja mogu dati svoj osvrt na osnovu onoga što je opće poznato i sa aspekta onoga čime se bavim cijelog svog života i funkcije koju obavljam. Dakle, ubistvo Farisa Pendeka koje nas je, moram reći, sve potreslo i u policiji je i sve građane na području Kantona Sarajevo i cijele Bosne i Hercegovine. Dakle, i ljudski i profesionalno nas je potreslo. Naši policijski službenici, dakle, uvijek ulažu maksimalni napor u svom radu, ali u ovom slučaju zaista je uloženo i više od toga kako bi se potpuno rasvijetlilo ovo krivično djelo. Činjenica je da je zaista došlo do ubistva nevinog devetnaestogodišnjaka iz jednog bagatelnog razloga i da se žrtva i počinilac ovog krivičnog djela uopće nije poznavali, što je nekarakteristično za krivična djela ubistva, ona su gotovo uvijek relacijska krivična djela i ovih je zaista i u kriminološkoj teoriji i u praksi vrlo malo ovakvih slučajeva. Žalim zbog toga što nisam mogao ispuniti obećanje dato majkama dječaka koji su bili prisutni kada je ubijen Faris Pendek. Ja sam razgovarao sa njima odmah nakon ovog krivičnog djela i jedino što su one

molile da je njihova, da imena njihove djece ne izađu u javnost jer trpe strašan pritisak na društvenim mrežama, komentarima, porukama. Teško se nosi sa svim. MUP Kantona Sarajevo nije otkrio imena te djece, ali nažalost, drugi jesu. Tu dolazimo do pitanja informacija koje se komuniciraju javnosti i naše odgovornosti prema žrtvama i njihovim poracama. Moramo se zapitati o tome kako možemo zaštiti žrtve i njihove porodice od pritiska javnosti koji u ovakvom slučaju uslijedi. Što se tiče ostalih krivičnih djela koja zastupnik spomenuo, mogu reći da ono što ih karakteriše je to da nisu organizovanog tipa, nisu dio organizovanog kriminala. Može se reći da je pucnjava na Kovačima možda dio nekog kriminalnog miljea. Imali smo i ovaj nedavno slučaj bacanja eksplozivne naprave, odnosno bombe na kuću našeg načelnika Irfana Čengića i to je krivično odijelo samo po sebi karakteristično, s obzirom da imamo aktivnosti načelnika koje očigledno smetaju određenim određenim licima i da ne ulazim dalje u operativno, u to krivično djelo. Naša policija je odmah, vidjeli smo, razotkrila izvršioce tog krivičnog djela, predala je nadležnom tužilaštvu, istraga dalje traje. Objasnit ću i kasnije ko dijeli te informacije prema našim zakonskim propisima, dalje će svakako informisati javnost nadležno Tužilaštvo Kantona Sarajevo, Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo i Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo. Dakle, rekao sam, nisu organizovanog tipa. Ova ostala sva krivična djela su takvih karakteristika da su to sve izdvojeni incidenti, nemaju nikakve zajedničke poveznice, niti u pogledu lica, niti u pogledu nekih struktura koji dolaze. Dakle, radi se o krivičnim djelima koja su nastala kao dio relacije između pojedinih počinilaca i žrtava. Svi su oni odvojeni jedni od drugih. Jedina poveznica je da se dešavaju u jednom vremenskom periodu i na taj način pojačavaju efekat, jedno pojačava drugo krivičnog djela, i to posebno percepcijски mediji izvještavaju o tome i dolazi do toga da se percepcijski stvara slika narušenog osjećaja je sigurnosti i stvara se slika da se dešava nešto što se inače ne dešava, a dešava se, moram reći, samo nešto u razuđenom vremenskom okviru, ovako da se desi u jednom jednom vremenskom sljedu, to možda nije karakteristično. Mi, evo, u potpunosti razumijemo da je, s obzirom na sve ovo, došlo do uznemirenja javnosti. Zato su poduzete mjere i preventivne i represivne akcije od strane Uprave policije, a što je već operativno pitanje, evo, možda vam može govoriti policijski komesar. Drugo vaše pitanje, ministar nije predstavio nikakvu viziju, sistemsku prevenciju u uvodnom izlaganju plan u kojem bi jasno precizirao korake zašto nema viziju i sistemsku prevenciju, to je vaše pitanje. Ovo želim u potpunosti negirati jer ono što radimo u Ministarstvu unutrašnjih poslova u posljednjih šest godina je izgradnja jedne odlične podloge za razvoj svih oblika prevencije, pa i ove sistemske. Ali takva prevencija u kojoj smo izgradili kvalitetne temelje nije dovoljna za prevenciju svih krivičnih djela. I ono temeljno što mi možemo podvući jeste da se ne može vezati isključivo za aktivnosti policije. Za jednu sistemsku prevenciju potrebani opšti društveni angažman, posebno angažman u ovome dijelu krivično-pravnom, policijsko-pravosudnom. Dakle, potrebno nam je angažman tužilaštva i sudova, kao i ustanova za izvršenje krivičnih sankcija. Naša vizija je sistemsko rješenje, 60 odsto naših krivičnih djela čini povratnici u vršenju krivičnih djela. I to nam mora stalno biti na umu. 60 odsto njih policija liši slobode, preda u sistem i oni se vrate. Profesionalniji nego što su bili. Naša vizija je sistemsko rješenje koje će omogućiti donošenje Zakona o probacijskoj službi Federacije Bosne i Hercegovine, koji će omogućiti taj tzv. postpenalni tretman lica koja nakon izlaska, odnosno izdržavanja određenih kazne, kakva je sada praksa, nastavljuju vršiti krivična djela i oni su prvenstveni faktor etiologije kriminaliteta na području Kantona Sarajevo zato nam kvalitetnijim angažmanom po tom pitanju, tj. osnivanjem probacijskih službi, ali i adekvatnog funkciranja krivičnog pravosuđa posebno, mogu se postići dobri rezultati. Evo, vidjeli smo iz izlaganja i ministricе pravde, i to je jedan podatak koji treba pamtitи, da počinjoci krivičnih djela u Kantonu Sarajevo u više navrata budu osuđeni uz uslovne kazne, znači oni jednom budu osuđeni za uslovne kazne, pa se dođe vrijeme pa se briši ta osuda iz pravne evidencije, iz kaznene evidencije, pa oni opet ostvaruju uslove da dobiju uslovne kazne. Dakle, pitanje je to koliko je ta kazna zaista efikasna? Govoreći o

prevenciji koju radim unutar policije, mi radimo na osnaživanju naše policije, naša vizija je jaka policija. A dio te vizije i da osnažimo ljudske resurse, resurse kroz mlade ljude koji su došli u policiju samo zato što su bili najbolji u procedurama koje smo posebno osmislili za ovu svrhu, a ne zato što su bilo čiji amiđići, tetići, ili im je neko pogodovao po bilo kojem osnovi. Mi smo na te procedure, to, moram jasno reći, posebno ponosni. Naša vizija jake policije je i kroz opremanje policije u potpunosti i zato provodimo ove postupke nabavke o kojima govorimo. Željno iščekujemo završetak nabavke novih policijskih uniformi koje je, kao što je naglasio naš policijski komesar, Uprava policije prva pokrenula proceduru nabavke novih policijskih uniformi nakon usvajanja ove Uredbe, negdje u avgustu mesecu prošle godine na nivou Federacije Bosne i Hercegovine. Vizija je jačanja policije i kroz opremanje oklopnim vozilima koja su neophodna za rad policije, body kamere i implementacija videonazora za koji će vas posebno moliti da se usvoji zaključak gdje da idemo hitno u tu proceduru. Smatram da je neophodno da idemo u taj proces što brže i jače. Bilo je pitanje gdje će biti smješten Operativni centar za videonadzor, neko od zastupnika je pitao. Ideja je da Operativni centar bude u novoj zgradbi koju ćemo sagraditi u Kolodvorskoj, da imamo odgovarajuće analitičke softvere koji će moći analizirati podatke koje dobijamo sa videonadzornog sistema. Dakle, sve to je put ka jakoj policiji u Kantonu Sarajevo. Naša vizija je jaka, naša vizija je jaka policija. U tom kontekstu je svakako i uspostavljanje helikopterske jedinice je dio naših nastojanja da osnažimo našu policiju i da povećamo sigurnost građana, a zato nam trebaju i bolji uslovi zbog čega za rad naše policije i zbog čega radimo i na izgradnji i adaptaciji objekata MUP-a Kantona Sarajevo, dakle, prišli smo tom pitanju na jedan sistemski način. Još nešto bih istakao kao dio sistemske prevencije. To je svakako pitanje borbe protiv zloupotrebe droga. Ja vam moram reći da ovaj naš dokument, koji smo kreirali početkom krajam prošle godine, Strategija za borbu protiv zloupotrebe droge i činjenica da smo rekli ovo neće biti nešto što će se držati u nečijoj ladici. Dakle, mi imamo tim koji nadzire provođenje ovoga, ove Strategije. Na neki način će, moram vam reći da je i to uzroka neki dio kriminalnog podzemlja po ovome pitanju, a pitanje narkotika i dilanja, odnosno neovlaštenih proizvodnje i stavljanje u promet opojnih droga je svakako dio kriminaliteta koji je u uskoj vezi povezan je sa organizovanjem kriminala, to je teorijski tako, a praktično jeste i na području Kantona Sarajevo. Dakle, Ovo pitanje je vrlo važno, Strategije borbe protiv zloupotrebe droge. Mi smo, da smo krenuli u to pitanje, sistemski, strateški, kreirali smo Strategiju za borbu protiv zloupotrebe droga i Akcioni plan borbe protiv zloupotrebe droga, a imamo i tim koji nadzire, kao što sam rekao, provođenje te Strategije. Zadatak policije će biti da smanji ponudu droge na ulicama našeg Kantona. Inače, tri su osnovna strateška cilja ove Strategije: jedan je smanjenje ponude na cestama, zadatak policije, drugi je smanjenje potražnje, to je zadatak ovih drugih prevencijskih mehanizama, poput djelatnosti Ministarstva za odgoj i obrazovanje, Ministarstva za rad, socijalnu politiku i s treće strane imamo sad pitanje saniranja štete, kao treći strateški cilj i tu je najvažniji angažman Ministarstva zdravstva i onih institucija koje su u okviru Ministarstva. Vaše sljedeće pitanje, gospodine Deviću, je bilo činovanje, nije bilo u policiji, počevši od 2019. godine, zašto ih nije bilo, ako ste ministar u kontinuitetu? Poznato vam je da se procedura činovanja i unapređenja odvija u okviru Uprave policije i da to nije u nadležnosti ministra. To je segment kojem djeluje isključivo Uprava policije i policijski komesar. Ono što je bitno reći je da su ostvareni svi potrebni pravni, zakonski i podzakonski uslovi za provođenje takvih vrsta činovanja, a što je najbolje dokazuje činjenica da je dolaskom novog policijskog komesara ta procedura u potpunosti odkočena i da se na osnovu istog pravnog okvira vrši unapređenje unutar Uprave policije. To je zaista za svaku pohvalu. S druge strane, ja moram reći da prethodni menadžment uprave policije nije vršio ovu vrstu činovanja i zbog toga smo u određenim problemima po tom pitanju. Vaše četvrto pitanje, ministar kaže da je postojalo višedecenijsko nedjelovanje, a predsjedavajući Komisije kaže da je bilo višedecenijsko djelovanje, obrazložite to da znamo ko je kriv za ovakvo stanje. Ovo što ja želim reći, moj deo

setence, kada sam rekao višedecenjsko nedjelovanje, upotrijebio sam u kontekstu pitanja infrastrukture MUP-a Kantona Sarajevo. Dakle, zgrade u kojima borave naši policijski službenici su zgrade koje 40, 50 godina se naši policijski službenici u njima većinom, to je ta promjena koju mi želimo, prišli smo sistemski ovome pitanju, analizirali ukupnost svih objekata koje koristi MUP Kantona Sarajevo, potrebu izmještanja ovoga dijela u ulici Zmaja u Bosne, gradnju novog objekta, gradnju novog objekta Policijske uprave Iličić, policijske stanice Trnovo ili možda buduće Policijske uprave Trnovo. Dakle, sve su to dijelovi našeg sistemskog nastojanja da nakon višedecenjskog nedjelovanja u ovoj oblasti da pokušamo učiniti što je više moguće i popraviti to stanje. Vaše peto kažete, vratili ste struku u MUP Kantona Sarajevo, uposlenici tvrde da to nije tako, obrazložite to. Ljudi imaju 300 ETC bodova, ne mogu učestvovati na konkursu, a ako imaju 240 mogu. Obrazložite.

Moj odgovor je Zakon o unutrašnjim poslovima i Zakonom o policijskim službenicima iz 2019. godine koji je prethodno radila jedna radna grupa, osvojila Skupština Kantona Sarajevo. Bilo je opredjeljenje da se u okvire MUP-a Kantona Sarajevo prima samo tzv. prava struka, odnosno dodiplomski studij 240 ETC bodova, i tako je definisano trenutnim zakonskim okvirom i radi se na tome da se upošljava dodiplomski studij iz oblasti pravne, kriminološke i kriminalističke i sigurnosne struke. Ali ovo pitanje se svakako može otvoriti i rješavati u okvirima izmjena Zakona o unutrašnjim poslovima. Unutar MUP-a Kantona Sarajevo mi vršimo analize ovih zakonskih propisa i definitivno ćemo sagledati ovo pitanje i pronaći odgovarajući odgovor, tj eventualno promjenu Zakona ukoliko je to neophodno. Sa dužnom pažnjom ovdje želim napomenuti, uzeti u obzir i preporuke ombudsmana i unutar MUP-a Kantona Sarajevo će su uložiti značajne napore za pravilno regulisanje ovog pitanja. Vaše sjedeći pitanje gospodine Deviću, uveli ste Kuperov test i trebate ga koristiti prilikom prijema ekonomiste, na primjer, što je nemoguće, da ekonomista istriči ono što predviđa test. Jeste li tako struku uveli u MUP Kantona Sarajevo? Ovo prvo nije Kuperov test, ovo je Beep test koji se koristi u okviru MUP-a, odnosno ovih procedura prijema novih naših budućih policijskih službenika. A ovo ostalo da odgovorim. Da, tako smo uveli struku u MUP Kantona Sarajevo. Svi policijski službenici, bez obzira na kojem referatu rade, moraju biti potpuno sposobljeni za vršenje policijske službe, u savremenim modernim uslovima. A to znači da moraju imati potrebna znanja iz određenih oblasti iz ekonomije na primjer, ali i psihofizičku sposobnost za obavljanje ovih poslova, to je savremeni uslov za djelovanje bilo kojeg policijskog službenika, bilo koji posao da obavlja. Rekli ste da ste donijeli budžet koji je 60 % veći u odnosu na onaj prije 6 godina, šta ste unaprijedili tim budžetom u odnosu na stanje koje je bilo prije šest godina? Ono što ja mogu reći da, upoznat ću vas sa podacima za izvršenje budžeta za Upravu policije, što mi često spominjem da potpuno demaskiram taj dio o kojem smo govorili. Dakle izvršenje budžeta za Upravu policiju u posljednjih 5 godina, evo, nudim ove podatke. Dakle, i to posebno u ovom dijelu za nabavku stalnih sredstava. Za nabavku stalnih sredstava to je onaj kapitalni dio koji smo mi, posebno na neki način sagledavali, ulagali napore da imamo što veće rezultate u tom smislu. 2019 godine budžet za nabavku stalnih sredstava iznosio je 8 599 000. Negdje izvršenje je bilo 45,96%. 2020. godine iznosio je 9.148 000 i nešto, realizovano je 414.894 konvertibilne marke, što znači da je izvršenje bilo 4,53 %. 2021. godine budžet za nabavku stalnih sredstava iznosio je 5.093.201 konvertibilna marka, a realizovano je 160. 044 konvertibilne marke i što znači da je izvršenje 3,14 odsto. 2022. godine budžet za nabavku stalnih sredstava iznosio je 18.811.124 konvertibilne marke, realizovano je 1.053.406 konvertibilnih maraka, što znači da je izvršenje 5,6 %. 2023 godine je budžet za nabavku stalnih sredstava iznosio je 20.752.003 konvertibilne marke, realizovano je 6.811.851 konvertibilna marka, što je znači da je izvršenje poraslo na 32,83 %. Imamo neku tendenciju i trend da se ovaj budžet izvršava u puno većem, većem obimu. Zakon koji ste dakle, ono što želimo reći, očigledno je da je opredjeljenje ove Vlade i ove skupštinske većine da imamo značajnija budžetska sredstva za potrebe Uprave policije, posebno u ovom kapitalnom dijelu, problem je što nismo imali izvršenje tog dijela

budžeta i na to skrećemo pažnju i u proteklom vremenu, evo i danas ja to mogu reći. Sljedeće vaše pitanje je bilo Zakon koji ste predložili, koji smo jako kritikovali, vi ga nazivate reformskim, istorijskim, navedite nam sada tačno koliko MUP Kantona Sarajevo fali policajaca, zašto je to tako i zašto ne fali drugim MUP-ovima Kantona? Moj odgovor je, dakle, da ono što ja mogu reći, da nije samo MUP Kantona Sarajevo taj koji ima manjak policajaca, policijskih službenika nedostaje u cijeloj Bosni i Hercegovini, prvenstveno jer 2025., '26. i '27. godine, to je naša pretpostavka osnovana i na osnovu toga i planiramo naše postupanje, odlazi u penziju kadar koji je u redove policije ušao u toku agresije na Bosnu i Hercegovinu ili neposredno nakon agresije. Zato ulazeći maksimalne napore da u što masovnijem obliku izvršimo zapošljavanje novog kadra. Podsjecam, 2018. godine Vlada Kantona Sarajevo je donijela Zaključak da se raspisi konkurs za zapošljavanje 30 mlađih, mlađih inspektora, a taj konkurs je raspisan tek prošle godine ili početkom ove godine, čak, i to od strane sadašnjeg policijskog komesara. Zašto on nije raspisan na vrijeme, pitanje zaista za prethodni menadžment koji, evo, nije raspisao takvu vrstu konkursa, iako je postojala potreba, a finansijska sredstva nisu bila problem. Ovaj zakon jeste reformski jer se jer smo uveli jer on uvodi integritet u izbor policijskih, budućih policijskih službenika, svi naši policijski službenici uđu u našu policiju zato što to zasluzuju. Zato što su došli u jednu transparentnu proceduru, sjeli za računare, prije toga imali pitanja na web stranici, naučili ta pitanja, odgovore na pitanja, nije niko pogodovao i zbog toga smo, opet, ponavljam, kako, jako ponosni. Mogu još reći na vaše sljedeće pitanje, rekli ste da ste depolitizirali izbor komesara, da li stvarno stojite pri tome kada mi svojim očima gledamo da vi već četvrtog komesara pokušavate da smijenite. Ova ista ekipa koja sjedi u MUPu Kantona Sarajevo, Komisiji za sigurnost, obrazložite. Ono što se odnosi na pitanje depolitizacije je pitanje izbora policijskog komesara, odnosno uslova za izbor policijskog komesara, kao i svih tijela vezanih za sistem sigurnosti u Kantonu Sarajevo, poput Nezavisnog odbora, Odbora za žalbe javnosti, Policijskog odbora. Na mjesto policijskog komesara i sva nabrojana tijela, ne može se imenovati lice koje je bilo bilo kada, ne u prethodne dvije, tri, pet godina, nego bilo kada ako je bio član političke partije ili je postavljen na neku funkciju od strane političke partije. Neposredno prije donošenja tog zakona imali smo situaciju da je policijski komesar u Kantonu Sarajevo bilo lice koje je ranije u svojoj karijeri obavljalo funkciju Federalnog ministra unutrašnjih poslova, što je politička funkcija. Dakle, definitivno zakonski uslovi za depolitizaciju ove funkcije su ostvareni, ne samo ove funkcije, nego i članstvo u Nezavisnom odboru, Odboru za žalbe i javnosti, Policijskom odboru, s obzirom da i u tim tijelima vrijedi kriterij da ne smije taj kandidat biti član političke stranke i niti je mogao izvršavati bilo koje poslove u ime političke stranke u svojoj prošlosti. Niste rekli ni riječ o sigurnosti, to je vaše sljedeće pitanje, u Kantonu Sarajevo kao da se ništa nije dogodilo, ali kada se uzbukala javnost, pojačali ste Facebook oglašavanje, pa vas pitam da li je pojačano Facebook oglašavanje koje ste poduzeli vaš način da uvjerite građane u Kantonu Sarajevo da je sve OK? Kao ministar unutrašnjih poslova sam apsolutno opredijeljen za transparentan rad i ulažem napore da tu transparentnost u radu ministra, i onoga čime se bavimo na strateškom nivou, održimo na zavidnom nivou i samo je s tim povezano pitanje i djelovanje na društvenim mrežama. To je apsolutno zahtjev današnjice i sve institucije moraju na taj način da komuniciraju i svi mi i u MUPu Kantona Sarajevo i Upravi policije trebamo dodatno ojačati našu komunikacijsku strategiju, posebno koja, a po pitanjima koja se odnose i na izvještavanje o pojedinim krivičnim djelima. Iako mi ovdje imamo specifičnu situaciju, to moramo zaista naglasiti, bit će ja mislim i pitanje uvažene zastupnice Belme Kapo u tom smislu, dakle pitanje izvještavanja javnosti o izvršenim krivičnim djelima. Mi zaista moramo konstatovati 2003 godine u naš pravni sistem je uveden Krivični zakon, Zakon o krivičnom postupku, nekontinentalnom, odnosno adversalnog tipa u kojem glavnu i odlučujuću ulogu ima nadležni tužilac. Nadležni tužilac rukovodi istragom, nadzire rad ovlaštenih službenih lica u provođenju istrage, dakle, narodski rečeno, komandant u potpunosti onoga što se dešava po tom pitanju.

Komadant je i informacija. Nadležni tužilac odlučuje koji nivo informacija će se dijeliti sa građanima i vjerojatno tu postoji, imamo često pitanja u određenim predmetima, ne izlazi uopće u javnost. Imamo negdje drugdje prakse na nivou, evo, bilo je u Doboju jedno ubistvo gdje je izašla policija, pa Press konferenciju održala, pa dala sve detalje, meni se čini tog krivičnog djela koje se tek počinje istraživati. Ja zaista ovdje želim ukazati na činjenicu da mi s jedne strane zaista moramo raditi na tome da informišemo našu javnost o svemu što se dešava apsolutno, ali uzimajući u obzir ovu činjenicu da je Tužilaštvo tu osnovni i nadležni organi, ja moram reći da i oni iz profesionalnih razloga nadležni tužioci, nastojeći štititi istrage koje rade, mogu imati, dakle, i takvu vrstu potrebe da u određenom trenutku štite određeni nivo informacija kako bi štitili istrage. Moj neki profesionalni pristup tom pitanju jeste da je istina negdje na pola puta, da treba komunicirati pojačano sa javnošću, ali to treba biti u skladu sa naredbama tužioca i sa nekim, nači neku mjeru po tom pitanju. Meni je drago, uvaženi zastupniče, što vi pratite rad MUP-a Kantona Sarajevo i mene kao ministra unutrašnjih poslova preko društvenih mreža, u prvom redu preko Facebooka, tačno je da smo pojačali oglašavanje na društvenim mrežama, a koje je analogno nastojanjima da se umanji značaj i rada i projekata koje realizira MUP Kantona Sarajevo, a i ja kao ministar. Nastaviti ćemo koristiti raspoložive kanale komunikacije i još ćemo ih pojačati, a sve kako bi građani stekli pravu sliku šta i koliko radi Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo. Vaše sljedeće pitanje formirali ste ekspertni tim u kojem je predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo, koji je ekspert iz oblasti sigurnosti bez dana radnog staža u policijskim strukturama. Moj odgovor vama je da, formirali smo ekspertni tim kao odgovor na trenutnu situaciju, ali i iz potrebe da se što više preveniraju krivična djela i zato smo okupili stručnjake. Tim timom rukovodi profesor doktor Elmedin Muratbegović. Ja moram reći zaista jedan izvrstan kriminolog kojim možemo biti ponosni ovdje na području Kantona Sarajevo. Tu nam je šef katedre za kriminalistiku sa Fakulteta za kriminologiju i kriminalistiku i sigurnosne studije, prof. dr. Nebojša Bojanović, predstavnici pojedinih tijela: Nezavisnog odbora, Komisije za sigurnost, Odbora za žalbe javnosti. I naš cilj je ovdje da nađemo načine i modalitete za što uspješniju prevenciju krivičnih djela, što je na neki način, što se i u javnosti i u nekom tom javnom diskursu traži sve više od Ministarstva unutrašnjih poslova. 12. Pitanje ne znam ja jesam li u potpunosti ovo razumio, pokušat ću odgovoriti. Neozbiljno na društvenim mrežama prikazana policijska patrola sa njemačkim ovčarom koja je prošla ulicama. To je ono što sam ja uspio da primijetim. To je ono što sam medijski primijetio da ste uradili od sazivanje hitne sjednice do danas, to je vaše pitanje. Odgovor, pitanje rukovođenje Upravom policije, pa i raspoređivanje policijskih snaga u pogledu obima i kvantiteta i kvalitete u nadležnosti je policijskog komesara. Ja vjerujem da on može odgovorati na ta pitanja, vjerujem da će odgovorati. Toliko po tom pitanju, mada ja moram reći ova fotografija bez bez namjere da se mijesam u strategiju oglašavanja administratora na društvenim mrežama koji su očigledno procijenili da bi jedna takva aktivnost mogla biti zanimljiva za građane ili Facebook korisnike. Činjenica da je zaista fotografija privukla pažnju javnost, evo i uvaženog zastupnika i pokazali su da su bili u pravu, na neki način. Uvažena. Nadam se, odgovorio sam na većinu vaših pitanja ili na sva vaša pitanja. Hvala vam puno na pitanjima. Uvažena zastupnica Vedrana Vikić Musić, u vezi ekspertnog tima, traži da bude više predstavnika institucija ekspertnog tima ovog za prevenciju krivičnih djela, više predstavnika institucija nadležnih organa da se sistemski pristupi rješavanju problema, da se stanje u Kantona Sarajevo unaprijedi. Ja se želim zahvaliti našoj uvaženoj zastupnici na takvoj inicijativi koja svakako podstrek ovim aktivnostima i rado ćemo razmotriti sve vaše prijedloge i učiniti maksimalne napore da ovo tijelo učinimo maksimalno efikasnijim. Drugo pitanje uvažene zastupnice je bilo da li je u protekloj godini dana ministar dobio konkretne prijedloge i zahtjeve od policijskog komesara na način što bi to resorno Ministarstvo i Skupština Kantona Sarajevo mogli uraditi kako bi se unaprijedio rad policije, kako bi ona bila što efikasnija. Ja moram reći da sa policijskim komesarom Fatimirom Hajdarevićem imam

izuzetnu saradnju i većinu pitanja i problema artikulišemo kroz naše svakodnevne sastanke i stručne kolegije, ali i 1:1 sastanke na kojima definišemo probleme i pokušavamo ih riješiti. Dio koji se odnosi na kapacitiranje ljudskim resursima je nešto što je stalna naša tema naših sastanaka, zatim pitanje opredjeljenja, značajnih finansijskih sredstava za jačanje svih segmenata Uprave policije adekvatnom opremom, pa i pitanje kreiranja Strategije borbe protiv zloupotrebe droga je jednim dijelom došlo kao inicijativa Komisije za mlade i Skupštine Kantona Sarajevo, a drugim dijelom je došlo i od Uprave policije jer se definitivno uvidjelo da se ovom problemu mora pristupiti značajniji i intenzivnije za bolje rezultate. Ja moram zaista reći da Uprava policije po ovom pitanju postiže značajne rezultate u poslednje vrijeme i evo, rado će iznijeti informaciju koja nije bila zapažena u javnost, ali to je da su naši inspektorи u krim policiji u Odjeljenju za borbu protiv zloupotrebe droga, nedavno zaplijenili 850 grama, čistog, nemiješanog kokaina, prvi put meni se čini ovdje na ovom prostoru, čime su spriječili da se na ulici nađe 4000 pakovanja ovoga narkotika. To vjerujem da su to velike, velike cifre koje bi neko zaradio po tom pitanju, a opet sa druge strane, velika šteta koja se bi nastupile ukoliko bi to došla na naše ulice. Uvaženi zastupnik Jasmin Šaljić je postavljao pitanje oduzeta vozila, blizu 120 oduzeto od prošle godine, od vozača koji su imali neplaćene kazne, šta se dešava sa privremenim oduzetim vozilima, koji je njihov status, hoće li biti vraćena, uništena ili nekom dodijeljena i ko o tome odlučuje. Hvala vam uvaženi zastupniče, na vašem pitanju. O privremenim oduzetim vozilima odlučuje sud u okvirima određenog postupka. Ukoliko se radi o oduzimanju vozila kao sredstvo izvršenja, što mi tražimo da se to radi po Zakonu o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine, onda o tome odlučuje nadležno Prekršajno odjeljenje Općinskog suda u Sarajevu. Ukoliko se radi o vozilu koje potiče iz određenog krivičnog djela, onda odlučuje nadležni Kantonalni ili Općinski sud, ovisno o tome o kojem krivičnom djelu se tačno radi. To nam je definitivno potrebna brža prohodnost i da se o tim privremenim oduzetim vozilima da Sud brže odlučuje kada se vraćaju, kada se vraćaju njihovim vlasnicima, kako bi onda mi mogli da dajemo, kako bi imali manji problem, jer mi imamo depo, evo ga dole u Reljevu, on se puni i nemamo izlaze jer sudovi ne odlučuju po tom pitanju da, dakle, sada neka vozila koja se trebaju vratiti vlasnicima ili imaju neku drugu zakonsku prirodu svog deponovanja na tom mjestu. Dakle, tražimo način da se što više pravi izlaz kako bi oslobodili te prostore, jer naša osnovna strategija, kao što sam rekao, borbe protiv saobraćajne delikvencije je dok čekamo izmjene zakona za koje mislim da će donijeti mnogo veću efikasnost u radu policije, dok čekamo to u zadatim okvirima radimo. Jedna od osnovnih metoda, moram reći jeste, jeste oduzimanje putničkih motornih vozila od bahatih vozača kojima je to sredstvo izvršenja njihovih bahatih prekršaja i krivičnih djela. Vaše sljedeće pitanje zastupniče Šaljić jesmo li makar statistički sigurni i trebamo li vjerovati statistici ili svojim očima? Ne mogu reći da postoji termin statistička sigurnost, postoji jedna komparativna analiza podataka i vjerujte mi da je to tako, koja se vrši u Upravi policije MUP Kantona Sarajevo iz prostog razloga da bi se prilagodile strategije, politike, taktike borbe protiv kriminaliteta, posebno borbe u operativno taktičkom smislu te riječi. Ali nije bitna statistika kada razmišljamo da li se građani osjećaju sigurni i svjesni smo da su krivična djela koja smo imali u prethodnom periodu dovela do zabrinutosti građana. I zbog toga policija ima pojačan angažman, ali i vjerujem, evo i sad i da će ubuduće imati i intenzivniju komunikacijsku strategiju koja će taj osjećaj sigurnosti, pored objektivnih ovih stvari koje govorim u statističkom smislu riječi, u smislu analize podataka da će, dakle, biti i taj osjećaj sigurnosti bolji. I vaše pitanje sljedeće se nadovezuje na ovo kako imamo pozitivnu statistiku, a sa druge strane, kako imamo pozitivnu statistiku, a sa druge strane narušenu sigurnost? Kao što sam već rekao, postoje podaci Uprave policije koji pokazuju značajne pomake u borbi protiv kriminaliteta. Zaista moramo reći smanjenje krivičnih djela, teških krađa, razbojništava, maloljetničke delinkvencije, krađe putničkih motornih vozila. To je statistika koja za policiju instrument pomoću koje prilagođavamo naš rad problematici koju imamo na terenu. I opet

ponavljam, u potpunosti razumijem percepciju javnosti i osjećaj nesigurnost koji imaju, a uslijed određenih krivičnih djela koja su se desila evo rekao sam na početku, u jednom relativno kratkom periodu i na taj način su stvorili osjećaj nesigurnosti za građane. Uvaženi zastupnik Faruk Selmanović hvala vam na vašim pitanjima. Kako je moguće da je u Kantonu Sarajevo istovremeno povećan broj sigurnosnih incidenata i broj policijskih službenika, zbog čega povećanje policijskih službenika ne utiče na smanjenje? Ovdje je upravo riječ o percepciji koji trenutno imamo po pitanju sigurnosti na području Kantona Sarajevo. Ne postoji veći broj sigurnosnih incidenata, dakle ne postoji, mi po našoj statistici imamo smanjenje ukupnog kriminaliteta neznatno, ali smanjenje, nije veći broj sigurnosnih incidenata. I to smo mogli primijetiti iz izvještaja policijskog komesara, neki oblici krivičnih djela su se značajno smanjili, tako da možemo reći da povećan broj policijskih službenika upravo ima i tu vrstu efekta po pitanju borbe protiv kriminaliteta, ali opet to stalno ponavljam, važan je osećaj sigurnosti građana, o čemu sam već govorio. Vaše drugo pitanje zašto uloga policije u Kantonu Sarajevo ne predstavlja investiranje u sigurnost građana s obzirom da je sigurnosna situacija ozbiljno narušena? Mi mislimo da ulaganje u policiju Kantona Sarajevo i jaka, dobro opremljena policija sa mladim i stručnim kadrom jeste investiranje u naše sigurnosni sistem i od toga definitivno možemo očekivati određene rezultate, pa i to da sigurnosna situacija bude bolja, ali posebno da bude bolji osjećaj sigurnosti građana. Da li je razlog za to neadekvatan menadžment ljudskih resursa ili neodgovarajuća unutrašnja organizacija MUP-a Kantona Sarajevo Uprave policije? Uvjerenja sam da imamo kvalitetnu organizaciju unutar Uprve policije, iako su to elementi koji se stalno analiziraju i u okviru Uprave policije i MUP-a Kantona Sarajevo i mi ćemo vrlo skoro ići sa još jednom izmjenom Pravilnika unutrašnje organizacije kako bismo u organizaciju još više unaprijedili. Strateški gledano menadžment ljudskih resursa, upošljavanje većeg broja policijskih službenika na način kako sam to već objasnio, doprinijet će rezultatima i boljoj sigurnosti građana. Sljedeća, sljedeća pitanja želim se zahvaliti na pitanju uvažena zastupnice Memić. Da li je u sklopu izgradnje nove zgrade MUP-a Kantona Sarajevo planirana i menza, odnosno adaptacija određenih policijskih stanica kantine za policijske službenike? Ja vam se želim zahvaliti na ovim sugestijama koje nam dajete. Mi tek krećemo u idejno projektovanje glavne zgrade MUP-a Kantona Sarajevo i ovo je vrlo važan ulazni podatak za nas da planiramo ovakvu vrstu, ovakvu, odnosno ovakav dio MUP-a. Svakako mi planiramo i radimo na idejnem projektovanju zgrade Policijske uprave Ilidža, Policijske uprave Trnovo i svakako će ova informacije nam značiti da planiramo i u okviru tih zgrada nešto tako. Ima li MUP Kantona Sarajevo, vaše je sljedeće pitanje u planu rješavati problem koji se desio sa 12 protuzakonito činovanih policajaca, a to je kako spriječite zloupotrebu prava koji zakon daje policijcima da dok god su u proceduri, mogu redovno primati platu ili barem ne mogu da dobiti otakz, što može trajati godinama i kasnije dovodi i do problema jer je teško retroaktivno poništavati činovanje napredovanja i onih koji su prekršili zakon, ali i onih koji su njima njima podređeni. Mi moramo reći, zaista ste ovdje u pravu, ovo je definicija onoga stanja kakvog imamo i nekog zakonskog regulisanja ovih oblasti, opet u skladu sa nekim všim pravnim aktima koji regulišu ovu oblast. Poznato vam je da je Ministarstvo unutrašnjih poslova još 2018. godine sačinilo novi tekst Zakona o policijskim službenicima koji je nakon propisane procedure stupio na snagu 2018.godine, unaprijeđen 2019. I '20. godine. Prema tom Zakonu o policijskim službenicima, zajedno sa poboljšanjima koja su data izmjenama i dopunama, upravo su se jasno propisali uslovi koje policijski službenici moraju ispuniti, kako u procesu pristupanja u policijski organ, tako i u procesu činovanja, kao i u vrijeme provedeno u jednom činu kao uslov za napredovanje u narednom činu. I u jednom i u drugom procesu, propisana su obaveza rukovodioca i komisije za provođenje procedure javnog oglašavanja i procedure unapređenja. Naime, Zakonom o policijskim službenicima i podzakonskim aktima propisana je obaveza komisije da proceduru za prijem unapređenja provedi je na način da se osigura pravičnost, transparentnost, kvalitet procesa zapošljavanja. Pored toga, izmjenama i dopunama

Zakona o policijskim službenicima iz 2019. godine izmijenjen je broj sastav članova komisije koji pored policijskih i državnih službenika Ministarstva unutrašnjih poslova čini i član koji predlaže komisija za sigurnost Skupštine Kantona Sarajevo. Prema ranije, važećim Zakonom o policijskim službenicima, proceduru unapređenja je provodila komisija samo sastavljena samo od policijskih službenika. Evo, tu je jedno od unapređenja koje može biti prevencijski mehanizam za ove stvari koje ste govorili. Kada je u pitanju procedura unapređenja, na temelju Zakona donesen je Pravilnik o uslovima i načinu bodovanja i proceduru za unaprjeđenje policijskih službenika Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo, kojim se komisiji propisuje obaveza da okonča, jasno propisan proces i da preporuku za unaprjeđenje u roku od 6 mjeseci. U toku procesa unapređenja, obaveza komisije je da pored provođenja testiranja dva puta u toku procedure unapređenja provjerava i eventualne smetnje kao što je sigurnosna smetnja, suspenzija i slično. Nadležni organ za preispitivanje eventualnih žalbi kao redovnog pravnog lijeka na odluku o unapređenju je Policijski odbor koji imenuje Vlada Kantona Sarajevo i čije odluke se donose u zakonom propisanim rokovima od 60 dana. Odluke Policijskog odbora su u roku od 30 dana, oprostite, odluke Policijskog odbora su konačne, s tim da mogu biti predmet sudskog preispitivanja. Iz navedenog, evidentno je da prema zakonskim i podzakonskim propisima procedure unapređenja policijskih službenika su strogo propisane, vremenski ograničene, dok su u pogledu postupka i trajanja sudskog preispitivanja, što ovdje posebno naglašavam, odluke Policijskog odbora ne možemo očitovati jer je to u nadležnosti sudova. Kada su pitanje primanja plaća policijskih službenika, istima je utvrđeno pravo na plaću u skladu sa činom koji mu je dodijeljen. Plaća policijskog službenika može biti mana kada je tu zakonom propisano, kao na primjer za vrijeme suspenzije, kada policijski službenik ima pravo na 85 % svoje plaće. Ministarstvo unutrašnjih poslova radi na priprema novog Zakona o plaćama policijskih službenika, kojim će se zakonski urediti ova oblast koja je trenutno uređena na način da je u primjeni ranijih zakona i putem zaključivanja kolektivnih ugovora, imamo i program rada za ovu godinu, Zakona o plaćama policijskih službenika pa vjerojatno ćemo to pitanje razmatrati u okviru toga, jer kada su u pitanju zloupotrebe prava od strane policijskih službenika, evidentno je da bi se moralno pristupiti promjenama ovoga pravnog okvira, bilo ovoga Zakona o plaćama policijskih službenika ili Zakona o unutrašnjim poslovima, Zakona o policijskim službenicima. Svakako će to biti pitanje jedno od pitanja koje se mora analizirati u nekoj novoj izmjeni zakonskih propisa. Vi ste još imali pitanje kada će se početi sa, oprostite ste samo momenat. U narednom periodu. U informaciji navedeno je da će policijski službenici u narednom periodu vršiti pojačanu regulaciju saobraćaja kada će to početi, a isto je pitanje se odnosi i na pojačanu patrolnu djelatnost. Što se tiče ovog pojačane regulacije saobraćaja, a to je počelo i sa dolaskom novog policijskog komesara, moram biti potpuno jasan, gospodina Fatmira Hajdarevića. To je, uspostavljena je ta praksa je, imamo naše policijske službenike na raskrsnicama u Kantonu Sarajevo na ovoj glavnoj saobraćajnici, osobito u jutarnjim satima, kada je špica, kada je ona popodnevna špica. A pitanje ove patrolne djelatnosti svakako je pitanje koje je usko vezana i sa pitanjem ljudskih resursa, odnosno onih aktivnosti koja mi strateški provodimo da što veći broj ljudi i mladih, sposobnih koji prođe u jednu našu proceduru, koja je transparentna i poštena, dakle ovisi od toga je ova strategija provođenja rada policije u zajednici. To je i moja policijska filozofija. Moram biti potpuno jasan taj pojačani nivo o komunikacije i sa građanima, ali definitivno i 2019., moram reći, kada sam došao prvi put na mjestu ministra unutrašnjih poslova, to mi je bila prva ideja: policajci u mahale, policajci u kvartove, policajci pješaci i policajci razgovaraju, policajci definišu probleme, policajci rješavaju probleme zajedno sa građanima, pa kad se tad završi na tom nesigurnom nivou, onda možemo ići na ovaj sigurnosni, sigurnosni nivo. Također ste vi, uvažena zastupnice, postavili pitanje, naveli ste da ste depolitizirali izbor policijskog komesara? Vezano za to koji su komesari ranije bili članovi političkih partija? Ja sam, mislim, odgovorio na to pitanje, nekako taj racio legis donošenja ovoga propisa, u novom Zakonu o policijskim službenicima i novom

Zakonu o unutrašnjim poslovima je bila činjenica da smo u mandatu negdje do početka 2018. godine, kada je sa te pozicije smijenjen bivših policijskih komesar Mevludin Halilović, upravo on bio neko ko je u ranijem periodu bio federalni ministar unutrašnjih poslova na nivou Federacije Bosne i Hercegovine, što je prema našim promišljanju i promišljanju većine stručnjaka iz ove oblasti koji poznaje ovaj trenutno sigurnosni sistem koji imamo na području Kantona Sarajevo, dakle nešto što nije dobro i zbog toga smo mi uradili ovu zakonsku intervenciju i s obzirom na to definisali, dakle, da policijski komesar, pored ostalih uslova: struka pravna, kriminalistička, sigurnosna, čin glavnog inspektora, da mora da bude neko ko je potpuno politički čist, da nema nikakvu tu historiju, bilo da je bio član političke stranke ili da je izvršavao određene poslove, odnosno da je bio na postavljen na neku izvršnu ili drugu funkciju od strane političkih stranaka. Uvaženi zastupniče Adi Kalem, hvala vam na vašim pitanjima, vi ste prvo rekli, tražili odgovor na pitanje da navedemo 10 kratkoročnih ključnih mjera koje će utjecati na poboljšanje sigurnosti u Kantonu Sarajevo. Ja zaista moram reći da je to najvećim dijelom povezano sa vršenjem operativno taktičkih i tehničkih mjera, radnji naših policijskih službenika na terenu i najveći dio mi već imamo, to je povećan broj policijskih službenika na terenu, a povećana je vidljivost policije na terenu je nešto što je uvijek neki uslov za povećanje osjećaja sigurnosti građana. Pojačan rad Interventne jedinice, Jedinice za bezbjednost saobraćaja, pojačan rad vozila presretačima, povećan broj patrola u onom periodu između 19 sati i najveće i do 07 sati ujutro. Zatim ove naše aktivnosti koje radimo na prijemu novih policijskih službenika, mi to radimo maksimalno moguće, koliko je to zaista moguće u ovom trenutku- 250 novih policijskih službenika uskoro ako Bog da u toku je procedura za njih. Imamo odobrenje Vlade za još 200. Mi da sada imamo jedno 500 da imamo mogućnost i da Policijska akademija može da podnese taj i takav pritisak, mi bi sada to uradili, međutim to trenutno nije moguće. Evo, mi radimo i kratkoročno i dugoročno da imamo što više policijskih službenika u našim redovima. Jedno od važnih i važna stvar je donošenje ovog Zakona o Probacijskoj službi na federalnom nivou Federacije Bosne i Hercegovine. Moram reći da će biti dosadan po tom pitanju, tražiti ćemo da se to urodi, da se to uradi. Uvođenje prakse u upotrebe tastova za indikaciju prisustva narkotika u krvi. To je također definisano ovom našom strategijom to je jedan od zaključaka prošle Hitne sjednici Skupštine koja se održavala prošli godine. I svakako, to je nešto što ćemo, što ćemo raditi. Ovo hitno uvođenje videonadzora na javnom prostoru Kantonu Sarajevo, to je nešto što treba biti jedna kratkoročna, ali dugoročna mjera da odmah krenemo u tom pravcu i evo, ja se nadam da će i ova Skupština usvojiti zaključak u tom smjeru. Vaše sljedeće pitanje koje se tiče ljekarski uvjerenja nije u nadležnosti MUP-a Kantona Sarajevo. Koliko je u prošloj godini mladih osoba položilo vozački ispit i steklo vozačku dozvolu u dobi od 18 do 25 godina? Iako nije, ovo nije naš, nemamo tu vrstu evidencije, povukli smo podatke iz Agencije IDDEA i mogu reći da u 2023 godine broj položenih vozačkih ispita osoba u dobi od 18 do 25 godina iznosi 7132 osobe. Na koji način mislite educirati građane i našu djecu da ne voze bez vozačke dozvole, da ne potežu za kriminalnim radnjama, da poštuju zakone? Ima ovaj dio koji je vezan i za Ministarstvo za odgoj i obrazovanje, ali ono što će MUP Kantona uraditi i zato smo osigurali sredstva u ovome Budžetu je provođenje kampanje za poboljšanje sigurnosti u saobraćaju i definitivno ovo moraju biti elementi, elementi te kampanje. Da li postoji služba u okviru Ministarstva koja se bavi strateškim sistemskim preventivnim mjerama? U okviru Uprave policije ne postoji takvo tijelo, a mi smo, kao što sam rekao, formirali ekspertni tim za prevenciju kriminaliteta i ostalih sigurnosnih prijetnji koje bi trebalo dati pravi signal i put na način kako da se djeluje u ovome smislu u ubuduće. Navedite konkretnе preventivne mјere za poboljšanje sigurnosti u Kantonu Sarajevo. Uvijek mora ove preventivne mјere, koje su i u kriminalističkoj taktici i u Zakonu o policijskim službenicima, prepoznate kao operativno-taktičko-tehničke mјere preventivno represivnog karaktera i vam moram reći da naši policijski službenici, u skladu Zakonom o policijskim službenicima, pored redovnih aktivnosti cilj povećanja stepene sigurnosti su

poduzeli i sljedeće aktivnosti. Sve policijske uprave MUP-a Kantona Sarajevo su sačinile planove pojačane kontrole saobraćaja i pozorno patrolne djelatnosti. Uprava policiju u saradnji sa Poreskom upravom Federacije i Kantonalm upravom za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo ja sačinila planove operativno-taktičkih mjera, racija u ugostiteljskim objektima u cilju pronalaska vatrene oružja, narkotičkih sredstava, lica za kojima se traga, itd. Mislim za prva dva mjeseca da smo imali 77 racija. Ja smatram i kao diplomirani kriminalista i neko ko se bavimo ovom oblašću cijeli život, da je racija ograničenja kretanja na određenom prostoru, operativne mjere zasjede da su to prave mjere za poboljšanje, za poboljšanje rada u ovoj oblasti, pronalaska svega onoga što je nelegalno, vatrene oružja, dugoga hladnog oružja. Zatim Sektor za policijsku podršku, je je sačinio Plan pojačanog angažmana policijskih službenika Specijalne policijske jedinice interventne policije koji na frekventnim saobraćajnicama naseljima i drugim predviđenim lokacijama vrši pojačanu kontrolu vozila i lica, a u cilju pronalaska oružja na policijskih sredstava i drugih predmeta koji potiču izvršenja krivičnih djela. Sačinjeni su planovi na pojačanom prisustvu policijskih službenika u civilnim odijelima na terenu, a sve u cilju preventivnog djelovanja i sprečavanja vršenja krivičnih djela. Također ove mjere iz sigurnosti saobraćaja koje imaju svoj opšti efekat i na stanje sigurnosti uopće, dakle plan pojačane kontrole vozača, višestrukih povratnika u činjenju najtežih oblika prekršaja iz oblasti sigurnosti saobraćaja, plan pojačane kontrole vozača uličnih trkača, plan kontrole upravljanja motornih vozima pod dejstvom alkohola, plan radarske kontrole brzine kretanja vozila, plan pojačane kontrole tehničkih ispravnosti motornih vozila, plan pojačane kontrole kretanja u saobraćaju vozila i vozača bicikala, motocikala, lakog motocikla, tricikala, lakog četverocikla, mopađa. Plan poduzimanja pojačanih mjera i radnji na poboljšanju stanja sigurnosti na području Kantona Sarajevo, plan o postupanju policijskih službenika prilikom preduzimanja mjera i radnji prema vozačima koje vrši nepropisno parkiranje i zaustavljanje vozila, plan pojačanih aktivnosti na kontroli putničkih motornih vozila koja su označeni znakom pristupačnosti kojim se obilježava vozilo kojim upravlja osoba sa oštećenim ekstremitetima bitnim za upravljanje vozilom ili kojim se prevozi osoba sa invaliditetom 100% ili kojim se prevoze članovi udruženja osoba s invaliditetom, plan kontrole pješaka, operativni plan poboljšanja sigurnosti na području Kantona Sarajevo. Videonadzor, vaše sljedeće pitanje, ko će ga kontrolisati i nadgledati sigurnosne kamere jer Uprava policija nema ljudskih kapaciteta da prati videonadzor? Mi u okviru Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo imamo Odeljenje za videonazor koji se bavi pitanjima, izrađuje elaborate po ovom pitanju i sigurno neće izostati pravilno planiranje i po pitanju kontrole nadzora sigurnosnih kamera. Plan za implementaciju pilot projekta videonazora nije određen, međutim radi se užurbano na tome i rok nam je hitno. Odeljenje za videonadzrom MUP-a Kantona Sarajevo izradilo je idejni projekat videonadzora pješačkih zona u gradskoj jezgri, te dodatno lokaciji i raspored cirka 600 budućih kamera planiranih u pilot projektu kombinacija analitičkih, upravljaljivih, panoramskih ili drugih kamera koje čitaju tablice. Ukoliko Skupština podrži ovaj zaključak, da idemo što hitnije u ovu proceduru, MUP Kantona Sarajevo, odnosno Uprava policije će postupiti u skladu sa tim i sačiniti dinamički plan realizacije. Pitanje uvažene zastupnice Marijeli Hašimbegović, hvala vam na vašim pitanjima. Prvo vaše pitanje kako ocjenjujete trenutnu sigurnosnu situaciju u Kantunu Sarajevo? Odgovor za nas je, dakle, uvijek najvažnija informacija koja dolazi od građana. Razumijemo njihovu zabrinutost s obzirom na to da se u relativno kratkom vremenskom periodu, kako sam već to na početku rekao, da su se desili određeni događaji koji izazivaju nesigurnost i mi to moramo uvažiti. Istovremeno, postoje podaci Uprave policije koji pokazuju značajne pomake u borbi protiv kriminaliteta, smanjenje krivičnih djela, teških krađa, razbojništava, maloljetnički delinkvencije, statistika, dakle nam nije važnije od mišljenja građana, ali je ona naš instrument, pomoći kojeg prilagođavamo, naš rad problematici koju imamo na terenu. Koji su rokovi za implementaciju pilot projekta instaliranje videondazora i kada možemo očekivati pokrivenost videonadzrom za cijeli Kantona Sarajevo? Rok za

implementaciju pilot projekta, evo već sad sam to spominjao projekta videonadzora nije određen, međutim radi se užurbano, i to je hitno, hitna aktivnost ovoga Odeljenja za videonadzor. Tako to odjeljenje je izradilo idejni projekat videonadzora u pješačkoj zoni u užoj gradskoj jezgri, te dodatno lokacije i raspored cirka 600 budućih kamera planiranih u pilot projektu. Da budemo jasniji, taj pilot projekat će pokriti prostor između šina u starom dijelu grada od Alipašine džamije do negdje Baščaršije. Sljedeće pitanje koliko je sistematizovanih i koliko upražnjenih radnih mjesta policijskih službenika? Ovo na ovo pitanje možemo dati odgovor policijskim komesar. Ono što ja znam zaista nedostaje jedan veliki broj policijskih službenika, negdje mogu okvirno reći negdje više od 700. Dakle u ovome trenutku i to je podatak zbog kojeg mi ovako idemo 250, pa +200, pa imamo još dodatni plan, ja se nadam da do kraja negdje '26. godine i novih hiljada ljudi u našim redovima. Vaša pitanja uvažena zastupnice da li se svjetlosnom signalizacijom obilježili sve pješačke prijelaze na svim važnim saobraćajnicama? Da li ste formirali vijeće za sigurnost saobraćaj na cestama? Da li ste izradili strategiju cestovnog saobraćaja u Kantonu Sarajevo? To je nadležnost Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo. Našem kolegi Adnanu Šteti sam proslijedio ova pitanja. Rekao je da će vam dostaviti pismeno odgovore na ova odgovore na ova sva pitanja. Ja vjerujem i znam da je taj angažman bio značajan, da su većina ovoga što ste pitali da je urađeno od strane tog ministarstva. Vaše sljedeće pitanje procedura nabavke za testove na prisustvo narkotika u krvi vozača, koja je u iznosu od pola miliona je u toku i spominju se prepreke i inicijativa za promjenu podzakonskih akata u oblasti zakonskog mjeriteljstva. Možete li pojasniti ove navode? Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo podnijelo je toliko mjeseca februara, tekuću godine, inicijativu i zahtjev za izmjenu podzakonskih akata u oblasti zakonskog mjeriteljstva. Kako mjerila za indikaciju prisustva opojnih sredstava droga nisu obuhvaćena podzakonskim aktima kao mjerila u oblasti zakonskog mjeriteljstva, Institut za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine će pokrenuti postupak izmjene naredbi o mjerilima u zakonskom mjeriteljstvu i rokovima verifikaciji i time obuhvatiti ovo mjerilo, na osnovu čega je moguće pripremiti podzakonski akt. Napominjemo da je ovo mjerilo neophodno kako bi se realizovali zaključci Skupštine Kantona Sarajevo i stavio poseban akcenat za kontrolu učesnika u saobraćaju, te izvršila hitna nabavka testova na prisustvo narkotika u krvi vozača. Tim za nadzor nad provedbom Strategije i Akcionog plana za sprečavanje i suzbijanje zloupotrebe opojnih droga u Kantonu Sarajevo za period '24 - '28 godina je ponovo uputio ovu inicijativu Institutu za mjeriteljstvo. Ja sam tražio i da ostvarim lične kontakte, da tražimo da to što prije budi, dakle biti će održan, ako Bog da taj sastanak sa ljudima iz Instituta za mjeriteljstvo od strane ove naših grupa za praćenje primjene Strategije za borbu protiv zloupotrebe i droga.

Kada je, vaše sljedeće pitanje, kada je planiran završetak nabavke radara u iznosu od 1,5 000 000 konvertibilnih maraka? Odeljenje za videonazor Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo pripremilo je elaborat o proširenje sistema radarski uređaja na području Kantona Sarajevo u iznosu od 15, miliona KM. Navedena sredstva su planirana za nabavku 10 mobilnih redarskih uređaja, 2 stacionarne redarske jedinice i dodatni 15 stacionarnih kućišta. Dosta. Dodatno, na osnovu sigurnosnih procjena, sve policijske uprave su dostavile lokacije za budući instalacije, novi radarski uređaji na osnovu tih ulaznih informacija, istim elaboratuma i planirane instalacije ukupno novih 50 novih redarskih uređaja za period '24-'27 godina, odnosno cirka 1,5 miliona KM za svaku narodnu godinu, odnosno ukupno cirka 6,5 miliona konvertibilnih maraka do 2027.godine. Ovaj elaborat za ovu godinu je proslijeđen Ministarstvu financija na odobravanje pošto se radi o kreditnim sredstvima, čeka se procedura odobravanja kredita, kada kreditna sredstva budu odobrena, slijedi raspisivanje javne nabavke, te realizacija iste. Koji su rokovi izrade Akcionog plana ekspertnog tima rada radi prevencije kriminaliteta i ostalih sigurnosni rizika u Kantona Sarajevo? Dakle, ekspertni tim prvi sastanak održao 28.03.2024 godine i na tom sastanku članovi su identificovali najznačajnije sigurnosne rizika na čijem otklanjanju će se raditi, te je klasificirao određene grupe; ljudski resursi, prevencija

krivičnih djela, prevencija recidivizma, ostali sigurnosni izazovi i kontrola rada policije. Ekspertni tim će na narednom sastanku opcionalizirati sve iznesene prijedloge i predložiti samu dinamiku i način rada tima, uz obavezu praćenja obaveza i rokova realizacije, te izvještavanja o samom radu tima. Šta se uradilo po pitanju dostupnosti SNUSA maloljetnicima? SNUS je duhanski proizvod dobijen industrijskom proizvodnjom, koji može da bude i genetski modifikovan. Prije svega, to je duhan za oralnu upotrebu, izrađen u potpunosti ili dijelom duhana u obliku praha ili čestica, ili u bilo kakvoj kombinaciji tih oblika, posebno one u vrećicama ili poroznim vrećicama. SNUS sadrži visoki udio alkaloida nikotina i ne nalazi se na popisu opojnih droga, psihotropnih supstanci i biljaka iz kojih se može dobiti opojna droga i (nerazumljivo). Zakon o sprečavanju i suzbijanju zloupotrebe droga, odnosno ne predstavlja opojnu drogu. Kao duhanski proizvod, SNUS je obuhvaćen Zakonom o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje te su navedenim Zakonom propisane nadležnost pojedinih organa institucija u vezi sa duhanskim proizvodima. Članom 25. navedenog Zakona propisano je između ostalog, gde je zabranjeno prodavati, poklanjati duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje licima mlađim od 18 godina. Također, u član 24 istog Zakona, navodi se, zabranjena je prodaja duhana za oralnu upotrebu i njegova stavljanja na tržiste. Prema definiciji naprijed navedenog Zakona, nikotinski duhanski proizvod poznat pod nazivom SNUS, spada u kategoriju duhana za oralnu upotrebu. Za nadzor nad provođenjem odredbi Zakona o kontroli, ograničenoj upotrebi duhana duhanski i ostalih proizvoda za pušenje nadležni Federalna uprava za inspekcijske poslove, kao i Kantonalna uprava za inspekcijske poslove, odnosno federalni i kantonalni tržišni inspektor. Shodno naprijed navedenom, ne postoji zakonski osnove na osnovu kojih bi se od strane policijskih službenika poduzimale određene mjere i radnje prema licima koja nabavljaju prodaju ili konzumiraju SNUS shodno Zakonu o kontroli, ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, prvenstveno ako se posmatra iz ugla da se ne bi se mogao raditi o zabranjenom proizvodu, odnosno supstanci, jer proizvod sam po sebi ne predstavlja opojnu drogu. Ono što mogu raditi policijski službenici jeste da na propisan način po operativnim saznanjima da tu informaciju o tim informacijama sačini svoju službenu zabilješku o saznanjima koja imaju, koja se odnose na kršenje odredbi Zakona o kontroli ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, te da se sadržaj iste dostavi nadležnoj upravi za inspekcijski poslove, na upoznavanje i eventualno dalje nadležno postupanje. Zašto policijsku, vaše sljedeće pitanje, posljednje, zašto policijsku upravu čuvaju specijalci sa dugim cijevima i da li postoji poseban razlog za to? Svaka policijska uprava u skladu sa trenutnim sigurnosnim procjenama, donosi i plan fizičkog osiguranja policijske uprave i policijskih stanica, kao i drugih objekata MUP-a i Uprave policije na njihovom terenu. Osiguranje zgrade MUP-a Kantona Sarajevo, shodno planu osiguranja, vrše policijski službenici operativnog centra, dok je objekat zgrade Vlade Kantona Sarajevo u nadležnosti Sektora za policijsku podršku te u skladu sa planom isto osiguravaju policijski službenici Jedinice interventne policije. Sljedeća su pitanje uvažene zastupnice Admele Hodžić, hvala vam na vašim pitanjima. Vaše prvo pitanje Akcioni plan za prevenciju i suzbijanje krađa u Kantonu Sarajevo? U njemu je i video nadzor u Kantonu Sarajevo. Gdje je taj plan? Dokle je njegova realizacija, posebno u rubnim općinama Kantona Sarajevo, tabela istražnih kapaciteta, izrada integrisanog sistema videonadzora i puštanje u rad rok 2020. godina. Da li su realizovane sve mjere iz ovog Akcionog plana, da detaljno se obrazloži. Akcioni plan, Akcioni plan za prevenciju i suzbijanje krađa u Kantonu Sarajevo, napisan je krajem 2018. godine, usvojen je početkom 2019. godine. Uprava policija MUP-a Kantona Sarajevo je iste 2019. godine uspostavila analitički videonadzorni sistem na glavnim ulazima i izlaznim na pravcima u Kantonu. S ovim, želi se, želim povezati, uspješnu borbu protiv krađe putničkih motornih vozila na području Kantona Sarajevo, pored operativnog angažmana Uprave policije, i sama činjenica da smo pokrili ulaz i izlaz u Kantona Sarajevo je bila značajna informacija za ljudе

koji se profesionalno bave ovom vrstom kriminaliteta. Kasnije su dodate druge analitičke kamere. Obzirom na to da se Kanton Sarajevo konstantno razvija i širi, MUP Kantona Sarajevo radi na proširenju video nadzora, ne samo ulaznih izlaznih pravaca, već i drugih glavnih i sporednih pravaca pokrivanja analitičkim kamerama. S tim u vezi, u 2024. planirana je implementacija dodatnih analitičkih kamera koji će biti postavljena na području cijelog Kantona Sarajevo, na lokacijama od interesa za sigurnost, uključujući i Općinu Hadžići. Kreditna sredstva za izradu integrisanog sistema videonadzora su planirana, međutim nedostatak optičke mreže, koja je osnovni preduslov za integrisani sistem videonadzora uzrokovao je da se dobar dio tih sredstava preusmjeri na postavljanje analitičkih kamera i radara. Pandemija Korona virusa je takođe dijelom uticala na javne nabavke u periodu '20-'22 godina. Ipak, u tom periodu je napravljen značajan napredak, odnosno nabavljan je napredni serverski i arhivski sistem za potrebe analitičkih kamera i radara. U 2023 i '24. godini je planirano u toku realizacije javne nabavke nadogradnje sistema analitičkih kamera u iznosu od cirka 1.079.000 KM što podrazumijeva nabavku 30 analitičkih kamera i dodatnu ponovnu i planiranu nadogradnju serverske arhivske infrastrukture za potrebe analitičkih kamera koja je neophodna radi godišnjih povećanja broja istih. Također 2 024 godine planirano je raspisivanje javnih nabavki za dodatnih 37 analitičkih kamera u iznosu od cirka 700.000 konvertibilnih maraka. Krajem 2023 godine potписан je ugovor u iznosu cirka 500.000 KM, sa dobavljačem za nabavku mini video kamera, body kamera na policijskim uniformama. Oprema je isporučena krajem februara 2024. godine i trenutno je u toku prilagođavanje pravnog okvira za korištenje kamera na uniformama te planirano je i testiranje ove opreme. Vaše sljedeće pitanje, višestruki povratnici, imamo li postupak probacije i kako resocijalizacija uopće funkcioniра u našoj zemlji? Hvala vam na tom pitanje, mislim da ono gađa u suštini problema koje mi imamo na području Kantona Sarajevo kada je pitanje profesionalni kriminal, odnosno profesionalna delinkvencija i najbolji put meni se čini, da se borimo protiv ove vrste kriminaliteta, posebno i protiv ovih nasilnih oblika kriminaliteta, jest upravo taj sistem, odnosno djelovanje u tom nekom segmentu postpenalnog tretmana nad ljudima koji su izvršili određena krivična djela. Mi smo formirali, rekao sam ekspertni tim za prevenciju kriminaliteta, i ostalih sigurnosnih rizika u Kantonu Sarajevo, koje, evo rekao sam čine ugledni profesori iz oblasti pravnih i kriminalističkih i kriminoloških i sigurnosnih studija, koji su ujedno autori značajnih dokumenata i zakonskih propisa u Bosni i Hercegovini. Cilj formiranja ovakvog tima i okupljanja struke je analiza cjelokupnog stanja kriminaliteta u Kantonu Sarajevo i izrada mjera, prijedloga i smjernica s ciljem prevencije kriminaliteta i ostalih sigurnosnih rizika u Kantonu Sarajevo donio je inicijativa upućena prema Federalnom ministarstvu pravde za donošenje zakona o probacijskoj službi Federacije i odgovarajućih provedbenih propisa. Kao jedan od najizraženijih problema u društvu, koji utječe na sigurnosnu situaciju, detektovan je dakle problem recidivizma, odnosno kriminalnog povrata koji se ogleda u ponovnom činjenju krivičnih djela. Činjenica je da su recidivisti najčešći izvršioc teških krivičnih djela u cijelom svijetu, pa i u Federaciji Bosne i Hercegovine, koja nema strategiju kriminalističke kontrole nad prijestupnicima u vidu probacijske službe. Više nego ikada, potrebna nam je uvođenje probacije kao uslovljene ili nadzirane slobode pravosnažno osudenih izvršilaca krivičnih djela, tokom koje će tzv službenici probacije provoditi postupke usmjerene na resocijalizaciju osuđenika, smanjenje rizika od izvršenja novog krivičnog djela, te na kraju i na zaštitu same društvene zajednice. Vaše sljedeće pitanje racije, koje su ciljane grupi, objekti, institucije, čak i škole? Da li se učenici koji nedostaju na nastavi automatski šalju na testiranje, ako nisu evidentirani, nisu opravdali izostanak, ovdje ima pitanja koji nisu za policijske naravi, tako da će to prepustiti kolegama ili iz Uprave policije ili Ministarstva za odgoj, obrazovanje da možda odgovore. Pitanje vaše registrovani narkomani, koliko ih ima i koliko je dilera uhapšeno u posljednje 3 do 4 godine. Ovdje vam mogu odgovarati prema podacima koji se sastavni dio

Strategije za borbe protiv zloupotrebe droga. Zavod za bolesti ovisnost Kantona Sarajevo dostavio nam je sljedeće podatke. U Programima liječenja kroz ambulantu i savjetovalište Zavoda za narkomaniju period 2018. do 22 godine obuhvaćeno je 9312 pacijenata. Od tog broja 2913 pacijenata javilo se po prvi put u ustanovu kako bi započeli tretman liječenja. Ukupan broj ovisnika koji je prošao hospitalni tretman tretman je 453 pacijenata. Najveći broj prvih pregleda i tretmana bilježe pacijenti ovisnici o kokainu i amfetaminu. Starosna dob ovisnika je od 18 do 66 godina, okvirno, 80 % ovisnika čine muškarci, a 20 % žene. Evo, to su neki osnovni podaci ovih Strategije. Koliko policajaca u općinama imate u odnosu na broj stanovnika, brojem i procentom, mogu li odgovoriti zadatku, posebno u rubnim općinama, ruralna područja rubnih općina, kako možete spriječiti i prevenirati auto trkače u rubnim dijelovima, pa i selima? Ovo je zaista pitanje, definitivno za Upravu policajce, za operativni rad policije i ja sam siguran da oni imaju odgovor na ova pitanja. Mi želimo sprječavati ove trkače, ne samo u urbanim dijelovima Kantona Sarajevo, nego svakako i u svim drugim dijelovima Kantona Sarajevo, jer jednako mogu odnijeti ljudski život na bilo kojem području. Svakako je to jedna potpuna istina. Uvažena zastupnica Belma Kapo, hvala vam na vašim pitanjima. Da li i u kom periodu kvartalno polugodišnje, godišnje donosite plan sigurnosnih politika koje dostavljate komesaru na postupanje? Koje su to sigurnosne politike za 2024.godinu? Redovno, dakle u okviru stručnih kolegija, na našim sastancima definišemo odgovarajući korake u okvirima sigurnosne politike, policijski komesar i ministar unutrašnjih poslova. Ono što je bitno reći da mi prema Zakonu o unutrašnjim poslovima imamo mogućnost da ministar unutrašnjih poslova, to je, dakle, ta mogućnost data zakonom, odredi određene sigurnosne prioritete u radu policije. Uprava policije je potpuno samostalna u tome i na koji način će voditi aktivnosti kako bi se na adekvatan način odgovorilo tom sigurnosnom prioritetu. Primjer radi, kao ministar unutrašnjih poslova primjetio sam, imao sam puno upita, od strane mediji od strane javnosti, tamo '21, '22 godine, pitanje imovinskog kriminala, tačnije rečeno, razbojništva, razbojničke krađe, krađa torbica, mobitela od naših djevojaka. To je izazivalo snažan osjećaj nesigurnosti kod građana. Moj zahtjev je bio da se toj pojavi stane u kraj i moram reći zaista, u prethodne tri godine mi imamo dobre rezultate po tom pitanju i to je taj sistem funkcionisanja politika, operativni rad, policija. Policija, politika može odrediti sigurnosni prioritet i tu je kraj i mi to zaista radimo. Ono što ja mogu reći, definitivno da je u posljednje, posebno tri godine, glavni sigurnosni prioritet je borba protiv saobraćajne delinkvencije, borba protiv imovinskog kriminala također, poseban prioritet jeste sada jer smatramo zaista da je taj oblik kriminaliteta i uopće ta pojava povezana sa svim drugim oblicima kriminala, to je pitanje zloupotrebe droga, pitanje borbe protiv zloupotrebe droga, pitanje rada policije, osnaživanja ovoga Odjela za borbu protiv droga u Upravi policije. Vidjet ćete po statistikama 50 % optužnica našeg Kantonalnog tužilaštva su vezane za droge. Ima dobrih prijedloga ovdje u našem dokumentu o našoj strategiji dobrih prijedloga za tu o oblast, ja vjerujem da će zaista ovo polučiti rezultat i rekao sam već donošenje ove Strategije, provođenje ove strategije na nivou Kantona, evo i utjecalo je na neki način na Upravu policije da već postiže zaista bolje rezultate po ovom pitanju. Znamo i dobijamo informacije da je to neko kriminalno podzemlje koje se bavi ovom vrstom kriminaliteta. Na neki način uzburkano aktivnim djelovanjem države po ovom pitanju. Jer ne vidimo na drugim nivoima da ima ove strategije, mi na nivou Kantona Sarajevo želimo da imamo ovu strategiju, da evo i da je policija, što je više moguće, smanji dostupnost droge na našim ulicama. Vaše sljedeće pitanje zašto se događa nešto kasnija komunikacija prema građanima kada se desi teška, krivična djela? Da li postoji neko ili nešto što vas sprečava da se obratite da se obraćate građanima ranije i kažite ono što možete iznijeti. Zaista ovdje postoji jedna, kako bih rekao, jedna borba između dvije tendencije; jedna tendencija da izještavamo javnost o svemu, da budemo potpuno transparentni u svom radu. I s druge strane, tendencija zaštite krivičnog postupka, zaštite istrage kao djela krivičnog postupka, onih informacija koje mogu kasnije poslužiti kao dokaz u krivičnom postupku. Zaista tu imamo jednu činjenicu da zaista u prvim

momentima provođenje određenih uviđajnih radnji i tako dalje, ne raspolaže se sa svim onim spoznajnim činjenicama koje mogu opredijeliti koja verzija događaja zaista se tu desila. Dešava se u kriminalističkoj praksi i u pravosudnoj praksi da se prvobitne verzije promijene u toku istrage i da one prvobitne informacije naštete toj istrazi. Moram vam reći kao neko ko je obučen i završio obuku za vršenje poligrafских ispitivanja, imam negdje oko stotinjak tih poligrafских ispitivanja kao inspektor u MUP ZDK, tada, da je to poligrafsko ispitivanje kao izvanredna operativna metode za otkrivanje izvršilaca krivičnih djela nemoguće provesti ako imate višak informacija u javnosti. I u tom smislu želim ukazati to, ali ono što je najbitnije reći, da mi imamo krivični postupak koji, maloprije sam to objasnjavao, Zakon o krivičnom postupku iz 2003. godine je potpuno na novi način definiše upravljanje pravnim procedurama ili, bolje rečeno, istražnim prvenstveno, uviđaj, pretres stana, drugih prostorija, rekonstrukcije događaja, privremeno oduzimanje predmeta, svih ti, dakle istražni sve te istražne radnje i ono što je dio tih istražnih procedura je u rukama tužioca, tužilac upravlja svom procedurom, tužilac određuje nivo informacija koji će se dijeliti sa građanima. Postoji pritisak na mene kao ministra unutrašnjih poslova da, iako nema ministra nigdje u Zakonu o krivičnom postupku, apsolutno ne spominje se nigdje zato što nije ovlašteno službeno lice, ne učestvuje, nema nikakvu ulogu u okvirima krivičnog postupka, s druge strane, postoji interes javnosti i traži javnost dajete informacije. I sada zaista postoji tu jedna ovako nelagodna situacija u kojoj bih ja volio zaista da imam te informacije, da ih mogu podijeliti i s druge strane, nerazumijevanje što to ne mogu i s druge strane, dakle, ovo pitanje činjenice da znate, mi kada bi Uprava policije, pa čak i ljudi koji rade profesionalno u UP, kada bi na svoju ruku davali određene informacije, postoji, nama postoji opasnost za istog trenutka budu lišeni slobode zbog ometanja istrage, ali sve su to stvari o kojima trebaju voditi računa. Mi smo duboko svjesni potrebe da komuniciramo sve sa javnošću i Uprava policije svjesna potrebe da se izvještava, posebno o ovim nekim kriznim događajima. Ja sam video, bilo je, imali smo slučaj, spomenuli ste vi, gospodine Deviću, tijelo u Miljacki, i zaista izazvalo uznemirenje javnosti. Ja volio da se moglo izaći odmah tu da se kaže o čemu se radi i šta se radi, evo bez da ulazim u to, nema tu elemenata krivičnog djela, nema nešto što bi uznemirilo javnost na onaj način kada se počnu kreirati špekulacije, a špekulacije se kreiraju i kada nema informacija. I eto to je neka šteta koja nastupi zbog toga što se ne može u jednom moment kada postoji potreba javnosti, što se ne može iskommunicirati sve. Dakle pitanje najvećim dijelom Tužilaštvo opredjeljuje nivo informacija koji se dijeli sa javnošću, i to je nešto što je "condicio sine qua non" provođenja istražnih procedura, krivičnih postupaka u modernom pravnom sistemu Bosne i Hercegovine. Da li je i u kojoj mjeri smanjena maloljetnička delinvencija u 2023. godini u odnosu na prethodne godine? Hvala vam ouno na ovom pitanju. Smatram da je ova djelatnost koja prvenstveno se provodi u okviru Ministarstva za odgoj i obrazovanje u okvirima naših škola, da je tu pravo mjesto gdje se vrši jedan značajan obračun sa maloljetničkom delinkvencijom na području Kantona Sarajevo. Mi zaista mogu reći u 2023. godini da smo ostvarili najbolje rezultate u smanjenju maloljetničkog prestupništva u Kantonu Sarajevo. Rekao sam, to je rezultat sistemskog multisektorskog pristupa koji primjenjuje MUP, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje i Ministarstvo za rad i socijalnu politiku. Ovaj pristup uključuje, dakle, uključuje ranu i sistemsku prevenciju primjenjenu kroz sektor obrazovanja. To vam je ideal svake sigurnosne politike, ideal svakog sigurnosnog stručnjaka da se nešto ne desi koliko je to moguće i u ovom slučaju je ovo što radi, što se radi u okvirima našeg odgojno-obrazovnog procesa je za svaku pohvalu jer se u ranim fazama vrši detekcija devijantnog ponašanja i u ranim fazama se država aktivira kroz svoje sisteme i sprečava tog maloljetnika, to dijete da taj svoj potencijal pretvori u novi kriminalni potencijal, da u budućnosti bude izvršilac krivičnih djela, da bude kriminalac, sprečava se to. On, ovdje se radi ono što bi, onaj naš sistem koji imamo kada prođe jedan izvršilac pa izade iz zatvora on nastavi vršenje krivičnih djela. Ovdje imamo suprotnu tendenciju, ovdje neko počini neku vrstu krivičnog djela, neku vrstu devijantnog ponašanja, naš sistem, naše škole spriječe

dalji razvoj tog kriminalnog potencijala u našim mladim ljudima. I zaista smatram da je ovo nešto što treba primjenjivati, nastaviti još više primjenjivati u ovoj obavesti, a možda primijeniti u nekim drugim oblastima. Evo, prema pokazateljima 2009.godine zabilježeno je 574 događaja sa obilježjem krivičnog djela u Kantonu Sarajevo počinjenih od strane maloljetnih osoba. Broj počinilaca iznosio je 262, a broj izvršilaca recidivista bio je 99. Podaci za 2023. godinu pokazuju da je broj događaja sa obilježjem krivičnih djela počinjen od strane maloljetnih osoba u značajnom padu i zabilježeno ih je 53. Broj izvršilaca smanjen na 49, broj izvršilaca recidivista na 10. Najbolji način prevencije protiv maloljetničkog prestupništva je ovaj način, definitivno. I zaista moram reći da, hajd što je ovo dio specijalne prevencije u odnosu na konkretnog mладог čovjeka, da ne čini krivični djela, ovo je dio generalne prevencije i prema svim ostalima da ne čine krivična djela. I svakako, ovo je nešto što treba maksimalno podržati. Vaše sljedeće pitanje, uvažena zastupnice, zašto ne zaposlite odgovarajući broj policajaca i šta vas u tome sprečava? Jedan dio odgovora je u ovome proces napredovanja koji ranije se nije provodio, moram reći. Dakle, proces napredovanja omogućuje da imate jednu fluidnost kroz organizacionu strukturu policije, dakle da unapređenjem ljudi iz jednog čina, pošto imamo hijerarhijski sistem činovanja, jednog čina u drugi, da dobijamo slobodna radna mjesta u dnu te piramide, nova slobodna radna mjesta za policijske službenike i na taj način možemo da raspisujemo konkurse za te policijske, za mlađe inspektore i za policajce. No, drugi važniji odgovor, dio odgovora jeste da nam zaista nedostaju kapaciteti na nivou, rekao bih Federacije Bosne i Hercegovine, Policijska akademija Federacije Bosne i Hercegovine ne može sada u jednom momentu opslužiti, ne znam, 600, 700 800 novih kadeta da ih obučava. I to je je zaista problem. U tom smislu, rađale su se neke ideje oko srednjeg obrazovanja po tom? Pa evo, možda će kasnije nešto reći, nešto više, više o tome. Dakle, evo, pravi odgovor je to, najviši zbog kapaciteta na nivou Federacije, pošto je to način educiranja kadeta za buduće obavljanje policijskih službenika, dakle zakonski. Zakon o unutrašnjim poslovima Federacije Bosne i Hercegovine, definisano da Policijska akademija Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova obavlja poslove edukacije kadeta za buduće policijske službenike. Problem je, dakle, taj dio kapaciteta. U ovom smislu moram reći zaista da Vlada Kantona Sarajevo, ova skupštinska većina nikada nije pravila problem i da pitanje finansijskih sredstava nije problem kada je u pitanju Ministarstvo unutrašnjih poslova, posebno osnaživanje ljudskih resursa, prijem, prijem novih kadrova. Hvala vam na pitanjima. Hvala i vama na pitanju uvažena zastupnica Vedrana Vujović. Vaše pitanje da li će uspjeti osigurati predstojeći derbi? Evo, da i ja odgovorim na to. Pitanje osiguranja velikih događaja operativne je naravni, svakako i pitanje koje rješava Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo. Ja sam siguran, kao ministar unutrašnjih poslova, da će policija sigurno profesionalno odgovoriti i ovom zadatku. Želio bih ovdje dopuniti da je policija u 2023. godini izvršila osiguranje 3041 javnog skupa na kojima je bilo više od pola miliona ljudi, što je u prosjeku više od 8 skupova dnevno, od toga više od 200 visokorizičnih skupova i svi su prošli bez incidenta. Dakle, mi imamo policijski organ, policijsko tijelo u okviru našeg Kantona koji po tom pitanju se može pohvaliti kao primjer drugima. I to je nešto što se desilo, ovo što se desilo na ovom posljednjem derbiju ne može nikako poremetiti tu sliku, odnosno to što mi vezujemo za naš Upravu policije i za naš MUP Kantona Sarajevo. Vaše drugo pitanje, ministre, koje ste sve izmjene zakona inicirali prema višim nivoima jer je izmjenu Krivičnog zakona uputio samo Klub DF. Za efikasnije delovanje pripadnika MUP-a Kantona Sarajevo Uprave policije u oblasti sigurnosti saobraćaja poboljšanje sigurnosti učesnika u saobraćaju, te prevashodno i efikasniju kaznenu politiku koja će imati odvraćajući utjecaj na prekršioce, MUP Kantona Sarajevo inicirao izmjene i dopune Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u BiH i Hercegovini, kao i Zakon o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine, te je uputio Ministarstvu komunikacije i prometa Bosne i Hercegovini i Federalnom ministarstvu pravde na nadležno postupanje. Također MUP Kantona Sarajevo uputi inicijativu Federalnom ministarstvu pravde za donošenje Zakona o

probaciji Federacije Bosne i Hercegovine. Naši policijski službenici su članovi i velikog broja radnih tijela koja se formiraju i na nivou entiteta Federacija Bosne i Hercegovine po pitanju krivičnih djela nasilja u porodici. U tom smislu djeluju predlažući određena rješenja koja proizilaze iz policijske prakse koju mi imamo na području Kantona Sarajevo.

Uvaženi zastupniče Muamer Bandić, hvala vam na vašim pitanjima. Vaše pitanje koliko je policijskih službenika u činu glavnog inspektora, koliko činu samostalnih inspektora? Sistematizacijom radnih mjeseta je predviđeno 15 glavnih inspektora i 46 samostalnih inspektora. Kada je poslednji put donesen Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji MUP KS i prema tom Pravilniku, koliki je broj policijskih službenika, a koliko policijskih službenika trenutno nedostaje prema važećem Pravilniku i koji su europskih standardi prilikom odrđivanja broja policijskih službenika u odnosu na broj stanovnika? Ono što mogu reći da je posljednji Pravilnik unutrašnje organizacije MUP Kantona Sarajevo donesen 2022. godine. Što se tiče europskih standarda prilikom određivanja broja policijskih službenika, neki usuglašeni standard EU je 333 policijska službenika na 100.000 stanovnika, a svakako je u Bosni i Hercegovini taj broj na svim nivoima za jedno 100 viši, veći od tog broja i prema mojim informacijama na nivou Bosne i Hercegovine je taj 438 policijskih službenika na 100 000 stanovnika. Moramo shvatiti de je struktura policije unutar Bosne i Hercegovine drugačija od one koje imamo u EU, imamo je drugačiji politički status, imamo Daytonski mirovni sporazum, strukturu usaglašenu s tim. Nažalost, nemamo jedan subordinirani policijski organizam na području Bosne i Hercegovine, mi imamo razuđen policijski sistem koji nije subordiniran, već neovisan jedan od drugog, tako da i to na neki način artikuliše i tu činjenicu da imamo možda ove podatke koji odudaraju od ovoga standarda, standarda EU. Kolika su potraživanja policijskih službenika? Po pravosnažnim izvršnim sudskim presudama ove presude su iz nadležnosti iz Ministarstva finansija Kantona Sarajevo, mi zaista nemamo te podatke. Taj podatak bi trebalo Ministarstvo finansija da dostavi prilikom. Prilikom ubistva. Ja sam ministar unutrašnjih poslova, evo ja to tako, takvu informaciju dajem. Prilikom ubistva dvojice policajaca Uprava policije MUP Kantona Sarajevo je preuzeila određene mjere kojim bi zaštitila policajace i povećavale sigurnost građana. Imate rezultate tih zaključaka koji je tada donijela Skupština i možemo li se odrediti, naspram tih zaključaka? Evo Ova pitanja će dati odgovor Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo. Koliko je ministar ukupno ekspertnih timova formirao i radnih tijela? Koliko sve to košta građane Kantona Sarajevo? Ono što ja moram reći, zaista postoje radna tijela koja sam formirao ja, koja nisu bila ranije u nekoj praksi. Znate komisije za javne nabavke, radne grupe za donošenje nekih zakona, komisije za popis stalnog Inventara, to su neke komisije koje su stalna radna tijela, koja uvijek postoje i neovisna su od toga ko je ministar unutrašnjih poslova. Ono što sam ja kao ministar unutrašnjih poslova tražio i formirao, to je ovo tijela za izradu Strategije za borbu protiv zloupotrebe droga. To je tijelo, ekspertni tim za prevenciju kriminaliteta i ostalih sigurnosnih izazova na području Kantona Sarajevo. Radno tijelo za uspostavu helikopterske jedinice. I tu su neka tri tijela koja sam formirao ja, koja nisu dio onoga što se kreiralo na nivou MUP-a Kantona Sarajevo, a što se veže za ove neke redovne aktivnosti. Evo, mogu reći o broju obrazovanih radnih grupa ovih drugih komisija i tijela. MUP Kantona Sarajevo ukupno 37, od tog broja 18 radnih tijela i komisija sa utvrđenom financijskom naknadom, ali ne mjesecnom naknadom, ne plaća se naknada za svaki mjesec, nego se naknada plaća po obavljenom poslu, dakle samo za onaj mjesec kojim su komisije aktivne, ne postoji fiksni iznos na godišnjem nivou koji se za te namjene isplaćuje, nego prema aktivnostima i djelovanju komisija. Komisije se u prosjeku plaća i za nekoliko mjeseci djelovanja. Ministar je neveo da je inicirao izmjene i dopune Zakona o policijskim službenicima i Zakona o unutrašnjim poslovima i da te izmjene predstavljaju civilizacijski iskorak, depolitizirani izbor policijskog komesara, jačanje struke, stoga koliko policijskih službenika koji budu primljeni je završilo srednju policijsku školu, a koliko je policijskih službenika završilo u skladu sa sistematizacijom i uslovima za

sistematisovanim radnim mjestima? Koliko njih sada ispunjava uslove sa naknadno završenom srednjom ili višom stručnom spremom? Vjerojatno sam prenio ovo pitanje kako treba. Svi policijskih službenici koji se prime u radni odnos u Upravu policije MUP-a Kantona Sarajevo u početnom činu policajac u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji MUPa Kantona Sarajevo moraju ispunjavati sljedeće uslove: srednja stručna spremu, četvrti stepen stručne spreme, položen vozački ispit, B kategorije, nakon čega se upućuju u Policijsku akademiju Federalnog MUP. Svi policijski službenici koji su zaposleni u Upravi policije MUP-a Kantona Sarajevo u skladu sa citiranim Pravilnikom ispunjavaju uslove u pogledu propisane stručne spreme. Srednja policijska škola u Federaciji BiH i Hercegovine ne postoji duži niz godina. Svi policijski službenici koji se primaju u radni odnos u Upravi policije MUP-a Kantona Sarajevo u početnom činu mlađi inspektor, u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova, moraju ispunjavati sljedeće uslove: da ima stečenu diplomu visokog obrazovanja, VII stepen stručne spreme ili da ima stečenu diplomu završen u prvom ciklusu bolonjskog sistema studiranja koji se vrednuje sa 240 ETCS studijskih bodova, pravnih ili kriminalističkih, kriminoloških ili sigurnosnih studija, dodiplomske studije, akreditiranih visokoobrazovanih institucije. Negdje mi je nestao jedan papir, a mislim da sam malo prije govorio o tome koliko je bilo izvršenje Uprave policije u zadnjih 6 godina, koliko je izvršenje prošloj godini, koliko je izvršenje budžeta u tekućoj godini? Kao što sam to rekao, Budžet Uprave u policije za 2019. godinu bio je 70 miliona 748 itd konvertibilnih maraka, realizovano 65 miliona 762, to je 92,95 % izvršenja bilo 2019. godine. Evo, da ne čitam samo ču reći 2020-73 251 000 je budžet, 87,66 % izvršenje. 2021. 69 820 475 izvršenje je 92,48 %. 2022. 96.348.971 izvršenje je 79,89 %. 2023 107.143. 150 je budžet izvršenje 83,58 %. Ovdje smo prvenstveno izvukli onaj podatak o kapitalnim sredstvima u kapitalnim ulaganjima, dakle, budžet za nabavku stalnih sredstava 2019. godine bio je 8.599.352 procenat izvršenje 45,96 %. 2020. -9.148.935, procenat izvršenja je 4,53 %. 2021 budžet je 5.093.201, procenat izvršenje 3,14 %. 2022 18.811.124 je budžet za ova kapitalna ulaganja, procenat izvršenja je 5,60 %. 2023 budžet je 20 752 003 konvertibilnih maraka, procenat izvršenja 32,83 %. Koliki je broj krivičnih djela dostavljenih putem krivičnog upisnika, a kolikim putem djelovodnog? Ja mislim da će ovo policijski komesar odgovoriti na ovo pitanje, mada evo ja ovdje imam, djelovodnih je 1725, što je za 532 manje u odnosu 22. godinu. Krivični upisnik 3869 što je za 11 manje u odnosu na '22 godinu. Ovo može pojasniti policijski komesar.

Da li se u ovoj evidenciji nalaze krivična djela koja se karakterišu kao beznačajna djela, te da li se tim implementira potpisani protokol sa Tužilaštvo Kantona Sarajevo? Krivična djela koja se vode kao beznačajna se dostavljaju kroz djelovodnik i za ista djela postoji protokol o međusobnoj saradnji sa Kantonalnim tužilaštvom. Podatak koliko u prethodnim godinama policijskih službenika je koristila bolovanje, koliko je taj broj na dnevnoj ili mjesecnoj osnovi utiče na smanjenje broja policijskih službenika u obavljanju poslova? Na mjesecnoj osnovi bolovanje u prosjeku koristilo oko 100 policijskih službenika, dok je na dugotrajnom bolovanju u prosjeku koristilo oko 15 policijskih službenika.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Poslovnička intervencija zastupnik Mahir Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Pored toga što vam opozicija drži kvorum već od početka same sjednice, mi u ovom momentu nemamo kvoruma, nikako.

Vrlo je neozbiljan, znači ovaj odnos, znači cijelo vrijeme mi sjedimo ovdje, čuvamo vam kvorum, a sad nemamo ni kvoruma. Znate, ili dovedite zastupnike ili prekinite sjednicu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Uvaženi ministre, Katica nastavite.

Zamolio bih službu, samo iz hodnika da, jedna od zastupnica je sada izašla pa zamolio bih da pozovete da uđu.

Admir Katica (ministar)

Sljedeća pitanja su pitanja i hvala vam na pitanjima. Hvala vam, hvala, uvaženi predsjedavajući, hvala i vama, zastupniče Avdić, na vašim pitanjima koja ste nam postavili na prvom, prvom dijelu ove sjednice. Vaše pitanje kada je izabran ovaj komesar da li je tačno da su u tom trenutku u Kantonu Sarajevo postojale samo 2 osobe koje su, da li su postojale samo 2 osobe koje su zato ispunjavale uslove? Kako je to moguće? Sistemsko i dugogodišnje uništavanje ove oblasti uslijed neprovođenja, unapređenja, činovanja unutar Uprave policije, od strane prethodnog menadžmenta, Uprave policije došle do toga da nije bilo unapređenja ni u okviru činova glavnih inspektora, duže vrijeme svi oni koji su imali čin glavnih inspektora bili u tom činu. Znate za onaj uslov da oni ne mogu biti kandidati na javnim konkursima za policijskog komesara ako u vrijeme prepostavljenog mandata ispunjavaju uslove za penziju. A takvi su bili tih većina. U jednom trenutku je zaista u u Upravi policije je bio problem što je samo jedan čovjek mogao da obavlja ove poslove. I tek nakon jedne, rekao bih nekako nužne procedure unapređenja smo imali mogućnost da dvojica konkurišu za tu poziciju. Ono što ja moram reći zaista da ova činjenica da imamo sada unapređenja, imamo sada proces činovanja unutar uprave policije, dodatno daju snagu jednoj novoj činjenica, a to je da mi u dubini strukture u činovima više inspektora, inspektora, činovima samostalnih inspektora, imamo sada ljude sa strukom, dakle ljudi koji će u budućnosti moći biti konkurentni na na poziciji policijskog komesara, što je zahtjev naš, naša želja da u jednoj proceduri, kada raspišemo konkurs, imamo 5, 6, 7, 8 ljudi koji će konkurisati za mjesto policijskog komesara. Šta je urađeno na osjećaju nesigurnosti policijskih službenika, šta je urađeno i da li ikada snosi odgovornost zbog 19 policajaca koji su decertificirani nakon racije iz Zujevine '99.godine. Ja mislim da ste vi ovo pitanje raspravljali sa policijskim komesarom neposredno pred ovu sjednicu. Bilo je ovo pitanje zaista bilo ovo pitanje značajno i za razvoj policije svugdje u BiH i na području Kantona Sarajevo. Ta '99 godina ta decertifikacija nekako je značila nekakvu prekretnicu u radu policije u cijeloj Bosni i Hercegovini, ne samo na području Kantona Sarajevo i definitivno, to je problem koji je tada izazvan, ali koji, moram reći, u ovom je vremenskom periodu on tačnije po član 131. navedenog zakona, Zakon o policijskim službenicima, navedeno pitanje je regulisano pravilnikom, dakle definisano je zapošljavanje ovih decertificiranih policajaca. Navedeno pitanje regulisano je Pravilnikom o sadržaju, načinu i rasporedu testiranja i sistemu bodovanja kandidata u procesu odabira policijskih službenika UP MUP KS. Moram reći da je određeni broj tada decertificiranih policajaca ponovo zasnovao radni odnos u MUP Kantona Sarajevo i Upravi policije. Nije mi poznato da li je neko odgovarao za to, šta je bilo '99. Ko je od sada nabavljao opremu, vaše sljedeće pitanje, ko je odsada nabavljao opreme za videonadzor i da li je iko ikada snosio odgovornost što je nabavljena oprema koja nije funkcionalna i nezadovoljava standarde? Sva oprema koju je MUP Kantona Sarajevo nabavljao bila je od vrhunskih svjetskih proizvođača i zadovoljavala je tražene standarde. Oprema koja se odnosi na radarske uređaje je njemačkog proizvođača Jen optik. Radi se o proizvođaču uređaja koji se implementiraju širom svijeta te su izrazito visoke kvalitete i zadovoljavaju traženi standarde. Pored redarskih uređaja, MUP Kantona Sarajevo je vršio nabavku analitičkih kamera koje su postavljene na svim ulazno-izlaznim rutama u Kantonu Sarajevo. Radi se o renomiranim proizvođačima Tatile i Dahua koji zadovoljavaju najviše standarde ANPR, " automatic number plate recognition" kamera. Video nadzor javnih površina koji je finansiran i implementiran od strane lokalnih zajednica, općina i dat na

korišćenje MUP-u Kantona Sarajevo sastoji se od kamera različitih proizvođača koji također važe za renomirane svjetske proizvođače video nadzorne opreme visoke kvalitete. Međutim, mjesto za unapređenje sistema video nadzora javnih površina gradskih općina koje koristi MUP Kantona Sarajevo ogleda su u unapređenju prijenosa puta signala koji je trenutno baziran na nelicenciranom bežičnom prijenosnom opsegu koji ne zadovoljava trenutne kapacitete savremenih kamera. Jedino rešenje je realizacije optičke mreže kroz Kanton Sarajevo te posebno kroz gusta naseljena jezgru Starog Grada i Centra. I taj se projekat mora voditi na nivou samog Kantona Sarajevo. Upravo je jedan takav projekat u toku, Projekt adaptivnog upravljanja saobraćajem koji vodi Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo, Odjeljenje za video nadzor je odžalo više sastanaka sa projektantima ovog projekta i predstavnicima Ministarstva saobraćaja u svrhu povezivanja na planiranu optičku mrežu. Dodatno, Odjeljenje za video nadzor je dana 12.03.24. godine uputilo akt u kojem traži zvanično učeće u ovom je projektu i potpisivanje sporazuma između MUP-a i Ministarstva saobraćaja. Vaše sljedeće pitanje, da li postoji ikakva strategija kada je u pitanju posjedovanje nelegalnog oružja? Osnovna strategija je preventivne naravi i ona se definiše Zakonom o nabavljanju nošenja i držanju oružja, kada se poziva stanovništvo na takozvanu predaju određene vrste naoružanja, a za njih vrijedi to načelo amnestije koji je propisano zakonom. To je sistem koji je na neki način prihvaćen u cijeloj Bosni i Hercegovini, a drugi način je kampanja koja se već provodi od strane UNDP-a i svih policijskih agencija na nivou cijele Bosne i Hercegovine. Dakle, ta preventivna akcija koja poziva građane upravo na predaju naoružanja i mislim da ste svi bili u prilici vidjeti ovo na vašim prilikom gledanja televizije. Inače, prema njihovim podacima, podacima UNDP-a nelegalno posjedovanje oružja je problem u cijeloj Bosni i Hercegovini i prema nekim pretpostavkama postoji 750.000 komada oružja u nelegalnom posjedu građana Bosne. I ono što treba dodati još jedan način kako se bori Uprava policije je provođenje preventivno represivnih aktivnosti, prvenstveno racia i pronalazak određene količine naoružanja. Ima rezultata u tom smislu. I prethodnih nekoliko mjeseci, dva, tri mjeseca ove godine i u prethodnoj godini. Ovo sljedeće vaše pitanje koliko je u prethodnoj ovoj godini slučajeva krivičnih djela koje je počinjeno uz prijetnju i upotrebu vatrene oružja, dat će odgovor Uprave policije. Ovo se također pitanje vezano za izradu registra stanodavaca i zakupaca, imamo to otprilike promišljanje i zajedno policijski komesar i vjerujem da će to pitanje rješavati i to prvenstveno na nivou Federacije Bosne i Hercegovine. To je jako dobra inicijativa i hvala vam na tome. Da li se razmišlja da se hangar za auto servis i autopraonica MUP-a napravi veći kapaciteta kako bi mogao pružati uslugu i drugim preduzećima čiji je osnivač Kantona Sarajevo? Ovo što radi MUP Kantona Sarajevo izgradnja novih kapaciteta koji su alternativa za objekte koji se trenutno koristi, a nalazi se u ulici Zmaja od Bosne iza Policijske uprave Novo Sarajevo. Obzirom na potrebe izmještanja tog prostora, radi se na izgradnji novog hangara koji će imati također i forenzičke aspekte i ovo posebno naglašavam. Mi ćemo vršiti tu takozvana kriminalističko tehnička vještačenja, što je istražna procedura putničkih motornih vozila koja su učestvovala u saobraćajnim nezgodama, u nekoj drugoj vrsti krivičnih djela. I bitno je zaštititi takvu vrstu aktivnosti od moguće kontaminacije tragova na tom putničkom motornom vozila. I upravo iz tog razloga mi smo zadržali pravo da MUP Kantona Sarajevo isključivo koristi koristi ove kapacitete u koje ulažemo zajedno sa Zavodom za izgradnju Kantona Sarajevo ulažemo napore da to što prije izgradimo. Smanjenje maloljetničke delikvencije i recidivista, na osnovu čega je postignut taj efekat. Mislim da sam već prethodno objašnjavao tu ovaj angažman Ministarstva za odgoj i obrazovanje prvenstveno, a evo da ovom prilikom iskoristim i priliku da kažem da mi imamo posebno Odjeljenje u okviru Uprave policije koja se bavi maloljetničkom delinkvencijom i ono učestvuje, u tome kroz prvenstveno ovakav aspekt rada policije u zajednici koji znači odlazak u škole, razgovor sa djecom, prezentacija problema vršnjačkog nasilja, kako da se prevazilazi, kako da se prepoznaju droge i borba protiv tih raznih vrsta devijantnih ili socijalno patoloških pojava se

vrši na taj način od strane Uprave policije. Već sam spomenuo da je zaista na taj način prvenstveno djelovanjem u školama, ali evo i od strane naših pripadnika da su postignuti zavidni rezultati. Imovinski kriminal i krađa auta, na osnovu kojih mjera je to postignuto? Evo i to sam više govorio, postignuto je time što imovinski kriminal postavljen kao sigurnosni prioritet U Upravi policije i na osnovu planskih aktivnosti. Ovaj vid kriminaliteta smanjen je za 30 odsto protekle 3 godine. Isto tako po pitanju krađe automobila, a primjenom akcionog plana posebno instaliranjem odgovarajućih kamera na ulaze, da bi 2019. godine na svim ulazima i izlazima iz Kantona Sarajevo, te pojačanim angažmanom policije u operativnom ima smislu postignuti su odlični rezultate, ovaj tip kriminaliteta trenutno predstavlja zanemariv kriminalitet zaista na području Kantona Sarajevo, a sjetit ćemo se da je to bila noćna mora svih građana Kantona Sarajevo. Zašto je tek 2023 godine raspisan konkurs za popunu slobodnih radnih mesta mlađi inspektora i koliko godina prije toga nisu raspisivani ti konkursi i kako je to uticalo? Može policijski komesar, vjerujem da će reći o ovome pitanju nešto. Ono što ja mogu reći, vidite, 2018.godina imate zaključak za zapošljavanje 30 mlađih inspektora. Taj zaključak je izvršen 2023.godine od strane trenutnog policijskog mesara, raspisan je, raspisan je konkurs, to je činjenica, evo ja je navodim kao takvu. Zašto, dakle, nije raspisan prije? To je pitanje za neke druge. Obzirom na nedostatak edukacije u KS da li se razmišljalo da se uradi neka vrsta saradnje sa Republikom Hrvatskom ili Slovenijom, posebno Odjeljenje za kriminalističku forenziku? Ono što mogu reći naša Uprava policije ima u svojoj organizacionoj strukturi Odjeljenje za edukaciju i razvija saradnju sa drugim zemljama i drugim agencijama, kao i sa stranim organizacijama koje vrše ovu vrstu obuka, imamo takvu saradnju sa drugim agencijama. Da li se razmišlja o povratku na staru praksu povratka na srednjoškolsko policijsko obrazovanje? Prilikom odgovora na pitanje uvažene zastupnice Belme Kapo rekao sam da ću se dotaći ovoga pitanja. Postoji tu, moram reći dvije vrste promišljanja. Ako pitate mene kao ministra unutrašnjih poslova, smatram da bio to bio odličan potez, odličan potez bi bio srednja policijska škola, kvalitetnija obrazovanje naših budućih policijskih službenika, siguran sam veći stepen sigurnosti građana, bolji osjećaj sigurnosti kod građana. Dok s druge strane, treba uvažiti i imati na umu prigovore koji se odnosi na to da maloljetnici nisu u mogućnosti, oni nisu sposobni donositi takve vrste životnih odluka u nekom periodu, baš kada su maloljetnici. Tu vrstu pregovora imamo na tu proceduru, ali ako pitate mene, ja mislim da bi to bila dobra procedura. Dobar sistem, ali mora vam reći da mi trenutno ovaj sistem koji imamo, Policijska akademija kao neki, tako da kažem dio ovog nekog demokratskog razvoja policije u cijeloj Bosni i Hercegovini da i u okviru toga se mogu postići odgovarajući rezultati kroz poboljšanje kvaliteta obuke. Ali prvenstvo na nama trenutno očigledno treba kvantitet, treba nam što prije da obučavamo veliki broj ljudi. I stoga bi ta promjena na nivou Federacije Bosne i Hercegovine bila dobra. Dakle, to je neko moje mišljenje o ovom pitanju. Da li je istina, kao što je navedeno u informaciji da novi menadžment Uprave policije ima mnogo bolje uporedne podatke o izvršenju budžeta i prijemu novih policijskih službenika? To je istina, evo, pričao sam o izvršenju budžeta, posebno o ovom kapitalnom dijelu, a evo prijem imamo 190 novih policijaca. Imao raspisan konkurs za novih 250. Imamo gotovo proces za novih 30 mlađih inspektora, imamo odluku i odmah ćemo ići u novih 200, dakle idemo onoliko zaista koliko je moguće u ovim datim okvirima, maksimalno da izvršimo budžet, ali da se primi novih policijskih službenika. Šta se dešava sa projektom policija u zajednici? To je jedan projekat koji po svojim karakteristikama je takve prirode unutar Uprave policije da imamo jedno Odjeljenje na nivou Uprave policije koja se bavi radom policije u zajednici, koje kontroliše policijskim službenicima koji postoje u svakoj policijskoj upravi i koji se bavi isto tako radom policije u zajednici, odnosno suradnjom sa građanima. Na taj način je definisan rad policije zajednice trenutno na nivou Kantona Sarajevo, ono što sam rekao ovisi od ljudskih resursa i prijema novih policijskih službenika primjena policijske filozofije rada policijske zajednice u drugaćijim smislu, dakle ovog pozorničkih rejona patrolnih sektora, komunikacije sa

građanima, pješke hodanje policije, itd. I to je neka budućnost, zato ulažemo ovolike napore za što više primimo, da što više primimo naših policijskih službenika. Kakav je odnos sa FMUP-om u smislu saradnje i pomoći tog nivoa prema Kantonu Sarajevo? Da li se u tom smislu komuniciralo da bi se usvojio Zakon o probacijskoj službi? Hvala vam na ovome i ovo je na neki način dobra sugestija da se komunicira i sa Federalnim ministarstvom unutarnjih poslova, po pitanju Zakona o probacijskoj službi, s obzirom da su Vlade zajedno ja vjerujem i nadam se da mogu pomoći na ovom pitanju. Inače, mi imamo dobru saradnju i na profesionalnim osnovama sa Federalnim ministarstvom unutrašnjih poslova i tako. Sljedeća pitanja, hvala vam puno uvažena zastupnice Viteškić na vašim pitanjima. Na vaše prvo pitanje koje se odnosi na provjere za lica koja podnosi zahtjev za nabavku vatretnog oružja, koliko je u prethodnih 5 godina izdato odobrenje? Na ta pitanja će dati odgovor policijski komesar. Gdje se troše novčana sredstva od naplaćenih kazni, koje izdaje MUP Kantona Sarajevo? Ja moram reći da postoji neka, vjerovatno, neka ne znam odakle ta zabluda da to policija što naplaćuje, da to direktno ide u neki namenski budžet MUP-a Kantona Sarajevo. To apsolutno nema nikakve veze sa tim. Sve ono što se naplati putem prekršajnih naloga ide u Budžet MUP-a Kantona Sarajevo kao prihod. Ne MUP-a, opšti prihod Budžeta Kantona Sarajevo kao redovni prihod i ne izdvaja se ni u kom smislu za potrebe MUP-a Kantona Sarajevo. Uvažena zastupnica Sebija Izetbegović postavila je pitanja da li je ponuđana donacija opreme našoj policiji? Ako postoji u budžetu sredstva za Dubai i Šumarijadu i sramno je da neko drugi oprema našu policiju? Da li je potrebno da se naša policija oprema donacijama? Vjerujem da će ovo pitanje moći odgovoriti policijski komesar. Ja mogu reći da nije potrebno da se naša policija oprema od donacija. Nije mi poznato o kakvoj vrsti donacija, govori uvažena zastupnica, a već sam u informaciji koju sam predočio govorio o tome kako i na koji način da budžetira policija u Kantonu Sarajevo, te na koji način se kreira budžet i kako smo u ovoj godini planirali raspodjelu sredstava za nabavku nove opreme. I na kraju, više je pitanja od strane uvaženog zastupnika Harisa Zahiragića. Da li ima potrebu prema stranci da da ostavku? Ne, nemam potrebe da dam ostavku prema stranci, niti je stranka to od mene zahtjevala? Da li je ranija sjednica mogla spriječiti veće narušavanje sigurnosti jer je zahtjev za istu posla 40 dana prije nego se održala? Kao što sam ranije objasnio, policija u prethodnom periodu u okviru svoje aktivnosti poduzimala odgovarajuće aktivnosti. I to je ono što je najviše može spriječiti dalje narušavanje sigurnosti. Već su bili u primjeni zaključci koji su doneseni na prošloj Hitnoj sjednici i ti zaključci daju rezultate. Ne mislim da bi ranije održavanje vi sed imala takav efekat. Da li ste ikada u životu pročitali hiljadu stranica, bilo kakvog materijala, knjige ili bilo čega, teorijski je nemoguće pročitati ovoliki materijal. Jesam, pročitao sam materijal od više od 1000 stranica, pa evo ja samo mogu reći da sam pročitao. Zašto u izlaganju nije spomenut ni jedan fenomen povećanja krivičnih djela bacanja bombi i paljevinu automobila, dilanje. Ja sam zaista odgovorio na ovo pitanje kroz odgovore na pitanje uvaženog zastupnika Devića, gde sam se referirao na krivična djela koja su nabrojana i dao neku vrstu kriminološke analize i tih krivičnih djela, o čemu se zapravo radi. I nadam se da se zadovoljna ovim odgovorom, evo da će biti zadovoljan uvaženi zastupnik Haris Zahiragić. Da li ministar ima namjeru implementirati preporuke Ombudsmana koji je utvrdio da je diskriminacija da studenti sigurnosnih mirovnih studija FPN ne mogu biti unaprijedjeni jer imaju 180 ili 300 ETC bodova, konkurs traži precizno 240. Ovo pitanje sam već odgovorio ovdje. Sa dužnom pažnjom su uzeti u obzir i preporuke ombudsmana, zaista i unutar MUP-a Kantona Sarajevo svi ulazu značajni naporci za analizu postojećih materijalnih propisa u ovom smislu. I definitivno plan je donošenja nekih izmjena Zakona o unutrašnjim poslovima i Zakona o policijskim službenicima i da na neki način izvršimo potrebne izmjene ondje gdje je to potrebno. Ono što sam rekao da je bila naša namjera je da isključivo pravu struku zapošljavamo u MUP Kantona Sarajevo. Dakle to je 240 ETCS bodova. I ukoliko ovdje postoji određeni problemi, zaista ćemo to gledati da riješimo i u skladu sa preporukama ombudsmana, ali u skladu sa našim analizama. Ovdje je

bilo pitanja koja nisu za mene, kao ministra. Da li Solak i Bunjevac istovremeno u Odboru za žalbe i u Nezavisnom odboru? To nije pitanje za ministra unutrašnjih poslova. Da li je Policijskom odboru istekao mandat i zašto se već treći put poništava konkurs za popunu mjesta? 20. februara 2024 godine Policijskom odboru istekao je mandat. Dva javna konkursa koja su raspisivana od septembra 2023. godine pa do februara tekuće godine nisu dala rezultate jer se nije javio dovoljan broj kandidata, tek se na trećem konkursu javilo 11 kandidata, od čega 3 prijave nisu bila pravno-formalno ispravne, pa je intervjima pristupilo 8 kandidata, od čega je Komisija za izbor Vladi Kantona Sarajevo predložila 5 najuspešnijih. Mislim da je, u ovom momentu se održava Vlada Kantona Sarajevo, trebala bi se naći tačka dnevnog reda izbora Policijskog odbora i danas bi trebalo da imamo novi Policijski odbor za naredne 4 godine.

Zašto se Zakon o javnom okupljanju, Zakon o priredbama, Zakon sprečavanju nasilja na sportskim okupljanjima, Zakon o platama i naknada policijskih službenika, Zakon o nabavljanju držanja i nošenja oružja već šestu godinu zaredom nalazi u ministrovom Programu rade? Zakon o nabavljanju i nošenju i držanja oružja je donesen 2019. godina i on je značajno unaprijedio ovu oblast. Istina je da ove godine radimo na usaglašavanju novih zakonskih rješenja sa direktivama EU i po okončanju ove procedure svakako ćete dobiti ovaj prijedlog da bude na dnevnom redu Skupštine. Zakon o javnom okupljanju u Kantonu Sarajevo je zakon koji smo za koji smo formirali radnu grupu koja radi na usaglašavanju i imali smo određene komunikacije sa predstavnicima međunarodne zajednice i postoji neslaganje po određenim pitanjima i odredbama ovoga Zakona, zaista. I Tako po usaglašavanju svakako ćemo ovaj Zakon dostaviti Skupštini Kantona Sarajevo. Zakon o policijskim službenicima je pri kraju i smatram ga važnim i zbog rješavanja pitanja uvažene zastupnice Memić. U komunikaciji sa Sindikatom policijskih službenika smo na neki način definisali i dinamiku ovoga donošenja, trenutni kolektivni ugovor potpuno, ostvaruje funkciju u onom dijelu koji je značajan za rad za našu policiju, a tu je prvenstveno ova činjenica koju želim, zaista posebno podcrtati, naša policija ima najbolja primanja, siguran sam u regionu i to nudi ovaj Kolektivni ugovor koja mi imamo trenutno na snazi. I s tog aspekta možemo reći da policija ima uslove podstrek da radi dobro svoj posao. Za šta plaća 5400 konvertibilnih maraka za praćenje medija? To je bilo sljedeće pitanje. Pretpostavljam da mislite na Odluku o pokretanju postupka nabavke usluge praćenja medija. Riječ je o aplikaciji za online praćenje medija i njena nabavka nema nikakve veze sa trenutnim stanjem, kao što je uvaženi zastupnik implicirao, jer je postupak iniciran u januaru, još u januaru ove godine. Nažalost, prema dinamici nabavki, taj postupak se tek sada realizuje. Press kliping je aplikacije za praćenje izvještavanja medija su svakodnevni alat u radu i važni su upravo sa aspekta analize javnog mnijenja. Prema nezvaničnim podacima, u Bosni i Hercegovini postoji oko 600 portala i nerealno je očekivati da ih je moguće pratiti bez profesionalne usluge i ovakvih alata. Svaka ozbiljna institucija koristi ovaj alat u radu i to zastupnik vjerovatno zna. Uostalom, postupak nije zaključen, niti su sredstva uplaćena. Ponude koje se dostave mogu biti i niže od predložene cijene koju je definisala Služba komercijale, a na osnovu istraživanja tržišta. Sljedeće pitanje, otkud potreba za dvije komisije za javne nabavke? Potreba za formiranjem dvije komisije za javne nabavke unutar MUP-a, proistekla je iz praktičnih razloga. Ministarstvo je imalo jednu Komisiju za javne nabavke koja je brojala 7 članova plus sekretar komisije. Sadašnje dvije komisije broje po 3 člana i 2 sekretara, ukupno 8 članova, kao što je bilo i prilikom formiranja jedne. Ovaj način rada pokazao se kao efikasniji, fleksibilniji i brži. U skladu sa Uredbom o javnim nabavkama u Kantonu Sarajevo, a što je usko vezano sa vrijednostima pojedinih nabavki, komisijama se dodjeljuju eksperti iz oblasti predmeta i propisa javnih nabavki. Tvrđnja da je 16 članova u komisijama za nabavku je potpuno neutemeljena i proizvoljna, proizvoljna, jer zamjenski članovi ne učestvuju u radu komisija, odnosno učestvuju u slučaju potrebe, a i tada ne dolazi do dupliciteta mjesecnog plaćanja naknada članovima komisije. Ugovori djeluju, to je sljedeće pitanje. Ugovor o djelu za predsjednika radne grupe za provođenje aktivnosti za formiranje helikopterske jedinice 2000

KM mjesечно. Imate komisiju od 9 članova, koja treba da proveđe javnu nabavku i dali ste im naknadu svima po 400 KM, osim izvjesnom Kulić, kojem ste ugovorom o djelu dali 2000 KM za taj posao. Taj helikopter nabavlјate već 4 godine, puno novca je do sada dato, komisijama za nabavku helikoptera, od helikoptera još nema ništa. Tačno je da je komisija za nabavku helikoptera formirana prije 3 godine i tačno je da je mjesecna naknada članovima Komisije 400 konvertibilnih maraka, ali to uopšte ne znači da se ta naknada prima svaki mjesec jer rukovodilac organa na osnovu izvještaja o radu i zapisnika sa sastanaka daje za svaki mjesec saglasnost za isplatu naknade. Komisija za nabavku nije uvijek radila svaki mjesec i nije dostavljala izveštaje za svaki mjesec. Gospodin Omer Kulić je ekspert vazduhoplovstva i prima naknadu 2000 konvertibilnih maraka mjesечно, po osnovu ugovora o djelu. Djelokrug njegovih poslova poslova je, kako slijedi: predsjednik Komisije za nabavku helikoptera, predsjednik Komisije za sprovođenje javnog oglasa za izbor pilota i aviomehaničara, spoljni saradnik za pripremu tenderske dokumentacije za izbor vazduhoplovne akademije koja će školovati buduće pilote i aviomehaničare, član Radne grupe je za izradu projektnog zadatka hangar za smještaj novonabavljenih letjelice i predavač predprijemne teoretske nastave za buduće pilote i aviomehaničare koji trebaju biti poslani na vazduhoplovnu akademiju. Naravno da, bilo je pitanje vezano da li će to unaprijediti sigurnosnu situaciju. Ja Svakako mislim da će uspostava helikopterske jedinice činjenica da ćemo mi imati svoju helikoptersku jedinicu, znači i imati određeni efekat na osjećaj sigurnosti kod naših građana, a sa druge strane imat ćemo realnu korist od ovakvog jednog sredstva. Imat ćemo sredstvo u svojim rukama, nećemo morati tražiti odobrenja sa bilo koje strane, koristit će svim građanima Bosne i Hercegovine i neće se koristiti samo za operativne potrebe policije već i za potrebe spašavanja u slučajima elementarnih nepogoda, povreda naših građana, prijevoza naših trudnica, recimo u slučaju potrebe iz Sarajeva u Zagreb. I vjerujem da kada budemo, ako Bog da, imali takvu vrstu letjelice, a imat ćemo, ako Bog da, da ćemo svi uvidjeti kolika je zaista korist takvog od toga da mi kao MUP Kantona Sarajevo imamo svoju helikoptersku jedinicu. Da li je sigurnosna situacija u KS, da li će biti bolja kada kupimo helikopter? Evo, mislim da sam već odgovorio na ovo pitanje. Svakako će pojačati policiju u Kantonu Sarajevo, koristit će se ne samo u policijske svrhe, nego i za pomoć stanovništvu u slučaju elementarnih nepogoda, požara, poplava, zemljotresa, za misije traganja i spašavanja, za podršku, za medicinske intervencije i u drugim teškim situacijama. I sigurno će u tom smislu jačati i osjećaj sigurnosti. Zašto je angažovao aktivistu NIP-a da mu se bavi medijima ako već ima sistematizovano radno mjesto? MUP Kantona Sarajevo nema sistematizovano radno mjesto za poslove administriranja na društvenim mrežama, niti ima sistematizovano radno mjesto profesionalnog fotografa i videografa. MUP Kantona Sarajevo nema stručnog kadra za grafički dizajn, izradu vizuala, kreiranje medijskih kampanja niti za izradu biltena, periodičnih, godišnjih. Sa druge strane, MUP Kantona Sarajevo i Uprava policije imaju konstantne zahtjeve, pa i od vas uvaženi zastupnici, za povećanjem stepena komunikacije sa građanima. Licu s kojim je zaključeno ugovor o djelu, u opisu radnih poslova i zadataka navedeno i sve ovo što sam ja nabrajao, odnosi sa javnošću su jedna veoma ozbiljna struka i potreban je tim ljudi koji će se u ime MUP-a Kantona Sarajevo kao i Uprave policije baviti ovim pitanjem kako bismo konačno našli balans između onoga u čemu javnost treba biti upoznata i onoga što neće narušiti istrage ili druge procese unutra ovoga sigurnosnog organa. Da li smatram da sam pogriješio u svemu tome, ovakvo pitanje. Ne smatram. Koje su mjere preduzete za adekvatnu borbu protiv većeg organizovanog kriminala u kontekstu narko mafije? Da li znamo da je grad i da su škole pune droge? Policija u poslednjih nekoliko mjeseci zadaje značajan udarac kriminalitetu vezanim za neovlašćenu proizvodnjom i stavljanjem u promet opojnih droga. I tome je suštinski najviši doprinijelo donošenje Strategiji i Akcionog plana za borbu protiv zloupotrebe droge i policija ostvaruje strateški cilj da se smanji dostupnost droga na našim ulicama. O konkretnim rezultatima sam već ranije govorio, zaista je donošenje ovoga dokumenta kreiranje ove grupe koja će prati realizaciju ovog dokumenta, ovaj veći angažman

policije po ovom pitanju, nadam se i već i angažman i drugih institucija u BiH zaduženih za borbu protiv posebno organizovanog kriminala, Federalna uprava policije i Državna agencija za istrage i zaštitu da će dati još jedan značajniji, veći doprinos s obzirom zaista da je ovo pojava koja je uzela maha u cijeloj Bosni i Hercegovini. Kako spriječiti sve učestalije pucnjave i naročito drsko ponašanje i šta su pravi uzroci nečije smjelosti da tek tako upuća čovjeka u Kantonu Sarajevo? Operativno, taktičkim mjerama i radnjama policija na terenu, prvenstveno na represivnim mjerama ograničenja kretanja na određenom prostoru, zasjedama, racijama, to je pravi put da se odgovori na takvo ponašanje, a po pitanju uzroka i dragi mi je da se pita na ovaj način, oni sežu duboko u pitanju jednog i političkog i socijalnog sistema, odgojno-obrazovanog, jedne generalne prevencije u kojoj je potrebno učešće šire društvene zajednice. I zaista je to pitanje koje je široko i takav pristup je potreban i hvala uvaženom zastupniku na takvom pitanju. Da li se ovoliki novac uložio u PR da se sakrivaju krivična dela? Zašto se dugo čeka na razjašnjenje? Odgovorio sam već ovo zašto se dugo čeka na razjašnjenje? Zaista po zakonu i krivičnom postupku nadležni tužilac, njegova osnovna glavna uloga u smislu kreiranja plana provođenja istrage i krim, pa i kriminalističke obradi svega onoga što se dešava u okviru istražnih aktivnosti, opredjeljuje tu činjenicu kada se izlazi u javnost, sa kojom količinom informacijama, sa kojim informacija i kojim kvalitetom, kojim kvalitetom informacija. Nije uložen nikakav novac u PR da se sakrivaju krivična djela. Kao što sam već rekao, nabavka aplikacije za praćenje izvještavanja medija nije još zaključena, nisu ni uložena sredstva. Nije mi poznato o kakvima drugim ulaganjima u PR govori uvaženi zastupnik jer toga nema. Ono što se zove, što vi zovete ulaganjem u PR, ja zovem transparentnim radom, izvještavanjem javnosti o onome što radi MUP Kantona Sarajevo, a evo i ja kao ministar. Zato koristimo sve raspoložive kanale komunikacije, u prvom redu društvene mreže i nemamo plaćeni medijski prostor. Sljedeće pitanje da li smo odbili neku donaciju MUP-u i ako jesmo, od koga je bila i zašto smo odbili? Meni nije poznato ovo da smo odbili bilo kakvu donaciju, možda će policijski komesar više reći o tome, jer te donacije direktno idu prema Upravi policije. Da li treba uraditi reformu, da su Upravi policije ostave samo operativne nadležnosti, a finansijske i ostali da se vrate Ministarstvu unutrašnjih poslova? Zaista uvaženi zastupnik rekao da smo o tome razgovarali prilikom jedne sjednice Komisije za sigurnost. Zaista jesmo. Postoji neko generalno promišljanje da kada dolazite na poziciju ministra bilo kojeg ministra, evo ministra unutrašnjih poslova, da ako imate u svojim rukama sve alate, mogućnost donošenja različitih naredbi, pa i onih operativnog karaktera, da bi tada lakše bilo obavljati ovu poziciju. Sa druge strane, da bi veća odgovornost bila u tom smislu, jer ako imate odgovarajuće alate, onda imate odgovornost da sve to provedete i u tom smislu išla naša rasprava sa uvaženim zastupnikom Harisom Zahragićem. Ja moram reći zaista, mi imamo više od 20 godina ovakav sistem sigurnosti u cijeloj Bosni i Hercegovini. Ja kao legalista poštujem taj sistem sigurnosti, mislim da je on dobar, nama trebaju operativna samostalni organi da upravljaju policijskim istragama, da su depolitizirana, da nema uticaja politike na donošenje policijskih odluka, a to je dio jedne demokratske države i mi takvoj državi težimo i smatram da je to najbolji način organizacije policije. Vjerovatno se može i ima šta unaprijediti u ovoj organizaciji i ovom sigurnosnom sistemu, ali to možda u nekom drugom vremenu, ne sad. Na kraju, na pitanja na koja nisam dao odgovore odgovorit će policijskih Komesar, ali su operativne naravi i tiču se isključivo djelovanja Uprave policije. Iskoristit ću priliku da vas upoznam da 6.04., 6. Aprila prekosutra obilježavamo Dan policije Kantona Sarajevo, tim povodom MUP Kantona Sarajevo, Uprava policije poziva vas na pokaznu vježbu pripadnika Specijalne policijske jedinice, Jedinice interventne policije i Jedinice operativne podrške koja će biti izvedena u okviru obilježavanja Dana policije Kantona Sarajevo u bazi Sektora za policijsku podršku, ulica Nahorevska bb, s početkom u 14:30 sati. Mislim da ste svi dobili pozive za ovaj događaj. Ja vam se zahvaljujem svima na pažnji i lijep pozdrav.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom ministru Admiru Katici na iscrpnim odgovorima na postavljena pitanja zastupnica i zastupnika, evo više od dva sata. S obzirom da imamo veliki broj postavljenih pitanja, uvodničari mogu da izaberi da li će da odgovore daju sa govornice ili sa mesta, tako da sljedećeg uvodničara kojeg pozivam da ponudi odgovore na postavljena pitanja je policijskog komesara Uprave policije Kantona Sarajevo, gospodina Fatmira Hajdarevića. Izvolite, imate riječ.

Fatmir Hajdarević (komesar UP MUP KS)

Sve vas pozdravljam i selamim. Krenut ћu redom kako su postavljana pitanja. Uvaženi zastupnik Mahir Dević, šta policijski komesar predlaže kako bi se riješio problem sa višestrukim povratnicima u vršenju krivičnih djela? Uvođenje probacijskog zakona, multidisciplinarni pristup od policije, zavoda za izdržavanje kazne, ministarstva pravde, ministarstva obrazovanja, ministarstvo za socijalni rad da se ti ljudi vrate u sistem normalnog života, da shvate da vršenje krivičnih djela u kontinuitetu nije rješenje, a istovremeno da se ukinu mogućnosti da ljudi otkupljuju kazne, da se ukinu mogućnosti za teška krivična djela uslovnih kazni, da se na taj način pokaže višestrukim povratnicima u vršenju krivičnih djela da sistem i država neće tolerisati njihovo protuzakonito ponašanja. To je bilo neko moje provođanje u kratkim crtama.

Uvaženi zastupnik Čampara Aljoša, da li u Upravi policije MUP-a Kantona Sarajevo još uvijek primjenjuje Depeša broj 02/3-195 8/19 od 4. 10. 2019, odnosno da li se u izvještavanju evidentiraju događaji sa obilježjem krivičnog djela ili se samo evidentiraju krivična djela? Ta depeša se i dalje primjenjuje. Međutim, formirana je i radna grupa koja je izvršila analizu i utvrđeni su nedostaci te depeše, tako da su uvedeni još noviji filteri koji sprječavaju bilo kakvu manipulaciju u izvještavanju Uprave policije. Da li se u MUP-u Kantona, da li je MUP Kantona Sarajevo pokretna inicijativa ili preduzete aktivnosti od strane Uprave policije MUP-a Kantona Sarajevo zato što su oni konzumenti tih zakona, seta Zakona o unutrašnjim poslovima, Zakona o policijskim službenicima i Zakona o plaćama policijskih službenika jer jedino policijski službenici u Kantonu Sarajevo još uvijek primaju plate na osnovu kolektivnog ugovora, ne primaju na osnovu zakona, te mislim da je bilo dobro da se konačno pokrene i ta procedura i da se plata policijskog službenika više ne veže za policijski čin. To je set od tri zakona koji bi trebalo biti usklađen sa Europskom praksom i da ima osnovu da se pokrene ovo pitanje i da jedan, da se jednom razriješe ova situacija u smislu jer će i u smislu jer će se to imati reperkusije i na samo činovanje i na sam odabir kadrova i na bolji, efikasniji rad u samoj Upravi policije. Uprava policije pokrenula inicijativu za donošenje Zakona o plaćama policijskih službenika. Međutim, plata policijskog službenika se mora vezati za čin, to je sistem kompletne Federacije i državnog nivoa, ne vidim način vezivanja plate policijskog službenika za bilo šta drugo u trenutnom uređenju. Ako ćemo ukinuti činove koji su 2003. godine usuglašeni na prostoru cijele Bosne i Hercegovine, onda se da raspravljati o načinu na koji ćemo mi isplaćivati plaću policijskim službenicima. Trenutno jedini model plaćanja plaća policijskih službenika je čin jer je čin vezan za radno mjesto. Ako ukinemo činove i vratimo se na sistem od prije 30 godina funkcionalnih oznaka, onda možemo platiti samo po radnom mjestu, ali u trenutnoj zakonskoj regulativi tu mislim da bi to bilo kontraproduktivno. Također će se izvršiti analiza Zakona unutrašnjih poslova i važećeg Zakona o policijskim službenicima, kako bi seiniciralo eventualno nove izmjene ili izmjene zakona u kompletu. Šta je sa započetima aktivnostima adekvatno pozicioniranju i upotrebi KOJ-a kao ključnog segmenta u borbi protiv organizovanog kriminala i drugih oblika kriminala? Da li je tačno da je najmanje 10 policijskih službenika prebačeno iz ove Jedinice, iako su svi prošli zahtjevne obuke. I da li je istina da su od 10. marta naše partnerske agencije obustavile isporuku materijalno-tehničkih sredstava u

iznosu oko 3 000 000 maraka za ovu Jedinicu, i za Sektor za policijsku podršku i Odjeljenje za borbu protiv kompjuterskog, visokog tehnološkog kriminala? Na nažalost, Kriminalističko obavještajna jedinice je u sastavu Sektora, iako je bio, Sektora kriminalističke policije iako je bilo u nekim tendencija da se sam taj sektor napravi obavještajni, čemu ja ne vidim svrhu, nije tačan podatak da je najmanje 10 premještenih policijskih službenika iz ove Jedinice. Tačan podatak je 7, od kojih je 1 premješten na osnovu unapređenja u neposredno veći čin. Nije tačan podatak u obustavi isporuke materijalno-tehničkih sredstava u iznosu od preko 3 miliona za Kriminalističko- obavještajnu jedinicu iz Sektora za policijsku podršku. Tačno je da je Uprava policije od strane Europskog komiteta Vijeća Europe za prevenciju torture i nečovječnog ponašanja ili ponižavajućeg postupanja i kažnjavanja, u svom Izvještaju za 2019. I 2021. godinu navela da su određenim organizacionim jedinicama Uprave policije, uključujući i ova dva sektora koja su navedena, počinjena kršenja ljudskih prava i sloboda, a što je State department ocijenio kao (nerazumljivo) navode. Dakle, 2019. radi se o donaciji za Sektor za policijsku podršku, tačnije za Specijalnu policijsku jedinicu, Jedinica kriminalističko-obavještajna nije uopće bila uključena u taj paket i ta donacija je na čekanju dok se ne riješi situacija oko Komiteta, čeka se novi izvještaj Komiteta europskog. Koliko je donešeno rješenja o premještaju ili prekomandi? Koji su efekti prebacivanja ljudi iz jednog odjela u drugi ili jedne instance u drugu ili neke druge organizacione jedinice? Barata se informacijom da je bilo nekoliko stotina premještaja te da nema te da nema te podatke, ali ako je tačno da se radi o nekoliko stotina premještaja, frapantan je podatak da se ljudi koji su radili u određenim organizacionim jedinicama godinama, gdje su stekli iskustvo, gdje su se dokazali, prebace u neku drugu organizacionu jedinicu. Frapantan je podatak da se 4 godine i više nije vršilo činovanje, pa je desetine, a i stotine ljudi radilo u vd činu, tzv. S obzirom na činjenicu da u prethodnom periodu, tj prošloj godini uspješno završeno činovanje za 544 policijska službenika koji su unaprijeđeni u neposredno viši čin, automatizmom se morala izdati rješenja nova o rasporedu za 544 policijska službenika. Nadalje, analizom rada pojedinih organizacionih jedinica utvrđeno je nefunkcionalnost. Imamo primjer jedne organizacione jedinice Odjeljenja kriminalističke policije gdje je procenat rasvjetljenosti u jednom mjesecu bio 0. I naravno, ja odgovaram za rad kompletne Uprave policije u skladu sa članom 73. Zakona o policijskim službenicima, imam pravo i obavezu da premjestim prerasporedim policijskog službenika koji ne daje adekvatne rezultate na određenom radnom mjestu. A tačne podatke će u sljedećim odgovorima iznijeti. Koje su aktivnosti preduzete na osiguranju administrativnog i sigurnosnog područja u Upravi policije MUP-a Kantona Sarajevo, a što je bila vaša obaveza koju proizilazi iz Zakona o zaštiti podataka? Dokle se došlo s tim aktivnostima? Uprava policije u proteklom periodu, a u cilju potpune implementacije odredbi Zakona o zaštiti tajnih podataka Bosne i Hercegovine koji se odnosi na osiguranje uvjeta za prijem, obradu i otpremu i čuvanje tajnih podataka, preuzela sve potrebe aktivnosti na uspostavi sigurnosnog područja, posebno zaštićene prostorije u kojima se vrši obrada i čuvanje tajnih podataka. U toku su aktivnosti koje se odnose na opremanje navedenih prostorija tehničkom opremom koja je po sadašnjim iskustvima teško pronalaziva na području Bosne i Hercegovine, tako da ćemo morati potražiti je u neposrednoj blizini ili negdje u Europskoj uniji. Po kojim propisima se vrši činovanje policijskih službenika, primjenjuju se neki novi kriteriji i da li je bilo poništeno konkursa? Ako jeste zašto? Činovanje policijskih službenika se vrši u skladu sa Zakonom policijskim službenicima Kantona Sarajevo, "Službene novine" broj 38/18, 26/19 i 39/20 i Pravilnikom o uslovima načina bodovanja procedure unapređenja policijskih službenika Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, "Službene novine Kantona Sarajevo", broj 45/20, 47/20. Poništena su tri konkursa mlađih inspektora nakon što je Sektor za kadrovske poslove informisao Komisiju da nisu sva rješenja za ocjenu o radu policijskih službenika 2023. godine uručena svim policijskim službenicima i da je rok uručenja rješenja i unošenja u bazu kraj mjeseca februara, time bi se stvorio nejednakopravan tretman policijskih službenika, pa je

iz tog razloga poništen konkurs na prijedlog Sektora za kadrovske poslove da bi svi policijski službenici imali jednakopravan tretman. Ti konkursi će biti u najskorijem roku raspisani, a obzirom da se u medijima špekuliše drugi razlozi radi nekih bliskih ili nebliskih ljudi, to nije tačno, ovo su tačne činjenice. Vlada je donijela Zaključak, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donijela je zaključak kojim je zatražila od Kantonalnih ministarstava unutrašnjih poslova da u roku od 3 mjeseca obave sistematske pregledе policijskih službenika, šta je urađeno u svezi s tim i kada će sistematski pregled biti završen i u Upravi policije „MUP-a Kantona Sarajevo? Uprava policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo planiralo i osiguralo sredstva u budžetu za ovu godinu za provođenje ljekarskih pregleda, sistematskih ljekarskih pregleda policijskih službenika. Trenutno se nalazimo u fazi pregovora sa Zavodom za zdravstvenu zaštitu zaposlenika MUP-a Kantona Sarajevo, tako da u ovoj godini očekujemo početak sistematskih pregleda. Vlada Kantona Sarajevo i Skupština Kantona Sarajevo omogućili su MUP-u Kantona Sarajevo enorman budžet s ciljem osiguranja što boljeg materijalno-tehničkog opremanja, a samim tim poboljšanja sigurnosne situacije, tražim preciznu informaciju o izvršenju budžeta za '23. godinu u njegovoj realizaciji, posebno kod nabavke materijalno tehničkih sredstava i svega onoga što doprinosi boljem funkcionisanju, radu Uprave policije i policijskih službenika? Izvršenje budžeta za 2023. godinu iznosi 83,58 %, u 22. godini iznosilo 73,89 %. Za nabavku stalnih sredstava izvršenje budžeta u 2023. godini iznosi 32, 83 %, a u '22.- 5,60 %. Ovdje je potrebno naglasiti činjenicu da Uprava policije nabavlja materijalno- tehnička sredstva za čiju nabavku su potrebne, kako uvozne dozvole u Bosnu i Hercegovinu, tako izlazne dozvole iz zemalja iz kojih se izvoze u Bosnu i Hercegovinu. Ta kompletna procedura traje više mjeseci, čak po šest, sedam mjeseci. Imamo primjer oklopnih vozila koja smo sklopili ugovor u šestom mjesecu prošle godine, rok isporuke je godina dana, tako da ta sredstva nisu realizovana u budžetu, prenijela su se u ovu godinu. Ali projekat je, možemo reći, priveden kraju. Sad više nije do nas, nego do ljudi koji vrši isporuku. Ovo je pitanje ministar odgovorio. Uvažena zastupnica Vedrana Vikić-Musić. Koje ste to mjere konkretno planirali, prijedlozi aktivnosti koje je komesar prepoznaje kao bitne, na kojima će raditi u narednom periodu kako bi se sigurnosna situacija u Kantonu Sarajevo popravila i bila što bolja? Pojačano prisustvo policijskih službenika na cijelokupnom području Kantona Sarajevo, učestalo izvođenje operativno- taktičkih mjera racije, kako u ugostiteljskim objektima i objektima na koje se priređuju igre na sreću, kao i na širim javnim prostorima gdje dolazi do većeg broja okupljanja građana. Pojačana kontrola nad licima koja su sklona vršenju krivičnih djela i prekršaj iz oblasti javnog reda i mira i saobraćaja u cilju pokazivanja sveopćeg prisustva sistema i opredjeljenje za osiguranje sigurnosne životne sredine na području Kantona Sarajevo, intenziviranje saradnje sa Interpolom i EUROPOLOM u cilju prikupljanja informacija o eventualnom boravku kriminogenih lica koja nisu državlјani Bosne i Hercegovine na području Kantona Sarajevo, što vam je pokazatelj recimo ubistvo prošle godine na području Stupa gdje smo imali Švedski državlјani za koje nismo znali da su pripadnici organizovanih kriminalnih grupa u Švedskoj, da uopće borave u Sarajevu dok nisu počinili navedeno krivično djelo. Također, potrebno je pojačati, intenzivirati saradnju sa Obavještajnom sigurnosnom agencijom i drugim agencijama za provođenje zakona u cilju nadzora nad kriminogenim licima sklonim izvršenju teških krivičnih djela. Kako su imenuju komandiri? Komandiri, kao i ostali rukovodni policijski službenici se imenuju, ne imenuju, nego raspoređuju u skladu sa sistematizacijom radnih mesta i u skladu sa činom. Znači za svaku komandirsku poziciju u okviru Uprave policije, da li se radi o policijskoj stanci, policijskoj jedinici predviđen je čin. Tako da imamo policijske stanice gdje su predviđeni policijski službenici sa dodijeljenim činom samostalni inspektor i policijske stanice sa dodijeljenim činom viši inspektor, dok policijska odjeljenja imamo predviđena sa činom inspektora. Danijela Kristić, uvažena zastupnica, koji broj policijskih službenika primljenih na posljednjem konkursu raspoređeni i svoj rad direktno nastavili na terenu, a koliko u kancelariji?

Dana 1. 6.2023.godine u Upravi policije počelo je sa radom 195 policijskih službenika u činu policajac, koji su raspoređeni po organizacionim jedinicama kako slijedi: u Jedinicu interventne policije raspoređeno je 30 policijskih službenika, u Jedinicu za saobraćaj 17 policijskih službenika, u Policijsku stanicu Centar 30 policijskih službenika, u Policijsku stanicu Dobrinja 5, u policijsku stanicu Hadžić 4, u Policijsku stanicu Iličeva 19, u policijsku stanicu Ilijaš 7, u Policijskoj stanci Novi Grad 17. Policijskoj stanici Novo Sarajevo 17. Policijsko odeljenje Rajlovac 2. Policijska Stanica Stari Grad 16. Policijskoj stanica Trnovo 8. Policijska Stanica Vogošća 8, Policijsko odeljenje Igman-Bjelašnica 9 i Policijsko odeljenje Srednje 9, s tim da obavljaju poslove i zadatke u Policijskoj stanci Ilijaš. Naredbom policijskog komesara ni jedan policijski službenik koji je primljen i započeo rad u 2023. godini nije raspoređen na administrativne poslove. Imamo policijskih službenika koji su privremeno raspoređeni u odjeljenja kriminalističke policije, mi imamo odjeljenja kriminalističke policije koja će vremenom doživjeti činjenicu da stari, iskusni inspektorji odlaze u penziju, a da nisu prenijeli nekom znanja, što u proteklim periodima nije bila praksa. Mladi policijski službenici se uvode u posao operative kriminalističke policije i tu se filtriraju kako bi se izabrali ljudi koji će sutra naslijediti, danas iskusne inspektorji. Pojedinačno za svaku policijsku stanicu koliko imate patrola na tren? Ovaj podatak zaista ne bih mogao komunicirati, bilo bi neozbiljno s moje strane. Koliko je rješenja o promjeni radnih mjesta policijskih službenika doneseno u 2023. godini i prva tri mjeseca '24.? Ukupno 903 rasporedi po unapređenju, veći čin 544 ili 60,24 %, interni premještaj 261, privremeni premještaj 98. U 24. ukupno 75. 54, interni premještaj i privremeni premještaj. Koliko je bilo izvršenja Budžeta Uprave policije u '23.godini sam već odgovorio. Da li ste razmišljali o uvođenju kvartovskih policajaca? U Upravi policije, tačnije u policijskim stanicama sistematizovani su i velikom broju popunjena radna mjesta, rukovodilac sektora i policajac u zajednici, što je suštinski kvartovski policajac. U ZONDINOMU, nije se osvrnula na član 74. gdje se propisuje sankcija. Član 74. Stav 1. Kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora od 6 mjeseci do 3 godine. Da li mislite da je to adekvatna kazna? Pitanje je malo nejasno kome, ko se i gdje trebao osvrnuti, ali mogu odgovoriti, dati svoje mišljenje. Smatram da svako nelegalno posjedovanje oružja, da li se radi o oružju A ili B kategorije, treba biti propisano jedino zatvorskom kaznom, bez novčanih kazni. Uvaženi zastupnik Šaljić Jasmin. Je li tačno da su nabavljeni panciri u proteklom periodu koji ne odgovaraju potrebama policijskih službenika i da su neupotrebljivi? Taj kompletan slučaj se nalazi u Kantonalnom tužilaštvu. Postupak javne nabavke je raspisan 2019. godine. Radi se o 350 pancirnih prsluka. Obzirom da Kantonalno tužilaštvo vodi kompletan predmet nisam u mogućnosti da dam konkretnije informacije, ali mogu reći da ti panciri nisu trenutno u upotrebi. Je li problem nabavka uniforme za policajce u jedinstvenim oznakama, ustavni izgled oznaka na uniformi? Nije to problem. Mi smo odmah po usvajanju federalne Uredbe o jedinstvenoj uniformi raspisali i pokrenuli postupak javne nabavke. Međutim obzirom da je izjavljeno više od 10 žalbi na postupak javne nabavke, on je trenutno u fazi odlučivanja, ne nas, nego Ureda za realizaciju žalbe. Znate kako rade pojedine firme? Čekaju dan pred istek roka za žalbe, žale se, ne plate takse i onda Ured za žalbe odluci da je sve u redu, vrati nama. Ponovo kreće postupak, ponovo žalba, i to traku traje sada već šest mjeseci. Mi u Upravi policije imamo zaista akutan problem uniformi. Prethodni menadžment je meni iz nepoznatih razloga ukinuo Pravilnik kojim su bile propisane uniforme koje vidite trenutno na meni. Imali smo taj problem kod prijema 195 policijskih službenika, a zahvaljujući samo činjenici da su dvojica od prethodna tri komesara mudro razmišljala, razmišljala strateški nabavljana najveća količina uniformi, tako da smo uspjeli obući te policijske službenike u iste uniforme, dok je prethodni menadžment imaju ideju da kupi taktičke crne uniforme, što bi izgledalo šarenilo i bruka za Upravu policije, na kraju krajeva. Kod prijema 250 novih policijskih službenika taj nas problem čeka. Vidjet ćemo kako ćemo ga uspjeti riješiti, da li kroz jedinstvenu policijsku uniformu, da li ćemo nastojati kroz Zastupnički dom, Skupštinu Kantona Sarajevo, Vladu da se privremeno

vрати овaj Pravilnik o uniformi u posebnim geografskim uslovima kako bi svi izgledali isto. Taj problem nas čeka. Jesmo li makar statistički sigurni, odnosno koliko imamo pozitivnu statistiku, a sa druge strane imamo rastući osećaj nesigurnosti. Za grad Sarajevo, odnosno Kanton Sarajevo se i pored događaja u proteklom periodu može opravdano tvrditi da je siguran grad. Izazvano je uznemirenje građanstva. Razlog izazivanja uznemirenja građanstva jesu ovi događaji. Jest ubistvo malog Farisa Pendeka, koje se desilo na brutalan način. Jesu pucnjevi, jesu bombe, to su činjenice, ali moramo se osvrnuti oko sebe i vidjeti činjenicu da je Kanton Sarajevo po relevantnim podacima najbezbjedniji grad u okolini, što znači Srbija, Bosna, Hrvatska, Crna Gora, Makedonija, Slovenija, da, Sarajevo ima najmanji broj izvršenih teških krivičnih djela. Mi nemamo organizovane grupe koje melju ljudi, koji ubijaju ljudi, organizovano, kao što imaju države u okolini. Kako objašnjavate da je broj evidentiranih događaja ili krivičnih djela po NN 51, a povećanje krivičnih djela nasilja u porodici? NN se smatra nepoznati izvršilac u momentu izvršenja istog krivičnog djela i saznanje za izvršenje krivičnog djela. Da vam pojasmim, desilo se krađa u trafiku. Vlasnik trafiće u datom momentu i uposlenik ne poznaje, ne zna ko je izvršilac. Preduzetim mjerama i radnjama policijski službenici utvrde identitet, ali početno je nepoznati izvršilac. Poznati izvršilac je onaj izvršilac koji je poznat oštećenom ili policijskom organu u momentu saznanja za izvršeno krivično djelo. Rast nasilja u porodici. Što se tiče nasilja u porodici, iskustvo nam govori da ga, objektivno, sada nema ništa više ili manje nego što ga je bilo u prethodnom periodu. Ali ohrabruje činjenica da su žrtve nasilja u porodici koje su trpile nasilje u porodici desetima godina se ohrabrike da prijave to nasilje u porodici, zahvaljujući sinergijskom pristupu različitim vladinim i nevladinim institucijama, koje zasigurno mora biti još bolji i snažniji u odbrani i osnažavanju žrtve i u gonjenju izvršioca tih krivičnih djela. Prateći zaključke Skupštine, Narodne Skupštine RS-a, smatrati li da je ugrožena sigurnost Bosne i Hercegovine? Sigurnost Bosne i Hercegovine kao suverene, nezavisni i cjelovite države sa trenutnim uređenjem smatram da nije ugrožena, u smislu opstojnosti i državnosti, ali u suprotnom slučaju od ovoga jasne su obaveze pripadnika Uprave policije. Ne bih dalje to komentarisao. Uvaženi zastupnik Faruk Selmanović, ministar Katika je odgovorio već na par vaših pitanja da li je MUP Kantona, u stvari, na sva vaša pitanja ministar Katika odgovorio. Uvažena zastupnica Arijana Memić, da li je MUP Kantona Sarajevo vršio bilo kakvu analizu ili provodio unutrašnju istragu zbog slučaja Memić, tj. o radu policijskih službenika u tom predmetu koji su jedno ubistvo predstavljali kao saobraćajnu nezgodu. Ukoliko jeste, koji su rezultati, a ukoliko nije, zašto nije? Da li su policijski službenici koji su spomenuti u slučaju Memić od 2016. godine nagrađivani, raspoređivani na druga radna mjesta, unapređivani? Da li su uključeni u komisije, premješteni na višu funkciju, da li su bili članovi komisija? Radi se o policijskim službenicima Džafer Hrvat, Nurija Mehić, Hasan Dupovac, Admir Šalaka, Emir Mehmedagić, Edin Grabovica, Sane Hasanbegović, Mevludin Halilović, Suljo Klino, Amer Selak, Haris Imamović, Vahid Bakija, Vahidin Džano, Edin Vatrić. Istu informaciju tražim i za policijske službenike do odlaska u mirovinu Nermin Halilović, Vahid Čosić, Mustafa Bešić, Mirsad Đelilović i Sakib Krešo. U skladu sa članom 5, 6. i 7. Zakona o zaštiti ličnih podataka, tražene podatke nismo mogli, ne možemo ustupiti bez saglasnosti nosilaca ličnih podataka.

U toku 2023. godine zaprimljeno je 247 prijava koje se odnose na neprofesionalno ponašanje i druge propuste u radu policijskih službenika. Od toga je pokrenuto 103 unutrašnje istrage, od čega je 13 slučajeva zaključeno kao osnovano, 6 slučajeva lakši i 7 teških povreda službene dužnosti, te je pored toga u 12 slučajeva zaključeno da postoji osnova sumnja da je počinio krivično djelo. Molim za informaciju u kojoj fazi istrage ili krivičnih postupaka za ovih 12 slučajeva, koji su dosadašnji rezultati istih? Ukoliko ih ima, gdje su raspoređeni ti službenici, na kojim poslovima i odeljenjima te da li vrše aktivnu dužnost, da li su suspendovan do okončanja postupka, a ukoliko su neki od postupaka ili već svi završeni, onda molim da mi odgovorite na postavljena pitanja u kontekstu za period trajanja postupka ili istrage da li su iz

istih proistekle dalje posljedice za involvirane službenike? Uprava policije ne može davati podatke u vezi istraga i krivičnih postupaka. Kada se protiv policijskog službenika vodi krivična istraga, pokreće se interni postupak ili disciplinski postupak i prekida se do okončanja krivičnog postupka ili do okončanja krivične istrage, član 112. Stav 3. Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo. Nakon završene krivične istrage ili krivičnog postupka, interni, odnosno disciplinski postupak će se nastaviti, ukoliko je policijski službenik još u radnom odnosu. Kada je u pitanju nastupanje i drugih posljedica za policijske službenike posljedica je postojanje određenih sigurnosnih smetnji, propisanih član 59. Zakona o zaštiti tajnih podataka. Npr pravosnažna sudska presuda od najmanje 3 mjeseca zatvorske kazne, vođenje postupka zbog krivičnog djela za koji se mogu izreći zatvorske kazne u trajanju od najmanje 3 mjeseca. Član 118, Tačka 1. Stav 1. Tačka m. Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo propisuje da radni odnos policijskog službenika prestaje kada je konačnom odlukom nadležnog organa utvrđeno postojanje sigurnosne smetnje za pristup tajnim podacima u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka, a nakon što je rješenje o prekobrojnosti postalo konačno. Četiri policijska službenika su suspendovana, a jednom policijskom službeniku je prestao radni odnos zbog odlaska u penziju. Uprava policije preduzima aktivnosti u skladu sa nadležnostima. Javnost je nedavno kroz medije upoznata sa podatkom da je protiv komesara podnesena prijava koja nije anonimna, u kojoj su iznesene neke optužbe na vaš rad i ponašanje na funkciji koju obnašate, te vas, molim da u cilju transparentnosti prema građanima Kantona Sarajevo kažete da li su tamo izneseni tačni navodi. Navodi koji je iznio glavni inspektor Pašić Almir nisu tačni, ali obzirom da sam dan 27. 3. 2024. godine službeno obaviješten od strane Nezavisnog odbora i Komisija za sigurnost sa rokom od 15 dana za izjašnjenje u datom roku će se izjasniti, Nezavisni odbor, Komisija za sigurnost će provesti kompletну proceduru i donijeti zaključak da li su navodi tačni ili netačni, o čemu ćemo javnost blagovremeno obavijestiti.

Konkretnije tražim da mi odgovorite da li je istina da u Upravi policije u proteklom periodu u dva navrata nuđena od donacija uređaja, opreme za formiranje digitalnog operativnog centra u Sektoru uniformisane policije i da je ista odbijena? Ako je istina da se izjasnite zašto je odbijena? U periodu u kojem sam ja rukovodilac u Upravi policije ni jedna donacija namijenjena Sektoru uniformisane policije nije nuđena niti je odbijena. Da li je istina da ste rasformirali Kriminalističko obavještajnu jedinicu? Ako je istina, možete li obrazložiti pojedinosti koje je takav potez donio za rad i uspjeh naše policije, te šta su to bile mane i koji su to bili problemi zbog kojih jedinica kao takva nije mogla opstati. Nije istina da je Kriminalističko obavještajna jedinica rasformirana, naprotiv u 2023. godini i u ovoj godini bilježimo bolje rezultate rada nego u prethodnim godinama, a koje se ogledaju u direktnom doprinosu korisnih informacija i provedenih aktivnosti koje rezultiraju dokumentarno na rasvjetljavanju krivičnih djela. Da bude maksimalno precizan u granicama koliko je to moguće, u prošloj godini, odnosno u odnosu na 2022. godinu, Kriminalističko obavještajna jedinica radi 100 % više posebnih istražnih radnji i bilježi oko 280 % sačinjenih korisnih informacija. Zaključno sa informacijama, ove Jedinici direktno su doprinijela rasvjetljavanju dva ubistva. Puno je značajno i korisnog posla koje ova Jedinica radi punim kapacitetom, što bi se reklo punim gasom. Razumljivo, ne mogu javno govoriti, a rezultati govore i govorit će o njihovom radu, što ćete vidjeti u skorije vrijeme. Da li su istiniti navodi iz prijave da pojedini policijski službenici, konkretno u Policijskoj upravi Ilijadža i Vogošća, rade uprkos pravosnažnim presudama te da su čak dobili pozitivne sigurnosne provjere iz Uprave policije te da se nalaze u postupku žalbe, pa tako redovno primaju platu. Tražim usmene odgovore od komesara jer bi morao znati odgovore na ova pitanja koja se odnosi na odluku kojom je on navodno donio lično, odnosno koje je morao odobriti. Tačno je da se trenutno navedeni policijski službenici koji se nalaze u Policijskoj stanci Vogošća, presuđeni 2019. godine za krivično djelo iz člana 383 i dobili su negativnu sigurnosnu provjeru, te se trenutno njihov predmet nalazi u prosekturi

žalbe kod Komisije Vijeća ministara, dok je policijski službenik iz PS Ilijadža presuđen 2018. godine zbog istog krivičnog djela iz člana 383. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine zloupotreba položaja ili ovlaštenja, dobio je negativnu sigurnosnu provjeru i njegova se žalba nalazi u proceduri kod Komisije vijeća ministara na drugostepenom organu.

Uvaženi zastupnik Kalem Adi. Navedite nam konkretne preventivne mjere za poboljšanje sigurnosti u Kantonu Sarajevo. Na ovo pitanje sam već prethodno odgovorio. Kako nadgledati video nadzor i kontrolisati aktivnost sigurnosnih kamera, obzirom da je poznata činjenica da Uprava u policiji nema ljudskih kapaciteta da prati video nadzor da bi bilo dodatno opterećenje. Uspostavom operativno komunikacijskog centra bi se izvršila i analiza i sistematizovala radna mjesta policijskih službenika koja bi vršila praćenje video nadzora. Morate znati svi da danas video nadzor nije više jedna televizija jedna kamera, postoje analitički softwari koji alarmiraju ljudi koji prate. Analitičkim softverima zadajemo određene parametre. Primjera radi, oružje, parametar, parametar je okupljanje više lica na jednom mjestu gdje inače nema toga, parametar je neprirodno ponašanje, parametre su gestikulacije, poziva u pomoć itd i taj softver automatski analizira taj snimak, alarmira tu kameru, dovodi u gro plan, tako da taj policijski službenik koji prati video nadzor automatski može imati signalizaciju gdje nešto nije u redu. Koliko je do sada izdato prekršajnih naloga za nepropisno parkiranje na ulicama Sarajeva, a koliko za prekoračenje brzine i vožnju pod dejstvom alkohola, te da se dostave podaci svih 9 općina Kantona Sarajevo. U 2023. godini uručeno je 99.546 prekršajnih naloga za nepropisno parkiranje, kako slijedi: Policijska uprava Novi Grad 19 650, Policijska uprava Centar 19 539, Policijska uprava Stari Grad 18 675, Policijska uprava Ilijadža 16 474, Policijska uprava Novo Sarajevo 11 332, Jedinica za saobraćaj 7761 Policijska uprava Vogošća 27.407, Policijska uprava Hadžići i Trnovo 2410., Policijska uprava Ilijaš 1100, specijalnim vozilom "PAUK" premještenoj je 2193 vozila, 698 vozila više nego u prethodnoj godini. U 2023. godini sankcionisano je 3616 vozača zbog vožnje pod dejstvom alkohola, kako slijedi: Policijska uprava Stari Grad 187, Policijska uprava Centar 326, Policijska uprava Novo Sarajevo 73, Policijska uprava Novi Grad 440. Policijska uprava Ilijadža 482. Policijska uprava Hadžići i Trnovo 151. Policijska uprava Vogošća 229. Policijska uprava Ilijaš 422. Jedinica saobraćaj 1306. U 2023. godini zbog prekoračenja dozvoljene brzine kretanja, kako kontrolom na terenu, tako i putem sistema stacionarnih radara izdato je 71 620 naloga, pa kako slijedi: Policijska uprava Stari Grad 230, Policijska uprava Centar 1336, Policijska uprava Novo Sarajevo 149. Policijska uprava Novo Sarajevo 1113. Policijska uprava Ilijadža 1115. Policijska uprava Hadžići i Trnovo 2549. Policijska uprava Vogošća 2444, Policijska uprava Ilijaš 3576 naloga, Jedinica za saobraćaj 59 108 naloga. U prva dva mjeseca ove godine vozačima koji su vozili vozila nedozvoljeno parkirali na javnim površinama uručeno je 17 610 naloga, 2103 manje, pa kako slijedi : Policijska uprava Centar 4641. Policijska uprava Novi Grad 3243. naloga, Policijska uprava Stari Grad 3412. naloga, Policijska uprava Novo Sarajevo 1995 naloga, Jedinica za saobraćaj 1515 naloga, Policijska uprava Ilijadža 1822 naloga, Policijska uprava Vogošća 503, policijska uprava Hadžići i Trnovo 325 i Policijska uprava Ilijaš 154. Specijalni vozilom "Pauk" premještenost 384 vozila, 194 više nego u periodu prošle godine. U prva dva mjeseca ove godine sankcionisano je 907 vozača zbog vožnji pod dejstvom alkohola, 149, više. Policijska uprava Stari Grad 29, Policijska uprava Centar 81, Policijska uprava Novo Sarajevo 33, Policijska uprava Novi Grad 77, Policijska uprava Ilijadža 219. Policijska uprava Hadžići i Trnovo 36. Policijska uprava Vogošća 33. Policijska uprava Ilijaš 59, Jedinica za saobraćaj 341. U prva dva mjeseca ove godine zbog prekoračenja dozvoljene brzine kretanja kako kontrolom na terenu, tako putem sistema stacionarnih radara, izdato je 24.844 naloga. 5684. više. Policijska uprava Stari Grad 123. Policijska uprava Centar 168. Policijska uprava Novo Sarajevo 12. Policijska uprava Novi Grad 157. Policijska uprava Ilijadža 259. Policijska uprava Hadžići i Trnovo 203. Policijska uprava Vogošća 275. Policijska uprava Ilijaš 774. Jedinica za saobraćaj 22 873 naloga. Koliko košta kompletna uniforma i popratna oprema za jednog

policajskog službenika ljetna i zimska. Cijena jednog kompleta, osnovne radne policijske uniforme, iznosi 3813 maraka, to je okvirna cijena koja je dobijena istraživanjem tržišta. Uvažena zastupnica Marijela Hašimbegović. Da li Uprava policije ima dovoljan broj službenika u Jedinici za saobraćaj u Sektoru kriminalističke policije Odjeljenje za borbu protiv zloupotrebe opojnih droga te koja je njihova starosna dob? U Upravi policije generalno nedostaje značajan broj izvršilaca, prvenstveno policijskih službenika, a samim tim i ovim organizacionim jedinicama. Što se tiče starosne dobi u Sektoru kriminalističke policije, 14 % službenika je u kategoriji do 10 godina efektivnog radnog staža, 35 je u kategoriji do 20 godina efektivnog radnog staža, 50 i jedan posto ih je od 20 i više godina efektivnog radnog staža. Kada je riječ o Odjeljenju za borbu protiv zloupotrebe opojnih droga, 23 % policijskih službenika je u kategoriji do 10 godina efektivnog radnog staža, 26 je u kategoriji do 20 godina radnog staža, 51 je u kategoriji iznad 20 godina efektivnog radnog staža.

Da li su istražitelj kriminalističke policije opterećene administrativnim poslovima i šta je prepreka dužem boravku na terenu. Trenutna zakonska i podzakonska legislativa donijela je metode dokumentarnog dokazivanja krivičnih djela u skladu sa europskim standardima, što je suštinski povećalo administrativne poslove u odnosu na neki raniji period, ali to nije značajnoj mjeri otežalo radu u adekvatnu raspored poslova i zadatka od strane rukovodnih radnika u odjeljenjima kriminalističke policije. Na ovo pitanje je uvaženi ministar odgovorio. Da li imate dovoljan broj opremljenih vozila? Nemamo, ali okončali smo proceduru javnih nabavki. Slijedi zaključenje ugovora. Kreditna sredstva za ovu namjenu su bila odobrena 2022. godine, međutim nisu tada bila realizovana. Zašto, zaista ne znamo? Tada ja nisam bio tu. Da li ste vršili specijalističke obuke policijskih službenika i navedite vrste obuka? Da, svakako vršene su specijalističke obuke između ostalih iz oblasti istraga je procesuiranje koruptivnih krivičnih djela, oduzimanja imovinske koristi, koristi pribavljenih krivičnih djelima i finansijske istrage, krivičnih djela počinje iz mržnje, borbe protiv nasilja u porodici, rodno zasnovanog nasilja, obrade lica, mjesta krivičnog djela, profesionalna tenka, ispitivanja uredaje, forenzičko-kriminalističkim istragama, pokazne vježbe, ispitivanja lica mjesta, prikupljanje tragova, sigurnost u saobraćaju, kontrolu učesnika u saobraćaju, regulacije saobraćaja te sprečavanja mučenja neljudskog, neljudskog ili ponižavajućih postupanja ili kažnjavanja osoba lišeni slobode. Da li ste vršili godišnji sistematski ljekarski pregled? Posljednji organizovani sistematski ljekarski pregled su vršeni 2008. godine i do marta 2009. U međuvremenu su ljekarski pregledi vršeni za sve novoprimaljene policijske službenike, a policijsku službenici su upućivani na vanredne ljekarske preglede u skladu sa zakonskim mogućnostima. Kako prethodno rekoh, održali smo sastanak sa predstavnicama Zavoda za zdravstvenu zaštitu zaposlenika MUP-a Kantona Sarajevo, tako ćemo u narednom periodu preuzete aktivnosti na utvrđivanju zdravstvene sposobnosti policijskih službenika Uprave policije. Da li su povećane plate? Jesu od 01.01.2024 godine plate policijskih službenika su povećane, ovisno o činu koji imaju nije linearno povećanje. Da li smatrate da je potrebno izvršiti izmjene i dopune ZONDINOMA u dijelu nelegalnog posjedovanja oružja i kakva su iskustva sa terena po ovom pitanju? Smatram da treba pooštiti nelegalne kazne, da treba pooštiti kazne za nelegalno oružje B) kategorija, ali isto tako kroz izmjene Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine potrebno je pooštiti kazne za oružje koje spada u A kategoriju, a čije je nabavljanje zabranjeno građanima po bilo kom osnom, znači ukinuti novčane kazne i pooštiti zatvorske kazne, propisati oštire zatvorske kazne.

Kakva je vaša saradnja sa Nezavisnim odborom? Da li je napravljen Pravilnik o načinu vašeg izvještavanja Odboru? Od marta prošle godine do danas odazvao sam se svakom pozivu na sjednice Nezavisnog odbora i s moje tačke gledišta sve su bile konstruktivne. Nezavisni odbor je izradio metodologiju izjašnjavanja policijskog komesara prema njima na tromjesečnom nivou. I ja u skladu s njom podnosim periodične izvještaje svaka 3 mjeseca o radu Nezavisnom

odboru. Kako reagujete na Odbor za žalbe javnosti koje se tiču prijava građana vezano za nesavjestan rad policijskih službenika? Jedinica za profesionalni standarde aktivno surađuje sa Odborom za žalbe javnosti i cijenim da je ta saradnja na dobrom i produktivnom nivou. Kakva je vaša saradnja sa građanima i na koji način se ostvaruju prijave građana vezano za pitanje sigurnosti i kako reagujete na ove prijave? Na sve prijave građana po bilo kom osnovu preduzimaju se adekvatne mjere i radnje u skladu sa važećim zakonskim propisima. Ministar je odgovorio na pitanje o SNUS-u. Koja je opravdanost čestih preraspodjela, da li se radi o nedostatku policijskih službenika ili? Odgovor na ovo pitanje se često postavlja. Preraspodjela kadrova se vrši iz više razloga, a neki od istih su unapređenje u neposredno viši čin, ličnih zahtjev, popune upražnjениh radnih mesta u cilju smanjenja nesrazmjerne popunjenoštvi organizacionih jedinica, a rezultati rada koji su unaprijeđeni u odnosu na prethodnu godinu pokazuju da je ovaj model donio poboljšanje povećanja učinkovitosti. Uvažena zastupnica Admela Hodžić. Da li MUP Kantona ima aktioni plan u vezi video nadzora kojim će biti pokrivene rubne općine Kantona Sarajevo radi bolje zaštite građana, prevencije izvršenja krivičnih djela? U skladu sa Akcionim planom za prevenciju i suzbijanje krađa u Kantonu Sarajevo, koji je usvojen 2019. godine, Uprava policije je 2019. godine uspostavila analitički video Nadzorni sistem na glavnim ulicama i izlaznim pravcima iz Kantona Sarajevo, te su kasnije dodane i druge analitičke kamere. S obzirom da Kanton Sarajevo konstantno se razvija i širi, MUP Kantona radi na proširenju video nadzora, kako na glavnim, tako na sporednim pravcima. S tim u vezi, u ovoj godini planirana je implementacija dodatnih 67 analitičkih kamera koje će biti postavljane na području cijelog Kantona na lokacija od interesa za sigurnost, uključujući i Općinu Hadžići. U vezi preduzetih racija koje su koje su to ciljane grupe, objekti, institucije? Imamo informaciju da se pretresaju kafić, čak i srednje škole, pa imaju određene primjedbe da jedni te isti učenici nisu u tim školama kada se vrši kontrola, a nisu evidentirani kao da ne prisustvuju nastavi, da su pravdali odsustvo i da li se takvi učenici koji nedostaju automatski šalju na testiranje? Da li će se ubuduće takvi učenici slati na testiranje ako nisu evidentirani, nemaju opravdanje za izostanak, a nisu prisutni tokom te radnje. Od 1. januara 2024. godine do 19. marta 2024. godine izvršena je taktička radnja racija u 77 objekata, kako ugostiteljskih, tako i objekata koji priređuju igre na sreću. Ni jedna osnovna škola, ni jedna srednja škola nije bila predmet ovih akcija. Koliko policajaca na općinama imate, te u odnosu na broj stanovnika brojem i procentom? Mogu li odgovoriti zadatku, posebno u rubnim općinama Kantona Sarajevo? O konkretnim brojevima zaista ne mogu govoriti jer naš Pravilnik nije objavljen niti može biti objavljen, označeni su oznakom tajnosti, ali nastojimo da sve općine imaju dovoljan broj policijskih službenika kako bi se adekvatno moglo odgovoriti trenutnoj bezbjednosnoj situaciji i bezbjednosnim izazovima. Tako da imate te premještaje, jer kada se jedan policijski službenik, primjer radi, glavni inspektor penzionise, načelnik policijske uprave, trebate pomjeriti 4 policijska službenika da bi se to mjesto popunilo, samostalni inspektor na njegovo mjesto, viši na mjesto samostalnog i tako kompletnom linijom rada. To se zove sistem lanac rukovođenja i komandovanja, da bi se jedno mjesto popunilo, kompletno se povlači prema gore. Kada pričamo o izvršiocima, nastojimo da svaka policijska uprava u odnosu na sistematizovana radna mesta procentualno bude popunjena približno isto svaka, ali se uzima u obzir da su Policijske uprave Hadžići, Trnovo, Ilijaš, Vogošća imaju manje sistematizovani broj radnih mesta te one probijaju taj procenat, imaju veći broj, procentualno gledano, popunjenošt u odnosu na popunjenošt gradskih općina tipa Starog Grada ili Centra. Ruralna područja. Kazao sam da će pokriti kamerama i redarima kako bi u tim rubnim mjestima sprječiti trkače i time ugrožavanja saobraćaja, a bilo je prijava i primjedbi ranije i o tome već govorimo. Kako je prethodno istaknuto, u ovoj godini je planirano postavljanje dodatnih kamera u svim općinama Kantona Sarajevo, također, mjesne nadležne policijske uprave konstantno prilagođavaju svoje operativne planove, djelovanje u svim oblastima shodno situaciji na terenu. Gdje god bude prepoznat potencijalno opasni

obrazac ponašanja, sigurno će biti preduzute adekvatne mjere i radnje i akcije, kako Jedinice za saobraćaj, tako i drugih organizacionih jedinica Uprave policije. Uvažena zastupnica Kapo Belma. Zašto se ne zaposli dovoljan broj policijskih službenika jer je komesar nedavno rekao da mu nedostaje 300 policijskih službenika? Šta vas sprječava u tome da se realizuje takva aktivnost jer sredstava ima? S aspekta Uprave policije mi koristimo svu mogućnost i raspoložive mehanizme da se kadrovski kapacitiramo, ali nismo mi jedini učesnici u procesu. Učesnicu u procesu prijema je Uprava policije, Zavod za zdravstveno zdravlje Kantona Sarajevo, gdje se vrše zdravstveni pregledi, druge policijske agencije koje vrše sigurnosne provjere. Sve su to procesi koji traju vremenski period, imate i procese žalbe. Ja bih najsretniji bio da taj proces može trajati 15 dana i da riješimo konačno to pitanje nekapacitiranosti, ali moramo znati da mi nismo jedini u ovom procesu. Postoje ljekarske institucije, zdravstvene institucije, druge policijske agencije, tj. SIPA vrši konkretno sigurnosne provjere za ove policijske službenike koji prođu pismeni test, fizički test, ljekarsko, onda idu na sigurnosne provjere. Uvažena zastupnica Vedrana Vujinović. Koji su materijali materijalni nedostaci Jedinice za saobraćaj da bi preventivno djelovali na ulicama? Trenutni materijalni nedostaci se ogledaju u kapacitiranosti ljudskoj, ali isto tako u materijalnoj nekapacitiranosti. Fali im vozila obojenih tzv, fali im presretača, ručnih radara za kontrolu brzine, računarske opreme, alkotestova sa štampačima, motociklističke opreme. Koji su generalno nedostaci u Upravi policije koji utiču na efektivan rad, oprema i plaće? Dugogodišnji nemar, prema mom mišljenju, svjesna opstrukcija i namjerno urušavanje sigurnosnog sistema, neprovođenje, činovanja, neupošljavanja, neizvršavanja budžeta doveli su do nedostatka vozila, nedostatka zaštitne opreme, računarske opreme, manjka ljudskih kapaciteta. Odgovorno tvrdim da taj model društveno neodgovornog ponašanja pojedinaca završen sa 09.martom prošle godine, što dokazuju pokrenuti procesi unutar Uprave policije, prijem novih policijskih službenika, redovna čilovanja, izvršenja budžeta itd. Da li se radi na motivaciji mlađih i na koji način za apliciranje na konkurse, na prijem u policijsku službu? Sama činjenica da je Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo pokrenula najtransparentniju proceduru prijema koju od nas su prepisali Goražde Kanton prepisuje Zenica, koriste i našu opremu je motivacija za mlade da će taj konkurs biti pošten, transparentan, da nema tzv štela, da niko ne može dobiti pitanja jer je ljudski faktor sveden na minimum minimuma, da onaj koji zna, koji je fizički spremamće biti, i zdrav, naravno, i nema dosje iza sebe ima siguran prolaz u Upravu policije. Po kojem zakonu se oduzimaju motorna vozila od višestrukih povratnika u činjenju prekršaja i šta biva sa oduzetim vozilima? Prilikom kontrole učesnika u saobraćaju koji su zatećeni u vršenju težih oblika prekršaja iz oblasti ZOBS-a kažnjivo po članu 234. A i 235. najčešći prekršaja za koje se obavezno izriču zaštitne mjere upravljanja motornim vozilom, zabrane upravljanja motornim vozilom, vrše se odgovarajuće provjere putem sistema baza RNK i PE, te ukoliko se utvrdi da je tokom prethodne 2 godine 2 ili više je puta vozač sankcionisan za isti ili sličan prekršaj, bez obzira na evidentirani dug, policijski službenik, a kako bi se okrivljeni spriječio u dalnjem činjenju prekršaja, a radi zaštite javne sigurnosti, postupa u skladu sa članom 22. Tačke 1. Stav 1. Tačke b Zakona o policijskim službenicima, te vrši privremeno oduzimanje vozila. Zakonom o prekršajima Federacije definisano da se predmeti mogu oduzeti i kada nisu vlasništvo okrivljenog ako je to neophodno radi zaštite interesa opće sigurnosti, čuvanja života, zdravlja ljudi. Privremeno oduzeto motorno vozilo se specijalnim vozilom prenosi i deponija u depou MUP-a Kantona Sarajevo u Reljevu radi čuvanja do okončanja postupka. U konačnici sud donosi odluku šta će biti s tim vozilom, da li će biti uništeno, prodato ili vraćeno vlasniku. Da li će Uprava policije uspjeti osigurati naredni sarajevski derbi u mjesecu aprilu, imajući u vidu da prošli niste bili u stanju osigurati, jer gostujući navijači nisu prisustvovali na stadionu Grbavica? Prije svega pristupe na utakmice navijača, bilo klub bilo kojeg kluba, nije mjera uspješno osigurano ni jedne utakmice. Što se tiče derbija od 3. marta Uprava policije ga je uspješno osigurala jer je preduprijedila i spriječila nemire, spriječila je gubljenje života,

nanošenje tjelesnih ozljeda, načinjenje materijalne štete, obzirom da su prema prikupljenim operativnim podacima jedna navijačka grupa bila naoružala protubrodskim raketama koje su smrtonosne u radijusu od 200 m. Sprječeni su da dođu, zabranjeno je da dođu. I u svakom slučaju kada Uprava policije ima takva saznanja da će doći do planiranog narušavanja javnog reda i mira na stadionu, do opće tuče, do ugrožavanja sigurnosti i života imovine građana Kantona zabraniti ćemo prisustvo navijača, ma koji to klub bio, jer ne želimo, ne smijemo dozvoliti da naši građani trpe pojedince koji su neodgovorni, koji dolaze na stadione, ne da navijaju, već da uzrokuju probleme, da uzrokuju napade na život i imovinu građana Kantona Sarajevo. Vidjeli ste snimke da je to bila organizovana i opremljena grupa koja je krenula u obračun, da li sa stanovnicima naselja Grbavica, da li sa navijačima Željezničara, to ćemo postaviti pitanje. Mi smo svojom reakcijom, blagovremenom sprječili nemire u Kantonu Sarajevo, da nismo preduzeli date mjere koje su preuzete, pitanje je šta bi izašlo iz toga. Znači, ne možemo reći da sarajevski prošli derbi nije osiguran, on je osiguran, ali ljudi koji će doći na bilo koji stadion u Kantonu Sarajevo, sa namjerom da nekoga liše životom, a mi imamo tu informaciju, oni neće ući na stadion, po cijenu bilo čega, medijskog linča, bilo čega. Nećemo dozvoliti da se ugrozi bilo čiji život na stadionu radi neodgovornih grupa i pojedinaca. Uvaženi zastupnik Bandić Muamer. Koliko činova, koliko je činovano policijskih službenika u ovom mandatu? U ovoj godini dana 544 policijska službenika su unaprijeđena u neposredno veći čin. Kada su doneseni zaključci Vlade o prijemu 30 mlađih inspektora i 250 policajaca? Vlada Kantona Sarajevo Odluku o prijemu 30 mlađih inspektora donijela je 2018, a o prijemu 250 policajaca 2022. godine. One su pokrenute u periodu 2023.godine. Zašto nisu ranije, ja nemam odgovor na to pitanje, na to pitanje odgovor ima raniji menadžment. Koliko se policijskih službenika nalazi na suspenziji? Trenutno je 35 policijskih službenika na suspenziji. Koji je broj policijskih službenika kojima je utvrđena invalidnost i kategorija, odnosno utvrđeno da isti ne mogu obavljati policijske poslove zbog ograničene radne sposobnosti. U Upravi policije trenutno je 87 policijskih službenika kojima je utvrđen drugi stepen kategorije invalidnosti. Uvaženi zastupnik Samir Avdić. Na većinu vaših pitanja odgovorio ministar, ali evo, ima i poneko za mene. Da li Uprava policije i MUP Kantona Sarajevo imaju planove oko kontrole prijave mjesta boravka, te da li se ima planu raditi registar stanodavaca i zakupaca. Jedan takav registar ne može raditi samo MUP Kantona i Uprava policije, već bi to morao biti interresorni projekat sa nivoa Federacije ka Kantonima. Koliko je bilo krivičnih djela uz prijetnji upotrebu vatrenog oružja u 2023. i dva mjeseca 2024. godine, u koliko slučajeva su počiniovi imali legalno, a koliko nelegalno oružje? U 2023. godini, izvršeno je 20 krivičnih djela upotrebom vatrenog oružja, 17 je rasvijetljeno. Odgovor na pitanje koliko je legalno, koliko nelegalnog je sledeći. Ne samo u ovim godinama, već i u ranijem periodu gotovo stoprocentan broj izvršenih krivičnih djela uz upotrebu vatrenog oružja, ja se izvinjavam, je izvršen od strane lica koja su upotrijebila nelegalno vatreno oružje. Da li policijski službenici imaju adekvatnu stručnu spremu jer se čula informacija da samo trećina policijskih službenika ima odgovarajuću stručnu spremu, te šta se planira s tim u raditi. Da li je to razlog što određeni službenici ne mogu više napredovati? Trenutno svi uposlenici Uprave policije imaju odgovarajuću stručnu spremu za čin koji im je dodijeljen trenutno. Ali mi želimo da imamo stručne ljude koji imaju fakultete, koji su struka po ovom poslu, ali ne isključujemo ni druge fakultete kao što je DiF, recimo u Specijalnoj jedinici, kao što je socijalni rad za rad sa maloljetnicima, kao što je psihologija za rad maloljetnicima. Tako da nismo zatvoreni samo na jedan krug. Zašto je tek u 2023. godini raspisan konkurs za mlađe inspektore? Koliko godina prije toga nisu raspisivani ti konkursi, te na koji način je to uticalo na tzv rupu, jer mnogo policijskih službenika ide u penziju te Uprava policija ostaje sa neiskusnim kadrom? Mislim da sam odgovorio već na ovo pitanje. Kakva je saradnja sa pravosudnim organima i tužilaštima u oblasti SKY i ANOM aplikacije? Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo je jedan od najznačajnijih partnera, kako Tužilaštva Kantona Sarajevo, tako i državnog tužilaštva Bosne i Hercegovine, na radu po predmetima Anom i SKY.

Istovremeno smo mi jedna od agencija u Bosni i Hercegovini, ako ne najznačajnija, jedna od tri najznačajnijih agencije koje imaju saradnju sa Europolom po pitanju ovih aplikacija. Detalje zaista ne mogu iznositi. Samo saradnju mogu ocijeniti kao odličnom. Pitanje Budžeta, koji su uporedni podaci o izvršenju budžeta, jer po uporednim podacima novi komesar ima puno bolje rezultate na realizaciji budžeta i o prijemu novih policijskih službenika kroz brojke to iznesite. Ukupna realizacija budžeta u '23. godini je 83,58%, u 2022. godini 70,9 %. Detalje sam već iznio u prethodnom odgovoru. Kakva je saradnja sa FUP-om i da li se na tom nivou govori o inicijativama o Probacijskoj službi? Saradnja sa Federalnom upravom policije, kao i sa svim drugim policijskim agencijama u okviru naših i njihovih nadležnosti, tako da možemo je ocijeniti kao zadovoljavajuću. Koliko, zastupnica Smiljana Viteškić, uvažena. Koliko u Upravi policije MUP-a, Kantona Sarajevo trenutno nedostaje policijskih službenika? Da li postoje planske aktivnost za popunu nedostajućih službenika policije? Kakva je percepcija broja nedostajućih policijskih službenika za naredne dvije godine? Da li se uzima u obzir da konkursne procedure traju dugo i da će veći broj policijskih službenika otići u penziju? Imate li plan prijema kadrova na petogodišnjem nivou? Odeljenje za pravne, kadrovske poslove sačinilo izvještaj o projiciranom odlivu kadrova zaključno sa 2028. godinom. Na osnovu tih podataka, uz uvažavanje odstupanja koja su moguća zahtjevom za uplatu ratnog staža, prijevremenog penzionisanja po osnovu zdravstvenog stanja ili smrti zaposlenika, planirani proces kadrovskog zanavljanja Uprave policije, konkretno u četverogodišnjem periodu od 1. januara 2024. godine, zaključno sa decembrom 31. decembrom 2027. godine 430 policijskih službenika ispunjava uslove za penziju. I na osnovu tih parametara planiramo svoje kadrovsko popunjavanje. Koje planske aktivnosti Uprava policije preduzima na sprečavanju organizovanog kriminala u Kantonu Sarajevo, te da li su te aktivnosti adekvatne i učinkovite? Sektor kriminalističke policije sačinjava operativne planove za borbu protiv organizovanog kriminala. Također, ovdje se značajno mora napomenuti da je saradnja sa Obavještajnom sigurnosnom agencijom i Tužilaštvom Kantona Sarajevo i Tužilaštvom Bosne i Hercegovine značajna u provođenju ovih planova. Također, planske aktivnosti koje će sigurno polučiti dobre rezultate u ovoj godini preduzima Kriminalističko obavještajna jedinica. Imate li Pravilnik o nagrađivanju službenika policije na osnovu rezultata rada tekućeg mjeseca kao stalan standard preispitivanja postignutih rezultata svakog policijskog službenika ili je to ostavljeno na volju samih rukovodilaca? U Upravi policije na snazi Instrukcija o uvjetima i kriterijima za određivanje dodataka za izvanredne rezultate rada policijskim službenicima koja se redovno primjenjuje. Na snazi je još od 2007. godine. Da li Uprava policije ima planirane aktivnosti na saradnji sa predstavnicima lokalne zajednice? Ako ima, koje su to aktivnosti i u kojoj mjeri ih provodite? Uprava policije ima planske aktivnosti u ostvarivanju saradnje sa lokalnom zajednicom koje se provode na nivo policijskih uprava, policijskih stanica i policijskih odjeljenja. Te aktivnosti podrazumijevaju, ali i ne ograničavaju se na suradnju i kontakt sa općinskim organima vlasti, sportskim organizacijama na lokalnom nivou, školama, mjesnim zajednicama i drugim relevantnim subjektima. Da li MUP Kantona Sarajevo preduzima adekvatne provjere za lica koja podnese zahtjev za izdavanje uvjerenja o nabavljanju vatrenog oružja, te koliko je u prethodnih 5 godina izdato odobrenja za nabavu vatrenog oružja? U proteklih 5 godina period 2019 - 2023. godina fizičkim licima izdata su 8423 odobrenja za nabavku vatrenog oružja. Uprava policije preduzima sve zakonske, zakonom propisane i adekvatne mjere provjere pri izdavanju uvjerenja, a vrši se i kontrola poštivanja zakona u pogledu legalnog posjedovanja vatrenog oružja. Iz kojih razloga Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo vrši vrlo često rotaciju i premještanje rukovodećih kadrova na način da ti kadrovi zadržavaju na određenoj rukovodnoj poziciji u jednoj sredini, a zatim se premještaju na istu ili sličnu u drugim sredinama? Mislim da je na ovo pitanje već par puta odgovoren. Novčana, gdje se troše novčana sredstva od naplaćenih kazni po nalozima koje izdaje MUP Kantona Sarajevo? Da li su to namjenska sredstva za poboljšanje bezbjednosti Kantona, za

poboljšanje bezbjednosti saobraćaja u Kantona Sarajevo? I na ovo pitanje već odgovorenog. Uvaženi zastupnik Zahragić Haris. Da li se provjeravaju navodi medija Kantona Sarajevo o dovođenju vlasti u vezi sa narko kartelima ? Uprava policije provjerava sve navode koje ocjeni relevantnim. Problem migranata, zašto policija uhapsi i onda pusti na slobodu migrante koji narušavaju javni red i mir? Kod narušavanja javnog reda i mira lice lišeno slobode policijski službenici su dužni u roku od 12 sati pustiti ili uz zahtjev o pokretanju prekršajnog postupka predati nadležnom sudu. Tako da mi ne puštamo, nemamo osnova da ih zadržavamo više od 12 sati zakonskog ili ako ih zadržimo, ulazimo mi u djelo. Da li je istina da imate pritiske iz politike i pravosuđa zbog KSY aplikacije koja je dospjela u Upravu policije MUP-a Kantona Sarajevo radi informacije koje ne gode određenim ljudima, a koji su na visokim pozicijama u društvu, državi, politici i pravosuđu? Ja lično ne osjećam nikakve pritiske, a da ih osjetim oni koji me poznaju znaju kako bi reagovao samo kontra pritisaka, što bi rekli, pun gas do kraja. Oni koji me poznaju znaju da nemam straha sem straha od gospodara. Ako neko misli da me može prepast, ne može, samo će proizvest reakciju koja će biti sljedeća, ako idemo jednom brzinom, ona će biti uduplana. Znači nema pritiska kojeg mi nećemo izdržati. Policija je uvijek pod pritiskom, kako javnosti, tako određenih politika, građana, svega, ali pritisak neće funkcionišati na mene. Ja reagujem suprotno. Ne povlačim se, nisam tako školovan, nisam tako obučen tako, kroz život se nisam povlačio nikad, pa neću ni sada. Koliko je bačen eksplozivnih naprava na području Kantona Sarajevo i koliko je takvih krivičnih djela rasvijetljeno? U 2023. evidentirano je aktiviranje 13 minskoeksplozivnih naprava, rasvijetljena su 4. Koliko je zapaljeno automobila i koliko je rasvijetljeno slučajeva paljotine. U 2023. godini evidentirano je 35 događaja sa obilježjem krivičnog djela u kojem je došlo do paljotine motornih vozila, u 32 slučaju kvalifikovano je izazivanja opće opasnosti, u 2 slučaju teško krivično djelo protiv ljudi i imovine, a jednom slučaju izazivanja opće opasnosti u pokušaj . 8 slučajeva je rasvijetljeno. Ako ste odbili donaciju opreme MUP-u, zanima me ko je nudio donaciju opreme koju ste vi potencijalno odbili jer vrlo je osetljivo donirati, pogotovo tehničku opremu MUP-u i smatram da je to ispravno, pogotovo ako dolazi od neke obavještajne sigurnosnih agencija. Od marta 2023. godine do danas nije odbijena nikakva donacija, niti nuđena. Istovremeno potrebno je istaći sledeće: donator se obratio u Uredu policijskog komesara sa željom i nakanom da se donira računarska oprema za potrebe obrade SKY aplikacije u Uredu policijskog komesara. Međutim donator je informisan da se predmeti po aplikaciji SKY ne rade u Uredu policijskog komesara, već u Sektoru za kriminalističku policiju, tako da njih je bio raniji menadžment doveden u zabludu i donator je odustao od te donacije. Zanima me da li je sistem adaptivnog upravljanja saobraćajem, kojeg je ministar Šteta više puta platio našim novcem se sveo na to da policajci pištaljkama regulišu saobraćaj na svim raskrsnicama? Da li su policajci krivi što firme koje to treba napraviti nisu uradile? Predstavnici Uprave policije su održali više sastanaka sa projektantima projekta Adaptivnog upravljanja saobraćajem i predstavnici Ministarstva saobraćaja u svrhu povezivanja na planiranu optičku mrežu. Također, naše Odjeljenje za video nadzor je 12. 03. 24. godine uputila akt kojim se traži zvanično učešće u ovom projektu i potpisivanje sporazuma između MUP-a i Ministarstva saobraćaja, a sve u svrhu povezivanjem svih kamera i radara i lokacija MUP-a Kantona Sarajevo sa planiranom optičkom mrežom. Ovaj sistem koji je planiran da se implementira do kraja 2025. godine, rezultirao bi optičkim prstenom, od Ilidže do Baščarsije te povezivanje svih semafora, raskrsnica u Kantonu, kao i uspostavom savremenog videonadzornog centra Ministarstva saobraćaja koje bi koristio Ministarstvo unutrašnjih poslova, tj Uprava policije. Da li je smanjen broj osoba koje posjeduju ilegalno oružje? Da li je smanjen broj krivičnih djela počinjenih takvim oružjem otkada je Skupština dodatno pooštrila sankcije ilegalnog posjedovanja oružja? Da li bi liberalizacija propisa o posjedovanju oružja dovela do poboljšanja sigurnosne situacije i šta mislite o toj liberalizaciji? Kao što sam već istaknuo, godinama se bilježi određeni broj krivičnih djela izvršenih sa vatrenim oružjem i da je gotovo

100 procetan broj izvršenih krivičnih djela sa ilegalnim vatrenim oružjem. Smatram da bi liberalizacija propisa doprinijela da građani registruju oružje koje je time automatizmom moguće kontrolisati, a također smatram da je potrebno da se propisu oštire kazne za nelegalno poslovanje oružja. To bi bilo to. Pardon, ima još jedno pitanje, samo da ga. Da li je policijski komesar svjestan da se nalazi u centru unutarstranačkih i frakcijskih sukoba unutar jedne stranke, da bi zbog toga Uprava policija mogla nastradati? S obzirom na činjenicu da ja nisam političar, već profesionalac, policijski službenik, mene politički sukobi niti dotiču, niti me zanimaju. Da li je napredovala istraga u slučaju Memić? Obzirom da se radi o predmetu kojim rukovodi Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, o ovoj temi zaista ne mogao iznositi bilo kakve podatke. Uvaženi predsjedavajući Skupštine Elvedin Okerić, da li je Policijska uprava Centar u decembru 2023. godine zaprimila prijavu o narušavanju javnog reda i mira od strane zastupnice Sebije Izetbegović zbog naročito drskog ponašanja prema uposleniku Kliničkog centra u Sarajevu, Sektora zaštite koji je obavljao svoj posao i da li je nadležna Uprava preduzela sve zakonom propisane mjere i radnje? Dana 06.12.2023. godine Policijska stanica Centar putem telefona obaviještena od strane lica S.S. da je ulici Bolnička narušen javni red i mir. Izlaskom na lice mjesta koje je prijavljeno, na kojem je prijavljeno narušavanje javnog reda i mira, identifikovalo se kao zaštitar Kliničkog centra, izjavivši da je lice S.I. narušilo javni red i mir na njegovu štetu. Policijski službenici Policijske uprave Centar su poduzeli zakonom predviđene mjere i radnje u ovom slučaju.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom policijskom komesaru. Možete se vratiti na svoje mjesto. Zamolio bih ministricu za odgoj i obrazovanje da nam ponudi odgovore i na postavljena pitanja.

Naida Hota-Muminović (ministica)

Uvaženi predsjedavajući i dopredsjedavajuća, uvažene zastupnice i zastupnici, poštovani građani Kantona Sarajevo, koji prate prijenos današnje sjednice Skupštine Kantona Sarajevo, ja sam imala manje pitanja u odnosu na ministra unutrašnjih poslova i komesara Uprave policije, pa će krenuti redom. Dopredsjedavajuća Kristić, uvažena dopredsjedavajuća Kristić pitala je na koji način se primjenjuju navedeni pravilnici o zaštiti dobrobiti učenika, a u informaciji, kao i prošli put u toku uvodnog izlaganja govorili smo o koja dva pravilnika je riječ. Da li se Ministarstvo za odgoj i obrazovanje u slučaju nepoštivanja ovih pravilnika uključuje i na koji način te koji je broj individualnih planova brige i individualnih planova podrške koju realiziraju stručne službe u školama? Važno je napomenuti da Ministarstvo radi nadzor nad zakonitošću rada svih škola, uključujući i nadzor nad provedbom ovih pravilnika. Ministarstvo također dobiva redovno izvještaje i upite, naravno, e na koje ažurno odgovaramo kada su u pitanju navedeni slučajevi zaštite, odnosno ugrožavanja najboljeg interesa djeteta. Imali smo, dakle, u toku praćenja ovih pravilnika i jedan slučaj gdje smo predložili, odnosno inicirali razrješenje prije isteka mandata rukovodioca u jednoj od javnih ustanova u Kantonu Sarajevo zbog nepoštivanja pravilnika kojim se štiti najbolji interes djeteta, odnosno dobrobit. Izmijenjenom metodologijom za izradu godišnjeg programa rada i godišnjeg izvještaja o radu, to je prilog 8 u materijalima, mi smo od ove školske godine razvili detaljan mehanizam praćenja u smislu koji su to indikatori koji se najčešće pojavljuju nepoželjnih oblika ponašanja i koji je broj individualno prilagođeni i individualnih planova podrške, individualnih planova brige, tako da ćemo od ove školske godine moći razviti detaljno praćenje kada su u pitanju ovi podaci. Imali smo upite u mobilnom timu, također, za krizne intervencije, to je jedan tim koji je prepoznat u jednom od ova 2 pravilnika, 19 ukupno poziva je mobilni tim zaprimio. Nisu svi ovi događaji zaista bili krizni jer je ovo tek početak uspostave takvog jednog mobilnog tima, tako da je uslijedila dodatna edukacija školskog osoblja, članova

stručnih službi kako bi mogli razlikovati koji događaj zahtjeva uključivanje mobilnog stručnog tima za krizne situacije. Uvaženi zastupnik Šaljić pitao je o koliko smo prošle godine zaposlili psihologa? Mi smo zapravo kapacitirali stručne službe sa psiholozima po tada važećim pedagoškim standardima i normativima '22. godine, tako da prošle godine nismo ni morali zapošljavati dodatne, odnosno davati saglasnost za zapošljavanje dodatnih psihologa u školama. U toku te '22. godine u osnovnim školama zaposleno je 62 psihologa, u srednjim školama 10, što je ukupno 72 psihologa u javnim ustanovama u Kanton Sarajevo. Uvaženi zastupnik Kalem pitao je o broju osamnaestogodišnjaka koji su pristupili polaganju vozačkog ispita. U toku prošle godine taj broj je iznosio 1274 u Kantonu Sarajevo, što je 14 % od ukupnog broja izlazaka na vozački ispit. Pitali ste, također, da li se mogu pooštiti zdravstveni pregledi prilikom prije, dakle, pristupanja polaganju vozačkog ispita. Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine je već formiralo jednu radnu grupu koja intenzivno radi na tome da se propisu detaljno strožiji uslovi sadržaja ljekarskog pregleda koji bi vrijedili za cijelu Bosnu i Hercegovinu, što je i sada slučaj jer je ovo pitanje regulisano državnim propisom. Uvažena zastupnica Hašimbegović pitala je za broj socijalnih radnika u novim pedagoškim standardima i normativima? Ja ču napomenuti da smo mi u ukupnom sistemu u svim školama do '22. godine imali zaposleno ukupno 6 socijalnih radnika, dakle u više od 100 škola samo 6 socijalnih radnika. U '22. godini dodatno smo kapacitirali službe, tako da ih sada imamo 23 zaposlena socijalna radnika, a po novim pedagoškim standardima i normativima bit će potrebno zaposliti dodatna 34 socijalna radnika u osnovnim školama i 17 socijalnih radnika u srednjim školama, što će biti ukupno 51 socijalni radnik koje treba zaposliti u narednom periodu. Treba reći da ćemo mi od septembra do decembra imamo osigurana sredstva za zapošljavanje dodatnih psihologa u školskim stručnim službama, a u naredne 2 godine imat ćemo plan da kapacitiramo stručne službe i sa socijalnim radnicima, tako da možemo s ponosom istaći da je ovo 1 zavidan broj socijalnih radnika koje će raditi u stručnim službama škola. Treba također reći da Ministarstvo za odgoj i obrazovanje zagovaram intenzivnije zapošljavanje i kapacitiranje službi socijalnih zaštite u Centrima za socijalni rad, u Porodičnom savjetovalištu, u Odgojnem centru Kantona Sarajevo, to su zaista resursi koji školama puno znače u smislu preuzimanja i dijeljenja odgovornosti u vidu eksternih autoriteta kada se iscrpe svi mehanizmi koje možemo servisirati na nivou stručne službe škole. Imajući u vidu da su škole ipak odgojno obrazovne ustanove sa ograničenim mjerama koje mogu izricati prema roditeljima, odnosno općenito, koje imaju na raspolaganju kada rade sa roditeljima, smatramo da bi pravo kapacitiranje ipak bilo u Službama socijalne zaštite, uz, naravno, ovo popunjavanje sa 51 dodatnim socijalnim radnikom u narednom periodu. Uvažena zastupnica Hašimbegović pitala je i o socijalnom dijalogu sa sindikatom. Mi u oblasti odgoja i obrazovanja u ovim nivoima imamo 2 sindikata, jedan je za nivo predškolskog i osnovnog odgoja i obrazovanja, a jedan je za, drugi je za srednje obrazovanje. Mogu reći da smo mi u protekle 3 godine zaista predano radili i gradili socijalni dijalog sa našim socijalnim partnerima. To je i rezultiralo određenim poboljšanjima koja su značajna poboljšanja u smislu radničkih prava za radnike u obrazovanju kroz potpisivanje Izmjena i dopuna Kolektivnog ugovora i potpisivanja novih kolektivnih ugovora. Samo u proteklom periodu možemo zabilježiti rast plata u odgoju i obrazovanju od 48 %, za manje od 3 godine, što smatramo izuzetno dobrim pokazateljem o raspoloženju Vlade Kantona Sarajevo kao socijalnog partnera prema sindikatima. Želim također naglasiti jednu stvar, a vjerujem da je vaše pitanje vezano i za upit koji ste dobili, odnosno pismo koje ste dobili kao zastupnici u Skupštini Kantona Sarajevo, da taj dijalog, naš socijalni sa sindikatom osnovnog odgoja i obrazovanja ide jako teško. Obilježen je elementima nasilničkog ponašanja, prema mojoj slobodnoj procjeni, riječ je o tome da predsjednik Kantonalnog odbora osnovnog sindikata osnovnog odgoja i obrazovanja je proglašen krivim i izrečena mu je i novčana kazna zbog narušavanja javnog reda i mira u službenim prostorijama Ministarstva '22 godine zbog verbalnog napada na zaposlenike

Ministarstva. Ako neko prati društveni, odnosno aktivizam na društvenim mrežama može vidjeti niz uvredljivih komentara, karikatura, animiranih likova, iz crtanih filmova koji su naoružani, koji pozivaju na neku spremnost s ciljem ostvarenja radničkih prava, a i pismo koje ste dobili kao zastupnici u kojem predsjednik Kantonalnog odbora sindikata najavljuje usložnjavanje prilika u smislu sigurnosti. Dakle, taj predmet glasi "Sigurnosne prilike na području Kantona Sarajevo u narednom periodu će se usložiti". Ovo pismo su dobili svi zastupnici u Skupštini Kantona Sarajevo, gdje se kaže da je za dan, 29.03. planirano održavanje Druge hitne sjednice Skupštine Kantona o temi sigurnosti, a jedan od ciljeva je sveobuhvatno sagledavanje stanja sigurnosti i eventualnih izazova, rizika i opasnosti koji potencijalno mogu usložniti sigurnosne prilike na području Kantona Sarajevo. "Informišemo vas da će na području Kantona Sarajevo u narednom periodu sigurno doći do usložnjavanja sigurnosnih prilika zbog potpunog bojkota i svakodnevnih štrajkova u osnovnim školama, povremenih i stalnih protesta u mirovanju i pokretu, većeg i manjeg obima, kojima će prisustvovati prosvjetni radnici i naši prijatelji iz drugih krajeva Bosne i Hercegovine i regije, otvaranja kampa prosvjetnih radnika u parku preko puta zgrade Vlade Kantona Sarajevo. Itd, itd". Osim ovog, predsjednik Kantonalnog odbora veoma često daje vrlo pogrdne nazine nadimke dodjeljuje različitim ljudima s kojima vodi socijalni dijalog. Da se ovo dešava u školi, za takvo dijete već bi bio izrađen neki stepen podrške, individualni plan brige ili individualni plan podrške sa uključivanjem i drugih, vjerojatno stručnjaka koji bi morali pomoći da se ovakvo ponašanje prevaziđe, tako da u ovakovom ambijentu jako je teško voditi socijalni dijalog sa Sindikatom osnovnog odgoja i obrazovanja i prilike će biti jako teške i ograničene isključivo na ono što propisuje Zakon o radu, Zakon o Vijeću uposlenika i Kolektivni ugovor i ništa više od toga. Iskreno se nadam da će se ovim prijetnjama pozabaviti i drugi organi koji su, koji imaju u svojoj nadležnost čuvanje reda i mira i evo sigurnosne situacije u Kantonu Sarajevo. Uvažena zastupnica Kapo pitala je da li se prevencija delikvencije i vršnjačkog nasilja u školama radi i mimo februara koji je označen kao mjesec za kampanju. Februar je mjesec kada provodimo intenzivnu kampanju prevencije vršnjačkog nasilja, ali tokom cijele školske godine radimo sa učenicima. U prilogu broj 7 i prilogu broj 6 navedeni su različiti oblici koje i aktivnosti koje radimo na časovima odjeljenskih zajednica sa učenicima, te one programe koje radi Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja u saradnji sa stručnim službama škola i vanjskim saradnicima, tako da je riječ o kontinuiranim aktivnostima kroz nastavne i vannastavne aktivnosti, odnosno sekcijske. Uvažena zastupnica Vujović pitala je da li ovi pravilnici zaista prate stvarne potrebe da bi se smanjio broj nepoželjnih oblika ponašanja kod učenika. Već ovi pokazatelji o smanjenju broja vršnjačkog nasilja, dakle stope vršnjačkog, odnosno maloljetničke delikvencije, pokazuju da je riječ o mehanizmima koji daju svoje rezultate. Primarna i sekundarna prevencija u školama jako je važna i potrebno je da profesionalci različitih resora nastave saradivati, kao što tu i do sada rade. Naravno, uz dodatno kapacitiranje svih ovih profesionalaca, dakle i u službama socijalne zaštite, i u školama, i u Upravi policije itd. Dakle, profesionalci zaista dobro sarađuju i ovi pravilnici daju već rezultate, vidljive rezultate. Uvaženi zastupnik Bandić pitao je da li su ovi pravilnici bili u javnoj raspravi. Oni jesu bili i u javnoj raspravi, a i prethodno su testirani, dakle 2018. godina bila je godina kada su oni svi prethodno testirani u svim školama, tako da su ustvari indikatore koji su u pravilnicima razvili pedagozi sa terena koji su imali priliku da primjećuju šta su nepoželjni oblici ponašanja, tako da su i nastali dodatni prilozi od onog kako je inicijalno bilo zamišljeno prije 2018. godine i ovo su sada prilagođeni pravilnici nakon perioda testiranja u škola, u svim osnovnim školama u Kantonu Sarajevo. Uvaženi zastupnik Samir Avdić pitao je, dakle, isto pitanje i za zapošljavanje psihologa. Mi, dakle, u ovoj godini idemo sa dodatnim kapacitiranjem zašto je u budžetu Kantona Sarajevo predviđeno, dakle, da postignemo takav standard da svaka škola ima jednog psihologa i kapacitiranje socijalnih radnika u narednim godinama ovako kako predviđaju novi pedagoški standardi, a o tome zašto je to pola radnog

vremena, evo, dala sam djelomično i odgovor u prethodnim odgovorima na pitanja. I na kraju, uvaženi zastupnik Zahiragić iznio je konstataciju da su škole puno je drugoga. Mislim, ovo su teške kvalifikacije i riječ je, dakle, o krivičnim djelima, zaista svi mi po saznanju da postoji takva krivična djela dužni smo kao građani, a posebno evo kao imenovani ili izabrani zvaničnici, odmah tu prijaviti policiji.

Krupne paušalne izjave nam ne mogu doprinijeti sigurnosti i rješavanju bilo kakvog problema. Ciljano prijavljivanje postojanja ovakvog krivičnog djela će jako pomoći školama, policiji, roditeljima, svima onima koji pružaju brigu i zaštitu u sistemima u kojima radi, pomoći će profesionalcima, zapravo koji nosi najveći teret u svim ovim našim ustanovama koje pobrajamo sve vrijeme. Pitali ste, također, vezano za smjernice kada djetetu učeniku treba pregled psihijatra? Vidjet ćete u prilogu broj 4. među tim smjernicama ima na strani 23 šema komunikacije u slučaju kada je ugrožen najbolji interes djeteta, bilo da dijete prijeti da će ugroziti samo sebe ili druge. Tad se tačno zna kako se postupa. Dakle, važno je da ne stigmatiziramo odlazak ljekaru, pa ni odlazak dječjem psihijatru. Dok mi danas govorimo o ovoj temi mnoga djeca borave i liječe se i izlječit će se, ako Bog da, dakle, borave na Dječjoj psihijatriji i ne trebamo ovo pitanje ni na koji način stigmatizirati, trebamo proraditi dodatno mehanizme međusobne komunikacije i svi su profesionalci od avgusta prošle godine, kad su ove smjernice, kad ih je Vlada donijela, prošli dodatnu obuku i u Centrima za socijalni rad, i u školama i u Centrima za mentalno zdravlje u domovima zdravlja. Dakle, tačno se zna kako postupaju i procjenjuje svako od njih, i u školama i u Centru za socijalni rad, i u domovima zdravlja. I u policiji procjenjuju na koji način i kada uključuju druge resore i zajednice. Tako da, eto, ja bih zamolila zaista da ovo pitanje ni na koji način ne stigmatiziramo, vrlo je važno da učenik koji je u riziku, ekstremnom riziku, dakle u jednoj kriznoj situaciji, dobije adekvatnu podršku i da zaista ohrabrimo profesionalce u sistemu da pažnjom dobrog stručnjaka prije svega postupaju da budu odgovorni prema tom pitanju kako bi se zaista sprječile neke veće i neželjene posljedice.

Napomenut ću da je ova smjernica prvi put izdata nakon nemilih događaja u Beogradu, kada je svugdje u regiji postojala opasnost i rizik da bi se ovaj događaj mogao kopirati i u drugim sredinama. Zato je tad bilo potrebno da razvijemo visok stepen budnosti nad ovim pitanjem. Naravno da smo ih kasnije doradili, tako da smo sad mnogo spremniji i bolji, razvili smo bolje mehanizme koordinacije između resora, za što, naravno, postoji dodatni prostor za unapređenje i u narednom periodu. Ja, koliko sam zabilježila, nisam više imala pitanja. Hvala vam lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj ministrici Hota-Muminović. Imate li puno vi pitanja ministrici? Može.

Pozivam ministricu za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo Endu Pečenković da nam da odgovore na postavljena pitanja. Izvolite, imate riječ.

Enda Pavić Pečenković (ministica)

Evo prije svega srdačan pozdrav svima koji se nalaze u skupštinskoj sali, našim gledateljima putem malih ekrana koji nas prate. Ja sam imala određeni broj pitanja, nije veliki. Prvo pitanje je bilo od strane uvažene zastupnice Danijele Kristić. Da li ste razmišljali o otvaranju punktova Poročnog savjetovališta u općinama u Kanton Sarajevo obzirom da postoji potreba za sve većim savjetodavno terapeutskim uslugama i samoj prevenciji kroz rad u zajednici? Na ovo pitanje ću odgovoriti da trenutno nismo razmatrali mogućnost otvaranja punktova Porodičnog savjetovališta iz jednog prostog razloga što je sjedište samog Porodičnog savjetovališta se nalazi na području Općine Novo Sarajevo, zgrada je velika, komforna, ima dovoljan broj

prostorija i dostupna je, mislim, svim građanima Kantona Sarajevo, obzirom da se nalazi i uz tramvajska prugu, tako da ima javni prijevoz dostupan. U samom Porodičnom savjetovalištu ima dovoljan broj edukanata koji mogu da pruže ovaj vid edukacije, savjetodavnog rada, a pogotovo kada je u pitanju rad u prevenciji nasilja u porodici. Mi imamo obzirom da je Kanton Sarajevo jedini Kanton koji financira rad Sigurne kuće i oni u sklopu svoje Sigurne kuće imaju tim koji radi savjetodavan rad upravo sa ovom kategorijom žena. Drugo pitanje je bilo prema zaključku Vlade odobreno je jačanje ljudskih kapaciteta u ustanovama socijalne zaštite. Točno, odobreno je. I sama sam se zalagala da se u svim ustanovama socijalne socijalnih zaštite poveća broj uposlenika, a zbog ranije zanemarenosti ovih ustanova. Kako dolazi suglasnost od koje ustanove za zapošljavanje mi istu i dostavljamo, imamo problem u realizaciji zapošljavanja psihologa kada je u pitanju i u Kantonalni centar za socijalni rad, imajući u vidu da je od 5 upražnjenih radnih mjesta samo 1 popunjeno, na 4 nije bilo prijava, tako da se morao konkurs ponisti. Ići će u realizaciju novog, raspisivanja novog konkursa. Kada je u pitanju, imali smo pitanje može li se ljudskim kapacitetima odgovoriti na potrebe osnovnih i srednjih škola prema implementaciji Pravilnika o način i oblik provođenja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana i Pravilnika o vođenja evidencija, neprihvatljivim oblicima ponašanja i zaštiti učenika. Prije svega mislim na prisustvo socijalnih radnika. Ja ovdje moram, mislim istaći, suradnju Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, kao i ustanova socijalne zaštite sa Ministarstvom odgoja i obrazovanja Kantona Sarajevo. Smatramo da je funkcionalna, profesionalna i da se svakodnevno unaprjeđuje i, naravno, uvijek postoji prostor za unapređenje, i dalje unapređenje, međutim moramo istaći jednu činjenicu jeste da se radi obilnim i složenom zakonskom propisu koji imaju Kantonalni centri za socijalni rad, gdje ustanova, radi se o ustanovi, znači sa prenesenim javnim ovlaštenjima. Centar ponekad nije odmah u mogućnosti odgovoriti na sve pozive obrazovnih ustanova, gdje sam i ranije govorila da po sistematizacijama, dosada je bio jedan pedagog, evo, idemo jedan psiholog, sad idemo u popunjavanje da to ne bude više jedan, nego da budu 2 i pedagoga i psihologa negdje i 3. Ovaj i nisu u mogućnosti odgovoriti na sve pozive obrazovnih ustanova. Napominjemo da stručni radnici Službe socijalne zaštite Kantonalnog centra za socijalni rad postupaju u skladu sa svim svojim nadležnostima i vode računa o zaštiti najboljeg interesa djeteta na području Kantona Sarajevo i van odgojno-obrazovnih ustanova, shodno propisima iz oblasti socijalne zaštite. Naglašavam da stručnim radnicima u ovim ustanovama ne mogu zamijeniti stručne timove u odgojno-obrazovnim institucijama, nego mogu biti komplementarni jedni sa drugima, jer to je jedini način da govorimo o najboljem interesu djeteta, tj učenika. Opet navodim da u skladu sa svojim kapacitetima, službe socijalne zaštite izlaze na poziv škole, sudjeluju u radu timova koordinacionih zajedno sa MUP-om Kantona Sarajevo, centrima za mentalno zdravlje, obrazovnim ustanovama i ustanovama socijalne zaštite. Uvažena zastupnica Marijela Hašimbegović je postavila pitanje kakve smo mјere poduzeli po pitanju edukacije stručnog kadra u ustanovama socijalne zaštite i što je zakonska obaveza, gdje spominje se da je posljednja edukacija urađena 2014. godine. Ja moram istaći da smo više puta se obraćali za održavanje ovih edukacija, imajući u vidu da ove edukacije organizuje i provodi Centar za edukaciju sudija i tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine. Tako da, evo, mi ćemo još jednom, imali smo dvije urgencije do sada, dok sam tu, uradit ćemo još jednu urgenciju da vidimo da li će te edukacije napokon biti realizovane. Također je bilo pitanje koje smo mјere poduzeli o dobrovoljnosti kada su u pitanju dobrovoljnost, princip dobrovoljnosti za roditelja, a tiču se njihovog uključenja u proces izvršavanja ovih mјera. Moram reći da, nažalost, zakon nije prepisao odgovornost za neuključivanje roditelja u predmetni proces, i to smo mi istakli kao jednu od otežavajućih okolnosti pri radu u kategorijama djece koja su u sukobu sa zakonom. Trenutno je zakonski proces takav da se radi na bazi dobrovoljnosti. Mi smo više puta tražili, evo opet insistiramo putem ustanova socijalne zaštite koje su same tražile putem, evo i nas kao resornog ministarstva, da se određeni zakoni

koji su doneseni na federalnom nivou mijenjaju jer imamo problem kada se primjenjuju u konkretnom radu na terenu. Također je bilo pitanje vezano za mjere koje smo poduzeli po pitanju uspostavljenja sistema provođenja odgojnih mjera maloljetnika sa problemima ovisnosti. Moram reći da je trenutno u završnoj fazi, evo od kako sam došla radimo na Akcionom planu za prevenciju maloljetničkog prijestupništva i rada sa maloljetnicima koji su u kontaktu sa pravosudnim sistemom i akcioni plan će obuhvatiti 2024 - 2028 godinu. U završnoj je fazi, kao što sam već rekla, i predviđio je u svom strateškom programu upravo kreirati i realizirati set mjera koje su usmjerena ka primarnoj prevenciji najzastupljenijih oblika neprihvatljivog ponašanja djece i maloljetnika. I također je predviđen niz multidisciplinarnih aktivnosti u cilju rada sa maloljetnicima koji imaju problema sa ovisnošću i također sa njihovim porodicama. Uvaženi zastupnik Jasmin Šaljić je postavio više konstataciju ili pitanje da li može Skupština treba iznijeti ili dopuniti neke zakone, da mu se pojasni šta je to što nama je neophodno kada je u pitanju rad sa roditelja koji zanemaruju dječu. Mi smo u informaciji rekli da je neophodno izmijeniti određene, evo opet ponavljam, maloprije sam rekla set zakona koji tretiraju ove mehanizme, postupanje u cilju zaštite tretmana djece i omladine i članova njihovih porodica u krivičnom postupku su uređeni opet kažem Zakonom o zaštiti i postupanju sa djeecom, maloljetnicima u krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine. Više puta smo napomenuli, evo, da smo tražili izmjene, određene izmjene ovih zakona, ali evo, još uvijek nemamo odgovora. Ustanove socijalne zaštite također, u navedenim postupcima pored ovog Zakona, primjenjuju Porodični zakon, Zakon o zaštiti nasilja u porodici Federacije Bosne i Hercegovine što može da se vidi da više zakona uređuje ovu određenu oblast koja tretira zaštita i prava interesa djece i to je neko sveobuhvatno sistemsко rješenje gdje ćemo se mi, ja ću se zalagati, insistirati, neću odustati sa inicijativama za izmjenama određenih članova zakona kad su pitanju Porodični zakon, Zakon o zaštiti nasilja u porodici i Krivični zakon u postupanju maloljetnicima sa postupanjem prema maloljetnicima u Federaciji Bosne i Hercegovine. I uvaženi zastupnik Faruk Selmanović je pitao da li imamo određene informacije kad su, pod kojim je okolnostima beba umrla u Domu na Bjelavama i od kako je odzeta od majke na zahtjev oca koji je vršio nasilje u porodici? Naravno, i svakako da imamo, ja sam po samom saznanju odmah otišla i obišla Dom Bjelave po samom događaju, a službenici iz ministarstva, državni službenici su izvršili nadzor, nadzor u ustanovama socijalne zaštite, tj u Dječjem domu Bjelave, kao i Centru za socijalni rad, gdje je urađen i pokrenut stručni nadzor. Međutim, obzirom da se istraga još uvijek provodi putem Kantonalnog tužilaštva, nismo u mogućnosti dati više informacija. Eto, to je bila to.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj ministrici. Ministarstvo pravde da li ima neka pitanja? Izvolite, imate riječ?

Indira Šulović (sekretar Ministarstva pravde i uprave)

Poštovani zastupnici i zastupnici, ja sam Indira Šulović, sekretar Ministarstva pravde i uprave, u odsustvu ministricice pravde i uprave, koja je na službenom putu. Imamo pitanja dvije uvažene zastupnice. Evo, ja ću pročitati pitanje uvažene zastupnice Marijeli Hašimbegović. Prvo se odnosi na pitanje koliko je izrečeno kazni za nelegalno posjedovanje oružja i kakve kazne su izrečene u pitanju ovog prekršaja? Odgovor bi bio da, prema podacima Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo u 2023. godini podignuto je ukupno 25 optužnica za nelegalno držanje oružja ili eksplozivnog materijala, što je izneseno u dostavljenoj informaciji Kantonalnog tužilaštva. Statistički podaci o predmetima Općinskog suda i Kantonalnog suda u Sarajevu, u skladu sa Zaključkom Kolegija Skupštine Kantona Sarajevo i Zaključkom Vlade Kantona Sarajevo, dostavljeni su u vidu informacije zastupnicima Skupštine Kantona Sarajevo. Drugo pitanje bi

se odnosilo na zašto je dug postupak za izricanje mjere za maloljetničku delikvenciju? Od činjenja prekršaja do izricanja mjere počiniocu često postanu i punoljetni. Može li se pojasniti, a to je već treće, pardon. U skladu sa članom 85. Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku Federacije BiH propisana je dužnost hitnog postupanja svih organa koji učestvuju u postupku, odnosno najhitnije da bi se postupak što prije završio. Prema podacima kojim raspolažemo, navedena odredba se poštuje, ali u nekim slučajevima su moguće izuzeci zbog objektivnih razloga, kao što su npr nedostupnost svjedoka ili prijavljenog dugog vještačenja i vrlo složenog konkretnog predmeta. Ukoliko je riječ o nekom pojedinačnom predmetu, treba dostaviti konkretan upit kako bi se izvršila provjera i razlozi zbog neefikasnog postupanja. I treće pitanje bi se odnosilo na, može li se pojasniti radi javnosti u pravnom interesu sljedeće: Zakon u prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine propisuje način prinudne naplate izrečenih kazni, međutim kod postupka prinudne naplate izrečene u prekršajnom nalogu, ovlašteni organ prinudne naplatu upućuje na Zakon o izvršnom postupku koji predmetni prekršajni nalog ne prepozna kao izvršnu ili vjerodostojnu ispravu. Odgovor na treće postavljeno pitanje koje se odnosi na primjenu Zakona o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine je u nadležnosti Općinskog suda u Sarajevu i do danas do početka ove sjednice nije dostavljen odgovor, tako da nismo u mogućnosti odgovoriti konkretno na ovo pitanje. Drugo pitanje postavila je uvažena zastupnica Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović i ono se odnosi na pitanje ministrici pravde i uprave Kantona Sarajevo, da li se neke mjere poduzimaju da se uspostavi efikasnije pravosuđe? Zašto se ne vrši veći pritisak na federalnog ministra pravde i Federalni parlament da za pripremu neophodne izmjene Kaznenog zakona i Zakona o kaznenom postupku i Zakona o izvršnom postupku i druge. Kao odgovor možemo reći da su mjere za uspostavljanje efikasnijeg pravosuđa, preduzimaju, u skladu sa državnom strateškim dokumentom za ovu oblast u saradnji sa Visokim sudskim tužilačkim vijećem Bosne i Hercegovine, državnim i entitetskim ministarstvima pravde, kao i Kantonalnim ministarstvima pravde. Strategija za reformu sektora pravde Bosne i Hercegovine za naredni period, odnosno period 2023- 27. je pripremljena u saradnji sa svim gore navedenim učesnicima i njeno donošenje se očekuje strane Vijeća ministara kao treći dugoročni planski dokument koji se bavi reformama u sektoru pravde u Bosni i Hercegovini i sadrži usaglašene prioritete razvoja ovog sektora u planskom periodu i realne reformske aktivnosti. Da, napomenemo da je osnovna uloga Ministarstva pravde i uprave obezbjeđenje sredstva za rad pravosudnih organa i tužilaštva na način da se omogući sudovima da u svom radu postupaju nezavisno, nepristrasno i efikasno, a u skladu sa njihovim zahtjevima i u koordinaciji sa Visokim sudskim tužilačkim vijećem Bosne i Hercegovine. Drugo pitanje je bilo kada je zadnji put ozbiljnije mijenjan kazneni zakon? Izmjene Krivičnog zakona i Zakona o izvršnom postupku Federacije BiH još uvijek su u fazi pripreme materijala od strane formiranih radnih grupa Federalnog ministarstva pravde. Nažalost, ministarstvo pravde i uprave nema utjecaja na proceduru donošenja zakona na nivou Federacije, niti ima aktivno učešće u radu formiranih radnih grupa za izradu izmjena i dopuna ovog ovih zakona.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj sekretarki Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo. Možete se vratiti na svoje mjesto. Nema više prijavljenih uvodničara da odgovore na postavljanje pitanja zastupnika i zastupnica.

Ja sada predlažem pauzu od sat i 15 minuta i zamolio bih zastupnice i zastupnike da se izjasne, a onda idemo sa raspravom.

Molim službu da objavi anketu. Za je glasao 21 zastupnik, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila moj prijedlog za pauzu od sat i 15 minuta.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo. Prije nego što pređemo na raspravu ostao sam dužan kolegi Bandiću da ponudim odgovor na postavljeno pitanje, koje je glasilo, pitanje se odnosilo na prethodnog policijskog komesara, izmjene zakona koje su tada donesene, upravo tom komesaru je omogućeno da bude policijski komesar, iako nije ispunjavao uslove po prethodnom zakonu, što znači da ste vi učestvovali u donošenju zakona, iako nije ispunjavao uslove, odnosno nije imao čin inspektora koji mu je bio potreban, ovo vjerojatno mislite čin glavnog inspektora, kako bi isti bio policijski komesar. Vi ste učestvovali u donošenju zakona kojim je omogućeno da prethodni policijski komesar postane komesar, a sada je sva odgovornost prebačena na njega. Izmjene i dopune Zakona o unutrašnjim poslovima i Zakona o policijskim službenicima, analiza ta dva zakona, izmjena ta dva zakona je krenula 2016. godine, 2017. i '18 i nakon te sveobuhvatne analize radnih tijela u Skupštini Kantona Sarajevo na zakonodavnom nivou koji je vrše nadzor i kontrolu kada je u pitanju sigurnosni sistem, zatim od strane Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave policije i svih drugih aktera koji su doprinisili izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjim poslovima i policijskim službenicima. Tako da nije 2019. prilagođavano nikome, već 3 godine je analiza rađena i nakon te analize utvrđeno je da treba propisati jasnu struku, da je neophodno ukinuti ovaj dio o kojem vi spominjete zato što je tada u tom momentu ispunjavao samo 1 ili 2 policijska službenika uslove za imenovanje policijskog komesara. Izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjim poslovima i policijskim službenicima 2019. godine omogućeno je da se prijavi 5 kandidata, tako da su to razlozi bili izmjena i dopuna zakona. Ne znam da li ste na nešto konkretno aludirali ili ko vam je već pomagao u pripremi pitanja. Uglavnom, evo, to bi bio moj odgovor. Znači, nema nikakve veze sa bilo kakvim prilagođavanjem, zato što je procedura izmijena i dopuna ova dva važna zakonska propisa pokrenuta 2016., 17., 18. i tek 2019. godine ti su zakoni izmijenjeni. Naravno, pored tih izmjena i dopuna propisana je, propisani su dijelovi unapređenja ta dva zakonska propisa, o kojima je govorio i ministar unutrašnjih poslova Admir Katica.

Mi prelazimo na raspravu. Prvi koji se prijavio za raspravu, zastupnik Muamer Bandić, izvolite, imate riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem. Upravo onako kao što sam i rekao, dakle, vi ste formalno sudjelovali u donošenju ovog zakona koji je omogućio policijskom komesaru prethodnom, da bude policijski komesar. Sada obrazloženje koje vi navodite, u kojem procesu se donosio zakon, izmjene, to je manje bitno, formalno ste vi bili u tom, dakle, organu koji je donio taj Zakon. Sad se pitamo, postavlja se pitanje koliko, postavio sam ja to pitanje, ne znam, nisam čuo odgovor koliko sada ukupno policijskih službenika ispunjava uslove da bi ih mogli imenovati za komesara? Sad trenutno po ovom Zakonu? Prema ovim mojim informacijama, ove koje ste vi predsjedavajući meni iznijeli, ja sam, evo, našao ovamo javno, na portalima, dakle, i nisam vidio da je neko demantovao izjavu Uprave policije u tom vremenskom periodu kada je ovaj prethodni policijski komesar bio tu i vidim da je on iznio razloge zbog čega nije došlo do imenovanja, odnosno činovanja nekih policijskih struktura iz razloga zato što zakon nije bio usklađen, odnosno što kompatibilne nisu bile odredbe određenih članova zakona i što, kako se ovdje navodi, Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta nije bio usklađen sa tim zakonskim procedurama. Iz tih razloga nije moglo doći do imenovanja, odnosno do činovanja, ali eto, taj dio da ne trošim puno vrijeme pošto nam puno oko Ministarstva unutrašnjih poslova. Od ministra nismo dobili bukvalno ni 20 % odgovora od onih koje smo očekivali. Ministar je sve

to zamotavao nekim opštim formulacijama. Kada ga pitamo koliko je novca potrošeno za ovu komisiju, on kaže koliko je bilo ko komisija, pa kako su komisije radile, ali nam nije koliko je novca potrošeno. Svaki oblik njegovog rada se krije ustvari iza nekog radnog tijela, iza nekog ekspertnog tima. Ono što jest vrlo interesantno da se ministar hvali istorijskim činom da je izmijenio zakon koji je onemogućio, odnosno depolitizirao institut policijskog komesara. Dakle, svi mi znamo da to nije tačno i ako ministar takvu konstataciju iznosi kao istorijski čin, stvarno to onda nismo, onda ova sjednica neće ostvariti svoju svrhu ukoliko je samo potrebno, dakle da ministar jednim dijelom umiri, evo da kažem opoziciju, dakle, ako hoćemo stvarno stanje da promijenimo, onda moramo da govorimo istinu i činjenice, argumente. Dakle, mi imamo Nezavisni odbor koji je jedno tijelo koje je, evo da kažem, čast izuzecima koji su profesionalci, naravno, nećemo sve stavljati u isti koš, ali to je jedno tijelo koje bira Skupština i koje je sasvim podložno političkim pritiscima i političkim utjecajima. Tako da izbor policijskog komesara možemo dovesti kao nezavisan izbor samo u onim situacijama ukoliko nemamo da izaberemo nekog drugog, odnosno vladajuća većina ukoliko nema na raspolaganju veći broj onih kandidata koji ispunjavaju uslove za policijskog komesara. Kaže ministar da je to istorijski iskorak, kako je to on već rekao formulisao, ja to zaista ne mislim, pogotovo ne mislim da je taj iskorak napravljen u ovom mandatu, kako ste vi, ministre Katica, na toj poziciji, jer ste vi u jedan od ekspertskeh timova ime imenovali predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo. Ne ulazeći u njegove kompetencije, dakle, to je čovjek koji je predsjednik Kantonalnog odbora Naroda i Pravde i na direktan način organ zakonodavne vlasti uvlačite u izvršnu vlast i još ga politizirate. Ja ne znam da li postoji i na jednom nivou da je neko na ovaj način jednog, evo da kaže nosioca političke vlasti, ne ulazeći u njegove kompetencije, imali ste vi mnogo veći, možda izbor još ljudi, ali ste vi imenovali nekoga, dakle ko direktno nosi političku funkciju u Kantonu Sarajevo. I vi nam govorite o depolitizaciji. To je u najmanju ruku neprihvatljivo, a evo vidjet ćemo koliko je to u stvari sa aspekta zakonodavne vlasti, utjecaja na izvršnu uopšte i dozvoljeno. Da je revolucionarni čin ovo kako vi govorite ili istorijski, ja bih se složio da ste vi nama ovdje ministre, rekli ko je ubio Dženana Memića, to bi bio istorijski čin da mi znamo da ste vi rasvijetli taj slučaj, jer Dženan Memić je istoriji, da kažemo jedna granica koju, na osnovu koje je Uprava policije, MUP Kantona Sarajevo, pa i Federalni MUP, Tužilaštvo, pravosuđe izgubilo svoj integritet. Sve do onog momenta dok mi ne budemo znali i dok ne budemo imali osuđujuću presudu, pravednu presudu za Dženana Memića, mi ne možemo da govorimo o Upravi policije i njenom integritetu. Mi svi treba ovdje da šutimo kada je taj slučaj u pitanju i vi sada izadete i kažite ministre, pozdravljam ja, kupili ste vi i borbena vozila, helikopter, ali za to ubistvo ne treba helikopter, ne trebaju vam borbena vozila, treba nam integritet, malo hrabrosti da se uđe u pravu borbu. Ne znam sada evo, postavila je kolegica, čini mi se Arijana Memić, pitanje da li je neko od ovih koji su sudjelovali u u istrazi, da li je neko procesuiran na način, dakle, da je pokrenut disciplinski postupak, da je protiv njega podnesena krivična prijava. Čini mi se da nismo dobili odgovor na to pitanje, ne znam iz kojih razloga, nisam to dobro čuo, ali ono što jest zanimljivo da ćete vi nama svi reći sada, znate istraga se vodi, tužilaštvo pokreće istragu, kako je to ministar rekao. Znamo mi ko upravlja istragom, ministre, vi ste nama rekli ovdje također da vi imate pravo da iznosite informaciju, što nije tačno. Zakon o krivičnom postupku to uopšte ne spominje, iznošenje informacija u javnosti. Dakle, vama je dozvoljeno u onom obimu u kojem vi raspolažete svojim informacijama. Naravno, tamo o počinjenom krivičnom djelu, odnosno izvještaj o počinjenom krivičnom djelu i to što vi sad kažete da nemate pravo od tužioca, to nije istina. Dakle, u tom dijelu imate. Vi kažete s informacijama s kojima raspolažete, pustite u javnost i kažete mi smo predali informaciju o počinjenom krivičnom djelu prema Tužilaštvu, a Tužilaštvo dalje nek se odredi. Integritet vraćanja ovog, Uprave policije i čitavom ovom sistemu, bilo bi, dakle, kao što sam rekao u otkrivanju ubistva Dženana Memića ili bar da znamo, dakle, šta se desilo u tom slučaju. Ja imam neke informacije, zanima me ustvari da li su počinioči tog krivičnog djela

u životu, jesu li nam dostupni organizatori tog krivičnog djela ili ne znam ko je još sudjelovao, jesu li dostupni uopšte ovome sistemu? Dakle, sasvim je jasno da u tom sistemu u kojem je ubijen Dženan Memić znate, politika je nadjačala profesionalizam u Upravi policije. Očito da je istraga vođena u pogrešnom pravcu. Istraga je odvela prvo, koliko se ja mogu da sjetim, na saobraćajnu nesreću. Sud je utvrdio da nije bila saobraćajna nesreća. Sad me zanima ko je odgovoran u smislu vođenja te istrage, da li postoji iko, ko je podnio ozbiljnu krivičnu prijavu, dakle od nadležnih institucija, ne govorim sad o porodici Dženana Memića, da li je neko podnio prijavu protiv nekog tužioca, krivičnu prijavu, ili prijavu disciplinskom tužitelju. Dakle ukoliko je tužilac vodio istragu i usmjeravao u pogrešnom pravcu, tamo u Upravi policije postoji policijski službenici koji su profesionalci, koji bi trebali najmanje službenom zabilješkom da zabilježe sve ono u stvari što je njima naređeno, što oni smatraju da nije u skladu sa pravilima struke. Ja bih volio da znam da li postoje takvi službenici. Da li postoje oni službenici koji su sudjelovali u vođenju istrage za saobraćajnu nesreću? Jesu oni procesuirani? Dakle, sasvim je jasno da još uvijek u Upravi policije postoje političke snage koje tamo upravljaju, ustvari koji integritet policije narušavaju i stavljaju, evo da kažem političke svoje interese u prvi plan, a ne u plan vladavine zakona, vladavine prava. Na način na koji je nama objašnjen ovdje, dakle, kako je imenovan kolega Okerić, dakle zaista, odnosi se samo na ovaj nivo odnosa zakonodavne i izvršne vlasti. Dakle, vidite ministre, kada politika uđe u policiju, u tužilaštvo, u pravosuđe, mi imamo vrlo ozbiljan problem, tada nema vladavine zakona. Tada imamo vladavinu, odnosno utjecaj političkih snaga, koji će prevagnuti u tom slučaju, sasvim je evidentno da je to se desilo u slučaju Dženana Memića, da postoje, neke ovdje, neke da kažem i unutar MUP-a i policijskih ovih i sigurnosnih agencija, i unutar pravosuđa, i unutar politike, snage koje mogu da nadjačaju sistem. Tzn da mi ovdje nemamo adekvatnu vladavinu zakona, nismo svi jednaki pred zakonom. To je jedan od ključnih razloga zbog čega, u stvari mi ne možemo i građani ne mogu imati povjerenje u ovaj sistem. U slučaju saobraćajnih, evo da kažem u ovom segmentu koji se odnosi na sigurnost u saobraćaju, ja sam siguran da većina ovdje ljudi, nas koji smo prisutni, mi znamo da u stvari te saobraćajne nesreće najvećim dijelom budu na neki način, evo da kažem i fingirane, znamo da su neki počinioци krivičnih djela, ne idu na izdržavanje tih kazni, nego neko drugi za njih ide. To je poraz ovog društva. Sasvim sam siguran da to ministre i vi i Uprava policije zna, da određeni, dakle, moćnici imaju mogućnost dakle, da i u slučaju počinjenja krivičnog dijela u saobraćajnoj nesreći oni ne izdržavaju kazne zatvora. I sad, ako mi govorimo o integritetu cjelokupnog sistema, u kojem ubrajamo i sistem sigurnosti, vi ministri niste uradili ništa u smislu jačanja i vraćanja tog integriteta kako bi građani imali povjerenje u Upravu policije i Ministarstvo unutrašnjih poslova. Dodatno ste zakomplificirali situaciju, dakle, imenovanjem nekoga ko je, dakle, na čelu, ko je na čelu jednog političkog organa, bez obzira na njegove, dakle, ove kompeticije. Ja i znam da je kolega Okerić završio kriminalistiku i da bi mogao dati doprinos, ali ipak jedan ozbiljan način profesionalizacije policijske uprave bi bilo to da potpuno onemogućimo, dakle, bilo kakav utjecaj politike na Upravu policije. U vašem dijelu, dakle, šta je god trebalo da vi uradite ministre, vi ste imenovali neki ekspertske tim. Ovdje ste nam iznijeli jednu činjenicu, dakle, da ste vi, čini mi se, osobu za ovu helikoptersku jedinicu, čini mi se, službu, kako ste je već nazvali, da ste joj davali ugovor o djelu i da ta osoba radi već čini mi se, dvije ili tri godine, mi, jel tako ministre, ako se ne varam, ne znam koje godine. Ugovor o djelu, ministre se ne može dati za takav posao i opis tih poslova, posebno na taj period. Imate vjerojatno pravnike kod sebe, trebali su da vam kažu u kojim slučajevima se ugovor o djelu može, dakle, evo da kažem, dodijeliti. To je za neke kraće vrste poslova i ono što ste vi uradili, dakle, predstavlja jednu ozbiljnu, selektivnu primjenu zakona. Selektivna primjena zakona naravno da narušava povjerenje kako građana, tako i javnosti. Imao sam priliku da čujem i od policijskog komesarja, ali evo, on je jako kratko tu, i policijski komesar, naravno, nije vezan za politike, a mene ovdje, dakle, politika najviše zanima, tako da ovaj dio oko njegovih odgovora nemam nešto posebno

da komentiram. Ono što mene zanima, a što je rekao ministar kada sam ga pitao na to koliko je sudske presude, pravosnažnih, izvršnih, sudske presude, evo da kažem Kanton treba da, ili Ministarstvo da isplati policijskim službenicima, ministar me uputio na Ministarstvo financija kao da to nije u sklopu Vlade u kojoj on čini je li tu Vladu i nije imao taj ovaj podataka, a mogao je uzeti od Ministarstva financija da ga je to zanimalo i da je želio ustvari da nam da konkretan odgovor, on je to mogao uraditi. Pa me zanima ministre, kako vi smatrate da vam policijski službenici obavljaju dosljedno svoj posao ukoliko im dugujemo novce. Ukoliko smo mi nepravedni prema tim policajcima, a jesmo. Imamo Zakon o izvršnom postupku, taj Zakon o izvršnom postupku nikom ne daje da kažem prednost prilikom isplate sudske presude, osim, dakle, naravno, redom koji je zaprimljen. Mi smo, dakle, mi kad kažem mi, Vlada, bilo koja Vlada, ovo nije samo, dakle stvar vas, ali evo vas može biti u jednom dijelu, jer se taj jedan oblik načina isplate tih sudske presude pokušao da uredi na jedan drugi način. Ja smatram da ne možemo tražiti od sudske policajaca ukoliko im dugujemo novac, pa oni svoj posao obavljaju, evo da kažem na najvećem nivou jel? Sasvim je jasno da svi mi ovdje, dakle, evo, sjetit ćete se da je ministrica, čini mi se, pravde u jednom momentu kad je mijenjala gospodina Fortu kao ovaj vd premijera, dakle da je podnijela zahtjev, što je i sasvim legitimno i da joj se plati taj dio. Naravno, ja sam bio u toj komisiji, ja sam glasao i ponovo bi glasao, ali isto u tako bih sudske policijske, dakle dao, ne sudske, odnosno policijskim službenicima, bi dao tu mogućnost da ona sredstva koja su im dosuđena po zakonu, a kamata je i zakonska obaveza, ja bih njima to pustio da naplate na način kako je to propisano Zakonom o izvršnom postupku. Jer ne možemo očekivati, ukoliko mi nismo pravedni prema njima, ako odredbe koje mi donosimo nemaju karakter pravednosti i pravičnosti, pa ne možemo očekivati da oni budu pravedni, da oni budu pravedni prilikom izvršavanja svojih policijskih dužnosti. Imam dosta ovdje prigovora, ali evo, nema niko za Tužilaštvo. Mene zanima u stvari kako niko od ovih, ja se sjećam ovdje, čini mi se, 2016. godine, baš kada je bilo, mislim, ne znam da li je u tom momentu bilo ubistvo Dženana Memića ili je poslije, ali se dobro sjećam da ovdje kada je bio premijer, on je nama govorio o strašno dobrom odnosu sa tužiteljicom Dalidom Burzić, ona je tad bila glavna tužiteljica, pa je kasnije i taj odnos narušen. Dakle, ti odnosi se ne mogu graditi na način na koji se pokušava da se gradi, da se politika umiješa u to. Zanima me da li je iko od policijskih službenika ili iko od nas ovdje ili zvaničnika podnio bilo kakvu prijavu protiv bilo kojeg tužioca ili sudiju ukoliko ima osnovana sumnja da je počinio neko krivično djelo. Naravno da to niko nije uradio. Nitko kod nas ovdje neće dati nekog svog bližig, evo sada ja da prijavim Okerića ili Okerić mene. Znate kada će se to desiti? Desit će se samo ako smo politička konkurenca jedni drugima. E tada se dešava da neko nekoga prijavljuje i generale, mi smo narušili taj princip. Iako postoji član 230, čini mi se 8, koji ima izričitu obavezu da se krivična djela moraju prijaviti, niko od nas nije nikada prijavio ni jedno krivično djelo, iako postoji, svima imamo informacije da postoji osnovne sumnje da je neko uradio neko krivično djelo. Zaista ne možemo prihvatiti ni jednu činjenicu koju je ministar iznio, a on generalno nije iznio ovdje ništa posebno, samo neke formulacije, opšte formulacije, koje generalno kao da je ovdje neki referat, ili njegov izvještaj o radu, pa je on nama navodio te statističke podatke kako bi nas opteretio tim podacima, a oni podaci koji nas zanimaju, on ne može zbog zaštite ličnih podataka, zbog nekog zakona ili zbog nekog drugog, ne znam razloga. Dakle, praktično nam nije ulio nikakvo povjerenje kako bi on integritet čitavog jednog sistema, od pravosudnog, policijskog, vratio jer smo to povjerenje mi ovdje i svi građani izgubili u slučaju Dženana Memića. I ne možemo nikad govoriti da je policija uradila ili bilo ko od nas nešto posebno dobro, sve do onog momenta dok ne bude pravedna prepreka donešena.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Bandiću.

Muamer Bandić (zastupnik)

Jel imamo sada za ove druge?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nemate. 15 minuta imate diskusiju prvi krug.

Muamer Bandić (zastupnik)

Pa kako ćemo 15 a šta ćemo za druge ministre?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Dakle, imate još diskusiju 3 minute.

Muamer Bandić (zastupnik)

To nije u redu. Pa kakva je svrha onda?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

To vam je Poslovnik, to vam je Poslovnik kolega Bandiću, ali evo, imam repliku. Drago mi je kolega Bandiću da ste nakon 8 godina sjetiti slučaja Memić i da imate potrebu da javno izrazite svoj stav, nakon 8 godina gdje je Skupština Kantona Sarajevo, Komisije za sigurnost Skupštine Kantona Sarajevo i niz nekih drugih pojedinaca, medija, običnih ljudi koji nemaju pristup mikrofonu, javnoj promociji, svoj su stav iskazali. Vi nakon 8 godina spominjete slučaj Dženan Memić i želite da iskažete empatiju i da prebacite odgovornost trenutne sigurnosne situacije u Kantonu Sarajevo aktualnom ministru unutrašnjih poslova i policijskom komesaru. Kažete da vas ne interesuju odgovori policijskog komesara koji ima direktnu nadležnost za operativni rad, ali vas interesuje politika. Upravo onako kako se i ponašate, politikantski. Vas politika interesuje i ovdje želite da na neki način ministra Admira Katicu, koji ima jasno propisane nadležnosti, a to je kao ministar unutrašnjih poslova, da obezbijedi sredstva za potrebe Uprave policije, a naravno, policijski komesar ima svoje nadležnosti kada je u pitanju operativni rad i kada je u pitanju nabavka svih ovih materijalno-tehničkih sredstava koja su im neophodna. Znači vas ne interesuje suština, zbog čega smo zakazali današnju sjednicu, vas interesuje politika, politikantstvo, upravo onako kako sam vas opisao u ovom prethodnom periodu.

Odgovor na repliku zastupnik Muamer Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Ma kolega, Okeriću, ja od vas nisam više ni očekivao da vi to razumijete. Dakle ono što jest suština ovdje da sam ja kritikovao jedan sistem cjelokupan koji dio sistema jeste i kolega vaš ministar Admir Katica. Ukoliko želimo, dakle, da govorimo ovdje istinu i da argumentima dakle govorimo, mi ne trebamo ovdje da branimo jedni druge, dakle ja kritikujem jedan sistem, a ovo je sistem, dakle, koji je izgubio povjerenje, rekao sam to i onaj prethodni sistem, dakle u onom vremenskom periodu, ja tada nisam bio kolega Okerić, za razliku od vas, ja tada nisam bio u Skupštini Kantona. Možda ste vi tada znali šta se desilo sa ubistvom Dženana Memića jer ste vi bili u zakonodavnoj vlasti. Ne znam ja ko je tada s kim bio u nekim dobrim odnosima, pa ko je kome čuvao većinu, pa nije htio da kaže. Prema nekim mojim informacijama osobe koje su sudjelovale u tome, ja nemam, ja da imam te informacije, ja bih iznio, za razliku od vas, ja se ne bojam, ja bih to smio reći, ali ja nemam te informacije, ali nema veze. Vidjet ćemo u narednom periodu. Dakle, ja nisam bio u skupštinskoj većini, u onoj kada se desilo to ubistvo Dženana Memića, vi ste bili. Određeni krugovi, tu su znali šta se desilo. Pa sjetit ćete se,

Konakovića na Face TV, on ka zna šta se desilo ubistvu, kada se desila saobraćajna nesreća kada je ubijen, stradao pješak u slučaju Semira Efendića i kada mi pitamo kolega, nemojte me sada prekidati, dakle, dozvolite da završim. Kolega kako to znate? On kaže znate, ja sam premijer, raspolažem informacija. On je raspologao tad informacijama o ubistvu tom, a nije raspologao informacijama šta se desilo u slučaju Dženan Memića. Hoću da kažem, kolega Okeriću, ja kritikujem sistem, i onaj koji je bio u vremenskom periodu kada ste vi bili u ovoj skupštini 2016. kada se to desilo, ja tada nisam bio. Što se tiče mog oglašavanja, ja sam se oglašavao, ja sam na više skupova Dženan Memića dolazio. Neki ljudi koji se nalaze tu u blizini, u neposrednom nekom kontaktu sa mnom, ja jako dobro znam kad su ti ljudi tu, da su oni na pravoj strani. Nemam uopšte razlog da sumnjam da ovo što se desilo i da evo da kažem borba jedne porodice protiv čitavog jednog sistema, koji ja ovdje kritikujem, bez obzira ko je u tom sistemu egzistirao, kolega Okeriću, dakle, ne možete mi to zabraniti. I evo da vam još samo kažem jednu stvar. Ne možete onemogućiti rad opozicije da iznosi svoje mišljenje, ovo je moje mišljenje, nemojte da gasite demokratiju na taj način. Ovdje se, rad ove Skupštine zasniva na radu pozicije i opozicije. Ja imam pravo da iznesem sve što želim, to što vi držite neku pridiku, da li sam ja nešto trebao uraditi ili nisam, kako ja postupam politički ili nepolitički. Ja, za razliku od vas, kolega Okeriću, ne mijesam se u rad izvršne vlasti, ja nemam namjeru da se mijesam kao što se vi mijesate. Ja bih vam posavjetovao da to ne radite, jer očigledno da nema efekata od tog vašeg rada.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Aljoša Čampara, prva diskusija, izvolite, imate riječ. Oprostite, prije zastupnika Aljoše Čampare je replika zastupnica Mersiha Mehmedagić.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Zahvaljujem uvaženi predsjedavajući, pozdravljam sve prisutne, kao i građane Kantona Sarajevo koji prate današnje zasjedanje. Repliciram kolegi Bandiću, opasno je, kolega Bandiću reći to što ste vi rekli da ne možemo očekivati da policijski službenici rade odgovorno, profesionalno ukoliko Kanton njima ne isplaćuje dosudene tužbe. Opasno, kažem zato što je to svojevrsni poziv i opravdanje ukoliko policijski službenici koji su sada u ovom trenutku plaćeni, poziv da ne rade svoj posao kako treba. A ja znam da je ova sjednica plodno tlo i za političke, politička prepucavanja i za potkusurivanja, ali vas molim sve da budemo dovoljno odgovorni i svjesni svake javno izgovorene riječ koja može da dodatno podgrije osjećaj i nezadovoljstva kod građana koji danas ovo prate i koji očekuju od nas da ne iznosimo paušalne informacije i da ne pušemo stvari kako to rade tabloidi. Od nas se ipak očekuje da budemo korektni i konkretni, da govorimo isključivo argumentovano. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnik Muamer Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

E ovako kolegice Mehmedagić, dakle, niste shvatili kontekst mog moje diskusije. Dakle, mi smo svi utvrdili u stvari da u ovom slučaju, slučaju Dženan Memić određeni policijski službenici nisu bili u profesionalci. Nisu svoj posao radili kako su trebali, ukoliko mi ne plaćamo ili ukoliko smo mi nepravedni prema policijskim službenicima, malo je degutantno da očekujemo da oni budu pravedni u svakom tom svom postupku. Dakle, ja hoću da kažem, da ukoliko možemo, da mi i tu mogućnost kao mogućnost samo izbjijemo policijskim službenicima, onda to treba da uradimo, dakle da ne dozvolimo da su oni nezadovoljni. Policijski službenici ili bilo koji službenik, državni službenik, da bi radio svoj posao, oni

moraju biti zadovoljni, moraju biti plaćeni i moraju imati ambijent u kojem će moći da rade, u kojem se politika neće mijesati. Dakle, ovdje su direktno politika umiješala u isplatu tih sudske presude jer zakon je propisao jedno, a Vlada je donijela nešto drugo. U tom kontekstu sam, dakle, to rekao da bi bilo dobro i da je dobro da postupimo mi kao zakonodavci pravedno, pa tako isto i Vlada, a onda bi mogli da očekujemo i od policijskih službenika da u tim slučajevima postupaju pravedno i profesionalno, jer sasvim je evidentno da u određenim situacijama, ako samo jedan policijski službenici ili nekolicina njih, postupe nepravedno, evo, imamo situaciju kakvu imamo. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika dopredsjedavajuća Jelena Pekić, pa onda zastupnik Zahragić. Možete uključiti dopredsjedavajuću Pekić.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem predsjedavajući. Ovom prilikom želim da pozdravim sve prisutne kolege i kolegice, kao i građane i građanke koji nas gledaju putem TV Sarajeva. Ja želim da repliciram kolegi Bandiću s obzirom da nekako se ovdje stvara dojam da ova Vlada i ova struktura vlasti ne želi da isplati dugovanja prema policijskim službenicima i prema generalno državnim službenicima koje imamo. To zaista nije tako. Postoji redoslijed isplata i ono što znam zasigurno da Ministarstvo financija radi jeste da o tom se itekako vodi računa, da svi oni koji imaju prava ta svoja prava i ostvaruje. Ako vi mislite da je to tako lako realizovati, meni zaista nije jasno kako ministar iz vaše stranke u sazivu zajedno s nama nije izvršio sva ta dugovanja. I tako da mislim da su vaše diskusije u tom pogledu zaista neargumentovane i nisu realne. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Muamer Bandić replika odgovor dopredsjedavajućoj Pekić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Pekić, ministar financija Enver Dedović jeste, ustvari i Vlada donijeli su odluku u jednom momentu koji će se isplaćivati sudske presude po Zakonu o izvršnom postupku, tako da vaša konstatacija nije tačna da nije ništa uradio. Dakle, ja sam... Pa nije zato što kada je smijenjen ministar Dedović, došla je Vlada nova koja je poništila tu odluku i ja tu odluku imam i jednu i drugu, tako da ovo što vi kažete, moj stav jeste da se mora raditi po sudske presudama, ne može se donositi neki zaključak, nije pravedan, možda će sud i prihvati, ali to nije pravedan. Zato imamo kakvu imamo. Vidite samo u jednom segmentu, ukoliko uzmemo da jedan tužilac da je napravio jednu grešku, imamo što imamo i ako svi napravimo po jednu grešku, imamo potpun pravni haos. Gubimo povjerenje građana u institucije, imamo selektivnu primjenu zakona, kolegice Pekić. Dakle, ovdje sada o čemu se radi? Određeni potražioci imaju pravo da naplate sudske presude po sporazumu o odricanju od kamata i oni imaju prednost. To je sporazum. Zakon o izvršnom postupku taj sporazum ne pozna. Postoje procesi i pred evropskim sudom za ljudska prava. Vidjet ćemo u konačnici kako će oni završiti. Ono što ja znam, čak da je pravo na pravično sudjenje njima, odnosno na naplatu potraživanja koja proizlaze iz imovinskih odnosa ugroženo,

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Bandiću, može li se vratiti na temu sigurnosna situaciju u Kantonu Sarajevo, hitna sjednica, zaista ste otišli od teme. Evo vas upozoravam, pokušajte da se vratite na temu.

Muamer Bandić (zastupnik)

Dakle, kolege Okeriću, ja ne znam je li vi tipkate ili slušate. Kolegica Pekić je se žalila da sam ja pogrešno konstatovao izvršenje sudskih presuda, ja govorim o sudskim presudama, ne znam šta vam je nejasno, jeste me slušali? To je bio njena diskusija i onda sam ja na njenu diskusiju imao repliku. Ne vidim šta je bilo, šta sam otisao sa teme. Ja objasnjavam, dakle, na koji način. Dakle, kolega Okeriću, to je vladavina prava i vladavina zakona. Mi ako nemamo vladavinu zakona imamo narušenu sigurnost, to je opšta sigurnost narušena, ljudi gube povjerenje u institucije sistema, e to je problem naš, nije problem sada meni Okerić ili vama sam ja problem. Ukoliko, vidite kolega, ja sam cijelo vrijeme vama inzistirao da kad god vodite sjednicu, da postupate po Poslovniku, vidite, pa čak evo imamo intenciju da idemo po Poslovniku. Zašto? Samo jednu odredbu vi kada prekršite ili ja ili bilo ko od nas, mi imamo anarhiju, pravnu nesigurnost, vi postajete tada Poslovnik, dakle vi ste osoba koje Poslovnik nije više Poslovnik kao akt, kao dokument. E, takvu situaciju ima u Tužilaštvu, nađe se neki tužilac koji kaže znate, ja ne dam tamo nekog svjedoka. Zamislite vi to tužilac to dođe i kaže i taj tužilac, ja mislim još uvijek na slobodi. Da ona neće dati nekog svjedoka, pa zakon mu daje. Zakon o krivičnom postupku i Krivični zakon. A mi imamo situaciju kakvu? Ne poštuje Okerić

Muamer Bandić (zastupnik)

Poslovnik ne poštuje Bandić, ne znam, zakon, ne poštuje tužilac, pa naravno da imamo potpunu anarhiju i pravni haos.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Bandiću. Zastupnik Aljoša Čampara se javio za. Oprostite, ovdje opet imamo repliku zastupnik Zahiragić, pa onda zastupnik Aljoša Čampara, prva diskusija. Ajde, pokušajte da se vratimo da.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Imao sam od ranije repliku kolegi Bandiću, evo kolegici Pekić, potrudit će se da budem pola minute jel' kratak. Dakle, izvršne presude se moraju poštovati, isplatiti, a ne o njima se podrazumijevati. Dakle, Kantona Sarajevo je morao isplatiti svim ljudima još u vremenu prije 10 i 8 i 6, a pogotovo sada godina, sve pravosnažne sudske presude, pogotovo one koje su izvršne, o tome nema pregovora. Kada čovjek ima izvršnu presudu, oduzme mu se automobil, stan, imovina dok se ne isplati, kada privredni subjekt ima izvršnu presudu, blokiraju mu se računi i po sili zakona sud isplati, čak sportske kolektive, a Kanton Sarajevo zbog želje da to razvuče došao u situaciju da će barem duplo više kamata isplatiti nego što je glavnica zbog toga što je neko toga nije bio svjestan i neko bi zaista trebao odgovarati za te desetine miliona maraka koje će kamata Kanton Sarajevo kadli tadli morati isplatiti, možda još neke troškove zbog povrede ljudskih prava samo zato što neko nije imao viziju, nije bio u stanju da provodi vladavinu prava, pa to se odnosi i na policajce koji i tu vrstu prava naravno da imaju i da zaslužuju. Kolega Bandić je imao inicijativu, mi smo je podržavali, nažalost, nije dobila potrebno većinu, ali usprkos tome Vlada bi to trebalo uraditi. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Aljoša Čampara.

Replika, zastupnik Davor Čičić, izvolite, imate riječ.

Davor Čičić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam sve prisutne i sve koji nas sada trenutno gledaju ispred malih ekrana, a i koji će kasnije, kaže kolega. Replika kolegi Zahiragiću. Mogu se složiti s vama, kolega Zahiragiću da bi itekako neko trebao da odgovara za to što nije, što je uopšte došlo do tih svih silnih presuda protiv Kantona Sarajevo. I to su uglavnom to su uglavnom seže presude između 2007. i 2008, pa nekad od 2012. i 13.godine, gdje je preko u tom trenutku i 80 jer te presude stalno dolaze, koji se koji postupak završava, tako da niko nema stvarnu sliku koliko je toga bilo, ali ono što smo mi zatekli je bilo preko 80 000 000 sudskih presuda. I Kanton Sarajevo samo u protekle tri. četiri godine je isplatio preko 50 000 000 maraka tih svih silnih sudskih presuda, ne računajući onaj dio koji je legao na račune preduzeća, javnih preduzeća koji nisu na Budžetu Kantona Sarajevo, a samo u Grasu se radilo oko 50- 60 000 000 maraka koje su malte ne sve isplaćene. Tako da mogu se složiti s vama da itekako neko treba da odgovara za to zašto se to uopće desilo, zašto su te tužbe uopće došle, ali ono što ne mogu da se složim s vama i postoje drugi zakon koji kaže koliko godišnje minimalno mora da se isplati sudskih presuda i Kanton Sarajevo apsolutno poštuje taj i taj zakonski minimum koliko se isplaćuje, a obično se isplati puno više od tog zakonskog minimuma. Ide redom redoslijeda, sve ostalo je vansudska nagodba i to nije po tom redu redoslijeda zato što se vansudski nagodi i onaj ko je tužio Kanton povuče svoje, znači te tužbe, odnosno povuče iz reda iz svog reda redoslijeda kako su legle presude na račun na depozitni račun Kantona Sarajevo. Tako da se dijelom mogu složiti s vama, itekako treba neko da odgovara, a s druge strane ne mogu se složiti jer Kanton Sarajevo itekako isplaćuje, jako je ubrzo u dinamiku isplate svih sudskih presude i ako se nastavi ova dinamika, mi smo i napravili program reprograma gdje bismo u narednih, odnosno tad je bilo već to 2022 godine, da ćemo u 5 godina isplatiti sve te sudske presude, to ide tom dinamikom i nadam se da će to biti ispoštovano. A druga stvar zašto postoji taj zakon koji kaže koliko godišnje se mora minimalno isplatiti je iz razloga što pojedini Kantoni, kad već pričam o tome, kada bi isplatili sve sudske presude bi odmah došli u bankrot jer su im veće sudske presude nego što je njihov godišnji budžet. Tako da puno je šira ta slika o tome, o tim sudskim presudama, zašto je to tako i zašto postoje ti zakoni, nego zato.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ne mogu više dozvoliti ni jednu repliku na ovu temu. Neću dozvoliti ni jednu, upozorio sam vas lijepo, evo, kolege se Čičić, složio s vama dijelom, u jednom dijelu. Ne, ni minute više. Zastupnik Aljoša Čampara, prva diskusija izvolite, imate riječ. Izvolite, kolega, izvolite, imate riječ.

Aljoša Čampara (zastupnik)

Zahvaljujem. Zahvaljujem. Pa ne mogu, ometaju me. Zahvaljujem predsjedavajući. Pa evo da se vratimo malo jel' na temu. Ja ću pokušati biti što kraći i konstruktivniji i koncizniji. Prije svega, drago mi je da smo uspjeli zakazati hitnu sjednicu na temu sigurnosti u Kantonu Sarajevo jer je sigurnost jedna od osnovnih segmenata za normalan život svakog građanina u Kantonu Sarajevo i treba da se tretira isto kao neke druge potrebe, kao što su potrebe obrazovanja građana u Kantona Sarajevo, zdravstvenog sistema ili nekih drugih oblasti, ali isto tako smatram da je pitanje sigurnosti jedno od važnijih segmenata našeg društva i stvarno ga treba tretirati prioritetno i dati mu jednu vrstu prednosti i nema razloga da nismo zakazali ovu sjednicu i u stvari kako je dobro da smo zakazali ovu sjednicu, da mi kao izabrani predstavnici građana možemo postavljati pitanja izvršnoj vlasti, Ministarstvu, komesaru, Upravi policije, da se uključe i druga resorna ministarstva. I naravno, ovo neka duže traje, ali, Bože moj, nema razloga da budemo nervozni, ali bitno je i radi građana da građani vide da razgovaramo o sigurnosnoj situaciji i oni se sigurno i lakše i bolje osjećaju kada vide da najviši zakonodavno-

pravni organ razgovara o sigurnosnoj situaciji. Mislim da smo u posljednje vrijeme imali na neki način narušenu tu sigurnosnu situaciju sa aspekta svega onoga šta se dešavalо u našem gradu zadnjih par mjeseci i nema razloga da neke stvari guramo pod tepih i da to javno ne problematiziramo i da javno ne govorimo o svim problemima koji se dešavaju u društvu kada je u pitanju sigurnost i da naša policija, Uprava policije ima direktni kontakt i sa zastupnicima, samim tim i sa građanima i sa javnošću. I ne vidim apsolutno ništa loše u tome, čak štaviše jedan od mojih zaključaka će biti da kontinuirano nastavimo raditi na ovim i ovakvim sjednicama, da barem evo kvartalno ili najmanje dvaput godišnje imamo tematsku sjednicu koja se tiče same sigurnosti Kantona Sarajevo. Mislim da to građani zaslužuju, mislim da to naša djeca zaslužuju i mislim da iz ovoga svega sigurno možemo izvući i bolje pouke. I da će i policija bolje raditi, da smo mi tu kao zakonodavac koji će kreirati zakonodavni okvir, a i Vlada koja će se boriti za što bolji i učinkovitiji i budžet samih policijskih službenika i svega onoga što treba policijskim službenicima u kreiranju jednog sigurnosnog ambijenta u Kantonu Sarajevo. Tako da sam ubijeđen da je dobro što smo održali ovu sjednicu, bez obzira koliko ona traje i koliko će ona trajati, ali mislim da će polučiti i određene i dobre zaključke. Mislim da će većina od nas predložiti neke zaključke, ja ću predložiti sigurno neke zaključke koji korespondiraju sa zaključcima same Komisije za sigurnost, ali imat ću i neke svoje koji su možda malo specifične. Molim Skupštinu Kantona Sarajevo da me podrži u tim nekim zaključcima. Oni nisu uopće populistički i nema razloga da se bavimo tim, nego čisto su sigurno nešto što može preventivno djelovati na sveukupnu situaciju u Kantonu Sarajevo. Imali smo priliku slušati ministra unutrašnjih poslova, komesara, druge ministre, resorne ministre koji su se bavili ovom temom. Ja sam imao neka pitanja koja sam postavljao direktnoj Upravi policije, odnosno prvom čovjeku policije, komesaru. Prije svega zanimala me je ova određena jel 9 da li postoji ova neka diskrepanca, odnosno između subjektivnog osjećaja građana i one statistike, odnosno o čemu statistika govori, a kakav je subjektivni osjećaj naših građana u Kantona Sarajevo. Ja iskrenim da budem, meni je jako bitan subjektivni osjećaj građana, kako se građani osjećaju, kako se ja sam osjećam, kako se moje komšije osjećaju, moji prijatelji, kako se mi svi osjećamo u odnosu na statistiku. Naravno da je važna i statistika da su važni ti pokazatelji. Zato sam upravo i postavio pitanje i komesaru da li se pridržavaju ove depeše koja postoji, je li, i on je rekao da se pridržavaju, ali da imaju i određene filtere. Šta ti filteri znače nije mi odgovoreno na to pitanje i nije mi odgovoreno na pitanje da li se evidentiraju događaji sa obilježjima krivičnog djela ili samo krivična djela. To je suština, ali evo, pratit ćemo, ostavit ćemo ovaj da vidimo. Dakle, imam to nezadovoljstvo, je li sa tim ovaj odgovornom jer je jako bitno da li se evidentira sve, e tu dolazimo do ovoga subjektivnog osjećaja građanina i onoga što nama statistika govorm. Druga stvar na koju bih ja skrenuo pažnju i evo, vidjet ćete za dvije, tri godine, ukoliko mi ne uđemo sistemski u izmjenu zakonodavstva, što se tiče policije, kao što je Zakon o unutrašnjim poslovima, kao što je Zakon o policijskim službenicima, kao što je Zakon o platama policijskih službenika. Ukoliko Sarajevo kao Kanton, kao prvi Kanton, najmoćniji ne bude avangarda, ne bude preteća promjena, jer ovo u Kantonu Sarajevo znate što mi imamo oko činovanja, oko policijskih komesara, oko komesara, oko načina vezivanja plate za čin, pozicije za čin. Nije to problem, samo u Sarajevu, to je problem u svakom Kantonu, to je problem u svakoj policijskoj agenciji. Da budemo pošteni, ne postoji sad ni jedan glavni inspektor koji može preuzeti dužnost u Kantonu Sarajevo, govorim koji može preuzeti dužnost komesara zato što ne ispunjava one uslove od 4 godine prije penzionisanja. Ima ih možda sada ne znam koliko glavnih inspektora, pet, šest, nikog od njih ne može preuzeti dužnost komesara. Dakle, to je istina. Istina je i ovo što je gospodin Muamer Bandić, naš kolega, govori vezano za činovanje, što nije bilo činovanja? Pa nije bilo činovanja zato što je bilo neusklađenosti u samom Zakonu o policijskim službenicima, pa smo ga donosili, ja mislim da sam ja jedan bio do inicijatora izmjene i dopune tih zakona, pa smo onda došli u situaciju da možemo donositi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, usklađivati to, da je bilo neusklađenosti i zbog toga nije

dolazilo do činovanja. Ali mi kao Skupština Kantona Sarajevo, Uprava policije, kao Ministarstvo koji treba da iniciraju i da predlažu, ja mislim da mi trebamo napraviti, e to je revolucija, da mi napravimo nova zakonska rješenja i da oslobodimo ljudi od patnje za činovima. Ovdje je borba za činovima, a nije borba za stručne, sposobne, pametne koji će raditi. Pa vi sada imate situaciju da, na primjer, načelnik bilo koje policijske stanice ili uprave, kako se to već zove, ne može biti ako nema čin glavnog inspektora, a možda imate nekog samostalnog inspektora ispod koji je sposobniji, koji je edukovaniji, koji je školovaniji itd. Dakle, moramo o tome povesti stvarno računa i naći najbolje rješenje u skladu sa međunarodnim standardima i uraditi ga sa međunarodnim predstavnicima i međunarodnom zajednicom. Ja mislim da ima ovdje potpuno sluha i otvorenosti da idemo u te izmjene i dopune. Ukoliko se to ne desi, za dvije, tri godine, doći ćemo do katastrofalne situacije, bit će apsolutni kolaps. U 2026 imate ogroman enorman odliv i odlazak policijskih službenika, posebno ovih sa najvišim činovima. Čak se može napraviti i određeno rješenje da se ljudi zadrže godinu dana dok ovi mladi ne staju itd. Vi kad primite mlađe policijske službenike, pa to su djeca, znate, njima treba pet, šest godina da oni postanu ozbiljni istražioci, ozbiljni policijski službenici, itd. Dakle, ovdje se mora voditi računa o svakom segmentu toga rada. Bilo je pitanje vezano i za aktivnosti koje su vezane za Kriminalističko-obavještajne jedinice kao ključnog segmenta u borbi organizovanog kriminala. Ja mislim da je to jedna od jedinica koja je jako bitna za, prije svega otkrivanje i sprječavanje izvršenja krivičnih djela, ne samo u MUP-u Kantona, nego u svakoj policijskoj agenciji. Od SIPE do drugih policijskih agencija itd. Mislim da tu treba tako povesti ovaj računa vezano za te stvari, da imamo ljudi koji će prevenirati, otkrivati, obavještavati i sprječavati izvršenje krivičnih djela, a ne samo da dolazimo u situaciju da nam policijski službenici kao forenzičari dolaze na lice mjesta, prave izvještaje o izvršenju krivičnog djela i šalju ga prema tužilaštvo. Ja sam postavio pitanje koliko je bilo rješenja o premještaju ili prekomandi policijskih službenika i stvarno je ovo frapantan podatak koji mi se potvrdio da ih je bilo, unapređenja je bilo 544, a kako sam sabrao oko 430 je bilo premještaja. Znači to vam je negdje oko, pa možda 40 % ljudi i još vam je komesar rekao, navodno kako sam ja shvatio, da su to ljudi koji nisu dobro radili svoj posao, pa su zato premješteni. Ako mi u policijskoj upravi Kantona Sarajevo imamo 430 ljudi koji ne znaju raditi svoj posao ili ga nisu dobro radili, pa su zato premješteni, Boga bismo mi onda u jednom velikom problemu, i kao društvo, i kao Kanton i kao Uprava policije i kao policijski službenici. To je jedan zabrinjavajući podatak, barem za mene, ja to tako gledam. I druga stvar, moraju biti određeni kriteriji, mora se znati kako se ljudi ovaj premještaju i koji je razlog. Mora se to malo objektivizirati. Je li vrijeme?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Možete u ime Kluba?

Aljoša Čampara (zastupnik)

Mogu, hvala. Evo, komesar nam je rekao da će poduzeti aktivnosti na osiguranju administrativnog i sigurnosnog područja u Upravi policije. To je dobro i to je bitno ovaj da se završi i da bude usklađeno sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka. I evo, rečeno nam je da će se izvršiti sistematski pregledi policijskih službenika, odnosno ljekarski pregledi, mislim da je to jako bitno, upravo radi rada samih policijskih službenika, ne samo ovdje u Kantonu Sarajevo, nego i u svim policijskim agencijama, jer smo svjedoci u nekim Kantonima šta se dešavalo i šta su uradili policijski službenici. Druga stvar, ovo je dobro upravo iz razloga, neke kolege su pitale i oko ljudi koji su invalidi druge kategorije, pa još obavljaju neke poslove, ali mislim da je to jako dobro i mislim da je dobro da to ide preko MUP-ove ovaj ambulante. Mislim da se tako na najlakši način mogu obezbijediti sredstva i novac da se realiziraju ovi svi ljekarski

pregledi, a imamo je li specijaliziranu MUP-ovu ambulantu koja to sigurno može ovaj uraditi. Bilo je pitanje moje, je li oko načina izvršenja budžeta, posebno sa aspekta nabavke određenih kapitalnih stvari, pa mi se onda stalno stavljaju neke uporedne analize kako je bilo prije, kako je sada. Pa je rečeno da je npr oko 32,3 %, ovaj izvršeno, pa da je nabavljen voden top, da su nabavljena oklopna vozila, ja znam da je to za vrijeme bivše uprave, odnosno menadžmenta poručeno i nabavljeno i to je najmanje ovaj bitno. Dakle, iznos od 32,3 %, je isto mali ovaj iznos, ali vidite, ja uopće ne mislim da je komesar kriv za to, niti mislim da je prošli komesar bio kriv za to, niti mislim da je i ministar kriv za to. Postoje Zakon o javnim nabavkama, postoje komisije kako se to ovaj radi i kako se vrše, kako se vrše nabavke, ali mi bismo trebali kao Skupština ovdje zauzeti neke stavove, iznaći rješenja, ideje kako da omogućimo što lakši način da ti ljudi nabave opremu. I svaki put imamo preljevanje toga novca iz godine u godinu i znači ostat će nam ostalo nam je skoro 70 %, neizvršenje i ostat će nam vjerojatno i ove godine, ako ovako nastavimo, ako ne doneсemo neko sistemsko rješenje vezano za ovo. Dakle, žuri nam se svima, neću uzimati ovaj puno vremena. Predložit ću nekih petnaestak zaključaka koji će vjerojatno korespondirati i sa zaključcima koji će druge kolege predložiti. Koje je predložila i Komisija. Ja ću imati jedan onako interesantan, volio bih stvarno, evo da svi razmislimo o tome, pored ovih drugih, da me podržite. Ja mislim, ako smo uspjeli napraviti registar o zaposlenim, registar o platama zaposlenih, da bi dobro bilo da razmotrimo mogućnost i zadužimo Upravu policije ili Ministarstvo, da pokušamo napraviti registar, da bude javan, da bude javno objavljen na web stranici, možda i Ministarstva ili Uprave o svim onim koji enormno krše i saobraćajne propise i narušavaju javni i red i mir građana u Kantonu Sarajevo, da se jednostavno zna njihovo ime i prezime, da to elektronski bude povezano sa policijskim službenicima. Kada nekoga zaustave, da mogu odreagovati. Jer ljudi moji, radi se o potencijalnim ubicama koji ubijaju naše građane na ulicama. Mislim da to treba biti javno dostupno, da to vide naši građani, da to vide komšije, da to vide rođaci, prijatelji, sa kakvim ljudima živimo i kakva nam opasnost prijeti. Predsjedavajući evo, ja se zahvaljujem, evo i u ime Kluba, što sam iskoristio, ovo vrijeme, a ja ću ove zaključke poslati, a naravno, ostaje mogućnost i da ih modifikujete, da ih ugradite u neke zajedničke. Nemam uopće apsolutno nikakav problem s tim.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Čampari na diskusiji. Zastupnik Mahir Dević se javio za riječ, prva diskusija. Oprostite. Repliku je javio se za repliku kolega Bandić, pa onda diskusija zastupnik Mahir Dević.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Evo, kolega Čampara je rekao, a cijenim njegovu izjavu jer je on bio u prethodnom mandatu kada se izmijenio ovaj Zakon policijskim službenicima i da je došlo do ustvari ne usklađivanja određenih odredaba zakona, jel tako kolega Čampara i da je to bio jedan od razloga zbog čega u stvari nije činovanje moglo da se adekvatno uradi. I onda ne bi bilo, nije u redu dakle, da sada mi to policijskom komesaru spotičemo. Dakle, komesar ne donosi zakone. Ne branim ja komesara, da se radi o bilo kojoj osobi, dakle, isto bih postupio, ali sasvim je evidentno, dakle, da onaj koji je sjedio u skupštinskim klupama nije do ni dobar zakon. I on nas je onemogućio za to napredovanje, odnosno za činovanje. I sad kad nemamo mogućnost, možda policijskog komesara ili nekoga da ovdje kaže svoju odbranu, onda mi ćemo svu odgovornost prebaciti na njega. Dakle, hvala kolega Čampara što ste mi pojasnili jer nisam bio u tom mandatu i nisam baš bio upoznat sa detaljima tog Zakona. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Neću sada replicirati kolegi Bandiću, ostavit ću to kroz svoju diskusiju, a jasno ću vam odgovoriti na ovo da je ipak mogla biti činovanja i unapređivanja. Eto, ostanite do kraja, pa ću vam jasno iznijeti činjenice i dokaze da je moglo. Zastupnik Mahir Dević se javio za diskusiju. Izvolite, imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala, kratko ću replicirati kolegi Čampari da ne bi koristio repliku, nek to ide kroz diskusiju u ovom segmentu oko izvršenja budžetu, pazite. Ovdje se željelo kazati od strane ministra, a on mene zanima, naravno, prevashodno, kao politička figura ovo što je kolega Bandić kazao, a ne komesar koji je tu neku godinu dana. Izvršenje Budžeta za 2023. godinu, odnosno ili drugu, kao uspjeh se kaže da je 32 %. I sada ste vi na neki način kolega Čampara, pokušali to da opravdate da kažete to je ok, nije to ni do komesara, nije to ni do ministra, to je tobože, dok da mi nađemo neke procedure ovdje u Skupštini. Prvo mi na te procedure ovdje ne utječemo, znate da postoji Zakon o javnim nabavkama, mi smo ta budžetska sredstva odobrili, ali dok mi ne uvedemo princip odgovornosti da ministar koji ima 32 % izvršenja budžeta sam podnese ostavku, mi nećemo stvari ovdje popraviti ni milimetra. To do koje mjere ste vi kao skupštinska većina, ova Trojka sad, kako se zove, doveli do apsurda upravljanje Kantonom Sarajevo i tzv vaše lažno predstavljanje idile građanima. Znači vi ste majstori spinovanja, laži, izmišljanja, iskrivljivanja slike, ne preuzimanja odgovornosti. Ja sam danas slušao ministra kada daje odgovor na tri pitanja, kao iz topa. Prvo kaže ovako, ja nisam, kaže, odgovoran ni za šta. Drugo, pitanje nekog zastupnika je bilo jeste li šta pogriješili, kaže ja nisam ništa pogriješio. Neko ga pita jesli pomislio ministre da daš ostavku? Ne, kaže ja neću da dam ostavku. To je ono kako posmatra stvari ministar. On kaže: ja nisam odgovoran ni za šta, ja nisam kriv ni za što, ja nisam ništa pogriješio ni ovo što sam izvršio Budžet 32 %, zajedno sa Upravom policije i ja ne želim da dam ostavku, to nam poručuje ministar.

Ovako nam je stanje na terenu: ubistvo monstruozno dječaka Pendeka, ubistvo monstruozno dvije studentice divne doktorice. Tijelo u Miljackoj s kesom na glavi koja je zalijepljena, prema dobro obaviještenim izvorima u MUP-u, koja je zalijepljena selotepom, još ni danas, mjesec i nešto ne znamo u kom pravcu ide istraga, da je to kao samoubistvo ili ubistvo? Odgovorno tvrdim da se to namjerno radi. Evo ja danas pod punom odgovornošću tvrdim da ovo što je ministar kazao, da je to nešto tamo do tužilaštva, ja garantujem da se pravi cenzura namjerno prema javnosti i građanima, i Skupštini Kantona Sarajevo i prema svima da se ovakve informacije sakriju jer nisu dobro došle u ovom momentu. Pa onda imamo prije tri dana bombu u avlju, kuću vašeg načelnika. To je ono što se dešava na terenu. Znači rekao sam kako to doživjava ministar, rekao sam što se doživjava, kakvo je stanje na terenu, to živimo zadnjih par mjeseci, a što je ono što mi radimo ovdje? Znači jedna te ista struktura ljudi, koji su napravili svoje političke karijere radeći ili predstavljajući se stručnjacima u oblast sigurnosti, deset godina sjedi na najgovornijim pozicijama u ovom Kantona. I danas kada odete do običnog policajca i upitate ga kada vas navečer zaustavi u nekoj kontroli, kakvo je stanje, ti će vam ljudi reći da nije bilo nikad gore. Ti će vam ljudi kazati da kupuju cipele koje nose tokom svog radnog vremena, pa ćete onda doći do nekih pancira oko kojih se vodi, ne znam, neka istraga, itd itd. I onda nam ministar ovdje, evo na niz, ja mu se zaista u jednom segmentu želim zahvaliti jer je pitanja koja sam ga pitao, najveći dio njih evidentirao, zapisao i za ovih tri, četiri dana koliko je prošlo, je dao odgovore onoliko koliko je mogao da, da, to je uradio korektno. I onda on kaže ovako, kaže: ja kažem ne želim da trgujem emocijama građana. Ministre, čitav politički projekat vaš kojeg ste napravili, koji se zove NiP je nastao na trgovini emocija građana. Vi ste bili ti koji ste obećali da ćete zaposliti svu šehitsku djecu u Kantonu Sarajevo, to je rekao vaš predsjednik stranke je prije dvije, tri godine. Vi ste na takvima emocijama gradili

kompletan politički projekat koji se danas urušava pred očima javnosti u Kantona Sarajevo, na način da vi predstavljate da je sve idila, a u stvari stanje nikada gore nije bilo. Ne mogu da zamislim da je SDA vlast, da su se ove stvari dešavale kako bi opoziciono djelovanje ove grupe ljudi bilo, ja mislim da bi pred Vladom šatori bili ovdje, kao što su bili oni pred Fadilovom i pred mnogim drugim vladama koje su za vas televizor u boji. Znači za ove vaše podatke, za ovaj vaš rad, za ove vaše floskule koje iznosite, znači te Vlade pred kojim ste vi spavalii, pravili šatore, obarali te Vlade, pravili laži i spinove o njima, one su za vas televizor u boji. Kažete da nema štele kod prijema kadeta policijskih. Evo da prihvativmo da je takvo. Ima li štele kod činovanja? Pretpostavljam da biste vi sada da ste tamo za govornicom kazali da nema, jel tako? I onda kad ste vi rekli da nema, onda bi mi zaista barem najveći dio opozicije, ono iz pristojnosti, trebao da ustane i da izade iz ove sjednice Skupštine Kantona Sarajevo ili izadete ovdje i bukvalno izvalite jednu konstrukciju gdje kažete da politike ne bira komesara. Ne samo da ova vaša politika, koja je nastala trgujući ljudskim emocijama, ne samo da ona je imenovala te komesare, već je na njen dnevni red došao i četvrti komesar, ali ovaj put do pola, jer ovaj komesar ima izgleda kičmu, ovaj i ima ovdje jedan problem unutar NiP-a, jel imamo ove dvije struje. Jedni bi ga sada smijenili, koji su malo, kao i reterirali, a ovi i drugi ga kao, ne daju, pa smo mi kao opozicija ovdje zauzeli jednu konstruktivnu ulogu. Mi smo ovdje trebali biti iskorišteni, jel', da mi na komesara idemo, da mi njega napadamo zato što je čovjek tu godinu dana, ovaj, da ne kažem da vam je on bio nužno zlo. Ali ču vam kazati slijedeći, sjećam se ove grupe ljudi na čelu i sa tadašnjim predsjednikom Komisije za sigurnost, ako ne grijeshim i današnjim, kada se uručivalo zahvalnica komesaru Haliloviću za ubistvo Gacića i fantastično izvedenu akciju jel, koja je u to vrijeme bila. Pa smo onda gledali scenarij nakon godinu da taj Mevludin Halilović nije ništa uradio oko činovanja, on ništa apsolutno nije uradio ni oko čega, pa iza njega drugi, treći, ovaj vam je sad četvrti. I evo, odgovorno tvrdim, ako ostane do kraja ovog mandata, ovo je sada teška pretpostavka, politička, za koju mogu odgovarati, ali, evo, preuzimam na sebe da odgovaram pred građanima Kantona Sarajevo. Ako ostane do 2026, dokle je naš mandat ovdje, ja ču se javno ovdje izvinuti i kazati da ovi ljudi koji ovo vode znaju šta rade, međutim ne, ti ljudi su majstori, niste vi tu iz SDP-a, niste vi tu problem, nije ovo vašeoj resor, ne pikate se vi ovdje ništa, ja govorim ovim, ovaj kulturno- istorijskom naslijeđu SDA, to se sad zove NiP, ja o njima govorim, oni su i ova tri mijenjali i ovog četvrtog će, već su pokušali bili, nego sad, malo se to reteriralo, promijenilo se stanje, vidi se da se nema ruku itd, itd. Evo, to je moja pretpostavka, vidjet ćemo da budemo živi i zdravi, šta će biti, jel. Kaže ministar jadan ni na šta ne utiče, ni na činovanje, ni na zapošljavanje, ni na javne nabavke, a mi ga slušamo ovdje prije dvije godine kada utiče na štimanje radara dopredsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo, znači snimljeno za dokumentovano na Televiziji Sarajevo. Znači, on se sada pravi ovdje kao neki, ono kao neka neznalica, on je kao fin, ništa se on jadan ne pita, znate. Ali način na koji vi to radite podrazumijeva jednu veliku dozu neodgovornosti i ovo stanje u koje vi nas vodite ono može biti samo još gore, bolje ne može biti, sigurno. Naravno, ja sam predsjednik Kluba. Spominjete BIP test. Kada vam se kaže bolan ministre, gdje ćeš staviti u zakon tamo za prijemu ekonomista, unutar Uprave policije koji ti rade da ti oni moraju istaćati taj BIP test ili ne znam neki drugi test, ti kažeš da oni moraju biti fizički spremni itd itd. Pa napravite cirkus tamo u tom javnom pozivu, da ne možete ekonomistu primiti, znači jel vi tražite čovjeka tamo sa fizičkim sposobnostima ili tražite ekonomistu? Mislim dajte malo, uozbiljite se oko tih stvari, napravili ste cirkus u ovom zakonu. I ono što treba da kažem, mi tad nismo dali podršku ovim vašim glupostima, sve u stenogramu to ima. Ovo što ste provodili vi 2019. nismo tad i kolega Čampara, nije zaista jer je bio u SDA, u međuvremenu je napustio SDA, ali tada smo to žestoko kritikovali i upozorili vas šta će sve biti, upozorili, sve šta će biti i oko činovanja i oko svih stvari koje su vam sad i oko prijema policijskih službenika, oko svega ovoga. Stvar je, naravno u sljedećem: stanje sigurnosno u Kantonu Sarajevo apsolutno nije dobro, to ne samo da je pitanje percepcije građana, nego ono zaista nije dobro u Kantonu

Sarajevo. Ako vama ništa ne znači to što je prije dva, tri dana bomba bačena u avliju jednog načelnika, ja vas pitam je li od rata do danas ikada i jednom načelniku bačena u avliju, ja se ne sjećam. To za vas nisu, izgleda, nikakvi ozbiljni signali, eto, nek vam to bude najbolji odgovor na pitanje ovaj stanja u Kantonu Sarajevo. U tom vašem revolucionarnom Zakonu, to sam prošli put kazao, ostao sam dužan da obrazložim, nalazi se niz nebulosa i gluposti koje ste predvidjeli, a jedna je u članu 52. Stav 1 Tačka c) Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo, koji isključivo zahtjeva završen dodiplomski studij iz oblasti sigurnosnih studija u trajanju od 240 ETCS bodova. I to je ono vaše famozno vraćanje struke u MUP. A onda imate situaciju da ljudi iz ove oblasti sa 180 ETCS bodova, 300 ETCS bodova ne mogu uopće da učestvuju u vašim procesima kada je u pitanju njihovo unapređenje u radnom odnosu. A onda vam napiši preporuku Ombudsman za ljudska prava i kažem vam da taj Zakon treba da mijenjate što hitnije u skraćenoj proceduri. I ja danas koristim priliku da jedan od zaključaka da zamolim skupštinsku većinu, da se u jedan od zaključaka obavezno ugradи da se ovaj član Zakona dopuni, precizira u skraćenoj proceduri u roku od 30 dana. Na takav način da omogućimo, evo mi ispred kluba SDA predlažemo tako da ti ljudi mogu učestvovati u javnim pozivima, a ne da imate ljude koji imaju 300 ETCS bodova, koji ne mogu da učestvuju na vašim konkursima kada ih raspisujete tamo ili već kako to radite putem Pravilnika za činovanje? Evo, nek to bude jedan od doprinos, ovo pretočite u zaključak i nešto ovako usvojiti da ćete uraditi roku od 30 dana u skraćenoj proceduri. Evo, mi ćemo dati što kažu, podršku. Također, jedan od zaključaka bi trebao biti da se pokrene inicijativa u smislu izmjene zakonske legislative, ovo vezano za ove višestruke povratnike u krivična djela, ali te stručne stvari treba da dođu od vas, treba da dođu od Ministarstva pravde i uprave, vrlo jasno precizirani, ne da ostanu nama, da mi kao zastupnici formulišemo tu vrstu zaključaka. Znači predložite nešto i tako, sigurno je nešto što bi bilo dobro da se uradi. Na kraju ministre, vi ste skoro pet godina ministar MUP-a Kantona Sarajevo, danas tretiram vas kroz svoju diskusiju, a ne komesara jer je vrlo kratko, vaša je, znači to kada kažete bilo izvršenje budžeta 4 %, 5 %, pa 7 %, pa 32 %, sve su to rezultati vašeg nerada. I da je kakve je sreći, vi biste danas, barem iz moralnih razloga, pred ovu Skupštinu i rekli došli vidite, ja sam radio, trudio sam se nešto sam..

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Deviću.

Mahir Dević (zastupnik)

Evo da završim rečenicu samo. Radio sam, trudio sam se. Ako sam nešto pogriješio, ja vam dajem svoj mandat na raspolaganje, a ne da kažete da niste ni za šta krivi, da ne želite dati ostavku i da ne preuzimate nikakvu odgovornost. To nije dobar put i neće se sigurno stanje na takav način popraviti.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme. Zastupnica Marijela Hašimbegović, prva diskusija. Izvolite, imate riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Srdačno vas sve pozdravljam, posebno naše sugrađane koji prate rad današnje sjednice. U drugom smo danu Hitne tematske sjednice po pitanju stanja sigurnosti i moram priznati da sam danas na neki način ipak pozitivnije motivirana u odnosu na izlaganje naših uvodničara obzirom na prvi dan kada smo imali izlaganje koja se odnose na izvještaj o radu ustanova koje su na neki način bili poprilično sterilni i djelovali su kao da nemaju onu suštinsku poveznicu sa činjenicom radi koje smo ustvari sazvali ovu sjednicu,

međutim danas smo kroz odgovore na naša zastupnička pitanja ipak oblikovali i dobili možda jednu drugačiju sliku. Posebno bih istaknula izlaganja i odgovore policijskog komesara koji je ostavio utisak snažnog autoriteta i činjenično je iznio situacije i okolnosti i koji su to izazovi sa kojima se susreću policijske snage koji ih sprječavaju da bi rješavale i radile sve svoje aktivnosti, odnosno rješavale sva krivična djela koja se dešavaju u Kantonu Sarajevo. Ja kao zastupnica ću se truditi da budem vrlo konstruktivna, obzirom da ima dosta prijavljenih kolega, da bi im mogla dati priliku da govore i na osnovu kompletног materijala koji nam je dostavljen mogu dijagnosticirati tri situacije koje su ustvari najbitnije. Prva se odnosi i koja se vjerojatno najviše veže za nas kao najviši zakonodavni organ Skupštinu Kantona Sarajevo ona se tiče, dakle, zakona koji su vezani za, dakle, zakone iz višeg reda vlasti, federalne zakone, federalne propise koji ustvari onemogućavaju i ne daju prave alate policijskim snagama da mogu djelovati pravosnažno i u skladu sa zakonom. S tim u vezi podsjećam da su nam prezentirani problemi koji se odnose na Zakon o prekršajima Federacije, koji bi u tom nekom smjeru, koji se odnosi na, recimo, enormousne sume koje se odnose na prekršajne kazne počinjoca upravljanja vozilima, dakle, te kazne koje nisu plaćene vjerojatno bi se ovim zakonom bolje uredile. Dakle, kasnije imamo i Zakon o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima Bosne i Hercegovine. U tom dijelu bi na neki način bolje precizirali okolnosti koje se odnose na privremeno oduzimanje vozila, kao i samo zadržavanje vozača. Potom, tu su još i zakoni koji se odnose na Zakon o prekršaju javnog reda i mira, gdje je uvaženi ministar govorio o okolnostima koji se odnose na društvene mreže koje će postati, dakle, kao javni prostor u kome će se u novim izmjenama zakona moći definirati na neki način kao krivična djela, što je vrlo pozitivno, međutim u određenim okolnostima ne slažem se da su, recimo, situacije koje se tiču Zakona o nošenju, držanju ne znam, sad tačno, o nošenju, držanju i nabavljanju da municije i oružja. Tu je bilo govora da su novčane kazne od 1000 do 2000 maraka za, recimo, nošenje oružja na javnim prostorima, što smatram potpuno pogrešnim. I te moje stavove je na neki način potvrdio i policijski komesar koji je dao odgovor na moje pitanje šta bi on promijenio u ovakvim zakonima, gdje je tačno decidno naglasio da treba izbjegavati novčane kazne i da kazne po pitanju i nelegalnog držanja oružja moraju biti oštire. I mislim da su kolege Belma i kolegica Kristić da su one svojim zaključkom donijele informacije koje se tiču izmjena ovog zakona upravo u ovom dijelu koji se tiču nelegalnog nošenja oružja. I to je, recimo, vrlo pozitivno. Također, ono što je pozitivno što je istakao ministar odnosi se na Zakon o probaciji koji bi se trebao je donijeti na federalnom nivou, zakon u kojem bi se zaštitila društvena zajednica od počinilaca na način koji bi se tretirala njihova resocijalizacija i mislim da je to jako važno i neophodno i zacijelo bi ova Skupština trebala podržati ovakve stavove. Dalje, imamo krivične zakone, Zakon o krivičnom postupku, Zakon koji se odnosi na zaštitu djece i maloljetnika u postupku izvršavanja krivičnog postupka. I u tom dijelu je vrlo važno kada se govori o okolnostima gdje sada imamo okolnosti gdje su roditelji, u stvari ne pokazuju dovoljnu odgovornost, odnosno postoji taj princip dobrovoljnosti koji bi se trebao promijeniti. I uvažena ministrica 1 je govorila o tome da bi se takve situacije na neki način u zakonima trebale potpuno drugaćije precizirati, što bi na terenu stvorilo jednu potpuno drugaćiju klimu koja se odnosi na rad socijalnih ustanova. Dakle, ovo bi bio jedan okvir koji se tiče promjene zakonskog okvira koji bi zacijelo dao određene alate policijskim službenicima da mogu adekvatno odgovoriti svim izazovima koji se nalaze na terenu i s tim u vezi mi pružamo bezrezervnu podršku. Sljedeće prepreke koje se dešavaju, samo ću zamoliti za malo pažnje. Sljedeće prepreke se odnose na ljudski resurs. U materijalu kojeg smo dobili poprilično je nevjesto prezentirana takva problematika, naprosto bi potpuno jasno, prevashodno prihvatala da nam je rečeno imamo toliko zaposlenih, prema pravilniku nam nedostaje, odnosno upražnjenih mjesta je taj broj međutim, dobili smo jednu poprilično tako nejasnu informaciju koja se kasnije korigovala u odgovorima, dakle sad smo dobili informaciju da imamo 195, čini mi se novozaposlenih službenika, da je planirano još 200, pa ponovno još 250, sveukupno bi nekako cifra od 700

novih službenika u stvari bila ta koja bi zadovoljila potrebe. Dakle, kada govorimo o svim situacijama koje se tiču stanja sigurnosti nas ovakav okvir koji se odnosi na nedostatak ljudskih resursa zaista treba zabrinuti i u ovom dijelu moramo isto tako pružiti bezrezervnu podršku koja se odnosi na situaciju odobravanja sredstava u budžetu za nova zapošljavanja itd. Kada govorimo o ljudskim resursima, onda se, naravno, tu su poveznice koje se tiču njihovih uslova za rad, ovdje su spomenute od body kamera, dakle njihovih uniformi i problematike koja se odnosi na tenderske procedure. Nekako, stiče se dojam da je sve kontinuirano na čekanju, mi smo sada, evo, na početku mjeseca aprila, još se uvijek sve čeka kada će se realizirati sve ove aktivnosti, ostaje nam da vidimo, i s tim u vezi podržavam ovo što je i rekao kolega Čampara, da bi trebalo na neki način ova Skupština da planira možda u nekom kvartalnom periodu susrete ovakve vrste kako bi raspravili i vidjeli u stvari implementaciju naših zaključaka i vidjeli šta se na terenu novo dešava, kako bi Skupština mogla adekvatno odgovoriti i, naravno, biti odgovorna u svom radu. Što se tiče ljudskog resursa po pitanju socijalnih ustanova, oni su u svom materijalu tačno precizno naveli da je to osnovna i ključna problematika, pored situacije i okolnosti koja se odnosi na stručnu edukaciju koja je vrlo neophodna i materijali tačno precizno dovode do određenih okolnosti koje u stvari mogu pomoći da socijalne ustanove rade na bolji način, a što se tiče obrazovanja, rekla bih da su oni prva linija fronta po pitanju prevencije koja je u stvari treći vrlo važan faktor koji se tiče stanja sigurnosti i mislim da je on ustvari treba da se najviše osnaži po pitanju, govorit će u ime Kluba, po pitanju stručnih saradnika i s tim u vezi moje pitanje koje se odnosilo i za kapacitiranost socijalnih radnika, smatram da se svi zajedno trebamo pozabaviti ovim pitanjima. Ukoliko smo dali potpunu adekvatnu stručnu podršku, onda možemo i očekivati adekvatne rezultate. Ono što je veliko i ogromno razočarenje, to je zloupotreba govornice od strane uvažene ministricе koja je napravila takvu jednu, ne mogu je ni okarakterizirati usporedbu, nazvavši predsjednika sindikata kao osobom prevashodno nasilnikom, a onda kao osobom za koju se treba izvršiti IPP. Radi građana želim da pojasnim da se prilagođeni program radi za djecu sa poteškoćama u razvoju. I mi na današnjoj sjednici na kojoj pričamo o sigurnosti, osoba koja predstavlja, koja je prvo lice obrazovanja, prva linija fronta koja treba da bude prevencija, nama govorи da nije spremna uči u socijalan dijalog, vrijedajući drugu stranu i okarakterizirajući je da je ona ta nasilnička strana. I ja nisam vidjela nijednu spremnost po pitanju okolnosti, dokumenta koji smo svi dobili, koji se tiče protesta koje je Sindikat osnovnog obrazovanja najavio da će uraditi, upravo radi nezakonitog dokumenta koji je došao iz Ministarstva, koga predstavlja ministrica Hota Muminović. Obzirom da radimo na ovoj sjednici o stanju sigurnosti, neću više govoriti o ovoj temi, mislim da će biti prilike, ali je potpuno neprihvatljivo ovakvo ponašanje i ovakva poruka koja na neki način poziva da kažem druge na ne dijalog i na neki način ostavlja jako, jako lošu poruku i nastavnicima, tako i djeci, a posebno djeci sa poteškoćama u razvoju. Vrlo često sam u govoru po pitanju stanja sigurnosti i govorila da građani nisu broj i da mi ne možemo biti referentna statistika. Naravno da mogu da prihvatom da je statistika svjetski mjeritelj, međutim građani su bili sa pravom uznemireni i to je ministar u svom izlaganju danas rekao da on razumije reakciju građana radi kojeg smo mi ustvari i tražili da se organizira ova sjednica zato što smo imali krivična djela koja su bila fokusirana u kratkom vremenskom periodu. I naprosto, građanima se mora vratiti povjerenje u ustanove, a povjerenje u ustanove se može vratiti samo na način pravosnažnog djelovanja i na način ovakvog pravosnažnog i kvalitetnog komuniciranja i razmjene mišljenja. I na kraju, ono što smatram jako lošim, to je rad Tužilaštva i način da krivična djela se rješavaju na način uvjetnih kazni, da počinioci mogu da plate novčano svoje kazne. To nas ne vodi ničemu. To neće sprječiti počinioce da u kontinuitetu ponovno učine krivična djela. I ovakve stvari se moraju mijenjati u budućnosti. Toliko za sada. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupnici Hašimbegović. Zastupnica Belma Kapo se javila za riječ.

Belma Kapo (zastupnica)

Hvala. Pozdravljam sve prisutne i naše drage građanke i građane. Zahvaljujem se na vrlo iscrpnim odgovorima na početku današnje sjednice. Ja ne mogu reći da sam zadovoljna sigurnosnom situacijom niti bilo koju drugom situacijom, jer ona uvijek može biti bolja i mi svi zajedno trebamo raditi i dalje na unapređenju svake situacije, pa tako i sigurnosne situacije. Ono što moram naglasiti s čime sam zadovoljna, to je rad policijske uprave u smislu brzog rasvjetljavanja i pronalaska izvršioca, naročito teških krivičnih djela. Zaista smo svjedoci, evo iz izvještaja i iz uvoda i samih odgovora na pitanja da u zadnjih nekih 6 mjeseci skoro da nema krivičnih djela, težih krivičnih djela za koji policija nije u rekordnom roku zaista odgovorila svom zadatku u smislu otkrivanja i hapšenja počinioca tih djela i zaista koristim priliku da se zahvalim svim policijskim službenicima na odličnom radu. Ono sa čim nisam zadovoljna jeste prevashodno komunikacija. To sam, evo, i pitala i ministra i komesara. Meni je potpuno jasno da postoje procedure i da postoji informacije koje oni ne mogu komunicirati javnosti, ali ono što ja očekujem, prvo od znači i od Uprave policije i od ministra unutrašnjih poslova i od premijera i Vlade jeste da se, kada se dese teža, krivična djela, čim prije daju neku informaciju javnosti. Javnost zapravo je zabrinuta za sigurnost zbog kašnjenja tih informacija od nekad i pod 24 sata. Iz tog razloga ja vas molim da nađete načina da napravite i procedure ako je potrebno, da se kod težih krivičnih djela komunicira javnost upravo na ovom najvećem nivou, da se javnost umiri i da ljudi shvate da se radi na rasvjetljavanju krivičnog djela. Nitko od vas ne očekuje da vi ulazite u srž samog predmeta, ali je javnosti sasvim dovoljna poruka da ste na terenu, da radite, da ste uz policiju, jer evo kod slučaja npr ovog dječaka koji je ubijen nedavno, tek nakon 24 sata smo nekako dobili zvaničniju informaciju, nedavni događaj prije par dana kod bacanja bombe na porodičnu kuću načelnika, tek sutradan se Vlada nekad skoro, evo nakon nekih 15 sati, oglasila. Mislim da to nisu dobre poruke i da mi moramo raditi na načinu te komunikacije prema građanima. Dalje, dio koji također, s kojim također nisam zadovoljna i na čemu se mora raditi, to je prevencija, prevencija kompletног sistema od vrtića, od osnovnog obrazovanja, srednjeg obrazovanja, pa dalje u društvu. Meni je izuzetno draga da je ministrica Hota jako prepoznala ove probleme u osnovnom odgoju i obrazovanju, gdje intenzivno radi na proširenju kapaciteta, kako bi škole prepoznale i uradile ranu intervenciju i spriječile nastanak svih oblika nasilja, već od malene dobi, i kako bi se naučili poštovanju u društvu. Ono što dalje imamo tu problem se samom prevencijom, jeste što nemamo utisak prisustva policije na terenu, a to je sigurno iz ovog razloga koji je komesar, evo nedavno i na konferenciji za štampu rekao, nedostatak policijskih službenika. Ministar nam je u odgovorima koje sam mu postavila pitanje zašto se ne zapošljava kadar kada smo mi, evo i kao Skupština i Vlada Kantona obezbijedila sredstva, rekao da imaju problem sa Federalnim ministarstvom unutrašnjih poslova, u smislu malog kapaciteta Policijske akademije koja se nalazi u Sarajevu. Ja, evo, molim i ministra i Vladu Kantona Sarajevo da čim prije se obrati Federalnom ministarstvu unutrašnjih poslova sa molbom da oni prošire svoje kapacitete tamo gdje se vrši obuka policijskih službenika i da daju neki rok da traže sastanak sa njima, da vide koje je najbolje rješenje, da čim prije dođemo do policijskih službenika obučenih za rad na terenu. Ako to nije moguće, ja ne vidim nikakav razlog zašto mi u Sarajevu ne bismo imali Srednju policijsku školu, zašto mi ne bismo vratili tu Srednju policijsku školu u Kanton Sarajevo kako bismo svojim građanima obezbijedili da imaju policijske službenike na terenu, u svakoj ulici, mahali pored škole, onako kako je nekada bilo, jer ono što ljudi očekuju jeste rad policije u zajednici. Komesar nam nije iznio podatak i to razumijem zašto nije mogao, jer je na neki način sigurno profesionalna tajna, koliko ima patrola u nekim od policijskih uprava, potpuno to mogu razumjeti, ne možemo mi očekivati od

policije da su oni 24 sata svuda u obilascima, ako on ima tamo, npr ovo sada karikiram, da ima 3 patrole u opštini u Policijskoj upravi Centar, ne možemo mi očekivati od policije da su na sve strane sve dok ne zaposlimo odgovarajući broj državnih služba, odgovarajući broj policijskih službenika. Tako da ovo predstavlja ogroman prostor za napredak. Šta nam je još veliki problem i rekla bih, možda i najveći; povratnici u kriminalna dešavanja. Iz svega ovog što smo čuli i na prethodnom dijelu ove sjednice i danas, evidentno je da je potpuno pogrešna teza koja je non stop prisutna u medijima, "od ranije poznat policiji". Pa evo, ja ovom prilikom molim sve medije da taj termin zamijene od ranije poznat tužilaštvu.

Ako je 60 % ljudi povratnika u kriminal, onda mi ne možemo ovdje optuživati u prvom redu policiju, jer očigledno da ljudi urade svoj posao, onda neko tamo iz nekog razloga, ja ne ulazim u to da li je to opravdano ili nije, možda i ti tužioce i sudije sprječava neki od zakona u ovoj našoj zemlji komplikovanih zakona, možda ih sprječava da oštire kazne izreknu, tako da, evo, ne znam šta je uzrok tome, ali evidentno je da je najveća opasnost po sigurnost građana u Kantonu Sarajevo "od ranije poznati tužilaštvu", dakle ne od ranije poznati policiji, nego od ranije poznati tužilaštvu. Što se tiče ovih izvršioča teških krivičnih djela, evidentno je da je najveći broj onih koji su koristili nelegalno oružje. Iz tog razloga sam zajedno sa zastupnicom Danijelom Kristić poslala vama već prošli put inicijativu, odnosno zaključak za izmjenu Zakona o nošenju oružja, gdje smo predložili da se izmjeni nekoliko tačaka koji se odnose na nelegalno posjedovanje oružja, nelegalno predavanje oružja, da se novčana kazna zamijeni zatvorskom kaznom. To je vid prevencije svih događaja koji u budućnosti bi mogli nastati, jer ipak, kada neko ima legalno oružje, on podliježe i nekim provjerama psihičke sposobnosti, jel da i dobije tu dozvolu za oružje i da posjeduje takvo oružje, a evidentno je da je na tržištu poplava tog nelegalnog oružja. Ono što nam je još veliki problem jeste očigledno da ne postoji neka resocijalizacija osoba koje odsluže svoju zatvorskiju kaznu za neko krivično djelo, jer čim mnogi od njih izađu na slobodu, evo, imali smo nedavno takav slučaj gdje čovjek koji je izašao iz zatvora već ulazi u novo krivično djelo i ovo je sigurno prostor na kojem Kanton Sarajevo nema ovlasti, ali sigurno opet može upućivati stalne intervencije i pritiske prema višim nivoima vlasti, tako da se na višim nivoima vlasti, tamo gdje se izvršavaju te kaznene sankcije radi na resocijalizaciji osoba koje su izvršile krivična djela. Eto, to je otprilike za prvu diskusiju. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj zastupnici Kapo. Zastupnik Jasmin Šaljić se javio za riječ, izvolite.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. Ja sam očekivao da na ovoj Hitnoj sjednici od uvodničara i učesnika čujemo mjere. Znači mjere i da mi kao zastupnici na neki način pomognemo ako ima zakonskih prepreka, da im pomognemo kako da te mjere sprovedemo. Volio bih da smo pozvali profesore sa Fakulteta za kriminalistiku, da smo pozvali ove stručnjake. Ljudi su na raspolaganju bili, Korajlić i Kržalić da čujemo neki savjet ranijih ministara, ranijih komesara. Ja, kad sam nekad bio policijac, pa često bi nam znao ući komandir rahmet mu duši, Bajro Ovcina i kaže na otpremi smjene da preglada jesu li psihički i fizički zdravi, ima li opremu i kaže kriminal nam kaže galopira i još ga možemo pratiti, ali ako postane stampedo, to je završna priča. Vjerujte mi, koja je kulminacija bila u tri mjeseca, znači sva moguća krivična djela su se izdešavala, u vrh glave u 3 mjeseca. Hitna sjednica ili vanredna sjednica nema za cilj, ja je barem nisam tako doživio, da treba nekome skinuti glavu, nekoga smjenjivati, ja sam je video kao sjednicu gdje treba da se podvuče crta, da se uključi javnost i struka i da se promijene načini i metode rada ili pojedine metode rada, jer očito nam nešto je promaklo, ne funkcioniše, da ne nabrajam znači od ubistva tog djeteta od 19 godina, pa do tog čovjeka koji su pronašli u Miljacki, znači koje i dan danas na Facebooku, ljudi pitaju o čemu se tu radi, pa do divljanja navijača, paljevina,

ranjavanja. Evo, na kraju imamo bombe na kuću načelnika Čengića i u blizini vijećnika Deljkovića, eto oni su zvaničnici. Znači ovdje niko nije više pošteđen, ni građani, ni zvaničnici, niko. Na ovoj sjednici mi bi samo trebali donijeti neke mjere i stati iza njih, pa kakve god da su i koliko god da su skupe, jer bezbjednost je ljudi skupa. I sve što mi radimo i sve kombinacije koje danas napravimo svodi se na ljudski faktor, a mi u stvari nama nedostaje policajaca, pa ne znam, niko ne može precizno da kaže sigurno pet ili šest stotina. Mi ne možemo da kloniramo ove koje imamo. Kriminalci, odnosno ljudi s one strane zakona koji se bave tim poslom i oni imaju operativni rad i oni gledaju gdje se nalaze patrole, gdje obično se zaustavljaju, koji način rada, pa izbjegavaju, sad su imate video nadzore na objektima, na pumpama, na kućama, oni tačno znaju, znači obiđu isto ko starješine u Ministarstvu naših poslova, tako i oni sjedu i oni imaju hijerarhiju i obiđu, kažu ovdje imaš video nadzor, novi videonadzor, ovdje novi, ovdje patrole, znači znaju napamet rute i način i metode rada. I nije džaba, nisam ja ovo izmislio da oni su uvijek korak ispred, mi se oslanjam na brojnost i na, znači nama je ključ ljudi, kako doći do ljudi. Ja ne znam, jesmo mi mogli zatražiti od Federalnog MUP-a dok ne izađemo je li iz ove krize sa ljudstvom da nam ustupe određeni broj ljudi. Ili je li, ja ne znam, ministre ili komesaru, da li imamo mi pravo uzeti podići, podići određeni dio rezervnog sastava, sto, dvjesto ljudi, dok ne iškolujemo ljude. Jel, ima li ta opcija, jel to nakon Daytona ukinuto, ja stvarno ne znam. Recimo, u međuvremenu se desilo i ubistvo u Tuzli, gdje onaj policajac izvršio to mučko ubistvo i pazite nešto znači, porodice ubijene oni mogu da imaju pravo da iznesu svoje mišljenje kako god da je, šta god je, ali se tu uvijek krije u toj masi bio je jedan za zahtjev zamisli da je prošao, da se policajci razoružaju, ministar ili komesar rekao nije tačno, ne znam tačno ko da imamo desetine 1000 oružja po dozvolama, kućama. Znači imamo sigurno desetine 1000 koji nisu evidentirane, imamo lovačka udruženja koji imaju također evidentirane i ne evidentirano oružje. U toj situaciji zamislite da mi jedinu vojnu silu, oružanu silu, to je policija razoružamo, da kažemo ne može, policija, znači mi ne smijemo dozvoliti da se policija razoruža, policija mora biti naoružana 24 sata, 24 sata i kratkim i dugim naoružanjem, kako procijeni starješina i kakva je okolnost. Ovo, kakav je to policajac koji ostavi oružje, kaže ide kući. Ne znam ko je to dozvolio, a to ko ima pravo nositi oružje, imaju pregledi, godišnje, jedanput, dvaput, psiholog, pa oni ako kažu tamo, lako će oni to da utvrde je ti treba neki policajac odmori, stavi ga u administraciju, promjenu radnog mesta, dajte mu platu koji je imao sa ovlaštenjima, ako se oporavio, vrate ga, ali bez oružja da nam policija hoda, to je nevjerojatno. Znači, takve podmukle inicijative to moram da prepoznamo. Ljekarsko, ljekarski pregledi su rješenja. U vezi ovog čovjeka, što je pronađen u Miljackoj, neobjašnjivo je da tako neko izvršava samoubistvo, ali moguće je kod nas sve, pa i to. Razgovarao sam lično sa ministrom i on je u privatnom razgovoru na evo ovdje, čovjek kaže ja nisam mogao da izadem u javnost, tužilaštvo vodi istragu. Znate kako, neko mora, je li pres služba Ministarstva unutrašnjih poslova ili Tužilaštva, ne možemo pustiti javnosti da to razvlači i da to pretvara na kraju i ne znamo ni o čemu se radi, još niko tačno ne zna, jel to ubistvo, samoubistvo i šta se tu desilo? Ali mora, zato postoji pres službe da kažu u toku je, da ljudi vide neku sigurnost. Recimo nakon ubistva ovog momka Pendeka tri dana, pa samo treba neko da kaže da građani vide da je to pod kontrolom. Zna se da je istraga, ne možemo ugroziti istragu, ne možemo mi reći, evo ga u Zenici, ali može se reći 3 rečenice pod kontrolom je, znamo šta radimo, izolovano je, bezbjedni ste i tako, to je moja sugestija. Što se tiče odgovora na pitanja, vjerujte sam zaprepašten na koji način ste odgovorili na pitanja svim zastupnicima i čini mi se, na svako pitanje. Čak i ona pitanja koja su škakljiva, koja su mogla biti štetna i po vas, odgovorili ste. Kolika je sad sprega da to nije samo Ministarstvo unutrašnjih poslova krivo ili ove institucije, obrazovanje, socijala, to je duga priča, ali bih volio da smo to nekako danas pretvorili u mjere i da ste ih vi kao ovlaštena služba, stručna lica rekli koje su to mjere, a mi da što možemo da uradimo da uradimo. Ako su to zakonske prepreke, pa otklonit ćemo ih, otklonit ćemo ih. Danas se desilo u Buća Potoku, evo ovaj nezgoda, isto bahato divljanje, ali ovo govorim zato što sam

vam tražio radar na tom mjestu i vi ste mi udovoljili i vaš ekspertni tim samo smo ga okrenuli naopako i to sam govorio i onda. On pokriva 30 metara, a ne pokriva taj pravac gdje se ovo desilo. Znači ništa na istom mjestu, treba ga samo okrenuti na drugu stranu i to je se tiče. I treba nam zaštitna ograda, ministar Šteta je tu obećao i on je, pr ije 10 godina je rađena ta cesta, ograda bila, odnijeta, nikad se nije više vratila. Tu ima 1200 učenika, velika je škola, jedan je put, kamioni, deponija Smiljevići, autobusi. Ja vas molim znači da, evo ministre Šteta ja vjerujem da će on to da odradi, ali nam je neophodna ograda i neophodna nam je iz Uprave policije taj ekspertni tim, kako se zove, da kameru okrene u potpuno drugom pravcu na taj pravac, ako budete mogli ministre ili komesaru, ko već upravlja tom grupom. Eto toliko, hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Šaljiću. Zastupnik Redžo Lemezan se javio za riječ.

Redžo Lemezan (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Pa evo prije nego što počnem da diskutujem, mislim da bi bio red da evo, kao i potpredsjednik Komisije za sigurnost, kao zastupnik Skupštine Kantona Sarajevo, javno osudim onaj nemili čin, napad na porodicu načelnika Ćengića, to nije samo napad na njegovu avliju, to je napad, po meni, na državnu instituciju, na Ustavni poredak i svašta nešto s obzirom da je on načelnik jedne općine i kako je kolega Dević rekao, mislim da je to nezapamćeno. I stvarno, evo, ja bih volio da u vidu nekog zaključka ovaj organ apeluje sve institucije koje se bave ovim slučajem da to maksimalno izguraju do kraja, sa maksimalnom mogućom kaznenom politikom, jer ukoliko načelnici nisu sigurni i izabrani dužnosnici šta onda mogu da očekuju građani. Mi smo nekako na ovom zasjedanju i evo, evo, ovo je danas drugo zasjedanje povodom ove teme. Ako može samo malo izvinite kolege. Znate šta, onako generalno mi je zanimljivo, opoziciji puna usta sigurnosti, evo dva mjeseca. Od trenutno opozicije u sali je gospođa Smiljana Viteškić i gospođa Marijela iz DF-a. Jel toliko koliko je, kome bitno, ja imam osjećaj da je bilo bitno da se ova sjednica zakaže čisto, eto da bi neko mogao napisati status da je njegova inicijativa usvojena ili da bi se neko primorao za nešto. Sami zaključci koji su došli iz opozicije, odnosno nije došao ni jedan, dovoljno govori kakva ste vi opozicija, odnosno kako nemate rješenja i kako je dobro što niste dio vlasti u Kantonu Sarajevo. Mi smo na prvom zasjedanju ove sjednice dosta toga čuli, a najmanje u slučajevima što su potresli javnost u proteklom periodu. Sigurnost je takva kakva jeste da bi se moglo svaki dan raspravljati o njoj i treba da raspravljamo. Međutim, trebamo biti malo i realni. Kanton Sarajevo broji sigurno više, u svakom momentu oko 500, 600 000 stanovnika. Siguran sam da ni jedan grad u Europi sa takvim ni na svijetu, ne samo u Europi, sa takvim brojem stanovnika nema, pa ništa bolju sigurnosnu situaciju od Kantona Sarajevo. Da ne budem pogrešno shvaćen, ne mislim da je ona idealna. Imamo puno problema. Ja mislim da smo mi svjesni da prethodno rukovođenje policijom je bilo jako loše od prethodnog komesara, za koju, objektivno trenutna parlamentarna većina, odnosno prethodna koja je činila, ima određeni dio odgovornosti, odnosno sve oni koji su bili u tom momentu na vlasti. Sav taj, svo to stanje koje je neko proizveo je danas rezultat svega onoga što imamo. Ali evo, mislim da prvi put imamo nakon duže vremena jednog ozbiljnog komesara koji se zasigurno uhvatio u koštac sa svim ovim problemima. I ne možemo reći da ne vidimo rezultata na terenu. Svi ovi događaji koji su nas jako uznemirili, kako je emotivno, tako i politički su riješeni od strane policije i to u roku od 24 sata. Još jedna činjenica jeste da su to sve bili u pojedinačni postupci, nije bilo organizovanog sukoba kriminalnih grupa, obračuna itd, izuzev ovog bacanja eksplozivne napravljen na porodicu, odnosno na imanje načelnika Ćengića, al evo, i to je MUP u saradnji sa ostalim policijskim agencijama riješio mislim, u 24 sata, što je stvarno pohvalno. I to je neka je li znak svjetlost da se ipak može raditi, da policija nije toliko, nije toliko loša. Pojedinačne

poteze nekad je stvarno teško predvidjeti tako isto i teško prevenirati. Mi ovdje pričamo o policiji, o policiji kao da je policija jedini stub sigurnosti. Stub sigurnosti je puno veći. Tačno je da je policija jako bitan stub sigurnost, međutim, imamo i socijalne službe i nivo obrazovanja i na kraju sud i tužilaštvo, i zatvor, i sve ono, i mislim da u tom svemu nekako policija radi najbolji mogući posao. Npr mi nemamo sigurno odgovore, naše preventivne metode su zastarile. Nemamo odgovore na određene nove pojave kao što su npr evo, sukobi na društvenim mrežama, Tik-Toku koji su nekoliko puta sigurno uznenirili javnost. Američki Senat raspravlja o uređivanju te oblasti. Kod nas se, naravno, tim niko ne bavi. Kanton Sarajevo nema nadležnosti za takve stvari. Isto kao što nema za donošenje oštrih kazni regulative. Ja sam siguran da je kazna za nelegalno nošenje oružja minimalno 5 godina da ne bi ima u toliki broj tih prijestupa. Ili da je novčana kazna za pijane i drogirane vozače puno veća od sto maraka, da bi sigurnost u saobraćaju bila puno bolja. Ja bi stvarno ovim putem, evo, i zamolio više nivoe vlasti da nam pomognu i da napokon počnu raditi na tome. Mi, evo, imamo neke zaključke sa održane sjednice jel prije skoro sad godinu dana u mjesecu junu, kada su ubijene dvije doktorice, što smo inicirarali prema većim nivoima, mislim da nemamo nikakva dešavanja prema tim zaključcima. I sigurno da problema ima u samoj policiji. Sam komesar je rekao da veliki broj policijskih službenika ne radi baš najbolje svoj posao. Siguran sam da ima razno-raznih struja u policiji, kako političkih, tako interesnih i slično i treba sigurno vremena da se posluže određene stvari, komesar je tu manje od godinu dana. Siguran sam da takvi statusi, s obzirom da vidimo da imamo i zaostavštinu od ratnih policajaca, od policajaca koji nisu sistemski pregledavani, otežavaju provođenje pozitivnih promjena, a shodno potkapacitiranju kadrova sigurno mogu nanijeti i određene sigurnosne probleme u ovom slučaju. Naravno, nisam zadovoljan sa svime u Ministarstvu unutrašnjih poslova. Nećemo se sada lagati da su neke stvari idealne, ali mislim da aktualni komesar koji je pokrenuo neke stvari su vrijedne hvale i ovaj stav i gard koji smo danas vidjeli na govornici je za svaku pohvalu i podršku treba da pružimo čovjeku kao zakonodavni organ. Međutim, evo, ima nekoliko nelogičnosti, gdje je meni stvarno nevjerljivo, a to sam rekao i komesaru na Komisiji za sigurnost, da se na npr razgovori ne snimaju sa dežurnim telefonima policijskih uprava u općinama koji služe građanima za prijavljivanje. Isto tako mi je nelogično da kada imamo npr manjak svih tih kadrova zarobili smo u tri smjene nekog policajca da čuva proširenje kod SCC-a da ne bi slučajno neko stao, ne kažem, treba kažnjavati sve to, međutim nije normalno možda da neko stoji policajac u tri smjene, dok npr u istoj toj općini za intervenciju neku građani čekaju po pola sata, 45 minuta itd. Ima još puno stvari koje treba tu popravljati. I evo, ovim putem stvarno želim pružiti podršku svim institucijama u daljem radu i pozvati ih na bolju koordinaciju i ozbiljniji rad. Stvarno, šta je problematično jeste da nisam zadovoljan sa komuniciranjem sa javnošću. Evo, i ministar je u svom govoru nekako to i prihvatio i mislim da evo i nekom koordinacijom sa Tužilaštvo i sa određenim ustanovama koje se bave ovom problematikom moramo biti malo transparentniji jer sigurno to građani od nas očekuju. Kada šutimo, onda stvaramo prostor za manipulacije informacijama i onda dodatno mislim donosimo nervozu u građane, a i u političke krugove. I pored svega, mi imamo problem sa sistemom vrijednosti, pa neke stvari nemaju veze ni sa radom policije i sa bio bio čim, osim sa samim nama. Vidjeli smo npr da je tek nabavljeni tramvaj išaran i oštećen nožem. Taj kut nasilja, nasilja sileđanstva koji zahvaljujući nekim zastupnicima je li ovdje iz Skupštine, taj kult kras i nas. Mi danas, na primjer, raspravljamo o sigurnosti, a ko je gledao naše prethodne Skupštine mislim da samo dodatno otežavamo toj situaciji i da smo poslali jako loše primjere. Iskreno, po posljednjim dešavanjima mislim da svi mi prvo u svojim klubovima, a posebno ovima, znaju se koji da prvo preispitivaju i odrede norme ponašanja unutar svog kluba, pa tek onda dođu ovdje, nama držati zadatke i građanima, i komesaru i ministrima kako se to neko treba ponašati i raditi. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Lemezanu. Za riječ se javila zastupnica Admela Hodžić.

Admela Hodžić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Dobar dan, želim svima. Prvo da se zahvalim ministru, stvarno je detaljno odgovorio na moja pitanja, komesar je uopšteno odgovorio iz izvještaja što smo mogli vidjeti podatke, precizno ništa nije odgovorio. Pitala sam jedno od mojih pitanja je bilo u ruralnim područjima, mjestima, selima kako misli prevenirati te trkače ovaj gdje nemamo kamere i gdje nemamo policajce na svakom čošku, a imamo učenike, imamo građane koji ovaj svakodnevno rade, žive, moraju da koriste te ovaj ceste kojima neki jure preko 100 na sat. Ali ali građani, eto, nemaju ovaj i ako se nama obraćaju i mi postavljamo pitanja, evo, nismo dobili odgovor da li i kako i na koji način u budućnosti će se to moći prevenirati. Svjedoci smo da posljednjih mjeseci građani iskazuju zabrinutost u pogledu sigurnosne situacije, odnosno da je lični osjećaji narušene sigurnosne situacije u Kantona Sarajevo prisutna kod građana i doista smatram da su u pravu. Posmatranje sigurnosti u Kantonu Sarajevo isključivo kroz statističke pokazatelje vrlo često dovodi do zaključka koji su u znatnoj mjeri nailaze na negodovanje kod građana, odnosno tvrdnja da je sigurnosna situacija stabilna u suprotnosti su sa ličnim osjećajima sigurnosti kod pojedinaca. Ono na što građani nerijetko ukazuju kao poseban problem, a što je kroz statistiku teže pratiti je naročito, naročita bahatost izvršitelja prekršaja ili krivičnih djela, mjesto kao i vrijeme izvršenja. Ne može biti dobra statistika ako smo prošle godine imali dvije brutalno ubijene doktorice, a ove godine imamo jednu osobu, odnosno mladog momka ubijenog na sred ulice. Statistički gledano, 50 procenata manje. Takva statistika, koliko god da je vama dobra, porodici, prijateljima, građanima, nama svima zvuči surovo. Iskustvo svakog pojedinca koji bude svjedokom upotrebe vatre nog oružja, nasilja, naročito bahatog ponašanja, krađa itd nije jednako kada se desi u kasnim noćnim satima u dijelovima grada gdje se i ranije dešavalo nešto slično, ali u popodnevnim satima u blizini vjerskog objekta, kod škole, kod bolnice je zaista za građane zastrašujuće. Posebno nezadovoljstvo kod građana, pa u određenoj mjeri i bijes, izaziva činjenica da vrlo često dobiju informaciju da su počinjaci teških krivičnih djela, u stvari povratnici u činjenju takvih djela, da su od ranije poznati policiji i tome slično. To je signal svakom pojedincu da sistem ne funkcioniše u potpunosti, odnosno da nemamo željeni rezultat, tj da počinioce krivičnih djela sankcionišemo, lišimo slobode na određeni vremenski period prevaspitamo i socijalizujemo kroz instituciju u mjeri da postanu funkcionalni dio društva. Jasno je da za ovaj proces nije odgovorna samo policija, već čitav lanac institucija, od tužilaštva, sudstva i ostalih institucija. Cijenim da bi za kvalitetno razmatranje svih sigurnosnih izazova u Kantonu Sarajevo i kreiranje cjelovitih rješenja puno pogodnija bila i primjerenija tematska sjednica Skupštine koja bi bila kvalitetno pripremljena i koja bi na adekvatan način uključila više institucija sa konkretnim prijedlozima kako unaprijediti cjelokupan sistem, ali se nadam da i kroz ovu hitnu sjednicu možemo doći do određenih zaključaka koji bi bili od koristi svim građanima. Samo pobrojavanje svih oblika ugrožavanja sigurnosti u Kantonu Sarajevo uzima prilično vremena. 1000 stranica za 3 dana mnogo podataka, ovaj, nije to problem iščitati i ovaj, bazirati se na najveće probleme, krucijalnije probleme. Ali smatram da je možda bilo i viška informacija za ovu sjednicu i za ovu temu, pogotovo zbog toga što smo u posljednjih mjesecu imali i brutalna ubistva i ostale nemile događaje. Zatim sve veći broj imamo ovakvih djela. Skupština ne treba bježati od otvaranja ovakvih tema. Moramo priznati da imamo probleme sa maloljetničkom delinkvencijom, sa narko dilerima, nesigurnost u saobraćaju ispod svakog prihvatljivog nivoa, da na ulicama imamo previše ilegalnog oružja, a istovremeno imamo, po mom ličnom sudu, vrlo blagu kaznenu politiku, što, naravno, ne zavisi samo od Kantona Sarajevo, već i od viših nivoa, ali bi svakako morali pokrenuti inicijative za pooštravanje kaznenih mjera, možda baš

sa današnje sjednice i sa ovog moja vlasti. U značajnoj mjeri smo obesmislili neke sankcije do te mjere da nikakvu preventivnu ulogu nemaju. Moramo postaviti pitanje šta je cilj, određene sankcije? Da li da preveniramo društveno neprihvatljiva ponašanja ili da punimo budžet? Pa samo jedan od primjera dovoljno govori: ako za prekoračenje dozvoljene brzine u saobraćaju dobijete kaznu možete smanjiti za 50 % ako je platite u roku 8 dana. Možda je u redu za prekoračenje do 20 km/h, ali sve više je van pameti i postavlja se pitanje šta je sljedeće, da li da platimo 3 prekršaja da dobijemo četvrti gratis? Oduzimanjem vozila bahatim vozačima je li, sasvim direktno kazano, potencijalnim ubicama na cesti, što je nedavno bilo gotovo nemoguće, pa i sada čekamo da pojedinci skupe 70 i više hiljada maraka neplaćenih kazni da im se oduzme vozilo koji uzgred sigurno vrijedi puno manje nego same kazne. Te se pod hitno mora promijeniti. Moramo imati takvu kaznenu politiku koja destimuliše činjenje prekršaja, da svaki pojedinac zna da je svaki naredni prekršaj puno skuplji, da se bez vozila ostaje brzo i lako, ali i bez slobode, da sistem ne može izigravati tako što auto registruje na prijatelja ili člana porodice. Pa smo u medijima imali informaciju kada su stradale dvije mlade doktorice, ovaj mladi čovjek koji je prouzrokovao tu tešku tragediju vozilo je bilo od roditelja, pa smo imali informaciju da su ovaj vozila registrovana na prijatelje, na poznanike. Ja sam diskutovala i prošle sjednice. Moramo krenuti od onih koji im omoguće sredstvima i resursima da ovako nešto počine. Ja smatram da to više nisu ni roditelji, ni prijatelji, ni poznanici, to su saučesnici u činjenju ovakvih teških djela. Neka ponašanja u saobraćaju bi morali okarakterisati kao nasilničko oponašanje i propisati adekvatne sankcije. Hitno se mora ukinuti druga uslovna kazna i ukinuti brisanje iz evidencije. Zakonom mora biti propisano da povratnik može biti dobiti samo kaznu zatvora. Nedozvoljeno posjedovanje oružja je posebna tema. Danas u Sarajevu, ali ne samo u Sarajevu, izuzetno je lako doći do oružja, čak i legalno posjedovanje oružja i količina municije koju možete posjedovati je posebna priča. Posebno zadnjih mjeseci javnost uznemirava nasilje nad ženama, brutalna ubistva, čak je u svakodnevni govor ušla i riječ femicid i nekako se kao društvo počinjemo navikavati na činjenicu da nasilje nad ženama postaje sve učestalije, sve brutalnije, pa čak kod nekih pojedinaca takvo nasilje bude opravdavano, minimizirano, pa sve do direktne javne podrške počiniocima. Nasilje nad ženama je samo jedan od vidova nasilja usmjerenog prema slabijim i manje ili nikako zaštićenim pojedincima i samo je pitanje vremena kada će u fokus javnosti doći slučajevi nasilja nad starijim, nemoćnim, djecom i slično. Nama za potpuno i adekvatno preveniranje svih oblika devijantnog ponašanja u društvu trebaju sistemska rješenja koja će kroz različite institucije, od obrazovanja, socijalne službe, zdravstvenog sistema, ustanova za izvršenje prekršajnih i krivičnih sankcija i druge, dugoročno donijeti adekvatne rezultate. Međutim, ono što bi moglo umiriti građane i dati kakav takav osjećaj popravljanja sigurnosne situacije su brze mjere, a to znači...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolegice Hodžić.

Admela Hodžić (zastupnica)

Ja mislim da nije kolega koristio vrijeme.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Može, može.

Admela Hodžić (zastupnica)

Zahvaljujem se. Međutim, ono što bi moglo umiriti građane i dati kakav takav osjećaj popravljanja sigurnosne situacije su brze mjere, a tzn. da u okviru postojećih zakonskih rješenja

omogućimo da, prije svega policija djeluje brzo i efikasno, ali i tužilaštvo i sudstvo. Mnogo stvari se može popraviti u realnom, kratkom roku.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Izvinjavam se kolegice Hodžić, zamolio bih službu da opoziciju u hodniku upozori da ne galame kako bi mogli završiti ovu sjednicu.

Admela Hodžić (zastupnica)

Mogu li nastaviti? Također, ne treba čekati da se pojavi problem u policijskim strukturama u drugom Kantona, da bi u Sarajevu pokrenuli temu u vezi sistematskih pregleda policajaca, psihološkom podrškom, adekvatnom opremom itd. Pored toga, bilo bi dobro da tužioce traže, a sud je u okviru postojećih zakonskih odredbe počnu izricati maksimalne kazne za teška krivična djela, kao i za povratnike u činjenju takvih djela. Višestruki povratnik zakonom mora biti tretiran na poseban način i mora imati kaznu mnogo više godina zatvora i time bismo stavili do znanja svakome ko vrši takva djela da mu nije mjesto u društvu, nego u zatvoru. Probacija kod nas ne postoji kao ni Probacijska služba. To je uvjetovana i nadzirana sloboda počinitelja kaznenog djela tokom koje službenici probacije provode nadzor i stručnim postupcima utječu na različite elemente kod počinitelja kaznenog djela s ciljem resocijalizacije i reintegracije počinitelja u zajednicu. Probacijska služba ne izriče i ne mijenja izrečene mjere, obaveze i sankcije, već ih isključivo izvršava na temelju pravomoćnih presuda ili rješenja državnog odvjetnika, suca ili suca izvršitelja, pa bi onda taj službenik bio zadužen da spriječi svaki naredni prijestup eventualnog povratnika krivičnog djela. Ovako samo gledamo da nam padne s neba i da konstatujemo slučajno. Mi kao društvo moramo poslati poruku da nakon svirepog ubistva nečije majke, sestre, supruge nema izlaska na slobodu nakon kraćeg vremenskog perioda. Da nema tih olakšavajućih okolnosti zbog dobrog vladanja nakon kojeg će doći do skraćenja kazne i pomilovanja za ubice, ne može biti vikend na slobodi ili privilegija u zatvorskim ćelijama. Takve zatvorske kazne moraju biti mnogo veće, kako zbog same kazne za počinitelja određenog djela, tako i zbog prevencije. Izvršne, zakonodavne i sudske institucije na svim nivoima moraju odmah i bez odlaganja povećati stepen koordinacije, otvoriti konstruktivan dijalog u cilju donošenja adekvatnih mjer, zakonskih i podzakonskih propisa kako bismo postali pravednije društvo po mjeri većine građana, koju destruktivna i bahata manjina silnika drži u strahu jer su ubijeđeni, da sistem ne funkcioniše, da su oni iznad sistema i da mogu proći nekažnjeni. Toliko zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženoj zastupnici Hodžić. Za riječ se javila zastupnica Elza Gaković, izvolite, imate riječ.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Obzirom da je ovo moja prva diskusija, ja ću se prvenstveno zahvaliti svim izlagачima ovog, jednog, možda najbitnijeg segmenta našeg društva i svih ostalih društava. To je segment sigurnosti i prvenstveno, pozdraviti ću građane koji prate ovo naše zasjedanje. Ja ću svoju diskusiju početi u osvrtu rada s djecom i omladinom jer nekako smatram da odatle sve polazi. Zaista ovaj rad zahtjeva bolju multisektorskiju i multiinstitucionalnu saradnju obrazovnih institucija, zdravstvenih ustanova, ustanova socijalne zaštite, policije, tužilaštva, sudstva, ustanova, izvršne i zakonodavne vlasti, nevladinih organizacija i svih ustanova, institucija i organizacija koji mogu na bilo koji način da zaštite najbolji interes svakog djeteta. S tim u vezi, neophodno je da multisektorska saradnja svih naprijed navedenih subjekata se poboljša, ali i donošenje novih, kao i promjena neadekvatnih

zakonskih rješenja koje imaju izuzetno blagu i neadekvatnu politiku borbe protiv svega onoga što narušava segment sigurnosti u samom korijenu. I također ovdje kao adekvatnu borbu i mjeru smatram i eventualno odgovor na eventualno zapuštanje odgoja djece u onoj elementarnoj, ali i najbitnijoj instituciji, a to je porodica. Smanjenje procenta maloljetničke delikvencije sigurno je dobar pokazatelj da se u segmentu obrazovanja vrši jedan sistemski pristup koji implementiraju prosvjetni radnici u školama. Ono što smatram da je u budućnosti bitno jeste da se izradi i plan brige i podrške za dijete i također, u ovom segmentu je neophodno da se uključe i sve druge povezane i relevantne institucije. Obzirom na iznesene uporedne podatke ministricе odgoja i obrazovanja Naide Hote Muminović želim zaista pohvaliti njen odgovoran pristup prema najboljem interesu svakog djeteta kapacitiranjem potrebnog nenastavnog kadra koji je ona jasno danas pobrojala u školama, a to su prvenstveno psiholozi, socijalni radnici koji su sigurno dali nemjerljiv doprinos kada je u pitanju smanjenje maloljetničke stope maloljetničke delikvencije u Kantonu Sarajevo. Da nam je kaznena politika loša, blaga, govori činjenica da zbog toga je najčešća problematika recidivizam, tj povratništvo u činjenju krivičnih djela. Pohvalna je, također, inicijativa ekspertnog tima prema Federalnom ministarstvu pravde za donošenje Zakona o probacijskoj službi Federacije Bosne i Hercegovine i odgovarajućih provedbenih propisa. Zbog statističkih podataka koji glase oko 60 % da imamo recidivista koji su zaista zastrašujući po pitanju ove problematike neophodno je da se uvede uslovljena ili nadzirana sloboda pravosnažno osuđenih krivičnih djela, gdje će se akcenat staviti na postupak resocijalizacije osuđenika, smanjenje rizika od izvršenja novog krivičnog djela i ono što je najbitnije jest intencija da se društvena zajednica zaštiti od ovakvog oblika ponašanja. Mi danas imamo sljedeću situaciju gdje policijski službenici uhvate, dokumentuju, prosljede tužilaštvu i onda se primjene najblaže kazne. Blage kaznene politike, loša zakonska rješenja ne smiju biti vjetar u leđa osobama sklonim kriminalnim ponašanjima. Zaista podržavam Zakon, predloženi Nacrt Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira kojim su predviđene sankcije za nasilje na internetu. Internet jeste javni prostor i on se zaista mora posmatrati kao takav. Svaka prijetnja koja je na internetu izrečena predstavlja jednu ozbiljnu prijetnju i nažalost, mi danas imamo pojavu sve češćih ovakvih oblika prijetnji. Sva bitnost donošenje ovog zakonskog rješenja, ja mislim da ogleda se u činjenici da je ubistvo Nizame prenošeno live na internetu i svjedoci smo užasnih komentara, nažalost, gdje nemamo neki adekvatan odgovor kako bi se mi mogli boriti protiv takvih pojava i zapravo sve češću pojavu gdje bilo ko, ko odluči da prijeti ili blati bilo koga na internetu kao javnom prostoru ima, odnosno mogućnost za to, ali mi nemamo mogućnost, odnosno zakonodavstvo da ga krivično tereti i sankcionise. Inicirane su, također, izmjene Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja Federacije Bosne i Hercegovine, gdje će se bahata vožnja jasno normirati kao poseban oblik kriminaliteta i gdje će se kao mjera vršiti trajno oduzimanje vozila, što je daleko efikasnija mјera od trenutne. Zašto da ja danas strahujem da će neki bahati i obijesni mamin ili babin sin ili kćerka, nebitno je, ne, ovdje apsolutno ne izuzimam bilo koga od odgovornosti zbog jednostavno nesavjesne vožnje može ugroziti sigurnost bilo kojeg, pa i mog djeteta. Izmjene Zakona o prekršaju Federacije Bosne i Hercegovine zaista je nešto što je pohvalno jer smatram da je nedopustivo da lica koja imaju preko 30 000 konvertibilnih maraka kazni, onaj sistem zakonski nema alat da naplati tu kaznu. Oni i dalje upravljaju motornim vozilima. Novim zakonskim odredbama Zakon o prekršaju Federacije Bosne i Hercegovine sistem mora biti efikasniji u naplati i u sistemu trajnog oduzimanja vozila ili vozačke dozvole za ovakve prekršioce. Trenutni propisi kažu da član 27. Pravilnika o vozačkoj dozvoli propisano je da nakon što se utvrdi da je isteklo vrijeme trajanja zabrane upravljanja motornim vozilom, nadležni organ mora vratiti deponovanu vozačku dozvolu, bez obzira na visinu neplaćenih kazni. Znači, praktično mjesec dana je prošlo perioda i nadležni organ vraća, bez obzira što on ima 30 000 konvertibilnih maraka kazni, neplaćenih kazni, istom tom počinjocu tih kaznenih djela vraća tu kaznu, ovaj vozačku dozvolu jer ga zakon tako tjeran radi. Evidentan problem

na ulicama Kantona Sarajevo, ono što mene jako zabrinjava jeste prisustvo zloupotreba opojnih droga, proizvodnja trgovine i uživanje. I ono što je zaista poražavajuće jeste da je ovo jedno najdominantnije djelo u strukturi krivičnih djela. Onako kako smo to danas i čuli definitivno znamo da svi policijski službenici ne rade jednakodobro svoj posao, ali ono što mene jednakodobno zabrinjava jesu podaci napada na policijske službenike koji su sve brutalniji i učestaliji. Pa evo, nerijetko smo i pominjali zadnje navijačke nerede, a nismo spomenuli da su tu povrijedjena dvojica policajaca i kako su ih huligani pokosili, to je bilo s leđa, zamislite, to je udar na država, to je udar na službeno lice. U mjesecu martu krijumčari s kombijem puni migranata u Mjesnoj zajednici Briješće udarili su policijska vozila. Tom prilikom povrijedjena su četvorica pripadnika Policijske uprave Novi Grad Sarajevo. Jel ovo normalno? Meni zaista nije i ako je ovakav odnos našeg društva prema policijskim službenicima, ovo je zaista jedna poruka gdje mi omalovažavamo njih i sigurno i blage kaznene politike u ovom segmentu također su odgovorne za ovakvo ponašanje ovih nasilnih lica. Prema podacima Federalne uprave policije, u 2023. godini zabilježeno je 67 napada na policajce. Predviđa se, odnosno zakonom je predviđeno da je za napad na službenu osobu u vršenju poslova sigurnosti kazna zatvora od 3 mjeseca do 3 godine. Ovo je zaista preblago i ovo se po nekoj hitnoj proceduri mora izmijeniti. Zašto? Zato što će se ja danas, nažalost, sjetiti ubijenog, mučki ubijenog na jedan najsvrepiji način i Muhibina Pivodića, Adisa Šehovića i Davora Vujnovića i istaći da su i rahmetli Muhibin i Adis i pokojni Davor, bili nečiji sinovi, nečiji očevi i na kraju, bili su ugledni članovi ovog društva i oni su poginuli, zamislite braneći, brutalno su, ustvari nisu poginuli, oni su brutalno ubijeni, hajmo nazvati stvar svojim imenom, jer su branili sigurnost svakog pojedinca, odnosno svakog građanina u Kantonu Sarajevo. Ja će se zaista ovom prilikom zahvaliti svakom policijskom službeniku koji časno, odgovorno i dostojanstveno obavlja svoju dužnost i također želim pozvati sve nadležne koji su relevantni i nadležni za održavanje segmenta sigurnosti Ministarstvo unutrašnjih poslova, Upravu policije, Tužilaštvo, sudove, sve donosiće odluka, predstavnike zakonodavne i izvršne vlasti, kako u Kantonu Sarajevo, tako i u Federaciji Bosne i Hercegovine, da poduzmu sve mjere koje su neophodne kako bi se ovaj najbitniji segment društva, segment sigurnosti, u budućnosti unaprijedio. Više nemam vremena, pa će nastaviti u drugoj diskusiji.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujemo zastupnice. Zastupnik Selmanović, izvolite.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajuću. Evo, pošto je ovo moje prvo javljanje danas, sve selamim i pozdravljam gledaoce kraj malih ekrana, kolegice i kolege u skupštinskim klupama. Pa evo ja sam pomno slušali izlaganje tokom prvog dijela sjednice i danas, evo, tokom odgovora na pitanje i mi možemo reći da je statistika jedno, ali broj povećanih incidenata narušavanja sigurnosti je nešto potpuno drugo. To je ono što građani vide svaki dan i potpuno je nejasno kako povećan broj policajaca, njih 195, nije direktno proporcionalno i sa smanjenjem sigurnosnih incidenata. Pazite, ako imate veći broj policijskih službenika, bilo bi sasvim normalno da se broj sigurnosnih incidenata smanjuje, a ne da to smanjenje bude nešto malo ili skoro pa nikakvo da bude u odnosu na prošlu godinu. Statistika je vrlo opasna stvar i zavisi od onoga ko ga prezentira. Ministar je u svom izlaganju rekao da u prva tri, četiri mjeseca u odnosu na prošlu godinu, jel' na kompletну prošlu godinu ili na prva tri, četiri mjeseca prošle godine? Ako je u odnosu na kompletну godinu, onda smo mi u opasnom problemu. Doista ne mogu da prihvatom da evo tih 195 novih policajaca nije urodilo plodom da se sigurnosna situacija popravi u Kantonu Sarajevo. Pazite, moja logika, evo, ja mislim da će se i građani složiti sa mnom jeste ako imate nekih 5 ljudi da radi neki posao i onda imate umjesto 5 sad imate 7 ili 8,

rezultati tog rada trebaju da budu da su jesu i bolji, da je sigurnosna situacija bolja. Evo tokom ovoga perioda samog izlaganja tih materijala od 1000 stranica, a kasnije odgovora na pitanje naših ministrica i ministara, ja mogu reći da je izlaganje bilo jezički perfektno, gramatički odlično, statistički, to je idealno, ali suštinski mi nismo dobili ovdje nikakve mjere i prijedloge šta nam je uraditi u narednom periodu. Ja sam doista, evo mogu reći, tužan, ako tako mogu to nazvati, slušajući sve ovo, jer slušajući vas ovdje iz trenutno vladajuće većine i možemo reći da je ovo sjednica o sigurnosti u Kantonu, recimo na Marsu, ali ne u Kantonu u kojem žive, u kojem je naš dom i mi živimo, gdje žive naše majke, naše supruge, naša djeca. Pazite, ovaj Kanton je bio poznat po dobroj muzici, dobroj hrani, po džamijama, crkvama, sinagogama, a sada su to mafijaški ratovi, arsenali oružja, eksplozije, svakodnevne pucnjave, ubistva, to je nešto po čemu je Sarajevo prepoznatljiv u zadnjih šest mjeseci, godinu dana. Faris, Alma, Azra tri su mlada života koja su nasilno ugašena na ulicama Sarajeva. I ono što je najtužnije, evo ovdje smo čuli to i u izlaganju, bili su od ranije poznat policiji. Naravno, policija radi svoj posao, da bili poznati policiji morala je u nekom periodu da budu uhapšeni, privedeni, procesuirani. Ali šta se desi poslije toga? Znači da nam sistem ne funkcioniše, da nešto nije u redu. Naravno, lista ljudi koji su ubijeni, ranjeni, kojima je otuđena imovina, oštećene imovine u Kantona Sarajevo je nepregledna u ovom periodu. Postavlja se pitanje hoće li se vlast uozbiljiti. E sad zakazivanje sjednice, izlaganje boga mi nisu nam neke velike šanse. Ubistvo devetnaestogodišnjeg Farisa Pendeka u naselju Otoka 28. 1. 2024 godine građani Sarajeva se, kaže, dodatno uznemirili zbog narušene sigurnosne situacije. Naravno, statistika je jedno, ako poredite tu statistiku sa Bronksom, sa Meksiko cityijom, sa neki sa Marseom, gdje je možda i tradicija takvih incidenata nešto na što su građani navikli. Morate uzeti u obzir da tradicija i kultura življenja u Sarajevu mi nismo navikli na takve događaje, na takve sigurnosne propuste. Jedno ubistvo za nas je strašno. Na osnovu toga klubovi SDA, DF, Stranke za BiH podnijeli su zahtjev za hitnu sjednicu na temu sigurnosti u Kantonu Sarajevo. Naravno, to se odbija, onda se, u skladu sa članom 65 i 69 Poslovnika u Skupštini Kantona Sarajevo uputio zahtjev dopredsjedavajućim i naravno od toga nije bilo ništa. Ta Druga Hitna sjednica već je bila jedna. Umjesto da predstavlja dokaz odgovornog odnosa vladajuće većine prema Kantona Sarajevo pretvara se u svoju suštu suprotnost i postaje potvrda društveno neodgovornog ponašanja, a evo ja što pokušati da potvrdim činjenicama. Znači, kada nije sazvana hitna sjednica o sigurnosti u Kantonu Sarajevo, nakon svirepog ubistva, ja ću reći svirepog ubistva jer je devetnaestogodišnji dječak, momak lišen svog života na ulici na glavnoj ulici u Kantonu Sarajevo u neko razumno vrijeme, nije bilo iza pola noći, Skupština Kantona, odnosno Kolegij Skupštine Kantona, nije sazvao sjednicu. Naravno, sazvao je sjednicu nakon što je o ozbilnosti sigurnosne situacije, evo ja mu ovom prilikom i zahvaljujem, kolega iz vladajuće većine to javno rekao; ljudi, pa dajte, o čemu se ovdje radi, mi moramo sazvati sjednicu. I to predstavlja vrhunac i hipokrizije i nepoštivanja građana Sarajeva da se tek tada saziva Skupština. Ovakav potez ne možete nas ubijediti da govori o brizi za sigurnost građana Kantona Sarajevo, već za brizi o skupštinskoj većini, o vladajućoj većini, da to ostane sve kako treba. Pazite, ja ovdje postavljam pitanje ko je odgovoran da se sjednica ranije sazvala, da li bi se ove neke stvari desile. Da nije prekinuta sjednica prošli put da li bi bomba bila bačena na kuću načelnika Irfana Čengića ili prije toga na na kuću Gradskog vijećnika Vedada Deljkovića. Mi ovdje trebamo da postavimo pitanje ako policijski službenici nisu u stanju da spriječe i zaštite načelnike, gradske vijećnike, šta onda mi obični građani da mislimo kako nas da zaštite. U samom nazivu druga stavka, u samom nazivu hitne sjednice jedino što je hitno je naziv. Od dana sazivanja pa do dana održavanja proteklo je 10 dana. Falila su nam 4 dana pa da ona bude redovna sjednica. Ovakav odnos, uprkos brojnim primjerima ugrožavanja sigurnosti građana Kantona Sarajevo i usprkos slanja zahtjeva za održavanje hitne sjednice, samo po sebi predstavlja narušavanje sigurnosti u Kantonu Sarajevo. Ovakav odnos vladajuće većine ne može se nikako drugačije nazvati odnos samo možemo reći da je to bezbjednosna prijetnja za građane Kantona

Sarajevo. Pazite, Prva hitna sjednica po pitanju sigurnosti u saobraćaju održana je 9. 6. 2023. godine i na kojoj je doneseno 17 nekih zaključaka. E sad pod zaključkom broj 16. Skupština zadužuje Vladi Kantona Sarajevo da kontinuirano obavještava Skupštinu Kantona Sarajevo o realizaciji navedenih zaključaka. Evo, ja vas ovdje pitam do dana današnjeg da li je Vlada realizovala navedeni zaključak, odnosno nije uputila Skupštini izvještaj o realizaciji svih zaključaka, niti je Kolegij Skupštine, da sam ja upoznat, tražio od Vlade da dostavu tih istih informacija. Evo ja će dati jedan kratki osvrt na Zaključak broj 1. Zadužuje se Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo i Uprava policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo za vršenje pojačanih preventivnih i represivnih mjera, povećan broj policijskih službenika na terenu, povećan broj radara, povećan broj jedinica interventne policije, povećan broj patrola u periodu od 19 do 7 sati ujutru i nastavak primjene Smjernica za poboljšanje sigurnosti u saobraćaju Kantona Sarajevo. E, vidite se, građani Kantona Sarajevo na ulici u patroli, mislim, mogu prije vidjeti nosoroga kako šeta ulicama Kantona Sarajevo, nego da vide, recimo, patrolu koja se kreće nekom od ulica ili nekim od naselja. Gdje je taj povećani broj radara? Kako je pojačan rad jedinice interventne policije? Pazite, pored ovih zaključaka, evo broj 1. ostali zaključci se odnose, a to je neko i od kolega spominjao, kaže, izmjene zakona na višim nivoima...

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Vrijeme.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Evo da završim. Na višim nivoima. Pazite.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Imate kolega i pravo na drugu diskusiju, tako da molim vas da vodite računa.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Naravno. Druga diskusija, ima dosta toga još da se kaže. Pazite, to su kozmetičke promjene, dajte da ova Vlada radi ono što je u njenoj nadležnosti na nivou Kantona, a da ne potežemo za nadležnosti viših istanci; Federacije i države. Zahvalujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupniče. Poslovnička intervencija Mahir Dević, izvolite. Samo se prijavite.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala dopredsjedavajuća. S obzirom da je u nekom neformalnom razgovoru jel' predsjedavajući rekao da ćemo raditi do pola 7, a ovdje ima zaista sada ima prijavljenih ne znam, evo koliko ekran uopće može prikazati. 12. Znači, nemamo šanse mi da dođemo, da završimo diskusiju, da dođemo u fazu da pripremamo zaključke, očigledno ćemo imati još jedan nastavak, vjerojatno kada predsjedavajući odluči. Ja bih uzeo pauzu onda ispred Kluba SDA ovih pola sata i na tom nastavku da završimo jer ne možemo, evo da možemo završiti diskusiju do tada, ja bih rekao OK, da možemo, ima nas koji zaista trebamo otići na iftar, koji nismo toliko blizu, tako da ako možemo to spojiti, ako vi možete kontaktirati predsjedavajućeg, ili vi donijeti odluku, evo. Mislim pauzu ja uzimam sad.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Mi možemo mi donijeti odluku. Možemo li se dogovoriti da idemo sa diskusijama do pola 7, nećemo ih završiti, ali da odradimo bar još jedan dio diskusija i da završimo, da prekinemo diskusije u pola 7.

Mahir Dević (zastupnik)

Ali ne igra nam ulogu dvoje troje što će diskutovati, imamo stvarno, trebamo doći do iftara, evo kolega treba u Hadžiće, pošto nećemo nastavljati. Da, evo da pojednostavim, znači razumijete šta hoću. Pauza, Klub SDA pola sata i to je to. Da, pa nećemo riješi ništa što će dvoje diskutovati, jer 15 još prijavljen ima, da je dvoje, ja bih rekao OK.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Ovako, ja predlažem da mi nastavimo bar još jednu, dvije diskusije, ali mi ne možemo prekinuti sjednicu, svakako se predsjedavajući mora vratiti. Hajmo nastaviti diskusiju i odmah ćemo je prekinut.

Ne, bio je predsjedavajući tu cijelo vrijeme, silazi.

Mahir Dević (zastupnik)

Ne, on govori da ne čekamo pola sata, pa da nam nakon pola sata prekine, da nas pusti kući da idemo bolan.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Dakle, nije sporna apsolutno pauza, znači, ali bolje je da se dogovorimo jel prekidamo sjednicu ili idemo s pauzom pa se samo vraćamo da bi prekinuli sjednicu.

Mahir Dević (zastupnik)

Pa nek prekine sada i to je to. Evo, čuo je. Jer da su dvije diskusije da možemo završiti diskusiju OK, nego ne možemo završiti, nema šanse.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Predlažem ovo što je kazala dopredsjedavajuća Pekić da završimo još ovih pola sata nekoliko diskusija i onda pravimo pauzu, u pola 7, kao što smo vam svima kazali, imate sasvim dovoljno vremena da stignemo svi na iftar. Ako ima nekih pojedinaca, koji idu neka idu, ali pustite još ovih pola sata da diskutujemo. Hitna je sjednica, važno je da građani čuju, da čuju šta mislite. Dobro. Po ko zna koji put imamo opoziciju u svom pravom licu, koja grlatim glasom saziva hitne sjednice, izražavajući zabrinutost za sigurnost građana, za sigurnost Kantona, građana, njihove imovine, a onda, a onda ne mogu da sjede i ne mogu da se bave ovom temom, po ko zna koji put, po ko zna koji put. Razotkrili smo populiste, populiste. S obzirom da se opoziciji populistima žuri kući, prekidam sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo, a o nastavku ćete biti blagovremeno obaviješteni. Populisti možete ići kući.

**DRUGI NASTAVAK 2. HITNE SJEDNICE
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO
ODRŽAN 08.04.2024.GODINE**

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Otvaram Drugi nastavak Druge hitne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo na temu sigurnosti u Kantona Sarajevo. Himna Bosne i Hercegovine.

Pozivam sve prisutne da svako na svoj način oda počast svima onima koji su dali svoje živote za odbranu Bosne i Hercegovine.

Pozdravljam uvažene kolegice i kolege zastupnike, članove Vlade, uvažene goste, kao i predstavnike medija koji prate rad današnje sjednice.

Prema evidenciji službe, sjednici prisustvuje 24 zastupnika, što je dovoljan broj za punovažan rad i odlučivanje. Izostanak sa ove je sjednice pravdao je zastupnik Mahir Dević, kašnjenje su najavili zastupnici Faruk Selmanović i zastupnica Admela Hodžić.

Podsjećam vas da smo prethodni nastavak ove sjednice, koji je održan 4. 4. 2024. godine, prekinuli u toku diskusija, tako da danas nastavljamo sa sljedećim diskutantom. Obzirom da je sekretar evidentirala redoslijed, pa evo da se ovako i prijavimo Mehmedagić, Zahiragić, Pekić, Avdić, Čićeć, Memić, Kalem, Vujović, Melank, Pobrić.

Zastupnica Mersiha Mehmedagić je sljedeća prijavljena za diskusiju. Izvolite, imate riječ.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Zahvaljujem uvaženi predsjedavajući, pozdravljam sve prisutne, kao i građane Kantona Sarajevo koje prate današnje zasjedanje. Pa ovako vezano za ovu temu, za temu sigurnosti u Kantonu Sarajevo u prethodna dva zasjedanja se zaista mnogo reklo, međutim ono što ja želim istaći, na šta želim malo skrenuti pažnju, a što je nekako bilo manje u fokusu jeste uloga svih sudionika svih čimbenika sigurnosti. Ne mislim da je samo Ministarstvo unutrašnjih poslova, odnosno da su samo policijske snage jedini faktor sigurnosti. Zaista je vrlo važno i značajno istaknuti i ulogu svih drugih. Pa ču krenuti od pravosuđa. Ministar se dotakao i time mi je dao šlagort reforme je pravosuđa i nekako, čini mi se sa njom da je sve krenulo, naime, reforma pravosudnog sistema u Bosni i Hercegovini sa njom je doneseno niz procesnih zakona koji su nekako miks kontinentalnog i europskog zakonodavstva, anglosaksonskog, pardon i time je nekako krenula ta neizvjesnost u pravosudnim organima, jer u kontinentalnom Europskom pravu vi imate dozu pravne sigurnosti, imate predvidivost, imate izvjesnost sudske odluka na osnovu argumentacije koja je prethodno iznesena i dokaza. Dok anglosaksono nekako počiva na sudskej praksi, sudskej slučajevima gdje uglavnom težište na sudskej, na onom ko na kraju donese odluku. I nekako se to kod nas, mogu reći, prilično zloupotrijebilo. U kaznenom postupku su, po uzoru na američki pravni sistem, uveli skraćeni postupak, pa je dominantan sporazum o priznavanju krivnje i tada imate jednu vrlo opasnu stvar, a oni koji se bore da dokažu da su oštećeni, to najbolje znaju, gdje tada praktično gube status strane u postupku i to je velika manjkavost. Ranije su oni mogli nastaviti kazneni postupak i kada tužitelj odustane od istrage, međutim sada su uskraćeni. 65 % predmeta opštег kriminala u 2022. godini je riješeno donošenjem negativnih tužilačkih odluka, znači za 35 odsto predmeta je podignuta optužnica. Da li je potvrđena i kakav je dalje epilog, o tome sada ne bih, ali kada uz to znamo kako se postaje tužilac, kako se postaje sudska, kako više nemate onu gradaciju kada se mora proći od nekog najnižeg nivoa da biste došli do tih nekih najodgovornijih pozicija u sudskej i tužilačkoj profesiji, onda se s pravom može reći da je ova reforma donijela određeni niz manjkavosti i, na svu sreću, pošto trebamo prilagođavati naše zakonodavstvo Europskoj pravnoj stečevini ulaskom u Europsku uniju, ja se iskreno nadam da ćemo više u ovom pogledu naginjati onom kontinentalnom Europskom pravu, kako smo to radili i ranije.

Ono što je izuzetno važno, posebno zbog zato sam ovo i navela, jeste edukacija sudske i tužilačke, gdje zaista nekada se ne možemo oteti dojmu da su donošene odluke, odnosno da su se

zanemarivale činjenice koje znatno utiču na živote i sudbine ljudi. To se posebno vidi u onom izveštaju koji je pripremilo ministarstvo socijale gdje imate nepostupanje suda, oni su to istakli kao veliku manjkavost. Ne postupanje suda po prijedlozima službi za zamjenu odgojne mjere drugom mjerom zbog neizvršavanja. Imate dugotrajne sudske postupke zabrane roditelju, nasilnom roditelju, da živi sa djetetom ili roditelju kod kojeg je dokazano zanemarivanje da bi mu se oduzelo staranje. I sve su to postupci koji na kraju dovode do punjenja crnih hronika gdje mi na kraju imamo nevino stradalu djecu koja su cijelo vrijeme bila pod radarom nekog faktora u cijelom ovom sistemu i, nažalost, zbog nečinjenja, zbog odsustva sluha, zbog manjka edukacije u postupanju sa djecom, na kraju, na kraju znači, bivaju i neki ružni fatalni epilozi. Zbog toga moram istaći da nam je prije svega jako važno da imamo stručan kadar, da se osigura što veći broj stručnih edukacija kroz koje trebaju da prođu i sude i tužiocici, iako one imaju redovne edukacije, one zaista moraju biti podignute na nivo više zato što se pokazuje, posebno kroz statistiku koju su iznijeli komesar i ministar recidivizma, da se nema dovoljno osjetljivosti prilikom donošenja odluka i vođenja postupaka prema onima koji se vraćaju u vršenje istih djela. Kada još uz to imamo činjenicu da nam je kaznena politika tako i praktično stimulativna, onda imamo doslovno mrvarenje, iscrpljivanje i policijskih snaga zbog ovakvog načina postupanja sudske i tužilačke vlasti, da onda imate slučaj da policija uradi sve što je do njih, predaju dalje na postupanje tužiocu i onda neko zbog odsustva edukacije, senzibiliteta, znači, nije ovdje više u pitanju samo pravno znanje, nego ove specifične vještine, specifične edukacije. Neko jednostavno vrati to sve ponovno, odnosno kao sportski ribolov uhvati-pusti. I sada zamislite koliko to košta naše građane, koliko to iscrpljuje resurse Ministarstva unutrašnjih poslova i kako je to posebno frustrirajuće za ljude koji odrade svoj posao, uhvate kriminalce, zadokumentuju ih, proslijede dalje i za par dana ih vide na ulici, možda im se nasmiju, možda im prijete, oni najbolje znaju kako se suočavaju sa tim. Vratit će se na temu nasilja u porodici. Nasilje u porodici od 336 djela, za 317 je podnesen izveštaj, izrečena je 571 zaštitna mjera i 59 slučajeva kršenja zaštitnih mjer je zabilježeno. Ovdje zaista očekujem kod plana provođenja ovih mjer mnogo više i još dodatno da ulože više napora ljudi iz Ministarstva unutrašnjih poslova, odnosno nadležne policijske stanice koje naprave plan da taj plan ima bolju procjenu da se i centri za socijalni rad uključe da malo viši edukuju i one koji se ovim mjerama štite i da im ukažu na ponašanje, na mjeru opreza kojih se trebaju pridržavati, jer ako 59 slučajeva kršenja zaštitnih mjer imamo i nerijetko se desi da budu fatalne, pa imamo brutalna ubistva na kućnom pragu, pred djecom, pred porodicom onda se zaista mora uraditi više i da se procjeni rizik i da se adekvatno reaguje i kada su centri za socijalni rad u pitanju. I onda dolazi sljedeća karika. Sljedeća karika je način izveštavanja, zaista ne možemo u temama sigurnosti izostaviti nikako medije kao jedan vrlo važan, vrlo važan faktor. Oni zaista moraju se držati svoje profesionalne etike i ne izveštavati senzacionalistički, nego skrenuti pažnju samo na ono što je činjenica, jer, nažalost, to senzacionalističko izveštavanje na kraju dovede do ponašanja. Psiholozi u Zagrebu su reagovali nakon zločina u Ribnikaru i prijavili su 16, čini mi se, elektronskih medija zbog načina na koji su izveštavali. Mi se vrlo dobro sjećamo kako je to završilo i kod nas. Počelo je oponašanje. I u ovom dijelu diskusije završit će sa prevencijom, sa jednom izjavom koja me malo zabezecknula, koju sam čula od kolega ovdje, kao šta ima obrazovanje sa ovom temom. Obrazovanje itekako ima veze sa ovom temom, jer, podsjetit će vas samo svaki put kada se desi neki eksces u našim školama pitamo šta je sistem uradio da to prevenira.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)
Vrijeme zastupnice Mehmedagić.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)
Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Mehmedagić. Ja će ići po ovom spisku koji je sekretarka evidentirala prije samog prekida. Naravno, vi se možete ovdje prijavljivati pa ćete doći nakon ovog iscrpljenog spiska. Zastupnik Zahragić, njega nema, dopredsjedavajuća Jelena Pekić, zatim ide, evo još će jednom ponoviti zastupnik Avdić, zastupnik Čišić, zastupnica Memić, zastupnik Kalem, zastupnica Vujović, zastupnica Melank i zastupnik Pobrić. Ovo je redoslijed tako da se možete isključiti ako ste. OK.

Dopredsjedavajuća Pekić, izvolite, imate riječ.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem predsjedavajući. Ovom prilikom želim da pozdravim sve prisutne kolege i kolegice, članove Vlade koji su danas ovdje prisutni, to je naše građane i građanke. Također, na samom uvodnom izlaganju želim da naglasim da se na neki način i zahvalim predstavnicima Vlade Kantona Sarajevo, ali i Ministarstvu unutrašnjih poslova i Upravi policije koji su nam zaista dostavili detaljne informacije na bazi kojih mi danas jesu moguće koncipirati svoje diskusije i koji će nam pomoći itekako u rješavanju sigurnosnih izazova na području Kantona Sarajevo, a koji itekako imaju utjecaja i na nivo cijele Federacije, pa i na nivo Bosne i Hercegovine. U svom izlaganju će se pokušati fokusirati na rad Tužilaštva i sudova, na rad policije i ono što je neizostavan dio kada govorimo o sigurnosti jeste uloga škole kada je u pitanju prevencija, i sama činjenica da u školama puno više mora biti prisutniji odgoj, ovaj pored obrazovanja, o čemu smo vrlo često ovdje govorili tokom zasjedanja Skupštine. Kada je u pitanju Tužilaštvo i rad Tužilaštva, mislim da ovdje u Skupštini Kantona svi zajedno dijelimo mišljenje samim načinom kako smo glasali o izvještajima u prethodnom vremenskom periodu, ako se dobro sjećam da prošli izvještaj nije dobio ni 1 glas za, govori dovoljno o tome šta ova Skupština Kantona i šta ljudi koji su nas izabrali da budemo ovdje mislio o radu Tužilaštva u Kantonu Sarajevo. I zaista, moram se osvrnuti na slučaj bacanja eksplozivne naprave na kuću načelnika Starog Grada, pa i vijećnika Vedada Deljkovića u ulici koja se desila bacanje naprave u ulici u kojoj on živi, govori o tome ovaj koliko da se zaista građani sa pravom osjećaju, da imaju taj osjećaj nesigurnosti kada je u pitanju Kanton Sarajevo, jer ako će se ljudi koji su osumnjičeni za ugrožavanje sigurnosti, koji su osumnjičeni da na ovaj način pokušavaju nekog zaplašiti, ako se oni nađu na ulici, št onda treba da očekuje obični građanin koji je glasao za te ljude da zastupa njegove interese i šta će se desiti kada njima pokucaju na vrata. I zaista mi je poražavanje, jako puno smo govorili o samom načinu komunikacije, da je nedovoljno komunikacije prema javnosti kako bi se građani osjećali sigurnije, a onda imamo istu tu vrstu komunikacije u javnosti, prebacivanje loptice između Tužilaštva i Općinskog suda u Sarajevu i kako tek onda građani da se osjećaju sigurno kad prebacuje se ko je kriv i ko je odradio koji dio posla da se ovi ljudi nađu na slobodi. I najveći je onda na kraju teret zato što ove dvije najodgovornije institucije, za koje ja itekako smatram odgovornim za trenutno stanje sigurnosti u Kantonu Sarajevo, ovaj ako one ne postupe ispravno, o čemu mi onda ovdje danas trebamo razgovarati a najveći teret upravo padne na policiju, na Ministarstvo unutrašnjih poslova i na Upravu policija, a uopće to nije tako i ja se nadam da će današnji zaključci Skupštine Kantona Sarajevo u skladu sa našom i nadležnostima i ići u tom pravcu. Nadalje, kada je u pitanju Tužilaštvo, smatram da bi se u konkretnom provjeravanju težih posljedica moralno više pažnje posvetiti radu na prijavama predmeta krivičnih djela iz oblasti ugrožavanja sigurnosti. Zašto je ovo važno? Zato jer je praksa i ozbiljna analiza pokazuje da se upravo u značajnom broju slučajeva ovakvih prijava koji se sporo ili nikako ne obrađuju kasnije nerijetko rađaju i slučajevi nasilja u porodici, nanošenje tjelesnih povreda, ali i slučajevi femicida. Kada sam spominjala Općinski sud u Sarajevu, zaboravila sam napomenuti da moram zaista iznijeti ovaj podatak da, na primjer, postupajuća sudinica u ovom predmetu koji sam spomenula je 2020.godine, prema podacima CIN-a, kažnjena sa smanjivanjem plata zbog neblagovremenog

i nemarnog postupanja u 178 predmeta, dakle zbog neblagovremenog i nemarnog postupanja u 178 predmeta. I kako mi da se osjećamo sigurno u Kantonu Sarajevo, kada imamo ovakve sude koji rade, trebalo bi da rade svoj posao. Nadalje, kada je u pitanju rad policije, zaista me raduje činjenica da nikad nije više bilo rasvijetljenih krivičnih djela i da zaista policija vrlo dobro obavlja tzv reaktivne poslove i da većinu nasilničkih, kao što sam rekla, nasilničkih krivičnih djela rasvijetli. Npr od 8 da kažem pucnjava u Kantonu Sarajevo u posljednjih 2 mjeseca policija je rasvijetlila 7. U 2023. godini sva ubistva i pokušaja ubistva su rasvijetljeni. Ono što smatram da je potrebno dodatno pojačati, a što smo i pokazali kao naše opredjeljenje i Vlade generalno cjelokupne Vlade, ali resornog ministarstva jeste da se pojačaju aktivnosti rada policije u zajednici, a naravno, Uprava policije će najbolje procijeniti koji su modaliteti, da li je to više patroliranja pješice unutar naselja ili na neki drugi način, kako bi građani imali što direktniju komunikaciju sa policijskim službenicima u njihovoj mahali, u njihovoj ulici, jer to zaista ulijeva povjerenje i to je jedan od zaključaka i SDP-a koji smo uputili tokom prošlog zasjedanja i zaista naša puna podrška kada je u pitanju SDP i nas kao zastupnika, da se pojačaju aktivnosti policije u zajednici, jer zaista, građani se osjećaju sigurnije kada vidi prisustvo policije u ulicama.

Druga oblast koja je meni naročito, s kojim sam se bavila u prethodnom periodu, jeste nelegalno oružje i u tom pogledu smatram da policija, osim svakodnevnih aktivnosti na rizičnim lokacijama, trebalo se, naravno, u skladu sa onim aktivnostima koje oni procijeni da su adekvatne, značajno posvetiti problemu ilegalne i prodaje oružja na društvenim mrežama i cyber prostor generalno, i u tom kontekstu i u pogledu sva naša puna podrška kako bismo obezbijedili baš što se naštiče, onaj dio finansijskih sredstava koji je potrebno da bismo jačali odjeli za suzbijanje nelegalne prodaje oružja. Najveći broj krivičnih djela o kojima je upravo govorio i komesar i ministar se izvršavaju upravo uz upotrebu ilegalnog oružja koje je ilegalno nabavljeno i tu nije, naravno, samo problem Bosne i Hercegovine, nego tu je problem cijeli regije jer je ovo tržište koje, nažalost, ne poznaje granice.

U tom smislu Uprava policija ima punu podršku, bar mene kao zastupnice, da dalje jača svoj Odjel za cyber kriminal kako bi imali adekvatan odgovor na ovu problematiku. A da ne kažemo da između svakog Kantona da je različito regulisana na oblast nošenja i posjedovanja oružja, a onda opet različito u odnosu na Republiku Srpsku jer ovo bi bilo nešto što bi se najbolje bilo regulisati na državnom nivou. Ali, eto, to nije nešto što je predmet našeg današnjeg zasjedanja. I također moja puna podrška kolegicama Kapo i Kristić vezano za zaključak koji su predložile u vezi sa oružjem iz B kategorije i također podrška vezano za da je za posjedovanje nelegalnog oružja bude predviđena zatvorska kazna jer jedino tako možemo, što je moguće, bolje djelovati. I treća ovlast je trgovina drugom, gdje smo vidjeli zaista, prema dostupnim podacima, da preko 50 % je povratnik u vršenje krivičnih djela, a tačnije 2023. godine 62 zarazi, 1 posto povratnika među prijavljenim licima. I raduje me naročito podatak da nije bilo lica koji su bili učenici škola ili osoblja koje radi u školama, da su u pitanju ova krivična djela i u tom kontekstu puna podrška da se policija snažnije angažuje na otkrivanju i razjašnjavanju slučajeva ilegalne trgovine drogom. Pošto nemam više vremena, ja ću iskoristiti kasnije svoje pravo na diskusiju, ali ono što želim kao završnu rečenicu i evo predsjedavajući, završavam, da kažem jeste da, kao što su sigurnosne sve agencije i rekla bih snage, poslale jednu veoma snažnu poruku svim političarima koji se ogluše od primjene zakona i koji budu radili mimo zakonskih okvira da će biti uhapšeni, tako očekujem da i sa ove današnje sjednice, ali zajedno u suradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova i Uprave policije, pošaljemo jednu snažnu poruku svim onima koji sebi daju za pravo da ugroze sigurnost dugih ljudi, da li su to načelnici, da li su to političari koji žele pošteno da radi svoj posao, ali i svakog građanina, da mu pošaljemo jednu poruku kako će i ti ljudi završiti. Zahvaljujem, pa ću ja iskoristiti priliku i za drugu diskusiju.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se dopredsjedavajućoj Pekić. Zastupnik Davor Čičić je slijedeći koji je prijavljen. Izvolite, imate riječ.

Davor Čičić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam svoje prisutne i naše građane pred malim ekranima. Ja bih prije svega htio da zahvalim svim ovim uvodničarima koji su nas iscrpno izvijestili o svojim materijalima koji su nam dostavili u Skupštinu i što su i članovi Vlade i ministra unutrašnjih poslova i komesara Uprave policije, što su, evo, strpljivo i četiri, pet sati odgovarali na sva pitanja koja su zastupnici uglavnom u dobroj mjeri i postavili njima kako bi ih građani čuli po ovoj čitavoj svim ovim situacijama koje su nam se, nažalost, u zadnje vrijeme dešavale. Ja želim da pohvalim upravo policije na brzom djelovanju i razrješenju većine ovih krivičnih djela, ali i materijalima kojima su oni dostavili možemo vidjeti statističke podatke šta se sve dešavalo u prethodnim periodima i kroz te podatke možemo da vidimo da dosta krivičnih, tih djela po različitim oblicima krivičnih djela, neki su u većini slučajeva su u smanjenju, imamo nekih par koji su koji rastu, ali u svakom slučaju ne smijemo ostati ni nijemi i na percepciju uglavnom stanovništva u zadnje vrijeme koje su osjetili da se u jednom kratkom periodu, da nekih mjesec, mjesec i pol dana, desilo veliki broj krivičnih djela koje možda ulaze u tu statistiku, koji će na kraju godine, kada izvučemo statistiku čitave godine, možda će oni biti u tom nekom prosjeku kao i svih prethodnih godina, ali nažalost, kada se tako nešto u tako kratkom periodu desi, onda naravno da građani osjete uznenirenost, naravno da osjete nesigurnost i u skladu s tim smatram da i sva ta komunikacija prema građanima treba u svakom slučaju da bude bolja. Statistika, nažalost, može da bude i skup netočno, tačan skup netačnih podataka, evo, kada radite negdje i u privredi i u svemu, često vas statistika navedena na neki krivi put, tako da treba da tu budemo jako oprezni kod tih statističkih podataka i da nam se ne desi baš to da ne bude tačan skup netačnih podataka, i s obzirom na to, čak je ovdje bilo i problematiziranje tih statističkih podataka na način da je dio toga i friziran. Ali, evo, ja ne želim da vjerujem da smo toliko neozbiljni da pokušavamo da friziramo neke statističke izvještaje, ali isto tako želim da kažem da ne treba statistika uvijek da nas zavara i da, bez obzira na to što nam ona govori, treba da budemo na oprezu i treba da radimo sve kako bi preduprijedili kako se ovakvi slučajevi ne bi i dalje dešavali.

Zbog toga, evo, i mi ovdje kao zastupnici, bez obzira na sve povjerenje koje dajemo i radu i MUP-a i Uprave policije, mi kao zastupnici smo ovdje izabrani od građana i sigurno da nemamo bezuvjetno povjerenje. To povjerenje koje smo mi dobili na prethodnim izborima će biti sigurno temelj propitivanja na nekim narednim izborima i to povjerenje u svakom slučaju, mi svi moramo opravdati i opravdati ono zašto smo mi ovdje i zašto mi ovdje sjedimo. S tim u vezi, smatram da je Uprava policije i MUP Kantona Sarajevo, zajedno sa nadležnim i tužilaštvarima i sudovima, koji su svi jedan lanac u ovom čitavom sigurnosnom sistemu treba, da tako kažem, opravdaju povjerenje koje mi kroz sve ovo djelovanje dajemo kroz budžete koje usvajamo, kroz sve ono što i Skupština čini da pomogne donošenjem raznih zakona, u svakom slučaju želimo da podržimo rad i čitavog tog sigurnosnog sistema. I evo ja, koliko znam, kroz sve ove godine, kroz budžete koji su usvajani svake godine od kada je ova vlast koja je trenutno na vlasti, svake godine bilo značajno povećanje sredstava, i za Upravu policije i za MUP Kantona Sarajevo, značajno povećanje sredstava i za tužilaštva i za sudove, i samim tim naravno da se ne mjeri čitav rad kroz neku povećane financijske izdatke koje dajemo, ali u svakom slučaju tu se vidi i podrška koja se daje i u svakom slučaju, ne samo mi, nego građani želete da vide benefite toga i da, na kraju krajeva, to opravdanje sve te institucije moraju da vrate, prije svega građanima. Ne možemo ostati slijepi na situaciju, gdje nam se, koliko ja znam prvi put desilo da je bila ugrožena sigurnost izabranog dužnosnika. Znači, u ovom slučaju jeste bio neko ko je ispred SDP-a, ali bez obzira da je bilo i bilo ko drugi, ja smatram da je ovo nešto

što nešto što se desilo prvi put nekom izabranom dužnosniku, da je ugrožen život i njega i njegove obitelji i na kraju krajeva, kakva je to poruka koju možemo očekivati, ako se ovaj slučaj u jako skorom vremenu ne riješi. Šta tzn. da ćemo u narednom periodu imati slučaj eskalacije gdje ne znamo kojem će sljedećim izabranom dužnosniku biti bačena bomba. S tim u vezi želim, bez obzira na sve što se desilo, što je Uprava policije jako brzo djelovala i što je sada na snazi da se prebacuje loptica između različitih institucija ko je tu dostavio dokaze, ko nije dostavio, ko može koga oslobođiti, ja bi želio da se svi mi uozbiljimo i da ovakvi slučajevi, prije svega one moraju brzo da se riješe i samo time možemo poslati poruku dalje u javnost da svi mi u sistemu radimo svoj posao i da ovakvo nešto znači ne bi smjelo da se dešava, a i ako se desi, znači da država može brzo reagovati, brzo otkriti krvce i brzo kazniti te krvce, jer inače, ukoliko to tako ne bude, bojim se da ćemo svi vrlo brzo doći u problem, da ćemo vidjeti koji je to sljedeći dužnosnik koji će biti ugrožen, a samim tim ne samo dužnosnik, dužnosnik predstavlja državu. Znači, kada neko kreće na dužnosnika, bez obzira voljeli mi njega ili ne voljeli, bio iz jedne opcije ili bio iz druge opcije, to je neko koga je izabrao narod, ko u tom trenutku predstavlja državu. Ako budemo pustili da se ovakve stvari dešavaju, to su po meni, udari na državu i puno teža, puno teža kvalifikacija tog krivičnog djela treba da bude ne samo za izazivanje opće opasnosti, jer izazivanje opće opasnosti je kao da bacite bombu u neku šumu na livadu, ovo je direktna želja da se ugrozi ili pošalje neka drastična poruka izabranim dužnosnicima. Zato bih ja zamolio da se stvarno svi uozbiljimo i da, evo, ti potencijalni počinitelji su brzo pušteni na slobodu i želim da apelujem da se što prije intenzivira ovaj slučaj i da se što prije nađe ako zaista ti ljudi nisu učinili, da se nađe ko je to učinio, inače, mi kao država da ćemo biti i čitav naš sigurnosni sistem ispasti neozbiljnim. Klub SDP-a je dostavio određeni broj prijedloga zaključaka koje bi mi željeli, onaj da se usvoje na ovoj sjednici. Kratko ću prijeći po ovim zaključcima. Znači prvi zaključak je da se predlaže Upravi policije da se pojačaju preventivne aktivnosti rada policije u zajednici, što podrazumijeva veće prisustvo policije unutar naselja, kako bi se kroz direktnu komunikaciju približili građanima i stekli njihovo povjerenje s posebnim fokusom na prisustvo u blizini škola i drugih odgojnih ustanova. Vidim da su nešto slično zastupnici Selmanović i Kalem dostavili kao policajac pozornik, to je vrlo slična u biti inicijativa i mi smatramo da je ta inicijativa na neki način da su ove dvije inicijative kompatibilne i da nećemo imati protiv da se ovako nešto i onaj usvoji. Dalje, predlaže se policijskom komesaru da u narednom vremenskom periodu minimalno godinu dana, barem jednom mjesečno, doneće odluku o vanrednoj policijskoj akciji u višednevnom trajanju, sa fokusom na vikende u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku Federacije i Zakon o policijskim službenicima Kantona Sarajevo o opsežnim pregledima na javnim mjestima, ciljem prevencije nedozvoljenog držanja i korištenja vatrenog oružja i nedozvoljenih opojnih sredstava u Kantonu Sarajevo. Ovim želimo da se preventivno djeluje u kontinuitetu u nekom vremenskom periodu, ne samo onda kada se desi neželjeni slučajevi i da ne bude samo to period kada će pojačana kontrola biti prisutna, nego da to mora biti kontinuirana, znači prisutnost i kontinuirane, da tako kažem, kontrole u dužem vremenskom periodu kako bi one dale željene efekte, s posebnim fokusom na nedozvoljeno držanje i korištenje vatrenog oružja, što je po statistikama isto koje smo dobili jedan od glavnih problema, jer evo, kao što je rekao i komesar, uglavnom, 100 % počinjenih krivičnih djela je učinjeno s nelegalnim oružjem. Dalje, obvezuje se MUP Kantona Sarajevo i Uprava policije da se minimalno jednom mjesečno održavaju redovne Press konferencije za medije, a po potrebi i vanredne, na kojima se obavezno, uz ostale službenike, bili prisutni ministar MUP-a Kantona Sarajevo i policijski komesar kako bi se redovno informirala javnost o svim aktivnostima Ministarstava i Uprave policije, naravno, vodeći računa da se iznose informacije koje su zakonski moguće i koje ne bi ugrozile tok istraža, rezultata policijskih akcija i postupanja, te da se prenese stav zakonodavnog tijela da u punom kapacitetu stoji iza aktivnosti koje provode policijski službenici. Ovo je iz razloga što smatramo da trenutna situacija, trenutne, ne samo jedna situacija, nego sve ove situacije koje

su se nažalost desile u posljednjem periodu su mogle biti puno bolje iskomicirane sa građanima i onda bi, pretpostavljamo, i sva to stanje nesigurnosti i sav taj osjećaj nesigurnosti koji su građani imali bi bio, da tako kažem, umanjen ili ublažen, s obzirom na to da većina, kao što je rekao komesar, ovih krivičnih djela, nema elemente organizovanog kriminala. I samim tim da se građanima, po nama, s onim informacijama koje su smjele se izići u javnost, mi smo svjesni toga da tužilac nekad i ne daju da se izade sa svim informacijama, ali ono s čim se smije da se izade u javnost i da se građani na vrijeme informiraju, jer samim tim, kada vi imate konkretnu informaciju u kratkom vremenskom roku, i vi se osjećate sigurno sigurnije da neko u biti vodi računa i da se svi ti takvi slučajevi pravovremeno rješavaju. Dalje, poziva se Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo da preispita politiku krivičnog gonjenja prema počiniocima krivičnih djela protiv života i tijela, zdravlja ljudi, krivična djela u vezi sa opojnim drogama, te sigurnosti saobraćaja, posebno u pogledu sporazuma o prihvatanju krivnje, predlaganju kazni te zastarjevanja krivičnog gonjenja. Poziva se Općinski sud Sarajevo i Kantonalni sud u Sarajevu da u okviru svojih nadležnosti preispita kaznenu politiku i u kojoj mjeri je u skladu sa odredbom Krivičnog zakona Federacije BiH o svrsi kažnjavanju u smislu generalne specijalne prevencije kada su u pitanju krivična djela protiv života i tijela, zdravlja ljudi i krivična djela u vezi s opojnim drogama, te sigurnosti saobraćaja i nelegalno posjedovanje i trgovine oružjem. Poziva se Visoko sudska i tužilačko vijeće za pojačani nadzor i kontrolu pravosudnih tijela u Kantonu Sarajevo u pogledu na efikasnosti, efektivnosti mjera i odluka koje provode i donose. Mi nekada imamo osjećaj da sudska u biti tijela, tužilaštvo i sudovi u Kantonu Sarajevo se ponašaju i prema ovoj Skupštini, kao nekom bankomatu, u biti samo onda kada treba donijeti, pojačati neka finansijska sredstva, kada se trebaju povećati plate, onda mi imamo promptne odgovore od strane ili sudova i tužilaštava. Mi želimo da se sve ono što Kanton Sarajevo kroz budžet ulaže u sve ove institucije, da se to adekvatno i vrati na način da na način da efikasno i efektivno rade i donose sve ove mjere za koje su zaduženi i da nemamo, kao što je kolegica Jelena Pekić, ovakvih slučajeva da pojedine sudije budu kažnjavane smanjenjem plate zato što nisu blagovremeno i nisu adekvatno, kako je tamo navedeno, neblagovremeno i nemarno postupali za 182 predmeta. Po meni je taj podatak strašan. Znači da se nekome za 182 predmeta koja su nemarno održana umanji plata i to je to. Mislim da to nije nikakva kazna za nekoga ko tako neodgovorno radi, jer on bit će mu jednom mjesec umanjena plaća, to je, s obzirom na visoka primanja tih državnih službenika, zanemarivo i na kraju krajeva, ostane tih 179 predmeta koje onaj nisu, da tako kažem, adekvatno riješena i što normalno dalje ugrožava sistem i povjerenje građana u takve institucije. Dalje, pozivamo Ministarstvo unutrašnjih poslova i Upravu policije da se pokrene, da pokrene izradu dugoročnog plana aktivnosti na sprječavanju i suzbijanju najtežih oblika krivičnih djela, posebno krivičnih djela protiv života tijela, zdravlja ljudi ,te bezbjednosti saobraćaja, uz ojačavanje kapaciteta u Kantonu Sarajevo za analitičko praćenje svih oblika kriminalnog ponašanja. Dalje iniciramo i da se nadopuni i proširi već imenovani stručni tim MUP-a Kantona Sarajevo, po dostavljenoj inicijativu Kluba SDP-a i zastupnice Vedrane Vikić Musić, a kolegica će malo, malo podrobnije u svojoj diskusiji u vezi te inicijative. Dalje, preispitati broj policijskih službenika u Kantonu Sarajevo, te odrediti njihov optimalan broj u skladu sa potrebama i sigurnosnim izazovima, te sagledati stvarne potrebe kada su u pitanju materijalno tehnička sredstva vezano za uspješan rad Kantonalne policije, naročito naglasak staviti na jačanje i kapacitiranje odjela za cyber kriminal, kao i vraćanje psihologa u policijske strukture i dostaviti informaciju Skupštini Kantona Sarajevo u najkraćem mogućem roku. Koordinacije s nadležnim institucijama na federalnom nivou pokrenuti inicijativu i aktivnosti u cilju uvođenja četverogodišnje srednjoškolskog obrazovanja policijskih službenika u Kantona Sarajevo, na primjer osnivanja Srednje policijske škole, a po ugledu na dobru komparativnu praksu država u okruženju i šire, a u cilju da se dobiju što kvalitetniji policijski službenici koji na najbolji mogući način mogu odgovoriti situacijama sa kojima se

suočavaju. Ovo je jedna od nama značajnih inicijativa da se razmotri mogućnost uvođenja Srednje policijske škole kako je to bilo nekad, jer samim tim smatramo da ćemo dobiti i bolji i obučeniji policijski kadar, ali evo, kolegica Vedrana koja isto inicijator toga će malo detaljnije o toj inicijativi. Dalje, uspostaviti sistem koji omogućava permanentno usavršavanje i osposobljavanje policijskih službenika kroz različite vrste razmjene iskustava sa policijskim tijelima sa zemljama EU. Jel u ime Kluba isteklo? Evo, kratko, imam još dvije rečenice. Znači unutar Uprave policije formirati odjeljenje koje se bavi operativnom analitikom. I preporučujemo Ministarstvu za odgoj i obrazovanje da u okviru stručne službe u školama obavezno uvode praćenje djece od upisa u školu prate indikatore koje dobiju prilikom sa djece u školu i primjenjuju Pravilnik o načinu i obliku provođenja odgojno obrazovane podrške i stručnog tretmana koji je bio na snazi u 2019. godini. Zahvalujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Čičiću. Zastupnica Arijana Memić je sljedeća prijavljena za diskusiju. Izvolite, imate, riječ.

Arijana Memić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući i pozdravljam sve prisutne građane koji prate naš današnji rad. Nedavno nas je napustio jedan od najvećih književnika našeg doba, naš dragi Abdulah Sidran. Jedne prilike je rekao da političara poštuješ samo onoliko koliko je spremna da sluša dok mu govorиш o nečemu što mu se ne sviđa. Mislim da je ovo odličan savjet koji bismo trebali poslušati svi mi koji se bavimo politikom, a ja ću danas sigurno govoriti stvari koje se nekima neće svidjeti. Kada smo zaprimili informaciju o hitnoj sjednici, pročitala sam materijal koji ste nam poslali. Tu se radi o materijalu koji je dug 1003 stranice, od kojih je nekih 800 stranica raznih publikacija za koje lično smatram da ne znam koju svrhu imaju u sklopu ove informacije i moram reći da ono što sam pročitala, dakle ono što tamo piše, zaista za pohvaliti. Posebno želim pohvaliti plan da se proširi tehnički i poboljša video nadzor, saradnju koju ste već pokrenuli sa relevantnim institucijama u cilju smanjenja krivičnih djela nasilja u porodici, te prijedlog koji planirate uputiti nadležnim nivoima povodom registracije pripejd SIM kartica ili uvođenje body kamera. Sve ovo skupa čine dobre i bitne mjere kojima ćemo se približiti standardima koji su već na snazi u zemljama EU. Da su neke od ovih mjera bile na snazi 2016. godine sigurna sam da bi bilo manje prostora za malverzacije koje su se desile u slučaju ubistva moga brata Dženan Memića. I danas ja vjerojatno ne bih sjedila ovdje sa vama u skupštinskim klupama. Također, želim iskoristiti priliku i da pozovem sve svoje kolege koje su aktivne na višim nivoima da podrže donošenje Zakona o probaciji o kojem nam je ministar govorio prethodnih puta. Ne mogu, a da ne primijetim da prilikom, evo i početka ove Hitne sjednice i svih ovih nastavaka na sjednici nisu prisutni predstavnici Kantonalnog tužilaštva, Općinskog i Kantonalnog suda u Sarajevu. Također, danas nemamo ovdje prisutnog ministra MUP-a koji je, moram priznati, bio prisutan na svim prethodnim nastavcima i smatram da to samo pokazuje kakav je njihov odnos spram ove teme koja je bitna za sve građane ovog Kantona i koliko u stvari poštju Skupštinu Kantona i sve nas ovdje, ali prije svega koliko poštju građane Kantona Sarajevo. Istovremeno moram reći da mi je kroz ovu informaciju koja nam je dostavljena potvrđena sumnja koju imam već neko vrijeme. Naime, sve ovo čime se vi bavite jesu bitne teme, ali one najbitnije teme iz ugla građana, iz ugla vraćanje povjerenja građana u sigurnost institucije vi potpuno i apsolutno zanemarujete i to radite konstantno. Javna je tajna da u ovom Kantonu možete sve da završite samo ako imate novac i ako imate vezu. Ako mi tražite da vam navedem primjer za ove moje tvrdnje, reći ću samo slučaj Dženan Memić. U proteklim mjesecima učestale su pojave u našem Kantona kroz koje je definitivno narušena sigurnosna situacija, a MUP Kantona Sarajevo uporno ponavlja svoje greške. Ovdje očito da ne valjaju odgovorni na pozicijama te da nema istinske volje da se to mijenja. Ako nemamo

utemeljene moralne vrijednosti, kao nit vodilju, kao kompas, kao pravilnik, kako da očekujemo da se onda izvršne strukture ponašaju u skladu s tim vrijednostima. Najkasnije od slučaja Memić od izvještaja ad hoc tijela, vi imate, dakle, sumnju i dokaze da u našoj policiji rade policajci koji niti u jednoj normalnoj državi ne bi mogli biti na tako bitnim i odgovornim poslovima. Biti policijski službenik bi trebalo predstavljati moralni vrhunac za svakog pojedinca. Nažalost, to kod nas često nije slučaj, ne pomaže baš ni činjenica da pri svakoj, vrlo često opravdanoj kritici imamo saopćenje u javnosti gdje se brani ministar komesar politike koje se vodi policija. Generalno, građani su nas birali, a vas smo mi postavili i možda tu nekima nije jasno. Tako dobijemo saopćenje u kojem nam govori kako je tobože naša policija uvijek prva na licu mjesta. Pa evo, postavljam i vama komesare i ministru MUP-a retoričko pitanje ko bi to trebao biti prvi na licu mjesta? Gdje bi tu naša policija trebala biti, ako ne na mjestu sigurnosno relevantnog slučaja? Ili imamo izjavu ministra Katicice koji kaže da policija nema neriješenih ubistava. Možda policija i nema, možda su ti slučajevi negdje zapeli na sudovima, u tužilaštvinama, ali vas upozoravam da su takve izjave crvene linije koje mi porodice ubijenih ne možemo tek tako prihvati, a pogotovo ih ne možemo prihvati kao neki vaš lapsus. Naši ubijeni nisu i nikada neće biti statističke brojke, oni su voljeni, otrgnuti, članovi naših porodica, a i članovi ovog društva. Podsjetit ću vas da je ubistvo moga brata za tu istu policiiju, a kažem da je ista i tvrdim to, imamo istu policiju koju smo imali 2016. godine jer je evidentno da tamo još uvijek radi svi pripadnici MUP-a koji su radili na zataškavanju jednog ubistva. Ubistvo moga brata je za tu istu policiju završeno kao saobraćajna nesreća. Tako da onda ministre možda i možemo reći da nemate neriješenih ubistava, ali samo na papiru. 8 godina je od Dženanovog ubistva, a vi i dalje grčevito čuvate ove ljude, gorovite nam o nekim časnim policajcima, o nekim časnim ljudima i njihovim naporima, objasnite meni, ali prije svega objasnite građanima ovog Kantona koja je tu logika. Pitam vas, drage kolege i kolegice, hoćete li vi to tek tako prihvati da u našem MUP-u imamo policajce koji su zataškivali samo jedno ubistvo za koje mi znamo, a koliko ih je još, za koje ne znamo. I sve ovo što ja govorim, ovo traje od 2016. godine, a mi smo danas, u 2024. godini i ti policajci još uvijek tamo rad. Objasnite ministre i komesaru građanima našeg Kantona ko im brine o sigurnosti, ko vodi računa o bezbjednosti naših sugrađana? Da li je to Edin Grabovica koji je gurao piš Ljubi Seferoviću u usta da prizna saobraćajnu nesreću jer im je to tako odgovaralo i tako ste vodili slučaj. Da li je to Sanela Hasanbegović, da li je to vaš kolega Mirsad Đelilović, koji je poslao poruku svim policijskim službenicima da mogu uraditi šta hoće, da su zaštićeni onog trenutka kada je došao uniformisan, da podrži svog kolegu Hasana Dupovca na ročište i već tada je postalo jasno šta se spremi u ovom slučaju. Objasnite nam šta u Upravi policije radi Džafer Hrvat koji je potpisao izvještaj da je Dženan Memić stradao u saobraćajnoj nesreći kada se već znalo da nije riječ o saobraćajnoj nesreći, a danas imamo i presude koje to isto potvrđuju. U historiji MUP-a Kantona nije se desilo da jedan šef odsjeka za krvni delikte potpisuje izvještaj za saobraćajnu nesreću, a to je uradio vaš cijenjeni Džafer Hrvat kojeg i dan danas isti ovaj ministar voda sa sobom, promoviše ga na službenoj stranici Ministarstva unutrašnjih poslova, organizujete sa njim panel diskusije i ja to sve treba da progutam. Jeste li rekli građanima da ste tog istog Džafera Hrvata postavili da vam bude predsjedavajući Komisije za prijem novih policajaca? Za prijem mlađih inspektora konkurs vam je taj u toku. Jeste li rekli građanima da ste tog istog Džafera Hrvata imenovali u Komisiju za izradu nastavnog plana i programa za kadete Federalnog MUP-a koji financira OSC? Je li to, trebaju biti primjeri novim policijskim službenicima? Je li trebaju biti primjeri policijskim službenicima vaše kolege Vahid Čosić, Mevludin Halilović, kojeg ste i nakon što ste ih smijenili sa pozicije komesara, pozvali na svečanu sjednicu povodom promocije novih policijskih službenika. Vama na čast, sve to što ste uradili. 7 godina je od izvještaja ad hoc tijela zašto do danas niti jedan od ministara, a ministar Katica je na ovoj poziciji od 2019. godine, niti jedan od komesara nije se sjetio da pokrene internu istragu o tome šta se desilo u slučaju Memić, da ispita policajce koji su nanijeli

štetu ugledu MUP-a i doveli do nepovjerenja građana u institucije. Objasnite građanima zašto ti policijski još uvijek rade u MUP-u, ko nam garantuje da neće opet učiniti isto? Je li šaljete građanima poruku da kriminalci vode brigu o njihovoj sigurnosti? Istečlo mi je vrijeme, nastaviti će u drugoj diskusiji.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika, zastupnik Muamer Bandić, možete uključiti zastupnika Muamera Bandića.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Selamim i pozdravljam sve prisutne, kao i one koji nas prate putem malih ekrana. Evo, nakon kolegice Arijane Memić, a slušao sam putem linka i kolegicu Mehmedagić i kolegicu Pekić. I slažem se sa ovim dijelom koji su oni iznijeli da zaista ugrožavanje sigurnosti bacanjem ovaj eksplozivne naprave na jednog od nosilaca vlasti, dakle, predstavlja vrlo ozbiljno, krivično djelo, tu se vjerojatno radi organizovanom kriminalu čim nema otkriveno počinioce to krivičnog djela. Zatim sam čuo dosta navoda od strane kolega kako veliki broj slučajeva rasvjetljeno od strane Ministarstva unutrašnjih poslova. To je jedan absurd, neviđeni. Svako krivično djelo koje je policija, uvjetno rečeno, otkrije, tužilac kvalifikuje i dođe na sud i izgubi se, dakle, presuda se ne dobije, ne donese se pozitivna presuda tzn. da tužilaštvo i ministarstvo unutrašnjih poslova nisu dobro uradili svoj posao. Oni su stranke u postupku, oni su, dakle, izgubili, oni rade koje su kvalifikovane kao protupravni i kao obilježje određenih krivičnog djela, nisu uspjeli da dokažu, to ne možemo pripisivati sudu, sud radi po zakonu, sud nije stranka u postupku, tužilaštvo je stranku u postupku, a za tužilaštvo istragu provode policijski službenici. Evo, sad, kako je rekla kolegica Arijana Memić, mi imamo ljudi koji su npr bili u Ministarstvu unutrašnjih poslova, i provodilo su istragu u pravcu saobraćajne nesreće, sud je dokazao da nije bila saobraćajna nesreća, odnosno tužilaštvo nije dokazalo da je bila saobraćajna nesreća. Tzn. da je vodila istraga u potpuno pogrešnom pravcu, to djelo nije rasvjetljeno. Imamo niz krivičnih djela, ovdje, mi kažemo policija je to rasvjetlila, šta je policija rasvjetlila? Jel je od tih krivičnih djela koje je policija rasvjetlila koliko je ustvari osuđujućih presuda? E, to je prava statistika, kako je radila policija, kako je radilo tužilaštvo. Nadam se da će novi policijski komesar preduzeti sve aktivnosti da tu statistiku na sudu izmijenimo, dakle da nemamo krivična djela za koje optužujemo nekoga putem Ministarstva unutrašnjih poslova koje provodi istragu i tužilaštva, a na kraju kada uđemo na sud, ne donesemo osuđujuću presudu. Ukoliko afirmativno govorimo ovdje o ovim statističkim podacima onda mi nećemo unijeti nikakvu promjenu, mi želimo da branimo, dakle politike, želimo da branimo ministra Katicu, to je u redu, politike i trebaju da brani svoje predstavnike, ali to onda nije u redu, onda ne možemo donijeti pravi rezultat. Ja sam video toliki broj krivičnih djela za koje su kvalifikovani i za koje je tužilaštvo podiglo optužnicu, a da nisu, dakle, imali osuđujuće presude. To je porazno za ovo u društvu. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Arijani Memić. Sljedeći prijavljen za diskusiju je zastupnik Adi Kalem po ovoj evidenciju, ja čitam evidenciju staru od prošle sjednice. Izvolite, imate riječ.

Adi Kalem (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Obzirom da se prvi put javljam danas, želim da vas sve poselam i pozdravim. Također, da poselam i pozdravim gledaoce pored malih ekrana. Evo tri dana vijećanja, hitne sjednice, sazivanja, izvještavanja. Jel kad sagledamo kompletну situaciju od pokušavanja zakazivanja same hitne sjednice pa do dana današnjeg i dostavljanja materijala, odnosno informacije od ako sam dobro izbrojao 1008 stranica, 48 sati prije sjednice je još jedan dokaz neozbiljnosti i nesposobnosti ove Vlade da vodi bilo kakve procese u Kantonu Sarajevo. Moram da vas podsjetim da vi kao pokretač procesa, odnosno svih procesa

u Kantonu Sarajevo, kako sami sebe volite da nazivate, obavezali ste se u ekspozeu ove Vlade, pa citiram: "Mi kao administrativno sjedište i glavni grad Bosne i Hercegovine imamo dodatnu odgovornost da sigurnosni sektor funkcioniše besprijekorno. Strateško opredjeljenje Vlade Kantona Sarajevo bit će jačanje MUP-a Kantona Sarajevo ljudskim resursima, modernizacijom stare i nabavkom nove opreme, te rješavanjem infrastrukturnih projekata kako bi obavljanje poslova i radnih zadataka Uprave policije moglo biti podignuto na najveću moguću razinu. Šta mi imamo danas od ovoga? Imamo Hitnu sjednicu jer imamo totalni haos u Kantonu Sarajevo, gdje nam na ulicama stradaju mlađi ljudi, gdje su da se žargonski izrazim, pucačina i razrješavanje mahalskih problema vatrenim oružjem postale svakodnevica, gdje je naša časna, ja opet kažem časna iz istog razloga, a vjerujem u čast i poštjenje policijskih službenika, ne spominjući nikoga poimenično i solidarišem se sa kolegicom Arijanom Memić, svakako, hoda u neadekvatnoj opremi, nemaju osnovnih uslova za rad, pa otprilike cca 70 % naših policajaca ima različitu obuću, i to onu koju su kupovali svojim ličnim sredstvima, ili dobijali na poklone drugih policijskih agencija, kako bi opet kažem, časno, poštено i na dostojanstven način služili građanima ovog našeg Kantona. Evo jednog primjera. Svi se dičimo našim metociklistima, jel? Lijepo ih je vidjeti kada se kreću saobraćajnicom, kada vrše kontrolu vozača i vozila, posebno kada vrše pratnje visokih delegacija koji nam svakodnevno dolaze, a istovremeno rade u uniformama starim više od 20 godina. Obzirom da sam postavio puno pitanja i moram se referisati na izlaganja uvaženog ministra i komesara. Zahvaljujem im se na odgovorenim pitanjima i većinom odgovora sam zadovoljan, zadovoljan sa određenim planovima koje će MUP Kantona i Uprava policije poduzeti u narednom periodu. Svakako da ćemo i mi kao Klub Stranke demokratske akcije imati određene zaključke kojima smatramo da se može unaprijediti sigurnosni sektor na području Kantona Sarajevo, ali moram moram napomenuti, određene stvari, a tiču se, pogotovo u dijelu gdje je ministar unutrašnjih poslova govorio o određenim, da tako kažem, smanjenjima prisutnosti određenih krivičnih djela, pa ču se referisati na par stvari, javnosti radi. Prisutnost krivičnog djela protiv slobode i prava građana je za 12 % manje, kaže povratnika 57,9 %. Prisutnost krivičnih djela protiv braka i porodice je povećanje od 32,6 %, odnosno povratnika 45,8 %. Smanjenje prisutnosti krivičnih djela protiv života i tijela. Međutim, nažalost, ministar nam danas nije tu, ali u svom izlaganju je naveo da je smanjen broj otuđenja vozila u odnosu na 2022., što tabela u materijalu govori sasvim suprotno, vjerojatno zbog obimosti materijala moguće da i iscrpnog izlaganja ministra, nadam se da nije imao namjeru da dezavuije javnost, je povećanje za 13,5 %. I također, u dijelu gdje je broj poginulih u saobraćajnim nesrećama je veći za 162,5 % u odnosu na 2022.godinu, što je uistinu frapantan podatak. Kroz ovaj ovo već svoje neko da kažem izlaganja sam naveo jedan termin povratnik. Iz prakse iz primjera kako smo ustvari došli do termina povratnih po prekršajnom osnovu? Evo, gledajte. Ako uzmem broj neplaćenih novčanih kazni na broj izvršilaca kada je u pitanju upravljanje motornog vozila bez položenog vozačkog ispita doći ćemo do podatka da je svaki vozač koji upravlja motornim vozilom bez ispita kontrolisan i sankcionisan 30, 40, pa i na kraju krajeva, 100 puta. I gdje je tu odgovornost policijskih službenika? Oni su svakako odradili svoj posao, znači uradili su svoj posao. Da je svaki pojedinac morao platiti kaznu, novčanu kaznu, ne bismo imali povratnika. Kako je moguće da je novčana kazna za upravljanje motornim vozilom bez položenog vozačkog ispita 400 maraka, odnosno ako se plati u roku 8 dana, ona iznosi 200 konvertibilnih maraka, a istovremeno polaganje vozačkog ispita iznosi između 1200 do 1400 konvertibilnih maraka. U ovakvoj situaciji dolazimo do zaključka da jedan vozač može biti sankcionisan 7 puta da bi došli do novčanih sredstava potrebnih za polaganje vozačkog ispita. Znači li to da mi stimulišimo prekršioce, da ne polažu vozački ispit? Strašno. U ovoj godini strateško opredjeljenje ove Skupštine i Vlade mora biti obezbjeđenje adekvatnih uslova za rad policiji, nabavka opreme, adekvatnije opreme, moramo ljudima svakako obezbijediti cipele, čizme, uniformu, ubrzo će zima, a mi ćemo i dalje pričati o modernizaciji, nabavci helikoptera, posuđivanju papira od drugih policijskih uprava i smatram

da je sad šansa i vrijeme da se promijene neke stvari u sigurnosti i bezbjednosti na području Kantona Sarajevo, a ne da to bude stvorena neka lažna slika, izrežirana kako se u posljednje vrijeme stvara lažna slika, kako je sve u najboljem redu i skreće se pažnja na Tuzlu, Tuzlanski Kanton i neke druge probleme koji se ne dešavaju kod nas. Obzirom da je i spominjao i uvaženi komesar i uvaženi ministar, ja napominjem sve nas da u 2025., '26., '27. će se penzionisati još cirk 500 policajaca, a već ih po sistematizaciji, odnosno Pravilniku o radu fali 700. Činjenica je da Uprava policija mora nastaviti sa osnaživanjem ljudskih kapaciteta, moramo biti svjesni činjenice da bi jedan policajac postao samostalni policajac mora proći period od najmanje 2 godine, ukoliko se ne varam komesaru, kako bi mogao da radi na poslovima sigurnosti. Cilj današnje sjednice treba i mora da bude prije svega svi mi odgovorni, da se uključimo, da pomognemo policiji i Upravi policije, a ne da ih kritikujemo, to su isto kao i mi, ljudi od krvi i mesa koji imaju iste probleme, kao što svi građani Kantona imaju svoje porodice, imaju kredite, a prvi su na liniji i dodatno rizikuju svoje živote. Samo se sjetite koliko je policajaca u proteklom periodu stradalo na obavljanju dužnosti, kolege su već spominjala njihova imena, sjetite se Adisa Šehovića, Davora Vujinovića, Muhidina Pivodića i mnogih drugih. Moj stav zakazalo nam je društvo u cjelini, još kad dodate ovu kompletну situaciju u Kantonu Sarajevo sa vlašću i svemu ovom sigurnosnom situacijom, imamo danas to što imamo. Nažlost, porodica nam je u haosu, uvodimo neke nakaradne vrijednosti u društvo, a porodica je sve više i više na margini, postali smo rijaliti društvo, zakazao nam je odgojno-obrazovni sistem u školama nametanjem neki novijih standarda, socijalni sistem i socijalne vrijednosti su u rasulu. Jedan, da tako kažem, sistem

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Kalem.

Adi Kalem (zastupnik)

Da li mogu govoriti u ime Kluba obzirom da, hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Dević vam je govorio u ime Kluba, ovo je nastavak samo diskusije. Možete drugu diskusiju imati nakon ove.

Adi Kalem (zastupnik)

Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Vujović je sljedeća koja se javila za riječ, izvolite imate riječ.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Evo, koristim priliku da pozdravim sve kolege zastupnike i zastupnice, naravno građane Kantona Sarajevo i građane koji prate naš današnji rad, ali evo, nažlost, ne mogu reći članove Vlade zato što isti nisu prisutni osim premijera Kantona Sarajevo, pa evo, vjerujem da će on prenijeti sastavu Vlade, odnosno Vladi Kantona Sarajevo sve ovo o čemu mi danas govorimo, a mislim da i na prošloj sjednici, a pogotovo na ovoj, imamo izvrsne diskusije, izvrsna zapažanja, odnosno prava ukazivanja na one realne probleme koje mi imamo u sigurnosnom sektoru u Kantonu Sarajevo. Da sam stigla govoriti na prošloj sjednici, da nije prekinuta, vjerojatno bi moja diskusija išla u malo drugačijem pravcu, ali evo, imajući u vidu da danas, naročito nakon, evo izlaganja uvaženih zastupnica, pogotovo kolegice Memić, mogu reći da je ova sjednica ono što smo mi inicirali i ranije, trebala se desiti mnogo ranije i očigledno je da se treba dešavati mnogo češće i da to češće zasjedanje na tematskim sjednicama, da ne bude hitna, o temi sigurnosti treba biti praksa Skupštine Kantona Sarajevo,

jer očigledno da, ne samo proteklih nekoliko mjeseci, već dugi niz godina sigurnosni sektor u Kantonu Sarajevo ima ozbiljne probleme i očigledno ima ozbiljne propuste u radu. Da ne bude samo sigurnost, da ne bude samo policija, ovo je mnogo širi problem u kojem je uključeno i Tužilaštvo i Općinski sud i mene danas zaista žalosti što, evo, ni ministrica pravde i uprave nije tu sa nama, a pogotovo što nema nikoga iz Općinskog suda u Sarajevu, iz Kantonalnog tužilaštva, da čuju sve ovo što o čemu mi danas govorimo i da možda eventualno neki način i možemo neposredno i dobiti odgovore na određena pitanja, na probleme koje imamo svakodnevno. Veliki su problemi možda neću reći direktno u Upravi policije, ja opet vjerujem, kao što je kolega Kalem rekao, da zaista veliki broj policijskih službenika, možda čak i najveći, jesu oni časni, koji nose časno svoju uniformu i veliki su profesionalci u svom poslu, bilo da je većina policajaca do nekih viši činova inspektora, vjerujem da svako ko nosi i odluči se da ide u sigurnosni sektor, u Upravu policije, da će taj posao raditi časno. U potpunosti razumijem i podržavam sve ovo što je rekla kolegica Memić i da s pravom i diskutuje na taj način i vjerujem da gotovo u svakom sektoru, naročito u sigurnosnom, postoji i onaj broj nekolicine pojedinaca koji bacaju veliku sjenu ili fleku ili mrlje na i sigurnost i rad policijskih službenika, ali da mi svojim djelovanjem ovdje kroz zakonodavni nivo vlasti moramo to mijenjati, moramo poboljšavati. Ranije su kolege govorili više puta, ali evo i ja kroz medijske nastupe o bombaškom napadu, tako će ga nazvati na porodičnu kuću Irfana Čengića i na ulicu u kojoj živi vijećnik Vedad Deljković, i ja moram reći da sam razočarana odnosom, ne policijskih službenika, nego odnosom upravo rada Tužilaštva i Općinskog suda u Sarajevu, upravo zbog što smo na brzinu i priveli osumnjičene, pa su isto tako na brzinu i oni pušteni i mene, postavlja se pitanje kakva se poruka šalje građanima kako Kantona Sarajevo, koji su već, svakako se osjećaju ugroženo, gdje je de facto i narušena sigurnosna situacija, sigurno ne dobro, a izabranim i imenovanim zvaničnicima koji imaju tu jednu političku i medijsku pažnju sigurno neću reći da se stavlja meta na čelo, ali daje se dodatna doza nesigurnosti i postavlja se pitanje ako izabrani imenovani zvaničnik u Kantonu Sarajevo, evo, vidjeli smo šta je stajalo u vašem elaboratu, odnosno vašem ekspozeu i Programu rada skupštinske većine, ako izabrani imenovani zvaničnik u Kantonu Sarajevo ne može biti siguran, koji, evo, kažem, uživa sa neka moguća prava i medijsku pažnju i sigurnosnu pažnju, šta da očekuje jedan građanin Kantona Sarajevo, neka, recimo, žena koja je žrtva nasilja u porodici, neko dijete koje je žrtva maloljetničke delinkvencije ili bilo kakve vrste nasilja? Šta da očekuju zaista građani koji nemaju tu mogućnost i, nemaju možda tu privilegiju koju imamo mi danas ovdje, a veliki je broj izabranih i imenovanih zvaničnika, kako u Kantonu Sarajevo, tako i na prostoru cijele Bosne i Hercegovine. Također, ja s ove pozicije moram reći da sam vrlo nezadovoljna odgovorima i jednim pristupom ministricice i odgoja i obrazovanja, ali i visokog obrazovanja i mladih, jer su nekako nonšalantno pristupile ovom problemu i rješavanju ovih problema koji se, čiji su resori zapravo zaduženi za taj nivo prevencije, naročito kada su u pitanju djeca i mлади. Odgoj i obrazovanje, taj resor, ali i visoko obrazovanje i mлади, imaju izuzetno veliku i vrlo važnu ulogu u prevenciji, naročito kada je u pitanju kada su u pitanju mлади, kada je u pitanju vannastavne aktivnosti, a na ovo sve se vezuje, recimo, Ministarstvo kulture i sporta. Mi mlađe ljudi nećemo držati dalje od kriminala, maloljetničke delikvencije, ako ih ne okupiramo nekim dobrim stvarima. To su uvijek bili sport, kultura, umjetnost i to su neki načini kako možemo priuštiti kako Kanton Sarajevo i treba da bude opredijeljen da svim mlađim ljudima, naročito djeci, omogući da se bavi i kulturom i sportom, i naukom i mnogim drugim, da kažem vannastavnim aktivnostima da bi i to treba da bude pristupačnost svima. Nažalost, evo, moramo to moram reći, ali bavljenje kulturom i sportom kao jedinim vidom prevencije u nekoj ranoj dobi, danas postala privilegija jer je postalo mnogo skupo. Kanton Sarajevo treba naći način zajedno u suradnji sa lokalnim zajednicama, da zaista svakom djetetu omogući da se bavi i sportom, da razvija taj jedan i timski duh, ali isto tako istovremeno da se drži i dalje od ulice i potencijalnog kriminala, kriminaliteta, delinkvencije, pa samim tim i svih ovih

negativnih posljedica koje imamo danas kod nekih kod mlađih ljudi koji su, nažalost, vrlo često i povratnici i u krivična djela, ali i u prekršaje. Također, najveću zamjerku koju sam ja u protekla, evo recimo, dva mjeseca, ali možda duži vremenski period, imala prema konkretno Ministarstvu unutrašnjih poslova je manjak komunikacije. Manjak komunikacije i prema nama kao Skupštini Kantona Sarajevo, ali isto tako i prema široj javnosti. Više puta smo čuli, evo u protekla dva zasjedanja ove Hitne sjednice, da je situacija pod kontrolom, da se bavimo nekom statistikom, da sve to izgleda vrlo lijepo, ali moramo se vratiti na ono, a to je onaj subjektivni osjećaj svakoga od nas, evo, pa i nas zastupnika, ali prvenstveno građana koji su nas birali da njihov glas danas budemo ovdje. Moramo mnogo više voditi računa o tome kako i na koji način komuniciramo i mi, prvenstveno zastupnici koji koristimo i ovaj mikrofon i govornicu, i kamere i live prijenos, ali isto tako i kako mediji izvještavaju o mnogim krivičnim djelima. Podsjetit ću vas da smo za mnoga krivična djela koja su se desila, evo u Kantonu Sarajevo protekli period, mi saznali prvenstveno iz medija, sa web portala, sa društvenih mreža. To je nešto što nije dobro, jer ako vi kasno navečer pročitate neku vijest, a nemate zvanično saopštenje Ministarstva ili nešto to čak i vidite na ulici, to zaista odaje jednu, jednu vrlo ružnu sliku i stvara jedan osjećaj nelagode koju kasnije vodi u osjećaj nesigurnosti. Također, opet moram reći i zaista mi je žao što ovdje nemamo predstavnike Tužilaštva, predstavnike općinskih sudova. Čuli smo, evo, i u ovoj velikoj informaciji koju smo dobili, a evo, u uvodnim izlaganjima na prvoj sjednici super neke je prijedloge za izmjenu zakona i meni je draga da mi trebamo o tome da diskutujemo i da raspravljamo, a ja se iskreno nadam da će sve ove izmjene zakona koje se tiču nivoa Skupštine Kantona Sarajevo doći pred nas u vrlo, u što skorijem periodu, da zaista unaprijedimo rad Uprave policije, ali isto tako očekujem od zastupnika, odnosno ovih, prvenstveno klubova stranaka koje čine vlast na nivou Federacije, da sve ove ideje koje smo mi ovdje čuli, evo proteklih nekoliko dana i evo i sve ove izmjene zakona koje trebaju da se dese, da zaista upute ih u proceduru. Ja sam rekla ranije da je u proteklih, evo, gotovo godinu dana jednu izmjenu Krivičnog zakona Federacije uputio klub demokratske fronte nakon stravičnog događaja u Gradačcu i mi smo tim izmjenama Krivičnog zakona propisali i instituciju femicida i povratnik je u prekršaje i definisali možda one zakone, ona krivična djela koja se mogu, odnosno ne mogu uplatiti novcem, umanjili na neki način tu jednu, kažem, političku moć koju ima institucija predsjednika Federacije kada su u pitanju pomilovanja. Također, uveli kroz taj prijedlog i instituciju mnogih, da kažem mnogih negativnih pojava koje mi danas imamo, koje zakonom nisu definisane. Stoga evo ja ću, evo, koristim i ovu priliku da pozovem, evo kolege koji su i sa mnom delegati u Domu naroda, da zajedno insistiramo da taj zakon, evo ovaj koji je uputio Klub Demokratske fronte, ali isto tako koje ćete vi možda uputiti, dođe na dnevni red i da se o tome možemo očitovati i zauzmemmo neki zajednički stav za korist svih građana. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolegice Vujović. Replika zastupnica Mehmedagić, pa zastupnik Aljoša Čampara. Uključite zastupnicu Mehmedagić.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Zahvaljujem uvaženi predsjedavajući, repliciram kolegici Vujović. Ne slažem se da Ministarstvo odgoja i obrazovanja nije učinilo ništa, odnosno kako ste doslovno rekli da su pristupili nonšalantno ovom problemu. Naprotiv, ovo Ministarstvo je čak i dočekano na nož, bilo vrlo satanizirano kada je izašlo sa Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o vođenju evidencije o neprihvatljivim oblicima ponašanja i zaštiti učenika. Dalje, mjere koje su značile da se dijete kod kojeg se primijeti odstupanje u nekom normalnom ponašanju, da se po određenim procedurama takvo dijete uputi adekvatnim medicinskim službama na opservaciju i iz tog razloga, zbog svega što je učinjeno u ovom Ministarstvu na prevenciji, zajedno i sa

Ministarstvom unutrašnjih poslova, kroz kapacitiranje stručnih službi, mislim prije svega na socijalne radnike, na psihologe, na pedagoge, mislim da nije u redu da se kaže da se nonšalantno pristupilo. Zahvalujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Aljoša Čampara se javio za repliku, izvolite, imate riječ.

Aljoša Čampara (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pa evo, ponukan diskusijom kolegice Vedrane, stvarno mislim da nije ovdje OK, da mi ovdje u Skupštini sjedimo cijeli dan, da nemamo ljude ni iz Tužilaštva, ni iz Općinskog suda, ni iz Ministarstva unutrašnjih poslova, evo osim komesara, samo ne znam imamo sad priliku je li da nam odgovori vezano za ovaj bombaški napad koji se desio na porodičnu kuću načelnika Irfana Čengića. Saznali smo samo iz medija neke pojedinosti i mislim da smo svi onako zbumjeni, barem sam ja zbumen i kao građanin, ali i kao pravnik. Dakle, slavodobitno je najavljivano da su uhapšeni počinoci, onda smo došli u situaciju da ih je sud pustio, dakle da nije bio ni jedan osnovani razlog za ovu dvojicu za koju se kaže da su, jel povratnici u izvršenju krivičnih djela, da ih je pustio na slobodu, da nije ni jedan od uslova a, b, c, d iz pritvorskih razloga bio ispunjen da se oni zadrže u policiji. Ja mislim da mi kao Skupština, kao građani zaslužujemo pravu informaciju. E onda nas, naravno, bombarduju saopštenjima, ide saopštenje Suda, pa ide saopštenje Tužilaštva, pa saopštenje policije ko je kriv, ko je ostavio dokaze, ko nije dostavio dokaze, na koji način su dostavljeni dokazi, itd. Bojim se da dolazimo u jednu situaciju da sa tim saopštenjima od nadležnih institucija, mi kao građani, mi kao društvo stvarno nemamo ništa. I sada kada pogledate stvarno, kada je Sud rekao da nije bilo nikakvih razloga za pritvor, onda se pitamo šta je radila policija, koga je uhapsila i šta je radilo Tužilaštvo koje je dokaze podastralo Sudu kod određivanja pritvora. A mislim da se radi o ozbiljnoj situaciji, o ozbiljnom događaju, da je napadnuta kuća načelnika i šta mislite kako se onda drugi građani osjećaju kada imamo ovakvu situaciju? I predsjedavajući, mislim da bi dobro bilo da kontaktiramo i Tužilaštvo i Sud i sve druge institucije da dođu ovdje pred Skupštinu i da kažu šta se desilo sa tim događajem, mislim da znamo istinu. Dobro bi bilo, ja ne kažem da policija može pogriješiti, naravno da može, može i Tužilaštvo, može i Sud, ali ovo nisu baš bezvezne stvari da bi se tako ogriješilo ili je neko htio da napravi predstavu pred ovu Skupštinu, itd. da je neki posao završen, ali mislim da je stvarno neozbiljno od strane od ovih institucija da javnost obavijeste samo sa nekoliko saopćenja i da kažu mi nismo krivi, ovi su krivi, jedni su dostavili dokaze, drugi nisu dostavili dokaze, ti dokazi nisu bili dovoljni itd. Mislim da se radi o ozbiljnoj stvari. Evo, predsjedavajući i vi malo razmislite, ja se zahvaljujem što ste mi dali priliku za repliku.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Evo također će iskoristiti poslovničku intervenciju, ne da repliciram, više da informišem i podsjetim zastupnice i zastupnike u Skupštini Kantona Sarajevo. Također smatram da neprisustvo predstavnika suda, pogotovo na prvoj sjednici, Hitnoj sjednici, kada smo zakazali, odnosno u prvom nastavku, ne prisustvuju i nepodnošenje lično informacije, već, to su uradili preko ministrike pravde. Zaista mislim da to je, ne oslikava u potpunosti njihovu odgovornost koju bi trebali prema građanima da kažu. Također imam potrebu da kažem da ministar unutrašnjih poslova Admir Katica danas je zdravstveno spriječen i najavio je svoj nedolazak i on ima ovdje zamjenu sekretara Ministarstva unutrašnjih poslova, tako da danas je zbog zdravstvenih problema spriječen da prisustvuje, a prisustvovao je obje ova nastavka kada je pitanju Hitna sjednica. Mi smo danas trenutno u situaciji da poslovnički ne možemo nikoga pozvati da nam odgovara na bilo kakva pitanja zato što smo imali prvi dio Hitne sjednice gde su uvodničari koji je Kolegij Skupštine Kantona zadužio da nam podnesu uvodne napomene i

informišu nas o provedenim aktivnostima, kako preventivnim, tako i represivnim. To su nam uvodničari učinili. Zatim smo imali drugi dio gdje su zastupnice i zastupnici mogli da postavljaju pitanja na temu o sigurnosnoj situaciji u Kantonu Sarajevo i imali smo odgovore institucija nadležnih za sigurnost u Kantonu Sarajevo, prije svega ministar unutrašnjih poslova Admir Katica je odgovarao više od dva i pol sata na postavljena pitanja zastupnika, kao i policijski komesar i ministrica odgoja i obrazovanja, i još neko, mislim predstavnik, čak i ministrica rada i socijalne politike, i ona je odgovarala, tako da svi oni koji su bili prisutni, oni su dali odgovore na postavljena pitanja svih zastupnica i zastupnika i zaista su se trudili da ne preskoče niti jedno pitanje. Mi smo sada u fazi diskusije rasprave gdje kao zastupnici možemo da diskutujemo o ovoj temi na osnovu svih činjenica, dokaza, informacija sa kojim raspolažemo i koje smo dobili u materijalima. Tako da mi danas možemo raspravljati, diskutovati, naravno, vidjeti nešto od eventualnih sugestija da vidimo šta možemo u okviru zaključka uvrstiti, a onda zadužiti Općinski sud, Tužilaštvo, više nivoe vlasti, MUP, Upravu policije i neke druge institucije za koje smatramo da mogu određenim svojim aktivnostima, izmjenama i dopunama zakonskih propisa ili nekim drugim podzakonskim aktima mogu doprinijeti unapređenju sigurnosne situacije u Kantonu Sarajevo. Evo to sam imao potrebu da vam kažem.

Odgovor na repliku, uključite zastupnicu Vujoviću.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pa evo vrlo kratko. Kada je u pitanju resor odgoja i obrazovanja, ja sam i upoznata sam i pročitala sam ove pravilnike koji zaista najveći dio ovog informativnog materijala, ali čini mi se, a vi me ispravite ako griješim da za provedbu i svih ovih pravilnika i svih podzakonskih akata koji su došli iz Ministarstva za odgoj i obrazovanje, u ovom kontekstu sigurnosti, odnosno zaštite generalno djece i mlađih, oni su podkapacitirani i mi zaista, ja očekujem od ministrike neku inicijativu za možda boljim usavršavanjem, zato što, znate, vrlo je teško kada vi neku mladu osobu, u osnovnoj ili srednjoj školi, markirate sa nekim devijantnim ponašanjem, ne uzimajući nekad širu sliku. I to može nekad ostaviti mnogo veći posljedice na njegov dalji tok razvoja, a nekad može ugroziti njegovo dalje školovanje. Stoga mislim da je, stoga moja reakcija je bila takva i moj utisak je bio takav, ali u svakom slučaju podržavam i uvijek ču i kao Klub Demokratske fronte, ali i ja lično podržati sva unapređenja kada je u pitanju obrazovanje, a naročito prevencija maloljetničke delikvencije svih, da kažem, oblika devijantnog ponašanja, ali da to ne radim ja, ne radite vi, ili ne radi Skupština, nego da to zaista radi struka koja je u ovom slučaju, čini mi se, struka iz reda psihologa, stoga se i nadam da ćemo u narednom periodu, evo i taj Zakon o psihološkoj djelatnosti usvojiti na nivou Federacije da imamo jedan nadzor kada je u pitanju i obuka dječjih psihologa i svih drugih, da kažem, svi drugih ljudi angažovanih upravo na ovim stvarima. Toliko.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Muamer Bandić se javio za riječ, replika zastupnici Vujović. Izvolite, imate riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Pa ja sam prošli put, kolegice Vujović, ne znam da li se sjećate postavio ministrici Hoti pitanje da li su ovi pravilnici bili u javnoj raspravi. Ja posmatram rad ove ministrike, ona razumije šta je ovaj sistem i ona je zaista tamo kroz zakon omogućila da pravilnik uredi ovu oblast. E sad se postavlja pitanje, ja sam zato i pitao da li je to bilo u javnoj raspravi, da li je moguće da se ova materija uredi pravilnikom odnosno podzakonskim aktom. To je pitanje koje, evo, ja sam i neke svoje kolege iz struke angažovao da vidim ustvari da li je dozvoljeno da na ovaj način se to uredi. Ministrica je ispoštovala ovaj svoj dio, promijenila je zakon, ona stvarno razumije ovaj dio, za razliku, ne znam od nekih tamo ministara koji, ne kritikujem ih, ali ona, ja pratim

njen rad i u tom dijelu ona nije pogriješila. Sad da li su njene politike dobre, nisu, da li nešto zloupotrebljava ili ne zloupotrebljava, o tome možemo pričati, ali generalo ovaj dio zakonski ispoštovala samo čemo vidjeti na kraju, u konačnici, da li je ova materija bila mogla biti uređena na ovaj način. I ovaj dio koji se odnosi da li smo trebali pozvati nekoga sa suda, vidite, mi imamo jedan vrlo, vrlo da kažem neuređen sistem imenovanja sudija i tužilaca. Iz tih razloga mi posmatramo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda samo da možete bolje diskutovati. Pozvani su predstavnici i suda i tužilaštva, i Općinskog i Kantonalnog suda. Tako da znate, pozvani su.

Muamer Bandić (zastupnik)

Znam da su pozvani, dobio sam to u materijalima, nego hoću da kažem koliko je opravdano da mi zovemo pravosuđe, sud. Sud je jedna instanca koja ne treba da se miješa u politiku i to što je nama predsjednik suda putem ministrike pravde poslao, to je meni OK, on mora da traži odobrenje Visokog sudskega i tužilačkog vijeća itd. Ali ono što jest za nas ovdje moramo da razumijemo jednu stvar, ukoliko mi kao zakonodavci to ne razumijemo, teško da će to neko drugi razumjeti. Dakle, vidite, sud je instanca koja rješava stranke u postupku, stranka u postupku jeste optuženi i njegov advokat, a s druge strane imamo tužioca. Dakle, to su dvije strane. Okolnost da ih imenuje isti organ, što je samo u Bosni i Hercegovini uredeno, nažalost, Visoko sudske tužilačke vijeće, mi imamo takvu situaciju da posmatramo tužilaštvo i sud na isti način. Da li u sudu ima politike, da li se umiješala kao što se umiješala vidimo u Tužilaštvu, u Ministarstvo unutrašnjih poslova, postoji vjerojatno, ovaj sad bi trebali to da uđemo u detalje. Ja znam da Europski sud za ljudska prava u niz slučajeva u slučaju Bosne i Hercegovine je zauzimao stav da postoji veliki broj pristrasnosti u smislu donošenja nekih radnji koje preuzima sudija za prethodno saslušanje koji kasnije bude sudija u vijeću. I u tom kontekstu možemo posmatrati, dakle, da sud dobro ne radi, međutim, tu ne bi bila tema za ovu Skupštinu. Ono što je za nas interesantno, da nam je trebalo biti ovdje Tužilaštvo, Tužilaštvo je stranka u postupku, sve ove slučajeve koje smo izgubili na sudu koje su oni zadokumentovali, dakle, to je kriv isključivo Tužilaštvo i, naravno, oni koji u njihovo ime provode istragu. Ako su usmjerivali istragu u pogrešnom pravcu, trebali bi evo, kao što je rekla kolegica Arijana Memić, da vidimo ko je odgovoran za tu istragu, ko je usmjerio u pogrešnom pravcu. Policijski službenici, ako ga je tužilac uputio, po znamo mi da on mora da radi po pravilima struke, on bi trebao da prijavi tužioca Visokom sudsakom tužilačkom vijeću.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Bandiću.

Muamer Bandić (zastupnik)

Ok, hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Miomirka Melank sljedeća je prijavljena za diskusiju. Izvolite, imate riječ.

Miomirka Melank (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam kolege i sve koji nas prate putem televizije i drugih mreža. Niko nije zadovoljan tempom promjena, zakonskih promjena, na njih mislim, ali evo nekoliko informacija od interesa za zastupnice i zastupnike o ovoj temi sigurnosti. Prije 4 dana je, naime, održana tematska sjednica Komisije za rodnu ravnopravnost, ljudska prava i sigurnost oba doma Parlamenta Federacije o tome kako obezbijediti institucionalni odgovor na slučajevne nasilja u porodici i nasilja nad ženama. Jedan od zadataka ove sjednice bilo je

povećanje sigurnosti stanovnika Federacije u situaciji kad su sigurnosni izazovi povećani u cijelom svijetu i kad je vidljivost nasilja sve veća u medijima i na mrežama, kad se govor mržnje povećava, a politički ideoološki stavovi se polarizuju. U tom smislu je konačno privođenje kraju novog teksta, odnosno donošenje izmjena i dopuna Krivičnog zakona, zatim novog Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i Strategije borbe protiv nasilja jeste imperativ, te je Ministarstvo pravde na ovoj sjednici prije 4 dana najavilo predstavljanje konačnog teksta izmjena i dopuna u junu. Dakle, za dva mjeseca ćemo imati prijedlog čija će funkcija biti između ostalog i preventiva, a kad se nasilje desi restriktivno i destimulativno, djelovanje na počinioce nasilja. Zakonskim odgovorom žrtvama pa treba pružiti odgovarajuću satisfakciju i pravdu, a počiniocima strožije kazne o kojima smo ovdje govorili više puta, ne samo ja, nego i mnogi drugi zastupnici. I ta je tema goruća. Zatim obavezno liječenje, psihosocijalni tretmani i druge mjere, što vjerujem da je bila intencija radnih grupa koje u Ministarstvu još uvijek rade na tekstovima. Mislim da još uvijek moguća eventualno predati neku inicijativu. U tom smislu ću predložiti da mi zaključke koje donešemo, ako među njima bude i nešto što se odnosi na federalni nivo, da bude upućeno Ministarstvu pravde. Dakle, predložen je niz zaključaka na toj sjednici, od kojih se neke tiču i sigurnosnih situacija u Kantonu Sarajevo u oblasti nasilja nad ženama, nasilja u porodici, femicida, ali i u oblasti saobraćaja, govora mržnje i nasilja na mrežama i sigurnosti na internetu, psihološkog nasilja, seksualnog uzneniravanja, te posjedovanja nelegalnog oružja i drugih krivičnih djela čija je frekvencija učestalija u novije vrijeme. Glavna je intencija da se stane ukraj velikom broju povratnika, dakle, pokazuje statistike da postoji veliki broj povratnika u krivična djela, oni u pojedinim oblastima čine negdje i polovicu svih krivično osuđenih. Tokom šestogodišnjeg perioda bilo je predloženo nekoliko stotina amandmana na Krivični zakon, a koje će na kraju biti uvršten u finalni tekst i koji će biti uvršten, vidjet ćemo uskoro, dakle, pred nama je vrlo kratak period. U Ministarstvu pravde se radi na 17 novih zakonskih prijedloga i oni su isto prebukirani, podkapacitirani i sama sam u prethodnom mandatu podnijela 50 amandmana, prvenstveno u oblasti nasilja u porodici i nasilja nad djecom na Krivični zakon. Sprovođenje kaznene politike će biti izmijenjeno u dijelovima koji se tiču naplate kazni jer se ispostavilo da je to jedan od najkritičnijih momenata u parničnim i kaznenim drugim postupcima. Zamjenik ministra pravde za pravosuđe najavio da će se povećati minimalne kazne, odnosno donji prag je u velikom broju slučajeva podignut tako što će biti promijenjena praksa koja je pokazala da se u 80 % slučajeva dosuduju minimalne ili uslovne kazne. Već se pokazalo da sudija s većom, da sudije sa većom pažnjom pristupaju povratničkim slučajevima, posebno u suđenjima osobama koje su izazvale smrtonosne posljedice, a naročito za femicid. Za neka krivična djela uslovne kazne su zamijenjene zatvorskim kaznama, pokazalo se da ima i višekratnih uslovnih osuda i ova praksa će biti izmijenjena ili prekinuta, uvodi se elektronska narukvica, to je rekao zamjenik ministra, za osuđene počinioce porodičnog nasilja koja će biti korištena u slučajevima zabrane približavanja žrtvama nakon isteka eventualne kazne zatvora ili kada je izrečena kao jedna od zaštitnih mjera. Probacija kao sistem nadzora zapravo već postoji, iako nije konkretno tako nazvana, ali će se, zajedno sa mjerom psihosocijalnog nadzora, sada sprovoditi temeljiti, prema novom prijedlogu Krivičnog zakona, uz potrebu zapošljavanja većeg broja stručnjaka iz oblasti socijalne i psihološke brige. Ove izmjene će biti detaljno definisane u izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, koji će također biti ponuđen u prijedlogu u naredna dva mjeseca. Između ostalog, zamjenik ministra pravde je rekao da će se ubuduće počiniteljima nasilja izvještaji o prethodno počinjenim djelima morati biti detaljni, dostavljeni za svaku, pa i najmanju prijavu, pa će tužilaštvo odmah imati u vidu ne samo presuđena djela i prekršaje, već i svaku prijavu. Naročito je važno istaći da su uvrštene i neke nove definicije krivičnih djela u ovaj prijedlog izmjena. Dobro je da je Ministarstvo pravde odlučilo prihvati brojne sugestije i da se povećavaju donje granice kazni, te da će takva promjena preventivno i destimulativno djelovati na počinioce krivičnih djela. Shvatili smo da se moraju svi mogući

mehanizmima, naročito zakonskim, zaštitići žrtve od smrtnih ishoda. Prečesto se dešavalo da višekratni povratnici učine takvu vrstu zločina. Također traumatizovanim i žrtvama će, prema novim zakonskim rješenjima, biti pružena efikasnija podrška, sociopsihološka podrška i kakva takva satisfakcija i pravda. Obavezno će biti sproveđenje dosuđenih mjera, na primjer psihosocijalnih tretmana i efikasan nadzor nad počiniocima, u izmjenama i dopunama zakona bit će obezbijeđena uvođenjem elektronskog sistema, sa praćenjem i sproveđenjem nadzora nad presuđenim nasilnicima. Novi krivični Zakon o zaštiti od nasilja u porodici će pojačati mjeru izmeštanja nasilnika iz porodice i izgradnje odgovarajućih mehanizma za smještaj i obavezan psihološki tretman za počinitelje nasilja. Za žrtve sada već imamo najjaču kariku i najefikasniji odgovor u sigurnim kućama čiji kapacitet je značajno ojačan povećanjem budžeta za sigurne kuće i na federalnom, a i na Kantonalnom nivou. Zakoni i mjere koje će obezbijediti maksimalnu zaštitu porodice, žena i djece i potencijalnih žrtava nasilja su definisani kroz Strategiju borbe protiv nasilja nad ženama i u porodici, koja će biti na dnevnom redu jedne od dvije naredne sjednice Predstavničkog doma Federacije. S obzirom na iskustva koja imam i kompleksnost našeg sistema, vjerujem da nećemo dugo čekati, a biti će uspjeh i ako uspijemo ova 3 ključna zakona, zapravo sa Strategijom na federalnom nivou, usvojiti. Još prije 6 godina, ustanovili smo da su potrebne ove izmjene, usklađivanje s međunarodnim konvencijama, ali i usklađivanje sa novim tendencijama. Međutim, do toga nije došlo, još nismo stigli do cilja, nadam se da smo sada blizu. U isto vrijeme kada se izmijeni dakle, Krivični i Zakon o zaštiti nasilja u porodici će biti ponuđen u prijedlogu u drugom čitanju, također, kao i ove izmjene i dopune Krivičnog zakona, te će stupiti na snagu kada prođu, dakle, Predstavnički dom, nakon toga i Dom naroda. Prije no što stignu na dnevni red i bit će ponovljene konzultacije između prijedloga i toga da se nađe na dnevnom redu, a predлагаči sve do donošenja finalnih tekstova otvoreni su za javnu raspravu i eventualne sugestije. Dakle i ove naše prijedloge koje sada budemo imali, možemo uputiti Ministarstvu pravde na to uvrštavanje u, dakle predloženi tekst zakona Krivičnog zakona. Ja mislim da je, osim izmjena zakonskih, moguće koristiti bolje i raspoložive resurse. Vidjeli smo da je malo nas zadovoljno načinom na koje se one sada koriste. Potreban je multisektorski odgovor, to je, dakle zaključeno na svim skupovima koji su se bavili nasiljem, počevši od institucija države, civilnog sektora, preko tužilaštva, naravno i sudstva, agencije, socijalnih ustanova, policija, zatvorskih i odgojnih ustanova. Mehanizam koordinacije bi trebao biti definisan detaljno, tako da se eliminiše slaba karika i crne tačke u sistemu i mislim da se na tom mehanizmu koordinacije sada intenzivno radi. I pored izmjena zakonskih regulativa, najvažnije prevenirati svako nasilje, povećati svijest društva o porodičnom nasilju, ali i svakom drugom nasilju, treba pružiti odgovarajuće modele ponašanja u društvu koje je opterećeno tradicionalizmom, patrijarhatom, pritiscima, traumama, nedovoljnim ekonomskim razvojem i tranzicijom. I dalje je nužno ohrabrivati žrtve stvaranjem većeg povjerenja u institucije. Samo još jedna rečenica. Sigurna sam da smo mi ovdje svi opredijeljeni da pojačamo i da maksimalno učinimo sigurnost takvu da budemo njome zadovoljni i mislim da smo ovdje, da tu sigurnost dignemo na neki viši nivo i nadam se da ćemo to učiniti u narednom periodu. Zahvaljujem se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Melank. Replika, zastupnik Šaljić, izvolite, imate riječ.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. Replika nije upućena kolegici Melank, već ranijim kolegama zastupnicima koji su često se osvratali na slučaj našeg načelnika Čengića i tog događaja. Ja bih zamolio kolege da taj događaj ničim ne izdvajamo od ostalih događaja koji su se dogodili u proteklom periodu. On zaslužuje pažnju jednaku kao i svi ostali. Slažem se ja da je on zvaničnik, pa ljudi mogu vidjeti u javnosti ostaviti dojam da mi nešto to protežiramo zato što je on političar kao i mi, itd. Drugo,

ovaj tužilaštvo je da tereti, postoji obrana da brani osumnjičene i sud da odluci. Znači sud donosi odluku. Ako je sud donio odluku da se ovi ljudi puste. Šta tzn? Znači da nije Ministarstvo unutrašnjih poslova odgovarajuće dokaze dalo, ali postavlja se i drugo pitanje kako je tužilac prihvatio da se ljudi uhapse? Znači, morali su biti neki dokazi. Ovaj slučaj, bojim se, mogao bi biti upropošten. Ako se u narednom periodu desio bilo šta vezano za ovaj slučaj, a da bude ajde da kažem promašaj, ovaj slučaj će biti upropošten. Ne mogu vjerovati da bi bilo koji sud mogao tek tako odbiti dokaz. Bojim se da je tu urađen u po pritisku javnosti, da je podlegao MUP i tužilac pritisku javnosti, da je to urađen na brzinu. I molim vas da vodimo računa ubuduće, da termine ove ne izdvajamo nikoga, svi smo jednaki pred zakonom i...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Možemo li se vratiti na diskusiju. Kolegica Belma Kapo je imala repliku, evo ima i kolega Avdić, ako hoćete jedno od vas dvoje, ali zamolio bih vas da se vratimo na diskusiju jer imamo veliki broj prijavljenih zastupnika. Ko želi da replicira? Kolega Avdić, izvolite, imate riječ.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem se predsjedavajući i pozdravljam sve vas prisutne i građane koji nas prati putem medija. Zaista me iznenađuje od kolege koji je bivši policajac da ovakav lapsus. Mislim da je kolegica Vujović dobro objasnila kada je istaknula slučaj vijećnika i načelnika da se u stvari ne radi o protežiranju, niti o stavu da se radi o važnijim osobama, važnijim ljudima kao ljudima u odnosu na sve druge građane i građanke, već, radi se o vrsti terorističkog čina s obzirom da je napadnuta institucija, a ne osoba, nije napadnut Irfan Čengić kao SDP-ovac ili kao čovjek, nego je napadnut načelnik općine, a to je opasnost i teroristički čin kakav se desio posljednji put prilikom ubistava ministra policije Leotara itd. Znači, hoću da objasnim kako zakon to prepoznaće. Znači, ne.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Neću više nikome dozvoliti na ovu temu.

Samir Avdić (zastupnik)

Ali evo kolegi očito to treba objašnjavati.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Žao mi, imate mogućnost diskusije, nemojte, odlazimo s teme, molim vas, odlazimo od teme. Dajem riječ zastupniku Rusmiru Pobriću da diskutuje. Izvolite, imate riječ, uključite zastupnika Pobrića.

Zamolio bih službu da uključi zastupnika Rusmira Pobrića.

Rusmir Pobrić (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Prije svega mislim da je važno spomenuti da su nam izvjestioci prije svega i ministar unutrašnjih poslova i komesar i predstavnici drugih institucija, ove dvije koje su imale najviše pitanja, ponudili odgovore gotovo na sva pitanja. Onako strukturirano, numerisano, poimenično po svakom zastupniku, nisu izostavili čini mi se, ni jedno. Možemo biti zadovoljni ili nezadovoljni određenim odgovorima, ali kao neki novi nivo parlamentarne prakse zaista je za svaku pohvalu. Čini mi se da smo imali kod izvještaja određenih Kantonalnih javnih preduzeća kod pojedinih, također, takvu praksu koju bi svakako pohvalio. Dakle, nije bilo uopštenih odgovora, preskakanja itd. I druge kolege su govorile, ali držim važnim opet napomenuti dakle, povratnici u činjenju krivičnih djela i njih je 60 % i osvjetljivanje tog fenomena je od iznimne važnosti i potrebe donošenja Zakona o probaciji na federalnom nivou. Dakle praksa u regionu neke susjedne zemlje imaju ga već 15 godina. Taj sistem zahtijeva vrijeme da se uspostavi, adekvatno obući struka i to samo govori o hitnosti što prije usvajanja

tog zakonskog rješenja i evo pozitivnog nekog pritiska od strane i ove, kako na ovdje Skupštine i prema zakonodavcu, da se s tim procesom krene čim prije. Govorili smo o statistikama koje su u određenim segmentima pozitivne i to je nedvojbeno, neke se mogu i evidentirati, primijetiti i vidjeti golin okom itd i s druge strane, ta percepcija javnosti koja nije je li pozitivna. Javnost je često uznemirena i nismo dovoljno vjerojatno govorili o samim uzrocima te percepcije. Zaista pojedini slučajevi, dakle brutalna ubistva kako smo imali u slučaju mladog Farisa Pendeka, dakle, brutalno ubistvo na javnom mjestu je izazvalo, tako da kažem visok nivo uznemirenosti i još određenih neki slučajevi. I vrlo je pohvalno da mediji intenziviraju svoje izvještavanje o određenim slučajevima kako bi izvršili pozitivan pritisak na institucije da određene procese ubrzaju. Međutim, s druge strane, imali smo i to želimo ovdje naglasiti da određene i poluinformatije ili spinovani naslovi ne doprinose boljoj sigurnosti u Kantona Sarajevo, a imali smo ih nekoliko evidentiranih. Dakle, pored najbolje namjere da informacija prava dođe do javnosti, sam način njenog prenošenja često pravi kontraefekat. Pa smo, ne znam, imali slučaj, čini mi se, pronađeno beživotno tijelo na trotoaru u Alipašinom Polju, policija žutim trakama ogradiла itd tako idu u naslovu, da bi se, da nakon uspostavilo da je riječ o prirodnjoj smrti itd. Ili 4 nepoznate osobe, napale ženu na Grbavici. Svi mi dobijemo apsolutno je percepciju da je riječ o 4 huligana, 4 ovisnika, 4 migranta koja nisu pod kontrolom sistema da idu ulicama i napadaju osobe, nezaštićene žene itd međutim, dan ili 2 poslije vidimo da je riječ o nekoj porodičnoj svađi koja svakako nasilje, ali da nije riječ o nekoj nekontrolisanoj grupi koja napada ljudi, dakle neki, ako se može uopće sa ovog mjesta, ali pozvati da se iskontrolišu maksimalno od strane onih koji produkuju te vijesti. Dakle, da što autentičnija, vjerodostojnija informacija stigne do javnosti kako bi dala svoj pravi doprinos u sigurnosnoj situaciji, svakako njenom i rasvjjetljavanju i doprinosu što bržim rješenjima. Još nešto što mislim da je važno istaći neko je, čini mi se kolegica Marijela Hašimbegović je rekla da je ministrica za odgoj i obrazovanje Naida Hota-Muminović grubo zloupotrijebila govornicu u svojim odgovorima na pitanjima.

U socijalnom dijalogu o ovim krupnim temama u obrazovanju mislim da ukazivanje i na taj aspekt sigurnosti jer smo svi dobili i taj email u kojem se govori da će se doslovno tako doći do narušavanja sigurnosnih prilika u Kantonu Sarajevo, to s jedne strane bi trebali uzimati za ozbiljno takve vrste najava, a s druge strane po društvenim mrežama sam video, a govorili smo danas ovdje o femicidu i proteklih mjesecu i zbog, također, svirepih ubistava koja su se dešavala javnost je reagovalo onako kako treba, tražila su se rješenja i primijetio sam na društvenim mrežama od onih od kojih se očekuje da budu aktivni pozitivni sudionici tog socijalnog dijaloga, da, recimo, ministricu Hota-Muminović, nazivaju Bademom. Da podsjetim, dakle, riječ je o tragičnom obliku iz filma Kuduz ili, da budem precizniji, svirepo ubijenoj ženi i onda dalje u komentarima se kaže "Svaka Badema ima svog Kuduza" i još jedan tragičan lik, ali da podsjetim, to je čovjek koji je izvršio svirepo ubistvo nad jednom ženom i mislim da ne govorim više o potrebi neke empatije ili nečega, nego o fenomenu femicid, o kojem se je već mjesecima ili duže vrijeme govorio u Bosni i Hercegovini, tako i u Kantonu Sarajevo, da se kao takav fenomen i ovakve vrste najava i nadpisa uzmu za ozbiljno i da se shvati predstavnica institucije koja je na to ukazala. Hvala vam.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem zastupniče Pobrić. Sljedeći ovdje kod mene na spisku je zastupnik Samir Avdić. Jeste li sad spremni? Izvolite.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem se dopredsjedavajući. Ja ću najprije, u skladu sa jednom starom izrekom, Marka Tvena "Dok istina obuje cipele, laž već obiđe pola svijeta", pokušati da razbijem tri spina koja su se, da kažem, plasirala još od sazivanja ove sjednice, pa kroz sljedeći nastavak. Radi se o

prvom, a to je prekompozicija vlasti i smjena komesara, što se spominjalo u nekim medijima, izgovoreno je i u ovoj sali da SDP, zajedno sa dijelom zastupnika nekih famoznih, nezadovoljnih četiri i kolegom Čamparom i još nekim zastupnicima smjenjuje komesara i priprema neku prekompoziciju vlasti. S obzirom da takve laži obilaze svijet dok se obuje istina, moram reći u ime SDP-a da od toga nema ništa i da se radi zaista o jednoj običnoj gnusnoj laži. Drugi spin je sigurnosna situacija je dobra, to možemo čuti od strane sistema i vlasti. Međutim, ukoliko uzmemu u obzir neke činjenice, prije svega neke sudske epiloge koje je u principu, ne bismo smjeli komentarisati, ali evo i ovaj epilog od neki dan u slučaju, odnosno kada je u pitanju predmet ubistva Dženana Memića koji nije riješen već nekih 8 godina, pa i neke druge, da kažem evo lapsuse i čudne presude, moramo reći da je istina drugačija. Spomenut je i teroristički čin u Starom Gradu, a ja bih tako nazvao napad na institucije, a to sigurno jesu izabrani zvaničnici, a ne uzneniranje javnog reda i mira, kako je djelo okarakterisano od strane Tužilaštva Kantona Sarajevo, siguran sam da je neko drugi radio karakterizaciju tih djela, da bi to okarakterisao kao terorističkim činom, s obzirom da je to napad na državu. Moram reći da je i to jedan od pokazatelja da situacija nije dobra. Razočaran sam zbog propuštene prilike i za oštru reakciju i vanrednu raciju po kućama i stanovima od ranije poznatih policiji, a tačnije od ranije poznatih tužilaštva. Jer znamo, evo, sjetit ćemo se kada se desilo ubistvo Zorana Đindjića, bivšeg predsjednika tragično završenog života u Republici Srbiji, da je vlast iskoristila i organizovala sablju kojom bi se riješila jedne organizovanje grupe. Mislim da se ovakvi slučajevi trebaju koristiti za oštire reakcije koje su na neki način reakcionarne, ali i preventivne u smislu kada pokažete da ste ostri, da nešto ne dopuštate, onda će to i doći do nekih ušiju i do nekih mozaka. I propušteno je organizovanje jedne vanredne Press konferencije ministra i komesara koja se treba organizovati u svakom sličnom slučaju, da bi te dvije osobe kao najrelevantnije i najodgovornije osobe u cijelom sistemu sigurnosti kada je u pitanju Kanton Sarajevo umirili javnost samim svojim pojavljivanjem i iznošenjem činjenica koje je moguće iznijeti s obzirom na dobrobit istrage i eventualno izbjegavanje stigmatizacije itd, ali je vrlo važno da se upravo te osobe u takvim slučajevima obrate javnosti, s tim da ne mislim da kolegica Novalić kao PR Kantonalnog MUP-a radi loše svoj posao. S tim u vezi, mi iz SDP-a smo predložili proaktivniji pristup i preventivne akcije, mislim na racije najmanje jednom mjesечно, posebno vikendima, te organizovanje Press konferencija, ministra i komesara najmanje jednom mjesечно, naravno uz poštivanje standarda struke, izbjegavanja stigmatizacije, ne ugrožavanje istraga itd. Treći spin, sigurnosna situacija je pogoršana kao da je bila dobra, pa je pogoršana u posljednje vrijeme. Mislim da je i to spin, s obzirom da je istina drugačija, sistem se urušava još od kraja '90-tih i kažnjavanja, odnosno decertificiranja specijalaca iz slučaja "Zujevina" o kojemu sam već govorio pa sve do danas. Jer kako drugačije objasniti da je tek 2023 godine raspisan konkurs za popunu slobodnih radnih mjesta viših inspektora i kako objasniti zabrinjavajući činjenicu, posledično vezano sa tom situacijom u kojoj nam samo 2 osobe u cijelom policijskom sistemu ispunjavaju uslove da obavljaju posao komesara. Sada ću govoriti o nekih 5 tema koliko mi vrijeme dopusti. Zakon o Probacijskoj službi je već spominjan. S obzirom da većinu krivičnih djela izvršavaju recidivisti, odnosno povratnici u kriminalno djelo njih takvih djela, ako 60 %. Mi smo predložili, također i podržavamo usvajanje Zakona o Probacijskoj službi po uzoru na zemlje u Europskoj uniji. Zakon je u nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine, potreban je zbog veće kontrole i bolje resocijalizacije bivših osuđenika i na zagovaranju usvajanja tog zakona trebamo svi raditi. Podsjećam na projekat "Policajac u zajednici" koji je uveo prof Muhamed Budimlić, ministar MUP-a. To je urađen od 2012. godine i kada pitate građane i kada provjeravate njihovu percepciju sigurnosne situacije, oni će vam reći da ne vide policajce u naselju, ponekad samo vide kako patroliraju u policijskom automobilu. Svi se sjećaju Sulejmana Jažića, poznatog sarajevskog policajca iz naselja, sa sjetom se spominje policajac Kosta iz Hrasnice ili poslije ratni policajac Lendo sa Ilidže. Tako ljudi u stvari misle da se može

riješiti problem, ljudi očito žele da opet vidi strogog policajca u svom naselju, u kvartu, u svojoj mahali. Naš prijedlog je nakon prijema novih policajaca i bolje saradnje sa opštinama, da se opet oživi projekat "Policajac u zajednici". Potrebna je direktna komunikacija sa građanima. I parafrasirati će pjesmom opjevanog inspektora Murgu, potrebno je da policajci izađu iz auta i prošetaju naseljima. Siguran sam da svi imamo barem jednu komšinicu za koju smatramo da ima razvijenije mehanizme praćenja ko kada dolazi kući i šta se dešava u ulici 0/ 24 bolje nego sigurnosne agencije i obavještajne službe. Zašto ne koristiti to u smislu direktne komunikacije policajaca u kvartu u mahali sa svojim građanima? Važna tema je kontrola naoružanja i legalnog i nelegalnoga. Oko 350 000 naoružanja je registrovano legalnog u Bosni i Hercegovini, od toga nešto više u Federaciji nego u RS-u i oko 750 000 do milijuna u cijeloj Bosni i Hercegovini nelegalnog naoružanja. Potrebno je vršiti češće kontrole da li su, da li je oružje legalno deponovano s obzirom na standarde i zakonske obaveze. Sjetimo se slučaja Ribnikar kada je dijete uzelo pištolj od oca zato što ono nije bilo deponovano u sefu, kako je to zakonska obaveza i uradilo ono što je uradilo. S tim u vezi, u RS-u je već su vršeno čini mi se oko 1.500 kontrola u posljednjih mjesec i po dana. Mislim da u našem Kantonu nemamo informaciju koliko se takve kontrole rade. Kada je u pitanju nelegalno naoružanje, mislim da trebamo proaktivniji pristup. Stavovi građana koji imaju nelegalno naoružanje još zaostalo iz rata i kasnije nabavljanje je da ne veruju institucijama i boje se novog etničkog sukoba, ali prema istraživanjima, jedan od razloga zbog kojih ne predaju oružje je i materijalni, odnosno oni su to oružje kupili, pa je možda potrebno ponuditi i neku vrstu obeštećenja za predato oružje. Kada je u pitanju maloljetnička delinkvencija, jednakako kao i krađa automobila možemo biti zadovoljni popravkom stanja u odnosu na neke godine koje su iza nas, ali bez obzira na to, s obzirom na osjetljivost teme, vrlo je važno nastaviti raditi na prevenciji rasta maloljetničke delinkvencije, posebno s obzirom na rastući cyber kriminal. Imamo i slučaj od neki dan kada je predator iz Srbije namamio djevojčicu iz Hadžića putem interneta i znamo koji je tragični, žalosni epilog toga bio. Zatim, s obzirom na međuvršnjačko nasilje, vandalizam i navijačko nasilje kojima svjedočimo. Zbog toga je potrebno angažovati veći broj psihologa i socijalnih radnika u osnovnim i srednjim školama. U tom smislu podržavamo napore Vlade koja je, evo, sa 2 povećala broj psihologa na 64. Planirano je zapošljavanje 51 socijalnog radnika. Na kraju, s obzirom da mi je ostalo samo 45 sekundi, sjetimo se Hitne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo, koja je organizovana nakon ubistva Denisa Mrnjavca i činjenice da je ista urodila velikim brojem kvalitetnih zaključaka i prijedloga, ali na kraju ili, ako hoćete, nakon svih ovih godina realizovano je nešto manje od jedne trećine tih prijedloga i zaključaka. Hoću reći da ćemo i danas usvojiti veliki broj prijedloga i zaključaka, ali nisam optimista da će najveći broj njih biti realizovan. Tu leži suština problema, koja vjerno oslikava besmislenost ovakvih sjedница, sve dok je odnos nadležnih agencija i institucija prema svom poslu i prema nama kao najvišem Kantonalnom zakonodavnom organu, ovakav kakav jeste. Zahvaljujem se, izvinjavam se što (nerazumljivo). Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem kolegi Avdiću.

Ja sljedećeg imam prijavljenog zastupnika Marjanovića, ali njega trenutno nema, tako preskačemo, sljedeća prijavljena zastupnica Vikić Musić, imate riječ izvolite.

Vedrana Vikić Musić

Hvala vam. S obzirom da se prvi put danas javljam, evo pozdravljam sve prisutne i, naravno, naše građane koji nas prate putem malih ekrana. Evo, ja sam, kada je bio prvi dio ove sjednice, se javila i postavila određena pitanja komesaru i ministru, a rekla sam jel da će nekako detaljnije diskutirati kada krene sama diskusija i u stvari svoju diskusiju će i bazirati je li na

inicijativi koju sam uputila na Vladu Kantona Sarajevo. Pa evo kako sam i tada rekla je li moja inicijativa je...

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Možete samo sekundu stati. ako neko može telefon da dovede u red. Izvolite, nastavite.

Vedrana Vikić Musić

Rezultat moje inicijative je bio da se konsultujemo sa strukom, da dobijemo konkretnе prijedloge struke jer mislim da probleme možemo riješiti, jer jedino ukoliko se struka uključi, ukoliko struka dadne konkretnе prijedloge, ali evo iz želje da kao zastupnica kojoj su građani dali mogućnost da ih zastupa sam zaista, pokušala se konsultirati sa strukom i dati neke okvirne prijedloge i mjere. I zato sam i pitala komesara, s obzirom da zaista su izvještaji koje smo dobili bili jako opsežni, sa dosta statističkih podataka, ali se slažem, što je rekao moj kolega Davor, statistika je vrlo često, tako smo učili i na fakultetu, jer tačan zbir vrlo često netačnih podataka, a ovo je bila nekako ti izvještaji su po meni sasvim prirodni i normalni kada mi razmatramo neke godišnje izvještaje, međutim kada sazovemo hitnu sjednicu vezano za sigurnosnu situaciju, onda je jako bitno da svi nadležni zaista ovde neću fokus stavljati na Ministarstvo unutrašnjih poslova, na radu policije, jer, kao što smo svi kroz našu diskusiju identificirali, ovo je, dakle, multisektorsko multisistemski problem koji zahtjeva sistemsko rješenje, tako da sam ja zaista očekivala od svih nadležnih da svako iz svog ugla, naravno, oslikava, dakle trenutno stanje i šta je to što je dovelo do narušavanja sigurnosne situacije u Kantonu Sarajevo. Evo jel svi mi zastupnici zaista dijelimo, kako sam ja mogla je li procijeniti na bazi svih diskusija da situacija može i mora biti bolja. U tom kontekstu, zaista sam cijenila da ćemo dobiti neke konkretnе prijedloge i mjere i kako to i na koji način mi kao zastupnici i Skupština Kantona Sarajevo možemo biti potpora je li da svi u svom segmentu rade posao najbolje kako je to moguće, a da nekako vratimo građanima povjerenje u sistem, jer vrlo često nekada ljudi, ne mogu ih u tom dijelu zaista kriviti, kada izgube povjerenje u sistem, možda na neki drugi način jer nismo svi isti, neki i dalje ostaju ustrajni, ali neki je li, možda i ustuknu. Iz tog razloga ću, iako je Klub SDP-a i u našim zajedničkim prijedlozima stavio ovaj najvažniji dio moje inicijative, insistirati da imenujemo stručni tim ljudi. Ja sam, znači, probala u ovaj konsultacije sa stručnim ljudima da obuhvatim sve bitne institucije, dakle Ministarstvo unutrašnjih poslova, Uprava policije MUP-a, Tužilaštvo, Kantonalni sud u Sarajevu, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje, Ministarstvo za nauku, Ministarstvo za saobraćaj, Federalni MUP. Dakle, jako je bitno da sve institucije koje bi bile sastavni dio ovoga tima iz svog ugla oslikaju situaciju i daju neke konkretnе mjere. Slažem se isto sa kolegama da, u nekom prethodnom periodu su donošeni zaključci koji nažalost smo utvrdili da se nisu provodili i u tom kontekstu bi voljela da, ukoliko Skupština podrži i ovu inicijativu vezano za stručni tim, dadnemo i određeni rok. Taj stručni tim može se obratiti naknadno Skupštini i reći da u odnosu je li na njihove nadležnosti, obime posla koji bi bili pred tim timom, može se zatražiti neki dodatni rok, ali evo, moj prijedlog bi bio da to bude nekih 6 mjeseci i da onda vidimo konkretno je li koji su to prijedlozi struke da idemo u sistemsko rješavanje ovoga problema. U izlaganjima smo vidjeli da je gotovo 60 % povratnika u činjenju ovih dijela i u tom kontekstu je jako nužno da se pokrene inicijativa, da se taj zakonski okvir izmjeni i da te kazne budu strožije, posebno je li za povratnike. Jako je bitno to sam i u prvom izlaganju rekla, dakle, jako je bitna ta edukacija i mislim da na tome treba inzistirati, a u stvari, Klub SDP-a je video da je glavni način kako da se ta edukacija dovede na potreban nivo, da se ponovno osnuje srednja škola, dakle da se uvede i četverogodišnje obrazovanje, jer, složit ćete se svi, nije baš moguće za nekih pet, šest mjeseci i neke obuke i kursa, da dobijemo stručan kadar koji može efikasno i efektivno da djeluje i da odgovori svim izazovima sa kojim se suočavamo. Naravno, ključ svega je, dakle, i prevencija. Ali evo, ja zaista neću sada iznositi nikakve konkretnе slučajeve, cijenim i poštujem da ljudi

koji su doživjeli nemile događaje nose, dakle, u sebi i tu neku dozu ogorčenja. Vidjeli smo kroz neke primjere da je sistem zaista zakazao i evo, zaista bi volila ukoliko mi kao Skupština možemo da vratimo, dakle povjerenje tom sistemu na način da ćemo, evo, struku podržati, ali kažem, kad nam struka izade sa nekim konkretnim prijedlozima, mi kao zastupnicu dali jako puno prijedloga i želja mi je da svi nekako na kraju, jer nakon svih ovih diskusija, kad budemo sumirali, evo poredamo te neke ključne stvari. Po meni je tu, dakle, prevencija, zakonski okvir, edukacija i, naravno, konkretnе neke prijedloge koje očekujemo da će dati struka, odnosno ovaj stručni tim. I evo zamolit ću zastupnike kada budemo se izjašnjavali da prihvate ovo, jer zaista mislim da dijelimo nekako isti cilj i zadatak, a to je, dakle, poboljšati sistem, vratiti povjerenje u sistem i, naravno, vratiti povjerenje građana u rad policije i svih institucija. I evo, još jednom isto želim naglasiti, žao mi je stvarno što nema predstavnika tužilaštva i sudstva, jer ovo je nekako povezan proces i ne bi voljeli, iako kažem mislim da postoji li i ovdje u radu policije prostora za poboljšanje, ali sasvim sigurno da ne može ni policija sama, tako da, evo, s ovim bih završila diskusiju. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem kolegice Vikić Mušić. Imate repliku kolega Bandiću? Izvolite, uključite zastupnika Bandića.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Pa kolegica Vikić je rekla jednu izuzetno dobru stvar sa čim ja želim da se složim. Jedan od najboljih zaključaka je taj ustvari da treba, što veći broj struke da uključimo i onda je navela na koji način predlažete to Klub SDP-a. I ja sam to u svom zaključku naveo tamo zaista je to jedan od, mislim, bazičnih principa koje mi moramo ustanoviti kako bi mi cijelokupan proces jedan sigurnosti doveli na neki nivo koji je u stanju da odgovori trenutnim pojavama, a to jeste formiranje ili organizovanje srednje škole specijalizirane za policijske službenike. Mislim da je to bazični princip bez kojeg mi zaista ne možemo da dobijemo kvalitetne i profesionalne policijske službenike koji će obavljati svoj posao na nivou koji se od njih očekuje. Sasvim je evidentno da dinamika društvenog razvoja je takva da naš sistem ne može da ga prati i ukoliko mi, kao što je to ona rekla, imamo policajce koji prođu neku obuku za 6 mjeseci, nije baš, evo, da kažem za očekivati da će oni svoj posao uraditi na nivou koji bi to očekivali građani od njih. I evo ja želim, dakle, ovo nije bila, više je bilo, evo da kažem da podržimo ovaj njen zaključak, u tom kontekstu i Klub Stranke za Bosnu i Hercegovine predložio jedan sličan zaključak i mislim da također u sve institucije i sva radna tijela treba više da uključujemo struku nego politiku, jer gdje se god politika umiješa, mi imamo situaciju ustvari da nemamo vladavinu zakona, već imamo utjecaj političkih močnika, ko će prevladati nad tužilaštvom ili Ministarstvom unutrašnjih poslova, i onda kada imamo neki slučaj kao što je slučaj Dženan Memić, gdje emocije, evo da kažem, nas natjeraju na neki postupak da uradimo nešto što bi bilo u skladu sa pravilima struke tek tada se svi probudimo zato ustvari što vidimo u koje stanje smo mi kao zakonodavac doveli jedan cijelokupan sistem. Zahvaljujem se.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Nastavljamo sa diskusijama. Sljedeći je zastupnik Kapidžić Faruk, izvolite.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Evo, pozdravljam sve prisutne i gledaoce ispred malih ekrana obzirom da se obraćam njima, jel pošto ovdje se izgleda nemam kome obratiti izuzev opoziciji, nemate dovoljno ni za kvorum, a raspravljate o ovako bitnim temama. Da ne govorim o ministrima, a očekujete od suda da vam dođe ili sudija, neće vam doći jer su pametni. Toliko ste bezobrazni, a očekujete od nekog da vam dođe i priča, a vas nema ovdje. Ali u svakom slučaju, ja ću

diskutovati. Dakle, navodnici: "Mi radimo zaista dobar posao u Kantonu Sarajevo, mi tektonske pomake vršimo u okviru sektora sigurnosti, ove aktivnosti na nivou ljudskih resursa, to masovno zapošljavanje, pošteno, fer naše mladosti kojoj trebamo dati priliku ovdje u Bosni i Hercegovini, taj zamah u opremanju policije koju imamo, te najbolje plate u policiji koju smo obezbijedili, ti planovi za gradnju zgrada MUP-a Kantona Sarajevo. Ova zgrada koja će biti u Kolodvorskoj će biti jedan veliki zamajac da imamo još efikasniju policiju. Tu planiramo operativni centar koji će služiti upravo toj svrsi. Ne znam jesu to kome smeta ili ne smeta, ali bez obzira na to ja shvatam opoziciju i shvatam ljudi koji to traže. Izborna je godina. Logično je da opozicija radi na taj način svoj posao, ja sam uvjeren da mi radimo ovaj posao pošteno, da ga radimo dobro, radimo ga u najboljoj namjeri i mi ćemo istrajati u tome i vjerujem da ćemo doći do rezultata kojim ćemo biti ponosni". Zatvoreni navodnici. Ovo je izjavio Admir Katica 20.3. 2024. Redovne su epizode vatrometa, pirotehničkih maltretiranja građana eksplozijama i detonacijama, kao da je neko željan play bek granatiranja. Pirotehniku sve češće mijenja bojeva municija. Jordame i šenluče bombaši i pucači po gradu i nemaju straha, kao ni pakleni vozači u svojim jurcanjima i zabavama na četiri točke, sve dok nekog po starom smrtonosnom običaju ne ubiju, pa se onda kratko primire, a lokalna policija pojača kontrole saobraćaja nekoliko dana radi opštег dojma. Odavno je puškaranje redovna pojava u gradu kao smog i zagađenje, čini se da postaje sve redovnija, a zrak u gradu sve otrovniji. U Kantona Sarajevo ministar unutrašnjih poslova je, već je drugi, odnosno treći mandat Admir Katica NiP sa nedokućivom opsесijom helikopterom, što će građane koštati 30 000 000 maraka i još ko zna koliko milijuna će plaćati održavanje, a sve da bi se NiP-ovci mogli kao Ramo i sinovi vozikati i pozirati ili, kako kaže Katica, kad jednom ovaj helikopter prevede trudnicu do Zagreba, svi će reći svaka čast. Nije helikopter jedina opsесija ministra unutrašnjih poslova kad se preferira otoke i vjeruje da više pištolja u rukama građana znači više sigurnosti. U prethodnom mandatu je javno pozvao i poticao građane da se naoružaju i obećao olakšati proceduru izdavanja dozvola za posjedovanje i nošenje oružja. A još se ne zna dokle su naši u ratu koji je ministar Katica prošle godine objavio trkačima. Dok je Katica zagovarao naoružavanje, njegov predsjednik stranke, aktualni ministar vanjskih poslova Elmedin Dino Konaković je u najmanje dva navrata, jednom u SDA, jednom u NiP-u, javno izjavio da nosi pištolj radi vlastite sigurnosti. Ako predsjednik stranke na vlasti i s ministrom policije i svoje partije hoda gradom naoružan pištoljem onda prosječan nestranački građanin treba u šetnju da povuče haubicu kalibra bar 122 mm ili, ako ništa drugo jedan bestezajni top. Učestali...

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Hajte na temu kolega Kapidžiću, molim vas, evo, pustio sam 5 minuta, skoro.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Pa jeste slušali?

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Pa dobro, pa slušam i čudim se. Evo, hajde, izvolite.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Hvala na, nastavljam u temi. Učestali oružani obračuni u Sarajevu bjelodano ne dotiču premijera Kantona Sarajevo Nihadu Uku, Naša stranka, pa nastavlja svoj produženi zimski san i političku hibernaciju. Izgledalo je kao da će do kraja mandata glumiti zbumjenog i neinformisanoga, prvenstveno odsutnog. U međuvremenu, gradske parkinge sa načelnikom Čengićem pretvara u fontane i onda, ničim izazvan, objavljuje samopromotivni europski video kao da je počela predizborna kampanja. I Kojović i Čudić su prodefilovali vlastitim patetičnim, samodopadljivim spotovima kao da nas je Naša stranka već uvela u Europu, ali to nije bio incident, poletio je premijer da odgovori na provalu bezprizornog šefa kancelarije grada

Beograda, a da ga čuje domaći auditorij o izmještanju Tita u Kumrovcu, pa je ponudio mlađani premijer da se preseli u Sarajevo. Valjda je to planirao u budžetu ili ostavio za rebalans? Aktualni premijer je tu da presjedi mandat kao dekor i rekvizita i da propusti sve što proći mora, a čini se da će, poput svih novih nada i novih snaga političke scene u našoj zemlji, učestvovati u izazovu populista možeš biti ti. Za to vrijeme ne vodi Vladu, već Vlada vodi njega, sama Vlada je grupa ministara, svaki vodi svoju politiku i konsenzus je samo tamo gdje je zajednički interes, koji ne mora nužno biti interes građana, poput predizbornog obećanja o zabrani visoke gradnje u ventilacionim koridorima, 6 mjeseci kasnije promjena politike, suprotna, predizborna i druga obećanja. Zašto, na osnovu kojih novih saznanja studija istraživanja. Da ne spominjemo olako obećanu brzinu rješavanja problema zagađenja ili subvencija za mlade. S obzirom da u Kantona Sarajevo trojka već dovoljno dugo ima vlast na svim nivoima, zapušteno društvo i loše naslijeđe dugogodišnje prošle vlasti nije opravданje niti može biti izgovor aktualnoj vladajućoj garnituri. Iako su dovoljno dugo vlast, još se ponašaju kao opozicija, zaboravljuju da su u fokusu javnosti i da je kritika nužna i kao mogući korektiv. Čengić je za sebe osigurao i policijsku zaštitu koja će mu, kao i sve ostalo, platiti građani. Od koga građani koji plaćaju sve cehove da očekuju zaštitu? Dok Sarajevom odjekuju pucnji, eksplozije i cika visokoturažnih motora, a vazduh smrdi kao da hala gori, Nihad Uk se češlja i čeka da mu legne plata i prođe mandat, dok usput otvara mauzolej Titu, a Katica sanja da vozi helikopter, prevozi trudnice i spašava planinare. Opasnost od pištoljima, bombama ili autima, naoružanih sugrađana i opasnost od zagađenja strašni su, kao i život kojim upravljaju neodgovorni i nesposobni političari. Ako nas stradanje '90-tih i poslijeratne traume tome nisu naučile, ništa nas neće naučiti.

Ovo je tekst koji sam pročitao, odnosno dijelovi teksta, obzirom da za čitav ne bi imao vremena, a i ovaj ste me pokušali prekinuti, ovo je tekst Sedina Zupčevića 4. aprila, 2024 objavljen i napisan. Ova sjednica, današnja u potpunosti potkrepljuje ovaj njegov tekst i meni je draga da sam dočekao da je Edin Zupčević, koji je mene kritikovao žestoko kada sam '21. rekao da ćemo ovo sve doživjeti, početkom '21 jer sam video o čemu se radi i o profilima ljudi koji se bore za vlast zbog vlasti, a ne zbog toga da nešto urade. On je, napisao je dakle Edin Zubčević vam je vama napisao ovo pismo i rekao vam je indirektno da vas treba smijeniti, nas kompletno Skupštinu i Vladu i sve koji se bave svim oblastima. Nije samo sigurnost problem, problem je i zdravstvo, problem je urbanizam, problem je milion stvari, ali na sigurnosti padaju mrtve glave, a vi se ponašate kako se ponašate, uvijek je na ovakvim tačkama više opozicije nego vas iz pozicije, to je vaša bruka i onda se ljutite što ste zvali nekog iz sudstva ili tužilaštva da dođe ovdje vama da odgovara. Vas ne interesuje. A mislim pri tome i ovo što se malo diskutuje, vi napadate sami sebe, napadate vaše ministre, vaše ljudi napadate za stanje, a pri tome, kada mi nešto hoćemo da repliciramo, ne dozvoljavate ni repliku. Pa evo nek Edin Zupčević gleda ovo, neka vidi kako se vi ponašate na ovo što je on napisao, nisam ja ovo napisao, ali kao da jesam. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)
Ispravka krivog navoda, zastupnik Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Evo, vrlo kratko ču, znamo brojati svi, pa da vidimo, s obzirom da smo čuli da više opozicije nego pozicije, evo, možete nas izbrojati, s tim da onaj ima nas, koji smo ovdje od početka sjednice, a kolega se pridružio, evo, sada kada je dobio riječ. Ima vas 9, a nas 11 ili 12 ili je 12: 10, znači neispravan navod.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Dvije ispravke krivog navoda, krivog navoda. Niste još uključeni, uključite kolegu Kapidžića. Izvolite.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Molio bih kolegu Avdića da prebac ovo u procente u odnosu koliko vas ima u poziciji, a koliko nas u opoziciji, pa da vidimo u procentima šta je.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

I vi kolega Zahiragiću ispravljate krivi navod, jel? Izvolite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Pa ja, ispravljam krivi navod u kontekstu toga da opozicioni zastupnici tačnije trenutno nas 8 drži kvorum parlamentarnoj većini i ukoliko bismo se mi odlučili napustiti sjednicu i pozvati ostale kolege da uđu i vladajuću većinu ne čini kvorum, trebalo bi vam sigurno sat, dva da skupite većinu i na taj način bismo otežali održavanje redovno sjednice, tako da pozivam kolegu Avdića da ipak cijeni to što opozicija čuva kvorum parlamentarnoj većini, iako na sjednici nema niti jednog ministra Vlade Kantona Sarajevo, ni premijera Uka, što je poslovnička obaveza premijera. I u tom smislu nije baš tačno što je on kazao. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Hvala kolega Zahiragiću, premijer Uk je do maloprije bio tu, nego vi niste bili tu, maloprije ste došli. Eto, zbog toga ga možda niste upratili. Izvolite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

To što je predsjedavajući Okerić vas zadužio, dok on, na primjer, gore, vjerojatno u svojoj kancelariji spava jer posti, imamo mi svoj Klub SDA, upalimo mobitel, televiziju i slušamo.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

A i on je bio tu do maloprije, valjda ste to pratili.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Tako da ne možete vi znati kada su mi došli, kada nismo.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Pa evo, pretpostavljam da niste gledali pošto je i predsjedavajući do maloprije bio tu, ali ja mislim da je stvarno ovo potpuno suvišno sad u koji smo nivo rasprave ušli. Pa nisam, evo, jednom sam prekinuo kolegu Kapidžića. Gospodin Zupčević je fantastična kolumnista i ja volim isto njegove tekstove. Prekinuo sam vas jednom, pustio sam vas kasnije da završite diskusiju do kraja i evo, zahvaliti će vam se na konkretnim prijedlozima i doprinosima poboljšanju sigurnosne situacije. Zastupnice Viteškić jeste li vi sljedeći, jeste vi imali, niste imali prvu diskusiju prošli put. Izvolite imate riječ.

Smiljana Viteškić (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajući. Ja će prije nego kratko, naravno, diskutujem, kao i uvijek, zamoliti sve ministre u Vladi Kantona i premijera Uka kada nam obećaju da će nam neke odgovore na pitanja dostaviti pisanim putem da to i učine. Mislim da svi zastupnici znaju da smo i na prošloj sjednici o bezbjednosti saobraćaja dobili obećanje da ćemo dobiti odgovore pisane na neka pitanja koja nisu bili u mogućnosti da nam daju na toj sjednici. A često se dogodi i da na tački zastupnička pitanja i inicijative postavimo pitanje, tražimo usmeni odgovor i obeća se je li pisani odgovor. Neka se malo ugledaju je li na ministra privrede koji redovno pregleda

materijale i dostavi pisane odgovore, na direktora Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, koji je nedavno dostavio odgovore na sva pitanja na koja je obećao dostaviti pisani odgovor. Ja sam postavila nekoliko pitanja i ona su uglavnom bila iz djelokruga, nemamjerno, naravno, policijskog komesara. Ovim putem se zahvaljujem policijskom komesaru jer sam prilično zadovoljna na odgovore koje sam dobila. Prvo što me frapiralo bio je broj konkretan broj nedostajućih policajaca 700, a petogodišnji plan penzionisanja policijskih službenika je još 430. I kada uzmemo u obzir da će se raditi sistematski pregledi policijskih službenika, od kojih će sigurno neki od njih biti upućeni na dalje pretrage i možda i privremeno neće moći raditi svoj posao, jer to znam iz djelokruga svoga posla, je li, taj broj nedostajućih policijskih službenika je previelik i prosto je nemoguće da od ljudi zahtijevamo i ne znam u svakoj lokalnoj zajednici policajca i sve dok se ovaj broj ne namiri. Malo me je onaj začudilo i podatak da je odobrenje za nošenje oružja fizičkim licima od 2019. do 2023. - 8423. Što znači da ne znam, evo, nisam baš neki matematičar, skoro svaki 50-ti stanovnik Kantona Sarajevo je u tom periodu dobio je li dozvolu da nosi oružje. Pitanje na koje nisam dobila odgovor, a odnosi se na postupak oduzimanja, možda i možda je i bio odgovor, ali ja nisam je li upratila, odnosi se na postupak oduzimanja vozačke dozvole osobama koje koriste alkohol i drogu i pod utjecajem tih supstanci prave teške saobraćajne prekršaje i nasilja u porodici i prijetnja su svakako bezbjednosnoj situaciji u Kantonu Sarajevo. Pa evo, pošto sam to pitanje već i postavljala kao zastupnica, kratko ću reći da član 196. Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima Bosne i Hercegovine propisuje da zdravstvena ustanova, ako utvrdi da vozač ne može bezbjedno upravljati motornim vozilom u roku od 8 dana mora obavijestiti policijsku stanicu ili evidenciju gdje se on vodi u evidenciji vozača. Svaki organ nadležan za kontrolu saobraćaja na putu, tužilaštvo, sud, sudija za prekršaje ili preduzeća, gdje rade vozači, gdje su zaposleni, ako, je li pod utjecajem ovih supstanci, naprave prekršaje, mogu podnijeti zahtjev za ponovni ljekarski pregled, što bi svakako bilo poželjno i ja ću pokušati na sljedećim sjednicama da dobijem podatak koliko je ustanova tražilo ponovni pregled ovakvih vozača. I ono što ću još kratko reći, Klub SDA u Skupštini Kantona Sarajevo tražiti će izmjene Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo, po skraćenoj proceduri, radi nemogućnosti napredovanja po osnovu obrazovanja, jer se odredbom člana 52. Stav 1. Tačka c) Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo isključivo zahtjeva završen dodiplomski studij iz oblasti sigurnosnih studija u trajanju od 240 bodova. Zato određena grupa policijskih službenika koja je završila dodiplomski studij iz oblasti sigurnosti u trajanju od 180 bodova, pa čak i u okolnostima u kojima su se stručno dalje usavršavali, te završili i postdiplomski studiji i stekli 300 bodova u istoj oblasti ne mogu ostvariti pravo na napredovanje i evo, nadam se da će nas zastupnici podržati pri donošenju ovog zaključka. Zahvaljujem.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem kolegice Viteškić. Belma Kapo druga diskusija. Izvolite.

Belma Kapo (zastupnica)

Hvala. Pozdravljam naše Drage građanke i građane i sve prisutne u sali. Pošto imam samo 3 minute pokušat ću iskoristiti ovu drugu diskusiju da još jednom premijeru Vlade Kantona Sarajevo, Vladi Kantona Sarajevo i ministru zdravstva Kantona Sarajevo skrenem na pažnju na jedan, na Metadonski centar koji se još uvijek nalazi u blizini Osnovne škole Hasan Kikić. Prije 18 godina je Vlada Kantona Sarajevo potpuno nevjerojatno donijela Odluku po kojoj se Metadonski centar smjestio u blizini osnovne škole Hasan Kikić, nekih 100 m od škole i nekih 200 m od školi Isak Samokovlija. Prije godinu dana je premijer Vlade Kantona Sarajevo ovdje za ovom govornicom obećao da će se iznaći način da se izmjesti Metadonski sa te lokacije, to se do današnjeg dana nije desilo i dalje su stanovnici tog dijela našeg Kantona Sarajevo stalno ugroženi od korisnika tog Centra. A da vam ne govorim da i djecu u devetom razredu osnovno

škole i dalje vode u školu. Nije mjesto takvog Centra u naselju. U drugim zemljama regije Metadonski centar se nalazi u kliničkim centrima, bilo da je to, evo primjer imamo Ljubljana, Zagreb, Beograd, gdje je Metadonski centar smješten unutar prostora kliničkog centra gdje se nalazi veći broj pacijenata, pa samim tim i ti ljudi kojima je potrebno liječenja. Iskoristit ću svoje ove 3 minute da još jednom zamolim Vladu Kantona Sarajevo, ovo nije problem samo ministra zdravstva Kantona Sarajevo, nego je problem Vlade Kantona Sarajevo koja treba da ispravi nepravdu koja je stara 18 godina. Bilo je raznih Vlada i raznih stranaka koje su sjedile u ovim zastupničkim klupama i koji godinama su šutile na ovu pojavu, pa evo, ja još jednom skrećem pažnju, a poslat ću svakako u narednim danima i pismo premijeru Vlade Kantona Sarajevo da se zajedno svi ministri sastanu po ovom pitanju i nađu najbolje rješenje kojim će olakšati građanima ovog područja. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem. Ja imam neki drugi spisak, pa tako vas i prozivam. Zastupnica Mehmedagić, druga diskusija. Izvolite.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Zahvaljujem uvaženi dopredsjedavajući. Ja ću nastaviti na temi na kojoj sam završila prethodno izlaganje, a to je način izvještavanja u slučajevima teških krivičnih djela koja završe, nažalost, kobno. Podsjetit ću ponovo da su psihologinje Zagrebačkog psihološkog društva uputile prijavu Vijeću za elektronske medije zbog senzacionalističkih naslova i tekstova u kojima su primijetile da se krši dostojanstvo neposredno uključene djece i odraslih. Ono što su one zapazile, a zbog čega su reagovale na ovaj način, jeste bojazan i dokazana činjenica da takav način izvještavanja direktno utječe i podstiče na emitiranje dijela, te utječe na psihičko stanje i tok oporavka svih pogodenih događajem, kao i onih koji su ranije preživjeli teška životna iskustva. One su napomenule kako bi se u stvari trebalo naglasile kao stručna lica kako bi se trebalo izvještavati o djelima ove vrste. Treba prenositi samo osnovne i nužne informacije, kratko i bez senzacije, obavezno izostaviti osobne podatke počinitelja, žrtava i njihovih obitelji. To uključuje i zaštitu privatnosti pogodenih ljudi i sudionika, čime se posljedično smanjuje stres i odgovlače onaj postupci, ali i otežavaju okolnosti u oporavku od događaja onih koji su oštećeni. Mediji trebaju izostaviti slike i snimke ljudi pogodenih tragedijom koji su u stanju šoka, intenzivnog stresa. Isto tako, trebalo bi izostaviti detalje o planu, koracima, strategiji, namjerama i motivima koji su pozadina zločina ili tragedije u kojima se izvještava. To uključuje, izrijekom navode psihologinje i nagađanja. Na koncu, treba brižno i pažljivo birati sugovornike u obradi priloga rukovodeći se ponajprije kažu načelom relevantnosti i provjerenosti informacija koje izvor daje. Zašto sam imala potrebu da ovo naglasim? Zato što jako često u našim medijima, u medijima u regionu imamo ovaj fenomen senzacionalističkog izvještavanja, gdje se doslovno od svih mogućih rezultata kojima je, svega onoga čime je počinjeno krivično djelo, sve se to opisuje, do utančine se rekonstruiše zločin, doslovno se daje mapa onima koji su u riziku, posebno maloljetnim licima koji su u riziku od onaj nelikventnog ponašanja, daje im se model kako da izvrše određeno krivično djelo, dodatno se rovi po ranama onih koji su oštećeni. Napomenut ću samo jedan slučaj u Novom Zelandu, kad se desila tragedija, kad se desio zločin, kada su u vjerskom objektu napadnuti muslimani prilikom onaj vršenja obreda. Njihova premijerka je zabranila da se ikada više spomene ime, a kod nas, nažalost, često imamo slučaj da se toliko, upotrijebit ću doslovno ovaj izraz lešinari po ovakvim djelima, da se pravi mit, kult o tim počiniocima, da doslovno natjera mlade ljude da ćeprkaju, istražuju dalje, što je potpuno pogrešno. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem. Evo, repliku ima zastupnik Bandić, izvolite.

Muamer Bandić (zastupnik)

Pa imam repliku kolegici Mehmedagić. Dakle, bilo koji oblik zabrane nekog oglašavanja, javnog, dakle, morao bi biti propisan zakonom, ne može se to uraditi, medijima ne možemo zabraniti ovaj da izvještavaju o bilo čemu, pa i o počinitelju krivičnih djela i da kvalifikuju određena djela. Naravno, zato su nadležni organi koji trebaju da im daju pravovremenu informaciju. Mi smo prošli put imali ovdje ministra Katicu koji je na jedno pitanje naše odgovorio, ne znam neko je pitao od kolega, da li je rasvijetljen slučaj ubistva, samoubistva ovog čovjeka koji je pronađen u Miljacki? On je nam odgovorio da je taj da se radi o samoubistvu. Evo, Tužilaštvo je ovdje poslalo dopis u kojem nisu željeli da komentiraju, praktično nas je obmanuo ministar. Oni nisu željeli da daju informaciju da li se radi o obistvu ili samoubistvu, dakle poslan im je zahtjev od strane jedne grupe građana i od strane portala jednog gdje postavljeno pitanje Tužilaštvu Kantona Sarajevo i imamo evo sada da kažem, jednu situaciju da nas je ministar Katica dezavuirao. E u tom slučaju mi treba da pokrenemo pitanje odgovornosti određenih osoba koje su nosioci ovih funkcija a koji daju pogrešne informacije, na taj način stvaraju pogrešnu sliku i percepciju u javnosti. A da mi medije prozivamo što nije naš, da, evo, da kažem ovaj posao, jer mi donosimo zakone, norme, mi treba da uredimo društvo na način putem normi, na način kako nama to odgovara. Okolnost da mi to ne radimo na najispravniji način, postoje ovdje određeni zastupnici koji sistemski daju neke prijedloge za neka rješenja, međutim većina zaključaka, evo, vidjet ćemo, na kraju će se svesti na neke trivijalne zaključke koji neće imati nikakvog efekta stvarnog od ovog, pa tako i oblasti javnog informisanja, javnog informisanja o stanju sigurnosti u Kantonu Sarajevo. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Odgovor na repliku zastupnica Mehmedagić.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajući. Kada sam ovo pročitala, pročitala sam. Moja namjera nije bila da cenzurišem medije, naprotiv, nego da ukažem kako struka, Zagrebačko psihološko društvo reaguje na način izvještavanja o teškim, krivičnim djelima koja se završe ubistvima. Napomenut ću samo za jedan fenomen zašto je važno skrenuti pažnju na ovo. Neposredno nakon tragedije u školi u Ribnikaru imali smo odmah u Bihaću, čini mi se, čak odmah sutradan. Odmah smo imali reprodukovanje takvih prijetnji, pa smo imali u Donjem Vakufu, pa smo imali u Tuzli, ne znam još gdje sve nismo imali, u vrlo kratkom periodu. Evo, kolege sufliraju u Lukavcu, u Banjaluci. Znači, ovo su vrlo opasni fenomeni i mislim da svako na svoj način treba da doprinese da se spriječi ovo što struka ukazuje, napominjem, struka ukazuje, ukazuju psiholozi. Ja očekujem i od naše struke da izade na ovakva, na ovakve natpise, da izade i reaguje na sličan način. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Ponovo odgovor na repliku zastupnik Bandić. Al morate se prijaviti prvo. E sada dajte red zastupniku Bandiću.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem dopredsjedavajući. Kolegice Mehmedagić, da bi vi pravili neku komparaciju sa Hrvatskom, treba da znate kakvo je uređenje u Hrvatskoj, dakle, to je potpuno dva odvojena sistema i mi ne možemo iz Bosne i Hercegovine se poreediti, jer mi nismo ni 40 % uređen sistem kao što je to u Hrvatskoj, dakle sam Ustav i sam taj proces kod njih o ograničavanju određenih prava i o cenzurisanju medija ili oglašavanju medija potpuno je drugačije uređeno nego u Bosni i Hercegovini. Zato to nisu dobra poređenja. Dakle, mi to treba da poredimo sa nekim državama za koje imamo jasno propisan ustavno uređenje koje najpričližnije ustavnom uređenju Bosne i

Hercegovine. I onda, u tom slučaju bi vi mogli da govorimo o ovome što ste vi rekli, a ovako to uopšte nisu, da kažem, približni sistemi i nije približan ovaj način uređenje. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Odgovor zastupnica Mehmedagić i to je to što se tiče vas dvoje.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Hvala dopredsjedavajući. Ja ovdje ne poredim dva sistema. Profesionalna etika u ovoj profesiji bi valjda svugdje trebala da bude ista i mislim da jeste ista, evo ima kolega koji su te struke i ja bih voljela da se uključe, ali profesionalni standardi u izvještavanju i profesionalni standardi u ovoj profesiji su jedinstveni. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Bila je replika zastupnika Čampare. Kome? Zastupnici Mehmedagić. Izvolite.

Aljoša Čampara (zastupnik)

Zahvaljujem. Pa evo, ako mogu malo da pomognem, naravno, i kada su u pitanju regulatori, nemamo mi regulatore za online medije, imamo samo za RAK kao što je ovaj reguliraju televiziju i radio, ali nije mi to ovaj poenta svega ovoga. Ne mislim da je kolegica Mersiha htjela da kaže, na primjer, da su mediji krivi za neka ovaj izvještavanja. Medije ne treba petljati u to iz razloga zato što mediji izvještavaju ono što imaju. Ja mislim da je ovdje drugi problem, evo što je i kolega Pobrić govorio o nekim stvarima koje su se dešavale, pa su mediji izvještavali. Naravno, mediji izvještavaju o onim informacijama koje dobiju. E upravo ja mislim da je problem u komunikaciji između ovih institucija, a prije svega Ministarstva, odnosno Uprave policije i Tužilaštva i Suda, kako oni komuniciraju sa medijima i sa javnošću i koliko oni blagovremeno dostavljaju te informacije. Da ima bolja komunikacija i da ima bolji odnos i da imamo više Press konferencija i da imamo stalnih nastupa svih onih zaduženih iz tih institucija, mislim da bi komunikacija bila itekako bolja i da bi i građani vjerojatno bili manje uznemireni. A što se tiče medija, to je sloboda medija i mislim da mi kao Skupština ne trebamo i ne smijemo utjecati na te stvari, ali mislim da trebamo raditi upravo na komunikaciji između nadležnih institucija i građana, odnosno medija i medija kao prenosioce informacija. Upravo sam maloprije imao u diskusiju je li vezano za ovaj slučaj Irfana Čengića, pa evo, pogledajte šta će mediji reći, nego ono što su dobili iz saopštenja. Vjerojatno i oni ne znaju, ili neke dijelove, možda znaju pa objave, ali upravo imamo taj taj problem, ne komunikacije. Mi još uvijek nemamo stav i ne mogu mediji za to biti krivi, zato je kriva ili policija, ili tužilaštvo, ili sud, ili mi kao vlast, ili kao Skupština, što nismo uspjeli obezbijediti dovoljan broj informacija za sve građane, evo u Kantonu Sarajevo ili u Bosni i Hercegovini. To sam htio dodati. Ja mislim da nam stvarno u svakom slučaju fali te komunikacije i mislim da mi trebamo kao Skupština jedan zaključak donijeti da imamo što efikasniju, bržu, bolju komunikaciju između nadležnih institucija i građana. Zahvaljujem predsjedavajući.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Ima odgovor zastupnica Mehmedagić, izvolite.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Hvala dopredsjedavajući. Zahvaljujem kolegi Aljoši Čampari što je pokušao pojasniti da ja nisam imala namjeru da okrivljujem medije za način izvještavanja, ali ja sam jasno rekla ono što sam mislila i mislim ono što kažem i ne kalkulišem da li će me poslije toga neki mediji pozvati na gostovanje, satanizirati, ili šta već. Ja sam se pozvala samo na etiku, profesionalnu etiku, prilikom izvještavanja o najkrvavijim počinjenim krivičnim djelima i jasno sam se pozvala na slučaj u kojem je struka naglasila da se prekoračila granica. To nema veze, to možda

smo imati veze sa zloupotrebom policijskih službenika koji su odavali informacije viška, pa je to curilo, ali da se svako drži profesionalnih etičkih standarda u svojoj profesiji, mi bismo imali puno manje poluinformacija, puno manje krivih tragova u istragama, puno manje svega što na kraju dovede do manjka efikasnosti svih u lancu djelovanja da se preveniraju neželjeni društvenih fenomeni. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem. Zastupnica Gaković, druga diskusija.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Nekako prečesto smo čuli u ova naša tri zasjedanja da je recidivizam jedan od evidentnijih problema, a čini mi se, od kojih nas sve boli glava u Kantonu Sarajevo i rečenica koja je pomalo postala iritantna svim građanima u Kantonu Sarajevo je ona "od ranije poznat policiji". Zato još jednom podcrtat ću donošenje, odnosno usvajanje, tj na prijedlog ekspertnog tima Zakona o Probacijskoj službi Federacije Bosne i Hercegovine, koji će znatno i nadam se stručno riješiti problematiku ove pojave i smanjiti je na njene neprihvatljive granice, jer znamo da sigurno nećemo ga u potpunosti iskorijeniti. Također, pojava prisustva droge u velikim količinama na ulicama Kantona Sarajevo ogroman je problem za naše društvo, to sam istakla i u svojoj prvoj diskusiji, ali isto tako ne smijemo zanemariti činjenicu da smo mi u Budžetu za 2024. godinu predvidjeli 500 000 maraka za nabavku testova za mjerjenje eventualnog prisustva narkotika u krvi. Danas je mjesec, ovaj april, a mi smo budžet, čini mi se, donijeli na vrijeme i smatram da bilo kakva procedura, pogotovo kada je u pitanju poboljšanje stanja i donošenje nekih pravih odluka, ne smije zaista biti neka velika smetnja za konačno stavljanja ovih, hajmo reći, oružja u borbi protiv kriminala i narkotika na ulice, odnosno u svoju krajnju upotrebu. Isto tako želim danas konkretno istaći da evo već nekoliko puta isticala sam da Terapijska zajednica Kampus nema potrebne kapacitete za smještaj pripadnica, tj žena koje koriste psihoaktivne supstance. Vidjeli smo ovim izvještajima da one nisu amnestirane, odnosno izostavljene ovaj od korištenja, nažalost droga. Ono što ću zamoliti jeste da se dodatno pojačaju kapaciteti Policijskog odeljenja Rajlovac i Policijske stanice Dobrinja. Da se zaista jedno patrolno vozilo koje imaju ove policijske stanice nekako unaprijede. Također, u ljudskom smislu da se ta infrastruktura unaprijedi i stalne nabavne, stalna sredstva s kojim zapravo oni raspolažu. Ono što zaista želim da pohvalim i podržim jeste i zaključak kolege Čampare i periodično izvještavanje, ali obavezno izvještavanje svih relevantnih institucija prema Skupštini Kantona Sarajevo i prema javnosti mislim da će smanjiti mogućnost eventualnih šumova u komunikaciji, kako prema nama, tako i prema građanima. I zaista, ja želim ovom prilikom da podržim kolegicu Mehmedagić i zaista ja kao neko ko je iz te struke, ko je magistar komunikologije, obavezana sam sticanjem te svoje diplome na fer i korektno izvještavanje, pogotovo kada su u pitanju određeni dijelovi izvještavanja...

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Vrijeme.

Elza Gaković (zastupnica)

Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

A mogli ste dovršiti rečenicu ako ste bili pred kraj, nego.

Elza Gaković (zastupnica)

Pa jesam. Zaista, svi novinari, svi mediji, oni su nekako eho javnosti i stvaraju sliku javnog mnijenja. Javno mnijenje je jako bitno i nekako sva percepcija našeg života se prenosi putem medija. Ja zaista, evo, želim apelovati i na medije, naravno, ne cenzurišući i ne umanjujući njihovu ulogu u ovim vremenima i trebaju da izvještavaju, ali da se uvijek koriste profesionalnim, činjeničnim i objektivnim standardima, što je zakon svake struke, pogotovo komunikologije. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem. Zastupnik Bandić se prijavio bio za repliku, ali pošto ga nema tu, kolegica Pekić ima. Kolegice dopredsjedavajuća Pekić izvolite. Druga diskusija.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem dopredsjedavajući. Ja ču u svojoj drugoj diskusiji se ukratko osvrnuti vezano na procedure nabavki unutar Uprave policije i Ministarstva unutrašnjih poslova, s obzirom da lično smatram da opremanje policije adekvatnom opremom i svim onim robama, opremom, odnosno robama koje su potrebne za efikasan rad policije u oblasti sigurnosti su od izuzetne važnosti i zato smatram važnim ovo pitanje te sam uputila jedan prijedlog zaključka za koji zaista očekujem da će ga Skupština ovaj podržati, da će biti sastavni dio svih zaključaka jel koji su došli u toku prethodne dvije sjednice i ove, jeste da zaista na neki način podržimo aktivnosti Uprave policije i Ministarstva kada su u pitanju nabavke specijalizovane opreme i roba a koji se tiču sigurnosnih izazova. Jer, kao što sam rekla i u prvoj diskusiji, ono što se dešava u Kantonu Sarajevo itekako ima posljedice i na nivou Federacije i na nivou Bosne i Hercegovine, ali isto tako ono što se dešava na nivou Bosne i Hercegovine itekako može imati posljedice na Kanton Sarajevu. Stoga smatram da na neki način trebam odriješiti i dati podršku Upravi policije kada su u pitanju nabavka specijalizovane opreme i izuzeće iz Zakona o javnim nabavkama koji im to omogućava, a u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka, jer time ćemo osigurati da oprema roba koja se nabavlja za potrebe policije ostane zaštićena od neovlaštenog pristupa i zloupotrebe, čime se doprinosi direktno efikasnosti i integritetu policijskih aktivnosti u suzbijanju sigurnosnih izazova o kojima smo razgovarali i danas, ali i u prethodne dvije sjednice. I u tom pogledu sam predložila zaključak koji ste dobili danas tokom sjednice i zaista vjerujem da ćemo, da ćete iste podržati. I još ukratko, nisam to uspjela reći u prvoj diskusiji. Posebno želim da pozovem resorna ministarstva iz oblasti socijalne politike i osnovnog i srednjeg obrazovanja da, iako imaju dobru saradnju, i to smo naglasili s obje ministricе u svojim uvodnim izlaganjima da se posebna pažnja posveti ulogama socijalnih radnika u oblasti obrazovanja i ulozi socijalnog radnika pri centrima za socijalni rad, gdje prestaju i gdje počinje ingerencije jednih i drugih, jer se često dešava, pogotovo sad gdje imamo povećan broj socijalnih radnika u školama da se veći teret prevencije, smatram da veći teret prevencije mora biti pri školama, a ne pri centrima za socijalni rad. Bojim se kada dođemo do centara za socijalni rad, da smo već zakasnili kada je u pitanju prevencija, a upravo smo jako puno govorili o fokusu na odgoju u osnovnim i srednjim školama. S obzirom da nemam više vremena, još samo jedna rečenica. Zaista pozivam i Vladu Kantona i resornog ministra financija i ministra unutrašnjih poslova da nam zaista prioritet moraju biti isplata dugovanja, ne samo prema policijskim službenicima, nego i prema svim državnim službenicima koji zaslužuju da ostvare svoja prava.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Ovdje sada zastupnica Gaković i Mehmedagić su replike, jel? Zastupnica Gaković, izvolite.

Elza Gaković (zastupnica)

Pa ovo nije replika, nego neki vid pozitivnog mog odnosa prema onome što je kolegica Pekić istakla kada je u pitanju segment socijalne zaštite, a vezan je za unapređenje segmenta sigurnosti u našem društvu. Zaista kolegice i ja smatram i onako kako sam u svim prethodnim svojim diskusijama na prethodnim sjednicama isticala jest da je kapacitet socijalne segmenta socijalne zaštite nemjerljiv u doprinosu ka poboljšanju i unapređenju sigurnosne situacije u Kantonu Sarajevo i u svim društвima. Zaista, čini mi se da kvalitet društva zavisi upravo od tog početnog, od škole i od segmenta socijalne zaštite. Ja zaista, evo, kao podrška vašoj diskusiji želim samo da istaknem jedan statistički podatak da je u periodu od 2021. godine do 2023. godine u Porodičnom savjetovalištu koji znamo da ima bezbroj projekata i pogotovo sa intencijom unapređenja i povećanja određenih programa, povećao broj svojih usluga za 291 procenat. To je ogromna cifra, odnosno sa 489 korisnika na 18 832. Zaista bih, moramo ovo shvatiti jako ozbiljno, ovim ljudima koji rade u ovom segmentu, segmentu socijalne zaštite, moramo biti podrška. Nemoguće je da očekujemo da se trenutnim kapacitetom niti Centri za socijalni rad, niti Odgojni centar, niti Porodično savjetovalište pruži kvalitetnu uslugu našim građanima, a zaista i društvo i mi kao neki osnivači tih institucija, to od njih i tražimo i očekujemo. Zato evo još jedan apel prema Vladi, prema ministarstvu i prema svima nama da budemo nekako opredijeljeni multiinstitucionalno i multisektorski kako bi zaista na pravi način riješili segment sigurnosti u Kantonu Sarajevo.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnica Mehmedagić, replika.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Hvala dopredsjedavajući. Samo ћu kratko replicirati dopredsjedavajućoj Pekić, da se ne bi stvorila kriva slika, potpuno uvažavajući i podržavajući sve što je iznijela. Naime, glede socijalnih radnika u osnovnim školama oni hoće sigurno pomoći da se evidentira i primijeti više slučajeva koji trebaju da, koji traže reakciju. Jer nekako po prirodi vjerujem da će se više i djeca i roditelji požaliti prosvjetnom radniku nego li otici direktno u Centar za socijalni rad, ali je važno naglasiti da socijalni radnik u osnovnoj školi nema ovlaštenja, nema te ingerencije kao onaj u Centru za socijalni rad. Hoće on sigurno pomoći, više će se stvari zadokumentovati, više će se prevenirati, pomoći će se na vrijeme, ali ključ je ovdje da paralelno sa ovim angažmanom socijalni radnik u osnovnim školama se dodatno kapacitiraju Centri za socijalni rad adekvatnim i stručnim kadrom kako bi oni na pravi način, zakonit način, kako im zakon i daje mogućnosti, procesuirali i obradili sve primjere gdje trebaju da se uključe. Toliko hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem. Zastupnica Vujović, ovo je druga diskusija, jel? Dobro. Zastupnica Arena Memić je sljedeća, druga diskusija, izvolite.

Arijana Memić (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajući. Sve ono o čemu sam govorila u svojoj prvoj diskusiji nisu problemi od jučer, to je ono o čemu govorim proteklih godina, mjeseci, na što sam skretala pažnju, upozoravala i ministra i pojedine kolege iz Kluba, međutim oni su se oglušili na to i vjerojatno se mislilo da ћu ja sve to tek tako da progutam. Osvrnut ћu se i na pitanja koja sam na prošloj sjednici uputila usmeno komesaru Uprave policije, koja sam prije toga za one koji možda nisu upratili, uputila ista pitanja 26. februara. Mjesec dana sam čekala da se neko sjeti da mi odgovori na ta pitanja, pa ukoliko postoji neka zakonska prepreka zbog koje ne mogu dobiti odgovor, da mi se tako to i navede. No, međutim, odgovora nije bilo mjesec dana. Dobila sam odgovor koji je stao u jednu rečenicu na sjednici ove Skupštine, gdje mi je komesar rekao da mi ne može dati traženi odgovor i pozvao se na Zakon o zaštiti ličnih podataka. Najviše od

svega što me frustrira jeste što je borba moje porodice i agonija od 8 godina uspjela da stane u samo jednu rečenicu. Ja ču se obratiti Agenciji za zaštitu ličnih podataka, tražit ću da se oni očituju o ovome, obratit ću se Nezavisnom odboru i vjerujte mi da ću tražiti da snosite odgovornost ukoliko je bude za to što mi niste pružili odgovor. Ja nisam tražila nikakve lične podatke, nego sam tražila podatke, službene podatke za službena lica, za komisije u kojima su raspoređeni. Pritom ste mi na istoj sjednici prilikom vaših odgovora odgovorili na ista pitanja i dali podatke za tri policijska službenika koja se odnose na prijavu koja je protiv vas podnesena. Ja sam u ovu Skupštinu ušla upravo da se borim protiv internog završavanja, a meni se nudi da ja nešto završim internim putem i ja na to neću pristati. Borba moje porodice i moja borba je javna i transparentna i ne očekujte od mene da radim nešto iza zatvorenih vrata. Zato sve ovo danas ovdje iznosim javno jer je ovo bila samo kap koja je prelila čašu. Ja smatram da ako mi imamo vlast u rukama, ako je ne, ako ne obavljamo to što imam časno i pošteno za dobrobit građana, zašto je onda i grčevito čuvamo? Šta nam vrijedi takva vlast svima nama ovdje? Ja ču vam reći da meni lično ne vrijedi ništa. Mogu vam također pričati kako to izgleda, a kada se godinama borite za sigurniji Kanton i šta dobijete na kraju od te borbe? Na kraju od te borbe dobijete karcinom, povišen pritisak, dobijete šećer, dobijete da vas omalovažavaju, ponižavaju, vrijedaju, da iznose laži o vama, o vašem mrtvom bratu, ali ne dobijete pravdu. I danas će meni neko ovdje da traži da ja nešto završavam internim putem, koja sam toliko tereta podnijela na svojim leđima da promijenim nešto i možda nisam bila prije dovoljno jasna jer sam vjerovala i vjerovala sam u dobronamjernost, u čiste namjere. Ne možete mi reći komesare da ne znate da se u petak u vašim MUP-u pila slatka jer su se obradovali zato što je oslobođen jedan policijski službenik koji je zataškavao ubistvo Dženana Memića, a tvrdim i dalje da je to radio, oslobođen je kupljenom presudom. Jer upravo se vraćam na ono kada kažem da se u ovom Kantonu sve može završiti zahvaljujući vezi i zahvaljujući novcu, ali to izgleda ustaljena praksa, to ispitanje slatke kafe u vašim MUP-u jer su isto to vaši inspektorji Admir Šalaka, Emir Mehmedagić nudili članovima moje porodice kada su tobže riješili slučaj, kada su uhapsili Ljubu i Bekriju Sefirovića za lažnu saobraćajnu nesreću. Voljela bih da budete iskreni i da kažete svima nama ovdje i vi drage kolegice i kolege, i ministar i komesar, da li se zaista osjećate sigurno ovom Kantonu? Da li ne strepite noću kada vaše dijete izade i da li mirno spavate ili strepite od toga hoće li se i kako će se vratiti kući. Ja nisam član niti jedne stranke nikada bila, pa ne mogu iz iste ni da istupim, ali mogu da napustim Klub, što upravo činim. Žao mi je što sam morala doći u ovaku situaciju, ali izlazim iz Kluba, između ostalog, iz razloga da svima dam do znanja da neću dozvoliti da se bilo ko poigrava ni sa mnom ni sa borbom moje porodice, jer mnogo toga smo i tereta podnijeli i svega da bi bila danas ovdje gdje jesam. Staviti ću na raspolaganje i sva svoja učešća u komisijama, članstvo, meni, vjerujte, ništa od toga ne treba. Ja sam se nadala da svi skupa možemo da uradimo nešto bolje za dobrobit ovih građana i uvijek su mi bile iskrene namjere. Ostat ću, također, u Skupštini. Svoje odluke ću donositi samostalno po svojoj savjesti kako sam to i do sada radila. Meni je više od 14 000 ljudi ukazalo svoje povjerenje i ja njih neću izdati, kao što neću izdati ni sve druge građane Kantona, bez obzira jesu li mi dali svoju podršku ili nisu, ali su ti ljudi glasali za nas i dali su mi podršku da mijenjamo stanje na bolje. Nisu mi dali podršku da sjedim za istim stolom sa onima koji ispijaju kafe, sa zaštitnicima ubica, nego da upravo takve ljude sklonimo sa tako odgovornih pozicija. I to nije ispoštovano i ja više ne želim biti tu s tim ljudima, ja ne želim relaksirati odnose s Kantonalnim tužilaštvom, gdje radi na desetine tužilaca koji su spremni zataškati jedno ubistvo. Ja ću svoju borbu nastaviti časno i pošteno, sa svojom porodicom i možda sve ove oslobođajući presude, što su se desile, možda nekada izgubimo neku bitku, ali mi nastavljamo dalje zato što smo dokazali da govorimo istinu i ovo danas ovdje sve što sam rekla, sve to imate o onoj dokumentaciji od više od 10 000 stranica koju ste imali priliku ovdje da vidite. Hvala vam i nadam se da ćemo nekada u budućnosti imati bolju sigurnosnu situaciju

u Kantonu. A dok ovi ljudi koje sam navela upravo maloprije rade na tako odgovornim pozicijama, tome se možemo samo nadati.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupnice Memić. Druga diskusija zastupnik Kalem.

Adi Kalem (zastupnik)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. U svom prvom izlaganju, u prvoj diskusiji istakao sam i referirao sam se na dio koji se tiče mojih pitanja, obzirom da nisam završio prvu diskusiju, a i nisam maloprije htio replicirati kolegicama, a tiče se obrazovno- odgojnog sistema i same porodice, smatram da mi roditelji smo najodgovorniji za svoju djecu, pogotovo do 18.godine i pogotovo kada se pita neko ili skreće se pažnja na određene institucije u smislu odgovornosti, odnosno ne postupanja po određenom prekršaju i smatram da nije policija ta koja treba da se pita ako neko mlad vozi bez vozačke dozvole, maloprije sam naveo, naveo primjer da oni to uredno evidentiraju 10, 20, 30, pa čak 100 puta. Kazne su takve kakve jesu, kazne ispadaju nagrada, nažalost, a niko ne pita roditelje nekog djeteta koji je potencijalni ubica i ko eventualno vozi ulicama Sarajeva, Kantona Sarajevo, bez vozačke dozvole. Smatram da svi mi moramo odgajati našu djecu najbolje što možemo kako bi ona što bolje služila u ovom društvu, a ne uništavala ga. Koliko puta i kada je neko od vas uvaženih zastupnici nazvao broj 122 da prijavi neku neregularnost, ugrožavanje sigurnosti, nedolično ponašanje nekoga. Pitam vas da li bi mi svojim primjerom trebali pokazati građanima da ne prelazimo, evo najbanalniji primjer pješački prijelaz na crvenom svjetlu, da ne vozimo u alkoholiziranom stanju, da bahato ne parkiramo vozila na sred ulice, ne nosimo naoružanje, pogotovo ono ilegalno sa sobom. Mi moramo konstantno da djelujemo preventivno i represivno jer imamo sve moguće raspoložive alate i sredstva kako bi prevenirali određene aspekte u društvu. Gospodo, mi imamo Budžet od 1,5, milijardi koji sigurno može puno pomoći u određivanju sigurnosnih politika u Kantonu Sarajevo i, da tako kažem, logističkoj podršci Upravi policije MUP-a Kantona Sarajevo. Postoji, mnogo smo pričali o određenim mjerama koje se mogu poduzeti radi radi poboljšanja. Molim vas, samo još jednu minutu, ako može, pa mislim puštali ste i kolege prije mene.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Ja mislim da je sasvim bilo opravdano što smo kolegicu Memić..

Adi Kalem (zastupnik)

Razumijem ja za kolegicu, slažem se, ali kolege prije mene su pričali po 5, 7 minuta, mislim.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Ako možete, u dvije, tri rečenice da završite svoju diskusiju.

Adi Kalem (zastupnik)

Evo, evo pokušat ću. Samo ću nabrojati, neću obrazlagati mјere koje se mogu poduzeti radi poboljšanja sigurnosti u Kantonu Sarajevo: povećanje prisustva policije, video nadzor. Ovdje ću imati jedno pitanje, vjerojatno na jednoj od narednih sjedница, obzirom da je spominjano adaptivno upravljanje, da je spominjan optički kabal, obzirom da je on bio predviđen u prethodnom projektu, da se uradi, edukacija građana, tu smo zakazali. Suradnja sa lokalnim zajednicama, bolja rasvjeta javnih površina, 32 000 000 razloga kako da ovo unaprijedimo, budžetom odvojena sredstva, modernizacija, unapređenje sigurnosnih sistema, saradnja sa drugim institucijama. Klub SDA će svakako dostaviti određene zaključke na izjašnjavanje u ovoj Skupštini. Zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Šaljić, izvolite.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Ja sam u prvoj diskusiji, prvom nastavku dao svoj osvrt i vezano je za medije i za press službe i ove dvije, tri minute bi posvetio operativnom radu policije na terenu. A to me ponukao kolega Avdić kada je rekao ne mislim ništa loše da postoje neke tete na prozorima, ustvari te tete se zovu u policiji, stručno, informanti, odnosno to je operativni rad na terenu koji se zove saradnja sa prijateljsko-poznaničkim vezama. E upravo tu nas i boli glava. Naši policajci su toliko opterećeni raznim skupovima, trasama, da oni nemaju vremena, a to je u sklopu njihovog posla, bili u civilu ili uniformi, da rade operativno na terenu, da prikupljaju podatke, da pišu službene zabilješke, izvještaje, da šalju u krim službu. Krim služba to obrađuje. Ako je veća sila u pitanju, u Sektor za kriminalitet i uvijek na terenu se znalo, a vraćamo se na temu pozornika i pozorne službe. Naravno, nemamo ljudi, nemamo ljudi i ovo što imamo nam je opterećeno i nažalost na operativni rad na terenu se to pokazalo da mi ne možemo ništa preduprijediti. Kad se čuli da je neko uhapšen zbog pokušaja nečega. Upravo ili nedostaje ovaj bitan segment znači operativni rad na terenu, pokrivanje, saradnja sa građanima. To se nekad zvalo vođa sektora ili komandir mjesne zajednice, pa znate kad predate dozvolu za oružje pa kaže službeno dođe provjera u komšiluku da vide kakav ste čovjek, kakav ste komšija. Policajac napiše ovaj o vama pohvalno ili loše, i to od toga zavisi hoće li dobit dozvolu, i tako i za sve, ako nemamo rad na terenu da. To nije dokaz na sudu, to je jedan pokazatelj gdje policija ima jednu cjelokupnu sliku i tačno se zna u ulici ko divlja sa vozilom, ko narušava javni red i mir glasnom muzikom, ko je sklon tući, brzoj vožnji itd i kad se desi ovako nešto znači vrlo brzo znači argumentovano imate neki ulaz, a ne ovako iz vedra neba da promašimo, bruka će biti ako budemo promašili s ovim ljudima za Čengića. Znači, vjerujte mi, ja znam šta tzn. Znači upropastit ćemo slučaj. Ako Ministarstvo unutrašnjih poslova ne dostavi adekvatne dokumente, dokumentaciju, dokaze o potvrdi o oduzetim predmetima, nema dokaza bez potvrde. Ovaj predmet može doći u zaborav i biti upropasten i da se to odrazi i na sve naredne. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupniče. Zastupnik Avdić, izvolite, druga diskusija.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Evo, u drugoj diskusiji ove 3 minute ću iskoristiti da zamolim i pomoćnika ministra unutrašnjih poslova i komesara da u komunikaciji sa višim nivoima vlasti, prije svega sa Federalnim parlamentom, sa Federalnom poreznom upravom, Ministarstvom sigurnosti Bosne i Hercegovine i jedinicama lokalne samouprave pokrenu izradu registra stanodavaca i zakupaca u Kantonu Sarajevo. Tu inicijativu pokrećem iz razloga što ne znamo ko živi u zgradama pored nas, posebno u onim getuiziranim, poput one u kojoj je nedavno izvršeno ubistvo jednog švedskog državljanina, za kojeg naše policijske agencije niti iko drugi nije bio upoznat da koristi, odnosno da iznajmljuje taj stan u ilidžanskom kvartu Bulevar. Javna je tajna da najveći broj dilera i makroa, u stvari ordinira u tim getuiziranim zgradama i iznajmljenim stanovima koji su iznajmljeni bez ikakvih ugovora i ikakve evidencije. Vjerujem da bi za ukupnu sigurnosnu situaciju, ali i za neke druge oblasti, poput porezne bilo jako korisno za Kanton Sarajevo da se jedan ovakav register u budućnosti i izradi. Dakle, toliko, zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupniče. Zastupnik Selmanović, pa tek se prijavio možete vi, kolega, to je 3 minute samo. Voli Haris zadnji da diskutuje. Zahvaljujem.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Izvolite, zastupniče Selmanović.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Hvala. Mislim da red diskusije nije bitan ako je diskusija kvalitetna i što ne sumnjam da će kolega Zahiragić to i pokazati. Evo, slušali smo ovaj treći dan da slušamo nastavak Hitne sjednice. Ja sam po prvoj diskusiji objasnio zašto smatram da to nije hitna sjednica i da je samo po svojem nazivu na hitna sjednica. Slušali smo razne izvještaje šta se sve trebalo uraditi, kako ćemo uraditi, zbog čega smo radili, šta radimo, međutim sve te izvještaje, sve statistike i svi formacije koje smo dobili ovdje tokom ova 3 dana opsežnog izlaganja, možemo jedino zaključiti jeste da ne funkcioniše sistem i da naše institucije baš nisu dobre. Imali smo ministra unutrašnjih poslova koji nam je iznosio ovdje razne informacije, podatke, što je sve urađeno, kako je urađeno, zatrпавао nas informacijama o javnim nabavkama. Međutim, ono što moramo skrenuti pažnju ovdje radi svih građana koje prate ovo jeste da mjere i aktivnosti koje se provedu i ne mogu biti valorizovane sa aspekta njihove brojnosti i raznovrsnosti, nego isključivo sa aspekta efikasnosti, odnosno onoga što je učinjeno. Pazite, i dalje zagovarati da nastavljamo provoditi te neke započete aktivnosti i mjere koje su u praksi nisu pokazali odgovarajućim i efikasnijim. U stvari, znači zadržavanje postojećeg snaga. Pazite jedna od definicije iracionalnog ponašanja glasi da je ponašanje koje podrazumijeva konstantno vršenje isti i radnji i aktivnosti, uz očekivanje drugačijeg ishoda, odnosno drugačijeg rezultata. Žao mi je što ovdje nema predsjedavajućeg skupštine koji je inače i predsjednik sigurnosne komisije, gdje mi nije odgovorio na moje pitanje vezano za Muhameda Budimlića, člana Komisije za sigurnost, nekadašnjeg ministra unutrašnjih poslova, a trenutnog profesora na fakultetu za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije u Sarajevu, šta je urađeno nakon što je on podnio ostavku u samoj toj komisiji. Jer kolega je tamo rekao da nije bio u stanju da proveđe nikakve aktivnosti, odnosno da pokaže efekat tih aktivnosti. Nesigurnu situaciju u Kantonu Sarajevo pazite, sve su ovo promjene i sve ovo što treba je vremenski periodi. Znamo da sve te stvari ne mogu biti riješene kako vladajuća koalicija voli da kaže iz temelja, ali dajte da vidimo neki pomak, dajte da vidimo da se nešto dešavalo u ovom proteklom periodu, gdje bi građanima pokazali sigurnost. Ovdje smo čuli i o medijima i o izvještavanjima. Dajte da vratimo policiji njihovu nadležnost, dajte da vratimo pozornika u naše mahale, u naše mjesne zajednice kako bi prevenirali ove stvari. Evo, sve su ovdje kolege iz pozicije iz opozicije govorile kako jako bitno imati tu suradnju lokalne zajednice, evo minut još, lokalne zajednice i naše policije kako bi na vrijeme uočili sve efekte u društvu i kako ne bi više dozvolili da nam se ikad ponovi ubistvo na sred ulice, u neko razumno vrijeme, znači nije iza ponoći, nego baš onako kada je najprometnije. Zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Zahiragić, izvolite, prva diskusija.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajuća. Pa da vam kažem, teško je govoriti poslije kolegice Memić, ja koristim priliku da joj čestitam na odvažnosti za ovakvim korakom. Ja sam više puta u medijima posljednjih dva mjeseca ukazivao na i te vrste problema u vladajućoj većini, da slučaj Memić ne da nije pomakao sa mrtve tačke, nego je na neki način se i na sebi svojstven način, neki od ljudi koji su u vladajućoj koaliciji, koji su došli između ostalog glasovima gospode Memić na vlast, svojski trude da se te stvari ne riješe, da nikada ne saznaju ni porodice, ni javnosti, odnosno svi mi koji smo zainteresirani za istinu. Ja sam zaista jedan od njih od samog

početka u čemu sam, u svemu u svim tim protestima i radnjama sam učestvovao. Tako da pozdravljam ovaj hrabar akt kolegice Memić i napuštanja, kako ona reče ne može stranke, jer nije članica stranke, Kluba Naroda i Pravde, to će označiti zasigurno promjenu odnosa u Kantonu Sarajevo. Htio bih da naglasim da je vrlo važna ova sjednica o sigurnosti, govorili ste da nije važna, mi smo, zastupnici većine, a evo opozicije zapravo tražili ovu sjednicu prije skoro 2 mjeseca, nas 12 se potpisalo i predalo formalan zahtjev, 3 kluba, 3 najveća opoziciona klub u Skupštini Kantona. Tada su nam govorili da nije potrebno, da nije neophodno, da je to naš populizam. Međutim, kada smo došli na sjednicu, evo dešava se da kolega Čampara kao pozicioni zastupnik, kao možda najrelevantniji zastupnik vladajuće većine na temu sigurnosti jer je čovjek bio ministar 8 godina, kakav takav, ali je bio ministar, predlaže 15 zaključaka, da Klub SDP-a predlaže mnogo zaključaka, da imamo ovakvu diskusiju kolegice Memić, da imamo i, na primjer, vrlo dobre diskusije kolege Samira Avdića, konstruktivne i rijetko hrabre s pozicije pozicionog zastupnika. Dakle, postojala je potreba. Evo Haris Zahragić, populista, kako kolega Okerić prošli put reče, zadnje diskusije diskutuje, dakle posljednji diskutujem i sve kada ništa ne bih rekao, smatram da je bilo važno sa ova sjednica održi. Dakle, populizma ovdje nema ni u primisli. Nakon svih silnih nereda i nesigurnosti u Kantonu Sarajevo mi bismo, da smo kao što nismo i hvala Bogu da nismo trebali davno organizovati proteste, tražiti ostavke premijera Uka, ministra Katice itd. To ne bi čak bio populizam. To bi bila jedna legitimna politička borba protiv ljudi koji su na vlasti, koji su doveli Kanton u ovakvo stanje nesigurnost. To nismo uradili i opet nas nazivate populistima. Nismo radili iz jednostavnog razloga, pošto trebaju, trebate da dakle, građani vama trebaju reći šta misle o vama, a ne da mi na neki način pravimo, na izborima, naravno, a ne da pravimo proteste i da vas pokušavamo svrgnuti, jer jednostavno to nije naš princip, naš stil, ne smatramo da na tragedijama koje se dešavaju porodicama i pojedincima treba praviti političke neke poene i političke karijere, eventualno. Ministar Katica danas nije tu. Bez obzira, trebali smo otkazati nastavak sjednice ako je bolestan, želim mu brzo oporavak. Kad ministar unutrašnjih poslova nije prisutan na nastavku treće Hitne sjednice na temu sigurnosti. Dakle, mladić Faris Pendek, mladost naša, tragedija, velika tuga do neba, nevin biva ubijen krajem januara. Evo koji je april mi i dalje pričamo o sigurnosti, to je bio povod da mi tražimo hitnu sjednicu. Tek smo je dobili nakon 40 dana i razvukli smo na 20 dana. To je neodgovorno, disperziju ste napravili tako što ste doveli ovdje ministricu obrazovanja jednog i drugog, da nam ona govori o mjerama, pa i neke kolege zastupnici su pokušali diskusijama, staviti fokus na obrazovanje i na represivne mjere spram maloljetnih adolescenata, delinkvenata itd, a prava istina je da ovdje imamo problem sa organiziranim kriminalom, regionalnim i svjetskim, kakvi maloljetni delinkventi i adolescenti. Oni su samo posljedica društva u kojima, kako kaže kolega Avdić, getoizirana naselja se prave sa prljavim parama, onda se kupuju i iznajmljuju stanovi, također sa prljavim parama. Imamo jedno čitavo tržiste prljavih para u Kantonu Sarajevo. U tim getoiziranim naseljima ili nekim drugim naseljima se parkiraju auto 300 000 maraka u garaži, a нико od policije ne pita odakle nekom čovjek koji nema dan radnog staža, auto od 300 000, koje mu sutra neko zapali i onda on pravi video, snima se po tik-toku i kuka što mu je neko zapalio auto. Odakle ti auto od 300 000 maraka? Postoji li u ovom gradu, u ovom Kantonu, iko nadležan da pita nekoga odakle mu auto od 300 000 maraka, a nema jedne konvertibilne marke legalnih prihoda? To su prave teme. I to je razgovor o sigurnosti. Tih automobila od 200.000- 300 000 maraka na ulicama Sarajeva na hiljade, usudit ću reći, na desetine hiljada. Tih gradnji i pranja para kroz građevinski sektor je postalo trend ovdje u Sarajevu. Al Kapone je pao na tom, na pranju para. Toliko dileri, regionalni i lokalni, imaju para da ne znaju više šta će sa njima. Tome svjedoči i Sky aplikacije, u kojem očito, ko god je htio da pere te pare, mogao je dobiti, mogao je to raditi. Problem se desi kada vlast kreće da pere te pare, kada vlast radi tih viška milijuna i milijardi dolara svjetskih tokova droge kreće donositi urbanističke planove i regulacione planove, kreće provoditi politike, a onda, u strahu da ne bi bili razotkriveni kreće vršiti pritiske na policijske

službenike, na komesare, na tužioce. Krene zataškavati taj sav slučaj, a on buja, kipti kao mlijeko. Dakle, ono što smo vidjeli iz medijskih natpisa jasno je da postoji sprega vlasti i narko kartela i o kakvoj sigurnosnoj situaciji u takvom ambijentu društvenom možemo govoriti. Dakle, Sarajevo je postalo Medeljin, A ko je Pablo Eskobar, pogodite i prepostavite sami. U Sarajevu je politika, zapravo u Sarajevu su kriminalne organizacije počele praviti svoje političke stranke. E zamislite u kojoj smo mi fazi terminalnog problema društvenog. O krivičnim djelima o kojim smo govorili, o maloljetnim adolescentima, itd, neću da kažem ni rijeći, ovo je tema što je Samir rekao, ubistvo Švedskog državljanina. Dakle, Švedska mafija se na Ilidži obračunava, mi nemamo ni pojma o tome. Niko, niti je znao da je bjegunac ili kriminalac iz Švedske u Bulevaru dok nije ubijen. I ko ga je ubio? Šta se dešavalo u Sarajevo toweru? Jedan stan ste našli pripadnika klanova raznih regionalnih, a 10 ih je bilo iznajmljenih u kojem se droga miješala. To je javna tajna, to su svi znaju, to cijeli Kanton zna, svi to znaju samo vlasti u Kantonu Sarajevo to ne znaju. Imamo obračune ovdje regionalnih i europskih kriminalnih organizacija. Prije toga imamo pucnjavu u drive by. Znate što znači drive by? To je Harlem prošlo '70-tih godina. Mejsto sa najvećim stopama kriminaliteta u historiji čovječanstvu. Sarajevu to nije bilo emanentno. I dok je tražila se istraga u tom slučaju ubistva u drive by, to je jedna naročito drzak način, desni se ubistvo na kućnom pragu majke od žrtve tog ubistva, a tek onda otkrijete još neke stanove, neko oružje, neku drogu, dakle, može se. Prije toga 5 dana niste, niste ništa otkrivali. I dalje nemamo počinioce uhvaćene. I dalje ti privredni tokovi u Kantonu Sarajevo teku, i dalje su dileri najveći u Kantonu Sarajevo na slobodi. I dalje oni imaju jake sprege i veze sa vlastima, i dalje se oni i njihovo okruženje bahato ponašaju i maltretiraju čitav normalan svijet u Kantonu Sarajevo, sve se to dešava i to je jedan ambijent nesigurnosne situacije. I sada da se vratimo malo na adolescente. Ne trebaju psihiyatри i socijalni radnici djeci. Šta treba djeci? Djece ne treba da gledaju milionere i milijardere bez dana radnog staža u autima od 300- 400.000 maraka, sa 20, 30 stanova u Sarajevu, sa 10 poslovnih prostora i sa enormnim količinama keša. To se vidi. Djeca kada vide da se to prolazi nekažnjeno, onda djeca požele biti takva i onda dobivate maloljetne delinkvente, jer društvo koje ne kažnjava takve ljude, takve pojave, takve fenomene postaje kriminalizirano i kriminalno društvo i evo, tri dana smo razgovarali i ja sam u prvoj diskusiji, zapravo u prvim pitanjima, ako se možete sjetiti, pitao i za Sky aplikaciju i za dilere i za bombe. Niko mi ništa nije odgovorio, niko ne smije slušati ono što govorim, svi pokušavaju spustiti ovo na neki nivo statistike, na neku blagu priču, kao da je statistika ekologija, kao da je sigurnost ekologija, pa možemo statistički pričati, ovdje govorim o ljudskim životima. Na pitanjima na ovoj sjednici sam pitao i ministra kao komesara i predsjedavajućeg, kao predsjedavajućeg komisije, koliko je bomba bačena u Kantonu Sarajevo posljednjih godinu dana, koliko je Molotovljevih koktela i koliko je automobila zapaljeno i koliko je tih slučajeva rasvijetljeno? Nisam dobio odgovor.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Vrijeme.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ispred Kluba govorim, nije govorio niko.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Iskorišteno je čini mi se ispred Kluba. Jeste. Vrijeme, imate i drugu diskusiju.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Evo prijavljujem se odmah za drugu diskusiju da završim ovo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem. Zastupnica. Pa ne, ima drugu diskusiju, sve OK. Zastupnica Bešlija isto prva diskusija, izvolite.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Hvala, predsjedavajuća. Pa evo ja bi da kažem da onaj dio koji se tiče sigurnosti, a koji sam ja aktivno, onako nekako više pratila, iako postoji više nekih segmenata i čuli smo, evo, već u nekom trodnevnom zasjedanju različite aspekte i naravno da je to tema koja je uvijek i aktuelna i kada se, kada pričamo, poslije nekih događaja koji su zaista uznenimirili javnost, možemo djelovati na više načina. Međutim, ono što sam ja kao predsjednica Komisije za ravnopravnost spolova radila u proteklom periodu, a to sam već i rekla kroz mišljenje Komisije na početku ove sjednice, ja bih se držala znači femicida i htjela bih malo više reći o tome s obzirom da, evo, čuli smo razne aspekte, kao što rekoh, pa bih voljela da malo i o tome podrobnije porazgovaramo. Ako uporedimo znači generalno slučajeve femicida, očigledno je da je to uvijek ista porodična slika i, nažalost, ista posljedica i zaista je neophodno i u tom segmentu, kao i u drugim, posvetiti se sistemskom djelovanju, ozdravljenju društva sa različitih aspekata. I ne bih se složila sa zastupnikom Zahiragićem koji kaže da se to može samo posmatrati na ulici, da nema potrebe djelovati i odgojno, naravno da ima i ne smijemo isključiti bilo koji segment koji dluži za odgoj najmladih. To nije samo na ulici, nego upravo su škole javne ustanove u kojima im moramo pružiti, pored porodice, adekvatnu podršku. Također, neophodno je mijenjati patrijarhalnu svijest o mjestu i ulozi žene u društvu, a posebnu ulogu u ovom procesu treba posvetiti edukaciji u medijskom prostoru na inovativan način i dizanju općenito, svijesti u društvu, nasilju u porodice. Ono što je još posebno važno kada pričamo o ovom segmentu je da nije sve na kantonalm nivou i ono što svi odavno već očekujemo, a to je izmjene zakona na nivou Federacije, koji bi u suštini pomogli da se na neki adekvatniji način još i pooštore kaznene mjere i da se na efikasniji način procesuiraju počinioци. S obzirom da sam već rekla da sam ja podnijela izvještaj, odnosno mišljenje Komisije, ja sam i poslala, odnosno zamolila sam službu da pošalje zaključke koje će sad ovdje samo još pročitati. Kažem, tiču se ove oblasti, a to je pod 1. Inicirati izmjenu zakonskih okvira na nivou Federacije Bosne i Hercegovine, tačnije Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, kao i Krivičnog zakona, i dalje ostaje imperativ kako bi svi u lancu zaštite, prevencije, izricanja kazni u slučajevima porodičnog nasilja imali bolje alate i rezultate u borbi protiv ovih krivičnih djela. U svrhu procjene rizika od nasilja i nasilja u porodici neophodno je unaprijediti institucionalnu koordinaciju međusobne razmjene podataka, iskustava i planova svih institucija i ustanova u sistemu. Uzimajući u obzir da su u velikom broju počinioца nasilja i nasilja u porodici povratnici u kazneno djelo neophodne uvođenje obavezne kontrole i praćenja psihosocijalnog tretmana počinioца nasilja. S obzirom da je nasilje u porodici istovremeno i nasilje nad maloljetnom djecom, nužno je, osim izrečenih zaštitnih mjeru, direktno žrtvi nasilja izdati zaštitu i njihovoј maloljetnoј djeci na vremenski period koji se može smatrati rizičnim, kako za žrtvu, tako i za dijete. Pojačati kadrovsko materijalno kapacitiranje Centra za socijalni rad, Porodičnog savjetovališta u svrhu pojačanog terapeutsko-savjetodavnog rada i psihoekonomskega osnaživanja žrtava nasilja, te ponovno uvođenje grupe samopomoći, gdje su ciljne skupine upravo vršiocu nasilja. Dodatno kapacitiranje stručnih timova u osnovnim i srednjim školama sa socijalnim radnicima kako bi se ojačali i dodatno doprinijeli preventivnom djelovanju i potrebno je djelovanje i rezultate učiniti vidljivim javnosti kreirati i održavati medijski fokus i promovisati jasno precizirane sve korake koji žrtvi stoje na raspaganju u svrhu njene zaštite i daljeg tretiranja kako bi se žrtve dodatno ohrabrike, prijavile nasilje, to pomogle u njegovom daljem sprječavanju. Ove zaključke, kao što rekoh, sam uputila prema Skupštini, te u ime Komisije, svoje lično ime i ime Naše stranke očekujem podršku. Hvala vam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Vujović, druga diskusija.

Replika Zahiragić, izvolite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem. Imao bih, nešto mi je samo zasmetalo se pa sam imao potrebu da kolegici Bešliji kaže da patrijarhalna društva kao takva nisu negativna društva, ma šta ona misli o tome. Tako da ukoliko se oni budu borili da patrijarhalna društva na neki način budu u Kantonu Sarajeva promijenjene, ja će se npr boriti da patrijarhalna društva u još snažnijoj mjeri u Kantonu Sarajevo zažive, jer kada se ta vrsta društva uništila, u značajnoj mjeri se uništila u Kantonu Sarajevo, tu su se krenulo dešavati problemi raznih priroda, pa između ostalog i ove sigurnosne situacije. Dakle, porodica u kojoj je otac glava kuće, nije ni jedan negativan fenomen, niti je ikada bila, ja dolazim iz takve kuće, iako mi je majka visokoobrazovana, još prije rata, vrlo uspješna žena, sestra evo, ljekar, nane uspješne, tetke, rodice. Dakle, dolazim iz porodice u kojoj su žene ostvarivale velike uspjehe, ali uvjek u svim tim kućama u mojoj porodici je otac bio glava kuće. To je definicija neka patrijarhalne porodice i zbog toga mislim da su te porodice uglavnom uglavnom zdrave, jel? Tako da ne mislim da je to neki sistemski problem koji bi trebalo rješavati. Također dio u kojem govorite o femicidu kao takvom, ja bih volio da radi žena koje su žrtve nasilja malo terminologiju uskladimo i da ne govorimo o svakom nasilju nad ženama kao femicidu, jer na taj način banalizujemo i samo nasilje nad ženama u konkretnom slučaju gdje su nekada porivi puno teži nego u slučaju femicida. Ja koliko mogu razumjeti femicid u nekom najširem smislu to je zločin prema ženi zbog toga što je ona žena, ima on u razradi neka druga, neka druga značenja, ali mislim, kada to pojednostavimo, kada svedemo na konkretna, krivična djela, počinja prema ženi, mislim da je nasilje u porastu najveći problem i da tu trebamo možda posebno naglasak stavljati. Onda kada govorimo o femicidu, a ne o nasilju u porodici, onda to nekako dobiva neku apstraktniju dimenziju i zbog toga, nažalost, sistemski te stvar ne rješavamo. U želji da riješimo svo nasilje nad svim ženama, propuštamo riješiti nešto možda, što bismo nekim adekvatnijim pristupom možda mogli riješiti. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Odgovor na repliku zastupnica Bešlija.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Pa evo, nažalost, ili ne znam, evo već kako to okarakterisati, nažalost, još jednom nekako se moram složiti da se ne slažemo. Nasilje je nasilje, bilo kakvo, znači ili bio femicid, bilo nasilje u porodici, prema tome praviti bilo kakvu razliku po tom osnovu, pravdajući nešto manje ili veće važno, nemojte, molim vas da ulazimo u to, odnosno ovaj, očigledno se ne slažemo. Postoje zakoni, postoji i pravna regulativa, postoji sve ono što će potkrijepiti upravo ovo što sam ja diskutovala. Tako da nemojte da ulazimo u to, jer ovaj ili ako već želite, mislim, stvarno nema absolutno nikakvog smisla ni opravdanja bilo šta što ste maloprije rekli. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Nastavljamo s diskusijom zastupnica Vujović. Izvolite.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem, dopredsjedavajuća. Pa evo, ja sam sigurno imala nešto drugaćiju diskusiju kako sam planirala da ova druga izgleda, no evo, iskoristiću priliku da zaista kažem da je u proteklih dva, odnosno ovo je treći dan, bilo sjajnih informacija, izlaganja i korisnih stvari koje smo čuli, ali isto tako mnogo bitnije, čuli smo percepciju zastupnika, konkretno iz reda skupštinske većine i njihova možda zapažanja, neke negativne pojave koji se dešavaju u sigurnosnom sektoru u Kantonu Sarajevo, u svim resorima, ne samo u Ministarstvu unutrašnjih poslova i

Upravi policije. I mislim da je ovo dobar način kako se treba raditi, treba komunicirati. Kolega Selmanović je rekao ovo nam je treći dan hitne sjednice pa je to uvijek nekako malo simpatično izgovoriti, ali evo, situacija takva je kakva je. Ja ču, evo, ovu drugu diskusiju iskoristiti da, evo i spomenem da smo i mi kao Klub Demokratske fronte uputili 6 zaključaka koje vjerujem da će Skupština usvojiti u određenoj formi, možda ne identično. Sigurno dva ili tri zaključka su slična ili da ne kažem ista poput onih koje su uputili određene kolege ili klubovi zastupnika, što je dobra stvar jer smo svi na nekom istom tragu kada je u pitanju poboljšanje sigurnosne situacije. Međutim, to su samo neki od dijelova. Ja ču evo sada samo za kraj reći da smo izdvojiti dva zaključka o kojima nismo možda imali prilike da diskutujemo, a to je uvođenje pronađi me ili Alert sistema u Kantona Sarajevo, odnosno ne samo u Kantona Sarajevo, taj se sistem treba uesti na teritorij cijele Bosne i Hercegovine i bilo bi dobro da inicijativa, iako je već na nekoj formi započeta na nivou Federacije i Federalne uprave policije, da Kanton Sarajevo u svojim kapacitetima ili dodatno proširi i svakako se aktivnije uključi. I još jedna vrlo bitna stvar sa aspekta prevencije, to su ove pripade ultra mobilne kartice sa kojih vrlo često se upućuju ti telefonski pozivi i poruke o postavljenim bombama, prvenstveno u ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja. Jedan od tih načina je prevencija, odnosno identifikacija prilikom kupovine, tako da vjerujem da će i MUP Kantona Sarajevo, zajedno sa zajedno sa telekom operaterima, razmotriti ovaj način jet to je možda najbolji način prevenciji i brze, brže identifikacije. I evo za sami kraj, s obzirom da smo mi zastupnici iz reda opozicije dva, odnosno tri puta i više navrata, kroz skupštinsko djelovanje u protekla dva mjeseca inicirali sazivanje hitne sjednice ili tematske sjednice o stanju sigurnosti u Kantonu Sarajevo, ja ču ovu svoju drugu diskusiju završiti riječima predsjedavajućeg Okerića koju on vrlo često upućuje nama, prvenstveno zastupnicima iz reda opozicije, a to je da nas možete usporiti, ali ne i zaustaviti. Toliko. Hvala lijepo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Zahiragić, druga diskusija. Izvolite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ništa, nastaviti ču gdje sam maloprije stao, da sam mu prošli put na Skupštini pitao broj bačenih bombi, koktela i zapaljeni auta u Kantonu Sarajevo i o broju počinjoca tih krivičnih djela. Dakle, to je potpis već u Sarajevu očito određenih kriminalnih skupina koji prilikom kažnjavanja svojih neistomišljenika ostavljaju neku vrstu traga, jel. Nismo dobili tu informaciju ni odgovor, a niste smatrali ni važnim to pitanje dok nije pala bomba načelniku Irfanu Čengiću, jel u avlju dok nije eventualno to sve stavili u drugi plan, kolegi Vedadu Deljkoviću, također, vijećniku DF-a iz Općinskog vijeća Starih Grad, pala bomba ispred kuće, vjerojatno u istoj akciji jel određenih skupina koje su na takav način željeli se odrediti prema nekom od njihovih radnji ili politika, ma šta, ma šta bilo u pitanju. Onda poletjeli ste da uhapsite ljude koji će se ispostaviti nisu uopće to uradili i ponovo ne znamo ni ko je bacio ni tu bombu, ni ko je zapalio koje auto, a razna se auta pale u zadnjih godinu dana. Od javnih ličnosti čak nikada niko ne sazna ko stoji iza tih dešavanja i, dakle, to ohrabruje te kriminalce da na takav način teroriziraju sve one koji im se nađu na putu, u njihovom poslu, biznisu, uslovno rečeno ili njihovom kriminalu. I to je u suštini nešto što je prava tema sigurnosti, a ne ove light lagane teme koje pokušavate ovdje nametnuti kao problem suštinski u sigurnosti u Kantonu Sarajevo. Samo o ovome treba imati hrabrosti govoriti jel? Jer postoji šansa da i tebi padne bomba, jel ili da ti se zapali auto. Takvih pokušaja sam imao puno posljednjih dvije godine, od kada sam u ovoj Skupštini. I za kraj, želim da predložim sljedeće zaključke: prvi je zaključak da u suštini se smanje nadležnost Uprave policije i da se vrate nadležnosti Ministarstvu unutrašnjih poslova s aspekta, posebno sa aspekta financija i javnih nabavki. Podsjetit ču vas, Ministarstvo unutrašnjih poslova je bilo nadležno za financije i nabavke, sve vezano za policijske

službenike, za policiju dok niste proveli revolucionarne reforme u Kantonu Sarajevo i Upravi policije i nametnuli da se bave i javnim nabavkama i financijama i zbog toga komesar policije ne može na adekvatan način da svoj dan usmjeri i da se bavi samo operativnim stvarima jer mora da se bavi administrativnim stvarima, ne samo on, nego i njegov kabinet i rukovodstvo i Uprava policije generalno, tako da treba rasteretiti policiju od svih finansijskih stvari, od svih administrativnih stvari, treba im vratiti i pojačati operativne nadležnosti. Na tragu toga će biti zaključak koji sam predložio da se izmjeni Zakon o unutrašnjim poslovama u tom smjeru.

Katica se, na primjer, sa mnom slaže u tom smjeru, ali nije me smio javno podržati. Na Komisiji, kaže slaže se, ali javno to ne smije da da kaže, vjerojatno se boji onih savjetnika iz OHR-a koji su na to osjetljivi. Drugi zaključak: zadužuje se Ministarstvo unutrašnjih poslova i Uprava policije da povećava broj krim inspektora sa ciljem većeg broja istraga koji se treba otvarati, provoditi po službenoj dužnosti. Kod nas, nažalost, policija uglavnom radi po naredbama tužilaštva.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Kolega, Harise, molim vas, evo pošto smo i dobili zaključke. Ako možemo, vrijeme vam je već isteklo za drugu diskusiju da ih samo pročitate.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Može, može. Evo. Zadužuje se Ministarstvo unutrašnjih poslova i Uprava policije da poveća broj krim inspektora s ciljem većeg broja istraga koje bi trebalo otvarati, provoditi po službenoj dužnosti. Dakle, ne moramo samo čekati tužilaštvo ili prijave, treba policija da najveći broj poslova treba da dođe od krim inspektora, jeli sa svo njihovim izvještajima, počinjenjima krivičnih djela, da Tužilaštvo oni tjeraju da rade, ne tužilaštvo da natjera policiju da radi. Treći zaključak zaduženje se Ministarstvo unutrašnjih poslova i Uprava policije da poveća broj neuniformisanih policijskih službenika na ulicama, na manifestacijama, ugostiteljskim objektima, posebno onim koji imaju duže radno vrijeme, u kojima se služi alkohol, u saobraćaju, vozilima javnog gradskog prijevoza i na drugim mjestima, a sa ciljem bržeg represivnog djelovanja, ali i radi prevencije. Jasan je taj zaključak mislim, ne moram ga posebno nešto obrazlagati. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Dobro, idemo dalje. Zastupnik Bandić druga diskusija.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se, evo, Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu je predložio sedam zaključaka, čini mi se, važno je da se ti zaključci pročitaju i da se podrže. Generalno ova sva sjednica je pokazala ustvari svu apsurdnost jednog sistema, posebno sistema sigurnosti. Vidjeli smo na koji način sistem funkcioniše i, evo, mogli smo vidjeti kroz neke primjere, kao što je slučaj Dženan Memić, ustvari, koliko je sistem nefunkcionalan. Ja sam govorio i prilikom izvještaja Tužilaštva prošle godine o slučaju Dženan Memić, mada mi je to kolega Okerić prigovarao da nisam ranije govorio, što je bila neistina, potpuna, ali evo, nije tu sada i obično na cjelokupnoj ovoj sjednici, dakle, jako slabo prisutan, pa mu ne možemo da uputimo određene kritike. Ono što je još dodatno pogubnije jeste da je ministar Katica za vrijeme svog mandata počeo da politizira Upravu policije i Ministarstvo unutrašnjih poslova na jedan vrlo neprihvatljiv način, tako što je predsjednika Kantonalnog odbora Naroda i Pravde imenovao u određeni ekspertski tim, odnosno radno tijelo koje generalno treba, dakle, da doneše određene akte po kojima će izvršna vlast postupati, dakle, što u stvari jeste politizacija, dakle, Uprave policije. Mislim da to nije dobro. Tamo gdje imamo politizaciju Uprave policije, tužilaštva i suda, nemamo primjenu zakona, stiče se utisak da nismo svi jednaki pred zakonom, što se ustvari pokazalo u slučaju Dženana Memića. Na taj način, dakle, pojavljuje se još pogubnije pitanje jeste pitanje

pravde, odnosno nepravde. Nepravda je, dakle, da nam neko izađe ovdje kao što je ministar Katica sa određenim brojem podataka o rasvijetljenim krivičnim djelima, a ta krivična djela u konačnici, kada dobiju epilog na sudu, vidimo ustvari da oni nisu bila rasvijetljena, odnosno da sud nije utvrdio i donio presudu po optužnici koju Tužilaštvo zastupa, a na osnovu istraga koje provodi Ministarstvo unutrašnjih poslova, o kvalifikaciji određenih krivičnih djela. Tako da ministar Katica snosi, naravno, najveću odgovornost u cjelokupnom ovom lancu. Dobar dio zaključaka čini mi se Klub SDP-a, mi ćemo također podržati. Ja sam ovdje jedan od zaključaka jeste da se onemogući politizacija Uprave policije i tražiti ću zaista da to svi glasamo, da dobijemo podršku, jer zaista je absurdno da mi postavljamo nekoga iz zakonodavnog organa i nekoga ko je predsjednik jednog Kantonalnog odbora u organe izvršne vlasti, a onda očekujemo profesionalizaciju policije, a prije toga imamo, dakle, sasvim evidentno podatke da Uprava policije, odnosno određeni službenici, naravno, nećemo sada generalizirati cjelokupnu policiju, ali određeni službenici nisu profesionalno radili svoj posao, izgubili su, da kažem, integritet Uprave policije u ovim procesima i da je razlog toga dakle, politički utjecaj. E sad, ukoliko pogledamo da nam ministar Katica, dakle jedni svojim postupkom, eklatantan primjer pokazuje miješanja politike u Upravu policije, vidjet ćemo da njegovi postupci nisu baš na nivou profesionalca, što se od njega očekivalo. Tako da evo, je li mogu predsjedavajuća da pročitam zaključke ili je dovoljno što ih vi imate?

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Dovoljno je što ih mi imamo. Je li ima, ne mogu sada da ih ovdje nađem, imamo puno zaključaka. Sedam

Muamer Bandić (zastupnik)

Da.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

S obzirom da ste dobili smo svi u materijalima, tako da je to sasvim dovoljno. Zahvaljujem zastupniče.

S obzirom da, s obzirom da nemamo više prijavljenih za diskusiju, zaključujem raspravu. I predlažem da napravimo malo veću pauzu za ručak i da pripremimo sve ove zaključke i objedinimo na neki način i dostavimo vama na glasanje. Ja predlažem pauzu do 16,00. Onda do evo realno do 15 i 30 je realno. Ovaj mislim da evo, našli smo neki kompromis. Ima jako puno zaključaka, kako od strane svih klubova u Skupštini, tako i pojedinačnih, tako da mislim da je 15,30 realan okvir i ja ću moliti zastupnike, ovaj da se izjasne o pauzi u trajanju do 15 i 30 časova. I molim vas stručnu službu da omogući anketu za izjašnjenje.

Poslovnička intervencija zastupnik Bandić, izvolite.

Muamer Bandić (zastupnik)

Ja razumijem da vam je potrebno određeno vrijeme da se zaključci definišu i da nam ih predložite, ali treba da znate da mi nemamo prostorije u kojima možemo da čekamo sat i po ili dva. Dakle, mi smo zaista u toj situaciji ugroženi i ugroženi smo u onoj situaciji kada se zakaže sjednica u 10, a onda se održi u pola 11. Jako nam je teško, sada treba da mi sjedimo tu po hodnicima ili ne znam da negdje idemo u drugo, da čekamo dok sjednica počinje za sat i pol. Ukoliko možete da bude to sat vremena.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Evo, ja ću vam ustupiti svoju kancelariju za danas, tako da možete. I u narednom periodu, kada vam je god to potrebno, ali molim vas, zaista je bitno da što kvalitetnije pripremimo zaključke. Molim rezultate ankete. Dobro. Za 18, protiv 5. Znači, vidimo se u 15. i 30.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo dalje sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo.

Nakon cjelodnevne rasprave došli smo do usvajanja zaključaka. S obzirom da je pristigao veliki broj zaključaka od strane zastupnica, zastupnika pojedinačno, klubova, stalni radnih tijela, ja vas molim na strpljivost i naravno, evo, prije nego što krenem čitati, pitam vas još jednom da li ostajete kod svojih zaključaka, prije nešto krenem čitat, pitat će vas, vi imate mogućnost da se izjasnite i kažete da ostajete ili ne ostajete. Ukoliko budete prepoznali svoje zaključke da su inkorporirani u zaključke već pročitane, zato što imamo veliki broj sličnih zaključaka.

Ovako, pročitat će sada zaključke redoslijedom, a onda tražiti od Skupštine Kantona Sarajevo da se o njima izjasni.

Ovo su zaključci Komisije za sigurnost i pojedinih zastupnica i zastupnika koji su se mogli inkorporirati ili proširiti, pa tako da će i ja pročitati u potpunosti sada onako kako oni glase nakon određenih dopuna.

Zaključak 1.

Zadužuje se Ministarstvo unutrašnjih Kantona Sarajevo i Uprava policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, za vršenje pojačane preventivnih represivnih mjera koje se ogledaju u sljedećem: povećan broj policijskih službenika na terenu kroz angažman patrolnih službi i saradnje sa lokalnom zajednicom, kao i da se osigura njihovo prisustvo u blizini škola, prometnih raskrsnica i drugih sigurnosno interesantnih objekata. Povećan broj mobilnih radara, pojačan rad Jedinice interventne policije, Jedinice za bezbjednost saobraćaja na terenu, pojačan rad vozilima presretačima, povećan broj patrola u periodu od 19:00 sati do 07:00 sati ujutru na najfrekventnijim raskrsnicama u gradu, zatim nastavak primjene smjernica o poboljšanju sigurnosti u saobraćaju Kantona Sarajevo u implementaciji Akcionog plana za prevenciju krađe putnički motornih vozila koji podrazumijevaju postavljanje video nadzora, te prevencija povreda u saobraćaju.

Zatim zaključak 2.

Komisija je izrazila neupitnu i punu podršku Ministarstvu unutrašnjih poslova i Upravi policije. S obzirom na složenost sigurnosne problematike cjeni se, cjeni da je i dalje neophodno u skladu Zaključcima Skupštine Kantona Sarajevo, iz juna 2023. godine nastaviti multisektorske aktivnosti na borbi protiv maloljetničke delikvencije, aktivnosti utvrđene Strategijom i Akcionom planom za sprječavanje suzbijanja zloupotrebe opojnih droga u Kantona Sarajevo. Provoditi aktivnosti na borbi protiv saobraćajne delikvencije kroz primjenu mjera i aktivnosti utvrđenih u smjernicama za poboljšanje sigurnosti saobraćaja u Kantonu Sarajevo, provoditi se plan pojačane aktivnosti policijskih službenika Sektora za policijsku podršku s ciljem smanjenja kriminaliteta i pronalaska predmeta koji potiču iz krivičnih djela, a koji se odnosi na pojačano prisustvo timova policijskih službenika u večernjim i noćnim satima na ulicama i drugim javnim prostorima u Kantonu Sarajevo. Zatim, provoditi plan postupanja policijskih službenika "ulični trkač" koji se odnosi na smanjenje pojavnih oblika ugrožavanja javnog saobraćaja od tzv uličnih trkača. Pod e) provoditi plan postupanja policijskih službenika "brzina" koji se odnosi na prekoračenje dozvoljene brzine kretanja motornih vozila. Pod f) intenzivirati i po potrebi ažurirati postojeće planske aktivnosti koje se odnose na preveniranje i suzbijanje krivičnih djela i prekršaja sa elementima nasilja. Pod g) nastaviti postojeće aktivnosti koje se odnose na planiranje i realizaciju operativno-taktičkih akcija koje se odnose

na krivična djela neovlašćenog promet opojnim drogama, nedozvoljenog držanja oružja ili eksplozivnih materija i razbojništava. I pod h) nastaviti proces nabavke neophodnih materijalno-tehničkih sredstava za efikasniji rad policijskih službenika.

Jel možete sačekati da pročitam ove zaključke? Trenutno čitam zaključke Komisije za sigurnost i u paketu ih čitam, s tim da smo imali nekoliko inkorporacija, zato i čitam zbog stenograma, koji će biti dio paketa, a onda ću odvojeno sve čitati ponaosob.

Naravno. Ponaosob ćemo se, o ovom paketnom, pazite Ministarstvo odgoja i obrazovanje je dostavilo zaključke, zatim Komisija za sigurnost, ne znam da li još neko radno tijelo, možemo si paketno izjasniti, a ovim pojedinačnim ćemo se izjasniti pojedinačno.

Tako, tako, ja sam naglasio ovo su prijedlozi Komisije za sigurnost u kojim su inkorporirani pojedini prijedlozi zaključaka zastupnika Čampare, ne znam, sada nekoga ne fulim od zastupnika. Dalje.

Pod 3.

Shodno stanju popune sastava policije, policijske sastave maksimalno angažovati u provođenju proaktivne preventivne djelatnosti kroz razgovore sa lokalnim stanovništvom i pojačanim prisustvom na kritičnim mjestima. Također, zadužuje se MUP Kantona Sarajevo da odmah prema Vladi Kantona Sarajevo uput inicijativu za prijem novih, a prema Pravilniku o sistematizaciji i nedostajući policijaca potrebno je prema Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova uputi inicijativu za povećanje smještajnih kapaciteta u Policijskoj akademiji kako se ne bi dugo čekalo na pohađanje potrebnih kurseva i obuka, a što je uslov za prijem novih policijaca, kao i sagledati zakonske mogućnosti uspostave Srednje škole unutrašnjih poslova na nivou Federacije BiH. Zatim, obavezuje se Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo da pokrene aktivnosti s ciljem uvođenja video nadzora javnih prostora na području Kantona Sarajevo, shodno sigurnosnim procjenama kojima raspolažu, kako bi se stepen sigurnosti građana podigao na viši nivo.

Obavezuje se Uprava policija MUP-a Kantona Sarajevo da blagovremeno informiše javnost o svim sigurnosnim događajima, ne ugrožavajući operativni interes i elemente koji mogu kompromitovati dalje istražne aktivnosti kako bi građani imali informaciju iz pravog izvora, a neodgovorni pojedinci ne bi imali mogućnost da poluinformacijama dezinformišu građane. Obavezuje se Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo da aktivno prati i preduzima aktivnosti, a koje se odnose na praćenje migrantske situacije na području Kantona Sarajevo i svih sigurnosnih aspekata. Dalje, zadužuje se Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo i Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo da, u skladu sa postojećim protokolom o međusobnoj saradnji i pružanju pomoći, redovno održavaju saradnju sa svim sigurnosnim subjektima relevantnim za sigurnost na području Kantona Sarajevo. Zatim, zadužuje se Ministarstvo pravde Kantona Sarajevo da provjeri zakonske mogućnosti vezano za uspostavu javnog Registra kažnjениh lica po osnovu višestrukih povratnika u činjenja prekršaja iz oblasti saobraćaja, javnog reda i mira i Registra stanodavaca i zakupaca u Kantonu Sarajevo. Zadužuje se Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo da u narednom periodu pokrene aktivnosti i izvrši sistemske pregledе svih policijskih službenika, te da u skladu sa zakonskim odredbama izvrši odabir institucije za obavljanje te aktivnosti.

Zatim, zadužuje se Uprava policije MUP-a Kantona Sarajevo, da odmah inicira izmjene i dopune Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini i Zakona o prekršajima Federacije BiH, te da inicira potpisivanje Memoranduma o saradnji s Poreznom upravom Federacije BiH s ciljem prinudne naplate neplaćenih kazni po osnovu prekršajnih naloga i oduzimanje vozila. Zatim zadužuje se Uprava policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo da u saradnji sa državnim sigurnosnim organom Ministarstva sigurnosti BiH intenzivira aktivnosti na uspostavi sigurnosnog područja, a u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka Bosne i Hercegovine.

Zamolio bi zastupnike da se izjasnimo o predloženim zaključcima.
Poslovnička intervencija zastupnika Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Dakle, vi ste nam rekli da su ovo, ako možete potvrditi, Zaključci Komisije za sigurnost u koje ste inkorporirali neke od prijedloga kolega zastupnika.

Formalno, Komisija je sigurnost ukoliko je donijela zaključke, to je akt kolektivnog organa i ne možemo bez zasjedanja Komisije te zaključke mijenjati, pa u tom smislu poslovnički vas pitam da li je to ispravno, a u kontekstu zaključaka mislim da su uglavnom dobri. I zanima me da li je zaključak kolege Čampare koji je bio o potrebi, nisam ga čuo, inkorporirano o potrebi održavanja kvartalno ovakve vrste sjednica Skupštine.

Nije meni sporno zbog zaključaka, nego ne mogu biti formalno zaključci Komisije.
A koga? Formalno po Poslovniku mora biti neko predlagač kolegice Melank.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Okerić-Čampara predlagači.

Haris Zahiragić (zastupnik)

A to mi je dragو vidjeti vas zajedno kao predlagače.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zamolio bih zastupnice i zastupnike da se izjasne o pročitanima Zaključcima.

Molim službu da pripremi anketu za izjašnjenje. Ne možemo da se izjasnimo. Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 22 zastupnika, protiv ništa, suzdržanih 5.

Konstatujem da je Skupština. Protiv 1 suzdržanih, 5 konstatujem. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj dio zaključaka.

Prelazimo sad na druge prijedloge.

Prelazimo na izjašnjenje zaključka zastupnica, dopredsjedavajuće Kristić i zastupnice Kapo. Dobili ste u materijalima.

Zadužuje se Vlada Kantona Sarajevo i resorno ministarstvo da pripreme izmjene Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije, tako da se vrši izmjena člana 74. Stav 1 Zakon o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije. Ta bi izmjena glasila: "Kaznom zatvora od 3 godine do 5 godina kaznit će se za krivično djelo ko bez odobrenja nabavi, drži ili nosi vatreno oružje kategorije B, član 10. i 20. ovog Zakona, izuzev pravnih lica kada nabavljaju oružje kategorije B. na osnovu člana 28. Stav 4. ovog Zakona. Pod b) Ko proda vatreno oružje kategorije B pravnom licu, poduzetniku ili fizičkom licu koji nemaju odobrenje za nabavljanje te vrste oružja, član 28. Stav 4) i 61 stav 1), tačka a. ovog Zakona, izuzev kada se vatreno oružje kategorije B prodaje pravnim licima na osnovu člana 28. Stav 4 ovog člana. I naravno, imate po c) stav 2 i 3. Onako kako ste dobili u materijalu da vam sve ne čitam. Da li imate materijal ispred sebe?

Zamolio bih zastupnice i zastupnike da se izjasne. Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 22 zastupnika, protiv 3, suzdržana 3.

Konstatujem da je Skupština prihvatile ovaj zaključak.

Prelazimo na sljedeće zaključke koje smo dobili od Kluba Naše stranke, koji glase:

Inicirati izmjenu zakonskih okvira na nivou Federacije Bosne i Hercegovine, tačnije, Zakon o zaštiti od nasilja u porodici, kao i Krivičnog zakona i dalje ostaje imperativ, kako bi svi u lancu

zaštite, preveniranja, izricanja kazni u slučajevima porodičnog nasilja imali bolje alate i rezultate u borbe protiv ovih krivičnih djela.

Pod 2. U svrhu procjene rizika od nasilja, nasilja u porodici neophodno je unaprijediti institucionalnu koordinaciju međusobne razmjene podataka, iskustava i planova svih institucija i ustanova u sistemu.

Pod 3. Uzimajući u obzir da su u velikom broju počinoci nasilja, nasilja u porodici povratnici u kazneno djelo neophodno je uvođenje obaveznih kontrola i praćenja psihosocijalnog tretmana počinjoca nasilja. S obzirom da je nasilje u porodici istovremeno i nasilje na maloljetnom djecom, nužno je, osim izrečenih zaštitnih mera direktno žrtvi nasilja izdati zaštitu i njihovoj maloljetnoj djeci na vremenski period koji se može smatrati rizičnim, kako za žrtvu, tako i za dijete.

I pod 5. Pojačati kadrovsko i materijalno kapacitiranje Centra za socijalni rad, Porodičnog savjetovališta u svrhu pojačanog terapeutskog savjetovanja radi psiho-ekonomskog osnaživanja žrtava nasilja, te ponovno uvođenje grupe samopomoći, gdje su ciljni skupine vršioci nasilja.

Imamo još dva prijedloga.

Pod 6. Dodatno kapacitiranje stručnih timova u osnovnim i srednjim školama sa socijalnim radnicima kako bi se ojačali, dodatno doprinijeli preventivnom djelovanju.

I pod 7. Potrebno je djelovanje i rezultate i učiniti vidljivim javnosti, kreirati i održati medijski fokus, promovisati jasno precizirane sve korake koji žrtvi stoje na raspolaganju u svrhu njene zaštite i dalje tretiranja, kako bi se žrtve dodatno ohrabrike, prijavile naslike, te pomogle u njegovom, u njegovom daljem sprječavanju.

Molim zastupnike da se izjasne. Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 24 zastupnika, protiv ništa, suzdržana 3. Konstatujem da je Skupština prihvatile i ove zaključke.

Prijedlog zaključka zastupnice dopredsjedavajuće Jelene Pekić, koji glasi:

Predlaže se Upravi policije da u vezi sa postojećim sigurnosnim izazovima u Kantonu Sarajevo, Federaciji Bosne i Hercegovine i Bosne i Hercegovini prilikom nabavke opreme, robe, a za koju postoje sigurnosne potrebe da se označe stepenom tajnosti, primjenjuju odredbe Zakona o javnim nabavkama, Službene novine "Glasnik Bosne i Hercegovine", 39/2014, 59/2022, kojima se propisuje izuzeće u skladu sa članom 10. d), 10. e) i 10. f) Zakona, odnosno odredbe Zakona o zaštiti tajnih podataka i Pravila o industrijskoj sigurnosti, "Službeni glasnik BiH" broj 55/17.

Zamolio bih zastupnike da se izjasne o ovom zaključku. Zaključujem glasanje. Za je glasalo 23 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj zaključak.

Prelazimo na sljedeće zaključke Kluba SDP-a u Skupštini Kantona Sarajevo.

Samo zbog bolje komunikacije zamolio bih šefa Kluba da samo isprati. Prijedlozi zaključaka 1, 2 i 3. su već inkorporirani u pročitane zaključke, tako da čitam sljedeći zaključak.

Poziva se Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo da preispita politiku krivičnog gonjenja prema počinjocima krivičnih djela protiv života i tijela, zdravlja ljudi, i krivična djela u vezi s opojnim drogama, te sigurnost saobraćaja, posebno u pogledu sporazuma o prihvatanju krivnje i predlaganja kazni, te zastarijevanje krivičnog gonjenja.

Zatim zaključak 2. Poziva se Općinski sud Sarajevo i Kantonalni sud u Sarajevu da u okviru svojih nadležnosti preispita kaznenu politiku i u kojoj mjeri, u skladu sa odredbom Krivičnog zakona Federacije BiH o svrsi kažnjavanja u smislu generalne specijalne prevencije kada su u pitanju krivična djela protiv života i tijela, zdravlja ljudi, krivična djela u vezi s opojnim drogama, te bezbjednosti saobraćaja i nelegalnog posjedovanje trgovine oružjem.

Zatim, Zaključak 3.

Poziva se VSTV da za pojačani nadzor i kontrolu pravosudnih tijela u Kantonu Sarajevo u pogledu efektivnosti i efikasnosti radnji, mjera i odluka koje provode i donose.

4. Poziva se Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprave policije, da odmah pokrene izradu dugoročnog plana aktivnosti za sprječavanje suzbijanja najtežih oblika krivičnih djela, a posebno krivičnih djela protiv života i tijela, zdravlja ljudi i krivična djela u vezi opojnih droga, te bezbjednosti saobraćaja uz ojačavanje kapaciteta u Kantonu Sarajevo za analitičko praćenje ovih oblika kriminalnog ponašanja.

Zatim zaključak 5. Predlaže se Vladi Kantona Sarajevo da razmotri prijedlog formiranja interresornog tima koji bi trebao da izvrši analizu te dostavi prijedlog koji će obuhvati kratkoročne i dugoročne mjere u cilju poboljšanja sigurnosti svih građana u Kantonu Sarajevo sa konkretnim prijedlozima za izmjene zakonskih regulativa. Prijedlog članova stručnog tima bi bili predstavnici sljedećih institucija, što ne sprječava Vladu da eventualno proširi ovo interesorno imenovanje. Ispred Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave i policije MUP-a, stručni kadar policijskih struktura Kantona Sarajevo i Federalne uprave policije i Policijske akademije, Fakulteta kriminalističkih nauka, Tužilaštva Kantona Sarajevo, Kantonalnog suda u Sarajevu, Općinskog suda u Sarajevu, Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, Ministarstvo za nauku i visoko obrazovanje i mlade u Kantona Sarajevo, Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo, Pravnog fakulteta, Fakultet za saobraćaj, Filozofskog fakulteta, psiholozi i Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, stručni kadar iz Policijske akademije.

Zatim, sljedeći član, odnosno zaključak. Preispitati broj policijskih službenika u Kantonu Sarajevo, preispitati broj policijskih službenika u Kantonu Sarajevo prema važećem Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizacije radnih mjesa MUP-a Kantona Sarajevo, te odrediti njihov optimalan broj u skladu sa potrebama i sigurnosnim izazovima, te sagledati stvarne potrebe kada su u pitanju materijalno-tehnička sredstava vezano za uspešan rad Kantonalne policije, naročito naglasak staviti na jačanje i kapacitiranje Odjela za syber kriminal, kao i vraćanje psihologa u policijske strukture. I dostaviti informaciju informaciju na Skupštinu Kantona Sarajevo u što kraćem roku.

Na član, odnosno predloženi ovdje. Prijedlog 10 je već inkorporiran u pročitani zaključke.

Zatim, uspostaviti sistem koji će omogućiti permanentno usavršavanje i osposobljavanje policijskih službenika kroz različite razmijene iskustava sa policijskim tijelima zemalja u Europskoj uniji i šire, putem specijaliziranih obuka, treninga, stjecanja novih taktika, upoznavanja sa novim materijalno-tehničkim sredstvima, kako policajaca, tako i rukovodnog kadra, te osigurati potrebna finansijska sredstva za realizaciju navedenog. Unutar Uprave policije formirati odjeljenje koje će se baviti operativnom anlitikom i prevencijom krivičnih djela u Kantonu Sarajevo.

Zamolio bih zastupnike da se izjasne o pročitanim prijedlozima Kluba SDP u Skupštini Kantona Sarajevo.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv ništa, suzdržana 3. Konstatujem da je Skupština usvojila ove prijedloge.

Imamo još jedan zaključak koji je bio jedan od zaključaka zastupnika Čampare.

Zadužuje se Kolegij Skupštine Kantona Sarajevo da na osnovu dostavljenih informacija iz segmenta sigurnosti razmatra potrebe održavanja tematskih hitnih sjednica.

Molim zastupnika da se izjasne o ovom. Ovi ostali su svi pročitani, inkorporirani u prethodne zaključke koje sam pročitao.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 27 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je prihvaćen i ovaj zaključak.

Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu u Skupštini Kantona Sarajevo, da li želite da se paketno izjašnjavate ili jedan po jedan da čitam? Jedan po jedan.

Prvi prijedlog zaključka.

Zadužuje se Vlada Kantona Sarajevo, Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo da pripremi izmjenu Krivičnog zakona Federacije BiH kojim će propisati kao krivično djelo objesnu vožnju u saobraćajnom prometu, obilježje i sankciju te da upute inicijativu za izmjene zakona prema nadležnim organima.

Molim zastupnike da se izjasne.

Poslovnička intervencija, dopredsjedavajuća Pekić.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem predsjedavajući. Mene sad zanima hoćemo li sad čitati zaključke koji su već ugrađeni u zaključke o kojima smo se prethodno izjasnili ili svaki pojedinačno čitamo, to me zanima? Jer su neki već od tih zaključaka sastavni dio zaključaka koji smo već usvojili ili sad samo čitamo dio zaključaka koji nisu kao takvi ugrađeni u prethodne zaključke?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zamolio bih Skupštinu da se izjasni o pročitanom prijedlogu zaključka.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 26 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština prihvatile ovaj zaključak.

Sljedeći zaključak. Molim zastupnike da se izjasne.

Zadužuje se Vlada Kantona Sarajevo, Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo i Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo da pripreme izmjene Zakona o prekršajima Federacije BiH član 53. Stav 2, te da uputi inicijativu za izmjene Zakona prema nadležnim organima, i to na način da se briše o ograničenju za pokretanje prekršajnog postupka iz člana 53. Stav 2 i propiše obavezan zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka za prekršaj iz člana 234 a) Zakon o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini, odnosno za prekršaj saobraćaj za koji je propisan novčana kazna veće od 300. KM. Zamolio bih da se izjasnimo..

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 27 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo.

Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj Zaključak.

Molim zastupnike da se pripreme za izjašnjenje za sljedeći zaključak.

Zadužuje se Vlada Kantona Sarajevo, Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo da pripreme dopunu Zakona o izvršnom postupku Federacije BiH član 23 izvršna isprava, te da uputi inicijativu za dopunu Zakona prema nadležnim organima, i to na način da se izvrši dopuna člana 23. Zakona o izvršnom postupku Federacije BiH prekršajni nalog je izvršna isprava.

Molim zastupnike da se izjasne.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 26 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila i ovaj zaključak.

Zaključak broj 4. Ovaj zaključak imamo u prethodnom izjašnjenju. Insistirate li da se izjašnjavamo ovako kako ste vi napisali, s obzirom da on je već predviđen u zaključcima koje sam pročitao.

OK.

Zaključak onda 4. Zadužuje se, ne izjašnjavamo sa ovom prethodnom, tako da sada 5 je faktički 4.

Zadužuje se Vlada Kantona Sarajevo, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, da u što kraćem roku iniciraju izmjene Zakona o unutrašnjim poslovima i Zakon o policijskim službenicima kojima će se izvršiti depolitizacija MUP-a KS Uprave policije te svih drugih organa i tijela u okviru MUP-a Kantona Sarajevo i Uprave policije, i to na način da propisu zabranu imenovanja u ekspertne timove i sva druga radna tijela MUP-a KS ili Uprave policija, osobe koje su nosioci političkih funkcija ili su bile nositelj političkih funkcija, osobe koje su politički aktivne u političkim strankama, partijama ili organizacijama, ili su bile politički aktivne u političkim strankama, partijama ili organizacijama, te osobe koje su u ime političkih stranaka imenovane za nosioce zakonodavne i izvršne vlasti.

Zamolio bih zastupnike da se izjasne. Zaključujem glasanje. Za glasalo 12, protiv 1, suzdržanih 13. Konstatujem da Skupština nije usvojila ovaj prijedlog. Prelazimo.

Poslovnička intervencija, pojedinačno izjašnjenje.

Ukoliko budemo zloupotrebljavali ovaj poslovničku mogućnost pojedinačnog izjašnjavanja, sve je jasno kako je ko glasao, uzet će nam vremena, ali evo, imate pravo, ali evo da imam.

Imam potrebu da vam skrenem pažnju, da ne zloupotrebljavate poslovničku mogućnost . Sekretaru možete li prozvati pojedinačno.

Aida Zeković (sekretar Skupštine)

Dobar dan. Molim da se izjasnite.

Avdić Samir SUZDRŽAN

Bandić Muamer ZA

Bešlija Vildana SUZDRŽANA

Čampara Aljoša PROTIV

Čićić Davor SUZDRŽAN

Dević Mahir OPRAVDANO ODSUTAN

Gaković Elza SUZDRŽANA

Gavrancapetanović – Smailbegović Fatima ODSUTNA

Handžić Vibor PROTIV

Hašimbegović Marijela ZA

Hodžić Admela ODSUTNA

Izetbegović Sebija ODSUTNA

Kalem Adi ZA

Kapidžić Faruk ODSUTAN

Kapo Belma SUZDRŽANA

Klarić Sanela SUDRŽANA

Kristić Danijela SUDRŽANA

Lemezan Redžo ODSUTAN

Marjanović Damir SUDRŽAN

Mehmedagić Mersiha SUDRŽANA

Melank Miomirka SUDRŽANA

Memić Arijana ZA

Okerić Elvedin PROTIV

Pekić Jelena SUDRŽANA

Petrović Kristina SUDRŽANA

Pilav Ilijaz ODSUTAN

Pobrić Rusmir SUZDRŽAN

Selmanović Faruk ZA

Šaljić Jasmin ZA

Vikić Musić Vedrana SUDRŽANA
Viteškić Smiljana ZA
Vreto Elvis SUZDRŽAN
Vujović Vedrana ZA
Zahiragić Haris ZA
Zuhrić Albin ODSUTAN

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Za je glasalo 9 zastupnika, protiv 3, 15 suzdržanih.
Konstatujem da Skupština nije prihvatile ovaj zaključak.

S obzirom da imamo zaključke 6. i 7. po vašoj evidenciji, koji su također inkorporirani u prethodno pročitane zaključke, želite li da se o njima izjašnjavamo ili. Prihvaćeni, ne ovako identično, ali suština jeste kroz prethodni, kroz prethodno pročitane zaključke.

Prelazimo na sljedeći zaključak također, iz Kluba Stranke za Bosnu i Hercegovinu, predsjednika Kluba Muamera Bandića. Skupština Kantona Sarajevo konstatiše da je sigurnosna situacija u Kantona. Skupština Kantona Sarajevo konstatiše da, ovo je vaše, naravno, interpretacija. Skupština Kantona Sarajevo konstatiše da sigurnosna situacija u Kantonu Sarajevo već duže vrijeme nije zadovoljavajuće, traži od ministra unutrašnjih poslova Admira Katice da podnese neopozivu ostavku.

Molim zastupnike da se izjasne.

Zaključujem glasanjem. molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 8 zastupnika, protiv 11, suzdržanih 8. Konstatujem da Skupština nije prihvatile ovu odluku.

Zatim sljedeći zaključak, također od šefa Kluba Stranke za Bosnu i Hercegovinu, Muamera Bandića.

Skupština Kantona Sarajevo obavezuje Vladu Kantona Sarajevo da svim uposlenicima MUP-a i policijskim službenicima isplate. Ovo ne možemo za ovo se izjasniti zato što tražite finansijsko izjašnjenje Vlade. Ne možemo se mi izjašnjavati o ovome zato što vi tražite od Vlade da se isplate pravosnažne izvršne presude, tako da ovom se zaključku ne možemo izjasniti.

Prelazimo na sljedeći zaključak. Zaključci Ministarstva za odgoj i obrazovanje, koje će također pročitati.

1. Prihvata se informacije o dosadašnjim aktivnostima Ministarstva za odgoj i obrazovanje iz oblasti primarne, sekundarne prevencije neprihvatljivih oblika ponašanja, zaštite učenika i njihove dobrobiti, kao i postupanja odgojno-obrazovnih ustanova u slučaju iznenadnih kriznih situacija.

Pod 2. Zadužuju se Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo da kontinuirano ostvaruju saradnju sa odgojno-obrazovnim ustanovama i prati stanje sigurnosti i zaštite učenika cjelokupne školske zajednice, kao i da nastavi pratiti potencijalne rizike koji mogu ugroziti sigurnost školskih zajednica i u skladu sa aktualnim potrebama donosi određene mјere kao što su izmjene Zakona o i podzakonskih akata, inicira aktivnosti usmjerene na osiguranje najboljeg interesa učenika.

Pod 3. Osigurati nastavak multisektorskog sektora obrazovanja, socijalne zaštite, zdravstva i sigurnosti učeća u izradi planova brige i podrške za učenike čiji se neprihvatljivo ponašanje ili rizik koji može ugroziti najbolji interes učenika prepoznaje, identificuje u odgojno-obrazovnoj ustanovi.

4. Osigurati u što skorijem roku prijem stručnog kadra u službama socijalne zaštite socijalni radnici, pedagozi, psiholozi, Javna ustanova Kantonalni centar za socijalni rad i Centrima za mentalno zdravlje psiholozi pri Javnoj ustanovi Dom zdravlja Kantona Sarajevo kako bi se moglo pravovremeno odgovoriti na sve situacije u kojima je ugrožen najbolji interes djeteta.

Pod 5. Radi smanjenja sigurnosnih rizika na najmanju mjeru, nužno je osigurati da učenici redovno pohađaju nastavu u školama kako bi nastavnici i stručni saradnici na vrijeme mogli uočiti određene faktore rizika i reagovati na adekvatan način, osiguravajući neophodnu odgojno-obrazovnu podršku i stručni tretman.

Pod 6. U cilju prevencije situacija u kojima može biti narušen najbolji interes djeteta nije prihvatljiva bilo kakva obustava nastavnog procesa koja podrazumijeva diskontinuitet rada profesionalaca, jer direktno može doći do ugrožavanja najboljeg interesa učenika, školskih zajednica, ali i društva u cjelini.

Molio bih zastupnike da se izjasne o pročitanim zaključcima.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 19 zastupnika, protiv 2, suzdržana 3.

Konstatujem da je Skupština prihvatile ove zaključke.

Prelazimo na Zaključke Kluba DF-a u Skupštini Kantona Sarajevo.

Prvi zaključak. Skupština Kantona Sarajevo obvezuje Vladu Kantona Sarajevo da uputi zahtjev Vijeću ministara BiH-a sa ciljem formiranja komisije za sprječavanje zloupotrebe opojnih droga radi formiranja liste zabranjenih droga.

Zamolio bi zastupnike da pristupe izjašnjenju. Zamolio bih službu da pripremi anketu za izjašnjenje. Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo.

Konstatujem da je Skupština prihvatile ovaj zaključak.

Zaključak 2. Također, ispred Kluba DF-a.

Skupština Kantona Sarajevo obvezuje MUP Kantona Sarajevo i Policijsku upravu Kantona Sarajevo da uputi inicijativu telekom operaterima koji djeluju u BiH sa ciljem obaveze identifikacije prilikom kupovine prijeđ kartica radi sprječavanja zloupotrebe istih, u svrhu učestalih, u svrhu učestalih dojava o postavljenim eksplozivnim napravama u školama i slično. Zamolio bih službu da pripremi anketu za izjašnjenje. Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština prihvatile ovaj zaključak.

Zaključak broj 3. Skupština Kantona Sarajevo obavezuje Vladu Kantona Sarajevo da hitno otvoriti socijalni dijalog sa Sindikatom predškolskog i osnovnog obrazovanja sa ciljem sprječavanja najavljenih protesta koji mogu narušiti opće sigurnosno stanje koje je navedeno u dokumentu Kantonalnog sindikata, odbora Kantona Sarajevo, upućenog Skupštini Kantona Sarajevo.

Poslovnička intervencija zastupniku Damir Marijanović. Izvolite, imate riječ.

Damir Marjanović (zastupnik)

Ja se zahvaljujem. Ja uistinu prepoznajem dobru namjeru kolega iz DF-a, posebno kolegice Marijele, koji ima puno moje poštovanje za svaku njenu inicijativu, i evo javno kažem da itekako inzistiram da se nastavi ranije započeti ili da se uspostavi ponovno neki prekinuti dijalog između Sindikata i Ministarstva. To je obaveza Vlade, to je obaveza Ministarstva i to tako treba uraditi. Međutim, ono što me ovdje malo smeta, ne ova namjera, kolegica Marijela, da pače, puna podrška prema tome jeste tajming u kojem se govori o sigurnosti u kojem se

protest prosvjetnih radnika, mojih kolegica i kolega, na neki način prejudicira da bi mogao da bude ugroza sigurnosti u Kantonu Sarajevo. Iz osobnog iskustva govorim kao neko ko je bio ministar u periodu protesta kolega i kolegica, opravdanih protesta prije desetak godina, ja sam te proteste doživio kao festival demokratije i pravo sindikata da izjasni jasno svoje mišljenje. Stoga, zamolio bih kolegicu, pročitao sam dopis Sindikata i video sam kako je napisan, nisam prepoznao namjeru da se mora uključiti zaključak. Slažem se sa dobrim dijelom tog dopisa i podržavam i Sindikat i Ministarstvo da nastave razgovor u pravcu, posebno, dolazim iz stranke koja btw čiji ministri nisu podržali te pedagoške standarde o kojima se govori, nisu glasali za, ali u ovome momentu okarakterizirati protest kolegica i kolege iz obrazovanja kao potencijalnu ugrozu sigurnosti, čini mi se malo tendenciozno, pa nemojte se ljutiti, zvuči mi malo i neću reći uvredljivo, jer znam kolegica da nije to tako napisala, neće mi zamjeriti, ali zvuči mi malo prejako i preoštro. Tako da bi zamolio kolege iz DF-a da ove dvije tačke ostave za sljedeću narednu sjednicu i kažem još jednom, evo, ako mi dozvoli kolegica, ako ona ne uradi na sljedećoj sjednici 24. ja ću podnijeti inicijativu, istu ovaku kakvu ste vi podnijeli, da se nastavi ili da se ponovno uspostavi socijalni dijalog Ministarstva i Sindikate iz oblasti odgoja i obrazovanja. Hvala. Velika.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Poslovnička zastupnica Marijela Hašimbegović, izvolite, imate riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Vrlo kratko. Zahvaljujem se kolegi na njegovoj opservaciji. Korekcija. Ovo je bio zaključak kluba DF-a, ne, moj lični. Ne bih dužila po ovom pitanju. Mislim da sam na prošloj sjednici puno govorila o ovome. Mi stojimo pri našem zaključku, ugrožena su prava prosvjetnih radnika, samim tim i sigurnost i mi ostajemo pri ovom zaključku i ja insistiram da se glasa po pitanju ovog zaključka. Neka se skupština izjasni. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo si zastupnici Hašimbegović.

Zamolio bih zastupnike, onako kako sam pročitao, da se izjasne o navedenom zaključku. Zaključujem glasanje. Za je glasalo 7, protiv ništa, suzdržanih 17. Konstatujem da Skupština nije prihvatile ovaj zaključak.

Zaključak broj 4. Skupština Kantona Sarajevo obvezuje Ministarstvo odgoja i obrazovanja Kantona Sarajevo da će urediti pravna pitanja s ciljem implementacije sistematizovanog radno mjesa socijalni radnik, 1 izvršilac sa punom normom u svakoj školi s ciljem prevencije svih negativnih pojava, kao i stručne podrške razvoju i odgoju djeteta, rada sa porodicama.

Mi smo već ovaj vaš zaključak, ako ste imali, inkorporirali, maloprije sam čitao. Slažete li se da se ne izjašnjavamo o njemu, s obzirom da je već pročitan.

I, naravno, vaš sljedeći zaključak, broj 5.

Skupština Kantona Sarajevo obavezuje Vladu Kantona da pripremi pravni okvir radi osnivanja Srednje policijske i škole. I to smo također inkorporirali u prethodne zaključke.

I ostajemo samo da se izjasnimo o zaključku 6.

Skupština Kantona Sarajevo obavezuje Vladu Kantona Sarajevo da će koordinirati aktivnosti radi obezbjeđenja sistema za hitno obavještavanje javnosti u slučaju nestanka djece. Radi se o sistemu "Pronađi me" i "Amber alert".

Zamolio bih zastupnike da se izjasne.

Zaključujem glasanjem, molim službu, da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 26 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština prihvatile ovaj zaključak.

Prelazimo na zaključke dostavljene ispred Kluba SDA i zastupnika Harisa Zahiragića.

Zadužuje se Vlada Kantona Sarajevo i MUP Kantona Sarajevo da u roku od 6 mjeseci izradi i u skupuštinsku proceduru uputi izmjene i dopune Zakona o unutrašnjim poslova Kantona Sarajevo i druge relevantne zakone i propise, a sa ciljem da se Upravi policija smanje nadležnost, tj da se vrate nadležnosti Ministarstvu unutrašnjih poslova, posebno iz oblasti financija, javnih nabavki koje je potrebno vratiti nadležnom Ministarstvu unutrašnjih poslova, a Upravi policije, propisati i prepustiti da se bavi isključivo operativnim stvarima.

Ovaj prijedlog, mi smo maloprije razgovarali, ako insistirate na njemu da se izjasnimo, on suštinski je u direktnoj suprotnosti sa kompletним sigurnosnim sistemom u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ali, evo, molim zastupnike da se izjasne.

Zaključujem glasanje, molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 8 zastupnika, protiv ništa, suzdržanih 17.

Konstatujem da ovaj zaključak nije prošao.

Zatim prelazimo na zaključak broj 2.

Zadužuje se Ministarstvo unutrašnjih poslova i Uprava policije da povećaju broj krim inspektora sa ciljem većeg broja istraga koje bi se trebale otvarati i provoditi po službenoj dužnosti.

Ovaj zaključak nije ovako decidno, ali također predložen u prethodnim zaključcima koje sam pročitao da se kapacitira MUP Kantona Sarajevo, po različitim organizacionim jedinicama.

Zatim prelazimo na 3.

Zadužuje se Ministarstvo unutrašnjih poslova i Uprava policije, da povećava broj neuniformisanih policijskih službenika na ulicama, na manifestacijama, ugostiteljskim objektima, posebno onima koji imaju duže radno vrijeme, u kojima se služi alkohol, u saobraćaju, u vozilima javnog gradskog prijevoza i na drugim mjestima, a sa ciljem bržeg represivnog djelovanja, ali i radi prevencije.

Također ovaj zaključak je obuhvaćen prethodnim zaključcima gdje smo kazali da Uprava policije povećava broj policijskih službenika. Nismo govorili da li da budu uniformisani ili neuniformisani, tako da identičan zaključak koji obuhvata sve ovo već smo kazali. Ukoliko želite, možemo se izjasniti. Želite li samo da se izjasnite ili zastupnik Haris Zahiragić, poslovnička.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Dakle, ovaj zaključak ne mora biti realiziran nužno nakon što oni prime nove uposlenike. Trenutno iz postojećih kapaciteta mogu preusmjeriti, dakle, na terenski rad, to su tzv uslovno rečeno, hale kojih fali u javnom prostoru, na javnim mjestima, ugostiteljskim objektima, dakle inspektorji koji nisu uniformisani, koji bi trebali se kretati po mjestima gdje se počinjavaju česta krivična djela kako bi na lakši način mogli prepoznati i vidjeti svojim očima, možda biti i mušterija, zašto da ne, nekom od dileru, jer u svakoj kafani ima barem po jedan diler. Nikako da inspektor dođe da pokuša kupiti drogu, vrlo će lako kupiti. Tako da ako deset inspektora večeras pokuša kupiti 10 puta drogu na 10 mesta, za 10 dana će 100 dileru pasti. E to je otprilike intencija ovog zaključka.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Razumijem. Kao što sam kazao u prethodnim zaključcima povećan broj policijskih službenika i onda smo ih nabrojali, tako da je u potpuno isto, ostavljamo Upravi policije i njihovim rukovodiocima da odluče gdje će ići uniformisano, a gdje neuniformisano. Tako da evo, s

obzirom da je kolega Zahiragić htio da se izjasnimo, zamolio bih službu da pripreme anketu za izjašnjenje, a zastupnice i zastupnike da se izjasne o predloženom.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 20 zastupnika, protiv ništa, suzdržano 2. Konstatujem da je Skupština prihvatile ovaj zaključak.

Zatim prelazimo na zaključak zastupnika, također je ovo Klub SDA.

Zadužuje se Vlada Kantona Sarajevo i Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo da odmah pokrenu proceduru za izmjenu člana 52. stav 1) tačka c) Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo, te dostave Skupštini Kantona Sarajevo na usvajanje, po skraćenoj proceduri.

Također smo u prethodnim prijedlozima zaključaka naveli izmjene i dopune zakonskih propisa; Zakona o unutrašnjim poslovima i Zakona o policijskim poslovima Kantona Sarajevo, koji trebaju ovu oblast da urede. Ostajete li pri ovom izjašnjenju? Samo recite da li ostajete ili ne. Ostajete? Ostajete li ili ne?

Uključite zastupnika Zahiragića.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ostajem pri tome, s obzirom da je pozdravljamo to što ste vi predviđeli promjene izmjene zakona, međutim, niste konkretizirali da je potrebno izvršiti ovu vrstu diskriminacije ispraviti i mi konkretiziramo, a ne po osnovu naše pametи, nego po osnovu ako hoćete diskriminacije i preporkama ombudsmena koji su konkretnim slučajevima...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala kolega Zahiragiću. Ja bih zamolio zastupnike da se izjasne. Naravno u prethodno pročitanim prijedlozima upravo je predviđeno ovaj i taj dio da se riješi zato što smo dobili i kao Komisija za sigurnost i ministar unutrašnjih poslova i druga tijela koja su nadležna određene primjedbe kada je u pitanju bodovanje, odnosno priznavanje bodova ECTS 180, 240 i 300. Tako da, naravno, imamo namjeru da u tom dijelu rješavamo.

Zamolio bih zastupnice i zastupnike da već predloženu inicijativu još jednom, odnosno zaključak još jednom se izjasnimo.

Zaključujem glasanjem. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 10 zastupnika, protiv ništa, suzdržanih 14. Konstatujem da skupština nije prihvatile ovaj zaključak.

I prelazimo na posljednji zaključak zastupnika, odnosno dva zastupnika, zastupnik Faruk Selmanović i zastupnik Adi Kalem su zajedno podnijeli zaključak koji glasi:

Zadužuje se Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo ovu da u cilju preventivnog djelovanja i kasnog sprečavanja blagovremenog otkrivanja potencijalnih prijetnji za sigurnost građana, javni red i mir, bez odlaganja pristupe uspostavi službe "policajac pozornik".

Također obrađeno u prethodno predloženim zaključcima. Ima, ali potrebu da se izjašnjavate o ovome? Ima.

Zamolio bih zastupnice i zastupnike da se izjasne o predloženom zaključku kolega Faruka Selmanovića i Adija Kalema.

Može samo da se izjasnimo, može. Zamolio bih zastupnice i zastupnike da se izjasne.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate.

Za je glasalo 15 zastupnika, protiv ništa, suzdržana 4.

Imate već svoje zaključke, ove inkorporirane u zaključku koji smo. Ne sviđa vam se taj tekst, vi imate svoj neki. Dobro.

Zamolio bih sekretara da pročita decidno tekst, da prozovete zastupnike i zastupnice, da se izjasne na osnovu podnesenog zaključka zastupnika Selmanovića i Adija Kalema.

Aida Zeković (sekretar Skupštine)
Avdić Samir ZA
Bandić Muamer ZA
Bešlija Vildana SUZDRŽANA
Čampara Aljoša ODSUTAN
Čičić Davor ZA
Dević Mahir OPRAVDANO ODSUTAN
Gaković Elza ZA
Gavrankapetanović – Smailbegović Fatima ODSUTNA
Handžić Vibor SUZDRŽAN
Hašimbegović Marijela ZA
Hodžić Admela ODSUTNA
Izetbegović Sebija ODSUTNA
Kalem Adi ZA
Kapidžić Faruk ODSUTAN
Kapo Belma ZA
Klarić Sanela ZA
Kristić Danijela ZA
Lemezan Redžo ODSUTAN
Marjanović Damir ZA
Mehmedagić Mersiha ZA
Melank Miomirka ZA
Memić Arijana ZA
Okerić Elvedin SUZDRŽAN
Pekić Jelena ZA
Petrović Kristina ZA
Pilav Ilijaz ODSUTAN
Pobrić Rusmir SUZDRŽAN
Selmanović Faruk ZA
Šaljić Jasmin ZA
Vikić Musić Vedrana ZA
Viteškić Smiljana ZA
Vreto Elvis SUZDRŽAN
Vujović Vedrana ZA
Zahiragić Haris ZA
Zuhrić Albin ODSUTAN

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Za već usvojeni zaključak Skupštine Kantona Sarajevo, po ko zna koji put, još jednom da potvrdimo za je glasalo 21 zastupnik protiv ništa, suzdržanih 5. Konstatujem da je Skupština ponovo usvojila još jedan ovakav zaključak.

Ovim smo. Imamo još zaključaka kolega Bandiću nemojte samo, završili ste svoj zaključak i izlazite. Ovo su važni zaključci, vratite se kolega Bandiću. Stari neradnik.

Imamo još prijedlog zaključaka Ministarstva pravde i uprave, koji glase, pa će paketno pročitati.

Pod 1. Osigurati efikasnu i proaktivnu procesuiranje krivičnih djela koja utiču na sigurnosnu situaciju u Kantonu Sarajevo.

Pod 2. Sačiniti analizu sudske i kaznene politike za period od 2021 do 2023 godine prema vrsti krivičnog djela i zaključka Kolegija Skupštine Kantona Sarajevo od 19. 03.2024.godine u okviru Krivičnog odjeljenja Općinskog suda u Sarajevu i Krivičnog odjeljenja Kantonalnog suda u Sarajevu i istu sa prijedlogom mjera dostaviti Vladi Kantona Sarajevo u roku od 30 dana.

Pod 3. Jačati saradnju sa svim relevantnim institucijama kako bi se brže i efikasnije reagovalo na kriminalne aktivnosti i pružio sveobuhvatni pristup sigurnosti tih građana. Doprinos sudija i tužilaca može biti i u radu multisektorskih komisija i koordinacionih tijela u okviru Kantona Sarajevo i Federacije BiH koje imaju za cilj izmjene Zakona i unapređenje mehanizama borbe protiv nasilja u porodici i vršnjačkog nasilja i slično.

Pod 4. Nastaviti sa dobrom praksom specijalizacije sudija, tužilaca za rad na krivičnim djelima koja se vezuju za određene oblike kriminaliteta i osigurati kontinuitet u kvalitetnu edukaciju.

I pod 5. Educirati javnost, posebnu medije o pravima i obavezama, kao i u posljedicama krivičnih djela, kako bi se kroz jačanje povjerenja prema pravosuđu smanjio broj krivičnih djela i poboljšala opća sigurnost. Zamolio bih zastupnike da se izjasne o predloženim zaključcima.

Zamolio bih službu da pozove samo zastupnike da se izjasnimo. Zaključujem glasanje, molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 23 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila navedene zaključke Ministarstva pravde i uprave.

Ovim smo iscrpili današnji dnevni red, zahvaljujem se zastupnicama i zastupnicima na današnjoj sjednici, diskusijama koje su imali. I s obzirom da nam dolazi Bajram, želim da iskoristim priliku da koristim svim pripadnicima islamske vjeroispovijesti i da čestitam Bajram Šerif Mubarek Olsun i da ga u zdravlju i rahatluku provedu sa svojim porodicama.

Do nekog daljnog viđenja. Hvala vam prijatno.